

ဝိပဿနာဗျာဏတနိဂ္ဂဟာ

ရာမညရဋ္ဌဝါသီ၊ ခွါရဝါဒီ၊ မဟာထေရ်ကျော်၊
ကျေးဇူးတော်သျှင်၊ အရှင်အုဂ်ဗိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊
ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော။

ဝိပဿနာဉာဏတန္တရိယံ

စာတန်း၏အဖွင့်

ပြည်ဒိဏကြိတ်ဆိုင်ရာ၊ မူလခွါရ၊ မဟာနိကာယ
ဓမ္မသနာပတိ

(အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ-ဘွဲ့ခံ)

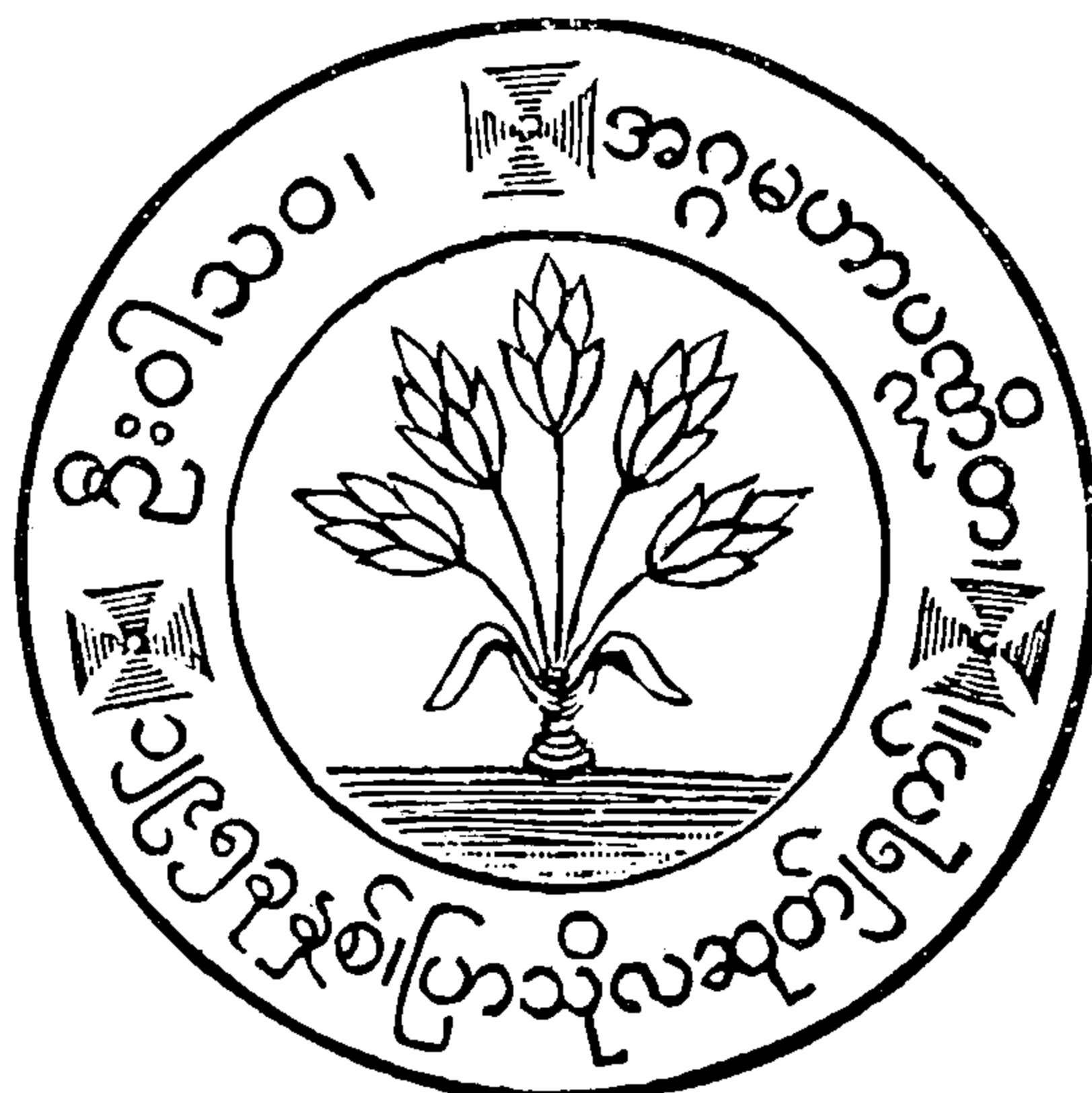
ပန်းတောင်း၊ ဆရာတော်ဘုရားကြီး

ရေးသားစီရင်တော်မူအပ်သော

ဝိပဿနာဉာဏတန္တရိယံ

ကျမ်းသည်

၁၂၆၆ - ခုတပို့ကွဲလပြည့်နှစ်တွင် ပုံနှိပ်ပြီးစီးသည်။

အဘိယာဓက-လျှောက်လွှာ။

အောက်စာရင်းပါ ဒါယကာတစ်စုတို့က၊ ရှိသေစွာ လျှောက်ထား
တောင်းပန်ပါသည်။အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတဘွဲ့ခံ၊ ပန်းတောင်းဆရာတော်အသျှင်
မြတ်ဘုရား။ ။

ကျေးဇူးတော်သျှင် - အုဂ်ဖိုရ် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ ခေးသားစီရင်
တော်မူအပ်သော။ဝိပဿနာ၊ဉာဏတန္တိ၊အမည်ရှိသော ကျမ်းသည် ဆန်း
ကြယ်လေးနက်သော သဘော၊အနက် အဓိပ္ပါယ်တို့ဖြင့်။ ပြည့်နက်လျက်ရှိ
သော်လည်း။စာပေကျမ်းဂန်-ဓါတ်ခံ နည်းပါးကုန်သော လူပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊
အလုံးစုံနားလည်နိုင်။အဓိပ္ပါယ် မထင်မမြင်နိုင်ရှိရပါသည်။ သို့အတွက်
ထိုကျမ်း၏ပါဠိအနက် အဓိပ္ပါယ် ကောင်းအစဉ်၊ မြင်တင်မြှောင်သော ပုဒ်
ဝါကျအားလုံးတို့ကိုပါအကျယ်တဝင့် အဖွင့်ဦးကာ ရေးသား၍ သနား
ချီးမြှင့်ပါရန် ရှိသေစွာ လျှောက်ထားတောင်းပန်ပါသည်။အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ဘွဲ့ခံ ပန်းတောင်းဆရာတော်ဘုရား။

အမည်။	အလုပ်။	မြို့။
ဦးဘိုးတက်	ဆန်စက်ပိုင်သူဌေး	ရန်ကုန်မြို့လတ္တလမ်း။
ဦးတူ	မြေပိုင်ရှင်	မိုလ်ကလေးမြို့။
ဦးဩ	ဆန်စက်ပိုင်	။
ဦးစော	ဆန်စက်ပိုင်	။
ဦးကြင်သိန်း	ဆန်စက်ပိုင်	ဒေးဒရဲမြို့။
ဦးပျားချို	ဒေါ်ဆင်ဘဏ်မန်နေချာ	မိုလ်ကလေးမြို့။
ဦးတင်ထွဋ်	M. A., I. C. S.	ရန်ကုန်မြို့။
ဦးစိန်ရှက်	ပညာမင်းကြီးအပါးတော်ဝန်	။
ဦးဘသန်း	ကိုယ်စားလည်ကြီး	ရန်ကုန်မြို့။ပုဇွန်တောင်
ဦးမောင်စိန်	ဆရာဝန်	ရန်ကုန်မြို့။
ဦးအောင်ညွန့်	သမဝါယမဥက္ကဋ္ဌ၊ဆံတော်ရှင်ဗုဒ္ဓဂေါပက	ပြည်မြို့။
ဦးအောင်သိန်း	တိ-ကျ-ဘုရားသားပိုင်ရှင်	ရင်း ။
ဦးကျော်ဒင်	အရေးပိုင်မင်း	။

အမည်။

အလုပ်။

မြို့

ဦးဘိုးကြင်	ရ ဇဝတ်ဝန်ကြီး	ပြည်မြို့။
ဦးဘိုးစံ	ရာဇဝတ်ဝန်ကလေး	။
ဦးအောင်ခ	ပြီဒင်ဟောင်း၊ သမာဓိမြို့ဝန် ပွဲစားကြီး	။
ဦးသစ်	သမာဓိမြို့ဝန် ပွဲစားကြီး	။
ဦးဘသန်း	ပြီဒင်-မင်းတိုင်ပင်အမတ်	။
ဦးသာခွန်း	ရေစွဲရှိဝန်ထောက်မင်း	။
ဦးရွှေခုံး	၁-ရာဘက်ကုန်းသူကြီး	။
ဦးဘဦး	နေရှင်နယ်ကျောင်းဆရာကြီး	ရေနံချောင်းမြို့။
ဦးလှကလေး	ကိုယ်စားလည်ကြီး	ပြည်မြို့။
ဦးမောင်ထွန်း	လမ်းမိုက်ကြီး	သထုံမြို့။
ဦးအောင်ခင်	ရွှေပြည်ဦးစာပုံနှိပ်တိုက်၊ မန်နေဂျာ	ပြည်မြို့။
ဦးကျော်ဒင်	ပွဲစားကြီး	။
ဦးမောင်မောင်	ပွဲစား	။
ဦးမောင်ငွေ	ကုန်စာရေးဟောင်း	။
ဦးဘိုးလှိုင်	ဆိပ်ကပ်ပိုင်	။
ဦးဘုဉ္ဇန	သစ်တောဝန်ထောက်	။
ဦးဘိုးသင်း	သစ်တောဝန်၊ အငြိမ်းစား	ငါးသုန်းချောင်း။
ဦးဘိုးကဲ	ပြီဒင်၊ အငြိမ်းစားဝန်ထောက်	။
ဦးစန်းဘေ	ရာဘက်ကုန်းသူကြီး	တွံတေးမြို့။
ဦးစန်းမောင်	မြို့အုပ်မင်း	ဝဲဦးမြို့။
ဦးသာခွန်း	ကျောင်းဒါယကာ	ဖေါင်းခံမြို့။
ဦးကံထော်	ကုန်သည်	။
ဦးဘိုးရှင်	မြေပိုင်ရှင်	ပန်းတောင်းမြို့။
ဦးထွန်းရွှေ	မြေပိုင်ရှင်	။
ဦးစန်	ကျောင်းဆရာကြီး	။
ဦးခင်မောင်	ကံထွက်ကြီး	။
ဦးဖုရွှေ	ကံထွက်ကြီး	ရွှေကောင်မြို့။
ဦးကျော်ဟန်	မြေပိုင်ရှင်	ပန်းတောင်းမြို့။
ဦးဖိုးမောင်	မြေပိုင်ရှင်	။

ဝိပဿနာဉာဏတန္တိဋ္ဌိကာ ကျမ်း၏မှီငြမ်းတည်ရာ-ပါဠိတော်

အဋ္ဌကထာ-ဋီကာ , ကျမ်းစုတို့ကား။

၁။	ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ ပါဠိတော်။
၂။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ၊
၃။	မူလပဏ္ဏာသ.... ပါဠိတော်။
၄။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၅။	မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ..... ပါဠိတော်၊
၆။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၇။	ဥပရိပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်။
၈။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၉။	သုတ်သီလက္ခ°..... ပါဠိတော်။
၁၀။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၁၁။	သုတ်ဟောဝါ.... ပါဠိတော်။
၁၂။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၁၃။	သုတ်ပါဝေယျ.... ပါဠိတော်။
၁၄။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၁၅။	သံသုတ် ပါဠိတော်။
၁၆။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၁၇။	ဇာတ် ပါဠိတော်။
၁၈။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၁၉။	သုတ္တန်ပါတ် ပါဠိတော်။
၂၀။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၂၁။	ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၂၂။	မဟာဋီကာပါဠိ။
၂၃။	သင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၂၄။	ဝိဘာဝနီ ဋီကာ။
၂၅။	ဓမ္မသင်္ဂဏီ..... ဋီကာ။
၂၆။	အဋ္ဌသာလိနီ အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၂၇။	ဝိဘင်း ပါဠိတော်။
၂၈။	သမ္မောဟ,ဝိနောဒနီ.... အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၂၉။	ပဋ္ဌာန်း ပါဠိတော်။
၃၀။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၃၁။	ပါရာဇိကဏ်.... ပါဠိတော်။
၃၂။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။
၃၃။	ပါစိတ် ပါဠိတော်။
၃၄။	၎င်း အဋ္ဌကထာပါဠိ။

ဝိပဿနာဉာဏတန္တိဒ္ဓိကာကျမ်း။

(မာတိကာ)

ဦးရေ
နံပါတ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ
နံပါတ်

ပဌမပိုင်း

- ၁။ ဥဃျာဇန၊ နိဒါနကထာ (က)
- ၂။ ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါးပါဠိ ၁။
- ၃။ ခန္ဓာငါးပါး၌ သုံးသတ်ဆင်ခြင်ခြင်း (သမ္မသနဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၁။
- ၄။ ခန္ဓာငါးပါးတို့ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို သုံးသတ်ဆင်ခြင်ခြင်း
(ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၂။
- ၅။ ခန္ဓာငါးပါးတို့ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်း၌ သုံးသတ်ဆင်ခြင်ခြင်း
(ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၃။
- ၆။ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးရန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း
(ဘယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၄။
- ၇။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ပျက်ခြင်း၌ အပြစ်ဒေါသတို့ကို တင်ခြင်း
(အာဒိနဝဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၄။
- ၈။ ခန္ဓာငါးပါးတို့ ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို
ဆင်ခြင်ခြင်း (နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၄။
- ၉။ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို မီးပုံကြီးကဲ့သို့ ထင်၍ ထိုခန္ဓာတို့မှ လွတ်
ရာလွတ်ခွင့်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း (မုဗ္ဗိတုကာမျတာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၄။
- ၁၀။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အပန်ပန် အထပ်ထပ် ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို
ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ပဋိသန္ခါဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၅။
- ၁၁။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းကို ပယ်ဖျောက်၍လျစ်လျူ
ဆင်ခြင်ခြင်း (သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၅။
- ၁၂။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ လက္ခဏာရေးကို အာရုံပြု၍
(သစ္စာနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ပုံ) ၅။
- ၁၃။ ဝိပဿနာဉာဏ် (၁၀) ပါးတို့၌ ရှုတ်ဘတ်သရဏ္ဍာယ်ရန်
မှာထားခြင်း။ ၆။
- ၁၄။ ဝိပဿနာဉာဏ် (၁၀) ပါးတို့တွင် သမ္မသနဉာဏ်၏အနက်
ယောဇနာ ၆။
- ၁၅။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်၏ အနက်ယောဇနာ ၁၃။

(မာတိကာ)

ဦးရေ
နံပါတ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ
နံပါတ်

၁၆၊	ဘင်္ဂ္ဂါပြည် အနက်ယောဇနာ			၁၅။
၁၇၊	ဘယပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၁၆။
၁၈၊	အာဒိနဝပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၁၇။
၁၉၊	နိဗ္ဗိဒါပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၁၈။
၂၀၊	မုဗ္ဗိတုကမျတာပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၁၉။
၂၁၊	ပဋိသင်္ခါ နုပဿနာပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၂၀။
၂၂၊	သင်္ခါရပေက္ခာပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၂၁။
၂၃၊	သစ္စာနုလောမပြည်၏အနက်ယောဇနာ			၂၂။

(ဒုတိယပိုင်း)

၂၄၊	ထောမနာနိဒါန်း				၂၃။
၂၅၊	ဝံသာဓဇောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၂၄။
၂၆၊	သံဝရောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၂၅။
၂၇၊	မူလပဋိညာအရာ၌ ဖွင့်ဆိုခြင်း				၂၆။
၂၈၊	သန္တုဋ္ဌိဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၂၇။
၂၉၊	သန္တောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၂၈။
၃၀၊	ဧကောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၂၉။
၃၁၊	အတ္ထရိယောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း				၃၀။

(တတိယပိုင်း)

(ဝိပဿနာညာဏ်တန္တိဋီကာ)

၃၂၊	ဝိပဿနာညာဏ်(၁၀)ပါးကို အကျယ်မဖွင့်ဆိုမီ ဝိပဿနာ လုပ်ငန်းနှင့်စပ်၍ မှတ်ဖွယ်စကားရပ်များကိုပြဆိုခြင်း				၄၃။
၃၃၊	ဝိပဿနာညာဏ်(၁၀)ပါး အစီအစဉ်ကို ပြဆိုခြင်း				၄၅။
၃၄၊	ထိုင်းပါးတို့တွင် ရူပက္ခန္ဓာကို သမ္မသနညာဏ်ဖြင့် သုံးသတ်ဆင်ခြင်ခြင်း				၄၅။
၃၅၊	အတိတ် အနာဂတ်-ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တို့နှင့် ၎င်းတို့၏သင်္ချာ				၅၀။
၃၆၊	အဒ္ဓ-ဥတုဇ-သမယ-ဓဏ စသည်တို့၏အစွမ်းအားဖြင့် အတိတ်-အနာဂတ်-ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တို့ကို ဝေဖန်၍ပြခြင်း				၅၂။

(မာတိကာ)

ဦးစေ့
နံပါတ်

အကြောင်းအရာ

စာမျက်နှာ
နံပါတ်

၃၇၊	ဒုက်လေးပါးအကြောင်း			၅၅။
၃၈၊	သုခုမရုပ်ကို ပြဆိုခြင်း			၆၃။
၃၉၊	ဟိန္ဒုဒုက်ကို ပြဆိုခြင်း			၆၄။
၄၀၊	ဒုရဒုက်ကို ပြဆိုခြင်း			၆၆။
၄၁၊	ဒုရသန္တိကေရုပ်ကို ခွဲခြားဝေစာန်၍ သြကာသဟူသော ဖြစ်ရာအရပ်ကို စွဲ၍ ခွဲဝေခြင်း			၆၈။
၄၂၊	အတိဘတိတ်ဖြင့် အနိစ္စသမ္မသနဉာဏ်၌ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ခြင်း			၆၉။
၄၃၊	ရူပက္ခန္ဓာကို-တိက်-ဒုက်-အပြားတို့ဖြင့် ဝေစာန်၍ သမ္မသနဉာဏ်(၁၀)ပါးဖြစ်ဟန်ကို ပြဆိုခြင်း			၇၁။
၄၄၊	ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ပြဆိုခြင်း			၈၀။
၄၅၊	သညက္ခန္ဓာ၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ပြဆိုခြင်း			၈၉။
၄၆၊	သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ပြဆိုခြင်း			၉၃။
၄၇၊	ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ပြဆိုခြင်း			၉၆။
၄၈၊	ရူပက္ခန္ဓာ၏အရာ၌ သမုဒယနိရောဓတည်းဟူသော ဥဒယဗ္ဗယကို ပြဆိုခြင်း			၁၀၀။
၄၉၊	စေတသိက်ခန္ဓာ ၃-ပါးအရာ၌ သမုဒယနိရောဓတည်းဟူ သော ဥဒယဗ္ဗယကို ပြဆိုခြင်း			၁၀၈။
၅၀၊	ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ပြဆိုခြင်း			၁၁၀။
၅၁၊	ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၁၇။
၅၂၊	ဝိပရိဏာမ၊ ဝိပရိတ၊ နှစ်ပုဒ်ဖြင့် ထုတ်ဆိုအပ်သော ပရမတ်၊ ပညတ်မှတ်ဖွယ်အထူးကို ပြဆိုခြင်း			၁၂၇။
၅၃၊	အာဒိနဝဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၂၉။
၅၄၊	နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၅၅။
၅၅၊	မုဗ္ဗိထုကမျတာဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၅၈။
၅၆၊	ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၆၅။
၅၇၊	သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၁၈၆။
၅၈၊	သစ္စာနုလောမဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုခြင်း			၂၁၃။
၅၉၊	နိဂုဓ်			၂၇၀။

ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိကျမ်းပြု၊ မူလဒ္ဓါရ၊မဟာနိကာယ၏
မူလ ပ ဘာဝ-အာဒိကမ္မိက ဖြစ်တော်မူသော
ကျေးဇူးတော်သျှင်
အရှင်အုဂ်ဖိုရ် ဆရာတော်ကြီးဘုရားပို့တော်။

ဥယျာဇန, နိဒါနကထာ။

အနန္တဇိန, အသဒိသဟု, သမန္တစက်, ဘဝင်လျှံထိန်။ အဓိန္ဒေယျ, ဂုဏ်
 ပေါင်းခသော။ သမ္ပုဒ္ဓဗောဓါး, စောဘုရား၏။ ဟောကြားမိန့်မှာ။ ဒေသနာ
 တော်ဓမ္မသည်။ ပဋ္ဌမဗုဒ္ဓဝစန။ မဇ္ဈိမဗုဒ္ဓဝစန။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓဝစနအားဖြင့်။ ဌာန
 ပိုင်းခြားသုံးပါးရှိရာဝယ်။ ကုသိနာရုံ, အင်ကြင်းပင်ပျိုစုံတို့၏အကြား၌။ ခင်း
 ထားအပ်သော, ရတနာရောင်မောင်း, ရွှေညောင်စောင်းထက်ဝယ်။ စမ္ပိယံ
 ကော်မူရိက်။ အမြိုက်အမတ်, ထူးကဲလျှံသော။ နိဗ္ဗာန်ရွှေခန်းသို့, ကြွမြန်းအံ့
 ဆဲးဆဲး၌။ သတ္တဝါဝေဇဏ, ဗိုလ်ချေခပဲတို့အား။ သတိသမ္ပဇဉ်, ဥဇဏ်ရှည်စွဲ
 မြဲလျက်။ ဝမ်းထဲးနှလုံး။ မှတ်ပိုက်ကြိုးစိန့်သောဌာ။ နောက်ဆုံးဩဝါဒ။ အနု
 သာသန၏အဖြစ်ဖြင့်, ဖွင့်လှစ်ထုတ်ဖော်အမိန့်တော်ရှိခဲ့သည်ကား။ ။

ဟန္တဒါနိ, ဘိက္ခဝေ, အာမန္တရာမိဝေါ, ဝယဓမ္မော, သင်္ခါရာ, အပ္ပမာဒေန,
 သမ္ပာဒေထ။ ။ ဟူသော, မဟာပရိနိဗ္ဗာနသုတ်လာဒေသနာသည်။ အဆုံးစွန်
 သော။ ဒေသနာတော်မြတ်ပင်ဖြစ်၍။ ယင်းအဆုံးအမတော်သည်။ ပစ္ဆိမဗုဒ္ဓ
 ဝစန ဖြစ်ချေသည်။ ထိုဒေသနာတော်ကို မြန်မာပြန်ဆိုမူ။ ။

ဘိက္ခဝေ, ဆိန္ဒု, ဘိန္ဒု, ပဋု ခြောက်ဆူ, ဆောင်ရွက်မူသည်။ သူတော်
 တလွှား, ဒိုချစ်သားတို့ ဟန္တဒါနိ, ရွှေပြည်နိဗ္ဗာန်, စံဝင်ခါနီး, တိုင်ပြီးလုလု,
 ဤယခု၌။ အဟံ, သင်တို့ဆရာ ငါဘုရားသည်။ ဝေါ, သင်ချစ်သားတို့အား။
 အာမန္တရာမိ, လာကြ-လာကြ-လာကြအများ, ငါ့တရားကို။ မျက်ဝါးတိတိ
 သိစေအံ့။ သင်္ခါရာ, ကံ, အာဟာရ, စိတ္တ, ဥတုလေးခုအကြောင်း။ ပေါင်း၍ဖြစ်
 ကြို့။ တေဘုမ္မက, သင်္ခါရဇာရားတို့သည်။ ဝယဓမ္မော, ကုန်ပျောက်ပြုံးတီး။ ပျက်
 စီးခြင်းသဘောရှိကုန်၏။ အပ္ပမာဒေန, မမေ့မလျော့။ မပေါ့မစား။ သတိအား
 နှင့်။ သမ္ပာဒေထ, ကောင်းစွာကုန်လုံ ပြည့်စုံကြစေကုန်လော့။ ။

ဤသို့အနက်မြန်မာ, ယောဇနာအပ်သော, ထိုဒေသနာကို ဥပမာပြဆိုရ
 မူကား။ ဘဝတပါး, ပြောင်းသွားရအံ့သောအခါ၌။ မိဘနှစ်ပါးတို့သည်။
 အလွန်တရာ ချစ်မြတ်နိုးစွာကုန်သော။ သွီးသားတို့ကို မိမိတို့၏ အနီးအပါး၌
 နေစေပြီးခါ။ မှာထားရန် အသီးသီးတို့တွင်။ အရေးအကြီးဆုံး။ နှလုံးပိုက်
 ဖွယ်ဖြစ်သော, ဩဝါဒစကားကိုသာလျှင်။ ပဋ္ဌါနထား၍။ မြွက်ဆိုပြောကြား
 မှာထား၍ သွားကုန်သကဲ့သို့။ ထို့အတူလျှင်။ မဟာကရုဏာတော်
 သျှင်။ သဗ္ဗညုဘုရားသခင်သည်လည်း။ လေးဆယ့်ငါးဝါ, ရှည်ကြာသမျှ။
 ကာလပတ်လုံး, သာမုက္ကံ သိက နိယျာနိက, ဒေသနာ, ရတနာရွဲ့, ပုလဲပွင့်ပြုံး

တို့ကို၊ စီရယီသီကုံးသကဲ့သို့ ဆုံးမတော်မူရာ။ ဓမ္မခန္ဓာပင်း၌။ လိုရင်းအချုပ်
အချာသည်ကား။ သင်္ခါရဓမ္မတို့၏ ကုန်ပျောက်ပြုံးတီး၊ ပျက်စီးခြင်းသဘော
ကို ဥာဏ်ဇောသိမ်မွေ့။ တစွစေ့ဖြင့်။ မမေ့မလပ်။ မပြတ်အစဉ်၊
အောက်မေ့ဆင်ခြင်ခြင်းသာလျှင် ပဋ္ဌာနအဓိက လိုရင်း အချက်ကြီးဖြစ်
သတည်းဟု။ သိမ်းဆည်းစေရန် ထုတ်ပြန်သစ်သစ်၊ ခွန်းမိန့်လှစ်ခဲ့သော။
ပစ္ဆိမ ဗုဒ္ဓဝစနပေတည်း။ ထိုပစ္ဆိမ ဗုဒ္ဓဝစန စကားဟောအရကို၎င်း။ ။

မရဏမဉ္ဇေ၊ နိပ္ပန္နဿ၊ ကထာနာမ၊
ယာဝဇိဝံ၊ အနုဿရိတဗ္ဗာ။ ။

မရဏမဉ္ဇေ၊ သေရာညောင်စောင်း၌။ နိပ္ပန္နဿ၊ လျောင်းစက်သောသူ
၏။ ကထာနာမ၊ မိန့်ဆိုမြွက်ကြား၊ မှာထားခဲ့သော စကားမည်သည်ကို
ယာဝဇိဝံ၊ အသက်ထက်ဆုံး။ အနုဿရိတဗ္ဗာ၊ အစဉ်မပြတ်၊ အောက်မေ့အပ်
၏။ ။ ဤသို့အလိုတော်ကျ၊ ဖွင့်ဆိုပြအပ်သော။ ပထေယျအဋ္ဌကထာသျှင်၏
သွန်သင်ဆုမွှာ၊ သြဝါဒ စကားတော်အရကို၎င်း။ ထိုကဲ့သို့ ဟောဖော်ဖွင့်ပြ၊
အဆုံးအမတော်တို့ကို၊ မြတ်နိုးချီးငု်၊ ရှိပူဇော်သျှက်။ ကော်ရော်ပျုပ်၊
ရိညွတ်ဦးတင်၊ အမြဲပန်ဆင်လေ့ရှိတော်မူသော ကျေးဇူးတော်သျှင်၊ အရှင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ ပွားစီးနမူ၊ ဆယ်ဆူရင့်သန်၊ ဝိပဿနာဥာဏ်၏
ခန္ဓာအစဉ်၌၊ ဖြစ်အင်လုံးစုံ၊ သိမ်းဆည်းပုံကို အာရုံကျန၊ သင်္ခါရတို့၏။
ဓယ-ဝယ- ဖြစ်ခြင်းကို မြော်တင်း၊ ရှေ့ရှုလျက်။ ဝိပဿနာ ဥာဏာတန္တိ၊
စာတန်းကို၊ ကြိုးပန်းတည်ထွင် စီရင်ရေးသားတော်မူခဲ့လေသတည်း။ ။
ယင်းသို့ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကြီး၏။ ပတ္တမြားဘီးရိပ်၊ ရောင်လျှံဖိတ်သျှက်။ အဝိဇ္ဇာ
သန္တုဋ္ဌ၊ ပဝိဝိတ္တ၊ ပါပဂရဟိ၊ စရှိလုံးစုံ။ ဂုဏ်တော်အပေါင်းတို့၏။ ကောင်း
စွာထွန်းသစ်၊ တည်ရာခေတ်အထူးဖြင့်။ ချီးကြူးခြင်းငှါ၊ စင်စစ်ထိုက်ပေ
သော ကျေးဇူးတော်သျှင်၊ အရှင်အုဂ်ဖိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ အား
သီးမွန်စွာ၊ ကဿာဏမိမုတ္တိက၊ ဝိသေသခတ် နှလုံးတော်မြတ်ဖြင့်။ အနာ
ဂတ်ကာလ၌။ ရဟန်းရှင်လူ၊ ပြည်သူအပေါင်းတို့သည်။ ကောင်းစွာလေ့
ကျက်၊ နှုတ်ဘက်အာရုံ၊ ဆောင်ယူကုန်လျက်။ ဆယ်စုံသော ဝိပဿနာဥာဏ်
ဖြစ်ဟန်အစဉ်ကို၊ မိမိကဲ့သို့။ ပျက်ပျက်ထင်ထင်၊ သိမြင်မိမ့်သောငှါ၊
စီရင်ရေးသား ထားတော်မူခဲ့သည် အားလျော်စွာ။ ထိုဝိပဿနာဥာဏ
တန္တိစာကိုယ်ကို၎င်း၊ ထိုစာကိုယ်၌လျှို့ဝှက်ခက်ခဲနက်နဲသိမ်မွေ့လှသော
နိပုဏသဘာဝတို့ကို၊ အကျယ်တဝင့်၊ ဖွင့်ပြပါမည်အကြောင်းဖြင့်။ ဒါယကာ

အပေါင်းတို့က၊ တောင်းပန်လျှောက်ထားအပ်သည်ဖြစ်၍၊ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ။
ကျမ်းလာစကားတို့နှင့်အညီ။ လဇ္ဇိပေသလ၊ သိက္ခါကာမ၊ ပိဋကတ္တယဆေက
ဂန္တိန္တရ ဗဟုသုဘ၊ အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ လဉ္စနန္ဒယင်၊ ဂုဏ်ထူးဆင်အပ်
သော၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်၊ အရှင်ပန်းတောင်း ဆရာတော်ဘုရားသည်။
ခွဲထွင်စီရင်ရေးသားအပ်သော ဝိပဿနာဥာဏဘန္တိ စာကိုယ်၏ဋီကာကို
၎င်း။ ဤကဲ့သို့စာကိုယ်နှင့်တကွ အဖွင့်ဋီကာတို့ကို၊ ပြည်မြို့-သီရိမင်္ဂလာရပ်
တိုက်ကြီး၏။ ဦးစီးနာယက၊ ပရိယတ္တိမာမက၊ ဂဏဝါစက ခုရနှစ်ပါး။ ပွား
များအားထုတ်လျက်ရှိသော။ ဘဒ္ဒန္တဓီရက္ကဋ္ဌ၊ တိဓါနဖြင့် မြွက်ဟချီးကြူး။
ကျေးဇူးတော်သျှင် ဆရာရှင်တို့ နှုတ်မင်္ဂလာ သညာသတ်မှတ်၊ ပညာတ်ပုံ
ယင်၊ ခွဲထူးဆင်သော အကြင်ငါသည်၊ ကောင်းစွာစိစင် အကွရာမင်တို့
ဖြင့်၊ စက်တင်ပုံရိုက်၊ ဖြန့်ဝေလိုက်သည်ကို နှစ်ချိုက်ကြည်ဖြူ။ ရှင်လူရဟန်း
တို့သည်။ ရွှင်လမ်းနှစ်သက်၊ နေ့မပျက်ဘဲ။ လေ့ကျက်နိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။

ဘဒ္ဒန္တဓီရက္ကဋ္ဌ၊

သီရိမင်္ဂလာရပ်တိုက်။

ပြည်မြို့။

ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါးအမွှန်း ၃ ဂါထာ။

- ၁။ အနုမတဂ္ဂသာဂရေသဒါ၊ ဘယာဒိကိဏ္ဍေဝအဘူတာဘူတာ။
သဗ္ဗေတာဝပုနပုနာဝတ္တာ၊ ခေမံယာဝစနဂမိဿန္တေ။ ။
- ၂။ ဘယာဒိကိဏ္ဍေမိတတောဝဆေတွာ၊ ပဒန္တတုတြုသဇိနာပိပါရံ။
ဗဟုံဗဟုနောအရိယာဟိတေသံ၊ နိဗ္ဗာနသောပါနမဟာဝိမုက္ခံ။ ။
- ၃။ တံတံမဂ္ဂဗလမဂ္ဂံ၊ လက္ခဏညာဏဘာဝနံ။
အဇ္ဇသံဝေဂစိတ္တံ၊ ဘောဘာဝေတွာဘယောမတံ။ ။

၎င်းအနက်။

သဗ္ဗေအသေသကေ၊ ကြွင်းမဲ့လုံးရုံ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သေး၊ အဘူတာဘူတာ
ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာမဲ့ချိုတဲ့သောအား၊ မထင်ရှားကုန်သော၊ စတုဝေါကာရ၊ အရူပ
သတ္တဝါ၊ ရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာများ၊ ဖြစ်သောအားဖြင့်၊ ထင်ရှားကုန်သော၊ ပဉ္စဝေါ
ကာရကာမရူပသတ္တဝါ။ ဧကဝေါကာရအသညသတ် သတ္တဝါတို့သည်၊
ယာဝစယတ္ထကံကာလံ၊ အကြင်ရှေ့လောက်၊ မျက်မှောက်ထင်ထင်၊ သစ္စာ
တရား၊ မြတ်လေးပါးကို၊ ပိုင်းခြားကုန်စင်၊ မမြင်သမျှ၊ ကာလပတ်လုံးလျှင်။
ခေမံအဘယံ၊ ဘေးမရှိမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်သောငါးကမ်းသို့၊ နဂမိဿန္တေ၊ ကူး
သန်းထုတ်ချောက်၊ မရောက်ရကုန်သေး။ တာဝတတ္ထကံကာလံ။ ထိုသို့ ကူး
သန်းထုတ်ချောက်၊ မရောက်သမျှ၊ ကာလပတ်လုံးပင်၊ သဒါသဗ္ဗကာလံ၊
ဖြစ်ပျက်ကြိုလာ၊ အကမ္ဘာဘာ၊ အခါခါတိုင်း၊ ဘယာဒိကိဏ္ဍေဝ၊ ဘဝအ
ထူးထူး၊ ပြောင်းကူးဖောက်ပြန်၊ ပဋိသန်မကင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော
ဇာတိဒုက္ခ၊ ထင်ရှား - မထင်ရှားသောအားဖြင့်၊ နှစ်ပါးရုပ်ကို၊ အိမ်ခြင်းတည်း
ဟူသော ဇရာဒုက္ခ၊ မန္ဓာခိန္နု၊ စသည်ဆယ်ပါး၊ အပြားအားဖြင့်၊ ဘောက်ပြား
ရှုတ်ယို၊ အိမ်ခြင်းတည်းဟူသောဝယဒုက္ခ၊ ကိုးဆဲ့ ခြောက်ဖြာ၊ ရောဂါပင်း
နှိပ်စက်ခြင်းတည်းဟူသော၊ ဒုက္ခဒုက္ခ၊ အာယုသက်တမ်း၊ မလွမ်းမဆက်၊
အသက်ရှင့်ကိုယ်။ တိုပျက်ရခြင်းတည်းဟူသော၊ ဝိပရိဏာမဒုက္ခ၊ နာမ်ရုပ်အ
သက်၊ သုံးချက်ခဏငယ် လွယ်ကူပြုန်းတီး၊ ပျက်စီးရခြင်းတည်းဟူသော၊
သင်္ခါရဒုက္ခ၊ လယ်ယာကိုင်းလုပ်၊ မုဆိုးတံငါ၊ မင်းမှာခညောင်း၊ လူအပေါင်း
ရှင့်၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား၊ ကုန်ကစားသူတို့၏၊ ဆူညံယံမပျက်၊ အသက်
မွေးရန်၊ ရှာကြံရခြင်းတည်းဟူသော ပရိယေသနဒုက္ခ၊ မချစ်သမျှ၊ လူနှင့်တ
ကွ၊ ပေါင်းဖော်ရခြင်းတည်းဟူသော၊ အဂ္ဂိယသမ္ပယောဂဒုက္ခ။ ချစ်သူနှင့်ပေ၊

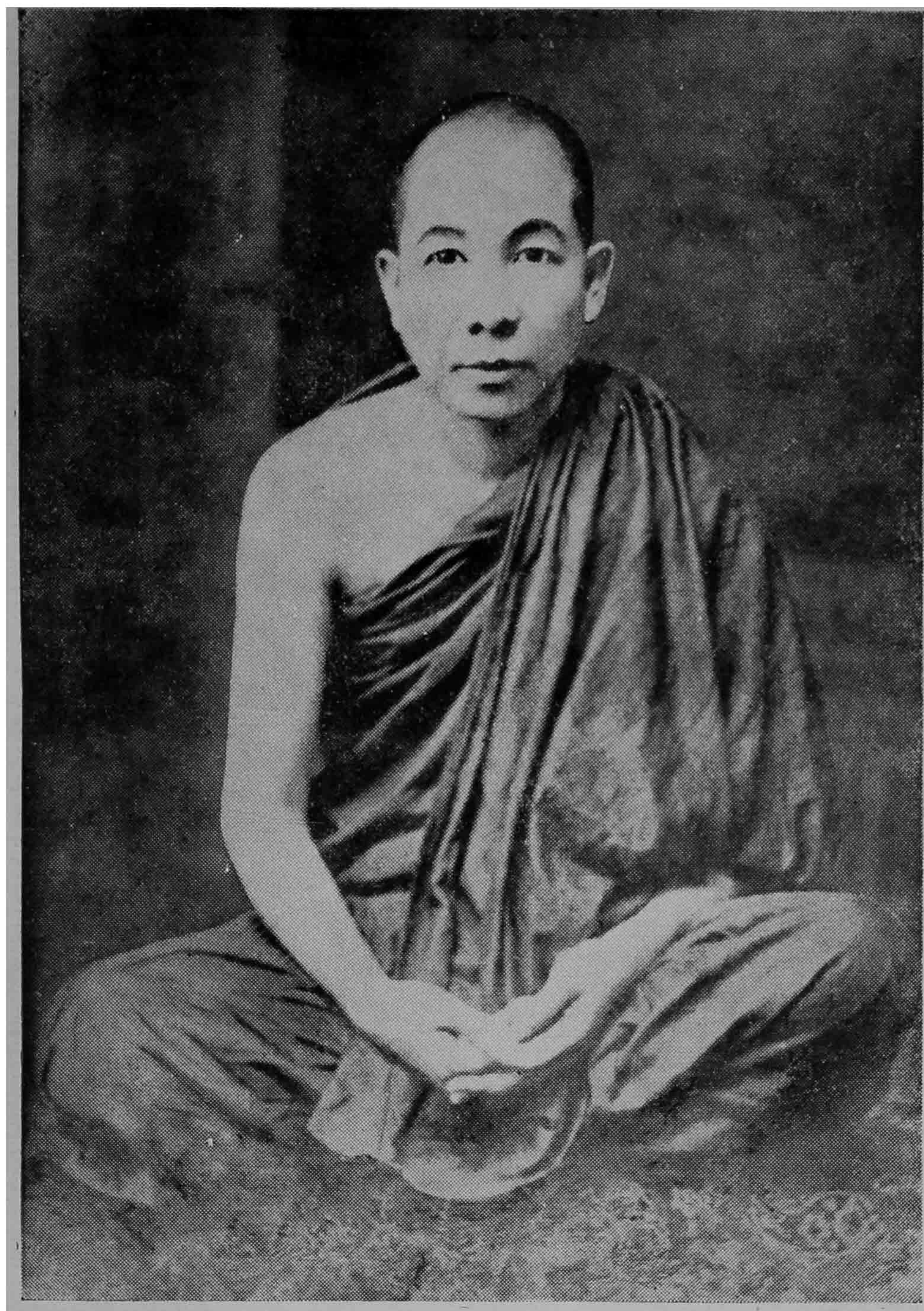
အတူမနေ၊ ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော၊ ငယ်ငယ်ပွယောဂဒုက္ခ၊ သမ္မုတိ
ခဏ်တ၊ သမုစ္ဆေဒအားဖြင့်၊ သုံးပါးသောသေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ မရဏ
ဒုက္ခ၊ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၊ အဆိပ်နှင့်မြွေ၊ မီးရေ လက်နက် အားဖြင့်၊ ခုနစ်
ပါးသော သေခြင်းဟု ဆိုအပ်သော မရဏဒုက္ခ။ သလိပ်သည်းခြေ၊ လေ
ဩဒေါသ၊ အာဟာရ ဥတု၊ ဥပက္ကမ ဝိပါကအားဖြင့်၊ ရှစ်ပါးသော သေ
ခြင်းဟု ဆိုအပ်သော။ မရဏဒုက္ခ၊ ငရဲတိရိစ္ဆာန်၊ ပြိတ္တာ အသုရကာယ၊
အပါယ်လေးပါးတို့၌၊ ကြီးမားသော ဆင်းရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော၊ အပါယ
ဒုက္ခ၊ ဩကာသလောက၊ ဘဝနှောင်အိမ်၌၊ ပူရှိန်စေ ဆင်းရဲအစုံစုံ အပုံပုံ
အခန်းခန်း၊ ဘေးဘုမ်းအပေါင်းတို့သည်၊ ကောင်းစွာရောနှောနှောက်၍၊ ထက်
အောက်ချောက်ချားလျက်၊ ဘမ်းစားနှိပ်စက်ရာဖြစ်သော။ အနုမတဂ္ဂသာ
ဂရေ၊ အစအမြိတ်၊ စွန်းရိပ်မထင်၊ မမြင်တိမ်မြုပ်သော။ သမုဒ်အဏ္ဏဝါ၊
သံသရာရေကြော၌။ ပုနပုနာဝတ္တံ၊ ရှောင်တခင်ခင် စုတ်စုတ်ငင် ဝင်
မြော၍၊ ပေါလော ကြိမ်ဘန်နှင့်။ မရဏာသန်၊ ဇောငါးတန် ကြွေပျက်
သဖြင့်၊ ကြောက်မက်လန့်ဘွယ်၊ ကျယ်လောင်လောင် ဟစ်ကြွေး လျက်။
သေဘေးကြီး ကိုယ်စီရောက်ကုန်ပြီ။ သဇိနာဝိ၊ ၆၂ ဖြာ၊ မိစ္ဆာစွဲရှိ၊ များ
မိဉ္ဇနှင့်၊ ကပ်ငြိပါသဏ္ဌ၊ ထိုမှတသွန်၊ ငါးပါးမာရ်ကို၊ လုပ်ကြံအောင်မြင်၊
ဘုရားရှင်တည့်။ ဓမ္မဉ္ဇရ၊ သုံးလောကမျက်မှန်၊ သယမ္ပုဉ္ဇီး၊ အမှူးလည်း
ရှိတော်မူကုန်သော။ ဗဟံဗဟုနော၊ အဂ္ဂမဟာ၊ ငယ်စွာပကတိ၊ မုနိသုံး
ပါး၊ သရုပ်အားဖြင့်၊ များမြတ်ကုန်သော၊ အရိယာဟိ အရိယာပန၊ သူတော်
မြတ်စွာ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်ကား။ တေဘယာဒိကိဏ္ဍေဝိ၊ ထိုသမုဒ်
အဏ္ဏဝါ၊ သံသရာရေကြော၌။ ရောနှောချောက်ချားလျက်။ ဘမ်းစားနှိပ်
စက်ကြံကုန်သော၊ အဖုံဖုံ အခန်းခန်း၊ ဘေးဘုမ်း အပေါင်း တို့ ကိုလည်း။
ဆေတွာဝ၊ သမုစ္ဆေဒပဟာန်၊ မဂ်လေးဥာဏ်၊ သန်လျက်ထားဖြင့်၊ ငယ်
ရှားချတ်ထွင်၍သာလျှင်။ တတော၊ ထိုသမုဒ်အဏ္ဏဝါ၊ သံသရာရေကြောမှ။
ပါရံဝါဠုပုဉ္ဇတိရံ၊ ထောက်မှီစွဲလမ်းရာ၊ သောင်ကမ်းသဘွယ် ဖြစ်သော။
ပဒန္တံ၊ ဘေးမရှိမှန်၊ မြတ်နိဗ္ဗာန်သောင်ကမ်းသို့။ ဥတြ၊ ကူးမြောက်စုံညီ
ရောက်ကုန်ပြီ။ ဘောမာရိသာ၊ ဘော်ရှေတသင်း၊ ဒိုသားချင်းတို့။ အဇ္ဇ
ဣမသ္မိကာလေ။ စည်းဝေးညီညွတ်၊ ဤအခါ၌။ တေသံ၊ ထိုသူတော်မြတ်စွာ
အရိယာ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ နိဗ္ဗာနသော ပါနမဟာဝိမုက္ခံ၊ ဝိမောက္ခထူး၊
နိဗ္ဗာန်သောင်ဦးသို့ ကူး ရောက်ရာ လမ်းကြောင်း။ မြစောင်းတန်း ရွှေ
ပြာသာဒ်၊ တံခါးမြတ်သဘွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။ တံတံမဂ္ဂဗလမဂ္ဂံ၊ ထိုထို

(၈) ဝိပဿနာဥာဏ်ဆယ်ပါး အမွှန်း ၃-ဂါထာ။

တသင်း၊ရန်ခပင်းတို့၊ ပျောက်ကင်းမြှုပ်တိမ်၍၊ ချမ်းငြိမ်သာမော၊မဂ်ဖိုလ်
ဇောရှစ်အင်။ တန့်နားပျော်စရာ စခန်းခွင်သို့၊ ရောက်ဝင်ရာစင်စစ်၊ နတ်
လမ်းမသာတွယ်လည်း ဖြစ်ထသော။ တံလက္ခဏဥာဏဘာဝနံ၊ ထိုဝိပဿ
နာဥာဏ် ဆယ်တန်ဆင့်ပွား၊ ဖြစ်အင်များကို။ သံဝေဂမိတ္တံ၊ သူငါတို့
ကိုယ်ခန္ဓာ၊ သံသရာရေကြော၊ မျောအံ့သော အရေခွံ။ ဘေးဘုမ်းကြီး
ရောက်သကဲ့သို့၊ ကြောက်သွသော၊ သံဝေဂမိတ်ကိုသာ ဟုတ်။ ဘာဝေတွာ၊
နိစ္ဆာကင်းကွာ ဥာဏ်ပညာဖြင့်၊ ကောင်းစွာထင်ရှား၊ ပွားစေကုန်၍။ မယံ၊
ငါတို့သည်။ ဘဏာမ၊ သာယာနူးညံ့၊ ရွတ်ကုန်အံ့။ ။

ဝိပဿနာအမွှန်းပြီး၏။

ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိဋ္ဌိကာကျမ်းပြု-ဆဋ္ဌသင်္ဂါယနာကင်
နိုင်ငံတော်ဩဝါဒါစရိယ သံဃာနာယက အဂ္ဂမဟာပဏ္ဍိတ
ကျေးဇူးဩဇာ ပန်းတောင်းဆရာတော်ဘုရား
မိုးတော်။

ဝိပဿနာဉာဏတန္တ

ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါးပါဌ်။

ခန္ဓာငါးပါး၌ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း
သမ္မသန်ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

ဣဒ်မေရူပံ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓံဝါ၊ ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊ သုရမံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏိတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊ ခယက္ကေန၊ ဝယက္ကေန၊ အနိစ္စံ၊ ဘယက္ကေန၊ ပိဋေနက္ကေန၊ ဒုက္ခံ၊ အသာရကက္ကေန၊ အနိဿရက္ကေန၊ အဝသဝတ္တနက္ကေန၊ အနတ္တံ၊ ဧဝံသမ္မသန် သမ္မသနေ ဉာဏံ။ ။

အယံမေဝေဒနာ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓိဝါ၊ ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊ သုရမံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏိတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊ ခယက္ကေန၊ ဝယက္ကေန၊ အနိစ္စံ၊ ဘယက္ကေန၊ ပိဋေနက္ကေန၊ ဒုက္ခံ၊ အသာရကက္ကေန၊ အနိဿရက္ကေန၊ အဝသဝတ္တနက္ကေန၊ အနတ္တံ၊ ဧဝံသမ္မသန် သမ္မသနေဉာဏံ။ ၊

အယံမေသညာ၊ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓိဝါ၊ ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊ သုရမံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏိတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊ ခယက္ကေန၊ ဝယက္ကေန၊ အနိစ္စံ၊ ဘယက္ကေန၊ ပိဋေနက္ကေန၊ ဒုက္ခံ၊ အသာရကက္ကေန၊ အနိဿရက္ကေန၊ အဝသဝတ္တနက္ကေန၊ အနတ္တံ၊ ဧဝံသမ္မသန် သမ္မသနေဉာဏံ။ ။

ဣဓေ၊ မေသင်္ခါရာ၊ အဘိဘာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဏ္ဍတ္တဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓဝါ၊
 သြဋ္ဌာရိကာဝါ၊ သုရမာဝါ၊ ဟိနာဝါ၊ ပဏိတာဝါ၊ ယေဒုရေသန္တိကေဝါ၊
 ခယက္ခေန၊ ဝယက္ခေန၊ အနိစ္စ၊ ဘယက္ခေန၊ ပိဋေနက္ခေန၊ ဒုက္ခ၊ အသာ
 ရကက္ခေန၊ အနိဿရက္ခေန၊ အဝသဝတ္တနက္ခေန၊ အနတ္တ၊ ဇေဝံသမ္ပဿနံ
 သမ္ပဿနေဉာဏံ။ ။

ဣဒံ မေ ဝိညာဏံ၊ အဘိဘာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဏ္ဍတ္တဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓဝါ၊
 သြဋ္ဌာရိကံဝါ၊ သုရမံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏိတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊
 ခယက္ခေန၊ ဝယက္ခေန၊ အနိစ္စံ၊ ဘယက္ခေန၊ ပိဋေနက္ခေန၊ ဒုက္ခံ၊ အသာ
 ရကက္ခေန၊ အနိဿရက္ခေန၊ အဝသဝတ္တနက္ခေန၊ အနတ္တ၊ ဇေဝံ၊ သမ္ပဿနံ
 သမ္ပဿနေ ဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း ဥပယဗ္ဗယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၂။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယော၊ တဏှာသမုဒယာ၊ ရူပသမု
 ဒယော၊ ကမ္မသမုဒယာ၊ ရူာသမုဒယော၊ အာဟာရ သမုဒယာ၊ ရူပ
 သမုဒယော။ ။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ဝေဒနာသမုဒယော၊ တဏှာသမုဒယာ၊ ဝေဒနာ
 သမုဒယော၊ ကမ္မသမုဒယာ၊ ဝေဒနာ သမုဒယော၊ ဖဿသမုဒယာ၊ ဝေ
 ဒနာ သမုဒယော။ ။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ သညာသမုဒယော၊ တဏှာသမုဒယာ၊ သညာသမု
 ဒယော၊ ကမ္မသမုဒယာ၊ သညာသမုဒယော။ ဖဿသမုဒယာ၊ သညာ
 သမုဒယော။ ။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ သင်္ခါရသမုဒယော။ တဏှာသမုဒယာ၊ သင်္ခါရ
 သမုဒယော။ ကမ္မသမုဒယာ၊ သင်္ခါရ သမုဒယော။ ဖဿသမုဒယာ၊
 သင်္ခါရသမုဒယော။ ။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ဝိညာဏသမုဒယော။ တဏှာ သမုဒယာ၊ ဝိညာဏ
 သမုဒယော။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ဝိညာဏသမုဒယော။ နာမရူပသမုဒယာ၊
 ဝိညာဏသမုဒယော။ ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ ရူပနိရောဓေါ၊ တဏှာနိရောဓေါ၊ ရူပနိရောဓေါ။
 ကမ္မနိရောဓေါ၊ ရူပနိရောဓေါ။ အာဟာရနိရောဓေါ၊ ရူပနိရောဓေါ။ ။

အဝိဇ္ဇာ နိရောဓေါ၊ ဝေဒနာ နိရောဓေါ၊ တဏှာ နိရောဓေါ၊ ဝေဒနာ

နိရောဓေါ၊ ကမ္မနိရောဓေါ၊ ဝေဒနာနိရောဓေါ။ ဖဿနိရောဓေါ၊ ဝေဒနာ
နိရောဓေါ။ ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ သညာနိရောဓေါ၊ တဏှာနိရောဓေါ၊ သညာနိရောဓေါ။
ကမ္မနိရောဓေါ၊ သညာနိရောဓေါ၊ ဖဿနိရောဓေါ၊ သညာနိရောဓေါ။ ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊ တဏှာနိရောဓေါ၊ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊
ကမ္မနိရောဓေါ၊ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊ ဖဿနိရောဓေါ၊ သင်္ခါရနိရောဓေါ။ ။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ ဝိညာဏနိရောဓေါ၊ တဏှာနိရောဓေါ၊ ဝိညာဏနိရောဓေါ၊
ကမ္မနိရောဓေါ၊ ဝိညာဏနိရောဓေါ၊ နာမရူပနိရောဓေါ၊ ဝိညာဏာနိရောဓေါ၊
ဧဝံ ဥဒယဗ္ဗယာ နူပဿနံ၊ ဥဒယဗ္ဗယေဉာဏံ။ ။

**ခန္ဓာငါးပါးတို့ချုပ်ပျက်ခြင်း၌ ဆင်ခြင်ခြင်း
ဘင်္ဂဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။**

၃။ ဣမေ။ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဋ္ဌန္တိ။ တေ မေပဉ္စက္ခန္ဓာ
ဓမ္မာ။ အပရိဏာယကာ။ နိသတ္တနိဇိဝသဘာဝါ။ ခယက္ခေနံ။ ဝယက္ခေနံ။
အနိစ္စာ။ ။ ဘယက္ခေနံ။ ပိဋေနက္ခေနံ။ ဒုက္ခာ။ ။ အသာ ရကက္ခေနံ။
အနိဿရက္ခေနံ။ အဝသဝတ္တနက္ခေနံ။ အနတ္တာ။ ။

ဣဒါနေဝမေတံ။ အာရမ္မဏိက။ ဝိပဿနိကစိတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဋ္ဌတိ။
ဘိဇ္ဇတိ။ ဝိနဿတိ။ ဝိပရိနာမံဂစ္ဆတိ။ ။

ဒုတိယံပိ၊ တံ။ အာရမ္မဏိက။ ဝိပဿနိကစိတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဋ္ဌတိ။
ဘိဇ္ဇတိ။ ဝိနဿတိ။ ဝိပရိနာမံ ဂစ္ဆတိ။ ။

တတိယံပိ၊ တံ။ အာရမ္မဏိက။ ဝိပဿနိက စိတ္တံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဋ္ဌတိ။
ဘိဇ္ဇတိ။ ဝိနဿတိ။ ဝိပရိနာမံဂစ္ဆတိ။ ဧဝံဘင်္ဂါနူပဿနံ၊ ဘင်္ဂဉာဏံ။ ။

**ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးရန်ကို
ဆင်ခြင်ခြင်း ဘယဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။**

၄။ ဣမေသံ၊ မမခန္ဓာနံ။ ဥပ္ပါဒေါဘယံ။ ဣမေသံ၊ မမခန္ဓာနံ၊ ပဝတ္တံဘယံ။
ဣမေသံ၊ မမခန္ဓာနံ။ နိမိတ္တံဘယံ။ ဣမေသံ။ မမခန္ဓာနံ အာယုဟနံဘယံ။ ဣမေ၊
သံ၊ မမခန္ဓာနံ။ နိပ္ပတ္တိဘယံ။ ဣမေသံ။ မမခန္ဓာနံ။ ပဋိသန္ဓိဘယံ။ တေ၊ မမ၊
ပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ ခယက္ခေနံ၊ ဝယက္ခေနံ၊ အနိစ္စာ။ ဘယက္ခေနံ၊ ပိဋေနက္ခေနံ၊ ဒုက္ခာ၊
အသာရကက္ခေနံ၊ အနိဿရက္ခေနံ၊ အဝသဝတ္တနက္ခေနံ၊ အနတ္တာ၊
ဧဝံဘယာနူပဿနံ၊ ဘယေဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ပျက်ခြင်း၌ အပြစ်ဒေါသကို ဆင်ခြင်ခြင်း
အာဒိနဝဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၅။ ဣမေသံမမခန္ဓာနံ၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ သာမိဿံ၊ အနုပ္ပါဒေါ၊ နိရုမိဿံ၊
ဣမေသံမမခန္ဓာနံ၊ ပဝတ္တံသာမိဿံ၊ အပဝတ္တံနိရုမိဿံ၊ ဣမေသံ၊ မမ
ခန္ဓာနံ၊ နိမိတ္တံသာမိဿံ၊ အနိမိတ္တံနိရုမိဿံ၊ ဣမေသံမမခန္ဓာနံ၊ အာယု
ဟနံသာမိဿံ၊ အနာယုဟနံ၊ နိရုမိဿံ၊ ဣမေသံမမခန္ဓာနံ၊ နိပ္ပတ္တိံသာမိဿံ၊
အနိပ္ပတ္တိံနိရုမိဿံ၊ ဣမေသံမမခန္ဓာနံ၊ ပဋိသန္ဓိံသာမိဿံ၊ အပဋိသန္ဓိံ
နိရုမိဿံ၊ တေမမ ပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ ဝယက္ခေန၊ ဝယက္ခေန၊ အနိစ္စာ၊ ဘယက္ခေန၊
ပိဋနက္ခေန၊ ဒုက္ခာ၊ အသာရကက္ခေန၊ အနိဿရက္ခေန၊ အဝသ ဝတ္တနက္ခေန၊
အနတ္တာ၊ ဧဝံဘင်္ဂဝသေန၊ အာဒိနဝါ၊ နုပဿနံဝါ၊ အာဒိနဝဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါးတို့ ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်
ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၆။ ဣမေသံ၊ မမ ခန္ဓာနံ၊ ဘိဇ္ဇနံနာမေတံ၊ အဟောဝတာ နိဗ္ဗိဒံ၊
အဟောဝတာ ဇေယျန္တံ၊ အဟောဝတာပဋိကူလံ၊ အဟောဝတာ၊ အနာလသံ၊
ဧဝံဘင်္ဂဝသေန နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ နိဗ္ဗိဒေဉာဏံ။

ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို၊ မီးပုံကြီးကဲ့သို့ထင်၍
ထိုခန္ဓာတို့မှ လွတ်ရာလွတ်ခွင့်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း
မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၇။ ဣမေသံမမ ခန္ဓာနံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇနံဝါ၊ ဘိဇ္ဇနံဝါ၊ ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ အတိဒုက္ခံ
တတောကဒါ၊ မုဉ္ဇေယျံ၊ သာရဝတမုဉ္ဇနံ၊ သာရဝတ အပဂမနံ၊ သာရဝတ
နိဗ္ဗူတံ၊ ဧဝံ၊ မုဉ္ဇနာနုပဿနံ မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဘန်တန် အထပ်ထပ်ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို
ဆင်ခြင်ခြင်း၌ ပဋိသင်္ခါ ဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၈။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာ၊ အနိစ္စန္တိကတော အနိစ္စာ။ ဣမေ၊
မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ အရူဝတော အနိစ္စာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ တာဝကာလိ
ကတော အနိစ္စာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နတော အနိစ္စာ။ ။

ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ ဒုက္ခမတော ဒုက္ခာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။
အတာဏတော ဒုက္ခာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ အလေဏတော ဒုက္ခာ။ ဣမေ၊
မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ ဥဒယဗ္ဗယ ပိဋနဘော ဒုက္ခာ။ ။

ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ ရိတ္တတောအနတ္တာ၊ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာ။
တုစ္ဆတော အနတ္တာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ သုညတော အနတ္တာ။ ဣမေ၊
မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ အသာရကတ္တေနအနတ္တာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊
အနိဿရတောအနတ္တာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ အဝသဝတ္တနတော
အနတ္တာ။ ဧဝံ ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ။ ပဋိသင်္ခါနေဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ မုန်းခြင်း၊ ချစ်ခြင်းကိုပယ်ဖျောက်၍
လျစ်လျူဆင်ခြင်ခြင်း သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

၆။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာရိတ္တာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာတုစ္ဆာ။
ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ၊ သုညာ။ ဣမေ၊ မေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာ။ နိရတ္တကာ၊
အတ္တေနဝါ။ အတ္တနိယေနဝါ။ နတေဟံ၊ နတေမမ။ ဧဝံဥဒါသိနေန။ သင်္ခါ
ရပေက္ခာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရပက္ခဉာဏံ။ ။

ခန္ဓာငါးပါး၌ လက္ခဏာရေးကိုအာရုံပြု၍
သစ္စာနုလောမဉာဏ်ဖြစ်ပုံ။

ယဒါဟဝေမဂ္ဂေါဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ။ တဒါတံ၊ နဝတ္တဗ္ဗာဓမ္မဏံ။ ကတွာ
ပရိကမ္မံဝါ။ ဥပစာရံဝါ၊ အနုလောမံဝါ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ။ တံသမ္ပယုတ္တံ
ဉာဏံ။ အနုလောမဉာဏံ။ တတောပရံနိဗ္ဗာနံ အာရမ္မဏံ။ ကတွာ
ဂေါတြဘူဉာဏံ။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဇ္ဈန္တိ။ တတောပရံ သင်္ကယေဝ မဂ္ဂေါ။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ။ တထာ တတော ပရံ ဧကံ ခြိတိက္ခတ္တံ၊ ဗလ မေဝ။
ဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ။ တတောပရံဘဝဂ်ပါတော ဟောတိတိ။ ။

၁၀။ ထိုနောင်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ မာဂ်ဉာဏ်၊
ဖိုလ်ဉာဏ်တို့ ဖြစ်ပုံအစဉ်ကိုလည်းသိစေ။ ။

ပဋိသန္တိဒါမဂ် ပါဠိတော် အဗ္ဗကထာ ကျမ်းတို့ကိုမှီ၍၊
ထုတ်ဆိုအပ်သော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါး
အစဉ်ဖြစ်ပုံ အကျဉ်းမှတ်တွယ်ပါဠိပြီး၏။

ဤပါဠိတို့၌၊ အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓပုဒ်တို့ကို။ ရူပံဟူသောပုဒ်နှင့် စပ်သော
အခါ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ဗဟိဒ္ဓံဟု၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်ရှုတ်။ ဝိဉာဏံဟူသော ပုဒ်အရာ
၌လည်း၊ နည်းတူရှုတ်။ ဝေဒနာသညာ သင်္ခါရပုဒ်တို့နှင့် စပ်သောအခါ။
အဇ္ဈတ္တာ ဗဟိဒ္ဓါဟု အာကာရန္တနှင့်ရှုတ်။ ။ ယံဒူရေ သန္တိကေဝါ ပုဒ်
တို့၌၊ ယံပုဒ်ကို၊ ရူပံဝိညာဏံပုဒ်တို့နှင့် စပ်သောအခါ၊ နိဂ္ဂဟိတ်နှင့်ရှုတ်။

ဝေဒနာသညာတို့နှင့် စပ်သောအခါ၊ ယာဒူရေ သန္တိကေဝါ ဟူ၍ရွတ်။
သင်္ခါရာပုဒ်နှင့် စပ်သောအခါ၊ ယေဒူရေ သန္တိကေဝါဟူ၍၊ ကောရန္တ
နှင့်ရွတ်။ ဒူရေသန္တိကေဝါပုဒ်တို့ကား၊ နိပါတ်ပုဒ်ဖြစ်၍ ရှိတိုင်းရွတ်။ ။

၁-သမသနဉာဏ် ပါဠိ၏အနက်။

မေ၊ ငါ၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်။ ရုပ်၏ ခဏတ္တယသို့၊ ရောက်ပြီး
ရောက်လတ္တံ့၊ ရောက်ဆဲဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာတည်း
ဟူသောရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကိုယ်သဏ္ဌာန်၌ ဖြစ်သော။
ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာတည်း ဟူသော ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
ဗဟိဒ္ဓံ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား။ သားမြေး ဖြွေရုံ။ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော။
ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ
ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဠာရိကံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ၊ ထိခိုက်ပုံကြောင့်။
ဖြစ်ပုံထူးဆန်း၊ ကြမ်းထမ်း ရုံးရင်းသော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ
တည်းဟူသော။ စက္ခာယတန၊ စသည်အပြား၊ ၁၂-ပါးသော ရုပ်သည်
၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သုခုမံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ၊ မဟုတ်ပုံကြောင့်။ ဖြစ်ကြုံမဆန်း။
မကြမ်းထမ်းသော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ
ယ၊ စသည်အပြား ၁၆-ပါးသော၊ ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဟိနံ၊ ကိုယ်
စိတ်မသန့်၊ ယုတ်ညံ့သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော
အနိဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိတံ၊ ကိုယ်စိတ်ကြည်ညို၊ အလို
ရှိအပ်၊ မြတ်သော ဣဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဒူရေ၊ သုခုမရုပ်၊ သဘော
ဟုတ်၍။ မုချမထင်၊ မမြင်နိုင်သေး၊ ခက်ခဲရေးကြောင့်။ ဝေးသည်ဟု
ဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ
စသည်အပြား၊ ၁၆-ပါးသောရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ ဩဠာ
ရိကရုပ်၊ ဗျုပ္ပတ်ထူးဆန်း။ ကြမ်းထမ်း ခြင်းကြောင့်။ စွဲလမ်း ထင်ထင်
အမြင်ရင့်သီး၊ နီးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ
တည်းဟူသော။ စက္ခာယတန စသည်အပြား၊ ၁၂-ပါးသောရုပ်သည်၎င်း။
အတ္ထိသန္တိ ထင်ရှားပကတိ၊ ရှိကုန်၏။ ဣဒံရူပံ၊ ဤရုပ်အပေါင်းသည်။
ဓယက္ခေန၊ ရွှေ့လျောဖောက်လဲ၊ ပျောက်စတတ်သော၊ သဘောကြောင့်။
ဝယက္ခေန၊ ခမ်းချောက် ပြုန်းတီး၊ ပျက်စီး တတ်သောကြောင့်။ အနိစ္စံ
အတည်အစွဲ အမြဲမရှိ။ ဘယက္ခေန ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား၊ ဘေးရန်များရှယ်

ကြောက်မက်ဘွယ် ဖြစ်သောသဘောကြောင့်။ ပိဋကတ္ထေနေ နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်း။ နှိပ်စက်စေတတ်လော သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခံ ငြိမ္မိသင်းရဲသည်းခံနိုင်ခဲ၏။ အသာရကတ္ထေနေ အနှစ်မရှိ၊ ပုတိဋ္ဌိတိဋ္ဌိကြေး။ ပုတိဆွေးတတ်သော သဘောကြောင့်။ အနိဿရတ္ထေနေ၊ စိရင်လွှမ်းမိုး၊ အစိုးမရသောသဘောကြောင့်။ အဝသဝတ္တနတ္ထေနေ လိုရာလိုရပ်၊ မလိုက်တတ်သောသဘောကြောင့်။ အနတ္တော ငါဟုသမုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဇေဝိဤသို့။ သမသနံ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သမသနေဥပသနံ သမသနဥပသနာဇာတိမည်၏။ ။

မေ ငါ၏။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ပြီးရောက်လတ္တံ့၊ ရောက်ဆဲဖြစ်သော။ ယာဝေဒနာ၊ အကြင် ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ဝေဒနာ ၅-ပါးသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တာ၊ ကိုယ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယာဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော။ ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ဝေဒနာ ၅-ပါးသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား။ သားမြေးရွှေ့ရုံ။ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ဝေဒနာ ၅-ပါးသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ ဩဇ္ဇာရိက၊ ရုံးရင်းကြမ်းထမ်းသော၊ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော။ အကုသိုလ်ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ရုံးရင်းကြမ်းထမ်းသော၊ ဒုက္ခဝေဒနာ ၂-ပါး။ သုခဒုခဝေဒနာ ၄ ပါး။ သမာပတ် မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝေဒနာ၊ အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သောဝေဒနာသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ သုခမာ၊ သိမ်မွေ့နူးညံ့သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ကုသိုလ် အဗျာကတ ဝေဒနာ ၃-ပါး။ အဗျာကတသာဖြစ်သော၊ ဝေဒနာ ၃-ပါး၊ ၄-ပါး။ သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာ ၃-ပါး။ ဥပေက္ခာသာဖြစ်သော ဝေဒနာ ၁-ပါး။ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝေဒနာ။ အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်သော၊ ဝေဒနာသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ ဟိနာ၊ ယုတ်ညံ့သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော။ ဩဇ္ဇာရိကဝေဒနာသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ ပဏိတံ၊ မွန်မြိတ်သော။ ယာဝေဒနာဝါ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော သုခမဝေဒနာသည်၎င်း။ မေ ငါ၏။ နုရေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်။ အဗျာကတ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သုခဒုက္ခဥပေက္ခာဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သမာပန္န အာသမာပန္န ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သာဘဝ အနာသဝ၊ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ ဇာတိဖြစ်ရေး၊ မတူသေး

ကြောင့်၊ ဝေးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနာကွန္ဓာ
တည်းဟူသော ကုသိုလ်အကုသိုလ်။ အဗျာကတဝေဒနာ၊ သုခဒုက္ခဥပေက္ခာ
ဝေဒနာ၊ သမာပတ်ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝေဒနာ။
အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် မဖြစ်သော ဝေဒနာသည်၎င်း။
မေ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်။ အဗျာကတ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။
သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သမာပန္န၊ အသမာပန္န ဝေဒနာတို့၏
၎င်း။ သာသဝ၊ အနာသဝ၊ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ ဇာတိသဘော တူနှောရင့်
သီး၍ နီးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနာကွန္ဓာတည်း
ဟူသော ကုသိုလ်အကုသိုလ် အဗျာကတဝေဒနာ၊ သုခဒုက္ခဥပေက္ခာဝေ
ဒနာ၊ သမာပတ်ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝေဒနာ။ အာသ
ဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် မဖြစ်သော ဝေဒနာသည်၎င်း။ အတ္ထိသန္တိ
ထင်ရှား ပကတိရှိကုန်၏။ အယံ ဝေဒနာ၊ ဤဝေဒနာ အပေါင်းသည်။
ဓယတ္ထေန၊ ရွှေ့လျှောပေါက်လဲ ပျောက်စွဲတတ်သော သဘောကြောင့်။
ပယတ္ထေန၊ ခမ်းချောက်ပြိုနိုးတီး ပျက်စီးတတ်သော သဘောကြောင့်။
အနိစ္စာ၊ အတည်အစွဲ အမြဲမရှိ။ ဘယတ္ထေန၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျား၊ ဘေးရန်များ
နှယ်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ဖြစ်သော သဘောကြောင့်။ ပိဋေနတ္ထေန၊ နှိပ်စက်
ညှဉ်းပမ်း နှမ်းနယ်စေတတ်သော သဘောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ငြိုငြင်ဆင်းရဲ
သည်းခံနိုင်ခဲ၏။ အသာရကတ္ထေန၊ အနှစ်မရှိ ပုတိညစ်ကြေး ပုတ်ဆွေး
တတ်သော သဘောကြောင့်။ အနိဿရတ္ထေန၊ စီရင်လွှမ်းမိုး အဖိုးမရ
သော သဘောကြောင့်။ အဝသဝတ္တနတ္ထေန၊ လိုရာလိုရပ် မလိုက်တတ်
သော သဘောကြောင့်။ အနုတ္တာ၊ ငါဟူသမုတ် ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
သမသနံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သမသနေဥာဏံ၊ သမသနဥာဏ်
မည်၏။

မေ၊ ငါ၏။ အတိကာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ခဏတ္တယသို့၊ ရောက်ပြီး၊
ရောက်လတ္တံ့၊ ရောက်ဆဲဖြစ်သော။ ယာသညာဝါ၊ အကြင်သညာကွန္ဓာ
တည်းဟူသော၊ သညာသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တာ၊ သော။ ယာသညာ
ဝါ၊ သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဗဟိဒ္ဓါ၊ သော။ ယာသညာဝါ၊ သည်၎င်း။ မေ၊
ငါ၏။ ဩဇ္ဇာရိကာ၊ သော။ ယာသညာဝါ၊ အကြင်သညာကွန္ဓာ တည်းဟူ
သော၊ ပဉ္စဒွါရိကသညာ။ အကုသိုလ် သညာ။ ကုသိုလ်-အကုသိုလ်သညာ။
ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော သညာ။ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော
သညာ၊ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သညာ။ အာသဝေါတရား

လေးပါးတို့၏။ အာရုံဖြစ်သော သညာသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သုခုမာ
 သော။ ယာသညာဝါ၊ အကြင်သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ မနောဒွါရိက၊
 သညာ။ ကုသိုလ်အဗျာကတသညာ။ အဗျာကတသာ ဖြစ်သောသညာ။
 သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့်၊ ယှဉ်သော သညာ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာ
 ယှဉ်သောသညာ။ သမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သညာ အာသဝေါ
 တရား လေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်သော သညာသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
 ဟိနာ၊ သော။ ယာသညာဝါ၊ အကြင်သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော အကု
 သိုလ်သညာ။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်သညာ။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော
 သညာ။ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သောသညာ၊ သမာပတ်မဝင်စား
 သောပုဂ္ဂိုလ်၏သညာ။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော
 သညာသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိတာ၊ သော။ ယာသညာဝါ၊ အကြင်
 သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ သညာ။ အဗျာကတသာ
 ဖြစ်သောသညာ။ သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သောသညာ။ ဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်သောသညာ။ သမာပတ် ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏
 သညာ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သောသညာသည်၎င်း။
 မေ၊ ငါ၏။ ဒူရေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သညာတို့၏၎င်း။
 သုခဒုက္ခဥပေက္ခာဝေဒနာတို့နှင့်သာ ယှဉ်သောသညာတို့၏၎င်း။ သမာပန္န
 အသမာပန္န သညာတို့၏၎င်း။ သာသဝ အနာသဝ သညာတို့၏၎င်း။
 ဇာတိဖြစ်ရေး မတူသေးကြောင့်။ ဝေးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယာ
 သညာဝါ၊ အကြင်သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်
 အဗျာကတ သညာ။ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ တို့နှင့် ယှဉ်သော
 သညာ၊ သမာပတ်ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သညာ။
 အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် မဖြစ်သော သညာသည်၎င်း။
 မေ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သညာတို့၏၎င်း။
 သုခဒုက္ခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော သညာတို့၏၎င်း။ သမာပန္န
 အသမာပန္န သညာတို့၏၎င်း။ သာသဝ အနာသဝ သညာ တို့ ၏၎င်း။
 ဇာတိသဘော တူနှောရင့်သီး၍။ နီးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ယာသညာဝါ၊
 အကြင်သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ
 သညာ။ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော သညာ။ သမာပတ်
 ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သညာ။ အာသဝေါတရား
 လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော သညာသည်၎င်း။ အတ္ထိသန္တိ။ ထင်ရှား

ပကတိရှိကုန်၏။ အယံသညာ၊ ဤသညာ အပေါင်းသည်။ ခယက္ခေန၊
ကြောင့်။ ဝယက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ မရှိ။ ဘယက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇ
နက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ခဲ၏။ အသာရကက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိဿရက္ခေန၊
ကြောင့်။ အဝသဝတ္တနက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ချေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ
သနံ၊ သည်။ သမသနေဥာဏံ၊ မည်၏။ ။

မေ၊ ငါ၏။ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန္နာ၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ပြီး ရောက်
လတ္တံ့၊ ရောက်ဆဲဖြစ်ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
တည်းဟူကုန်သော။ စေတသိက်ငါးဆယ် သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
အဇ္ဈတ္တာ၊ ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူ
ကုန်သော။ စေတသိက် ငါးဆယ်၊ သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
ဗဟိဒ္ဓါ၊ ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ တို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဇ္ဇာရိကာ၊
ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူ ကုန်သော၊
အကုသိုလ် သင်္ခါရ။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်သင်္ခါရ။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကုန်
သောသင်္ခါရ။ သုခဒုက္ခ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သောသင်္ခါရ။ သမာပတ်
မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သင်္ခါရ။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံ
ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရ တို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သုခမာ၊ ကုန်သော
ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူကုန်သော။ ကုသိုလ်
အဗျာကတ သင်္ခါရ။ အဗျာ ကတသာ ဖြစ် ကုန် သော သင်္ခါရ။ သုခ
ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ် သော သင်္ခါရ။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်
သာ ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ။ သမာပတ် ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်္ခါရ၊
အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ် ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်
၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဟိနာ၊ ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
တည်းဟူကုန်သော။ အကုသိုလ် သင်္ခါရ။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်သင်္ခါရ။
ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ။ သုခဒုက္ခ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်
ကုန်သောသင်္ခါရ။ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်္ခါရ။ အာသ
ဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံ ဖြစ်ကုန် သော သင်္ခါရ တို့သည်၎င်း။
မေ၊ ငါ၏။ ပဏိတာ၊ ကုန်သော။ ယေသင်္ခါရာဝါ၊ အကြင်သင်္ခါရက္ခန္ဓာ
တည်းဟူကုန်သော၊ ကုသိုလ် အဗျာကတသင်္ခါရ။ အဗျာကတသာဖြစ်
ကုန်သောသင်္ခါရ။ သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ။
ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်ကုန်သောသင်္ခါရ။ သမာပတ်ဝင်စားသော
ပုဂ္ဂိုလ်၏သင်္ခါရ၊ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်ကုန်သော

သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဒုရေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သင်္ခါရတို့၏၎င်း၊ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ သမာပန္န အသမာပန္န သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ သာသဝ အနာသဝသင်္ခါရတို့၏၎င်း။ ဇာတိဖြစ်ရေး မတူသောကြောင့်။ ဝေးသည် ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေ သင်္ခါရာဝါ၊ အကြွင် သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူ ကုန်သော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတသင်္ခါရ၊ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ။ သမာပတ် ဝင်စား မဝင်စားကုန် သော၊ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ခါရ။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် မဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ တို့နှင့်ယှဉ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ သမာပန္န အသမာပန္န သင်္ခါရ တို့၏၎င်း။ သာသဝ အနာသဝ သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ ဇာတိသဘော၊ တူနှော ရင့်သီး၍။ နီးသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ယေ သင်္ခါရာဝါ၊ အကြွင်သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာ တည်းဟူကုန်သော၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သင်္ခါရ။ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရ။ သမာပတ် ဝင်စား မဝင်စား ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ခါရ။ အာသဝေါတရားလေး ပါးတို့၏ အာရုံ ဖြစ်မဖြစ် ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ အတ္ထိသန္တိ၊ ထင်ရှားပကတိ ရှိကုန်၏။ ဣမေသင်္ခါရာ၊ ဤသင်္ခါရ အပေါင်းတို့သည်။ ခယက္ကေန၊ ကြောင့်။ ဝယက္ကေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဘယက္ကေန၊ ကြောင့်။ ပိဋ္ဌနက္ကေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ခဲကုန်၏။ အသာ ရကက္ကေန၊ ကြောင့်။ အနိဿရက္ကေန၊ ကြောင့်။ အာသဝတ္တနက္ကေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမသနံ၊ သည်။ သမသနေဥာဏံ၊ သမသန ဥာဏ်မည်၏။ ။

မေ၊ ငါ၏။ အတိတာနာဂဘ ပစ္စုပ္ပန္နံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ၊ အကြွင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော စက္ခု ဝိညာဏ် အစ၊ မနော ဝိညာဏ် အဆုံးရှိသော၊ ဝိညာဏ် ၆-ပါးသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ၊ အကြွင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ စက္ခုဝိညာဏ် အစ၊ မနောဝိညာဏ်အဆုံးရှိသော၊ ဝိညာဏ ၆-ပါးသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဗဟိဒ္ဓံ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သားမြေး ချွေရုံ။ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော၊ ယံဝိညာဏံဝါသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဇ္ဇာရိကံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ၊ အကြွင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ အကုသိုလ် ဝိညာဏ်။ ကုသိုလ်

အကုသိုလ်ဝိညာဏ်။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သုခဒုက္ခ
 ဝေဒနာတို့နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သမာပတ် မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
 ဝိညာဏ်။ အာသဝေါတရား ၄-ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်
 ၎င်း၊ မေ၊ ငါ၏။ သုခမံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ။ အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ
 တည်းဟူသော၊ ကုသိုလ် အဗျာကတ ဝိညာဏ်။ အဗျာကတသာ ဖြစ်
 သော ဝိညာဏ်။ သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။
 ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သမာပတ် ဝင်စားသော
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်။ အာသဝေါတရား ၄-ပါး တို့၏ အာရုံ ဖြစ်မဖြစ်သော
 ဝိညာဏ်သည် ၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဟိနံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ။ အကြင်
 ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသော၊ အကုသိုလ်ဝိညာဏ်။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်
 ဝိညာဏ်။ ဒုက္ခ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သုခဒုက္ခ ဝေဒနာ
 တို့နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်။
 အာသဝေါတရား လေးပါး တို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဝိညာဏ် သည် ၎င်း။
 မေ၊ ငါ၏။ ပဏိတံ၊ သော။ ယံဝိညာဏံဝါ။ အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူ
 သော၊ ကုသိုလ်အဗျာကတဝိညာဏ်။ အဗျာကတသာ ဖြစ်သော ဝိညာဏ်။
 သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်
 သာယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သမာပတ်ဝင်စားသော၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်။
 အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံ မဖြစ်သော၊ ဝိညာဏ်သည် ၎င်း။
 မေ၊ ငါ၏။ နုရေ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ ဝိညာဏ် တို့၏ ၎င်း။
 သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ ဝိညာဏ် တို့၏ ၎င်း။
 သမာပန္န အသမာပန္န ဝိညာဏ်တို့၏ ၎င်း။ သာသဝ အနာသဝ ဝိညာဏ်
 တို့၏ ၎င်း။ *ဇာတိဖြစ်ရေး မဘူသေးကြောင့်။ ဝေးသည်ဟု ဆိုအပ်သော၊
 ယံဝိညာဏံဝါ။ အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ ကုသိုလ်၊ အကု
 သိုလ် အဗျာကတဝိညာဏ်။ သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော
 ဝိညာဏ်။ သမာပတ် ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ ဝိညာဏ်။
 အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် မဖြစ်သော၊ ဝိညာဏ်သည်
 ၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သန္တိကေ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ် အဗျာကတဝိညာဏ်
 တို့၏ ၎င်း။ သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော ဝိညာဏ်
 တို့၏ ၎င်း။ သမာပန္န အသမာပန္န ဝိညာဏ်တို့၏ ၎င်း။ သာသဝ အနာသဝ
 ဝိညာဏ်တို့၏ ၎င်း။ ဇာတိသဘော၊ တူနှောရင့်သီး၍။ နီးသည်ဟု ဆိုအပ်
 သော။ ယံဝိညာဏံဝါ။ အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ ကုသိုလ်

အကုသိုလ် အဗျာကက ဝိညာဏ်။ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ တို့နှင့်၊
 ဟဉ်သောဝိညာဏ်။ သမာပတ်ပင်စား မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏
 ဝိညာဏ်၊ အာသပေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်မဖြစ်သော ဝိညာဏ်
 သည်၎င်း။ အတ္တိသန္တိ၊ ထင်ရှားပကတိရှိကုန်၏ ဣဒံဝိညာဏံ၊ ဤဝိညာဏ်
 အပေါင်းသည်။ ခယက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဝယက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ မရှိ။
 ဘယက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇနက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခ၊ ခဲ၏။ အသာရကက္ခေန၊
 ကြောင့်။ အနိဿရက္ခေန၊ ကြောင့်။ အဝသ ဝတ္တနက္ခေန၊ ကြောင့်။
 အနတ္တာ၊ ချေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမသနံ၊ သည်။ သမသနေဉာဏံမည်၏။ ။

၂။ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ မောဟတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
 ရူပသမုဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊
 ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ရုပ်၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္မသမု
 ဒယာ၊ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊
 ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဟာရ
 သမုဒယာ၊ အဟာရ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပသမုဒယော၊ ရူပက္ခန္ဓာတည်း
 ဟူသောရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။
 ဝေဒနာသမုဒယော၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ သုခ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ တဏှာ၏
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကမ္မသမု
 ဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဖဿသမု
 ဒယာ၊ စက္ခုသမ္ပဿ စသော ဖဿ ၆-ပါး၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ
 သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ သညာသမု
 ဒယော၊ သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော သညာ၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
 ၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ သညာသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဖဿသမုဒယော၊ ကြောင့်။ သညာ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။
 အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရသမုဒယော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူ
 သော၊ စေတသိက်ငါးဆယ်၊ သင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 တဏှာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။
 ဖဿသမုဒယော၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ သမုဒယော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်း ဟူသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်။ ပဝတ္တိဝိညာဏ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ သမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မသမုဒယာ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏသမုဒယော၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပသမုဒယာ၊ စတုပေါကာရဘုံတို့၌ နာမ်၊ ပဉ္စပေါကာရဘုံတို့၌ နာမ်ရုပ်၊ ဧကပေါကာရဘုံ၌ ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏ သမုဒယော၊ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၊ ပဝတ္တိဝိညာဏ် ၂-ပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။

အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ မောဟတည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓေါ၊ ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ရုပ်၏ ချုပ်ငြိမ်း ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓေါ၊ တဏှာ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မနိရောဓေါ၊ ကုသိုလ်ကံအကုသိုလ်ကံ ၂-ပါးတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ အာဟာရနိရောဓေါ၊ အာဟာရ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ရူပနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အဝိဇ္ဇာ နိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာ နိရောဓေါ၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝေဒနာနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿနိရောဓေါ၊ စက္ခုသမ္ပဿ စသော ဖဿ ၆-ပါးတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝေဒနာ နိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သညာနိရောဓေါ၊ သညက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော သညာ၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သညာနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သညာနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ဖဿနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သညာနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက်ငါးဆယ် သင်္ခါရတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ ဖဿနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ သင်္ခါရနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ။ အဝိဇ္ဇာ နိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ နိရောဓေါ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသော ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၊ ပဝတ္တိဝိညာဏ် ၂ ပါးတို့၏ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ၏။ တဏှာနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏ နိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ ကမ္မနိရောဓေါ၊ ကြောင့်။ ဝိညာဏနိရောဓေါ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ၏။ နာမရူပနိရောဓေါ၊ စတုပေါကာရဘုံတို့၌ နာမ်၊ ပဉ္စပေါကာရ

ဟံ၌နာမ်ရုပ်၊ ဧကဝေါကာရဟံ၌ ရုပ်တို့၏၊ ချုပ်ခြင်းကြောင့်။ ဝိညာဏ
နိရောဓေါသည။ ဟောတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဒယဗ္ဗယာနုဿနံ၊ ဖြစ်ခြင်း
ပျက်ခြင်းကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဥဒယဗ္ဗယေ ဥပဏံ၊ ဥဒယဗ္ဗယ
ဥပဏံမည်၏။ ။

၃ - ဘင်္ဂဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

မေ၊ ငါ၏၊ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟု ဆိုအပ် ကုန်သော၊ ဣမေဓမ္မော၊
ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်ကုန်ပြီး၍၊ နိရုဇ္ဈန္တိ၊ ချုပ်ကုန်၏။
မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော၊ ဧတေဓမ္မော၊ ထိုရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။
အပရိဏာယကာ၊ မဟာ ဗြဟ္မာ၊ ပရမီသွာ နတ်တို့ တန်ခိုး ကမ္မဇိန်၊
ဣဒ္ဓိပါဒ် ဖျာန် အဘိညာဏ်ဖြင့် ဖန်ဆင်း အပ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။
နိသတ္တ နိဇိဝ သဘာဝါ၊ သတ္တဇိဝလည်း မဟုတ်။ မုချ စင်စစ်၊ ပရမတ်မျှ
သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ဧတေဓမ္မော၊ ထို ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရား တို့သည်။
ဝယတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဝယတ္ထေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဘယတ္ထေန၊ ကြောင့်။
ဝိဇ္ဇနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ အသာရကတ္ထေန၊ ကြောင့်။ အနိဿ
ရတ္ထေန၊ ကြောင့်။ အဝသဝတ္ထနတ္ထေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်။ ဣဒါနေဝ၊
ယခုအခါ၌ သာလျှင်။ မေ၊ ငါ၏။ တံအာရမ္မဏိက ဝိပဿနိကစိတ္တံ၊ ထို
လက္ခဏာသုံးစုံ၊ အာရုံစွဲငြိ၊ အမြဲရှိသော။ ဝိပဿနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊
ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ပျက်၏။ ဝိနဿတိ၊ ပျောက်၏။ ဝိပရိ
ဏာမံဂစ္ဆတိ၊ ဘောက်ပြန်ခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဒုတိယမ္ပိ၊ နှစ်ကြိမ်မြောက်
လည်း၊ တံအာရမ္မဏိက ဝိပဿနိက စိတ္တံ၊ ထိုလက္ခဏာ သုံးစုံ၊ အာရုံ
စွဲငြိ၊ အမြဲရှိသော ဝိပဿနာစိတ်သည်၊ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊
၏။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမံဂစ္ဆတိ၊ ၏။ တတိယမ္ပိ၊ သုံးကြိမ်မြောက်
လည်း၊ တံအာရမ္မဏိက ဝိပဿနိက စိတ္တံ၊ သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊
၏။ ဘိဇ္ဇတိ၊ ၏။ ဝိနဿတိ၊ ၏။ ဝိပရိဏာမံဂစ္ဆတိ၊ ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘင်္ဂါနု
ပဿနံ၊ ကုန်ပျောက်ပြုန်းတီး။ ပျက်စီးခြင်း သဘောကို၊ နှစ်နောမလပ်၊
သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဘင်္ဂဉာဏံ၊ ဘင်္ဂဉာဏ်မည်၏။ ။

၄ - အယဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

မေ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ ဤခန္ဓာ ငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့၏။
ဥပ္ပါဒေါ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ၊ အသူ
တရာမက နက်လှသော၊ နရက်သို့ ကျရောက်ဆဲ အခါကဲ့သို့။ ကိုယ်စိတ်

နှစ်ပါး၊ ရိက္ခာတုန်လှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဉ္စတ္ထံ၊ နရက်သို့ရောက်ပြီး။ ဘိဗ္ဗိသြလေ၊ ဆင်းရဲဖန်ဖန်။ ခံရသော အခါကဲ့သို့။ ပဋိသန္ဓေနောက်၊ စုတ်ရောက်အောင်၊ ဖောက်လွှဲ၊ ဖောက်ပြန်၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၊ ရိက္ခာတုန်လှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဖြစ်လာစွေကြို၊ တောဘုမ္မက၊ သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်သည်။ ဘယံ၊ ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အာယုဟနံ၊ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို၊ ကြိုးစားအားထုတ်၊ လုပ်ကြံရခြင်းသည်။ ဘယံ နရက်ငရဲ၊ မစွဲဘိဗ္ဗိ၊ ခံပြီးတချက်၊ နရက်တပါး ကျသွားရောက်ကြောင်း၊ မကောင်း၊ စွေဆော်၊ ချော်ချော်သော အခါကဲ့သို့၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၊ ရိက္ခာတုန်လှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိဗ္ဗတ္တံ၊ ဘာရာဇနံ၊ ဖောက်ပြန် အသစ် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဘယံ နရက်တပါး၊ ကျသွားရောက်ပြန်၊ ခံရသော အခါကဲ့သို့၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၊ ရိက္ခာတုန်လှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓေ၊ သံသရာနှောင်အိမ် ပူရှိန်ဆူဝေ၊ ဘုံသုံးတွေ၌၊ ပဋိသန္ဓေအမှန်၊ အဖန်ဖန် နေရခြင်းသည်။ ဘယံ၊ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး၊ ရိက္ခာတုန်လှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏။ မမ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ ဘေဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်နာမ် တရား တို့သည်၊ ဝယက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဝယက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ ကုန်။ ဘယက္ခေန၊ ကြောင့်။ ပိဋေနက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ အသာရကက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိဿရက္ခေန၊ ကြောင့်။ အဝသဝတ္တနက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်။ ဇဝံ၊ ဤသို့၊ ဘယာနုပဿနံ၊ ခန္ဓာ ၅-ပါး၊ ရုပ်နာမ် တရားတို့၏။ ကြောက် မက် ရှိအေး၊ ဘေးဘယာကို၊ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ ဘယေဥပသေသံ၊ ဘယဥပသေသံ မည်၏။ ။

၅ - အာဒိန ဝဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံ ခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း အစွမ်းဖြင့်၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ သာသေသံ၊ ထိုထိုများစွာ၊ လူလိုလိုပါတို့၏၊ ဟင်းချာလက်သုတ်၊ ပြုလုပ်အပ်သော ဝက်ကဲ့သို့၊ ကိလေသာ မာရ်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့သည်၊ အဖန်ဖန် နှိပ်နင်းလျက်။ သေမင်း၏ ဟင်းချာလက်သုတ်။ ပရဘုတ်အာဟာရသည်။ ဟောဘိ၊ ဖြစ်၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ယူနေ

လွတ်ကင်း၊ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ ကိလေသာမာရ်။ ဒေဝပုတ္တမာရ်၊
 တို့၏။ အဖန်ဖန် နှိပ်နင်းခြင်း ကင်းလွတ်လျက်။ သေမင်း၏ ဟင်းလျာ
 လက်သုတ်၊ ပရဘုတ်အာဟာရမဟုတ်သည်ဟောတိ ဖြစ်၏။ မမ၊ ငါ၏။
 ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဝတ္တံ ပဋိသန္ဓေနောက်၊ စုတိ ရောက်အောင်၊
 ဖောက်လွှဲ ဖောက်ပြန်၊ အဖန်ဖန် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အပဝတ္တံ၊ ပဋိသန္ဓေနောက်၊ စုတိရောက်အောင်၊ ဖောက်
 လွှဲဖောက်ပြန်၊ အဖန်ဖန် မဖြစ်ရ ခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ မဟုတ်သည်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပတ္တံ၊ ဖြစ်လာတွေ့ကြုံ၊
 တေဘုမ္မက၊ သင်္ခါရ၊ ကာမဂုဏ်သည်။ သာမိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။
 အနိပ္ပတ္တံ၊ ဖြစ်လာတွေ့ကြုံ၊ တေဘုမ္မက၊ သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်မှ၊ အာရုံသန့်
 ရှင်း ကင်းလွတ်ခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမ၊ ငါ၏။
 ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ အာယုဟနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးကို
 ကြိုစားအားထုတ် လုပ်ကြံရ ခြင်းသည်။ သာမိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊
 ဖြစ်၏။ အနာယုဟနံ၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးကို လုပ်ကြံကြိုးစား
 အားမထုတ် ခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမ၊ ငါ၏။
 ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ နိပ္ပတ္တံ၊ ဘဝတတန် ဖောက်ပြန်အသစ် ဖြစ်ရခြင်း
 သည်။ သာမိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အနိပ္ပတ္တံ၊ ဘဝတတန်၊ ဖောက်
 ပြန်အသစ် မဖြစ်ရခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမ၊
 ငါ၏။ ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ပဋိသန္ဓိသည်။ သာမိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်
 ၏။ အပဋိသန္ဓိ၊ သံသရာနှောင်အိမ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆူဝေ၊ ဘုံသုံးတွေ၌၊ ပဋိသန္ဓေ အ
 မှန်တဖန်မနေရခြင်းသည်။ နိရုဓိသံ၊ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ မမ၊ ငါ၏။
 ပဉ္စကုန္ဒာခန္ဓာငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော၊ တေဓမ္မာ၊ ထိုရုပ်နာမ် တရား
 တို့သည်။ ဝယက္ခေန၊ ကြောင့် ဝယက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ ဘယက္ခေန၊
 ကြောင့်။ ဝိဇ္ဇနက္ခေန၊ ကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ အသာရကက္ခေန၊ ကြောင့်။
 အနိဿရက္ခေန၊ ကြောင့်။ အဝသ ဝတ္တနက္ခေန၊ ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဘင်္ဂဝသေန၊ ကုန်ပျောက်ပြုန်းတီး ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 အာဒိနဝါ နူပဿနံ၊ အပြစ်ဒေါသကို သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ အာဒိ
 နဝဉာဏံ၊ အာဒိနဝဉာဏ်မည်၏။ ။

၆-နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

မမ၊ ငါ၏။ ဣမေသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဧတံဘိဇ္ဇနံနာမ၊ ထိုသို့ ကုန်ပျောက်

ပြုံးစိမ်း ပျက်စီးခြင်း မည်သည်၊ အဟောဝတနိဗ္ဗိဒံ၊ ဩ၊ ဘဝသုံးစုံ၊
 ဘုံလေးမှာ ငြိမ်းငွေ့တွယ်ရှိစွတကား။ အဟောဝတ ဇေယျန္တံ၊ ဩ၊
 ဖောက်ပြန်မဟာဘုတ်၊ ဟဒယရုပ်မှာ စက်ဆုတ်တွယ်ရှိစွတကား။ အဟော
 ဝတ၊ ပဋိကူလံ၊ ဩ၊ နှလုံးမသာ အခါခါပင်၊ ရှိစွာတွယ်ရှိစွ တကား။
 အဟောဝတ အနာလယံ၊ ဩ၊ တပ်မက် ရှုမျှော် မွေ့လျော်စရာ မရှိပါ။
 ဇေ၊ ဤသို့။ ဘင်္ဂဝသေန၊ ကုန်ပျောက်ပြုံးစိမ်း ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၊
 နိဗ္ဗိဒါနုပဿနံ တဏှာမတွယ် ငြိမ်းငွေ့တွယ်ကို သွယ်လွှယ်မပြတ်၊ သုံးသပ်
 ဆင်ခြင်ခြင်းသည်၊ နိဗ္ဗိဒေဥပသေသံ၊ နိဗ္ဗိဒါဥပသေသံမည်၏။ ။

၇-မုဗ္ဗိတုကမ္ပတဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

မမ၊ ငါ၏။ ဣမသံခန္ဓာနံ၊ တို့၏။ ဥပ္ပဇ္ဇနံဝါ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း အစွမ်း
 ဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။ ဘိဇ္ဇနံဝါ၊ စုတိမကင်း၊ ပျက်စီးခြင်းသည်၎င်း။
 ဒုက္ခဒုက္ခံ၊ ဆင်းရဲကြီးငယ် သွယ်လွှယ်နိုင်နင်း။ ပင်ပန်းခြင်းသို့ ရောက်
 ၏။ အတိဒုက္ခံ၊ အလွန် အကဲ ဆင်း ရဲ ခြင်း သို့ ရောက်၏။ တတော၊
 ထိုသို့ပူပြင်း ဆင်းရဲခြင်းမှ။ ကဒါ၊ ဘယ်အခါ၌။ အဟံ၊ ငါသည်။ မုဗ္ဗေယျံ၊
 စင်စစ်မချွတ်၊ ကင်းလွတ်ပါအံ့နည်း။ မုဗ္ဗနံ၊ စင်စစ်မချွတ် ကင်းလွတ်ရမှု
 ကား။ သာဓုဝတ၊ ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း ကောင်းလေစွတကား။ အပဂမနံ၊
 ချုပ်ပျောက်သန့်စင်၊ ဘဲကျဉ်ရမှုကား။ သာဓုဝတ၊ ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း၊
 ကောင်းလေစွတကား။ နိဗ္ဗုတံ၊ အခါခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းလေမှုကား။ သာဓုဝတ၊
 ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း၊ ကောင်းလေစွတကား။ ဇေ၊ ဤသို့။ မုဗ္ဗနာနုပဿနံ၊
 ဖောက်ပြန်မရှင်း၊ ဖြစ်ပျက်ခြင်းမှ၊ ကင်းလွတ်ရအခွင့်ကို၊ မြှော်လင့်မလပ်
 သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတဉာဏံ၊ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာ ဉာဏ်
 မည်၏။ ။

၈-ပဋိသန္ခါနုပဿနာဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

၈။ မမ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ခန္ဓာငါးပါးဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊
 ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အနိစ္စန္တိကတော၊ အဘည်မမြဲ ဖောက်လွှဲခြင်း
 အဆုံးရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ မမ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
 ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အရူပတော၊ အကြိတ်အခဲ အမြဲမတည်ခြင်း
 ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ မမ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ
 တို့သည်။ တာဝကာလိကတော၊ အခိုက်အတန့် တသက်လျာခန့်မျှ ဖြစ်ခြင်း
 ကြောင့်။ အနိစ္စာ၊ ကုန်။ မမ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။

ဥပယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္ဒတော၊ ဖြစ်ပျက်မကင်း ပိုင်းခြားခြင်းရှိသောကြောင့်။
 အနိစ္စာ၊ ကုန်၏။ ။မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။
 ဒုက္ခမတော၊ ပြုပြင်ဆင်းရဲ သည်းခံနိုင်ခဲ့သောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်
 ၏။မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အတာဏတော၊
 စောင့်ရှောက်ရာမဟုတ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
 ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ တို့သည်။ အလေဏတော၊ မှီခိုလည်းလျောင်း
 ပုန်းအောင်းရာမဟုတ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
 ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ဥပယဗ္ဗယ ပိဋနတော၊ ရံခါမကင်း ဖြစ်ပျက်
 ခြင်းတို့ဖြင့် နှိပ်စက်ညှဉ်းပန်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊
 ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရိတ္တတော၊ ညှိန်စက်ဆုတ်အပုတ်ကိုယ်လုံး၊
 ပြန့်နှံ့ဖုံး၍ အသုံးမကြသောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တုစ္ဆတော၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း
 ကိန်းဝပ်မိမှီး။ အချည်းနှီးသာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်၏။ မေ၊
 ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သုညတော၊ ကိုယ်ဟု
 ဖန်ဖန်။ ပညတ်သံ့မှ။ ဆိတ်ညံ့ခြင်းကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်၏။ မေ၊ ငါ၏။
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အသာရကတော၊ အနှစ်မရှိ။
 ပုတိပြစ်ကြေး။ ပုတ်ဆွေးတတ်သော သဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်၏။
 မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အနိဿရတော၊
 စီရင်လွှမ်းမိုး။ အပိုးမရသော သဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်၏။ မေ၊
 ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ အဝသဝတ္တနတော၊ လိုရာ
 လိုရပ် မလိုက်တတ်သော သဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ ကုန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့။
 ပဋိသင်္ခါနုပဿနံ၊ ခန္ဓာငါးဖြာ၊ လက္ခဏာကို။ များစွာစွဲမှတ်၊ သုံးသပ်ဆင်
 ခြင်ခြင်းသည်။ ပဋိသင်္ခါနုပညာဏံ၊ ပဋိသင်္ခါနုပဿနာဥပသနာဇာတိမည်၏။ ။

၉ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသနာ ပါဠိ၏အနက်။

မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ ရိတ္တာ၊ ညှိန်
 စက်ဆုတ်၊ အပုတ်ကိုယ်လုံး။ ပြန့်နှံ့ဖုံး၍၊ အသုံးမကြတကား။ မေ၊ ငါ၏။
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ တုစ္ဆာ၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း။
 ကိန်းဝပ်မိမှီး။ အချည်းနှီးသာတကား။ မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော
 ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ သုညာ၊ ကိုယ်ဟုဖန်ဖန်၊ ပညတ်သံ့မှ။ ဆိတ်ညံ့ခွဲ
 တကား။ မေ၊ ငါ၏။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ကုန်သော။ ဣမေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ နိရတ္တကော၊

အနည်းငယ်မျှ၊ ဝိပါကမျိုး။ အကျိုးမရှိတကား။ အနတ္တနဝါ၊ ငါ၏ ကိုယ် အားဖြင့်၎င်း၊ အတ္တနိယနဝါ၊ ငါ၏ ဥစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ တေဓမ္မာ၊ ထိုရုပ် နာမ် တရားတို့သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ တို့သည်။ မမ၊ ငါ၏။ နသန္တကာ၊ ဥစ္စာစုပုံ၊ မဟုတ်ကုန်။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဒါသိနေန၊ မမုန်းမချစ်။ လျစ်လျူရှုသဖြင့်။ သင်္ခါရပေက္ခာနုပဿနံ၊ သင်္ခါရတရား၊ ထို ငါးပါး၌။ ပိုင်းချား လျစ်လျူ။ စွဲယူမလပ်။ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာ၊ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာမည်၏။ ။

၁၀-အနုလောမဉာဏ်ပါဠိ၏အနက်။

၁၀။ ဟဝေ၊ စင်စစ် ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မဂ္ဂ၊ မဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ္တံ့။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာစိတ်သည်။ နတ္ထဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ထိုလက္ခဏာရေး သုံးပါးဟု ဆိုအပ်သော အာရုံကို။ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ပရိကမ္မံ၊ ပရိကံဇောစိတ်သည်၎င်း။ ဥပစာရံ၊ ဥပစာရဇောစိတ်သည် ၎င်း။ အနုလောမံ၊ အနုလုံဇောစိတ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တံသမ္ပယုတ္တကံ၊ ထိုပရိကံစသည်နှင့် အတူတကွယှဉ်သော။ ဥပသေသနာ၊ ဥပသေသနာမည်။ အနုလောမဉာဏံ၊ အနုလောမဉာဏ်မည်၏။ တတောပရံ၊ ထိုနောက်မှ။ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍။ ဂေါတြ ဘူဉာဏံ၊ ပုတုဇ္ဇန်ပုဂံ၊ အနွယ်ယုတ်ကို၊ ပယ်နှုတ်နှိုင်းကွင်း၍၊ အရိယာဇာတ်ကို ပွားစေ၊ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဂေါတြဘူဉာဏံသည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထိုနောက်မှ။ သင်္ကယေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်။ မဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထိုနောက်မှ။ တထာ၊ ထိုမဂ်ကဲ့သို့အမှန် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ ဧကန္တိကုတ္တံ၊ တကြိမ်-နှစ်ကြိမ်-သုံးကြိမ်၊ ဖလမေဝ၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် စိတ်သည်သာ လျှင်။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထိုချုပ်ပြီးသော နောက်၌။ ဘဝင်္ဂပါတော၊ ဘဝင်္ဂကျသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိဣဒံ ပရိသမာပနံ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်တန်ဖြစ်ဟန်၊ ဆိုရန်စကား၊ အကျဉ်း အားဖြင့်၊ ပိုင်းခြားရင့်သီး ဤတွင်ပြီး၏။ ။

ဝိပဿနာ ဥပသေသနာ၊ နိဗ္ဗိတယံ။

ထောမနာနိဒါန်း။

ဥ ဒွါရိ-သန္တုဋ္ဌိ-ယသသိ-သန္တော။

က ဗွာယ-ပုဗ္ဗေဝ စသံဝရောယော။

ဝိ သာဓဇော-အတ္ထရိယောနိပုဏ္ဏော။

သ မိ-ဒယာယာဝ-သုစောဒိတတ္တာ။

မာ နေဟိ-ဝိတ္ထာရိတု-ယာစိတောဟံ။

လာဝိဿမေကာ-ဒသဉာဏတန္တိ။

ဤကား - ဥက္ကံဝံသမာလာ၊ အာချက္ခရာကို ဘွဲ့ဆိုအပ်သော ထောမနာဂါထာတည်း။ ။ပထမဂါထာ၌ပ၊ဒု၊ တ၊ဟူသော သုံးပါဒသည်ကား။ဣန္ဒဝဇီရာ၊ စကား၊ဥပေန္နာဇီရာ၊ လက္ခဏာ နှစ်ပါး ရောရကား။ဥပဇာတိဂါထာတည်း။ နောက်ဂါထာဝဂ် ကား။သက်သက်ဣန္ဒဝဇီရာချည်းတည်း။

ထောမနာဂါထာအနက်ယောဇနာ။

အနက်မြန်မာယောဇနာကား။ ။ယသသိ၊ သဘင်စက္ကရတ်၊ စန်းယုံ နတ်သို့၊မြင့်မြတ်လျှံထွန်း၊ ရံဝန်းစမ္ပိယံ၊ တင့်တယ်ထူးချွန်၊ သာလွန်သော အကြွေအရံ၊ ပရိဝါရ ရှိတော်မူထသော။နိပုဏ္ဏော၊ပရိယတ်ဓမ္မ။ ဟူသမျှ၌။ စူးရှပြကတေ့။ သိမ်မွေ့ထူးကဲ။နက်နဲသော ပဋိဘာန်၊ ဉာဏ်တော်မြတ်ရှိ တော်မူထသော။ဝံသာဓဇော၊သာသန၊ဂိုဏ်းဝင် အစဉ်မပျက်၊ နွယ်ဆက် များစွာ ထေရ်သံဃာတို့၏အမွန်။ဘံခွန်သာဘွယ်လည်း ဖြစ်တော်မူထသော သံဝရော၊စက္ခုသောဘ၊စသည်ခြောက်ထွေ။ ဣန္ဒြေကို စေ့ရေချုပ်တည်း။ အထူးသဖြင့် သိမ်းဆည်းခြင်း သံဝရတရားလည်း ရှိတော်မူထသော။

သန္တုဗ္ဗိ၊ ပုထုဇဉ်မှန်။ လူသာမန်တို့ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော ရောင့်ရဲခြင်း သန္တုဗ္ဗိတရားလည်း။ ထူးခြားစွာ ရှိတော်မူထသော။ သန္တော၊ ဘွင်မှိုန်း သက်၍။ ကိန်းစက်တော်မူစေကာ။ ကေသရာအလား။ မေ့ရှုရှားဘဲ။ ဘဝါး ခြေလက် ကိုယ်ထက်ဆင်မြန်း၊ သက်န်းကတော့၊ မလျော့မပျက်၊ ငြိမ်သက် မွေ့သိမ်၊ ကာယိန္ဒြေလည်း ရှိတော်မူထသော။ ဇေကာ၊ ဇေကာဒိဇံ၊ ပြင်းထန်ဗျာဓိ နှိပ်စက်ဘိလည်း။ ပကတိကြံ့ခိုင်၊ မညှိုဝှက်ဗဟိုဋ္ဌ၊ တောင် မြင့်မိုရ်သို့ ကိုယ်နှင့်အသက်၊ ငဲ့ကွက်မရှိ၊ သည်းခံချီသော။ သမာဓိဇ ဂုဏ်ထူးလည်း ရှိတော်မူထသော။ အန္တရိယော၊ ထောင်သောင်း လူရှင်။ ကိုယ်တွင် ဖြစ်ခင်၊ မဆိုလင့်ဦး။ စိတ်ကူးတရန့်၊ မကြံဘူးဘဲ၊ ပြုနိုင်ခဲ့ ကြောင့်။ အံ့အဲသီးသီး၊ လက်ဖျစ်တီးခတ်။ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အန္တရိယ ဂုဏ်ထူးလည်း ရှိတော်မူထသော။ ယောအာစေရော၊ အကြင်သို့သော၊ ငါတို့၏ ကျေးဇူးတော်သျှင်။ အရှင် အုဂ်ဖိုရ်ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။ ပုဗ္ဗေဝံ။ ယခုအခါ၊ မြောက်မြားစွာလျှင်။ ဝိပဿနာ၊ တရား။ ထကြွနိုးကြား။ မထင်ရှားမှီ၊ ပဝေဏီခေတ်။ နှစ်ပေါင်းမြင့်ကြာ။ လွန်စွာရှည်ဝေးရှေးရှေး မဆွ၊ အခါကပင်လျှင်။ စ၊ ဧကန္တန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ ဒယာယာဝ၊ သံသ ရာဌ၊ ကြည်လည်ကြက်စား။ ဘေးဘုမ်းများကုန်သော။ သတ္တဝါတို့အား။ လွန်စွာမျှဝှား၊ သနား ကြင်နာတော် မူခြင်း တည်းဟူသော။ ကရုဏာ တော်သည်ပင်လျှင်။ သုစောဒိတတ္တာ၊ အစဉ်မပြတ်။ တိုက်တွန်းနှိုးဆော် အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ကမ္မာယ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်၊ အားဖြင့်။ ငါးပါးသောခန္ဓာ၌။ ဆယ်ဖြာသော၊ ဝိပဿနာဉာဏ်။ ရင့်သန်တိုးတက်၍။ ဖိုလ်မဂ်စခန်းသို့၊ ရောက်နိုင်စွမ်းသော။ ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ စီးဖြန်း လေ့ကျက် နှုတ်တက်အားထား။ ပွားများစေမှု။ ပြုစီမံသောငှါ။ ယံဒေသဉာဏတန္တိ။ အကြင် ပဋိသန္တိဒါမဂ်။ မိန့်ကြွက် ကျမ်းလာ၊ သူတော်စွာတို့။ နှစ်မြို့ဘွယ်ပေ။ ဣဒံမေရူပံ၊ အတိတာနဂတ ပစ္စုပ္ပန္နံ စသည်ဖြင့်။ ဆယ်တန်သော ဝိပဿနာဉာဏ်။ ဖြစ်ဟန်သီးသီး။ ပါဠိကော်နည်းကို။ ဥဒ္ဓါရိ၊ မြန်မာ့ဘာသာ။ ယောဇနာလျက်။ ကောင်းစွာ ကြွင်းမဲ့။ ထုတ်ဆောင် ခဲ့လေပြီ။ တဿ၊ ထိုဝိပဿနာ။ ဉာဏတန္တိ။ သညိမညဆန်း၊ မြတ်စာတန်း၏။ ဝိတ္ထာရေတုံ၊ အနက်အဓိပ္ပါယ်။ တိမ် မြုတ်ကွယ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဆက်သွယ် သွင်းဖွဲ့။ အကျယ်ချဲ့စီမံ သောငှါ။ မာနေဟိ၊ ဆရာတော်ကြီး ဘုရား၌။ အစလတရား။ အဖန်ဖန် ပွားသည်ဖြစ်၍။ ဆံပျားမတွန့်။ သက်စွန့်ရိုကြီး။ မြတ်နိုးလေ့ ရှိကုန်သော။

အောက်စာရင်းပါ ဒါယကာတို့သည်။ ယာဝိတော၊ ဂေါရုတ္တတ်ဌေး။
တောင်းပန် အပ်သည်ဖြစ်၍။ တံဒသဉာဏတန္တိ၊ ထိုဆယ်ပါး အပြား
ရှိသော။ ဝိပဿနာ၊ ဉာဏတန္တိ။ သည့်မည့်ဆန်း၊ မြတ်စာတန်းကို။ အဟံ
ဆုကောင်းပြည့်သမိုက်။ ကျောင်းသစ်တိုက်ဆရာ၊ မည်ရှိငါသည်။ သမံ၊
စာကိုယ်ရှိတိုင်း။ ညှိနှိုင်းစံယူ၊ အလားတူစွာ။ လာဝိသဉ္စိ၊ အဖွင့်သံဝဏ္ဏနာ။
ယူခါနှစ်သိမ့်၊ ရေးပေလိမ့်။ ။

ဤထောမနာဂါထာ၌။ ဝိပဿနာ၊ ဉာဏတန္တိ စာတန်းကို။ ဖွင့်ဆို
ရေးသားအံ့သောအခါနှင့်၊ ကြိမ်ကြိုက်သဖြင့်။ ထိုစာတန်းကို။ မိရင်ရေး
သားတော် မူခဲ့ပေသော၊ ကျေးဇူးတော်သျှင်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီး
အားလည်း။ ချီးကျူးထိုက်သည်နှင့် အညီ။ ဂုဏ်တော် ကျေးဇူး တို့ကို။
ချီးကျူးရာဝယ်။ ရှေးဆွေ၊ ပထမ၊ ယသဿိ ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကို၊ ထုတ်
ဆို၍ချီးကျူးခြင်းသည်ကား။ လက်ပံတန်းမြို့၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်။ ဗောဓိဝံ
ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ စစ်ကွင်းမြို့၊ ကုသိန္နာရုံ ဆရာတော် ဘုရားကြီး။
ဇလွန်မြို့၊ နာဂဝံသ ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ ဟင်္သာတမြို့၊ လယ်တည်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ ဤတပည့်ကြီး လေးပါးတို့ဖြင့်။ ရှစ်သောင်းလေး
ထောင်။ နှစ်ပြန်ဆောင်သော၊ တောင်ကြီး မြင့်မိုရ်ကို။ ယုဂန္တုရ်စသော၊
တောင်စဉ် ခွန်နှစ်တန်း၊ ဝန်းရံ သကဲ့သို့။ ဝန်းရံသျှက် ထိုတပည့်ကြီး
လေးပါးတို့မှ။ ဆင်းသက် ပေါက်ပွား၊ အလွန် များပြားစွာ ကုန်သော
သိသာနု သိဿ အစဉ် အဆက်တို့သည်။ ယနေ့ထက်တိုင် ပရိယတ္တိ
ဓမ္မ၌၊ ကျနုကြော့၌။ အလွန်လိမ္မာတော်မူကြခြင်း။ ပဋိပတ္တိဓမ္မ၌လည်း။
စည်းမျဉ်းသေဝပ်၊ မချွတ်စေရ၊ ဩဝါဒအတိုင်း။ လိုက်နာကျင့်ဆောင်
တော်မူကြခြင်းအားဖြင့်။ ဆရာတော် ဘုရားကြီးနှင့်။ ဆက်သွယ်ရင်းနှီး
လျက်။ မြို့ကြီးပြကြီး၊ နိဂုဏ်ကြီးတို့၌။ အသီးသီး၊ အသကအသက၊ ထင်
ရှားစွာ ရှိတော်မူကုန်ကြရကား။ အာကာသ ကောင်းကင်ဝယ်။ သသင်
စက္ကရတ်၊ စန်းပြသန် အလား၊ အလွန် မြောက်များသော။ အမြွှေအရံ၊
ပရိဝါရရှိတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ယသဿိဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို၊ အထူးထုတ်
ဆိုအပ်သည်ဟူ၍သိလင့်။ ။

နိပုဏောဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို။ ထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်း သည်ကား။
မြန်မာနိုင်ငံတော် တဝန်းလုံးတွင်။ မန္တလေး ရွှေမြို့တော်ရှိ။ သုဓမ္မာသဘင်
သည်။ ပရိယတ္တိဓမ္မအရာ၌၊ အကြီးအမြင့်ဆုံးဖြစ်၍။ နေလအသွင်၊ အလွန်
ထင်ရှား ချေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော သုဓမ္မာ သဘင်သို့ သော်လည်း။

၁၂၂၆ ခုနှစ်။ တဖို့ ဘွဲ့လ၊ မောင်းထောင် ဆရာတော်ထံသို့၎င်း။ ထိုနှစ်
မန္တလေးမြို့၊ သုဓမ္မာ ဆရာတော်များ ထံသို့၎င်း။ အသီးအသီး ပေးပို့အပ်
သော။ ပရပွငါဒီနိမဒ္ဒန ကထာနှင့်။ သတိ သမ္ပဇည ကထာတို့ကို၎င်း။
၁၂၃၆-ခုနှစ်။ သုဓမ္မာဆရာတော်တို့အား။ သတိဝေပုလ္လ။ ပညာဝေပုလ္လ
ဗာဟုသစ္စဖြစ်စေခြင်းအကျိုးငှါ။ ရေးသားပေးပို့အပ်သော။ သတိဝေပုလ္လ
စာတန်းကို၎င်း။ ရှုရသဖြင့်၊ မည်မျှလောက် ပါဠိအဋ္ဌကထာ နိကာတို့၌။
ကျကျနန၊ သိမြင်ပေါက်ရောက်။ တတ်မြောက် လိမ္မာတော် မူအံ့သည်ကို။
သိရှိနိုင်သည့်ပြင်။ အဋ္ဌကထာသစ်ကို ဖွင့်ဆိုတော်မူသော။ အရှင်မဟာ
ဗုဒ္ဓဇောသ ဆရာသည်ပင်လျှင်။ ဘူတဂါမ သိက္ခာပုဒ် အဖွင့်၌။ ရဟန်း
တပါး သစ်ပင်ပိခြင်း၊ တွင်းသို့ကျခြင်းဖြစ်ခဲ့ရာ။ ထိုရဟန်းသည်၊ ပိသော
သစ်ပင်ကို ဖြတ်၍၎င်း။ မြေကို တူးဖြို၍၎င်း။ ထွက်ခြင်း၊ တက်ခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်စေကာမူ။ အသက် ဟူသော အကြောင်းကြောင့် သော်လည်း။
မိမိကိုယ်တိုင်။ မပြုအပ် မပြုရ။ တပါးရဟန်း သည်မူကား။ မြေကိုတူး
ဖြို၍၎င်း။ ပိသောသစ်ပင်ကိုဖြတ်၍။ စိမ်းရှိသောသစ်ပင်မှ သော်လည်း။
ကုတ်ကော်ဘို့ရန်။ ထုတ်လွန်ကန်ကိုဖြတ်၍၎င်း။ ထိုပိသော သစ်ပင်ကို
လှိမ့်၍ ထွက်စေခြင်းငှါအပ်၏။ မြေကိုတူးဖြိုခြင်း။ ပထဝီဓဇာ သိက္ခာပုဒ်။
သစ်ပင်ကိုခုတ်ဖြတ်ခြင်း၊ ဘူတဂါမသိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ အာပတ် မသင့်ဟု
အဋ္ဌကထာအလုံးစုံတို့၌၊ ဆုံးဖြတ်တော်မူအပ်သော အရာပယ်။ မိမိကိုယ်
တိုင်ကားမအပ်။ တပါးသော ရဟန်းမူကား၊ အပ်၏ဟူ၍။ ဖွင့်ဆိုတော်
မူကြံသည်ကို။ အကြောင်းယုတ္တိ မထင်သည်ဖြစ်၍။ မိမိသည် မနှစ်သက်
ငြားသော်လည်း။ အလုံးစုံ ကုန်သော အဋ္ဌကထာ တို့၌။ တသန်တည်း
မိန့်ဆိုအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ထိုစကားကို တားမြစ်ခြင်းငှါ။ မတတ်
ကောင်း။ ဤအရာ၌၊ ယုတ္တိကို ရှာမှီးအပ်၏။ ရှာမှီးပါလေဟု။ ဧက္ကယုတ္တိ
ဂဝေသိတဗ္ဗာ ဟူ၍၎င်း။ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ကို။ ယုံကြည်သဖြင့်လည်း။
ဆုံးဖြတ်ချက်စကားကို၊ မှတ်သားလေတော့ဟု။ အဋ္ဌကထာ စရိယာနံဝါ
သဒ္ဓါယဂန္ဓဗ္ဗံ ဟူ၍၎င်း။ မိမိ၏ကိုယ်ပိုင်ဉာဏ်ဖြင့်၊ အပြီးအပြတ် ဆုံးဖြတ်
ချက်မချဘဲ၊ ဉာဏ်စမ်းလက္ခဏာကဲ့သို့။ ချန်ထားခဲ့လေသည်။ ထိုကဲ့သို့သော
အရာများ၌သော်လည်း။ တိုင်းတိုင်း၊ စားစား၊ ပိုင်းပိုင်း၊ ခြားခြား။ အဘူနိ
နက်နိ၊ ခက်ခဲသိမ်မွေ့စွာသော၊ ဉာဏ်ကော်မြတ်ဖြင့်၊ ယုတ္တိကိုရှာမှီးစွမ်း
တော်မူနိုင်ချေရကား။ နိပုဏဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကို။ အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်
ဟူ၍ သိလင့်။ ။

ဝံသာဓဇော ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို၍
ချီကြူးခြင်းသည်ကား။

ယခုအခါ သာသနာသက္ကရာဇ်။ နှစ်တောင်လေးရာခွန်နှစ်ဆယ်ကျော်ပြီ ဖြစ်၍ နှစ်ပေါင်းရှည်မြင့် ကြာပြောင်းခဲ့ရကား။ ထိုနှစ်ပရိစ္ဆေဒအတွင်း၌ မရေမတွက်နိုင်အောင် ထေရ်သံဃာ အဆက်ဆက်တို့သည်။ သာသနာ့ ပန်ကို ဆောင်ရွက်တော်မူခဲ့ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ဆောင်ရွက်ခဲ့ကြသြားသော် လည်း။ ဥဒါန်းစဉ် ရှည်ပြောပရစ်ဘွယ်ရာ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကား။ ပြီးပြီး စွင့်စွင့်၊ မြင့်မြင့်မားမား၊ တံခွန်အလား ထင်ရှားတော်မမူကြဘဲ။ ခန္ဓာတော် ခေါ်၊ ကင်းပြတ်ချုပ်ငြိမ်းလျှင်။ မိမိတို့၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးတော်ကိုလည်း။ ယုတ်သိမ်းတော်မူကြသကဲ့သို့ ရှိချေသည်။ စင်စစ်သောကား အဓမ္မဝါဒီ အလန္တိအမှုကို ပြုကျင့်လွန်ကြူးကြကုန်သော သာသနာတော်၏ ဆူးငြောင့် ပမာဏ၊ ပါပပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို နှိပ်နင်းလျက်။ သင်္ဂါယနာတင်ခြင်းအမှုကို ပြု၍။ ဓမ္မဝါဒီလန္တိတရားတို့ကို တိုးပွားထွန်းလင်းစေပြီးခါ။ သာသနာတော်၏ အညစ်အကြေး ဘေးရန်ကို ကင်းရှင်းစေသော အရှင်မဟာကဿပ၊ အရှင်ယသစသော သင်္ဂါယနာတင်။ ရဟန္တာသခင် အရှင်မြတ်အပေါင်း သည်သာလျှင်၊ တံခွန်အလား။ ထင်ထင်ရှားရှား၊ ကောင်းကြီးသြာတာ။ ထောပနာစကား၊ ပြောဩဇာရစ်ဘွယ်ရာ၊ အထူးဖြစ်လေသည်။ ထိုတူပမာ၊ ရာမညတိုင်း၌၊ သာသနာတော် အားသေး၍၊ ချေးချေးကာလက။ ရွှေ၊ ဓမ္မ၊ မာသကကို၊ ခံယူစုဆောင်း၍၊ ရောင်းတူချာချာ ကုလဒူသက၊ အနေသန၊ အဂတိဝမန၊ အသဒ္ဓမ္မ၊ အလန္တိပါပ၊ တရားစည်ကား တိုးပွားလျက် ရှိနေ သည်ကို သိမြင်တော်မူသော ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ဘုရားသျှင်၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုသာ ငဲ့ကွက်ရှုမျှော်ပြီးခါ။ ပရူပဝါဒ၊ ဂရဟိတ၊ အမနာပ၊ တို့ကို မငဲ့မကွက်။ လာဘသိလောဘ၊ လောကာမိဿ၊ ဂုဏ်ကိုလည်း မစုံမက် မနှစ်သက်။ ဓမ္မဝါဒီလန္တိတရား ထွန်းကားတိုးတက် စေလိုကြောင်း သက်သက်ဖြင့်။ ပါပပုဂ္ဂိုလ်အပေါင်းတို့ကို နှိပ်နင်းလျက်။ သာသနာတော်ကို ပွင့်လင်းစိမ့်သောဌာ၊ ကောင်းစွာ ဆောင်ရွက်တော်မူ ခြင်းများသည်။ နောက်သားနောင်လာတို့ ပြောပရစ်ဘွယ်ရာ။ ရာမညတိုင်း ကြီး၌။ အစည်းပြေသော ဝါးပမာ။ မြတ်စွာဘုရား၏ သာသနာတော်ပျက်စီး တိမ်းယိမ်း၊ အထိမ်းမဲ့ရှိနေသည်ကို ရာမညရဋ္ဌဝါသီ၊ န္ဒါရဝါဒီမဟာထေရ် ကျော် ကျေးဇူးသျှင် အုဂ်ဖိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး ပြုစုတည်ထောင်၊

ကျင့်ဆောင်ဟောပြော ဆုမွန်တော်မူသောကြောင့်သာလျှင်။ ဝိနည်းကျမ်း
လာ သာသနာရွှေတောင်ကြီး၊ ရောင်ညီးတင့်ရွန်း၊ ပွင့်ထွန်းလာပါပေသည်
ဟု သူတော်ကောင်း ပညာရှိမှန်က ကော်စင်စစ်၊ ချီးမွမ်းထောပနာ၊
ဩဘာစကား မိန့်ဖွဲ့က်ပြောကြားမည် ဖြစ်ရကား။ ထေရ်ပေါင်းများစွာ
တို့တွင် ငါတို့၏ ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ကြီးဘုရားကား။ သာသနာတော်
ခေတ်ဆုံးအောင်ပင်၊ မတိမ်မကော၊ ပြောပရစ်ဘွယ်ရာ။ ဂုဏ်တော်ကျေးဇူး
အထူးအချွန်၊ တံခွန်အလား၊ အလွန်ထင်ရှားတော်မူသည်ဖြစ်၍ ‘ပံသဇ
ဇော’ ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်ဟူ၍ သိလင့်။ ။

သံဝရာ-ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို၍

ချီးကျူးခြင်းသည်ကား။

သာသနာတော်၌ တည်နေကြကုန်သော။ ဥပသမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်ဟူသမျှတို့
သည်။ စက္ခုန္တေ၊ သောတိန္တေ၊ စသောဣန္တေ၊ ဇ-ပါးကို သိမ်းဆည်းတော်
မူကြသည်ချည်းပင် ဖြစ်လင့်စေကာမူ။ ဆရာတော်ကြီးဘုရားမှာမူကား။
မြို့တွင်း၊ ရွာတွင်းကို မဆိုထားဘိ။ အရပ်တွင်းရှိ တပည့်တပန်း၊ ရဟန်း
သာမဏေတို့ကို၎င်း။ ထံတော်ပါးသို့ ရှိခိုးပင်တွား ဆည်းကပ်စား
တရားနာယူရန် ရောက်လာကြကုန်သော။ ဥပါသကာ၊ ဥပါသကီ၊
အရပ်ရပ် ပရိသတ်တို့ကို၎င်း။ မည်သည့်အခါမျှ စောင့်ခွဲမြှော်လှည့်။
ရှုကြည့်တော်မမူဘဲ။ အမြဲအားဖြင့် စက္ခုန္တေကို ချတော်မူလေ့ရှိသည်။
သောတိန္တေကိုလည်း။ ထိုနည်းအတူ သိမ်းဆည်းတော်မူလေ့ရှိချေသည်။
သောတိန္တေကို သိမ်းဆည်းတော်မူခြင်း၌ ထင်ရှားရန် သာဓကကား။ ။
အခါတပါး လက်ပံလှရွာ၊ အဇိနာရာမ ကျောင်းတိုက်ကြီး အတွင်း၌။
ကထိနကံဖြစ်ရန် ရည်သန်၍ ဂုဏ်အသရေရှိ မင်းမိုးကတော်အပေါင်း
တို့သည်။ သောင်းသောင်းဖျဖျ ကြီးကျယ်ခန်းနားစွာ လှူဒါန်းကော်ရော်။
ပူဇော်ပွဲကြီးကို ဂွဲချီးပြုပြင် စီရင်ကျင်းပကြရာဝယ်။ မင်းမိုးပရိသတ်တို့
သာမဟုတ်ဘဲ။ အရပ်ထက်ဝန်းကျင်ရှိ၊ ကျေးရွာတို့မှလည်း များစွာကုန်
သော ဗိုလ်ထုပရိသတ်တို့ဖြင့်။ အလွန်ထူထပ် မြောက်မြားစွာ ရောက်ရှိကြ
ကုန်လျက်။ တူရိယာအမျိုးမျိုးတို့ကိုလည်း၊ မှုခိုးကြွငြိ၊ ချိမ့်ချိမ့်ရိုက်နှင်း။
ဆော်ယွန်းခပ်တီးသည်ဖြစ်၍။ မြေကြီးကောင်းကင် ပဲ့တင့်ဟီးမျှ သည်း
စွာသော သဒ္ဓါရုံသည်။ ပရိသတ် အလုံးစုံတို့၏။ နားအုံနားထဲ။ ကြေကွဲ
မလင့်။ ပွင့်အံ့သကဲ့သို့ဖြစ်စေ၏။ ထိုအခါ-ကျောင်းတကာကြီး၊ ဦးကျော်ဇံ

သည်။ မခံမရပ်နိုင် သကဲ့သို့ဖြစ်၍။ ကျောင်းအရာမ်ပသို့ပင်။ သွားရောက်
တိမ်းရှောင်၍နေရသောဟူ၏။ နောက်တရက်ဝယ်။ ကထိန်ပွဲသဘင်ကြီး၏။
ကြီးကျယ် ခန်းနားကြောင်း။ ဆူဆူညံညံ၊ တီးမှုတ်ကြသူတို့၏။ တူရိယာ
အသံကိုပင်၊ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ရကြောင်း များကို။ ကျောင်း တကာကြီး
ဦးကျော်ဇံက၊ ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား၊ ယျောက်ကြားသော အခါ။
တကာမောင်ကျော်ဇံ၊ ထိုအသံစုကို မင်းတို့ဟောကြားကြ၏။ ဆရာမူကား၊
မကြားရချေတကားဟု မိန့်တော်မူလေသည်။ ဤအရာ များသည်၊ သော
တိန္ဒြေ၏ ထူးထူးခြားခြား၊ စောင့်စည်းလုံချုပ်ုပ်။ ဥဒါဟြုဏ် သာဓကပေ
တည်း။ ဤကဲ့သို့ အကျိုးမဲ့သော အာရုံအရာ၌၊ စက္ခု သောတ နှစ်
ပါးကို သိမ်းဆည်းတော်မူခြင်းသည်။ စက္ခုမာဗိယထာအန္ဓော။ သောတ
ပါပမိရောယထာ”ဟူသော အပဒါန်ပါဠိတော်ကြီးနှင့် တသားတည်းညီ
ညွတ်တော်မူပါပေသတည်း။ စက္ခုမာဗိ၊ မျက်စိအမြင်ရှိသော်လည်း။ အန္ဓော
ယထာ၊ သူကန်းကဲ့သို့ကျင့်ရာ၏။ သောတဝါ၊ နားပင် ရှိသော်လည်း။
ပါပမိရောယထာ၊ နားထိုင်းသကဲ့သို့ ကျင့်ရာ၏။ ။ဟူ၍ အနက်ယောဇနာ
ကြွင်းကုန်သော ဣန္ဒြေတို့ကို စောင့်ရှောက်တော် မူခြင်း၌လည်း။ ချက်ငွေ
ထင်ထင်၊ ဖူးမြင်ရသူတိုင်း၊ သဒ္ဓါတရား။ ဖြစ်ပွားကိုင်းရှိုင်း၊ မညွတ်မယိုင်
နိုင်သောသူ မည်သည်မရှိနိုင်ရာချေ။ အယုတ်သဖြင့် ရသာရုံကို သုံးဆောင်
ခံစားရာဟုဆိုအပ်သော။ အလွန်နှစ်သက် မြတ်နိုးဘွယ်ဖြစ်သော။ ဆွမ်း
အာဟာရကို သုံးဆောင်တော်မူခြင်း။ အာဟာရတ္ထကိစ္စတရမျှကိုပင်။ ပက်ပါ
ထင်ထင်။ ဖူးမြင်ခဲ့ရမှုကား။ အဇ္ဈတ္တ ကိုယ်တွင်း၌။ အာဟာရေ ပဋိကူလ
သညာဖြင့် မည်မျှလောက် ရသ တဏှာကို။ ပယ်ခွါ သန့်ရှင်းအောင်
သုံးဆောင်တော်မူခြင်းဖြစ်ပေလိမ့်မည်ဟု ပညာရှိသူတို့ အနုမာနအားဖြင့်၊
သိစွမ်းနိုင်လေသည် ဖြစ်၍။ စင်စစ် ပညာရှိ သူတော်ကောင်း မှန်ချေ
သော်”အသိတေ ပိတေ ခါယိတေ သာယိတေ သမ္ပဇာနကာရီ ဟောတိ”
ဟူသော၊ မဟာသတိ ပဋ္ဌာနသုတ်၌ ဟောတော် မူသည် အတိုင်း၊ ကျင့်
ဆောင်တော် မူပါပေသည်ဟု၊ ကောင်းကြီး နက်လေး၊ ပေးအံ့သည်ကား။
မချွတ်လေတော့ပြီ။ ။အသိတေ၊ စားသည်ရှိသော်။ ပိတေ၊ သောက်သည်ရှိ
သော်။ ခါယိတေ၊ ခဲသည်ရှိသော်။ သာယိတေ၊ လျက်သည်ရှိသော်။
သမ္ပဇာနကာရီ၊ ပညာဖြင့် ဆင်ခြင်၍ စားခြင်း စသည်ကို ပြုလေ့ရှိသည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဤသို့ယောဇနာ၊ ဤသံဝရ ဂုဏ်ပုဒ်အရာ၌။ အာဟာရတ္ထ
ကိစ္စ၊ တရမျှကို အသီးသီးခြင်းကား။ နိဒါနဝဂ္ဂ သံယုတ်အဋ္ဌကထာ၊ မဟာ

ဝဂ္ဂအဖွင့်၌။ ။ ‘ဧကပရိညာ၊ သဗ္ဗပရိညာ၊ မူလပရိညာ’ ဟူ၍ ပရိညာသုံးပါးကို မိန့်ဆိုပြီးလျှင် ။ အကြင်ရဟန်းသည် ဇီဝါနွါရ၌၊ တခုသော ရသတဏှာကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။ အဘယ့်ကြောင့်ဆိုသော် ထိုရသတဏှာ၏သာလျှင် ကာမဂုဏ်ငါးပါးတို့၌ ဖြစ်စေခြင်းကြောင့်တည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ စက္ခုနွါရ၌ဖြစ်သော ထိုတဏှာသည်ပင်လျှင်။ အဆင်း၌တတ်သော။ ရူပရာဂ၊ မည်ကြောင်း။ သောတနွါရ စသည်တို့၌ ဖြစ်ကုန်သော တဏှာတို့သည်လည်း သဒ္ဓါရုံ စသည်တို့၌တတ်သော။ သဒ္ဓရာဂ စသည်မည်ကြောင်းကို။ အကျယ်ဆိုပြီးမှ။ ခရီးငါးတန်၌။ နှောက်ယှက်ဖျက်ဆီးတတ်သော။ တယောက်ထည်းထည်းသာလျှင် ဖြစ်သော ခိုးသူကို။ တခုသောခရီး၌ ဘမ်းယူ၍ ဥက္ခောင်းကို ဖြတ်သည်ရှိသော်။ ခရီးငါးတန်စလုံးတို့သည်။ ငြိမ်းချမ်း၍ ဘေးဘုန်းမရှိကုန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ ဇီဝါနွါရ၌ ရသတဏှာကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ရှိသော်။ ငါးပါးသော ကာမဂုဏ်၌ဖြစ်သော။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိတတ်သော ဧကပရိညာ၊ မည်သည်ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်။ ဧကပရိညာအရာ၌ ဘွင့်တော်မူအပ်၏။ ။ သဗ္ဗပရိညာအရာ၌ ဘွင့်ဆိုဟန်ကား။ သမိတ်၌ဆွမ်းကို ထည့်အပ်သည်ရှိသော်။ ကခုသော ဆွမ်းလုံး၌သာလျှင်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်ကရာဂကို ရအပ်၏။ ရအပ်ပုံကား။ ဖြူစင်သော ထိုဆွမ်း၏ အဆင်းကို ရှုကြည့်သော ရဟန်းအား ရှေးမဆွရူပရာဂသည်ဖြစ်၏။ လောလောပူသော ထောပတ်ကို ထိုဆွမ်း၌ သွန်းလောင်းအပ်သည်ရှိသော်။ ပဋုပဋုဟူသော အသံသည်ထ၏။ ထိုသို့သဘောရှိသော အာဟာရကို ခဲသောရဟန်းအား။ မုရုမုရု ဟူသော အသံသည်ဖြစ်၏။ ထိုပဋုပဋု၊ မုရုမုရု၊ ဟူသော အသံကို သာယာသော ရဟန်းအား။ သဒ္ဓရာဂသည် ဖြစ်၏။ ဇီယာ၊ သစ်ကျပိုး၊ စသည်တို့ဖြင့် ထုံအပ်သော အနံ့ကို၊ သာယာသော ရဟန်းအား။ ဂန္ဓရာဂသည် ဖြစ်၏။ မြိန်မြိတ်သော သာရုရသ၏ အစွမ်းဖြင့်။ ရသရာဂသည် ဖြစ်၏။ နူးညံ့သော ဘောဇဉ်သည်။ ကောင်းသော ဖဿအတွေ့အထိ ရှိ၏၊ ဟု။ သာယာသောရဟန်းအား ဖေါဠဗ္ဗရာဂသည်ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့သုံးဆောင်အပ်သော အာဟာရ၌။ သတိသမ္ပဇညဖြင့် သိမ်းဆည်း၍။ နိဆန္ဒရာဂဟူသော သုံးဆောင်ခြင်းဖြင့် သုံးဆောင်သည်ရှိသော်။ ထိုအလုံးစုံသော ပဉ္စကာမဂုဏ်က ရာ သည်လည်း။ သဗ္ဗပရိညာ မည်ကြောင်းဖြင့် ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။

မူလပရိညာအရာ၌-ဖွင့်ဆိုဟန်ကား။

ကဗဠိကာရ အာဟာရသည်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်က ရာဂ၏ မူလ ဖြစ်၏။ အာဟာရကြောင့်ဆိုသော်။ ထိုကဗဠိကာရ အာဟာရရှိသော်။ ထိုပဉ္စကာမဂုဏ်က ရာဂ၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်တည်း။ ယုံဘွယ်ထုံးပုံ ဥဒါတြုဏ်ကား။ သိဟိန္ဒုကျွန်း၌။ ဗြဟ္မဏတ်ဿ၊ ဘေးဖြစ်သောအခါ၊ တဆယ့်နှစ်နှစ်တို့ ကာလပတ်လုံး။ ဝိတိက္ကမအမှုကို မဆိုထား။ သွီးမောင်နှံတို့၏ တစ်မင်းစိမ်း ရှုသော။ ဥပနိဇ္ဈာန၊ စိတ်မည်သည် မျှလည်း မဖြစ်တော့ပြီ။ အကြောင်း မူကား။ သုံးစားရန် အာဟာရ၏။ နည်းပါးခြင်းကြောင့်တည်း။ ဗြဟ္မဏ တိဿ ဘေးငြိမ်းသည်ရှိသော်ကား။ ယူဇနာ တရာရှိသော။ သိဟိန္ဒုကျွန်း သည်။ သတို့သားတို့၏ ဖွားမြင်ခြင်း ဇာတ မင်္ဂလာတို့ဖြင့်။ တပြိုင်နက် တည်သော မင်္ဂလာသည် ဖြစ်သတတ်။ ဤသို့၊ မူလ၊ ဘူတ၊ ဖြစ်သော၊ အာဟာရကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်ရှိသော်။ ပဉ္စကာမဂုဏ်က ရာဂကို ပိုင်းခြား၍ သိအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းဖြင့်။ ဖွင့်ဆိုတော် မူအပ်၏။ ဤသို့ ဖိတ္တိပသာဒဖြင့်။ ရသာရုံကို ခံစားခြင်း၌။ ဧကပရိညာ၊ ဟူ၍၎င်း။ သဗ္ဗပရိညာ၊ ဟူ၍၎င်း။ မူလပရိညာ၊ ဟူ၍၎င်း။ ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာလျက်။ ဖွင့်ဆိုခြင်းကို ထောက်ရှုသော်။ ဤအာဟာရတ္ထ ကိစ္စ အမှုကား။ ယံဝါ၊ တံဝါ၊ သမညာမဟုတ်။ သူတော်ကောင်း ပညာရှိတို့။ သတိပြဋ္ဌာန်းသော ပညာဖြင့်။ ကောင်းစွာ ပြုအပ်သော အမှုကိုစွမျိုးဖြစ်၍။ ထိုကိစ္စတခုကို ပင်လျှင်။ တကြိမ်တခါမျှ ပက်ပါထင်ထင်။ ဖူးမြင်ရခဲ့ပါမူ။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား။ စက္ခုန္ဓေအစ၊ မနိန္ဓေလျှင် အဆုံးရှိသော။ ဣန္ဒြိယသံဝရ သီလတော်၏။ အလွန် မြင့်မြတ်ချုပ်တည်း။ အထူးသဖြင့် သိမ်းဆည်းတော်မူခြင်း။ သံဝရတရား ရှိတော်မူကြောင်း။ ထင်ရှားလှ တော့သည်ဖြစ်၍။ နှစ်လိုမျှပြော၊ သဒ္ဓါဇောဖြင့်။ အံ့ဩချီးပာဘွယ် ဖြစ်ချေ ရကား။ ထိုသို့ သိမ်းဆည်းတော်မူခြင်း။ ဂုဏ်ကို ရည်မှတ်၍ “သံဝရော” ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်ဟူ၍သိလင့်။ ။

သန္တုဠိ - ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကြူးခြင်းသည်ကား။

သန္တုဠိ-ပုဒ်ကို ထုတ်ဆို၍ ချီးကြူးခြင်း သည်ကား။ ။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ပစ္စည်းလေးပါး တို့၌။ အပ္ပိစ္ဆသဘောဖြင့်။ အခါခပ်သိမ်း ရောင့်ရဲတင်းတိမ်တော် မူသည်ဖြစ်၍၊ ဥပုသ် ပဝါရဏာ

သံဃာကိစ္စအစည်းအဝေးတို့၌။ ဓမ္မသေနာပတိအရှင်၊ မဟာသာရိပုတ္တရာ
 ၏ ပါယာသန္နိဂဏာဘတ်၌။ ဆောက်တည်ကျင့်သုံးသော။ ဥတ္တမမဟာ
 အရိယာဝံသ ကျင့်ထုံးကို၊ ဟောတော် မူလေ့ရှိခြင်း။ ကိုယ်တော်တိုင်
 အားဖြင့်။ ကျင့်ဆောင်တော်မူခြင်းသည်။ အမြဲနိစ္စ ကြံပတော့သဘာဝပင်
 ဖြစ်၍။ “သန္တုဋ္ဌိ” ပုဒ်ကို ထုတ်ရခြင်းဖြစ်၏။ ဤ၌ အထူးဆိုဘွယ်ကား။
 အခါတပါး၊ ဇီးဖြူကုံးတောရ ကျောင်းကြီး၌၊ အသီးပြတ်ခိုက်ကြိုက်ကြို
 သော ကျွန်းဦး၌ရောက်သော။ ဇမ္ဗူသပြေပင်ကြီး ပမာ။ သင်္ဃာအများ၊
 သပ္ပာယ် မဖြစ်လောက်သော။ အပ္ပမတ္တက ဆွမ်းမျှကိုသာရ၍။ သင်္ဃာ
 တော်တို့၊ မသုံးစားတော့ဘဲ။ ထိုဆွမ်းကိုစုပေါင်း၍။ ဆရာကော် ဘုရား
 ကြီးအား။ ကပ်လှူကြဲကုန်၏။ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်လည်း။ အလှူခံ
 ခြင်း၌၊ အတိုင်းအရှည် ပမာဏကို။ သိတော်မူတတ်သော။ ပဋိဂ္ဂဟဏ
 မတ္တညုတရားကို။ နှလုံးထားပြီး ဖြစ်သည်အားလျော်စွာ။ ထိုပို့လာသော
 ဆွမ်းမှ။ အနည်းငယ်၊ လက်တော်ဖြင့်။ တဆုပ်မျှလောက်၊ ခံယူပြီးခါ။
 သင်္ဃာအားသာလျှင်၊ တဖန်ချီးမြှောက်လှူဒါန်းတော်မူ၏။ တနေ့နှင့်တညည့်
 ဟူသော၊ ထိုနေ့အတို၌။ အာဟာရတ္ထ ကိစ္စကို။ ထို၊ တဆုပ်မျှသောဆွမ်း
 ဖြင့်။ မျှတရောင့်ရဲတော်မူလျက်။ ပရိယတ္တိဓမ္မ၌ကိုလည်း။ နေ့ညည့်မစဲဘဲ
 ပို့ချဖြုတ်ပို့ချတော်မူပေ၏။ ဤသို့လူသာမန်တို့သည်းခံနိုင်ခဲ့သော။ ရောင့်ရဲ
 တော်မူနိုင်ခြင်း၊ ဖြစ်ပေသတည်း။ ဝိကာလအခါ၌လည်း ဆေးငုံ၊ ဆေး
 ဝါး၊ ကွမ်းစား၊ ဆေးသောက် အမှုကို။ ပြုရန်ပင် မဆိုလင့်ဦး။ ကာလ
 အတွင်း၌သော်လည်း။ နေ့ဆွမ်းသုံးစား၍ပြီးလျှင်၊ ဆေးကြောသန့်စင်ခြင်း
 ဌာ ခဲယဉ်းသဖြင့်၊ ကွမ်းစားခြင်း ကိုမျှ မသုံးစားရန်။ ဆုမ္မတော်မူလေ့
 ရှိ၏။ ဆေးဝါးခြင်းကိုလည်း၊ တားမြစ်တော်မူလေ့ရှိ၏။ ကိုယ်တော်တိုင်
 အားဖြင့်လည်း။ သုံးစားတော် မမူချေ။ ထိုမှပင်ပါး၊ သိဟိုဠ်ကျွန်းသို့။
 ကြွရောက်တော်မူသောအခါ။ အထူးချမ်းသာတော်မူရန်၊ ပထမခမ်းဖြင့်၊
 ပင့်ဆောင်၍ သွားသော်လည်း။ ပင်လယ်ခရီး၌၊ ကိုယ်လက် သုန်သင်၊
 ပြုပြင်ဘွယ်အရေးမှာ။ အများနှင့် ရှက်ထွေး၍။ ဝန်လေးအံ့ သကဲ့သို့။
 ထင်တော်မူရကား။ တနေ့တနေ့ဝယ်၊ မြောက်ဂုန်ညင်းငယ်ခန့်၊ ဆွမ်း
 သုံးလုပ်နှင့်။ လဘက်ရေကြမ်းသုံးကြိုက်မျှကိုသာ။ တဆယ့်ငါးရက်လုံးလုံး
 ကြံ့ကြာခြင်းရှိသေး ပင်လယ်ခရီးအတွင်းဝယ်။ ထိုမျှသောအာဟာရဖြင့်၊
 ရောင့်ရဲတော် မူနိုင်ခြင်း သည်လည်း။ “သန္တုဋ္ဌိ ပရမံ ခနံ” ဟူသော
 ဒေသနာတော်ကို သိမြင်မှတ်သား၊ နာကြားကြရသည်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။

လူသာမန်တို့၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော။ ရောင့်ရဲတော်မူနိုင်ခြင်း၊ အထူးဖြစ်ချေသတည်း။ ဤကဲ့သို့စသော အရာများကို ရည်မှတ်၍၊ သန္တုဋ္ဌိ-ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို၊ အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည် ဟူ၍သိလင့်။ ။

သန္တာ-ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကြူးခြင်းသည်ကား။

ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ သတိ၊ ပညာ၊ သဒ္ဓါ၊ ဝိရိယ တရားတို့ဖြင့်။ ပေါ်လွင်ထင်ရှားစွာလျက်။ ဆန္ဒါရိကဝိသိယတို့၏၊ ဥပါဒ် ဖြစ်လာခိုက်ကို မဆိုထား။ ဝိသိမုတ်စိတ် ဟူသော ဘဝင်သက်၍။ ကိန်း စက်တော်မူဆဲအခါ၌သော်လည်း။ ပရိမဏ္ဍလသိက္ခာပုဒ်တော်နှင့် အညီ၊ မကိန်းစက်မီရှေးအတို့က။ ပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏာအတိုင်း၊ အညီအညွတ် ဝတ်ရုံသုံးဆောင်အပ်သော၊ သင်္ကန်းတော်၏။ နံက်ကိန်းစက်ရာ၊ ကုတင် ညောင်စောင်းထက်မှ၊ နိုးကြား၍ထတော်မူသည်တိုင်အောင်။ ပရိမဏ္ဍလ လက္ခဏာမပျက်ဘဲ၊ လက်ကတော့ တင်လွှမ်းပြီးခါ။ ညဉ့်ဦးယင်းကဝတ် ရုံဆင်မြန်းအပ်သော၊ သင်္ကန်းအတိုင်းသာလျှင်။ သက်လျောမရွှေ့ ကြပ တော့ အမြဲတည်ရှိတော်မူခြင်း၊ ဘဝါးခြေလက်။ ယွင်းပျက်ဖောက်လွှဲ၊ ဖရိ ဖရဲမရှိ၊ သန္တုဋ္ဌိယ၏အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ စင်စစ်ဖူးမြင်ရခြင်းကား။ သား တို့သေဋ္ဌ်နင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ ပတ္တမြားကူထက်ဝယ်။ ရွှေခြေနပ်ဖက် တို့ကို၊ တခုသောဋ္ဌာန၌။ နောက်ခြေနပ်ဖက်တို့ကို၊ တခုသောဋ္ဌာန၌ထား ၍၊ အမြီးကိုမူ။ သိုအိမ်၌ထည့်သွင်း၍၊ ရွှေခြေ၊ နောက်ခြေ၊ အမြီးတို့၏ တည်ရာအရပ်ကိုမှတ်ပြီး၍။ ရွှေခြေနပ်ဖက်တို့၏ အထက်၌ ဥက္ကောင်းကို ထား၍ကိန်းစက်ရာဝယ်၊ မူလမရွှေ့ကြပတော့ဥက္ကောင်း လက်ခြေကို ခိုင် မြဲစေသကဲ့သို့။ ကိုယ်ဝယ်ဆင်မြန်းအပ်သော၊ သင်္ကန်းတော်တို့၏၊ မလျော့ မသက်၊ ကိုယ်လက်အနှံ့၊ ပကတိတည်နေတော်မူသတည်း။ ကိန်းစက် ရာ၊ ကုတင်ညောင်စောင်းထက်၌ ဖြန့်လျက်ခင်းထားအပ်သောအခင်းကို၊ ရှုမြင်ရပြန်သဖြင့်၊ စံထား၍ပြဆိုရမူ။ ။

အခါကပါး၊ ဘုရားမြတ်စွာသည်၊ ကုရုတိုင်း၊ ကမ္မာသဒ္ဓမ္မ နိဂုဏ်း ဘာရဒ္ဒါဇပုဏ္ဏား၏ မီးတင်းဂုဏ်မြတ်အခင်း၌။ သီတင်းသုံးတော်မူစဉ်။ မာ ဂဏ္ဍိယပရဇိတိသည်၊ ကိန်းစက်ရာအခင်းကို မြင်ရုံမျှဖြင့်၊ ဤအခင်းကား ကိုယ်နှုတ်နှုလုံး၊ မစောင့်သုံးသော၊ အသညတရဟန်း၏ နေရာအခင်း မဟုတ်၊ ထို့ကြောင့်၊ ဤအခင်း၌ လက်ဖြင့်ဆွဲငင် နှုတ်အပ်သောဋ္ဌာန။

ခြေဖြင့် ကျောက်ကန်စုရုံးအပ်သောဌာန၊ ဥက္ခေသင်းဖြင့် ထိပါးပုတ်ခတ် အပ်သောဌာနသည်မထင်၊ မရှုတ်မထွေး၊ မမြှေးမရှက်။ တွန့်လိပ်၊ ကြိုး ပျက်ခြင်းမရှိဘဲ။ တတ်သိလိမ္မာသောပန်းချီဆရာသည်၊ စုတ်တန်ဖြင့် ထက် ဝန်းကျင် ပိုင်းခြား၍။ ဖြန့်ကြက်ခင်းထားအပ်သကဲ့သို့ ဖြစ်ရကား။ ဤအ ခင်းသည်၊ ကိုယ်နှုတ်နှုလုံး စောင့်သုံးသော၊ သညတ ရဟန်း၏ နေရာ ထိုင်ခင်း ဖြစ်တန်ရာသည်ဟု၊ ညာဏ်သွားဆင်ခြင်၊ ထင်မြင် မိလေရ ကား။ “သမဏသေယျာနံ ရူပံမညေ” ဟူ၍။ ဘုရားသျှင်ကို မဖူးမြင် ရသေးဘဲလျက်။ ဘာရနွ ၂၆ ပုဏ္ဏားအား။ မေးမြန်းကြောင်းဖြင့်လာရှိသော မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ ပါဠိတော်အဋ္ဌကဋ္ဌာ၊ မာဂဏ္ဍိယသုတ် ဒေသနာကျမ်းလာ စကားရပ်နှင့်။ ပစ္စက္ခရဏ၊ ဟူသော ကိန်းစက်ရာအခင်း၏လည်း။ လွန် စွာပင် ညီညွတ်ခြင်း ဖြစ်တော့သတည်း။ ။

ယင်းသို့ဘဝင်သက်၍၊ ကိန်းစက်စဉ် အခါ၌သော်လည်း၊ ခြင်းရာ ဥဿုံ၊ အလုံးစုံလျှင်၊ သိမ်သိမ်မွေ့မွေ့၊ ကြပတေ ဖူးတွေ မြင်ရခြင်း သည်၊ မဟာသတိပဋ္ဌာနသုတ် ပါဠိတော်၊ သမ္ပဇညပဗ္ဗ၌ ဟောတော် မူအပ်သော။ “ဂတေဌိတေ နိဿိန္နံ သုတ္တံ ဇာဂရိတေ၊ ဘာသိတေ တုဏှိဘာဝေ သမ္ပဇာနကာရိဟောတိ” ။ ။ ဟူသောခွန်နှစ်ဌာနအစုဝယ်၊ လေးခုမြောက်၊ သုတ္တံဟူသော၊ သမ္ပဇညပဗ္ဗတရားနှင့်၊ အထူးပြည့်စုံ တော်မူခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ငြိမ်သက်မွေ့သိမ်၊ ကာယိန္ဒြေ ရှိတော် မူရကား။ “သန္တော” ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်ဟူ၍ သိလင့်။ ။ ဂတေ၊ သွားသည်ရှိသော်။ ဌိတေ၊ ရပ်သည်ရှိသော်။ နိဿိန္နံ၊ ထိုင်သည်ရှိသော်။ သုတ္တံ၊ အိပ်သည်ရှိသော်။ ဇာဂရိတေ၊ မိုးသည်ရှိသော်။ ဘာသိတေ၊ စကားဆိုသည်ရှိသော်။ တုဏှိဘာဝေ၊ ဆိတ်ဆိတ်နေသည် ရှိသော်။ သမ္ပဇာနကာရိ၊ ပညာဖြင့်ဆင်ခြင်၍၊ သွားခြင်း စသည်ကို ပြုလေ့ရှိ သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဤသို့ယခင်သတိပဋ္ဌာန်ပါဠိကို အနက်ယောဇနာ။

ကောပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကျူးခြင်းသည်ကား။

အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ ပြင်းထန်စွာ တိုးဝှေ့တိုက်ခတ်လာကုန်သော လေကြမ်း၊ လေမှုန်တိုင်းတို့ကြောင့်။ မယိမ်းမရိုင် မေရုဗဟိုရ်-မြင့်မိုရ် မဆွိုင်း၏။ ပကတိကြံ့ခိုင်သည်နှင့်တူစွာဥပမာမခြား၊ ဗျာဓိတရားတို့သည်။ မည်မျှလောက်ပင် ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအား ဖြစ်ပွား နှိပ်စက်စေကုန်ကာမူ။ ထိုဗျာဓိတရားတို့ကြောင့်။ တုန်လှုပ်ချောက်ခြား

ညီးတွားခြင်းမပြုဘဲ။ အမြဲအားဖြင့် သည်းခံလေ့ရှိတော်မူသည်သာလျှင် တည်း။ ထိုဗျာဓိရောဂါ၊ အနာအပေါင်းတို့တွင် ကြောပြင်တော်ဝယ်။ အကြီးအကျယ် အနာပဆုပ်၊ ပေါက်ရောက်သောအခါ။ အလွန်သည်းစွာ သော ဒုက္ခဝေဒနာကို ခံစားတော်မူရ၏။ ယင်းသို့ ခံစားရငြားသော်လည်း ညီးတွားခြင်းကို မဆိုလင့်ဦး။ စိတ်ထားမရှင် ညိုညင်သော အခြင်းအရာ ကိုမျှ၊ ပြုတော်မမူချေရကား။ သုခကို၊ ဒုက္ခအားဖြင့် ရှုခြင်း၊ ဒုက္ခကို၊ သလ္လ အားဖြင့် ရှုခြင်း။ ငြိမ်သက်သော အဒုက္ခမသုခကို၊ အနိစ္စအားဖြင့် ရှုခြင်း သည်။ စင်စစ်ရာဂမှ ငြိမ်းသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်လတ်ဟု ဘုရား မြတ်စွာ ဟောကြားအပ်သော ဒေသနာကို ကောင်းစွာ ထင်မြင်၊ ဆင်ခြင် တော်မူပြီးဖြစ်မည့်လက္ခဏာ။ တနည်း။ ဝိညာ၊ ဘာပစ္စယာ၊ နာမရူပံ၊ ပါဠိအရ။ ဝိညာဏ်ကြောင့် ဖြစ်သော နာမ်ရုပ်သည်။ အိုင်းအမာကြီးနှင့် တူ၏။ နာမရူပ ပစ္စယာ သဗ္ဗာယတနံ၊ ပါဠိအရ၊ နာမ်ရုပ်ကြောင့် ဖြစ်သော သဗ္ဗာရတန တရားခြောက်ပါးသည်။ အိုင်းအမာကြီးမှ ဆက်သွယ်သော အိုင်းအမာငယ်နှင့် တူ၏။ ဤကဲ့သို့၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဒေသနာတော်၌ ဟော ကြားဖွင့်ဆိုတော်မူဟန်ကို ညာဏ်ဖြင့် ရှုပြီးလျှင်။ ယခုပေါက်ရောက်ဆဲ အမာကား အကြီးအကျယ်ပြောပလောက်ဘွယ်မဟုတ်။ နာမ်ရုပ်နှစ်ပါးနှင့် သဗ္ဗာရတနတရား၊ ခြောက်ပါးတည်းဟူသော အိုင်းအမာကြီးငယ် တို့သည် သာလျှင်။ ဘဝတိုင်းဆက်သွယ်၍ ခက်ခဲဘွယ်အရေး။ အလွန်တရာ ဝန် လေးလှစွာ ကြောက်မက်ဘွယ်ရာ၊ အိုင်းအမာကြီးတို့ ပေတည်းဟု။ နာမရူပ ပရိဂ္ဂဟညာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်း၍။ သည်းခံလျက်သာ နေတော်မူ မည့်လက္ခဏာ။ မည်သည့်အခါမျှ ထိုအနာ၌ ဆေးထည့်ရန်၊ မိန့်တော်မမူ။ ဆေးထည့်ရန် အချိန်ကျရောက်၍ ဆေးထည့်မည့်၊ တပည့် အလုပ် အကြွေးကသာလျှင်၊ အလိုအလျောက်သွားရောက်၍၊ ဖန်ရေဆေးခြင်း။ ဆေး ထည့်သွင်းခြင်းကို ပြုရ၏။ ယင်းသို့ နေ့စဉ်မပြတ်၊ အချိန်မှန်လာရောက်၍၊ စောင့်ရှောက်ပြုရငြားသော်လည်း။ ထိုကဲ့သို့ပြုသူအား၊ မိမိ၏အနာရောဂါ၊ မည်သို့ရှိချေသနည်းဟု အနာ၏ အခြင်းအရာကို တကြိမ်တခါမျှ မေးတော် မမူ။ အလုပ်အကြွေးဖြစ်သူတို့၏ အနာရောဂါ ငြိမ်းရာငြိမ်းကြောင်း၊ ဆေးဝါးကောင်းတို့ဖြင့် စောင့်ရှောက်ကုသခြင်း၊ လုလ္လ၏ အစွမ်းဖြင့်သာ လျှင်၊ ရောဂါမှ ထမြောက်ငြိမ်းချမ်းခွင့်သို့ ရောက်တော်မူလေ၏။

အခါတပါး ကျေးဇူးတော်သျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ မဲဇလီ ဘုတ်ချောင်းသို့ ကျောင်းရေစက်ချ ကြွတော်မူရာ။ နေ့လည်ကိန်းစက်ရာမှ

ထတော်မူသည့်အခါ။ ဒါယကာအများတို့သည်။ တရားနာလာရောက်ကြ ကုန်၏။ ထိုအခါ ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ တရားဟောရာ မဏ္ဍပ်၌ ပက်လက် ကုလား ထိုင်ထက်မှ ဘဝါး ခြေနှစ်ဘက်ကို ချတော်မူ၍ ဒါယကာအများတို့အား တရားဓမ္မ ဟောပြောတော်မူစဉ်။ ယုတ်တရက်၊ ရှောင်တခင် ကင်းခြေများသတ္တဝါသည်။ မဏ္ဍပ်အမီးပေါ်မှ ကျလာ၍။ ခြေဖမ်းထက်၌ ကိုက်ခဲလေရာ။ ပေဒနာကို ပမာဏမထားဘဲ။ တရားပွဲကြီးကို သာ ပြီးဆုံးအောင်လျှင်။ ကြီးမြတ်သော သမာဓိန္ဒြေတော်ဖြင့် သည်းခံ၍၊ မပျက်မကွက်။ တရားဓမ္မ၊ ဟောပြောတော်မူလျက်ပင် ရှိချေသည်။ ။ ဤသို့ စသည်ဖြင့် ပြင်းထန်စွာသော အနာဗျာဓိနှင့် အဆိပ်ရှိသော သတ္တဝါတို့ ပင် ကိုက်ခဲစေကာမူ။ ‘တထာဂတာဟိ ဓမ္မဂရုကာ၊ နော၊ အာမိဿဂရုကာ’ ပဏ္ဏာသကျမ်းလာ ဒေသနာတော်နှင့်မခြား။ ခန္ဓာအသက်ကို မငဲ့မကွက် ဘဲ။ တရားပွဲမပျက်စေရအောင်၊ နှစ်သက်မြတ်နိုးသမှု၊ ဓမ္မကို ဂရုပြုမူကာ။ သည်းခံ၍သော သမာဓိဇရုဏ်ထူး ရှိတော်မူချေသတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ‘‘ဧကော’’ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်ကို အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်ဟူ၍ သိလင့်။ ။ ဤအရာ၌၊ ခန္ဓသံယုတ်အဋ္ဌကထာပါဠိ၊ နက္ခလပီတုဝဂ်တွင်။ ‘အမတေနအဘိ သိတ္တော’။ ။ ဟူသော ပါဠိဝယ်။ အမတဟူသည်ကို တစုံတခု၊ ဈာန်၊ ဝိပဿနာ၊ မဂ်၊ ဖိုလ်၊ ဟူသော အမတအဘိသိသေကကို မမှတ်အပ်။ စင်စစ် သော်ကား၊ ချိုမြိန်သော။ မရရဓမ္မ၊ ဒေသနာတော်ကိုသာလျှင်။ အမတာ တိသေက ဟူ၍သိအပ်၏။ ဟု ‘‘မရရဓမ္မ ဒေသနာယေဝ ပနအမတာ တိသေကောတိ ဝေဒိတဗ္ဗော’’။ ။ ဟူသော သံဝဏ္ဏာစကားရပ်ကို အဋ္ဌကထာသျှင် မိန့်ဆိုအပ်သကဲ့သို့။ သမာဓိဇရုဏ်ထူးဟူသည်ကိုလည်း။ မြတ်သော ကာမာဝစရ သမာဓိကို ယူအပ်၏။ ‘‘အဝိဘက္ကံ၊ အဝိစာရံ၊ သမာဓိဇံ၊ ပိတိသုခံ ဒုတိယဈာန်’’။ ။ စသည်တို့၌လာရှိသော ‘သမာဓိဇံ’ကို မယူအပ်ဟူ၍၊ နှလုံးသွင်းလင့်ကုန်။ ။

အစ္ဆရိယော - ဟူသောဂုဏ်ပုဒ်ကိုထုတ်ဆို၍ ချီးကြူးခြင်းသည်ကား။

စွယ်တော်ဓါတ်ကို ဖူးမြော်ရန်၊ သိယိုဉ်ကွန်းသို့ ကြွရောက်တော်မူ သောအခါ၊ ပင်လယ်ပြင်၌ ထိုစဉ်အခါက၊ သင်္ဘောတဆယ့်ငါးရက်မျှ ကြံ့ကြာအောင် ခုတ်နှင်ရ၏။ ထိုကဲ့သို့ခုတ်နှင်သော၊ တဆယ့်ငါးရက် ကာလပတ်လုံး၊ ကေသာအစ၊ မုတ္တအဆုံး၊ သုံးဆယ့် နှစ် ပါး သော

ကောဠာသ ကိုယ်ကာယဒွ။ ။သန္တတောပဝ္ဗရတိ။ ။ဟူ၍ဟောကြား
 မြွက်ဟ၊မိန့်ထုတ်ပြသော်လည်း။ဥစ္စာရ၊ ပဿာဝအမှုတို့ကို။ဘကြိမ်တခါမျှ
 ပြုတော်မမူ။ ဓမ္မတံတွာ၊ စဉ်လာသဘောကို။ ကောင်းစွာ သိမ်းဆည်း၍။
 ချုပ်တည်းနှိုင်းသော အရာများလည်း။ အလွန်ရက်ပေါင်း၊ ကြာငြောင်းခဲ့
 ရကား။ တပါးသူတို့ပြုရန်ကိုထား။ မကြံအားသောဌာနဖြစ်၍။ လက်ဖျစ်
 ခတ်တီး။ချီးမွမ်းအပ်သော အတ္ထရိယကြီးပေတည်း။ ဤအရာကို ထောက်
 ရှု၍၎င်း။ လက်ပံလှ၊ အဓိနဝိဟာရ ကျောင်းတိုက်၌၊ ရေလျှကြီးမြင့်မိုက်။
 ဥစ္စာရ၊ ပဿာဝ၊ အမှုတို့ကို ပြုသောအခါ၌လည်း။ သက်ဆင်းသောခါတ်
 ကျင်ကို။ ရေပြင် အတွင်းသို့ မကျရောက်မိမ့်သောငှါ။ ဂုဏ်တော်တိုင်
 အထူးပြုပြင် ထားအပ်သည်ကို။ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ ရှုမြင် ရသဖြင့်၎င်း။
 အင်္ဂပူ ကျေးဇူးသျှင်ကား။ နိပါတ်ဇာတ်တော် များ၌လည်း။ အာဇာနိ
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏။ ပကတိ ရေထည်း၌၊ ဝစ်ကျင်ကြီးနှင့်၊ ရေဟောင်းမစွန့်
 ကြောင်းကို၊ သာဓက ပြုပြီးလျှင်။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
 ကား။ မချွတ်မှန်စွာ၊ အာဇာနိဖြစ်ရာလိမ့်တကားဟု မိန့်တော်မူသတတ်။
 ယင်းသို့ မိန့်တော်မူအပ်သော စကားသည်။ ရွှေတောင်မြို့၊ ကျီးသဲချောင်း
 ထောင့်၊ ဆရာတော် ဘုရားကြီး မိန့်မြွက်အပ်သော စကားနှင့်လည်း။
 ဟသားတည်းဖြစ်ပေ၏။ ။ဖြစ်ဟန်ကား။ ထိုချောင်းထောင့် ဆရာတော်
 ဘုရားကြီး။ ပြည်မြို့၊ သိမ်ကုံး ဆရာတော်ကြီး။ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင်
 အုတ်ဖိုရ်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ ဤသုံးပါးတို့ကို။ ဝါဒီတပါး ပုဂ္ဂိုလ်က၊
 ဖြစ်မှားဆဲဆိုကြောင်းကို။ ချောင်းထောင့် ဆရာတော်ကြီးအား။ တကာ
 များကသျှောက်ကြား၍၊ မိန့်တော် မူသည်ကား။ ငါနှင့်တကွ၊ သိမ်ကုံး
 ဆရာတော်။ မောင်နာရဒကို ဖြစ်မှား ဆဲဆိုခြင်း ကပင် တော်သေး၏။
 အုတ်ဖိုရ်ဆရာတော်အား၊ ဖြစ်မှား ဆဲဆိုခြင်းသည်။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် အလွန်
 ဝန်လေးတော့မည်ဟု မိန့်တော်မူ၏။ထိုအခါ၊ သောင်ကြီးရှာနေ။ တကာ
 ဦးကျော့ဆိုသူက။ အရှင်ဘုရားများသည်။သိက္ခာအားဖြင့် နှစ်ရာနှစ်ဆယ်
 ခွန်နှစ်ပါး၊ သိက္ခာပုဒ်ခြင်း အတူတူပြင်။ အရှင်မှာမူ၊ အုတ်ဖိုရ်ဆရာတော်
 ထက်ပင်။ သိက္ခာ ဝါ ကြီးမြင့်ပါသျှက်။ ဘယ့်အတွက်၊ အရှင်ဘုရား
 နှစ်ပါးတို့ထက် အုတ်ဖိုရ်ဆရာတော်ကို၊ ဆဲဆိုခြင်းက၊ ဝန်လေးရပါလေ
 သနည်းဘုရားဟု၊ လျှောက်ထားသောအခါ။ ချောင်းထောင့် ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးက။ တကာမောင်ကျော့။ ယခုအခါ၊ နိဗ္ဗာန်မှ ဘုရားကြွတော်
 မူလာ၍။ မြန်မာပြည်၌ ရဟန်း အပေါင်းတို့ကို စီးဝေးစေပြီးလျှင်။ သင်

ချစ်သားတို့သည်။ ငါဘုရား၏ သားတော်ကြီးလောဟု။ ပထမ မိန့်ခွန်း
 တော်၌၊ မှန်ပါကြောင်းကို။ အားလုံး လျှောက်ဆိုကြ မည်ချည်းဖြစ်၏။
 ထိုနောက်၊ ငါဘုရား၏သားတော်ပြီစွာ။ လာတ်သပ္ပကာ၊ တကားတကာမ
 ကိုမငဲ့။ ငါဘုရား၏ ရွှေမျက်နှာတော်ကိုသာ။ ခွဲကွက် မြှော်ထောက်ခါ။
 မကြောက်မရွံ့၊ အသက်ကိုစွန့်၍။ ရဲဝံ့လှစွာ၊ ငါ၏ တရားဟော်များကို။
 ဟောကြားကြပါပေ၏လောဟု၊ ဒုတိယမိန့်ခွန်း၌၊ မှန်လှပါသည်။ တပည့်
 တော်များကား။ အသက်စွန့်၍၊ ရဲဝံ့စွာ ဟောပါကြောင်းဖြင့်။ လျှောက်
 ထားမည့် ပုဂ္ဂိုလ်ကား။ အုတ်ဖိုရ် ဆရာတော် တပါးတည်း သာလျှင်။
 ဆရာညာဏ်၌ ထင်သည်ဖြစ်၍။ ထိုကဲ့သို့သော၊ ရဲဝံ့တည်ကြည်။ အာ
 ဇာနီပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ဆဲဆိုပြစ်မှားက။ များစွာဝန်လေးတော့မည်ဟူ၍၊ ဆရာ
 ဆိုသတည်းဟု မိန့်တော်မူ၏။ (ထိုပုဂ္ဂိုလ်ကြီးကား၊ ရဟန္တာတဆူကဲ့သို့
 အများရှင်လူ။ ကြည်ဖြူ မြတ်နိုးကြ၏။ ဓူတင် တေရသ်။ အရပ်ရပ်၌
 လည်း။ အရှင်မဟာကဿပတမျှ၊ ထင်မှတ်ကြရ၏။ ထိုကဲ့သို့သောပုဂ္ဂိုလ်
 ထူးကြီး ဖြစ်၍သလျှင်။ ဤကဲ့သို့ မိန့်လှစ်တော် မူသည်ဟု နှလုံးသွင်း။)
 ယင်းသို့ မိန့်တော်မူရကား။ အင်္ဂု ကျေးဇူးသျှင်၊ မိန့်တော် မူအပ်သော
 စကားသည်။ ချောင်းထောင့် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏စကားနှင့် တသား
 တည်းဖြစ်သတည်း။ ထိုနောက်၊ သိဟိန္ဒုကျွန်းသို့ရောက်သောအခါ။ သီးသီး
 ခြားခြား၊ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။ နာရီဝက်တိတိ
 စွယ်တော်ဓါတ်ကို၊ ဖူးမြော်ရန် အချိန်ကာလကို ရရှိသည် ဖြစ်၍။ စွယ်
 တော်မြတ်ကို၊ လကျာ လက်တော်ဖြင့်၊ ပင့်ယူဆောင်လျက်။ ဥက္ခောင်း
 ထက်သို့တင်၍၊ အထူးဝိသေသ၊ ရှိခိုးပူဇော် ရခြင်းသည်၎င်း။ ထိုအခါဝယ်
 စွယ်တော်ဓါတ်မှ၊ ရောင်ခြည်တော် ခြောက်ရပ်တွင်။ ဖြူစင် စွာသော
 ဩဒါတ၊ ရောင်ခြည်တော်သည်။ မြတ်စွာဘုရား ပရိနိဗ္ဗာန် စံတော်မူနှင့်
 သဖြင့်။ အလောင်းတော်ကို မဖူးမြင်လိုက်ရသော၊ အရှင် မဟာကဿပ
 ကြွရောက်လာ၍၊ ရှိခိုးတော် မူသောအခါ။ ဘဝါးတော်နှစ်ဖက်၊ ခေါင်း
 စံကျင်းတော်မှထွက်ခံ၍၊ အပူဇော်ခံသောပမာ။ အဇာတာခွင်၊ ကောင်း
 ကင်ထက်ရက်မှ၊ လျှင်လျှင် ရှိန်ပြင်းသော၊ နေမင်း၏ အစွမ်း တံခိုးကို။
 ထက်ဝန်းကျင် လွှမ်းမိုး၍။ စိုးအုပ် တင့်တယ်။ စမ္ပါယ် ကုန်မြူးလျက်။
 အထူးသဖြင့်၊ တံခိုးဗျာဒိဟာကို ပြဘော်မူခြင်းသည်၎င်း။ ထိုအခါ၊ စွယ်
 တော်ဓါတ်သည်။ ရာမညရဋ္ဌဝါသီ။ နွှဲရဝါဒီ မဟာထေရ်အရှင်မြတ်၏
 ပဋိပတ်ဂုဏ်အင်၊ အလွန် ဖြူသန့်စင်၍ သာလျှင်။ ကြည်လင် နှစ်သက်။

ကောင်းကြီးမြှောက်၍။ နှုတ်ခွန်းတော် ဆက်ရောင်တကားဟု။ သဒ္ဓါတရား
ထက်ပွား ကြည်ညို ကြကုန်သော။ သိဟိန္ဒုကျွန်းသူ၊ ဗိုလ်လူ အပေါင်း
တို့သည်။ သောင်းသောင်းမျိုးပြာ။ ဩဘာရိုက်ကြွေး။ ကောင်းကြီးပေး
သောအားဖြင့်။ ဆားဆား ဟူသောအသံ၊ ဘဝင်သျှမျှ။ ဆူညံရိုက်ချွန်း။
ကျွန်းလုံးနုမော်၊ သာဓုကာရပွဲကြီးဖြစ်အောင်။ ဂွဲချီးလှစ်၍။ ဟစ်ကြွေး
ကျော်ကြခြင်းသည်၎င်း။ လက်ဖျစ်တီးခတ်၍၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။ အန္တရိယ
ချည်းတို့သာလျှင်တည်း။ ထိုနောက်၊ စွယ်တော်ကိန်းရာ၊ သင်္ခန္ဓာ မြို့မှ။
အနုရာဇမြို့သို့ကြွရောက်၍၊ စေတီတော်တို့ကို။ ဖူးမြော်ရန် မိန့်တော်မူသော
အခါ။ အပူကြီးခြင်း၊ ခရီးဝေးခြင်း၊ လမ်းပန်းမသာခြင်း၊ ရေမကောင်းခြင်း
သဘောတို့ကြောင့်။ ဝမ်းသက်လျော့ခါ။ ရောဂါ ဥပါဒ်၍၊ အသေများ
တတ်ပါသဖြင့်။ ဤရာသီခိုက်အခါ၌။ ထာဝရကျွန်းနေ တပည့်တော်များပင်
မသွားဝန်ကြ ပါကြောင်းဖြင့်။ သိဟိန္ဒုကျွန်းသား၊ ရဟန်းရှင်လူ များနှင့်
တကွ။ နောက်ပါလက်သား၊ တပည့်ကြီးများကပင်၊ ကြွတော်မမူပါရန်
တောင်းပန်လျှောက်ထား ကြသော်လည်း။ ဇမ္ဗုဒ်ကပင်လျှင်။ မိမိတို့၏
စိတ်ကို၊ သန္နိဋ္ဌာန် ထားပြီးအတိုင်း။ ခန္ဓာအသက်ကို မငဲ့ကွက်ဘဲ၊ သွား
ရန်ပင်ဖြစ်သည်။ အကပ်၍ ခန္ဓာအသက် ပျက်စေကာမူ။ သုဂတိသို့
သက်လားရန်ဖြစ်၏ဟု စသည်ဖြင့်။ ဇီဝိဘန္တရာယ်ကိုမျှ၊ ငြိတွယ်မရှိ။
မိတိမန္တ၊ ဂတိမန္တသဘောဖြင့်၊ ဟောပြဆိုမ၍၊ ကြွရောက်တော်မူခါ။
စေတီတော်တို့ကို ပူဇော်ရှိခိုးခြင်းများလည်း။ တပါးသူတို့ ပြုရန်ကိုထား။
မကြံအားသော အရာဌာနဖြစ်၍။ လက်ဖျစ်ခတ်တီး၍၊ ချီးမွမ်းအပ်သော။
အန္တရိယချည်း ပေတည်း။ ထိုမှတစ်ပါး၊ အရွယ်ထွန်းသစ်။ နုပျိုမြစ်စဉ်
ကပင်။ ပုဂံရွှေနန်းရှင် လက်ထက်တော်အခါ။ မိမိကျေးဇူးသျှင် သာသ
နာပိုင်၊ ဗားကရာ ဆရာတော် ဆုရားကြီးက။ သီးခြားရေးထု-ရာဇဂုရု
တံဆိပ်တော်ကို။ ရေမြွေသနင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းနှင့် တကွ၊ အသိ အမှတ်
ပြု၍။ ခြီးမြှောက်လှူဒါန်းရန် အတွင်းတော်သို့။ စာသွင်းစီမံပြီးဖြစ်သည်။
ရာဇဂုရုတံဆိပ်မင်္ဂကို၊ အလှူခံရမည်ဟု။ အကြိမ်ကြိမ်၊ အဖန်ဖန်၊ အလှူ
ခံရန် တိုက်တွန်းတော် မူပါလျက်။ ထိုရာဇဂုရု တံဆိပ်တော်ကို၊ မခံမယူ
လိုသဖြင့်။ ဗားကရာ သာသနာပိုင် ဆရာတော် ဆုရားကြီးအား။ အခွင့်
ရအောင် လျှောက်ထား ညှင်းပယ်ပြီးခါ။ ဗားကရာတိုက်မှ၊ မြသိန်းတန်
တိုက်သို့၊ အလိုအလျောက်။ ရခဲစွာသော ရာဇာဓိရာဇမင်းထက်၊ မင်း
တို့က ခြီးမြှင့်ကော်ရော်။ ပူဇော်ခြင်း ပြုအပ်သော။ ရာဇဂုရု ဟူသော

တံဆိပ်တော်ကိုလျက်၊ မဇ္ဇိကွက်ဘဲ။ တပါးပုဂ္ဂိုလ်အား လွှဲ၍။ ပြောင်း
 ရွှေ့တော် မူခဲ့ခြင်းများသည်ကို၎င်း။ မြသိန်းတန်တိုက်သို့၊ ရောက်သော
 အခါ၌လည်း။ မင်းတုံးမင်း ကရားကြီးသည် မင်းသားဘာ၊ မင်္ဂလာ
 အိမ်တော်နှင့်စံနေတော်မူစဉ်။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော် ဘုရားကြီး၏
 ဂုဏ်သတင်းကို ကြားသိရ၍။ ဖူးမြင်လိုပါကြောင်းဖြင့်။ မြသိန်းတန်
 ဆရာတော် ဘုရားကြီးအား။ လျှောက်ထား ခြင်းကြောင့်။ ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးက သီတင်းနေလည်းဖြစ်သဖြင့်။ မိမိနှင့်အတူ။ မင်္ဂလာအိမ်
 တော်သို့လိုက်ပါရန် ခေါ်တော် မူရာ။ သီတင်းနေပင် ဖြစ်ငြားလည်း။
 စာကြည့်ပျက်အံ့သည်မှမိုး၍။ မလိုက်လိုပါကြောင်းဖြင့်။ အတိ အလင်း
 ညင်းပယ် လျှောက်ထားခြင်းသည်၎င်း။ ထိုနောက်၊ မင်းတုံးမင်းတရား
 သည် အထွဋ်အထိပ်သို့ ရောက်တော်မူသောအခါ။ ဖူးမြင်လိုပြန်သဖြင့်။
 မိမိတိုက်ရိုက်ပင့်သော် ရ၊မရ။ ကြွ၊မကြွကိုသိလို၍။ ရွှေကျင်ဆရာတော်
 ဘုရားကြီးကို ဦးတိုက်လျှောက်ထား၊ စုံစမ်းစေရာ၊ ရာဇဝလာ အပြစ်
 နှင့်၊ရာမညတိုင်း၌။ သာသနာ ဆုတ်နစ်ခြင်းကို ဖော်ပြ၍။ မင်းကေရာဇ်
 ကပင် ပူဇော် ချီးမြှောက်လို၍ ပင့်ဆောင် ငြားသော်လည်း။ မိမိသည်
 မန္တလေး ရွှေမြို့တော်သို့ မကြွလိုကြောင်းဖြင့်။ ရွှေကျင်ဆရာတော်အား၊
 ညင်းပယ်စကား၊ မိန့်ကြားတော် မူလိုက်ခြင်းများသည်၎င်း။ လက်ဖျစ်
 ခတ်တီး၍၊ ချီးမွမ်းအပ်သော အတ္ထရိယကြီးတို့ပေတည်း။ ဤသို့ဖြစ်နိုင်ခဲ့
 ပြုနိုင်ခဲ့သော အရာများကို ရည်မှတ်၍“အတ္ထရိယော”ဟူသော ဂုဏ်ပုဒ်
 ကို အထူးထုတ်ဆိုအပ်သည်ဟူ၍ သိလင့်။ ။

ဤမျှသော စကားအစဉ်သည်ကား။ ရတနာ သုံးရင်တွင် သံဃာ
 ရတနာ မင်္ဂလာမျှတီး။ ဇမ္ဗူဒိပ်ကျွန်းကြီးနှင့်တကွ။ လင်္ကာဒီပ၊ သီဟနွ
 ကျွန်းလုံး။ ပတ်ကုံးဝန်းကျင်၊ ကျော်စောထင်သော။ ကျေးဇူးတော်သျှင်
 အရှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏။ ဂုဏ်တော်အထူးကို ချီးကျူးသမှု၊ စိတ္တိ
 ကာရကို ပြုခြင်းပေတည်း။ ။ယင်းသို့ သံဃာရတနာ၏ ဂုဏ်ကျေးဇူးကို
 ချီးကျူးမြှောက်ပ။ စိတ္တိကာရကို ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ ဗုဒ္ဓရတနာ၊ ဓမ္မရတနာ
 နှစ်ရပ်ကိုလည်း။ စိတ္တိကာရ ပြုအပ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၏။

“တိသုပ္ပိရတနေသုယတ္ထ ကတ္ထမိ စိတ္တိကာရေ ကတေသဗ္ဗတ္ထ ကတော
 ယေဝဟောတိ”။ မန္တမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊ ရာဇဝဂ်။ ဓမ္မစေတီယသုတ်
 အဖွင့်ကိုရှု။ ထို့ကြောင့်၊ ရတနာ သုံးရင်ကိုပင်။ စိတ္တိကာရ ပြုအပ်ကုန်သော
 ထောမနာ ဂါယာပါဠိတို့ပေတည်း ဟူ၍၊ ပညာရှိတို့ နှလုံးနှစ်ချိုဟ်။ ပိုက်

တော်မူလင့်ကုန်။ ။ဟိသစ္စံ၊ မှန်၏။ ဘိသုရတနေသု၊ ရတနာသုံးပါးတို့
 တွင်။ ယတ္ထကတ္ထမ္၊ အကြင်အမှတ်မရှိငြား။ တပါးပါးသော ရတနာ၌။
 ဗိတ္တိကာရေ၊ သဒ္ဓါရှင်လမ်း၊ ချီးမွမ်းကော်ရော်၊ ပူဇော်နှစ်လို။ ရှိသေခြင်း
 အမှုကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ သဗ္ဗတ္ထ၊ အလုံးစုံသော ရတနာ
 သုံးရပ်၌။ ကတောယေဝ၊ ဗိတ္တိကာရ အမှုကို ပြုအပ်သည်သာလျှင်။
 ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။သရအခါ၊ ရတနာသုံးရပ်အား၊ ဗိတ္တိကာရ အမှုကို
 ပြုအပ်သည်အတိုင်း။ အလှိုင်း တ ကြီး။ ဗိတ္တိကာရ အမှုကို ပြုပြီး၍။
 “လာဝိသံ”ဟူသော ပုဒ်ညာဉ်စကားကို။ ချထားအပ်သည်နှင့် အညီ။
 “ဒိဃဿနာဥာဏတန္တိဋ္ဌိကာစာတန်းကို” ဖွင့်ဆိုရေးသားပေအံ့သတည်း။

ဝိပဿနာဉာဏတန္တိကဏ္ဍ

ဝိပဿနာဉာဏ်ဆယ်ပါးကို အကျယ်မဖွင့်ဆိုမှီ၊ ဝိပဿနာ
လုပ်ငန်းနှင့်စပ်၍ မှတ်အွယ်ရပ်စကားရပ်များကို
ပြဆိုဦးအံ့။

ဝိပဿနာ၊ ဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရင်နာမ်တရားတို့ကို အနိစ္စအစရှိ
သည်ဖြင့်၊ ရှုတတ်သော။ ဘာဝနာ၊ ပညာ၊ ကို၊ ဝိပဿနာဟူ၍ ဆိုလိုသည်။
ထိုဘာဝနာ ပညာဖြင့်။ ရုပ်နှစ်ဆယ့်နှစ်ခု တည်းဟူသော။ ရူပက္ခန္ဓာကို
ရှုခြင်းတပါး။ ဝေဒနာ၊ စေတသိက်တည်းဟူသော။ ဝေဒနက္ခန္ဓာကို ရှုခြင်း
တပါး။ သညာစေတသိက်တည်းဟူသော။ သညက္ခန္ဓာကို ရှုခြင်းတပါး။
ဝေဒနာ၊ သညာမှကြွင်းသော၊ စေတသိက်ငါးဆယ် တည်းဟူသော။
သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို ရှုခြင်းတပါး။ စိတ်တခု ယုတ်ကိုးဆယ် တည်းဟူသော။
ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို ရှုခြင်းတပါး။ ဤသို့၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို စွဲ၍၊ ဘာဝနာ
ပညာဖြင့် ရှုခြင်းငါးပါး။ ဝိပဿနာဖြစ်ဟန်များကိုလည်း၊ သိကြရမည်။ ။

ယင်းကဲ့သို့ ရှုဆင်ခြင်သော အခါ၌လည်း။ ငါသည်၊ ဝိပဿနာရှု၏။
ဤဝိပဿနာရှုခြင်းအလုပ်ကား။ ငါ၏ဝိပဿနာရှုခြင်း အလုပ်ပေတည်းဟု
နှစ်လုံးမူလျက်။ စွဲလန်းခြင်း။ ကြံယူဆခြင်း ဖြစ်ခဲ့အံ့။ ထိုကဲ့သို့ စွဲလန်း
ယူဆလျက်။ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒိဋ္ဌိကို ပါယ်ခွါခြင်း။ ဒိဋ္ဌိ
သမုပ္ပါဒ်နာမည်သည် မဖြစ်လေရာ။ ဒိဋ္ဌိငန်းငန်း၊ အစွဲတန်းလန်းကြီးနှင့်
ပင် ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ၏။

အဘယ်သို့ နှလုံးသွင်း၍၊ ဝိပဿနာ ရှုသောသူသည်။ ဒိဋ္ဌိကိုပါယ်ခွါခြင်း။
ဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါဒ်နာ ဖြစ်ရာသနည်းဟူမူကား။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့က
သာလျှင်။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကို။ ရှုဆင်ခြင်ကုန်၏။ သုံးသပ်ကြကုန်
၏။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကသာလျှင်။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကို၊
မှတ်ကုန်၏။ သိမ်းဆည်းကုန်၏။ ပိုင်းခြားကုန်၏။ ဤသို့ ကြံယူဆသော၊
ဝိပဿနာ ရှုသူအားကား။ ဒိဋ္ဌိကိုပါယ်ခွါခြင်း။ ဒိဋ္ဌိသမုပ္ပါဒ်နာ၊ မည်သည်

စင်စစ်ဖြစ်တော့သတည်း။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ဗိဇ္ဇာကို ပါယ်ခွါခြင်းမည်အောင်။
ဝိပဿနာ ရှုတတ်ကြစေရမည်ဟူလိုသည်။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝိပဿနာရှုသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ ငါသည် ကောင်းစွာ
ဝိပဿနာရှုအံ့။ နှစ်သက်ဖွယ်စွာ၊ ငါသည်။ ဝိပဿနာရှုပေအံ့။ ဤကဲ့သို့
နှလုံးမူလျက်။ စွဲလန်းခြင်း ကြံယူဆခြင်းဖြစ်ခဲ့အံ့။ တက်ကြွခြင်း မာနကို
ပါယ်ခွါခြင်း တည်းဟူသော။ မာနသမုတ္တိတနု၊ မည်သည် မဖြစ်လေရာ။
မာနငန်းငန်း၊ အစွဲတန်းလန်းကြီးနှင့်ပင်၊ ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ၏။ ။ စင်စစ်
သော်ကား။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကသာလျှင်။ သင်္ခါရတရား အစု
အပုံတို့ကို။ ရှုဆင်ခြင်ကုန်၏။ သုံးသပ်ကြကုန်၏။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံ
တို့ကသာလျှင်။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကို မှတ်ကုန်၊ သိမ်းဆည်း
ကုန်၏။ ပိုင်းခြားကြကုန်၏။ ။ ဤသို့ ရှေးရှု၊ ကြံဆယူသော၊ ဝိပဿနာရှု
သူအားကား။ မာနကိုပါယ်ခွါခြင်းမည်သည်။ စင်စစ်ဖြစ်တော့သတည်း။
ထို့ကြောင့်၊ မာနကို ပါယ်ခွါခြင်း မည်အောင်။ ဝိပဿနာကို ရှုတတ်ကြ
စေရမည်ဟူလိုသည်။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ဝိပဿနာ ရှုသောအခါ။ ငါသည်၊ ဝိပဿနာ ရှုခြင်းငှါ
စွမ်းနိုင်၏တကား၊ ဟု။ မိမိရှုသော ဝိပဿနာကို၊ မြတ်နိုးဘုနာ၊ သာယာ
သောပုဂ္ဂိုလ်အား။ တတ်စွမ်းခြင်း။ နိကန္တီကို ကုန်ခန်းစေသည်မည်သော
နိကန္တီပရိယာဒါနု၊ မည်သည် မဖြစ်လေရာ။ နိကန္တီငန်းငန်း၊ အစွဲတန်း
လန်းကြီးနှင့်ပင်ရှိသေးသည်ဖြစ်ရာ၏။ ။ စင်စစ်သော်ကား။ သင်္ခါရတရား
အစုအပုံတို့ကသာလျှင်။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကို ရှုဆင်ခြင်ကုန်၏။
သုံးသပ်ကြကုန်၏။ သင်္ခါရတရား အစုအပုံတို့ကသာလျှင်။ သင်္ခါရတရား
အစုအပုံတို့ကို မှတ်ကုန်၊ သိမ်းဆည်း ကုန်၏။ ပိုင်းခြားကြ ကုန်၏။ ။
ဤသို့ ရှေးရှု-ကြံဆယူသော၊ ဝိပဿနာ ရှုသူအားကား။ တတ်စွမ်းခြင်း
နိကန္တီကို ကုန်စေသည်မည်သည်။ စင်စစ်ဖြစ်တော့သတည်း။ ။

ထို့ကြောင့်၊ နိကန္တီကို ပါယ်ခွါခြင်းမည်အောင်။ ဝိပဿနာ ရှုတတ်ကြ
စေရမည်၊ ဟူလိုသည်။ ။ နိကန္တီဟူသည်ကို၊ တဏှာ၊ ဟူ၍ သိလင့်။ ။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသည်ကား။ ဆရာသဘော၊ အတ္တနောမတိ မဟုတ်။
ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ (၅၄၃) နံပါတ်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥပသေသနာ ဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသဋ္ဌိ။
အရိယဝံသကထာဝယ်၊ လာရှိသော၊ စကားရပ်ပေတည်း။ ။ ထိုစကား
ရပ်ကို၊ ဝိပဿနာရှုသူတို့။ ကြပ်ကြပ်ကြီး နှလုံးမူလျက်။ ဗိဇ္ဇာ၊ မာန၊ နိကန္တီ
တို့မှ ကင်းလွတ်အောင် ရှုနိုင်ကြစေကုန်သတည်း။ ။

ယခုအခါ၊ ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါး၊ အစီအစဉ်ကို ဆိုပေအံ့။

ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါးဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါး၌၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်း(သမ္မသန)ဉာဏ်တပါး။ (၁) ခန္ဓာငါးပါး၌ ဖြစ်ပျက်ခြင်းကို ဆင်ခြင်ခြင်း(ဥဒယဗ္ဗယ)ဉာဏ်တပါး။ (၂)ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ချုပ်ပျက်ခြင်း၌ ဆင်ခြင်ခြင်း(ဘင်္ဂ)ဉာဏ်တပါး။ (၃)ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌ ဘေးရန်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း (ဘယ)ဉာဏ်တပါး။ (၄)ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ပျက်ခြင်း၌၊ အပြစ်ဒေါသကို ဆင်ခြင်ခြင်း (အာဒိနဝ) ဉာဏ်တပါး။ (၅)ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ ပျက်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း (နိဗ္ဗိဒါ) ဉာဏ်တပါး။ (၆)ခန္ဓာငါးပါးတို့ကို မီးပုံကြီးကဲ့သို့ ထင်၍၊ ထိုခန္ဓာတို့မှ လွတ်ရာလွတ်ခွင့်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း (မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာ) ဉာဏ်တပါး။ (၇)ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ အဘန်ဘန် အထပ်ထပ်ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း (ပဒိုသင်္ခါ)ဉာဏ်တပါး။ (၈)ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ မုန်းခြင်း ချစ်ခြင်းကို ပါယ်ဖျောက်၍၊ လျစ်လျူဆင်ခြင်ခြင်း (သင်္ခါရပေက္ခာ)ဉာဏ်တပါး။ (၉) ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ လက္ခဏာရေးကို အစုံပြု၍ ဖြစ်သော (သစ္စာနုလောမ) ဉာဏ်တပါး။ (၁၀) ဤသို့ ဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါး အစီအစဉ်ကို သိအပ်၏။ ။ ထို့နောင်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ ဂေါတြဘူဉာဏ်၊ ဖော်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်တို့၏ ဖြစ်ပုံအစဉ်ကိုလည်း သိကြစေ။ ။

ထိုဝိပဿနာဉာဏ် ဆယ်ပါးတို့တွင်။ ဈေးဦးစွာသော၊ သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့်၊ ရူပက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်း။ ဝေဒနက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်း။ သညာက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ခြင်း၊ အားဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးကို စွဲ၍။ သမ္မသနဉာဏ်သည် ငါးပါးပြားပြန်၏။ ။

ထိုငါးပါးတို့တွင်၊ ရူပက္ခန္ဓာကို သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ဟန်ကား။

ဣဒ်မေရူပံ အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ အဏ္ဏတ္တံဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓံဝါ၊ ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊ သုဓမ္မံဝါ၊ ဟိနံဝါ၊ ပဏီတံဝါ၊ ယံဒုရေသန္တိကေဝါ၊ ခယက္ခေန၊ ဝယက္ခေန၊ အနိစ္စံ၊ ဘယက္ခေန၊ ဝိဇ္ဇနက္ခေန၊ ဒုက္ခံ၊ အသာရကက္ခေန၊ အနိဿရက္ခေန၊ အဝသဝတ္တနက္ခေန၊ အနတ္တာ။ ဧဝံသမ္မသနံ သမ္မသနေဉာဏံ။ ။ ဤသို့ ရူပက္ခန္ဓာကို သုံးသပ်ကြရမည်။ ။

အနက်မြန်မာ၊ ယောဇနာကား။

မေ၊ ငါ၏။ အတိဘာနာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ ရုပ်၏ခန့်တ္တယသို့၊ ရောက်ပြီး၊
 ရောက်လတ်၊ ရောက်ဆဲဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတည်း
 ဟူသော ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကိုယ်သန္တာန်၌ ဖြစ်သော။
 ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
 ဗဟိန္ဒ၊ ဆင်၊ မြင်း၊ ကျွဲ၊ နွား၊ သားမြေး ခြွေရုံ၊ အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။
 ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣန္ဒြိယဗဒ္ဓ၊ အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ
 ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဩဇ္ဇာဒိကံ၊ ဝတ္ထု အာရုံ၊ ထိ ခိုက်ပုံ ကြောင့်။
 ဖြစ်ပုံထူးဆန်း၊ ကြမ်းထမ်းရုံရင်းသော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ
 တည်းဟူသော။ စက္ခာယတန၊ စသည်အပြား၊ ဆယ့်နှစ်ပါးသော ရုပ်သည်
 ၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ သုရမံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ မဟုတ်ပုံကြောင့်။ ဖြစ်ကြိမ်ဆန်း၊
 မကြမ်းထမ်းသော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ
 စသည်အပြား၊ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
 ဟိနံ၊ ကိုယ်စိတ်မသန့်၊ ယုတ်ညံ့သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတည်း
 ဟူသော။ အနိဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏီထံ၊ ကိုယ်စိတ်ကြည်ညို
 အလိုရှိအပ်၊ မြတ်သော ဣဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ဒုရေ၊ သုရမရုပ်၊
 သဘောဟုတ်၍၊ မုချမထင်၊ မမြင်နိုင်သေး၊ ခက်ခဲရေးကြောင့်။ ဝေးသည်ဟု
 ဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ
 စသည်အပြား။ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။
 သန္တိကေ၊ ဩဇ္ဇာဒိကရုပ်၊ ဗျုပ္ပတ်ထူးဆန်း၊ ကြမ်းထမ်းခြင်းကြောင့်။
 ဇွဲလန်းထင်ထင်။ အမြင်ရင့်လီး၊ နီးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊
 အကြင်ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ စက္ခာယတန၊ စသည်အပြား၊ တဆယ့်
 နှစ်ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ အတ္ထိသန္တိ၊ ထင်ရှားပကတိ ရှိကုန်၏။ အုဒ္ဓရူပံ၊
 ဤရုပ်အပေါင်းသည်။ ခယက္ခေန၊ ရှေ့လျော့ဖောက်သို့။ ပျောက်စွဲတတ်သော
 သဘောကြောင့်။ ဝယက္ခေန၊ ခမ်းခြောက်ပြုန်းတီး။ ပျက်စီးတတ်သော
 သဘောကြောင့်။ အနိစ္စံ၊ အတည်အစွဲ၊ အမြဲမရှိ။ ဘယက္ခေန၊ ခြေသို့၊
 သစ်ကျား၊ ဘေးရန်များနှယ်။ ကြောက်မက်ဘွယ် ဖြစ်သော သဘော
 ကြောင့်။ ပိဋ္ဌနက္ခေန၊ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်း။ ခွမ်းနယ်စေတတ်သော သဘော
 ကြောင့်။ ဒုက္ခံ၊ ပြုပြင်ဆင်းရဲ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ၏။ အသာရကက္ခေန၊ အနှစ်မရှိ၊
 ပုတိညစ်ကြေး၊ ပုပ်ဆွေးတတ်သော သဘောကြောင့်။ အနိဿရက္ခေန၊

စီရင်လွှမ်းမိုး။ အဖိုးမရသော သဘောကြောင့်။ အဝသ ပတ္တနတ္တေန၊ လိုရာလိုရင်။ မလိုက်တတ်သောသဘောကြောင့်။ အနတ္တော၊ ငါဟုသမုတ် ကိုယ်မဟုတ်ချေ။ ဧဝံ၊ ဤသို့။ သမ္မသနံ၊ သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ သမ္မ သနေဉာဏံ၊ သမ္မသနဉာဏ်မည်၏။ ။

ဤကား - ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၏၊
ယောဇနာတော်မူခြင်းပင်တည်း။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော - ပါဠိအနက်ကား။

ရူပက္ခန္ဓာကို သမ္မသနဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်ရာ၌၊ ဟောတော်မူပုံတည်း။ ဤပါဠိဝယ်။ ။ ဣဒ်မေရူပံ-၌။ ရူပံအရကို (ရူပက္ခန္ဓောရူပံ။) ရူပက္ခန္ဓော၊ ရူပက္ခန္ဓာသည်။ ရူပ၊ ရုပ်မည်၏။ ။ ဤသို့ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် စသည်တို့၌၊ ဖွင့်ဆို ခြင်းကြောင့်။ ရူပံအရသည်၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူ၍ မှတ်ယူထိုက်ရကား။ မဟာ သတိပဋ္ဌာနသုတ် စသည်တို့၌၊ ဟောတော် မူအပ်သော။ ရူပက္ခန္ဓာ မဖွဲ့ မစည်းထိုက်ချေသော။ ဝီယရုပ်၊ သာတရုပ်၊ တို့ကို နှစ်စေ၍။ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဟူသော မဟာဘုတ်လေးပါး။ ထိုမဟာ ဘုတ် လေးပါးကို မှီ၍၊ ဖြစ်ကုန်သော။ စက္ခုပသာဒ၊ သောတပသာဒ၊ ဃာနပသာဒ၊ ဇိဝှါပသာဒ၊ ကာယပသာဒ၊ ဟူသော၊ ပသာဒရုပ်ငါးပါး။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ၊ ဖေါဗ္ဗာရုံ၊ ဟူသော၊ ဂေါစရရုပ်ခွန်နှစ်ပါး လေးပါး။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဟူသော ဘာဝရုပ်နှစ်ပါး။ ဟဒယဝတ္ထု တည်းဟူသော၊ ဟဒယရုပ်တပါး။ ဇီဝိတိန္ဒြိယတည်း ဟူသော။ ဇီဝိတရုပ် တပါး။ ကဗဠိကာရ အာဟာရ တည်းဟူသော၊ အာဟာရရုပ်တပါး။ အာကာသခါတ် တည်းဟူသော၊ ပရိစ္ဆေဒရုပ် တပါး။ ကာယ ဝိညတ်၊ ဝစီဝိညတ် တည်းဟူသော ဝိညတ်ရုပ် နှစ်ပါး။ လဟုတာ၊ မုနုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဝိညတ်ဇွေး တည်းဟူသော၊ ဝိကာရရုပ် ငါးပါး၊ သုံးပါး။ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဇရကာ၊ အနိစ္စတာ၊ တည်းဟူသော လက္ခဏရုပ်၊ လေးပါးအားဖြင့်။ ဥပါဒါရုပ်နှစ်ဆယ့်လေးပါး။ ထိုနှစ်ဆယ့် လေးပါးကို။ ယခင်မဟာဘုတ် လေးပါးနှင့်ပေါင်း၍။ ရုပ်ပေါင်း နှစ်ဆယ့် ရှစ်ပါးဟု။ လက်သန်း အဋ္ဌကထာအဆို အလာအတိုင်း သိအပ်၏။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ရူပကဏ္ဍ အဋ္ဌကထာ၊ ခန္ဓဝိဘင်း အဋ္ဌကထာကြီးတို့၌။ ပဉ္စဝိသတိရူပကောဋ္ဌာသ။ ။ နှစ်ဆယ့် ငါးပါးသော ရုပ်အစု ကောဋ္ဌာသ ဟူ၍၎င်း။ ။ ဆနုဂုတိရူပ ကောဋ္ဌာသ။ ။ ကိုးဆယ့် ခြောက်ပါးသော ရုပ်

အစုကောဋ္ဌာသဟူ၍၎င်း။ ဝေဘန်တော် မူပြီးလျှင်။ ထိုရုပ်အလုံးစုံကိုပင် ပေါင်းရုံး၍၊ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏ဟူ၍။ ဘုရားမြတ်စွာ ညွှန်ပြတော်မူကြောင်းကို။ မိန့်ဆိုတော် မူကုန်ရကား။ ။ ဣမေရူပံ။ ။ ပုဒ်အရ။ ။ ထိုရုပ်သည် နှစ်ဆယ့် ငါးပါး ဟူ၍၎င်း။ ကိုးဆယ့် ခြောက်ပါး ဟူ၍၎င်း။ ပြားဟန် များကိုလည်း သိအပ်၏။ ။ ထိုတွင်၊ နှစ်ဆယ့်ငါးပါး ပြားဟန်ကား။

ဆိုလတံ့သော။ သြဋ္ဌာရိကံဝါ-ပါဠိအရ။ ။ စက္ခယတန၊ သောတာယတန၊ ဗာနာယတန၊ ဇိဝှိယတန၊ ကာယာယတန၊ ရူပါယတန၊ သဒ္ဓါယတန၊ ဂန္ဓာယတန၊ ရသာယတန၊ ဖေါဠဗ္ဗါယတန၊ ဟူသော၊ သြဋ္ဌာရိကရုပ်။ အာယတန ဆယ်ပါးကို၎င်း။ ရှေ့ ဆိုလတံ့သော။ ။ သုရမံဝါ - ပါဠိအရ။ ။ အာပေါ၊ ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပူရိသိန္ဒြေ၊ ဟဒယ၊ ဇီဝိတ၊ အာဟာရ၊ ပရိစ္ဆေဒ၊ ဝိညုတ်ဒွေး၊ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဇရတာ၊ အနိစ္စတာ၊ အားဖြင့်။ သုရမရုပ် တဆယ့်ခြောက်ပါး တို့တွင်။ ရူပကဏ္ဍ ပါဠိတော်၌၊ ဟဒယရုပ်ကို တိုက်ရိုက် ဘုရားဟောတော်မူခြင်းကြောင့်။ ဟဒယရုပ်ကို ပါယ်နုတ်၍။ ကြွင်းတဆယ့်ငါးပါး သော သုရမရုပ်ကို၎င်း။ ။ ထိုနှစ်ရုပ်ကို ပေါင်းစပ်၍။ ပဉ္စဝိသတိ ကောဋ္ဌာသ၊ ဟူသော ပါဠိ၏အရ။ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ငါးပါး အဘို့အစုဖြစ်လေသည်။

တနည်း။ ။ သြဋ္ဌာရိက ယတနရုပ် ဆယ်ပါး။ သုရမရုပ် တဆယ့်ခြောက်ပါး၌။ ဟဒယရုပ်ကို မပါယ်မနုတ်ဘဲ။ ဥပစယ၊ သန္တတိ၊ ဟူသော လက္ခဏာရုပ် နှစ်ခုကို။ ဇာတိရုပ်တခုတည်းပြု၍။ သုရမရုပ် ဆယ်ငါးပါး အားဖြင့်။ ပဉ္စဝိသတိကောဋ္ဌာသ-ဖြစ်ဟန်ကိုသိ။ ။ ဤရုပ် အရေ အတွက်။ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးကို ရည်မှတ်တော် မူ၍။ ။ ပဉ္စဝိသတိ ရူပကောဋ္ဌာသာ တိစ။ ။ ဟူ၍၊ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။

ဆနုဒုတိ ရူပကောဋ္ဌာသ-ပါဠိအရ။ ကိုးဆယ့် ခြောက်ပါးသောရှင်။ အစုကောဋ္ဌာသ၊ အရေအတွက် ဟူသည်ကား။ ။ စက္ခုဒသက၊ သောတဒသက၊ ဗာနဒသက၊ ဇိဝှိဒသက၊ ကာယဒသက၊ အာဝဒသက၊ ဝတ္ထုဒသကအားဖြင့်။ ဒသကခွန်နှစ်ခု၌။ ရုပ်အရေအတွက် ခုနစ်ဆယ်။ ။ ဝိတ္တဇ-အဋ္ဌကလာပ်တစ်။ ဥတုဇ အဋ္ဌကလာပ်တစ်။ အာဟာရဇ အဋ္ဌကလာပ်တစ်အားဖြင့်။ ကလာပ်သုံးစည်း၌။ ရုပ်ပေါင်း အရေ အတွက် နှစ်ဆယ်လေးခု။ ။ ဝိတ္တဇ သဒ္ဓရုပ်တခု။ ဥတုဇသဒ္ဓရုပ် တခု၊ အားဖြင့်။ သဒ္ဓရုပ်နှစ်ခု။ ယခင်သုံးရုပ်ကိုပေါင်းသော်။ ဆနုဒုတိကောဋ္ဌာသ-ဟူသော ပုဒ်အရ။ ရုပ်ကိုးဆယ့် ခြောက်ပါး အဘို့အစု ဖြစ်လေသည်။ ။ ဤရုပ်

အရေအတွက်၊ ကိုးဆယ်၊ ခြောက်ပါးကို ရည်မှတ်တော်မူ၍။ ဆနုဂုတိ ရူပကောဋ္ဌာသာတိစ-ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ ထိုမှတစ်ပါး။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာ၌။ ဤခန္ဓာကိုယ်ဝယ်၊ သုံးစုသုံးပိုင်း ပိုင်း၍။ ဟေဋ္ဌမကာယ၊ အောက်ဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်။ မဇ္ဈိမကာယ၊ အလယ်ဖြစ်သော ခန္ဓာကိုယ်။ ဥပရိမကာယ၊ အထက်ဖြစ်သော ခန္ဓာ ကိုယ်။ ဤသုံးပါးကုန်သော ကောဋ္ဌာသဘူကို မိန့်ဆိုတော်မူ၏။ ။

ထိုကောဋ္ဌာသ သုံးပါးတို့တွင်။ ။ချက်မှစ၍ အောက်ဖြစ်သောအရပ် သည်။ ဟေဋ္ဌမ ကာယမည်၏။ ထိုဟေဋ္ဌမကာယ၌၊ ကာယဒသက၊ ကလာပ်တစ်စည်း၊ ဘာဝဒသက၊ ကလာပ် တစ်စည်းအားဖြင့်။ ဒသက၊ ကလာပ်နှစ်စည်းဖြစ်၏။ ထိုဒသက နှစ်စည်း၌၊ ဖွဲ့စည်းသော ရုပ်ကို ဖြေထွင်ခဲ့သော်။ ရုပ်ပေါင်း နှစ်ဆယ်ရ၏။ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော။ အာဟာရသမုဋ္ဌာန သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ ကလာပ်တစ်စည်း။ ဥတုကြောင့် ဖြစ်သော။ ဥတုသမုဋ္ဌာန သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ ကလာပ်တစ်စည်း။ ဗိတက်ကြောင့် ဖြစ်သော။ ဗိတုသမုဋ္ဌာန သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ ကလာပ်တစ်စည်းအားဖြင့်။ ကလာပ်သုံးစည်း ကိုလည်းရသည်ဖြစ်၍။ ထိုကလာပ်သုံးစည်း၌၊ ဖွဲ့စည်းသော ရုပ်ကို ဖြေထွင်ခဲ့သော်။ ရုပ်ပေါင်း နှစ်ဆယ် လေးခု ဖြစ်၏။ ယခင်က ရုပ်နှစ်ဆယ် နှင့် ပေါင်းသော်။ အောက်ဖြစ်သော၊ ဟေဋ္ဌမကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်း လေး ဆယ် လေးပါးဖြစ်သတည်း။

မဇ္ဈိမကာယ ဟူသည်။ ။ချက်မှ အထက်လည်မျိုးတိုင်အောင်သော အရပ်သည်။ အလယ်ဖြစ်သော၊ မဇ္ဈိမကာယမည်၏။ ထိုမဇ္ဈိမ ကာယ၌ လည်း။ ကာယဒသက၊ ကလာပ်တစ်စည်း။ ဘာဝဒသက၊ ကလာပ် တစ်စည်း။ ဝတ္ထုဒသက၊ ကလာပ်တစ်စည်း၊ အားဖြင့်။ ဒသက၊ ကလာပ် သုံးစည်းရ၏။ ထိုဒသက၊ ကလာပ်သုံးစည်း၌၊ ဖွဲ့စည်းသော ရုပ်ကို ဖြေထွင်ခဲ့သော်။ ရုပ်ပေါင်း သုံးဆယ်ရ၏။ ရှေးနည်းအတူ။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာန စသော၊ သုဒ္ဓဋ္ဌက၊ ကလာပ် သုံးစည်းကိုလည်း ရရှိအပ်သည် ဖြစ်၍။ ထိုသုံးစည်းကို ဖြေထွင်ရာ၌လည်း။ ရုပ်ပေါင်း နှစ်ဆယ် လေးပါးပင် ဖြစ်၍။ ရှေးဒသက၊ ကလာပ်သုံးဆယ်နှင့် ပေါင်းသော်။ အလယ်ဖြစ်သော မဇ္ဈိမ ကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်း ငါးဆယ် လေးဖြစ်သတည်း။

လည်မျိုးမှ အထက်အရပ်သည်။ ဥပရိမကာယ မည်၏။ ထိုဥပရိမ ကာယ၌။ စက္ခုဒသက၊ ကလာပ်တစ်စည်း၊ သောတဒသက၊ ကလာပ် တစ်စည်း၊ ဗာနဒသက၊ ကလာပ်တစ်စည်း၊ ဇိဝှိဒသက ကလာပ်တစ်စည်း။

ကာယဒဿက၊ ကလာပ်တစည်း။ ဘာဝဒဿက၊ ကလာပ်တစည်းအား
ဖြင့်။ ဒဿက၊ ကလာပ် ခြောက်စည်း ရ၏။ ထိုဒဿက ကလာပ်
ခြောက်စည်း၌ ဖွဲ့စည်းသော ရုပ်ကို ဖြေတွင်ခဲ့သော်။ ရုပ်ပေါင်းခြောက်
ဆယ်ဖြစ်၏။ ရှေးနည်းအတိုင်း အာဟာရ သမုဋ္ဌာန စသော။ သုဒ္ဓဋ္ဌက၊
ကလာပ် သုံးစည်းကိုလည်း ရရှိသည်ဖြစ်၍။ ထိုသုံးစည်းကို ဖြေတွင်ရာ၌
လည်း။ ရုပ်ပေါင်းနှစ်ဆယ့်လေးပင် ဖြစ်၍။ ထိုနှစ်ဆယ့်လေးကို ရှေး
ဒဿက၊ ကလာပ်ရုပ် ခြောက်ဆယ်နှင့်ပေါင်းသော်။ အထက်ဖြစ်သော
ဥပရိမကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်း နှစ်ဆယ့်လေးဖြစ်သတည်း။

ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ { ဟောဋ္ဌိမကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်း လေးဆယ့်လေး (၄၄)
မန္တိမကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်းငါးဆယ့်လေး (၅၄)
ဥပရိမကာယ၌။ ရုပ်ပေါင်းနှစ်ဆယ့်လေး (၈၄)
အားဖြင့်။ ကောဋ္ဌာသ သုံးပါးကို စွဲ၍ (ဣဒံမေရူပံ ဟူသော ပုဒ်၌) ရုပ်ပေါင်း
တရားနှစ်ဆယ့်နှစ် (၁၈၂) ဖြစ်သတည်း။ ။

ဤမှတစ်ပါး။ သစ္စသံခိင်ကျမ်းလာ၊ ပရမတ္ထ ဝိနိစ္ဆယကျမ်းလာ။ ထိုထို
ကျမ်းလာ ရုပ်ကလာပ်အကျယ်အဝှမ်း၊ စကားရပ်များကို နားပါးရှုပ်အံ့
မိုး၍ မပြဆိုပြီ။ လျစ်လျူရှုလိုက်တော့သတည်း။ ။

ယခုအခါ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရုပ်အလုံးစုံကို ကာလသုံးပါးဖြင့် ပိုင်း
ခြား၍။ ဘုရားမြတ်စွာ ဟောတော်မူသည့်အတိုင်း။ ။ အတိတာနာဂတ
ပစ္စုပ္ပန်။ ။ ပုဒ်ကို ပြဆိုပေအံ့။ ။ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန် - ဟူသော
ပုဒ်၌။ အတိတ်ရုပ်၊ အနာဂတ်ရုပ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်သည်။ သုတ္တန်ဒေသနာ
အားဖြင့်၎င်း။ အဘိဓမ္မာနိဒ္ဒေသအားဖြင့်၎င်း။ ပြဆိုခြင်းနှစ်ပါးအပြားရှိ၏။
ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ သုတ္တန်ဒေသနာတော်၌၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်
ရုပ်မည်သည်ကို။ ဘပဖြင့် ပိုင်းခြားအပ်၏။ ။ သို့စကားကို ထင်ရှားစေ
ဦးအံ့။ ။ ယခုဘာပဋိသန္ဓေမှ စ၍။ အတိတ်ဘာတို့၌ဖြစ်သော ရုပ်သည်။
အခြားမဲ့နောက် အနန္တရဘာ၌ ဖြစ်ခဲ့သော ရုပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ။
ရှေးလွန်လေပြီးသော၊ အတိတ ကာလ၊ ကမ္ဘာကုဋေ တသိန်းထက်၌
ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော ရုပ်သည်မူလည်းဖြစ်စေ။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ပြီး ရုပ်ဥသုံး၊ အလုံး
စုံသည်။ အတိတ်ဖြစ်သော ရုပ်မည်သည်သာ သျှင်တည်း။ ။

ဤကား- အတိတ်ရုပ်ကို ပြဆိုခြင်းတည်း။

အနာဂတ် ရုပ် ဟူ သည် ကား။

စုတိမှစ၍၊ အနာဂတ် ဘဝတို့၌၊ ဖြစ်လတံ့သောရုပ်သည်။ အခြားမဲ့ ဘဝ၌ဖြစ်လတံ့သောရုပ်သည်မူလည်းဖြစ်စေ၊ ကမ္ဘာကုဋေ တသိန်းထက် နှုတ်ဖြစ်လတံ့သော၊ ရုပ်သည်မူလည်း ဖြစ်စေ။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်လတံ့သော ခပ်သိမ်းဥသုံး။ အလုံးစုံသော ရုပ်သည်။ အနာဂတ်ရုပ် မည်သည်သာ လျှင်တည်း။ ။

ဤကား-အနာဂတ်ကိုပြဆိုခြင်းတည်း။

ပစ္စုပ္ပန် ရုပ် မည် သည် ကား။

အခြားမဲ့ အတိတ်ဘဝက စုတိနှင့်။ ရှေးဖြစ်လတံ့သော ပဋိသန္ဓေ၏ အကြား၌ဖြစ်ပေါ် လျက်ရှိသော၊ ဤဘဝခန္ဓာသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်၏။ ။

ဤကား-ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကိုပြဆိုခြင်းတည်း။

ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဝိဘင်းအဋ္ဌကထာ၏ အဆိုအလာ စကား ရပ်ပေတည်း။ ။ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌကထာကြီး၏။ ။အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန်။ ။ပုဒ်ဝယ်၊ အဆိုအလာ စကားရပ်သော်ကား။ ရူပက္ခန္ဓာ - ဟူ သောရုပ်ကို၊ ရှေးဦးစွာ လေးပါးသောအတိတ်ဖြင့်၊ ဝေဘန်တော်မူ၏။ ။

အတိတ် လေးပါး ဟူ သော် ကား။

- (၁) ကာလတည်းဟူသော။ အဒ္ဓါအတိတ်-တပါး။
- (၂) အစဉ်တည်းဟူသော။ သန္တတိအတိတ်-တပါး။
- (၃) အခါတည်းဟူသော။ သမယအတိတ်-တပါး။
- (၄) ခဏခေတ္တတည်းဟူသော။ ခဏအတိတ်-တပါး။

ဤသို့အတိတ်လေးပါး၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ။အတိတာ-ဟူသော ပုဒ်၏ အရ။ ရုပ်၏အတိတ် မည်သည်ကို။ ။အဒ္ဓါ၊သန္တတိ၊ သမယ၊ခဏ-ဟူ၍ လေးပါး အပြားရှိကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၏။ ။အနာဂတ်- ဟူသောပုဒ် သည်၎င်း။ ။ပစ္စုပ္ပန် - ဟူသော ပုဒ်သည်၎င်း။ ထိုနည်းအတူ။ ။အဒ္ဓါ၊ သန္တတိ၊ သမယ၊ ခဏ=ဟူ၍၊ အမည်တူ အနာဂတ်လေးပါး။ ပစ္စုပ္ပန် လေးပါး အပြားရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကို မိန့်တော်မူ၏။ ။

ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အဒ္ဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ရှေးဦးစွာ ရုပ်ကိုပြဆို
တော်မူ၏။ ။ပြဆိုဟန်ကား။ ။တဦး တယောက်သော သတ္တဝါအား။
တခုသောဘဝ၌ ပဋိသန္ဓေမှ ရှေး၌၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှခန္ဓာသည်။ အတိတ်ရုပ်
မည်၏။ ။သဘာဝ စုတိမှအထက်၌၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှခန္ဓာသည်။ အနာဂတ်ရုပ်
မည်၏။ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ရုပ်နှစ်ပါးစုံတို့၏ အကြား၌။ ဖြစ်သောခန္ဓာ
သည်။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်၏။ ။

ဤကား=အဒ္ဓ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ အတိတ်ရုပ်၊ အနာဂတ်ရုပ်၊
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တို့ကို၊ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းတည်း။

သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်ကား=သဘာဝဖြစ်သော။ တခုသော
ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော။ ဥတုသမုဋ္ဌာန် ရုပ်သည်၎င်း။ သဘာဝဖြစ်သော
တခုသောအာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော။ အာဟာရ သမုဋ္ဌာန်ရုပ်သည်၎င်း။
ရှေးနောက်၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော်လည်း။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် မည်၏။ ထို
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မှ ရှေးကာလ၌။ ဝိသဘာဝဖြစ်သော၊ ဥတုကြောင့်ဖြစ်သော
ရုပ်၊ ဝိသဘာဝဖြစ်သော၊ အာဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ အတိတ်
ရုပ်မည်၏။ ထိုအတိတ်ရုပ်မှ နောက်ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ အနာဂတ်ရုပ်
မည်၏။ ။

ဤကား=ဥတုဇရုပ်။ အာဟာရဇရုပ်တို့၏အရာ၌။ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တို့ကို၊ ခွဲခြားဝေဖန်ပုံတည်း။

ဗိတ္တဇရုပ်၏ အရာ၌၊ တခုသော ဝိတိ၊ တခုသော ဇော၊ တခုသော
သမာပတ်ကြောင့် ဖြစ်သော၊ ဗိတ္တဇရုပ်သည်။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်၏။ ထိုမှ
ရှေး၌ဖြစ်သော ဗိတ္တဇရုပ်သည်။ အတိတ် ဗိတ္တဇရုပ် မည်၏။ နောက်၌
ဖြစ်သော ဗိတ္တဇရုပ်သည်။ အနာဂတ် ဗိတ္တဇရုပ် မည်၏။ ။ကံကြောင့်
ဖြစ်သော။ ကမ္မသမုဋ္ဌာန်ရုပ်၏အရာ၌။ တသီးတခြား၊ သန္တတိ၏ အစွမ်း
ဖြင့်၊ ဝေဖန်ပိုင်းခြားအပ်သော။ ကမ္မဇရုပ်၏အတိတ်စသောအပြားသည်။
မရှိစကောင်း ရာတော့ပြီ။ ယင်းသို့ မရှိကောင်းသော်လည်း။ ယခင်က
သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပိုင်းခြား ဝေဖန်အပ်ကုန်ပြီးသော။ ဥတု
သမုဋ္ဌာန်၊ အာဟာရသမုဋ္ဌာန်၊ ဗိတ္တသမုဋ္ဌာန်၊ ရုပ်တို့အား။ ထောက်ပံ့
နိုင်ခန့်စေသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ထိုကမ္မဇ ရုပ်၏၊ အတိတ် စသော
အဖြစ်ကို သိအပ်လေတော့သတည်း။ ။

သမယ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဆိုသော်ကား=တမုဟုတ် မတ္တအခါ၊ နံနက် ညချမ်းအခါ။ ညဉ့်နေ့အခါ၊ အစရှိကုန်သော သမယတို့၌။ သန္တာန်၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ဆဲဖြစ်သော၊ ထိုထိုသမယသည်။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်၏။ ။ ထိုမှရှေး၌ ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ အတိတ်ရုပ်မည်၏။ ။ နောက်၌ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ အနာဂတ်ရုပ်မည်၏။

ဤကား - သမယ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတိတ် - အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်ကို ဝေဖန်ပုံတည်း။

ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဝေဖန်သော်ကား။ ။ ဥပါဒ်၊ ဗြိ၊ ဘင်၊ တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ခဏငယ် သုံးချက် တည်းဟူသော၊ ခဏတ္တယသို့ ရောက် ဆဲဖြစ်၍၊ ခဏတ္တယ၌၊ အကြီးဝင်သော ရုပ်သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်မည်၏။ ။ ထိုခဏတ္တယမှရှေး၌ဖြစ်သောရုပ်သည်၊ အနာဂတ် ရုပ်မည်၏။ ။ နောက် ၌ဖြစ်သောရုပ်သည်၊ အတိတ်ရုပ်မည်၏။ ။

ဤကား - ခဏ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ အတိတ် - အနာဂတ်
ပစ္စုပ္ပန်ကို ဝေဖန်ပုံတည်း။

တနည်းကား။ ။ လွန်လေပြီးသော ဟေတုကိစ္စ၊ ပစ္စယကိစ္စ ရှိသော ရုပ်သည်၊ အတိတ်ရုပ်မည်၏။ ။ ပြီးပြီးသော ဟေတုကိစ္စသာရှိ၍၊ မပြီး သေးသော ပစ္စယကိစ္စရှိသော ရုပ်သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ် မည်၏။ ။ နှစ်ပါးစုံ သောကိစ္စသို့၊ မရောက်သေးသောရုပ်သည်၊ အနာဂတ်ရုပ်မည်၏။ ။ ဤ၌၊ ဟေတုနှင့်ပစ္စယ အထူးကို သိအပ်၏။ ။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ ဤလေးပါးကုန်သော တရားတို့သည်၊ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဟေတု၊ အာဟာရသည်၊ ရုပ်ကိုထောက်ပံ့တတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ပစ္စယ-ဟူ၍၊ ဟေတုနှင့် ပစ္စယ အထူးကို သိအပ်၏။ ။ ဤဆို အပ်ခဲ့ ကုန်ပြီးသော၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံ၊ အာဟာရအားဖြင့်၊ တရားငါးပါးတို့သည်၊ ရုပ်၏ဟေတု-ပစ္စယ-တို့ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ ထိုငါး ပါးတို့တွင်၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ဤသုံးပါးတို့သည်၊ ဤကိုယ်ကာယ ၏ဒွိရာ၊ အားကြီးစွာသောဥပနိဿယဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဥပမာကား။ ။ မိခင် သည်၊ သတိုးသားငယ်မို့ရာ၊ အားကြီးစွာ ဥပနိဿယ ဖြစ်လေသကဲ့သို့ တည်း။ ကံသည်၊ ဤကိုယ်ကာယအား၊ ဇနကသတ္တိဖြင့် ကျေးဇူးပြုတတ် ၏။ ။ ဥပမာကား။ ။ အဘသည် သားကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့တည်း။ ။ အာဟာရသည်၊ ဤကိုယ်ကာယအား၊ ကောင်းစွာတည်ရာ၊ သန္ဓာရက

၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ။ဥပမာကား။ ။ယုယချိုပိုးသော နို့ထိမ်းသည်မသည်၊ သတိုးသားငယ်၏၊ ကောင်းစွာတည်ရာ၏အဖြစ်ဖြင့် ကျေးဇူးပြုသကဲ့သို့တည်း။ ။ဤအနက် သဘောတို့ကို နှစ်သုံးပိုက်တော် မူ၍၊ ဟေထုကိစ္စ ပစ္စယကိစ္စဖြင့်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို၊ ဝေ ဘန်တော်မူ၏ဟူ၍သိလင့်။ ။

တနည်းကား။ ။မိမိ၏ကိစ္စခဏန္တ ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ ပစ္စုပ္ပန် ရုပ် မည်၏၊ မိမိ၏ကိစ္စခဏန္တ ခြေဖြစ်သောရုပ်သည်၊ အနာဂတ် ရုပ်မည်၏။ နောက်၌ ဖြစ်သော ရုပ်သည်၊ အတိတ်ရုပ်မည်၏။ ။ဤကဲ့သို့ အတိတာ နာဂတပစ္စုပ္ပန်၊ ပုဒ်၌ရုပ်တရားတို့၏၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဟန်ကို သိအပ်၏။ ။အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန် ဟူ၍ ပေဘန်ခဲသမျှ ကထာတွင်၊ ဥပါဒ်၊ ဗြူ၊ ဘင်၊ ဟူသော၊ ခဏတ္တယ ကထာသည်သာလျှင် မချတည်း။ ကြွင်းသောကထာစုကား၊ ဥပစာသာတည်း။ ။ထို့ကြောင့် ပဋိသန္တိဒါမဂ် အဋ္ဌကထာ၌။ ။ဒတ္တစခဏာဒိ ကထာဝ-နိပ္ပရိယာယာ၊ သေသာသပရိယာယာ။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူပြီ။ ။ခန္ဓဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ ၌လည်း နည်းတူမိန့်တော်မူ၏။ ။၁။ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ရုပ်ဓါတ်ကို၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြင့်၊ ဝေဘန် သတ်မှတ်၍ ဆိုအင်ခဲသမျှသော - ကထာ အပေါင်းတို့တွင်။ ခဏာဒိ ကထာဝ၊ ခဏအစရှိသောကထာသည်သာလျှင်။ ဝါ-ဥပါဒ်ခဏ၊ ဗြူခရိပ ဘင်ခဏဟူသောခဏကထာသည်သာလျှင်။ နိပ္ပရိယာယာ၊ မချဖြစ်သော ကထာတည်း။ သေသာ၊ ကြွင်းသော ကထာစုသည်။ သပရိယာယာ၊ ယး ယာယံနှင့်တကွ၊ ထုတ်ဘော်ပြအပ်သော၊ ဥပစာရကထာတည်း။ ။

ထိုနှစ်ရပ်တို့တွင်၊ နိပ္ပရိယာယ ကထာကိုသာလျှင်၊ ဤအရာ၌ အလို ရှိအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်၊ ငါတို့ကျေးဇူးရှင် နာရောတော်ဘုရားကြီးလည်း။ နိပ္ပရိယာယ ကထာကိုသာ မြော်ရှုတော် မူလျက်။ ။အတိတာ နာဂတ ပစ္စုပ္ပန်”။ ။ပုဒ်ကို။ ။ရုပ်၏ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ပြီး၊ ရောက်လတ်၊ ရောက်ဆဲဖြစ်သော။ ။ဟူ၍။ ။အနက်မြန်မာ၊ ယောဇနာအပ်၏။ ။

ထိုသို့ယောဇနာဘော်မူခြင်းသည်။ ။တာသုနိပ္ပရိယာယကထာ ဣဓ အဓိပ္ပတာ။ ။ဟူသော ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာကြီးနှင့် သင့်လျော်လေစွ တကား။ ။တာသု၊ ထိုကထာအပေါင်းတို့တွင်။ နိပ္ပရိယာယကထာ၊ နိပ္ပရိ ယာယကထာကို၊ ဣဓ၊ ဤ-“အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန်”။ ။ပုဒ်၏အရာ၌။ မိပ္ပေတာ၊ အာသိုရှိအပ်၏။ ။

ယခင်ယောဇနာဝယ်။ ရုပ်၏ခဏတ္တယသို့ဟူသောစကားရပ်ဖြင့်။ နာမ်၏ ခဏတ္တယသို့ ဟူသော၊ အနက်သဘောကိုနှစ်စေ၍။ ။ဣဒ်မေရူပံ။ ဟူသောပုဒ်အားလျော်စွာ၊ အနက်ယောဇနာတော်မူလေသည်။ ။

ရောက်ပြီး-ဟူသောအနက်ကို၊ အတိတ၊ ပုဒ်နှင့်၎င်း။ ။ရောက်လတံ- ဟူသောအနက်ကို။ အနာဂတ၊ ပုဒ်နှင့်၎င်း။ ။ရောက်ဆဲ-ဟူသောအနက် ကို။ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပုဒ်နှင့်၎င်း။ အသီးအသီး၊ ကာလသုံးပါးအား လျောက်ပတ်စွာ၊ အနက် ယောဇနာတော် မူလေသည် ဟူ၍လည်းသိ။ ။ကာလသုံးပါး ကား။ ဖြစ်စဉ်အားဖြင့်၊ အတိတ်- ပစ္စုပ္ပန်- အနာဂတ်။ ဤကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ် ဖြစ်ခွင့် ရှိငြားသော်လည်း။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်စဉ်ဖြစ်ခွင့်ကိုမငဲ့မူ၍၊ လောက သင်္ကေတအားလျော်စွာ၊ တနည်း။ ။ဘိစာသီလိဋ္ဌ၊ အား လျော်စွာ။ ။ “အတိတာနာဂတပစ္စုပ္ပန် = ဟူ၍ ဘုရား ဟောတော် မူခြင်းကိုလည်း၊ သိ အပ်၏။ ။ဤသို့ ကာလသုံးတန်တို့ဖြင့်၊ ရုပ်တရားကို ဝေဘန်တော်မူပြီးမှ၊ နှုတ်၊ လေးပါးတို့ဖြင့်၊ တဖန် ဝေဘန်တော်မူခြင်း၌။ ။အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ စသည် ကို ဟောတော်မူအပ်၏။

ဒုက်လေးပါးဟူရာ၌။

(၂) အဇ္ဈတ္တ-ဗဟိဒ္ဓ = တဒုက်။

(၂) ဩဇ္ဇာဒိက-သုရမ = တဒုက်။

(၃) ဟိန-ပဏိတ = တဒုက်။

(၄) ဒူရေ-သန္တိကေ = တဒုက်။

ဤသို့ဒုက်လေးပါးဖြစ်၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင်၊ အဇ္ဈတ္တံပါ- ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင်။ ဤအရာ၌၊ အဇ္ဈတ္တအရကို။ နိယကဇ္ဈတ္တကို အလိုရှိအပ်၏။ ထိုသို့ နိယကဇ္ဈတ္တကို အလိုရှိအပ်သောကြောင့်၊ မိမိ၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ အသီးပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သောရုပ်ကို၊ အဇ္ဈတ္တဟူ၍ သိအပ်၏။ ။ထိုအကြောင်းကို။ ။အတ္တနောသန္တာနေပဝတ္တံပါဒိုပုဂ္ဂလိကံ ရူပံအဇ္ဈတ္တန္တိဝေဒိတဗ္ဗံ။ ။ဟူသော ပဒိုသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌကထာဖွင့်ကို ရှု၍ သိအပ်၏။ ။အတ္တနော၊ မိမိ၏။ သန္တာနေ သန္တာန်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်သော၊ ပါဒိုပုဂ္ဂလိကံ၊ အသီးပုဂ္ဂိုလ်၏ ဥစ္စာဖြစ်သော ရူပံ၊ ရုပ်ကို အဇ္ဈတ္တန္တိ၊ အဇ္ဈတ္တဟူ၍၊ ဝေဒိတဗ္ဗံ၊ သိအပ်၏။ ။ဤအဖွင့်ကို မြင်တော်မူ၍။ ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ ကိုယ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူ သော ရုပ်သည်၎င်း။ ။ဟူ၍၊ ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ အနက် မြန်မာ ယောဇနာတော်မူလေသည်။ ။

ဗဟိဒ္ဓံဝါ။ ။ဟူသောပါဒ်ဖြင့်။။ဆင်၊မြင်း၊ကျွဲ၊နွား။သားငါး၊တိရစ္ဆာန်
ရင်နှစ်ပွားစီးသော။ သား၊သွေး၊ မြေး၊မြစ်၊ အခြွေအရံ။ ဤသို့ မိမိကိုယ်
သန္တာန်မှ - အပသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။ ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ စက္ခု၊
သောတ၊စသည်ခြောက်ထွေ ဣန္ဒြေနှင့်ဆွဲစပ်သော (အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ) ရုပ်သည်
၎င်း။ စက္ခု-သောတ၊ စသည်ခြောက်ထွေ၊ ဣန္ဒြေနှင့်၊ မဆွဲမစပ်သော။
လူ ရပ်နတ်ထံ၊ ဗိမာန်အထွေထွေနှင့်တကွ။ ရေမြေသမုဒ္ဒရာ၊ စကြာဝဠာ
မြင့်မိုရ်။ ထိုထိုတောတောင် စသော (အနိန္ဒြိယဗဒ္ဓ) ရုပ်သည်၎င်း။ ဗဟိဒ္ဓ
မည်ကြောင်းကို။ ပြတော်မူအပ်၏။ ။

ဤအဏ္ဏတ္တ-ဒုက္ခံ။ အတွင်းရုပ်၊ အပြင်ရုပ်ဟူ၍၊ ဒုက္ခနည်းအတိုင်း ခွဲ
ခြမ်းသီးသန့်ပြီးခါ။ ရေတွက်သိမ်းကြိုးလိုက်သည်ရှိသော်။ ရုပ်အလျဉ်း
မရှိသော။ အရူပလေးဘုံကိုထား၍။ ရုပ်အရေအတွက်၊ တဆယ့်ခွန်နှစ်ပါး
ရရှိသော၊ အသညသတ်ဘုံ။ ရုပ်အရေအတွက် နှယ့်ဆယ့်သုံးပါးရရှိသော။
ရူပတဆယ့်ငါးဘုံ။ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါးလုံးရရှိသော။ ကာမတဆယ့်တဘုံ။
ဤအလုံးစုံတို့၌၊ ရှိရှိသမျှသောရုပ်သည်။ အဏ္ဏတ္တပုဒ်-ဗဟိဒ္ဓပုဒ်တို့၌သာ
လျှင်။ အကြိုးဝင်ကြရမည်ဖြစ်၍။ ရုပ်ဟူဟူသမျှသည်။ အဏ္ဏတ္တရုပ်နှင့်-
ဗဟိဒ္ဓရုပ်ချည်းသာလျှင်ဖြစ်ကြရ၏။ ။ထိုကဲ့သို့အဏ္ဏတ္တ ဗဟိဒ္ဓဖြစ်ဖြစ်သမျှ
ရုပ်တို့တွင်၊ မိမိကိုယ်သန္တာန်ဖြစ်သော။ အဏ္ဏတ္တရုပ်သည်သာလျှင်။ အနိစ္စ
မည်သည်မဟုတ်သေး။ မိမိကိုယ်မှ အပဖြစ်သော၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်သည်လည်း။
အနိစ္စမည်သည်သာလျှင်တည်း။ မိမိကိုယ်မှ အပဖြစ်သော၊ ဗဟိဒ္ဓရုပ်သည်
သာလျှင်။ အနိစ္စမည်သည်မဟုတ်သေး။ မိမိ၏ ကိုယ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော။
အဏ္ဏတ္တရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စမည်သည်သာလျှင်တည်းဟု။ အဏ္ဏတ္တ ဗဟိဒ္ဓ၊
ရုပ်နှစ်ပါးလုံးကိုပင်လျှင် (အဏ္ဏတ္တံဝါ) (ဗဟိဒ္ဓံဝါ) နှစ်ပုဒ်တို့ဖြင့်။ သိမ်း
ကြိုးတော်မူ၍၊ အနိစ္စမည်ကြောင်း၊ အနိစ္စတုံးဖြစ်ကြောင်းကို။ ဘုရားမြတ်
စွာ သိစေတော်မူသတည်း။ ။ထိုအဏ္ဏတ္တဗဟိဒ္ဓရုပ်၊ နှစ်ဌာနသည်ပင်
လျှင်။ ဒုက္ခမည်ကြောင်း။ ဒုက္ခတုံးဖြစ်ကြောင်း။ အနတ္တမည်ကြောင်း။
အနတ္တတုံး စစ်စစ် ဖြစ်ကြောင်း များကိုလည်း။ ဘုရားမြတ်စွာ သိတော်မူ
သတည်းဟု၊ ရှေးအနိစ္စနည်းတူ၊ မှတ်ယူလင့်ကြကုန်။ ။အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
အနတ္တ မည်ခြင်း၏ အကြောင်းပြ၊ အကျယ်စကားရပ်ကား။ နောက်၌
ထင်လတံ။ ။

ဩဇ္ဇာရိကံဝါ-သုခမံဝါ။ ။ဟူသော နှစ်ခုမြောက်သောဒုက္ခံ၊ ဩဇ္ဇာ
ရိကံဝါ။ ။ဟူသောပါဒ်ဖြင့်၊ စက္ခု၊ သောတ၊ ဃာန၊ ဇီဝါ၊ ကာယ ဟူ

သော၊ ပဿာဒရုပ်ငါးခု။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရသာရုံ ဟူသော၊ ရူပါသဒ္ဓါ၊
ဂန္ဓာ၊ ရသာ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံဟု ဆိုအပ်သော။ ပထဝီ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟူ
သော၊ ဘူတရုပ်သုံးခု။ ဤတဆယ့်နှစ်ပါး အပြားရှိသော၊ ရုပ်သည်။ ထိ
ခိုက်ခြင်း၊ ဗျာဓိနု၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ယူအပ်သောကြောင့်။ ဩဇ္ဇာရိကရုပ်မည်
၏။ ။ ဤ၌ ထိခိုက်ခြင်း ဗျာဓိနုဟူသည်။ စက္ခုပဿာဒအား၊ ရူပါရုံ။ သော
တပဿာဒအား၊ သဒ္ဓါရုံ။ ဗာနပဿာဒအား၊ ဂန္ဓာရုံ။ ဇိဝှိပဿာဒအား၊
ရသာရုံ။ ကာယပဿာဒအား၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဤသို့အစဉ်အားဖြင့်၊ ရှေးရှု
ထိုက်ဆိုင် ပြိုင်လာခြင်း ထိခိုက်ခြင်းကို သိလင့်။ ။ ဤ၌ အသိဉာဏ်
ကျယ်ပွားစိမ့်သောငှါ၊ စက္ခုအရကိုပြဆိုဦးအံ့။ ။

စက္ခုဟူရာ၌၊ မိသစက္ခုတည်း။ ထိုမိသစက္ခုသည်လည်း။ ပဿာဒ
စက္ခု။ သဗ္ဗာရစက္ခု ဟူ၍ နှစ်ပါးပြား၏။ ထိုနှစ်ပါးတို့တွင်။ မျက်စိ
တွင်းငယ်၌တည်သော အောက်၌ မျက်စိတွင်းငယ် ရိုးဖြင့်၎င်း။ အထက်၌
မျက်မှောင်ရိုးဖြင့်၎င်း။ ဇီလာနှစ်ဘက်မှ၊ မျက်ထောင့်တို့ဖြင့်၎င်း၊ အတွင်း၌
ဦးနှောက်ဖြင့်၎င်း၊ အပ၌ မျက်မွှေး မျက်တောင်တို့ဖြင့်၎င်း၊ ပိုင်းခြားအပ်
သော အကြင်အသားဆိုင်၌၊ အကျဉ်းသင်္ခေပအားဖြင့်၊ ပထဝီ၊ အာပေါ၊
တေဇော၊ ဝါယော=ဟူသော ဓါတ်လေးပါး။ ။ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသာ၊ ဩဇာ၊
သမ္ဘဝ၊ သဏ္ဌာန၊ ဇီဝိတ၊ ဘာဝ၊ ကာယပဿာဒ၊ စက္ခုပဿာဒ=အားဖြင့်၊
ဥပါဒါရုပ်တဆယ်၊ ဤတဆယ့်လေးပါးကုန်သော၊ သမ္ဘာရတို့သည် ဖြစ်
ကုန်၏။ ။ အကျယ်အားဖြင့်ကား။ ။ ယခင်-ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော
ဝါယော ဟူသော ဓါတ်လေးပါး။ ထိုဓါတ်လေးပါးကို မှီသော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊
ရသာ၊ ဩဇာ၊ သဏ္ဌာန၊ သမ္ဘဝ၊ ဤခြောက်ခုအားဖြင့်။ ဤရုပ်ဆယ်ပါးတို့
သည်။ စတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ် ဖြစ်သည်အတိုင်းလျှင်။ ကံကြောင့်၎င်း၊ စိတ်
ကြောင့်၎င်း၊ ဥတုကြောင့်၎င်း၊ အာဟာရကြောင့်၎င်း၊ ဖြစ်ကြကုန်ရ
ကား၊ လေးဆယ်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ဇီဝိတ၊ ဘာဝ၊ ကာယပဿာဒ၊ စက္ခုပဿာဒ၊
ဤရုပ် လေးပါးတို့သည်။ စင်စစ် ကံကြောင့်သာလျှင်ဖြစ်ကြ၍။ လေးပါး
သာလျှင်ဖြစ်ကြကုန်၏။ ။ ရှေးစတုသမုဋ္ဌာန်ရုပ် လေးဆယ်နှင့် ပေါင်း
သော်။ လေးဆယ့်လေးဖြစ်၏။ ဤလေးဆယ့်လေးပါးသောရုပ်တို့၏အစွမ်း
အားဖြင့်။ သမ္ဘာရရုပ်ပေါင်း လေးဆယ့်လေးဖြစ်၏။ ။ ဆိုအပ်ကုန်ပြီး
သော ရုပ်အပေါင်းတို့တွင်။ သမ္ဘာရရုပ်ဟူသည်။ အသားပိုင် တည်း။
ထိုအသားပိုင်သည်။ အကျဉ်းအားဖြင့်တဆယ့်လေး။ အကျယ်အားဖြင့်
လေးဆယ့်လေး ဖြစ်၏ဟူ၍မှတ်။ ။ သမ္ဘာဝရုပ်ဟူသည်။ သုက်ကိုဆိုလို

သည်။ သဏ္ဌာနရုပ်ဟူသည်။ ဝဏ္ဏာယတနကို ဆိုလိုသည် ဟူ၍လည်း အမည်ထူးပါရှိကုန်သော၊ ရုပ်တို့ကိုသိအပ်ကုန်၏။ ။အကြင်မံသစက္ခု တည်းဟူသော အသားစိုက်ကို။ ပရမတ္ထဓမ္မ၌၊ အဝါးမဝသောလောကီ လူများ။ ပုဘုဇဉ်သားအပေါင်းသည်။ ပရမတ္ထ၌၊ မသိမလိမ္မာသည် အတိုင်း။ စက္ခုသည်ဖြူ၏။ စက္ခုသည်ကျယ်၏။ စက္ခုသည်သန့်ရှင်း၏။ စက္ခုသည်ပြန့်၏။ ဤသို့မူကား။ သိတတ်စွာ၏။ စက္ခုပသာဒကိုကား၊ မသိတတ်ချေ။ စက္ခုပသာဒမှတစ်ပါး။ စက္ခုပသာဒ၏တည်ရာ အသား စိုက်ကို။ စက္ခုဟူ၍လည်းသိတတ်ပေ၏။ ဤကဲ့သို့အသိညာဏ်ချွတ်တတ် ချေ၏။ ဟူ၍ဆိုသော။ အဋ္ဌကထာသျှင်၏စကားကိုသတိမူ၍။ စက္ခုပသာဒ ကို။ ကျနစွာသိရန် နှလုံးမူသင့်ကောင်းစွ။ ။ သိအသားစိုက်သည်။ မျက်စိ တွင်းဝယ်၌တည်၏။ မျက်ကြောငယ်ဖြင့်ဆွဲအပ်၏။ ဦးကျောက်နှင့် တစပ် တည်းစပ်ခဲ့၏။ အကြင်မံသစက္ခုတည်းဟူသောအသားစိုက်၌၊ ဖြူသော အဆင်းသည်လည်းရှိ၏။ မည်းသော အဆင်းသည်လည်းရှိ၏။ နီသော အဆင်း သည်လည်းရှိ၏။ ပထဝီဓါတ်သည်လည်းရှိ၏။ အာပေါဓါတ် သည်လည်းရှိ၏။ တေဇောဓါတ်သည်လည်းရှိ၏။ ဝါယောဓါတ်သည် လည်းရှိ၏။ ။ သခင် မံသပိဗ္ဗစက္ခုသည်။ ဖြူသော အဆင်းရှိရာ၌။ သလိပ်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ဖြူ၏။ မည်းသော အဆင်း ရှိရာ၌ သည်းခြေ ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်မည်း၏။ နီသော အဆင်းရှိရာ၌။ သွေးပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်နီ၏။ ခက်မာခြင်းသဘော၌။ ပထဝီဓါတ် ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်ခက်မာ၏။ ပြောင်းပျော့ ယိုစီးအံ့သကဲ့သို့ဖြစ် ခြင်း၌။ အာပေါဓါတ်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ ပြောင်းပျော့ ယိုစီးအံ့ သကဲ့သို့ဖြစ်၏။ ပူလောင်ခြင်း၌။ တေဇောဓါတ်ပြောသည်၏ အဖြစ်ကြောင့် ထက်ဝန်းကျင်ပူလောင်၏။ မျက်လုံးအိမ်တွင် လှည့်လည်ရစ်ပတ်ခြင်း၌။ ဝါယောဓါတ်ပြောသည်၏အဖြစ်ကြောင့်၊ ပတ်ပတ်လည်၏။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသောစက္ခုသည်ကား၊ သဿန္တာရစက္ခုမည်၏။ ။

ပသာဒစက္ခုဟူရာ၌။ ဤသဿန္တာရစက္ခု၌ရှိသော။ ဤသဿန္တာရ စက္ခု၌လျှင်စပ်သော။ မဟာဘုတ်လေးပါးတို့ကို မှီ၍ဖြစ်သော။ အကြင် ပသာဒသည်ရှိ၏။ ဤပသာဒသည်၊ ပသာဒစက္ခုမည်၏။ ထိုပသာဒ စက္ခုသည်။ သိသိပြီးခဲ့သော။ သဿန္တာရစက္ခု၏ မျက်ဖြူဝန်းတို့ဖြင့်ခြုံရံ အပ်သော။ မျက်နက်ပန်း၏အလယ်၌။ (မျက်နက်ပန်း၏အလယ်ဟူသည်။ မျက်မှောက် ဂြောဟ်တည်ကုန်သောသူတို့၏။ ကိုယ်သန္တာန်ဖြစ်ရာ အရပ်

ဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကိုယ်ရိပ် ကိုယ်သဏ္ဌာန် ထင်ရာ မျက်နှာဝန်းဟု ဆိုလိုသည်။) ထိုမျက်နှာဝန်း၌ ခွန်နှစ်ထင်ကုန်သော။ ဝါဂွမ်းဆိုင်- ဝါဂွမ်း လွှာတို့၌ သွန်းလောင်း အပ်သောဆီသည်။ ထိုဝါဂွမ်းဆိုင်- ဝါဂွမ်း လွှာတို့ကို ဖျံ့နှံ့သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ခွန်နှစ်ထင်ကုန်သော မျက်လွှာတို့ကို နှံ့စေ၍ ဥပမာအားဖြင့်- ချိပိုးခြင်း။ ရေချိုးခြင်း။ တန်ဆာဆင်ခြင်း။ ယတ် လေခပ်ခြင်းကိစ္စ၊ ရှိကြကုန်သော အထိန်းတော် လေးယောက်တို့သည်။ မင်းသားငယ်ကို။ ယုယ စောင့်ရှောက်။ မြီးမြှောက်အပ် သကဲ့သို့။ ထိုနည်းတူစွာ။ ဝဏ္ဏဓိဓိတိသည်။ ယင်းပဿာဒစက္ခု၏တည်ရာ။ သန္ဓာ ရဏကိစ္စ။ အာပေါဓိတိသည်။ ပြောင်းပျော့နွဲ့စည်းခြင်း။ အာဗန္ဓုနကိစ္စ။ တေဇောဓိတိသည်။ ရင့်ကျက်စေခြင်း။ ပရိပါစနကိစ္စ၊ ဝါယောဓိတိသည် ရွှေ့ရှားခြင်း။ သမုဒ္ဓိရဏကိစ္စတို့ဖြင့်။ ဓိတိလေးပါးတို့သည်။ ပြုအပ် သော ကျေးဇူးရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဥတုစိတ်၊ အာဟာရတို့သည်။ မြီး မြှောက် ထောက်ပံ့ အပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ဇီဝိတိန္ဒြေ တည်းဟူသော အသက်သည်။ စောင့်ရှောက်အပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ ထိုပဿာဒစက္ခု ဥပါဒ် သောအခါ။ ရုပ်ပေါ်ဖင်း၊ ရုပ်ဂေါမဗ္ဗိး။ မိမိတခုတည်းသလျှင် မဟုတ်ဘဲ။ ဝဏ္ဏ-ဂန္ဓ-ရသ-အစရှိသည်တို့သည်။ ခြံရံအပ်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ အတိုင်း) အရှည်ပမာဏအားဖြင့်။ (သန်းဥက္ခေသန်း) မျှ ပမာဏရှိသည်ဖြစ်၍၎င်း။ မဟာဘုတ်ကို ကြည်စေတတ်သောကြောင့်။ ပဿာဒသာလျှင် မည်သည် အဖြစ်မဟုတ်သေးဘဲ။ စက္ခုဝိညာဉ်စိတ်တို့၏ရှိရာဖြစ်၏။ ဝဏ္ဏ၏ အဖြစ် ကို၎င်း။ အာဝဇ္ဇန်းအစ၊ တဒါရုံအဆုံးရှိကုန်သော။ လေးဆယ့်လေးပါး ကုန်သောစိတ်တို့၏။ ထွက်ရာဝင်ရာတံခါးသာယာဖြစ်၍။ ခွါရ၏ အဖြစ် ကို၎င်း။ ပြီးစေလျက် တည်လေသတည်း။ ။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စက္ခု သည်။ ပဿာဒစက္ခုမည်၏။ ။

ဤစကားအစဉ်၌။ သန်းဥက္ခေသန်းပမာဏရှိ၏ဟူသည်၌။ သန်းဥက္ခေသန်း ပမာဏရှိသော အရပ်၌။ စက္ခု ပဿာဒနံ၍။ တည်သည်ကိုယူ။ စက္ခု ပဿာဒ၏ သန်းဦးခေါင်း ပမာဏရှိသည်ကိုမယူလင့်။ ။ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ ပရမတ္ထဓမ္မဖြစ်၏။ တပွတိဋ္ဌောကာသ၊ သည်ပင်လျှင်။ တပွမာဏဖြစ်သောကြောင့်ဟူလို။ ထိုကဲ့သို့တပွမာဏဖြစ်သော၊ အကြည် ပဿာဒဓိတိကလေးကို။ အဘယ့်ကြောင့် စက္ခုဟူ၍ ဆိုအပ်သနည်းဟု စိစစ်အပ်၏။ ထိုသို့စိစစ်ခဲ့သော်၊ အကြောင်းကိုဤသို့ပြဆိုရာ၏။ ဒဿန-

ကိစ္စဘတ်၍။ စက္ခုဝိညာဏ်ဖြစ်သောအခါ။ အကြီးအမှူးပြု၍ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ စက္ခုမည်၏ ဟူ၍ပြဆိုရာ၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ရူပါရုံ စက္ခုပဿာဒ, အာလောက, မနသိကာရ, အားဖြင့်။ အကြောင်းပြ လေးပါးလာရှိရာယ်။ ရူပါရုံ, အာလောက, မနသိကာရ, ဟူသော။ အကြောင်းသုံးလီ။ စုညီသည်ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပဿာဒ, ဟူသော- စက္ခု, အကြည်ဓါတ်မပျက်စီးသော်သာလျှင်။ ဝိညာဏ် စိတ်သည်။ ဒဿနကိစ္စဘတ်၍ မြင်စွမ်းနိုင်ရကား။ ရူပါရုံကိုမြင်ခြင်း၌။ ထိုပဿာဒ အကြည် ဓါတ်သည်။ အကြီးအမှူး, ပရိနာယက, ဖြစ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ စက္ခုမည်၏ ဟု ဆိုအပ်၏။ ။ သို့ကြောင့်။ ဒဿန ပရိနာယကဋ္ဌေန စက္ခုပေတံ။ ။ ဟူ၍။ ဓမ္မသင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌၊ မိန့်တော်မူပြီ။ ။ ဒဿနပရိနာယကဋ္ဌေန။ မြင်ခြင်း၌အကြီးအမှူးပရိနာယကဟူသော အနက်သဘောကြောင့်။ ဇေတံ၊ ထိုပဿာဒ အကြည်ဓါတ်သည်။ စက္ခု၊ စက္ခုမည်၏။ ထိုစက္ခုသည်ပင်။ စက္ခုသမ္ပဿ၊ စသည်တို့၏ဖြစ်ရာ။ စုဝေးရာဖြစ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ အာယတနလည်းမည်၏။ ထိုစက္ခုသည်ပင်။ စက္ခု သမ္ပဿ စသည်တို့၏မိမိသို့အစဉ်လိုက်၍ဖြစ်သဖြင့်။ အစိုးရခြင်း အနက်သဘောကိုပြုတတ် သောကြောင့်။ ဣန္ဒြိယလည်း မည်၏။ ထိုစက္ခု သည်ပင်။ အတ္တမှဆိတ်ခြင်းသဘော။ သတ္တဝါမဟုတ်သော အနက်သဘောမှကင်းခြင်းကြောင့်။ ဓါတ်လည်းမည်၏။ ယင်းစက္ခုသည်ပင်ဖြစ်ဘတ်ပျက်တတ်သောကြောင့်။ လောကလည်းမည်၏။ ယင်းစက္ခုသည်ပင်။ လေးဆယ့်ခြောက်ပါးကုန်သောစိတ်တို့၏။ ထွက်ဝင်ရာဝင်ကြောင်း၊ တံခါးသဘွယ်ဖြစ်၍၊ နှါရလည်းမည်၏။ ယင်းစက္ခုသည်။ မည်မျှလောက်သောရူပါရုံနှင့်၊ ရှေးရှုကြိုက်ကြို။ ပေါင်းဆုံရသည်ဖြစ်စေ၊ ပြည့်ဝနိုင်သည်မရှိဘဲ။ ပြည့်နိုင်ခဲ့သော အနက်သဘောကြောင့်။ သမုဒ္ဒရာလည်းမည်၏။ ဤအရာ၌ သဗ္ဗေယတနသံယုတ်ပါဠိတော်ဝယ်။ ။ (စက္ခု၊ ဘိက္ခဝေပုရိသဿသမုဒ္ဒေါ။) စသည်ဖြင့်။ စက္ခုသမုဒ္ဒရာ၊ သောတသမုဒ္ဒရာ၊ ဗာနသမုဒ္ဒရာ၊ ဇိဝှိသမုဒ္ဒရာ၊ ကာယသမုဒ္ဒရာ၊ မနောသမုဒ္ဒရာဟူ၍။ သမုဒ္ဒရာ ခြောက်စင်းကိုဟောတော်မူ၏။ ယင်းသို့ဟောတော်မူရာ ဒေသနာဝယ်။ စက္ခု စသည်ကို သမုဒ္ဒရာနှင့်ခံထား၍။ ဟောကြားစေကာမူ။ ပမာ, ပမေခြင်းမတူမျှချေဘဲသိအပ်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဥပမာဖြစ်သော သမုဒ္ဒရာသည် ယူဇနာ ရှစ်သောင်းလေးထောင်မျှသာနက်ခဲ့၏။ အနံကား, ကမ်းအပိုင်းအခြားသာရှိခဲ့၏။ အသျှားကား၊ စကြာဝဠာအဝန်း၊ သုံးသန်း, ခြောက်

သိန်း၊ တသောင်း၊ သုံးရာ၊ ငါးဆယ်။ ယူစနာမျှသာ ရှိခဲ့၏။ ဥပမေယျ ဖြစ်သော(စက္ခုသမုဒ္ဒရာ) စသည်မှာမူကား။ အောက်အဘို့အားဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာ တိုင်အောင်၎င်း။ အသက်အဘို့အားဖြင့်။ အက္ခနိဋ္ဌ ဗြဟ္မဘုံတိုင်အောင်၎င်း နက်၏။ အနံအားဖြင့်၊ စကြာဝဠာအနန္တတိုင်အောင်။ အနံကျယ်ပျံ့၏။ အရှည်အလျားအားဖြင့်။ အနမတဂ္ဂ သံသရာဘဝ ကာလပတ်လုံး ရှည် လျား၏။ ဤသို့ ဘမာ၊ ပမေ မတူမျှခြင်းကိုသိအပ်၏။ ဤအရာများကို လည်းသတိချပ်၍။ စက္ခုသမုဒ္ဒရာ၏ နက်နံပုံ၊ ကျယ်ပျံ့ပုံ၊ အလွန်ရှည်လျား ပုံများကိုသိရာ၏။ သောတသမုဒ္ဒရာ၊ စသည်တို့၌လည်း။ ဖြစ်ထိုက်သော ဘုံအားသျှော်စွာ။ ရှည်လျားနက်ကျယ်ပုံကို သိသင့်လေပြီ။

ယင်းပဿာဒစက္ခုသည်။ အပြစ်နှင့်တကွ မကောင်းကျိုးကို ပေးတတ် သော ။ မည်းနက်သော အကုသိုလ်တရားမဟုတ်မူ၍။ ကြံပတေ့မြို့စင် သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဗဟ္ဗရ - လည်းမည်၏။ ယင်းပဿာဒစက္ခု သည်ပင်။ ဖဿစသည်တို့၏ ပေါက်ရောက်ဖြစ်ထွန်းရာဖြစ်သော အနက် သဘောကြောင့်။ ခေတ္တလည်း မည်၏။ ခေတ္တ-ကား လယ်ဟူလို။ ။

ယင်းပဿာဒ-စက္ခုသည်။ ထိုဖဿ စသည်တို့၏ပင်လျှင်။ တည်ရာ ဖြစ်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဝတ္ထုလည်းမည်၏။ ယင်းပဿာဒစက္ခု သည်။ ညီညွတ်သော။ သမ - အရပ်ဌာန။ မညီညွတ်သော။ ဝိသမ-အရပ် ဌာနကိုပြလျက်။ အတ္တဘောကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ နေတ္တ-လည်း မည်၏။ နေတ္တကား၊ မျက်စိဟူ၏။ ။ ထိုအနက် သဘောကြောင့်ပင်လျှင်။ နယန-လည်းမည်၏။ နယန-လည်း၊ မျက်စိပင်။ ။ ယင်းပဿာဒ စက္ခု သည်။ သက္ကာယ၌ အကျုံးဝင်သောအနက်သဘောကြောင့်။ ဩရိမ-တိရ လည်းမည်၏။ ။ ဤဩရိမတိရ၊ ဟူသည်ကို။ သံသရာ တည်းဟူသော ဤမှာဘက်ကမ်း ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ နိဗ္ဗာန်ကား။ ပါရိမတိရ - ထိုမှာ ဘက်ကမ်းဟူ၏။ ။ ယင်းပဿာဒစက္ခုသည်။ များစွာကုန်သော သူတို့နှင့် ဆက်ဆံသော အနက်သဘောကြောင့်သော်၎င်း။ အရှင်မရှိသောအနက် သဘောကြောင့်သော်၎င်း။ လူနေမရှိ၊ ဆိပ်ငြိမ်သော၊ ရွာဆိုးကုန်းနှင့် တူ၍။ သုညဂါမ-လည်းမည်၏။ ။

ဤသို့-ဩဇ္ဇာရိကံဝါ။ ။ ဟူသောပါဠိအရ။ ဩဇ္ဇာရိက ရုပ်ဆယ်ပါး တို့တွင်။ ရှေးဦးစွာသော၊ စက္ခု-ဟူသော၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ်၏။ စက္ခုမည် ခြင်းကို၎င်း။ အာယတနမည်ခြင်းကို၎င်း။ ဓါတ်မည်ခြင်းကို၎င်း။ ဣန္ဒြိယ

မည်ခြင်းကို၎င်း။ လောကမည်ခြင်းကို၎င်း။ ခွါရမည်ခြင်းကို၎င်း။ သမုဒ္ဒရာ
မည်ခြင်းကို၎င်း။ ပဏ္ဍရမည်ခြင်းကို၎င်း။ ခေတ္တမည်ခြင်းကို၎င်း။ ဝတ္ထု
မည်ခြင်းကို၎င်း။ နေတ္တမည်ခြင်းကို၎င်း။ နယန မည်ခြင်းကို၎င်း။ ဩရိ
မတိရမည်ခြင်းကို၎င်း။ သုညဂါမ၊ မည်ခြင်းကို၎င်း။ ဤကဲ့သို့ တဆယ်
လေးရပ်ကုန်သော အမည်တို့ဖြင့်၊ သတ်မှတ်၍ ပြဆိုအပ်သော ပဿာဒ
ဝါတ်၏ အမည်အပြားကိုလည်း။ အဘိဓမ္မာ အဋ္ဌကထာကြီးတို့ ဖွင့်ဆို
တိုင်း။ သိကြားနားလည်ရာ၏။

သောဘ စသည်ကိုကား။ စက္ခုအရာဝယ် လာရှိသော။ နေတ္တနှင့်
နယန ကိုနှုတ်၍။ ကြွင်းတဆယ် နှစ်ရပ်တို့ဖြင့်၊ စိစစ်အပ်၏။

ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စက္ခုပဿာဒ တည်းဟူသော၊ စက္ခုဝတ္ထုနှင့်။
ရူပါရုံ၏ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်း။ အဘိဓမ္မိဘူတ ဗုဒ္ဓနုဖြစ်သော သဘောသည်
သုခမရုပ်တို့နှင့်၊ မတူဘဲ။ ဝတ္ထုအာရုံတို့၏ ဖြစ်ပုံထူးဆန်း။ ကြမ်းထမ်း
ရုံ့ရင်းခွဲချေရကား။ ဩဒ္ဓါရိကရုပ်ဟူ၍ခေါ်ဆိုအပ်၏ ဟူသော။ အနက်
အဓိပ္ပါယ်ကိုသိအပ်၏။ ။ဤနည်းအတူ။ ။သသန္တာရနားတွင်း၏အတွင်း
ဝယ်။ နုနယ်သိမ်မွေ့စွာသော၊ နိမြန်းသောမွေးညှင်းတို့ဖြင့်၊ ဝန်းကျင်
မပြတ်ပေါက်ရောက်အပ်သော၊ လက်စွပ်ကွင်းသဏ္ဌာန်မျှရှိသော၊ အရပ်
၌။ ပျံ့နှံ့၍ ဖြစ်သော။ သောတပဿာဒတည်းဟူသော။ သောတဝတ္ထုနှင့်
သဒ္ဓါရုံ၏ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်း။ အဘိဓမ္မိဘူတ၊ ဗုဒ္ဓနုဖြစ်သော၊ သဘော
သည်၎င်း။ ။သ,သန္တာရနားခေါင်း၏၊ အတွင်းဝယ်။ ဆိပ်ခြေသဏ္ဌာန်
ရှိသောအရပ်၌။ ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်သော၊ ဗာနပဿာဒ တည်းဟူသော။ ဗာန
ဝတ္ထုနှင့်။ ဝန္တာရုံ၏။ ရှေးရှုထိခိုက်ခြင်း။ အဘိဓမ္မိဘူတ- ဗုဒ္ဓနုဖြစ်သော
သဘောသည်၎င်း။ ။သ,သန္တာရ၊ လျာလယ်၏အထက်၌။ ကြာရွက်ဖျား
မြတ်သဏ္ဌာန်ရှိသောအရပ်၌။ ပျံ့နှံ့၍ဖြစ်သော။ ဇိဝှါ ပဿာဒ တည်းဟူ
သော၊ ဇိဝှါဝတ္ထုနှင့်။ ရသာရုံ၏၊ ရှေးရှု ထိခိုက်ခြင်း။ အဘိဓမ္မိဘူတ-
ဗုဒ္ဓနုဖြစ်သော-သဘောသည်၎င်း။ ။ဆံ,အမွေး, ခြေသီး, လက်သီးဖျား,
ခြောက်သွေ့သော အရပ်ကိုထား၍။ တကိုယ်လုံး ပျံ့နှံ့၍ ဖြစ်သော၊
ကာယ,ပဿာဒတည်းဟူသော၊ ကာယဝတ္ထုနှင့်။ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗါရုံရှေးရှု ထိခိုက်
ခြင်း။ အဘိဓမ္မိဘူတ- ဗုဒ္ဓနုသဘောသည်၎င်း။ သုခမရုပ်တို့နှင့်မတူဘဲ
ဝတ္ထုအာရုံတို့၏ ဖြစ်ပုံထူးဆန်း၍၊ ကြမ်းထမ်း ရုံ့ရင်းခွဲ ချေရကား။

ဩဇ္ဇာရိကရုပ်ဟူ၍။ ခေါ်ဆိုအပ်၏ ဟူသော။ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကိုလည်း။
သိရာသတည်း။ ။

ဤကား=ဩဇ္ဇာရိကပါဌအရ။ ဩဇ္ဇာရိကရုပ် အပြားဆယ်ပါးနှင့်
ဩဇ္ဇာရိကမည်ခြင်း၏အကြောင်းများကိုပြဆိုခြင်းပေတည်း။

ယခုအခါ-သုခုမရုပ်ကိုဆိုပေအံ့။

သုခုမံဝါ။ ။ဟူသောပါဌအရ။ သုခုမရုပ်ဟူသည်။ အာပေါဓါတ်တခု
ဣတ္ထိန္ဒြေ၊ ပုရိသိန္ဒြေ တည်းဟူသော၊ ဘာဝရုပ်နှစ်ခု။ ဟဒယရုပ်တခု။
ဇီဝိတိန္ဒြေတည်းဟူသော။ ဇီဝိတရုပ်တခု။ အာဟာရရုပ်တခု၊ အာကာသ
ဓါတ်တည်းဟူသော။ ပရိစ္ဆေဒရုပ်တခု၊ ကာယဝိညက်၊ ဝစီဝိညတ်တည်း
ဟူသော။ ဝိညတ်ရုပ်နှစ်ခု။ လဟုတာ၊ မုဒုတာ၊ ကမ္မညတာ၊ ဟူသော
ဝိကာရရုပ်သုံးခု။ ဥပစယ သန္တတိ။ ဇရကာ၊ အနိစ္စတာဟူသော၊ လက္ခဏာ
ရုပ်လေးခု၊ အားဖြင့်၊ သုခုမရုပ်၊ တဆယ့်ခြောက်ဖြစ်၏။ ။ထိုတဆယ့်
ခြောက်ပါးသော ရုပ်သည်။ ခန္ဓာအားဖြင့်၊ ရူပက္ခန္ဓာ အာယတန အား
ဖြင့်လည်း၊ ဓမ္မာယတန၊ ဓါတ်အားဖြင့်၊ ဓမ္မဓါတ်သာလျှင်ဖြစ်၍။ အာရုံ
အားဖြင့်လည်း၊ ဓမ္မာရုံသာတည်း ထိုဓမ္မာရုံသည်။ ဩဇ္ဇာရိက ရုပ်တို့
ကဲ့သို့။ ပဉ္စဒ္ဓါရအား ထင်ခြင်းသို့၊ မရောက်ဘဲ၊ မနောဒ္ဓါရအားသာလျှင်။
ဓမ္မာရုံ၏ အဖြစ်ဖြင့်၊ ထင်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ။ထိုကဲ့သို့ ထင်သောအခါ။
ဩဇ္ဇာရိကရုပ်တို့၏။ ပဉ္စဒ္ဓါရ ဝတ္ထုတို့နှင့်၊ ပဉ္စာရုံတို့သည်။ တိရိစ္ဆာန်ကြ
ကုန်သကဲ့သို့ မဟုတ်ကုန်ဘဲ။ အာရုံ၊ အာရမ္မဏိက၊ ရှေးရှုထင်ခါမျှဖြင့်။
မရုံရင်း၊ မကြမ်းထမ်း၊ သိမ်မွေ့စွာဖြစ်ကြလေသောကြောင့်။ ထိုတဆယ့်
ခြောက်ပါးသော ရုပ်သည်။ သုခုမရုပ်မည်၏ဟုလိုသည်။ ။

ထို့ကြောင့် ။။ သုခုမံ၊ ဝတ္ထုအာရုံ၊ မဟုတ်ပုံကြောင့်။ ဖြစ်ကြို့ထူးဆန်း။
မကြမ်းထမ်းသော။ သံရူပံဝါ။ အကြင်ရူပက္ခန္ဓာတည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြေယ
စသည်အပြား။ တဆယ့်ခြောက်ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ ။ဟူ၍။ ငါတို့
ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ အနက်မြန်မာ ယောဇနာတော်မူ
လေသည်။ ။ဤသို့။ ဩဇ္ဇာရိကဒုတ်၌။ ရုံရင်းကြမ်းထမ်းသော ရုပ်၊
သိမ်မွေ့သော ရုပ်ဟူ၍၊ ဒုကနည်းအတိုင်း၊ ခွဲခြမ်းသီးသန့်ပြီးခါ၊ ရေတွက်
သိမ်းကြိုးလိုက်သည်ရှိသော်၊ ရုပ်အလျှင်း မရှိသော၊ အရူပလေးဘုံကို
ထား၍၊ ရုပ်အရေအတွက်၊ တဆယ့် ခွန်နှစ်ပါးရရှိသော၊ အသညသတ်ဘုံ။

ရုပ်အရေအတွက်၊ နှစ်ဆသုံးသုံးပါးရရှိသောရူပဘုံ။ ရုပ်နှစ်ဆယ့်ရှစ်ပါး
 လုံးရရှိသော၊ ကာမတဆယ့်တဘုံ။ ဤအလုံးစုံတို့၌၊ ရှိရှိသမျှရုပ်သည်၊
 ဩဇ္ဇာရှိကပုဒ်။ သုခမပုဒ်၊ တို့၌သာလျှင်၊ အကြီးဝင်ကြံ့ ရမည်ဖြစ်၍၊
 ရုပ်ဟူသမျှသည် ဩဇ္ဇာရှိက ရုပ်နှင့် သုခမ၊ ရုပ်ချည်းသာလျှင်၊ ဖြစ်
 ကြရ၏။ ထိုကဲ့သို့၊ ဩဇ္ဇာရှိက၊ သုခမ၊ ဖြစ်ဖြစ်သမျှရုပ်တို့တွင်။ ဩဇ္ဇာရှိက
 ရုပ်သည်သာလျှင်။ အနိစ္စမည်သည် သာလျှင် မဟုတ်သေး။ သုခမဖြစ်
 သော ရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စမည်သည် သာလျှင်တည်း။ ။ သုခမဖြစ်
 သောရုပ်သည်သာလျှင်။ အနိစ္စမည်သည် မဟုတ်သေး။ ဩဇ္ဇာရှိကဖြစ်
 သောရုပ်သည်လည်း။ အနိစ္စမည်သည်သာလျှင် တည်းဟူ။ ဩဇ္ဇာရှိက
 သုခမနှစ်ပါးလုံးကိုပင်လျှင်၊ သိမ်းကြိုးတော်မူ၍။ ခယတ္တ၊ ဝယတ္တကြောင့်
 အနိစ္စမည်ကြောင်း။ အနိစ္စတုံး ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဘုရားမြတ်စွာ သိစေ
 တော်မူသတည်း။ ထိုဩဇ္ဇာရှိက၊ သုခမရုပ်၊ နှစ်ဌာနသည်ပင်လျှင်။ ခယတ္တ
 ဝယတ္တဖြစ်ရခြင်းကား။ စင်စစ်သုခမဟုတ်၍၊ ဒုက္ခမည်ကြောင်း။ ဒုက္ခတုံး
 ဖြစ်ကြောင်းကို၎င်း။ ယင်းကဲ့သို့ မိမိအလိုမရှိပါဘဲလျက်။ မမြဲခြင်းအနိစ္စ
 နှင့်၊ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခဖြစ်ရခြင်းကား။ စီရင်လွှမ်းမိုး အပိုးမရခြင်းကြောင့်
 သာဖြစ်ချေကား။ စင်စစ် အနတ္တမည်ကြောင်း။ အနတ္တတုံး အမှန်ဖြစ်
 ကြောင်းများကို၎င်း။ ဘုရားမြတ်စွာ၊ သိစေတော်မူသတည်းဟူ။ ရှေး-
 အနိစ္စနည်းတူ၊ မှတ်ယူလင့်ကြကုန်။ ။

ယခုအခါ-ဟိနုဒ္ဓကံကို ဆိုပေအံ့။

ဟိနုဝါ ပဏိတံဝါ= ဟူသောပါဒ်၌။ ။ ဟိနု-ပဏိတ အဖြစ်ကို၊ ပရိ
 ယာယအားဖြင့်၎င်း။ မုချအားဖြင့်၎င်း။ ပိုင်းခြား ပြဆိုအပ်၏။ ထိုနှစ်ရပ်
 တို့တွင်။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့၏ရုပ်အောက်။ သုဒဿာဗြဟ္မာတို့၏ရုပ်သည်
 ညံ့သည်ဖြစ်၍၊ ဟိနုရုပ်မည်၏။ ထိုအကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့၏ ရုပ်သည်ပင်လျှင်၊
 သုဒဿာ ဗြဟ္မာတို့၏ရုပ်ထက်၊ မြတ်သည်ဖြစ်၍။ ပဏိတရုပ် မည်၏။
 ဤကဲ့သို့ အထက်ဘဝကမှစ၍၊ အောက်အဝီစိတိုင်အောင်။ ဘုံချင်းချင်း
 စာနာနှိုင်းထောက်၍။ အကြင်ရွေ့လောက်၊ ငရဲသူသတ္တဝါတို့၏ရုပ်သည်
 ရှိ၏။ ထိုရွေ့လောက် ပရိယာယအားဖြင့်။ ဟိနု-ပဏိတ၊ ၏အဖြစ်ကို၊ သိ
 အပ်၏။ နိပ္ပရိယာယအားဖြင့်ကား။ အကြင်ဘုံ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌ အကု
 သလဝိပါက်ရုပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုရုပ်သည်။ ဟိနုရုပ်မည်၏။ အကြင်ဘုံ-

အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်၌။ ကုသလဝိပါက်ရုပ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုရုပ်သည်။ ပဏိတ
 ရုပ်မည်၏။ ။ဤကား။ ပဋိသန္တိဒါမဂ်အဋ္ဌကထာ၌ ခွဲဝေပုံ။ ။ခန္ဓဝိဘင်း
 အဋ္ဌကထာကြီး၌။ အကျယ်ဝေဘန်တော်မူပုံကား။ ။ ငရဲသူတို့၏ ရုပ်သည်
 အဆုံးစွန် ကောဋိပတ္တဖြစ်သော ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုငရဲသူတို့၏။ ရုပ်ကို
 ထောက်၍။ တိရစ္ဆာန်တို့တွင်။ နဂါး၊ ဂဠုန်တို့၏ ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်
 မည်၏။ ထိုနဂါး ဂဠုန်တို့၏ ရုပ်ကို ထောက်၍။ ပြိတ္တာတို့၏ ရုပ်သည်။
 ပဏိတရုပ်မည်၏။ ထိုပြိတ္တာတို့၏ရုပ်သည်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုရုပ်ကို
 စွဲ၍။ ဇနပုဒ်ရွာသူတို့၏ ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်မည်၏။ ထိုဇနပုဒ်ရွာသူတို့၏
 ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုဇနပုဒ်ရွာသူတို့၏ ရုပ်ကို ထောက်၍။
 ဂါမဘောဇက ဖြစ်ကုန်သော။ ရွာစားတို့၏ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်မည်၏။
 ထိုရွာစားတို့၏ ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုရွာစားတို့၏ ရုပ်ကို
 ထောက်၍။ ဇနပုဒ်ကိုအဖိုးရကုန်သော သူတို့၏ ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်
 မည်၏။ ထိုဇနပုဒ်ကို အဖိုးရကုန်သော သူတို့၏ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်
 မည်၏။ ထိုဇနပုဒ်ကိုအဖိုးရသူတို့၏ ရုပ်ကိုထောက်၍။ ပဒေသရာဇ်မင်း
 တို့၏ ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုပဒေသရာဇ် မင်းတို့၏ရုပ်ကို
 ထောက်၍။ လေးကွန်းလုံးနတ်၊ စက္ကဝတ်မင်းတို့၏ ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်
 မည်၏။ ထိုစက္ကဝတ်မင်းတို့၏ ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုစက္ကဝတ်
 မင်းတို့၏ရုပ်ကိုထောက်၍။ ဘုမ္မဂိုးနတ်တို့၏ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်မည်၏။
 ထိုဘုမ္မဂိုးနတ်တို့၏ ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။ ထိုဘုမ္မဂိုး နတ်တို့၏
 ရုပ်ကိုထောက်၍ စတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်
 မည်၏။ ထိုစတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ ရုပ်သည်ပင်။ ဟိနရုပ်မည်၏။
 ထိုစတုမဟာရာဇ် နတ်တို့၏ ရုပ်ကိုထောက်၍။ တာဝတိံသာနတ်တို့၏
 ရုပ်သည်။ ပဏိတရုပ်မည်၏။ ဤကဲ့သို့အဆင့်ဆင့်တိုးတက်၍ အထက်
 ရူပါဝစရ တဆယ် ခြောက်ဆုံတို့တွင်။ အကနိဋ္ဌ ဗြဟ္မာတို့၏ ရုပ်သည်။
 အထွဋ်အထိင်သို့ ရောက်သော။ မတ္တကပတ္တပဏိတ ရုပ်မည်၏။ ဤအစီ
 အစဉ်၌။ ဟိန ပဏိတအချုပ်ကား။ ငရဲသူတို့၏ရုပ်သည်။ စင်စစ် အနိဋ္ဌ
 ဖြစ်သော။ ကောဋိပတ္တဟိနရုပ်တည်း။ အကနိဋ္ဌဗြဟ္မာတို့၏ ရုပ်ကား။
 စင်စစ်အနိဋ္ဌဖြစ်သော။ မတ္တကပတ္တပဏိတတည်း။ ထိုနှစ်ဌာန အတွင်းရှိ
 ရုပ်စုကား။ ချင်းချင်းထောက်၍။ ဟိန ပဏိတ။ အနိဋ္ဌ-အနိဋ္ဌမပြတ်။
 ပြောင်းခါ-ရွှေ့ခါ။ ဟိန-ပဏိတ ဖြစ်ဟန်ကိုသိအပ်၏။ ။ အနက်သ
 ဘောတို့ကို။ နှစ်နောနှစ်ချိုက်။ နှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ ။ ဟိန၊ ကိုပင်စိတ်

မသန့်၊ ယုတ်ညံ့သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ အနိဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ ပဏိတံ၊ ကိုယ်စိတ်ကြည်ညို အလိုရှိအပ်သော။ ဣဋ္ဌရုပ်သည်၎င်း။ ။ဟူ၍၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ အနက် မြန်မာယောဇနာတော်မူသည်ကိုသိ။ ။ဤဟိနအနက်ဖြင့်။ သိမ်းကြုံးခြင်း စသော ဆိုဘွယ် စကားရပ်များကို။ ရှေးဒုက်တို့၌ ဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသော နည်းအတိုင်း သိအပ်၏။

ဟိနဒုက်ကို ပြဆိုသည်ကား=ပြီးပြီ။

ယခုအခါ-ဒုရဒုက်ကို ပြဆိုပေအံ့။

ယံဒုရသန္တိကောဝါ = ဟူသော ပါဠိ၌။ ဒုရရုပ်ဟူသည်။ အောက်၌ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ အကြင် သုရမရုပ်၊ တဆယ့် ခြောက်ခုသည် ရှိ၏။ ထိုသုရမရုပ် တဆယ့်ခြောက်ခုသည်ပင်။ ထိုးထွင်း၍ သိနိုင်ခဲ့သော သဘော ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဝေသော ဒုရရုပ် မည်၏။ ထို့ကြောင့်။ ဒုရ-ပုဒ်ကို။ ။ဒုရေ၊ သုရမရုပ်၊ သဘောဟုတ်၍။ မချမထင်၊ မမြင်နိုင်သေး၊ ခဲခက်ရေးကြောင့်၊ ဝေသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ ဣတ္ထိန္ဒြိယ၊ စသည် အပြား။ ၁၆-ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ ။ဟူ၍၊ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။ယံသုရမ-တဒေဝဒုပ္ပဒိဋ္ဌိ သဘာဝတ္တာဒုရေ။ ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့် အညီတည်း။ ။

သန္တိကေရုပ်ဟူရာ၌။ ဆိုခဲ့ပြီးသော အကြင် သြဋ္ဌာရိကရုပ်သည် ရှိ၏။ ထိုသြဋ္ဌာရိကရုပ်သည်ပင်လျှင်။ ကောင်းစွာ ထိုးထွင်း၍ သိလွယ်သော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ နိးသော သန္တိကေရုပ်မည်၏။ ။

ထို့ကြောင့်။ သန္တိကေ-ပုဒ်ကို။ ။သန္တိကေ၊ သြဋ္ဌာရိကရုပ်။ ဗျပ္ပတ် ထူးဆန်း။ ကြမ်းထမ်းခြင်းကြောင့်။ စွဲလမ်းထင်ထင်။ အမြင်ရင့်သီး။ နိးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ယံရူပံဝါ၊ အကြင် ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော။ စက္ခာသဘာဝ-စသည်အပြား။ တဆယ့် နှစ်ပါးသော ရုပ်သည်၎င်း။ ။ ဟူ၍၊ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ယံသြဋ္ဌာရိကံ - တဒေဝ သုပ္ပဒိဋ္ဌိ သဘာဝတ္တာသန္တိကေ။ ။ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်အညီတည်း။ ။

ခန္ဓဝိဘင်း အဗ္ဗကထာကြီး၌မူ။ ဒုရေသန္တိက အပြားကို ဤသို့လည်း၊
 ဝေဘနံတော် မူသေး၏။ ကြပတေ့စကား ဆိုကုန်သော သူတို့၏။
 တဆယ့်နှစ်တောင်သည်။ ကြားကောင်းရာ သဝနုပစာရမည်၏။ ထိုတ
 ဆယ့်နှစ်တောင်၏ အတွင်း၌ ရုပ်သည်။ သန္တိကေမည်၏။ ထိုမှပြင်ပ
 ဖြစ်သောရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ ထိုကဲ့သို့သန္တိကေ၊ ဒုရေကိုခွဲဝေရာ၌။
 သုရမရုပ်သည်။ အဝေး၌ဖြစ်ခဲ့သော။ လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ ဩကာသ
 အားဖြင့်၎င်း။ ဒုရေရုပ်မည်သည်ဖြစ်၏။ အနီး၌ဖြစ်ခဲ့သော်ကား။ ဩကာသ
 အားဖြင့်သာလျှင်။ သန္တိကေရုပ် မည်သည်ဖြစ်၏။ လက္ခဏာအားဖြင့်။
 သန္တိကေ ရုပ်သည်မဖြစ်။ ဩဇ္ဇာရိက ရုပ်သည်။ အနီး၌ ဖြစ်ခဲ့သော်။
 လက္ခဏာအားဖြင့်၎င်း။ ဩကာသအားဖြင့်၎င်း။ သန္တိကေ ရုပ်မည်သည်
 ဖြစ်၏။ အဝေး၌ ဖြစ်ခဲ့သော်။ ဩကာသ အားဖြင့်သာလျှင်။ ဒုရေရုပ်မည်
 သည်ဖြစ်၏။ လက္ခဏာအားဖြင့်။ ဒုရေရုပ် မည်သည်မဖြစ်။ ဤသို့စိစစ်ပြီး
 လျှင်။ မိဒိ၏ရုပ်သည်။ သန္တိကေရုပ်မည်၏။ မိဒိရုပ်မှတစ်ပါး ခန္ဓာကိုယ်၏
 ဝမ်းတိုက်တွင်း၌ပင် ဖြစ်စေကာမူ။ သူတစ်ပါး၏ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။
 တနည်း။ ဝမ်း၏အတွင်း၌ တည်သောသူ၏ ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်
 ၏။ ပြင်ပ၌တည်သောသူ၏ ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ တနည်း။ တညောင်
 စောင်းတည်း၌။ အိပ်သောသူ၏ ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ ပြင်ပ
 အိမ်ဦး၌ တည်သောသူ၏ ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ တနည်း။ ပရဂုဏ်
 အတွင်း၌ တည်သောရုပ်သည်။ သန္တိကေရုပ်မည်၏။ ပရဂုဏ်ပြင်၌တည်
 သောရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ တနည်း။ သံဃအရာဝ်တွင်း၌ ရုပ်သည်။
 သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ သံဃအရာဝ် ပြင်ပ၌ ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။
 တနည်း။ အန္တောသိမ၏ အတွင်း၌ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ ဗဟိ
 သိမ၏ အတွင်း၌ ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ တနည်း။ အန္တောဂါမခေတ်
 အတွင်း၌ ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ ဗဟိဂါမ ခေတ်အတွင်း၌
 ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ် မည်၏။ တနည်း။ ဇနပုန်အတွင်း၌ ရုပ်သည်။ သန္တိကေ
 ရုပ်မည်၏။ ဇနပုန်ပြင်ပ၌ ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်။ တနည်း။ တိုင်း၏
 အပိုင်းအခြား အတွင်း၌ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ တိုင်းအပိုင်းအ
 ခြား၏ ပြင်ပ၌ရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ တနည်း။ သမုဒ္ဒရာ၏ အတွင်း၌
 ရုပ်သည်။ သန္တိကေ ရုပ်မည်၏။ သမုဒ္ဒရာ၏ ပြင်ပရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်
 မည်၏။ တနည်း။ စကြာဝဠာ၏ အတွင်း၌ ရုပ်သည်။ သန္တိကေရုပ်မည်၏။
 စကြာဝဠာ၏ပြင်ပရုပ်သည်။ ဒုရေရုပ်မည်၏။ ။

ဤ ဣဒေ၊ သန္တိကေရုဏ်ကို ခွဲခြမ်းဝေစာန်ခြင်းသည်ကား
 ဩကာသဟူသော ဖြစ်ရာအရပ်ကိုစွဲ၍
 ခွဲခြမ်း ဝေစာန်ပုံတည်း။

ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ရုပ်အလုံးစုံကို။ အနိစ္စအားဖြင့် မှတ်ခြင်း။ သမ္မသန
 ဥပသေသနာတက္ခိဋ္ဌိကော။ ဒုက္ခအားဖြင့်မှတ်ခြင်း။ သမ္မသနဥပသေသနာတက္ခိဋ္ဌိကော။ အနတ္တအားဖြင့်
 မှတ်ခြင်း။ သမ္မသနဥပသေသနာတက္ခိဋ္ဌိကော။ ဤသို့၊ သမ္မသနဥပသေသနာတက္ခိဋ္ဌိကော။ သုံးပါးပြားဟန်ကို၊
 သိရှိပြီးမှ။ ထိုသမ္မသနဥပသေသနာတက္ခိဋ္ဌိကော။ အလုံးစုံသောရုပ်ကို။ အတိတ
 တိတ်အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တတ္တဒုက္ခ အစရှိကုန်သော။ ဒုက္ခလေးပါးတို့ဖြင့်
 ၎င်း။ ဤဘဝယုတပါးကုန်သော။ ဩကာသတို့ဖြင့် ပိုင်းခြား၍။ အတိတ
 တိတ်၏အရာ၌။ ။အတိကာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန် အနိစ္စ ခယဋ္ဌေန။ ။ဟူ၍
 ဟောတော်မူသည် အတိုင်း။ လွန်လေပြီးသော အတိတ်ကာလ၌။ ဥပါဒ်
 ဖြစ်ပေါ်ခဲ့သော။ အကြွင်းအတိတ်ရုပ်သည် ရှိ၏။ ထိုအတိတ် ရုပ်သည်။
 အတိတ်ကာလ၌ပင်။ အကြွင်းမရှိသောသဘောကြောင့်။ ရွှေ့လျော့ပေါက်
 လွှဲ။ ပျောက်စေခြင်း။ ခန်းခြောက်ပျန်းတီး ပျက်စီးခြင်း။ ဖြစ်ခဲ့လေပြီ။
 ထင်ရှားကာလ။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝသို့။ ထိုအတိတ် ရုပ်သည်။ မလိုက်မပါ။
 မရောက်လာနိုင်တော့ချေဟူ၍။ အတိတ် ရုပ်တရားကို။ (အနိစ္စ၊ခယဋ္ဌေန)
 ဟု ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရာ၏။ ဤကဲ့သို့ အတိတ်ရုပ်။ ချုပ်ဆုံးပြတ်စဲ ပြီး၍။
 နောက်တဖန် ဆက်လက်ခါ၊ ရုပ်တရားဖြစ်ပေါ် လာရခြင်းလည်း။ အ
 အကြောင်းမဲ့မဟုတ်ချေ။ ရုပ်တရားကို ဖြစ်စေခြင်း၌။ မိဘသမ္ဘယအလား။
 စံယူထားရကုန်သော။ အမိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ဥပါဒါန်၊ ကံတည်းဟူကုန်သော။
 ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းတရားတို့ကို။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ မပယ်၊ မဖြတ်၊ မသတ်
 နိုင်သဖြင့်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော အခြားမဲ့ကာလ။ အနန္တရဘဝ၌။ အကြွင်း
 အနာဂတ်ရုပ်သည်။ ဖြစ်ရလေတံ့ သတည်း။ ထိုအနာဂတ်ရုပ်သည်လည်း
 ထိုအနာဂတ်၌ပင်လျှင်။ အကြွင်းမရှိသော သဘောကြောင့်။ ရွှေ့လျော့
 ပေါက်လွှဲ၊ ပျောက်စေခြင်း။ ခန်းခြောက်ပျန်းတီး၊ ပျက်စီးခြင်း ဖြစ်လေတံ့။
 ထိုအနာဂတ်ကာလ၌။ နောက်ဘဝသို့။ ထိုအနာဂတ်ရုပ်သည်။ မလိုက်
 မပါလကံ့ဟူ၍။ အနာဂတ်ရုပ်တရားကို (အနိစ္စ၊ခယဋ္ဌေန ဟု ဆင်ခြင်
 သုံးသပ်ရာ၏။ ။ပစ္စုပ္ပန်ကာလ၊ ဤဘဝ၌။ အကြွင်းရုပ်သည် ဖြစ်ဆဲဖြစ်
 လျက်ပင် တင်ရှားရှိ၏။ ထိုရုပ်သည်လည်း။ ဤပစ္စုပ္ပန်ကာလ၌သာလျှင်။
 အကြွင်းမရှိသောသဘောကြောင့်။ ရွှေ့လျော့ကင်းပြောက်။ ယွင်းပေါက်

ပျန်းတီး။ ပျက်စီးကုန်ခမ်းဆဲပင်ဖြစ်၏။ ဤပစ္စုပ္ပန်ကာလမှ၊ ဘဝတပါးသို့ ထိုပစ္စုပ္ပန်ရပ်သည်။ လိုက်ပါသောအားဖြင့်။ မသွားမရောက်နိုင်တော့ချေ ဟူ၍။ ပစ္စုပ္ပန်ရပ်တရားကို (အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန) ဟု ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရာ၏။ ။
ဤအတိတတိက်၏အရာ၌၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို။ အသီးသီး ဝေဘန်ခွဲသည် နည်းအတိုင်း။ အစိတ် အစိတ်အားဖြင့်လည်း။ ရှုဆင်ခြင် လေ့ဦး။ ။

ဤကား-အတိတတိက်ဖြင့်၊ အနိစ္စသမ္မသနဉာဏ်၌။
ဆင်ခြင်သုံးသပ်ဟန်တည်း။

ဒုက်လေးတန်တို့ဖြင့် ဆင်ခြင်သုံးသပ်ဟန်ကား = အဇ္ဈတ္တ ဖြစ်သော အကြင် ရပ်သည် ရှိ၏။ ထိုအဇ္ဈတ္တရပ်သည်၊ အဇ္ဈတ္တအဖြစ်၌ သာလျှင်။ ကုန်ခမ်းပျက်စီးရလေ၏။ ဗဟိဒ္ဓ၏ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်တော့ချေ ဟူ၍။ နှလုံးပိုက်ခါ။ အဇ္ဈတ္တရပ်တရားကို။ (အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန) ဟု ဆင်ခြင် သုံးသပ် ရာ၏။ ။

ဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော အကြင်ရပ်သည် ရှိ၏။ ထိုဗဟိဒ္ဓဖြစ်သော ရပ်သည် လည်း။ ဗဟိဒ္ဓ အဖြစ်၌ သာလျှင်၊ ချုပ်ဆုံး ပျက်စီးရလေတော့၏။ အဇ္ဈတ္တ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်တော့ချေဟူ၍။ နှလုံးပိုက်ခါ၊ ဗဟိဒ္ဓရပ်တရားတို့ကို။ (အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန) ဟု ဆင်ခြင်သုံးသပ်ရာ၏။ ။

အဇ္ဈတ္တဒုက်နည်း အတူလျှင်။ ဩဇ္ဇာရိကဒုက်၌လည်း။ အကြင် ဩဇ္ဇာ ရိကရပ်သည်။ သုခုမရပ်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်တော့နိုင်ဘဲ။ ဩဇ္ဇာရိက အဖြစ်၌သာလျှင်။ ကုန်ပျောက်ပျန်းတီး၊ ပျက်စီးရအံ့သော အချင်းအရာ ကို၎င်း။ သုခုမရပ်သည်လည်း။ ဩဇ္ဇာရိက၏ အဖြစ်သို့ မရောက်နိုင်ဘဲ။ သုခုမ၏ အဖြစ်၌ သာလျှင်။ ကုန်ပျောက် ပျန်းတီး။ ပျက်စီး ရအံ့သော အချင်းအရာကို၎င်း၊ ရှုဆင်ခြင်အပ်၏။ ။ ဟိနဒုက်၌လည်း။ ဟိနရပ်သည်၊ ပဏိတ၏ အဖြစ်သို့။ ပဏိတရပ်သည်လည်း။ ဟိန၏ အဖြစ်သို့ မရောက် ဘဲလျက်၊ ပျက်စီးရပုံ။ ။ ဒုရရပ်၌လည်း။ ဒုရရပ်သည်၊ သန္တိကေ ရပ်၏ အဖြစ်သို့။ သန္တိကေရပ်သည်လည်း။ ဒုရရပ်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ဘဲ ပျက်စီးရပုံများကိုလည်း။ (အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန) ဟု ဆင်ခြင် သုံးသပ်ရာ၏။ ။

ဤအလုံးစုံသော စကားရပ်သည်လည်း။ (အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန) ဟူသော ပါဠိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ တခုသော သမ္မသန ဉာဏ်တည်း။ အပြားအား

မြင့်ကား။ တိတ်တပါး၊ ဒုက္ခလပ်ပါးဖြစ်၍။ တဆယ့်တပါး အပြားရှိ၏ ဟူ၍သိလင့်။ ။

ဤ၌ အတိတ်ရုပ်သည်၊ ပစ္စုပ္ပန်သို့။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်သည်၊ အနာဂတ်သို့။ အနာဂတ်ရုပ်သည်၊ တဖန်ကာလ၊ နောက်ဘဝသို့ မရောက်ဘဲ။ ချုပ်ဆုံး ရခြင်းသည်၎င်း။ အဇ္ဈတ္တိကရုပ်သည် ဗဟိဒ္ဓရုပ်အဖြစ်သို့။ ဗဟိဒ္ဓရုပ်သည် အဇ္ဈတ္တိကရုပ်အဖြစ်သို့မရောက်ဘဲ၊ ချုပ်ဆုံးရခြင်းသည်၎င်း၊ ဩဇ္ဇာရိက ရုပ်သည်၊ သုရမရုပ်အဖြစ်သို့။ သုရမရုပ်သည်၊ ဩဇ္ဇာရိကရုပ်အဖြစ်သို့ မရောက်ဘဲ၊ ချုပ်ဆုံးရခြင်းသည်၎င်း၊ ဟိနရုပ်သည်၊ ပဏိတရုပ်အဖြစ်သို့ ပဏိတရုပ်သည်၊ ဟိနရုပ်အဖြစ်သို့မရောက်ဘဲ။ ချုပ်ဆုံးရခြင်းသည်၎င်း ခုရရုပ်သည်၊ သန္တိကရုပ်အဖြစ်သို့။ သန္တိကရုပ်သည်၊ ခုရရုပ်အ ဖြစ်သို့ မရောက်ဘဲ၊ ချုပ်ဆုံးရခြင်းသည်၎င်း။ ရုပ်တရားတို့၏ ဓမ္မတာ သဘောအားဖြင့်။ စိတ္တက္ခဏာဘဝသို့ ခုန့်နှစ်ချက်။ ခဏဝယ်(၅၁)ချက် မျှသာ အသက်ရှည်သည်ဖြစ်၍။ ကာလတပါးမှ၊ ကာလတပါးသို့၎င်း။ ရုပ်တပါးမှ၊ ရုပ်တပါးသို့၎င်း။ မကူးမပြောင်းနိုင်ဘဲ။ အနိစ္စဖြစ်ခါချုပ်ဆုံး ရသည်ဟူ၍သိ။ တမိတ်ဘဒေသအားဖြင့်။ ထင်ရှားစေရန်ကား။ သတ္တဝါ တို့ ဘဝသစ်သို့ရောက်သောကာလ၊ ရှေးမဆွဝယ်။ ပဋိသန္ဓေမိတ်နှင့်တကွ ဖြစ်သော၊ ကမ္မဇရုပ်သည်။ ထိုပဋိသန္ဓေမိတ်မှစ၍၊ တဆယ် ခုန့်နှစ်ခုမြောက် သောမိတ်နှင့်တကွချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေမိတ်၏ ဌီခဏ၌ဖြစ်သော ရုပ်သည်။ တဆယ် ခုန့်နှစ်ခုမြောက်သောမိတ်၏၊ ဥပါဒ်ခဏ၌ချုပ်၏။ ပဋိသန္ဓေမိတ်၏ ဘင်ခဏ၌ ဖြစ်သောရုပ်သည်။ တဆယ် ခုန့်နှစ်ခုမြောက်သော မိတ်၏၊ ဌီခဏ၌ချုပ်၏။ ဤကဲ့သို့၊ သက္ကယသယုက စေ့ကောင်းသော ရုပ်ဟူဟူ သမျှတို့၏။ ရှေ့သျှောဖောက်လွှဲ။ ပျောက်စေခြင်း ခဏ၌၊ ဝယ်ဌ၊ အနိစ္စဖြစ် ဟန်ကိုသိအပ်၏ဟူလိုသည်။ ။

အသုးစိစစ်တွယ်ကား။ ဤရုပ်တရားကြီးသည်။ အကည်အစွဲ၊ အမြဲမရှိ မှု၍၊ အဘယ်ကြောင့်၊ ရှေ့သျှောဖောက်လွှဲ၊ ပျောက်စေခြင်း အနိစ္စဖြစ်ရပါ လေသနည်းဟု၊ စိစစ်အပ်၏။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှာ။ အကြင်အကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဟေတုသည်၎င်း။ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ပစ္စည်း တရား သည်၎င်းရှိ၏။ ထိုအကြောင်း ဖြစ်သော၊ ဟေတုနှင့် အထောက် အပံ့ ဖြစ်သော ပစ္စယဘုရားကပင်လျှင်၊ အနိစ္စဖြစ်ခဲ့ချေကား။ အနိစ္စဖြစ်သော ယင်းအကြောင်း တရားကြောင့်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ အကျိုးဖြစ်သော ရုပ်တရားသည်။ အဘယ်မှာလျှင်၊ မြဲသောနိစ္စဘုရား ဖြစ်နိုင်ဘော့အံ့နည်း။

စင်စစ်သော်ကား၊ အချဉ်မျိုးစေ့သည်၊ အချဉ်ကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့၊ အခါးမျိုးစေ့သည်၊ အခါးကိုဖြစ်စေသကဲ့သို့။ ထိုအတူ-မိမိတို့ ဖြစ်စေဘော် ထောက်ပံ့ တတ်သော၊ အကြောင်း တရားက ပင်လျှင်။ မမြဲသော အနိစ္စ၊ ဖြစ်ခဲ့ချေတပြီကာ။ ။ ထိုအကြောင်းတရားကိုစွဲ၍၊ ဖြစ်သောရုပ်တရားသည်လည်း၊ အကြောင်းတရားကဲ့သို့ပင်၊ အနိစ္စဖြစ်လေတော့သတည်းဟု၊ ယခင် စိစစ်ခြင်းကို ပြောဆိုအပ်၏။ ။

ရူပံတိက္ခဝေအနိစ္စံ၊ ယောပိဟေတု-ယောပိပစ္စယော။ ရူပဿဥပါဒါယသောပိအနိစ္စော။ အနိစ္စသမ္ဘူတံ တိက္ခဝေရူပံ-ကုတောနိစ္စံ တဝိဿတိ။ ။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်။ ။

တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ၊ အနိစ္စတရားပေတည်း။ ရူပဿ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်တရားကို။ ဥပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ယောပိဟေတု၊ အကြင်အကြောင်းဖြစ်သော၊ ဟေတုသည်၎င်း။ ယောပိပစ္စယော၊ အကြင်အထောက်အပံ့ဖြစ်သော၊ ပစ္စယသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုနှင့် ပစ္စယသည်လည်း။ အနိစ္စော၊ အနိစ္စတရားပေတည်း။ တိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အနိစ္စသမ္ဘူတံ၊ အနိစ္စကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်။ ကုတော၊ အဘယ့်ကြောင့်။ နိစ္စံ၊ မြဲသည်။ တဝိဿတိ ဖြစ်နိုင်အံ့နည်း။ နတဝိဿတိဒေဝ၊ မဖြစ်တော့သည်သာတည်း။ ဤပါဠိအနက်ကို၊ နှုတ်တက် ဆောင်ခဲ့သော်၊ ရုပ်တရား၏ အနိစ္စဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းတို့ကို၊ ထင်လင်းလှစွာ၊ သိနိုင်ရာသည်ဖြစ်၍၊ ထိုပါဠိအနက်ကို၊ အာဂုံနှုတ်တက်၊ ဆောင်ရွက်ဖွယ်ကောင်းသတည်း။ ။

ဣဒံမေရူပ=စသည်ဖြင့်၊ ဟောတော် မူအပ်သော၊ ထိုရုပ်တရား အစုသည်၊ ရွှေလျှောဖောက်သွေ၊ ပျောက်စဲတတ်ခြင်း၊ ခန်းခြောက်ပျန်းတီး၊ ပျက်စီးတတ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ အနိစ္စမည်သည်မဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော်ကား၊ ထိုရုပ်တရားသည်၊ ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ ဘေးရန်များကဲ့သို့၊ ကြောက် မက်ဘွယ် ကောင်းလှသော သဘောကြောင့်၎င်း၊ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်း၊ နှမ်းနယ်စေတတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း၊ ဒုက္ခလည်းမည် သတည်းဟု သိစေခြင်းငှါ၊ (ဘယဇွေနု၊ ပိဇ္ဇနုဇွေနု ဒုက္ခံ) ဟူ၍၊ ဘုရားမြတ်စွာဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုစကား မှန်လှစွာ၏၊ အကြင် ရုပ်တရားသည်၊

မမြဲခြင်းအနိစ္စ ကေနစင်စစ်မှန်၏။ ထိုအနိစ္စ အစစ်အမှန်၊ ကေနဖြစ်သော ရုပ်တရားကား။ သည်းများလှိုက်ခို၊ ဆပ်ဆပ်တုမ့်။ ကြောက်မက်ဖွယ် ကောင်းလှသော ဘေးကိုဆောင်တတ် သည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဘေးကို မဆောင်တတ်သော အနိစ္စတရား၊ ဟူ၍ကား မရှိတော့ပြီ ဟုလိုသည်။ ထို့ကြောင့်။ အဗ္ဗုဒ္ဓထာ၌။ ။ယံဟိအနိစ္စံတံဘယံဟေတိ။ ။ဟူ၍မိန့်အပ် ပြီ။ ။ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်စွာ။ ယံအကြင်ရုပ်တရားသည်။ အနိစ္စံ။ အနိစ္စ ဖြစ်၏။ တံ၊ ထိုနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်တရားသည်။ ဘယံ၊ ခြင်္သေ့၊ ကျားနွယ်၊ ကြောက်မက်ဖွယ်သောဘေးကို။ ဝဟံ၊ အစဉ်မပြတ်။ ယူဆောင်တတ် သည်။ ဟောတိ၊ မုချမသွေ၊ ဖြစ်ပချေ၏။ ။အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်တရား၏ ကြောက်မက် ဖွယ်သော၊ ဘေးကို ဆောင်ဟန်ကား။ သီဟောပမသုတ် ဝယ်။ ဒိဃာယုကဗြဟ္မာတို့အားပင်လျှင်။ ကြောက်ရွံ့လန့်ခြတ်။ တုလှုပ် စေတတ်သော အရာကဲ့သို့မှတ်အပ်၏။ ထိုစကားကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။

အခါတပါး။ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ သာဝတ္ထိပြည်၊ ဇေတဝန်ကျောင်း တော်ဝယ်။ သီတင်းသုံးတော်မူသောအခါ။ ဤသို့ဟောတော်မူ၏။ ချစ်သား ရဟန်းတို့။ တောသုံးထောင်ကို အာဏာတံခိုး၊ အပိုးရသော၊ သားများ သနင်း၊ ခြင်္သေ့မင်းသည်။ မိမိစံနေရာ ဂူမှထွက်၍။ ဖင့်တယ်စမ္ပာယ်ပြီးလျှင် ထက်ဝန်းကျင် အရပ်လေးမျက်နှာတို့ကို ရှုကြည့်ပြီး။ နှစ်ကြိမ်နှစ်ထပ် မြတ်သော၊ သီဟနဒဒဟူသော၊ ခြင်္သေ့သံကို၊ ပြင်းထန်မြည်ကြိန်း။ ဟိန်း ဟောက်ပြီးမှ။ ကျက်စားအံ့သောဌာ ဘဲသွားသတည်း။ ချစ်သားရဟန်း တို့။ ထိုကဲ့သို့ သံထင် ထိန်းထိန်း။ ဟိန်းဟောက်လိုက်သည်နှင့်တပြိုင်နက်။ တောသုံးထောင်အတွင်း၌။ မှီတင်းခိုအောင်း။ သားပေါင်းများစွာ။ အကြင် အမှတ်မရှိကုန်သော။ တိရစ္ဆာန်သတ္တဝါတို့သည်။ သားများသနင်း။ ခြင်္သေ့မင်း၏ ဟိန်းဟောက်သံကို။ သောတ ပသာဒနားဖြင့်။ ကြားသိကြ ရ၍။ များသောအားဖြင့်။ ကြောက်ခြင်း၊ ထိပ်လန့်ခြင်း၊ တုလှုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ကြလေကုန်၏။ တွင်း၌ ကိန်းအောင်းကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်။ မိမိတို့နေရာတွင်းသို့။ အဆာတလျှင် ပြောင်းကြလေကုန်၏။ ရေ၌ ကိန်း အောင်းကုန်သောသတ္တဝါတို့သည်။ မိမိတို့နေရာရေအတွင်းသို့၊ ဂုတ်လျှိုး ဆောလျှင်။ ပြေးဝင်ကြလေကုန်၏။ ပင်စည်ခက်လက်။ ရောရှက်ရှုတ်ထွေး။ ချုံစေးထူထပ်စွာသော။ တော၌ ကိန်းအောင်းကုန်သော၊ သတ္တဝါတို့ သည်။ တောသို့အဆာတလျှင်။ ပြေးဝင်ကြလေကုန်၏။ တောင်ဟုန် ဆန့်တန်း၍။ ပျံသန်းခြင်းဌာ စွမ်းနိုင်ကုန်သော။ ဌာတို့သည်။ အထက်

ဝေဟင်၊ အာကာသကောင်းကင်သို့။ ယုံတက် ချင်းကပ်ကြ လေကုန်၏။
 ချစ်သားတို့ - ထိုကဲ့သို့၊ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။ သတ္တဝါတို့မှတစ်ပါး။ ရွာ
 နှိပ်ရမ်း၊ ရာဇဌာနီ။ မင်းနေပြည်တို့၌။ မြဲမြန်ခိုင်ခန့်စွာကုန်သော။ ထူးကြီး၊
 မယ်နုတို့ဖြင့်။ နှောင်ဖွဲ့ရစ်ထင်၊ ချည်ထားအပ်ကုန်သော။ ရေမြေသေဋ္ဌာနင်း
 မင်းတို့အားထိုက်ကုန်သော။ မင်းစီးတော်ယာဉ်။ မင်္ဂလာ ဆင်ပြောင်ကြီး
 တို့သည်၊ ရှိကြကုန်၏။ ထိုဆင်ပြောင်ကြီးတို့စဉ်လျက်လည်း၊ ထိုအနှောင်
 အဖွဲ့၊ ထူးကြီးတို့ကို။ ကောင်းစွာ ဖြတ်တောက်ကုန်၍။ ပတ်လည်ဝန်းရံ
 တိုက်ခံရံကို။ ဖောက်ခွဲကုန်၍။ သီးစွာထိပ်လန့်၊ ကြောက်ရွံ့ကုန်ရကား။
 မုတ္တကရီ-သမည်ရတနာရှောင်း။ ကျင်ရေဟောင်းနှင့်။ ဓါတ်ဟောင်းဟူပြီး။
 ပစ်ကျင်ကြီးကဲ့သော်လည်း။ သတိချုပ်တည်း။ မသိမ်းဆည်း စွမ်းနိုင်
 တော့သဖြင့်။ ဖြန်းဖြန်းဖိုစွတ်။ ကိုယ်မှလွတ်ကုန်လျက်။ အမှတ်မရှိ။ ထိုမှ၊
 ဤမှ၊ အရင်မျက်နှာ အားဖြင့်မရှေးဘဲ။ ပြေးသွားကြကုန်၏။ ချစ်သား
 ရဟန်းတို့။ သားတို့၏သနင်း။ ခြင်္သေ့မင်းဟူသည်။ တောသုံးတောင်ခင်း
 ဝယ်။ တွင်းကျင်မြိုင်ချေ။ ကြဉ်းရေကောင်းကင်၌။ ကျည်လည်ကျက်စား
 ကြကုန်သော။ တိရစ္ဆာန်များစွာ။ သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ကို။ မိမိအာဏာ
 ဖြင့်။ အုပ်စိုးနိုင်ရကား။ ဤသို့ကြီးမြတ်သောတံခိုးရှိ၍။ မဟိဋ္ဌကလည်း
 မည်ချေ၏။ တိရစ္ဆာန်များစွာ သတ္တဝါအလုံးစုံတို့ထက်။ ဤကဲ့သို့ဘုန်း
 သမ္ဘာကြီးမြတ်ချေရကား။ မဟေသက္ခလည်း မည်ပေ၏။ တိရစ္ဆာန်
 သားအပေါင်းတို့သည်။ သောင်းသောင်းမျှမျှ။ ဝန်းရံကြရသဖြင့်။ ထက်
 မြက်ရှိန်စော်။ မြင့်မြတ်သောအာနုဘော်ရှိချေရကား။ မဟာနုဘာဝလည်း
 မည်ပေ၏။ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ထိုတူပမာ၊ နည်းသူစွာလျှင်။ အကြင်
 အခါ၌။ အရဟံအစရှိကုန်သော ဂုဏ်တော်ကိုးတန်တို့ဖြင့်။ တံခိုးလျှံ
 တက်၍။ ဘဝင်သို့ဖောက်ထွင်းသော။ လာခြင်းကောင်းစွာ။ ငါဘုရား
 မြတ်စွာသည်။ လောကသုံးပါး၌။ ကြေငြိမ်းထင်ရှား။ ဘုရားဖြစ်တော်မူ၏။
 ထိုဘုရားမြတ်စွာသည်။ ရုပ်တရားကား။ ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု။ ဣတိရူပံ။
 ဟူ၍သော်၎င်း။ ရုပ်တရား၏ ဖြစ်ကြောင်းသမုဒယကား။ ဤသို့သဘော
 ရှိ၏ဟု။ ။ဣတိရူပဿသမုဒယော=ဟူ၍ သော်၎င်း။ ရုပ်တရား၏ချုပ်
 ခြင်း။ အတ္တင်္ဂကား။ ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု။ ဣတိရူပဿအတ္တင်္ဂမောဟူ၍
 သော်၎င်း။ ဒေသနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တို့ကိုလည်း ။ထိုနည်းတူ
 လျှင်။ ဝိညာဏ်ကားဤသို့သဘောရှိ၏ဟု။ ဣတိဝိညာဏံ-ဟူ၍သော်၎င်း။
 ဝိညာဏ်၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ သမုဒယကား။ ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု။ ဣတိ

ဝိညာဏဿ၊ သမုဒယော-ဟူ၍သော်၎င်း၊ ဝိညာဏ်၏ချုပ်ခြင်း၊ အတ္တင်္ဂမ
 ကား။ ဤသို့သဘောရှိ၏ဟု။ ဣတိဝိညာဏဿ၊ အတ္တင်္ဂမော-ဟူ၍သော်
 ၎င်း၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်အားဖြင့်။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ
 ငါးပါး။ အခြင်းအရာတရားကို။ ဝိုင်းခြားမြှောက်ဘော်၊ ဤသို့ဟောတော်
 မူ၏။ ချစ်သားရဟန်းတို့၊ ထိုကဲ့သို့ဟောတော်မူသောအခါ၌။ အသက်
 ရှည်စွာလျက်။ အဆင်း၊ အရောင်အဝါလည်း။ လျှန်းလျှန်းတောက်၍။
 မြောက်များသော သုခဂုဏ်။ အထူးနှင့်ပြည့်စုံလျက်။ မြင့်မြတ်ကုန်သော
 ရတနာဘုံဗိမာန်တို့၌။ ရှည်မြင့်စွာ တည်ခံလျက် ရှိကြကုန်သော။ အကြွင်
 ဗြဟ္မာကြီးတို့သည် ရှိကြကုန်၏။ ထိုဗြဟ္မာကြီးတို့သော်လည်း။ လာခြင်း
 ကောင်းတော်မူသော ငါဘုရား၏ တရားဒေသနာတော်ကို။ မျက်မှောက်
 ထင်ရှား။ နာကြားကြကုန်ရကား၊ များသောအားဖြင့်။ ကြောက်ခြင်း။
 ထိပ်လန့်ခြင်း။ တုန်လှုပ်ခြင်းသို့ရောက်ကြလေကုန်၏။ တုန်လှုပ်၊ ထိပ်လန့်၊
 ကြောက်ရွံ့ကြပုံကား၊ ။အနိစ္စာဝ ကိရဘောမယံ သမာနာ၊ နိစ္စမှာတိ
 အမညိမှ။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။အဒ္ဓူဝါဝ ကိရဘောမယံ သမာနာ ရူပမှာတိ
 အမညိမှ။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။အသဿတာဝ ကိရဘောမယံ သမာနာသဿ
 တမှာတိ အမညိမှ။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။တုံလှုပ်၊ ထိပ်လန့်၊ ကြောက်ရွံ့ကြလေ
 ကုန်၏။ ။ဘော၊ ဒိခိအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အနိစ္စာဝ၊ ပျော်ပိုက်
 ခိုလှုံ။ တည်ရာဘုံနှင့်တကွ၊ ငါးဝရုပ်နာမ်။ ငါတို့၏ခန္ဓာ ဟူသည်ကား။
 အတည်အစွဲ မမြဲခြင်းအနိစ္စတို့သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ လုံးလုံးဧကန်။
 ဖြစ်ရခြင်းမှန်ပါကုန်လျက်။ နိစ္စမှာတိ၊ အတည်အစွဲ အမြဲနိစ္စဖြစ်ကုန်ကြ
 သတည်းဟု။ အမညိမှကံရ၊ သတိလွတ်ရှင်း၊ ပညာကင်း၍။ ချွတ်ယွင်း
 မှတ်မှားကြလေကုန်၏ တကား ။ဘော၊ ဒိခိအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 အဒ္ဓူဝါဝ၊ ပျော်ပိုက်ခိုလှုံ၊ တည်ရာဘုံနှင့်တကွ။ ငါးဝရုပ်နာမ်၊ ငါတို့၏
 ခန္ဓာဟူသည်ကား။ အတည်အစွဲ၊ မမြဲခြင်း။ အဒ္ဓူဝ၊ တုံးတို့သည်သာလျှင်။
 သမာနာ၊ လုံးလုံးဧကန်။ ဖြစ်ရခြင်းမှန်ပါကုန်လျက်။ ရူပမှာတိ၊ အတည်
 အစွဲ၊ အမြဲရူပ-ဖြစ်ကုန်ကြသတည်းဟု။ အမညိမှကံရ၊ သတိလွတ်ရှင်း။
 ပညာကင်း၍၊ ချွတ်ယွင်း မှတ်မှားကြလေကုန်၏တကား။ ။ဘော၊ ဒိ
 ခိအချင်းတို့ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အသဿတာဝ၊ ပျော်ပိုက်ခိုလှုံ။ တည်ရာဘုံ
 နှင့်တကွ၊ ငါးဝရုပ်နာမ်။ ငါတို့၏ ခန္ဓာကိုယ် ဟူသည်ကား။ အတည်အစွဲ
 မမြဲခြင်း။ အသဿတ၊ တုံးတို့သည်သာလျှင်။ သမာနာ၊ လုံးလုံးဧကန်။
 ဖြစ်ရခြင်း မှန်ပါကုန်လျက်။ သဿတမှာတိ၊ အတည်အစွဲ၊ အမြဲသဿတ

ဖြစ်ကုန်ကြသတည်းဟု။ အမညိမှာကိရ၊ သတိလွတ်ရှင်း၊ ပညာကင်း၍။
 ချွတ်ယွင်းမှတ်မှားကြ လေကုန်၏တကား။ ။သိုနောင်၊ မိမိတို့၏ကိုယ်
 အလုံးကား။ အနိစ္စတုံး၊ အဒ္ဓူဝတုံး အသဿတတုံး ဖြစ်သည်ပြင်။
 သက္ကာယဉ္စပင် အကြီးပင်လျက် တည်ရှိဟန်ကို၊ ညာဏ်သံဝေထူးဖြင့်။
 ရင့်ကြူးလိုပြန်၍။ ။မယံပိကိရ၊ ဘောအနိစ္စ၊ အဒ္ဓူဝါ၊ အသဿာတာ၊
 သက္ကာယပရိယာပနာ။ ။ဟူ၍၊ မြွတ်ဟသံချေ၊ ဆိုပြန်လေ၏။ ။

ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဝိဇ္ဇေကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။
 အနိစ္စကိရ၊ ရွှေ့လျောပေါက်လွှဲ၊ ပျောက်စဲခြင်းအနိစ္စအစစ်၊ ဖြစ်ကြရလေ
 ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ အဝိဇ္ဇေကန္တေန၊
 စင်စစ်သဖြင့်။ အဒ္ဓူဝါကိရ၊ မရွှေ့နိုင်။ ။ တည်တန့်စွာသော။ ခုဝသဘော
 မှ၊ ရွှေ့လျောသက်ဆင်း၍။ ချွတ်ယွင်းဆဲဆဲ။ မမြဲခြင်း အရူဝ အစစ်။
 ဖြစ်ကြရလေ ကုန်သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။
 အဝိဇ္ဇေကန္တေန၊ စင်စစ်သဖြင့်။ အသဿတာကိရ၊ ကုန်ပျောက်ပျန်းတီး။
 ပျက်စီးယွင်းပေါက်၊ ခန်းချောက်ခြင်း၊ အသဿတ၊ ဖြစ်ကြရလေ ကုန်
 သတတ်။ ဘော၊ အိုအချင်းတို့။ မယံ၊ ငါတို့သည်။ သက္ကာယပရိယာပနာ
 ကိရ၊ ကိုယ်ထင်ရှားရှိ၊ မြင်မှားဘိသော။ သက္ကာယဒိဋ္ဌိဖြင့်။ စွဲညီလုံးလုံး၊
 ညာဏ်တိမ်ဖုံး၍။ သက္ကာယအလုံး၌ပင်၊ အကြီးပင်ကြရလေကုန်သတတ်။

ဤကဲ့သို့ ဘုရားမြတ်စွာ၏။ မဟိဒ္ဓိက၊ မဟေသက္ခ၊ မဟာနုဘာဝ၊
 ဟူကုန်သော။ ဘုန်းသမ္ဘာတော်တို့ကြောင့်။ အသက် အားဖြင့်လည်း
 ရှည်စွာလျက်။ အဆင်းအရောင်အဝါအားဖြင့်လည်း။ တင့်တယ်ဘောက်
 ပစွာ၊ ထိန်ထိန်လျှန်းလျက်။ ချမ်းသာခြင်း သုခဂုဏ်နှင့်လည်း။ မြောက်
 များစွာပြည့်စုံလျက်။ ရတနာဘုံဗိမာန်တို့၌ ရှည်မြင့်စွာ ခံနေကြရသဖြင့်။
 မိမိတို့၏ ဘုံနှင့်တထွ။ မိမိတို့၏ ကိုယ်ခန္ဓာသည်ကား။ မည်သည့်အခါမျှ၊
 ပျက်ပြားဆုတ်ယုတ်။ ကုန်ချုပ်ခြင်းမရှိတော့ပြီဟု၊ နိစ္စရဝသဿတ၊ အ
 ယူကို ယူဆကြကုန်သော ဗြဟ္မာကြီးတို့သော်လည်း၊ မြတ်စွာဘုရားတည်း
 ဟူသောခြင်္သေ့မင်း၏၊ ခံတွင်းတော် ရတနာမှ၊ ဒေသနာ တော်သံကို။
 နာခံကြရသဖြင့်။ မိမိတို့၏ ဘုံဗိမာန်နှင့် ခန္ဓာကိုယ်ကား။ အနိစ္စအဖြစ်၊
 အရူဝအဖြစ်၊ အသဿတ အဖြစ်ကို၊ သိကြရ၍။ တုံလျှပ် ထိပ်လန့်၊
 ကြောက်ရွံ့ကြခြင်းဘေးဒုက္ခ၊ ဖြစ်ကြရလေကုန်၏။ ဤသို့၊ မမြဲခြင်းအနိစ္စ
 ကိုစွဲ။ အူသေ့လိုက်ချံ၊ ခိုက်ခိုက်တုံမျှ။ ဆင်းရဲခြင်းဒုက္ခ ပေါ်ပေါက်၍။

ကြောက်မက်ဖွယ် ဘေးဖြစ်ဟန်ကို ရည်မှတ်တော်မူ၏။ ။ယံဟိအနိစ္စံ
 ကံဘယံဝဟံဟောတိ။ ။ဟူ၍၊ အဋ္ဌကထာဖွင့်ကို အောက်၌ ပြဆိုခဲ့သ
 တည်း။ ။ထိုကဲ့သို့အနိစ္စဖြစ်သောတရား၏။ ကြောက်မက်ဖွယ်၊ ထိပ်လန့်
 ဖွယ်ဖြစ်ကြရပုံလည်း ထင်စေခြင်းငှါ ယခင်အဋ္ဌကထာ၌။ ခန္ဓဝဂ္ဂ
 သံယုတ်ပါဠိတော်လာ၊ သီဟောပမသုတ်ကို ညွှန်ပြတော်မူသည်။ ။
 ထိုကြောင့်။ ။သီဟောပမသုတ္တဒေဝါနံဝိယ။ ။ဟူ၍၊ အဋ္ဌကထာသျှင်
 သက်သေပြတင်တော်မူအပ်၏။ ကိံဝိယ၊ အနိစ္စဖြစ်သော ရုပ်တရား၏
 ကြောက်မက်ဖွယ်အလား။ ထင်ရှားဖြစ်ပုံ၊ ဥဒဟရဏ် အဘယံ သို့
 နည်းဟူမူကား။ ။သီဟောပမ သုတ္တံ၊ ခြင်္သေ့လျှင် ဥပမာရှိသော။
 သီဟောပမသုတ်၌။ ဒေဝါနံ၊ ဝိယ။ ။အနိစ္စ၏အဖြစ်ကြောင့်စင်စစ်။ ထိပ်လန့်
 ကြောက်ရွံ့ခြင်း၊ ဘေးဒုက္ခ ဖြစ်ကြရကုန်သော ဗြဟ္မာကြီးတို့၏ ကဲ့သို့
 တည်း။ ။ဤသို့၊ သီဟောပမသုတ်ကို၊ သက်သေပြယှက် ထုတ်ဆိုသည်
 အတိုင်း။ ခန္ဓာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ကြီးမှ မပြီးမငွေ့ဘဲ။ မကြားမတွေ့
 ကြရသေး ကုန်သောသူတို့။ ဘတ်ရှုမိမ့်သောငှါ။ အကျယ်ရေးသား
 လိုက်ပေသတည်း။ ။

ဤသီဟောပမသုတ်တော်အရ။ ဤရုပ်ကိုယ်ခန္ဓာသည်။ ခြင်္သေ့၊ သစ်
 ကျား၊ ဘေးရန်များနယ်။ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော၊ သဘောကြောင့်
 ၎င်း နှိပ်စက်ညှင်းပမ်း။ နွမ်းနယ်စေဘတ်သော သဘောကြောင့်၎င်း။
 ညှိညှင်ဆင်းရဲ။ သည်းခံနိုင်ခဲရကား။ ဒုက္ခစင်စစ်ဖြစ်ဟန်ကို သိအပ်၏။
 ဤအရာ၌၊ အထူးစိစစ်ဖွယ်ကား။ ဤရုပ်တရားသည် ချမ်းသာသုခကို
 မရမရှိဘဲ။ ညှိညှင်ခက်ခဲစွာ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဆင်းရဲဒုက္ခချည်းသာ။
 ဖြစ်ရပါလေသနည်းဟု စိစစ်အပ်၏။ ထိုရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အကြင်
 အကြောင်းဖြစ်သောဟေတုသည်၎င်း။ အထောက်အပံ့ ဖြစ်သောပစ္စည်း
 တရားသည်၎င်းရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့အကြောင်းဖြစ်သောဟေတုနှင့်အထောက်
 အပံ့ဖြစ်သောပစ္စည်း တရားကပင်လျှင်။ ဥပါဒ်၊ ဗြိ ဘင်၊ မှ မကင်းသဖြင့်။
 ခြင်္သေ့၊ သစ်ကျား၊ ဘေးရန်များနယ်။ ကြောက်မက်ဖွယ်ဖြစ်သော ဒုက္ခ
 သဘော။ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်း၊ နွမ်းနယ်စေဘတ်သော ဒုက္ခသဘောဖြစ်ခဲ့
 ချေရကား။ ထိုဒုက္ခသဘောကြောင့် ဖြစ်သောရုပ်သည်။ အဘယ်မှာလျှင်
 သုခရုပ် ဖြစ်နိုင်ပါတော့အံ့နည်း။ စင်စစ်မချ၊ ဒုက္ခလုံးလုံး၊ ဒုက္ခတုံးသာ
 ဖြစ်ရလေဘော့၏ဟူလိုသည်။ ။ထိုကြောင့်။ ။ရူပံဘိက္ခဝေဒုက္ခံယော?

ဟေတု၊ ယောဝိပစ္စယော ရူပဿဥပ္ပါဒါယ၊ သောဝိဒုက္ခော၊ ဒုက္ခသမ္ဘူတံ
ဘိက္ခဝေ၊ ရူပံကုတောသုခံဘဝိဿတိ။ ။ ဟူ၍၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်၌
ဟောတော်မူအပ်၏ ။

ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်။ ဒုက္ခံ၊ ဒုက္ခစင်စစ်၊ ဧကန်
ဖြစ်၏။ ရူပဿ၊ ရုပ်တရားကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှါ။ ယောဝိပစ္စယော၊
အကြင်အကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုသည်၎င်း။ ယောဝိပစ္စယော၊ အကြင်
အထောက်အပံ့ဖြစ်သော၊ ပစ္စယသည်၎င်း။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောဝိ၊ ထိုအ
ကြောင်းဖြစ်သော၊ ဟေတုနှင့်ပစ္စယသည်လည်း။ ဒုက္ခော၊ ဒုက္ခတရား
ပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ဒုက္ခသမ္ဘူတံ၊ ဒုက္ခအကြောင်းကြောင့်
ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ရူပံ၊ အကျိုးဖြစ်သော ရုပ်တရားသည်။ ကုတော၊
အဘယ့်ကြောင့်။ သုခံ၊ ချမ်းသာခြင်းသုခသည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်နိုင်ပါ
အံ့နည်း။ နဘဝိဿတိဒေဝ၊ သုခစင်စစ်၊ မဖြစ်နိုင်တော့သည်သာတည်း။ ။
ဤပါဠိအနက်ကို နှုတ်တက်ဆောင်သော်၊ ရုပ်တရား၏ ဒုက္ခ ဖြစ်ရခြင်း။
အကြောင်းရင်းတို့ကို၊ ထင်လင်းငိုင်ဒိုင်၊ သိနိုင်ရာသည်ဖြစ်၍။ ထိုပါဠိ
အနက်ကို နှုတ်တက်ဆောင်ရွက်ကြလင့်ကုန်။ ။

ဒုက္ခစင်စစ် ဖြစ်လေသကဲ့သို့။ ထိုအတူလျှင်၊ အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော
ထိုရုပ်တရားသည်။ အနှစ်မရှိ၊ ပုတိညစ်ကြေး၊ ပုတ်ဆွေးတတ်သောသဘော
ကြောင့်၎င်း။ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ အစိုးမရသော သဘောကြောင့်၎င်း။ လိုရာ
လိုရပ်၊ မလိုက်တတ်သောသဘောကြောင့်၎င်း။ အနတ္တစင်စစ်၊ ဖြစ်ပြန်
သလျှင်ကတည်း။ ။ စိစစ်ဘွယ်ကား။ ဤရုပ်တရားသည်။ အဘယ့်ကြောင့်
အနတ္တ ဖြစ်ရသနည်း။ အတ္တသာလျှင် ဖြစ်ကောင်းရာသည်၊ မဟုတ်ပါ
လောဟု၊ စောဒနာအပ်၏။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၏ အကြောင်းပြအရာ၌။ ဆိုအပ်ခဲ့
ပြီးသောနည်းအတိုင်းပင်လျှင်။ ရုပ်ကိုဖြစ်စေခြင်းငှါ။ အကြင်အကြောင်း
ဖြစ်သော ဟေတုသည်၎င်း။ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော ပစ္စယသည်၎င်း။
ရှိ၏။ ထိုကဲ့သို့အကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုနှင့်။ အထောက်အပံ့ဖြစ်သော
ပစ္စယ တရားပင်လျှင်။ အနတ္တမျိုးစေ့ ဖြစ်ခဲ့ချေရကား။ အနတ္တတည်း
ဟူသော အကြောင်းတရားကြောင့်။ ဖြစ်ပေါ်လာရသော အကျိုးတရား
ဖြစ်သော၊ ဤရုပ်ခန္ဓာသည်။ အဘယ်မှာလျှင် ငါ၏ ကိုယ်ဟူသော အစိုး
တရ၊ အတ္တတရား ဖြစ်နိုင်ပါသည်နည်း။ အနတ္တ ဖြစ်သော အကြောင်း
မျိုးစေ့နှင့်တူစွာ။ အကျိုးဖြစ်သော ရုပ်တရားသည်။ အနတ္တဖြစ်ရချေ
တော့သတည်းဟုစိစစ်အပ်၏ထိုကြောင့်၊ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ကြီး၌။

ရူပံဘိက္ခဝေ အနတ္တာ၊ ယောပိဟေတု ယောပိပစ္စယော ရူပဿဥပ္ပါဒါယ၊ သောပိ အနတ္တာ၊ အနတ္တ သမ္ဘူတံ ဘိက္ခဝေ ရူပံ ကုတောအတ္တာဘဝိဿတိ။ ။ ဟူ၍ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ရူပံ၊ ရုပ်တရားသည်၊ အနတ္တာ၊ ကိုယ်ဟုမူချ၊ ဖိုးမရသော အနတ္တပေတည်း။ ရူပဿ၊ အနတ္တဖြစ်သောရုပ်တရားကို။ ဥပ္ပါဒါယ၊ ဖြစ်စေခြင်းငှာ ။ ယောပိဟေတု၊ အကြင်အကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုသည်၎င်း။ ယောပိပစ္စယော၊ အကြင်အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စယသည်၎င်း ။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ သောပိ၊ ထိုအကြောင်းဖြစ်သော ဟေတုနှင့်။ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စယသည်လည်း။ အနတ္တာ၊ ကိုယ်ဟုမူချ၊ ဖိုးမရသော အနတ္တပေတည်း။ ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ အနတ္တသမ္ဘူတံ၊ အနတ္တဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ရူပံ၊ အကျိုးဖြစ်သောရုပ်တရားသည်။ ကုတော၊ အဘယ့်ကြောင့်။ အတ္တာ၊ ကိုယ်ဟုသမုတ်၊ အတ္တရုပ်သည်။ ဘဝိဿတိ၊ ဖြစ်နိုင်ပါအံ့နည်း။ နဘဝိဿတိဇေ၊ အတ္တစင်စစ်၊ မဖြစ်နိုင်တော့သည်သာတည်း။ ။ ဤပါဠိ၌ အနက်ကို နှုတ်တက်ခဲ့သော်။ ရုပ်တရား၏ အနတ္တဖြစ်ရခြင်း အကြောင်းရင်းတို့ကို။ သိစွမ်းနိုင်ရာသည်ဖြစ်၍။ လေ့လာဆောင်ရွက်၊ နှုတ်တက်ကြလင့်ကုန်။ ။

ဤအရာ၌အထူးမှတ်ဖွယ်ကား။ အနိစ္စအရာ၌။ ။ ခယဋ္ဌေန၊ ဝယဋ္ဌေန။ ဟူ၍၊ အကြောင်းနှစ်ချက်သာပြု၏။ ။ ဒုက္ခအရာ၌လည်း။ ။ ဘယဋ္ဌေန၊ ပိဋ္ဌနတ္ထေန။ ။ ဟူ၍၊ အကြောင်း နှစ်ချက်ပင်ပြု၏။ ။ အနတ္တအရာ၌ကား။ ။ အသာရကဋ္ဌေန၊ အနိဿရဋ္ဌေန၊ အဝသဝတ္တနဋ္ဌေန။ ။ ဟူ၍၊ အကြောင်းသုံးချက်ပြု၏။ ဤသို့ပြသည်အလို၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခနှစ်ပါးကား။ ထင်ရှားသော ပါကဋတရားဖြစ်၍။ အကြောင်းနှစ်ချက်မျှသာ ပြတော်မူသည်။ အနတ္တကား။ မထင်ရှားသော အပါဠိက တရားဖြစ်၍။ အကြောင်းသုံးချက် ပြတော်မူသည်ဟု မှတ်အပ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ လက်မှတ်စုံတခုသော အိုးငယ်၊ ခွက်ငယ်ကျ၍၊ ကွဲယူခဲ့သော်။ ။ အဟောအနိစ္စ။ ။ ဪဠာမမြေစ ဟူ၍ဆိုကြကုန်၏။ ဤကဲ့သို့၊ အနိစ္စတရားသည်၊ ထင်ရှားသတည်း။ ။ အတ္တဘော၌။ အိုင်းအမာစသည်တို့ပေါက်ရောက်ကုန်သော်၎င်း၊ သစ်သုတ်ဆူးစသည်တို့ဖြင့် ထိခိုက် စူးဝင်သော်၎င်း။ ။ အဟောဒုက္ခ။ ။ ဪဠာဆင်းရဲစဟူ၍၊ ဆိုမြည်တန်းကြကုန်၏။ ဤကဲ့သို့ဒုက္ခတရားသည်၊ ထင်ရှားသတည်း။ ။ အနတ္တ လက္ခဏာကား။ ။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ တို့ကဲ့သို့ မဟုတ်။ အမိက်တိုက်အလားဖြစ်၍ ထိုးထွင်း၍သိနိုင်ခဲ၊ ပြနိုင်ခဲ၊ သိစေနိုင်ခဲရကား။

စင်စစ် အပါကဒုဖြစ်ချေသာတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ အနတ္တကို။ အကြောင်း
ဟိတ်သုံးချက် ပြတော်မူအပ်၏ဟု၊ မှတ်အပ်၏။ ။လက်သန်း အဋ္ဌကထာ
၌ကား။ “ ခယဋ္ဌေနအနိစ္စံ။ ဘယဋ္ဌေနဒုက္ခံ။ အသာရကဋ္ဌေန အနတ္တာ။ ”
ဟူ၍။ အကြောင်းဟိတ်တချက်စီသာ ပြ၏။ ။ယင်းသို့ပြသည် အလိုကား။
ထိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ လက္ခဏာ၌။ အကြောင်းဟိတ်တို့ကို။ နှစ်ချက်
သုံးချက်စီပင် ပြဆိုစေကာမူ။ သမ္မသန၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကား။ တပါး
စီသာဖြစ်သင့်၏။ ထိုကဲ့သို့တပါးစီသာ ဖြစ်သင့်ခြင်းကို ငဲ့သောအားဖြင့်
အကြောင်း တချက်စီသာ ပြသည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပဋိသန္တိ
ဒါမဂ်အဋ္ဌကထာကြီး၌။ “ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ဧတဿဝသေန ဧကံ
သမ္မသနံ ” ။ ဟူ၍၎င်း။ ။ ဒုက္ခံဘယဋ္ဌေနာတိ ဧတဿဝသေနဧကံသမ္မသနံ။
ဟူ၍၎င်း။ “ အနတ္တာအ,သာရကဋ္ဌေနာတိဧတဿဝသေနဧကံသမ္မသနံ။ ”
ဟူ၍၎င်း။ ။ သမ္မသန,ညာဏ်၊ တချစ်ဖြစ်ဟန်ကိုပင်၊ ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။

အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေနာတိ ဧတဿ။ အနိစ္စံ ခယဋ္ဌေန,ဟူသော ဤပုဒ်၏။
ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကံသမ္မသနံ၊ တခုသောသမ္မသနညာဏ်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဒုက္ခံဘယဋ္ဌေနာတိ ဧတဿ၊ ဒုက္ခံဘယဋ္ဌေန, ဟူသော
ဤပုဒ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဧကံသမ္မသနံ၊ တခုသော သမ္မသန
ညာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ အနတ္တာ အ,သာရကဋ္ဌေနာတိ ဧတဿ
အနတ္တာ အ,သာရကဋ္ဌေန,ဟူသော ဤပုဒ်၏။ ဝသေန၊ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဧကံသမ္မသနံ၊ တခုသော သမ္မသန ညာဏ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။

ဤကဲ့သို့ သမ္မသနညာဏ်တပါးစီသာ ဖြစ်သင့်ခြင်းကိုငဲ့သောအားဖြင့်။
အကြောင်း တချက်စီသာ ပြသည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ။ တနည်း။ ။
အကျဉ်းချုံး၍ စီရင်အပ်သော။ သင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာ ဖြစ်သည်အတိုင်း။
ဟိတ်တချက်စီသာ ပြသည်ဟူ၍လည်း ဆိုသင့်၏။ ။ ဤသို့လျှင်၊ အနိစ္စ၊
ဒုက္ခ,အနတ္တ,ဟူသော၊ ဝိပဿနာ ညာဏ်သုံးတန်ကိုစွဲ၍။ သမ္မသနညာဏ်
သုံးပါးသာ ဖြစ်သော်လည်း။ အပြားအားဖြင့် သော်ကား။ ထိုသမ္မသန
ညာဏ်သည်။ တဆယ့်တပါး အပြားရှိသည်ဖြစ်၏။ ။ ဖြစ်ဟန်ကား။ ။
ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော အတိတတိက်အရ၊ ရုပ်သုံးခုတို့နှင့်၎င်း။ အဏ္ဏတ္တိကဒုက္ခ
စသော၊ ဒုက္ခလေးပါးအရ၊ ရုပ်ရှစ်ခုတို့နှင့်၎င်း။ ပေါင်းရုံးသောအားဖြင့်
၎င်း။ တဆယ့်တပါးကုန်သော ရုပ်တို့၌။ အသီးအသီး၊ သမ္မသနညာဏ်
ဖြစ်ခဲ့ရကား။ သမ္မသနညာဏ်ပေါင်း၊ တဆယ့်တပါးအပြားရှိသည်ဖြစ်၏။
ဤပုဂ္ဂန္ဓာ၌။ သမ္မသနညာဏ်၊ ဆယ့်တတန်၊ ဆယ့်တပါး ပြားသကဲ့သို့။

ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တို့၌လည်း။
 ဤနည်းနှင့်။ တဆယ့်တပါးစီ ပြားရကား။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ ငါးဆယ့်
 ငါးပါးကုန်သော။ သမ္မသနညာဏ် တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုငါးဆယ့်
 ငါးပါးတို့သည်။ အနိစ္စအားဖြင့်၊ ငါးဆယ့်ငါး။ ဒုက္ခအားဖြင့်၊ ငါးဆယ့်
 ငါး။ အနတ္တအားဖြင့်၊ ငါးဆယ့်ငါးဖြစ်၍။ သမ္မသနညာဏ်ပေါင်း။ တရ
 ခြောက်ဆယ့်ငါးပါးဖြစ်၏။ ထို ကိုသုံးပါး အပြားရှိသော။ အနုပဿနာ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်၊ မြှောက်ပွားခဲ့သော်။ အလုံးစုံ၊ တရ ခြောက်ဆယ့် ငါး
 ပါးကုန်သော သမ္မသနညာဏ်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤကား၊ အဋ္ဌကထာ
 ဆရာ၏၊ ဝါဒပေတည်း။ ။ကေဓိ ဆရာတို့ သည်ကား။ အလုံးစုံသော
 ရုပ်ကို၎င်း။ အလုံးစုံသော ဝေဒနာကို၎င်း။ အလုံးစုံသော သညာကို၎င်း။
 အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို၎င်း။ အလုံးစုံသော ဝိညာဏ် ကို၎င်း။
 ဤပုဒ်အပေါင်းကိုလည်း။ တဆယ့် တပါးတို့၌ ထည့်၍။ တခုတခုသော
 ခန္ဓာ၌။ သမ္မသနညာဏ် တဆယ့်နှစ်ပါးဖြစ်၏။ ထိုတဆယ့် နှစ်ပါးသည်။
 ခန္ဓာငါးပါးတို့၌၊ ခြောက်ဆယ်ဖြစ်၏။ ထိုခြောက်ဆယ်ကို၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊
 အနတ္တ၊ တည်းဟူသော။ အနုပဿနာ သုံးပါးဖြင့် မြှောက်ပွား၍။ တရ
 ရှစ်ဆယ်ကုန်သော၊ သမ္မသန ညာဏ်တို့သည်။ ဖြစ်ကုန်၏ဟု ဆိုကြ
 ကုန်၏။ ဤသို့ဆိုခြင်း၌။ သမသိတဗ္ဗဖြစ်သော၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ
 ဝိညာဏ်ကို၊ သမ္မသနညာဏ်သို့ ပေါင်းရုံးသည်ဖြစ်၍။ နှစ်သက်ဖွယ် မှ
 ရကား။ ဤဝါဒကို၊ ကေဓိဝါဒဟူသတည်း။ ။

ဤကား- ဣပက္ခန္ဓာကို တိက်ဒုက်အပြားတို့ဖြင့်၊ ဝေဒနာ၌
 သမ္မသနညာဏ် ဆယ့်တပါး ဖြစ်ဟန်ကို
 ဆိုခြင်းတည်း။

နာမက္ခန္ဓာဘုရား လေးပါးတို့တွင်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၏၊ အတိက်၊ အနာ
 ဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်ကို။ သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ခဏတည်
 တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်သော်၎င်း၊ သိအပ်၏။ ထိုတွင်- သန္တတိ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်၊ အတိတ်၊ အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ဖြစ်ဟန်ကား။ တခုသောဝီထိ၊ တခု
 သောဇော။ တခုသော သမာပတ်၌၊ အကြိုးဝင်သော။ ဝေဒနာသုံးပါး။
 ဝေဒနာငါးပါးသည်။ တခုသော ဝီထိတည်းဟူသော။ ခဏငယ် ငါးဆယ့်
 တချက်။ စိတ္တက္ခဏ၊ တဆယ့်ခွန်နှစ်ချက်ရှိသော၊ ပစ္စုပ္ပန် အာရုံနှင့်ယှဉ်၍
 ဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန် ဝေဒနာမည်၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန် ဝီထိ

ရှေ့၌ဖြစ်၍။ချုပ်လေပြီး-ဝေဒနာ၊ သုံးပါး၊ငါးပါးသည်။ အတိတ်ဝေဒနာမည်၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန်စိတ်မှနောက်၌ဖြစ်လတ်သော ။ဝေဒနာ၊သုံးပါး၊ငါးပါးသည်။ အနာဂတ် ဝေဒနာမည်၏။ ဤသို့- သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၏။ အတိတ်၊အနာဂတ်၊ပစ္စုပ္ပန်၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။

ခဏစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ဆိုသော်ကား။ ဥပါဒ်၊ဦး၊ ဘင်ဟူသော ခဏဇယံသုံးချက်တို့ဖြင့် မှတ်အပ်သော။ ခဏတ္တယသို့ရောက်၍။ အာရုံ၏ အရသာကို ခံစားခြင်းတည်းဟူသော။ မိမိ၏ဝေဒယိတကိစ္စကို၊ ပြုဆဲ၊ ခံစားဆဲဖြစ်သော၊ သုခ၊ဒုက္ခ၊ဥပေက္ခာဟူသော ဝေဒနာသုံးပါး။ သုခ၊ဒုက္ခသောမနဿ၊ ဒေါမနဿ၊ ဥပေက္ခာဟူသော၊ ဝေဒနာငါးပါးသည်။ ခဏတ္တယသို့ ရောက်ဆဲဖြစ်၍၊ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာမှရှေ့၌ ဖြစ်ပြီးချုပ်လေပြီးသော။ဝေဒနာသုံးပါး၊ငါးပါးသည်။ခဏတ္တယသို့ရောက်ပြီးဖြစ်၍၊ အတိတ်မည်၏။ထိုပစ္စုပ္ပန်ဝေဒနာမှ နောက်၌ဖြစ်သော ဝေဒနာသုံးပါး၊ငါးပါးသည်။ ခဏတ္တယသို့ရောက်လတ်ဖြစ်၍။ အနာဂတ်မည်၏။ ဤသို့ခဏတ္တယ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာဖွဲ့စည်းရသော၊ ဝေဒနာစေတသိက်၏။ အတိတ်၊အနာဂတ်၊ပစ္စုပ္ပန်၏ အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။

ထိုဝေဒနာကို။ ။အဇ္ဈတ္တံဝါ၊ဗဟိဒ္ဓံဝါ၊=ပုန်အရ။ အဇ္ဈတ္တံ၊ဗဟိဒ္ဓံဝေဟနိကား။ ။မိမိကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဝေဒနာသုံးပါး၊ဝေဒနာငါးပါးသည်။ အဇ္ဈတ္တမည်၏။ ဆင် မြင်း ကွဲ နွား၊သားမြေးချွေရံ၊ပြင်ပဖြစ်သောသူတို့၏။ သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဝေဒနာသုံးပါး၊ ဝေဒနာငါးပါးသည်။ ဗဟိဒ္ဓမည်၏။ ဤသို့ဝေဒနက္ခန္ဓာ၏၊ အဇ္ဈတ္တိက၊ဗဟိဒ္ဓ၏အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ ။

ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊သုရမံဝါ=ပုန်အရ။ ထိုဝေဒနက္ခန္ဓာ၏ဩဇ္ဇာရိက၊သုရမ၏အဖြစ်ကို။ ဇာတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ သဘာဝ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ လောကီလောကုတ္တရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း၊သိအပ်၏။ ထိုလေးရပ်တို့တွင်။ ဇာတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩဇ္ဇာရိကသုရမဖြစ်ဟန်ကား။ အကုသိုလ်ဝေဒနက္ခန္ဓာသုံးပါးသည်။ အပြစ်ရှိအောင် ပြုတတ်သော အကြောင်းတရားဖြစ်သောကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာတို့ဖြင့် ပူပန်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ မငြိမ်သက်သော ဖြစ်ခြင်းရှိရကား။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ကုသိုလ်အဗျာကတ ဝေဒနက္ခန္ဓာ သုံးပါးလေးပါးသည်။ အကုသိုလ်၌ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်းတရားမှပြန်သော အားဖြင့် သုရမမည်၏။ ။တနည်း။ ။ကုသိုလ်အကုသိုလ် ဝေဒနက္ခန္ဓာ

သုံးပါးသည်။ ဤသို့ကြံချာပါရန္တတကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း လုံ့လ
အားထုတ်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ အကျိုးရှိသော သမိပါက
တရားဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ကိလေသာတို့ဖြင့် ပူပန်စေတတ် သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ အပြစ်ရှိသော သာဝဇ္ဇတရား ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။
ဩဇ္ဇာရှိကမည်၏။ အချာကတသာ ဖြစ်သော၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ။ သုံးပါး၊
လေးပါးသည်။ ဆိုအပ်ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်၊ သုခုမမည်၏။ ။
သဘာဝ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဇ္ဇာရှိကသုခုမဖြစ်ဟန်ကား၊ ရုံးရင်းကြမ်း
ထမ်းသော၊ ဒုက္ခဝေဒနာနှစ်ပါးသည်။ သက်သာရာမှ ကင်းခြင်းကြောင့်
၎င်း။ ပျံ့လွင့်ခြင်းနှင့်တကွ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ချောက်ချားခြင်းကို
ပြုတတ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ထိပ်လန့်ခြင်းကိုဖြစ်စေတတ်သောကြောင့်၎င်း။
နှိပ်စက်လွှမ်းမိုးတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ဩဇ္ဇာရှိကမည်၏။ သုခဥပက္ခာ
ဝေဒနာသုံးပါးသည်။ သာယာအပ်သော၊ သာတ သဘောကြောင့်၎င်း။
ငြိမ်သက်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မွန်မြတ်သောကြောင့်၎င်း။ နှလုံးကိုပွားစေ
တတ်သောကြောင့်၎င်း။ လျစ်လျူမူတတ်သောကြောင့်၎င်း။ သုခုမမည်
၏။ ။တနည်း။ ။သုခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာလေးပါးသည်။ ပျံ့လွင့်ခြင်းနှင့်တကွ
ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ထိပ်လန့်ခြင်းကို ဖြစ်စေတတ်သော ကြောင့်၎င်း။
ချောက်ချားခြင်းကို ပြုတတ်သောကြောင့်၎င်း။ ထင်ရှားသောကြောင့်၎င်း
ဩဇ္ဇာရှိကမည်၏။ ဥပက္ခာသာဖြစ်သော ဝေဒနာတပါးသည်။ ဆိုအပ်
ပြီးသည်မှ ပြန်သောအားဖြင့်။ သုခုမမည်၏။ ။ဤသို့သဘာဝ၏အစွမ်း
အားဖြင့်၊ ဩဇ္ဇာရှိကသုခုမ၏အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။ပုဂ္ဂိုလ်၏အစွမ်းအား
ဖြင့်။ ဩဇ္ဇာရှိကသုခုမဖြစ်ဟန်ကား။ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
ဝေဒနာသည်။ အထူးထူးသောအာရုံ၌၊ ပျံ့လွင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်
ကြောင့်။ ဩဇ္ဇာရှိကမည်၏။ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဝေဒနာ
သည်။ အထူးထူးသောအာရုံ၌၊ မပျံ့လွင့်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊
သုခုမမည်၏။ ။ဤသို့ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဇ္ဇာရှိကသုခုမ၏
အဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ။လောကီလောကုတ္တရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဇ္ဇာ
ရှိကသုခုမဖြစ်ဟန်ကား။ လောကီစိတ်ရှစ်ဆယ့်တစ်၌။ ယှဉ်သောဝေဒနာ
သည်။ အာသဝေါဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်၎င်း။ ဩဇ္ဇာလေးပါး။
ယောဂလေးပါး၊ ဂန္ထလေးပါး၊ နိဝရဏ၊ ခြောက်ပါး၊ ဥပါဒါန်လေးပါး
တို့နှင့်ယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ညစ်နွမ်းစေတတ်သော၊ သံကိလေသာတရား

တို့နှင့် ယှဉ်တတ်သောကြောင့်၎င်း။ ပုတုဇဉ်တို့နှင့် ဆက်ဆံတတ်သော
 ကြောင့်၎င်း။ ဩဠာရိကမည်၏။ လောကုတ္တရာဗိမာန် ၅၈၅ ယှဉ်သော
 ဝေဒနာသည်။ အာသဝေါတရား ဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းမဟုတ်သော
 ကြောင့်၎င်း။ ဩဃလေးပါး၊ ယောဂလေးပါး၊ ဂန္ထလေးပါး၊ နိဝရဏ
 ခြောက်ပါး၊ ဥပါဒါနိလေးပါးတို့နှင့် မယှဉ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ ညစ်နွမ်း
 စေတတ်သော၊ သံကိလေသ တရားတို့နှင့် မယှဉ်သောကြောင့်၎င်း။
 အရိယာတို့နှင့် ဆက်ဆံသောကြောင့်၎င်း၊ သုခုမမည်။ ။ဤသို့ လောကီ
 လောကုတ္တရာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဠာရိကသု ခုမ၏အဖြစ်ကို သိအင်၏။
 ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်တရားကြီး၏၊ အနက်ယောဇနာတော်မူရာ၌၊ ။
 ယာပေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနာကွနွာ တည်းဟူသော။ အကုသိုလ်ဝေဒနာ
 သုံးပါး။ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝေဒနာသုံးပါး။ ။ဟူ၍ ယောဇနာတော်
 မူခြင်းကား။ ဇာတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩဠာရိကအဖြစ်ကို ယောဇနာ
 ခြင်းဖြစ်သည်။ ။ရုံးရင်းကြမ်းထင်းသော၊ ဒုက္ခဝေဒနာနှစ်ပါး။ သုခ ဒုက္ခ
 ဝေဒနာလေးပါး။ ။ဟူ၍ ယောဇနာတော် မူခြင်းကား။ သဘာဝအစွမ်း
 အားဖြင့်။ ဩဠာရိကအဖြစ်ကို ယောဇနာခြင်း ဖြစ်သည်။ ။သမာပတ်
 မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝေဒနာ။ ။ဟူ၍ ယောဇနာတော်မူခြင်း။ ။
 ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဠာရိကအဖြစ်ကို ယောဇနာခြင်းဖြစ်သည်။
 အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သော ဝေဒနာ။ ။ဟူ၍ ယော
 ဇနာတော်မူခြင်းကား လောကီ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဠာရိကအဖြစ်ကို
 ယောဇနာခြင်း ဖြစ်သည်။ ဤကဲ့သို့ ပိုင်းခြားသီးသန့်၍ ဇာတိ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် နှစ်ရပ်။ သဘာဝ၏ အစွမ်းဖြင့် နှစ်ရပ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်း
 အားဖြင့်တရပ်။ လောကီ၏ အစွမ်းအားဖြင့်တရပ်၊ဟူ၍။ ဩဠာရိကပုဒ်၌
 ယောဇနာခြင်း ခြောက်ရပ်ကို ခွဲ၍မှတ်။ ။‘သုခုမံဝါ’=ပုဒ်၌လည်း။ဩဠာ
 ရိကပုဒ်နည်းတူ။ ဇာတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့် နှစ်ရပ်။ သဘာဝ၏ အစွမ်း
 အားဖြင့် နှစ်ရပ်။ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် တရပ်။ လောကုတ္တရာ၏
 အစွမ်းအားဖြင့်တရပ်။ ပေါင်းခြောက်ရပ်ပင်ဖြစ်၏။ အစဉ်အတိုင်းဟင်၍
 ဩဠာရိက၊သုခုမ၏ အဖြစ်ကို။ ယထာသင်္ချာနည်းအတိုင်း ယူလေ။ ။

ဝေဒနာသုံးပါး၊ နှစ်ပါး၊ လေးပါး ဟူသည်၌။ စိတ်တို့၏ သောမနဿ
 ဥပေက္ခာ စသည်နှင့် ယှဉ်သင့်သည် အတိုင်း။ ထိုစိတ်၌ ယှဉ်သော
 ဝေဒနာကို ရည်မှတ်၍ ယောဇနာတော်မူသည်ဟူ၍ သိလင့်။ ။ဤအရာ၌

အထူးဆိုဘွယ်ကား။ ။ သြဋ္ဌာရိက၊ သုရမအရာ၌။ ဇာတိအစရှိသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ပြားခြင်း။ သံဘောဒကို ထုတ်နှုတ်ပါယ်ရှားအပ်၏။ ။

ထိုစကားကိုထင်ရှားစေဦးအံ့။ ။ အကုသလဝိပါက်၊ ကာယဝိညာဏ် နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်။ ဇာတိ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အဗျာကတဖြစ် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သုရမ ဖြစ်သော်လည်း။ သဘာဝ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သြဋ္ဌာရိကဖြစ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ပါဠိတော်ကြီး၌။

အဗျာကတာဝေဒနာသုရမာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာသြဋ္ဌာရိကာ။ သမာပန္နဿ ဝေဒနာသုရမာ၊ အသမာပန္နဿဝေဒနာသြဋ္ဌာရိကာ။ ။ ယနာသဝါဝေဒနာ သုရမာ။ သာသဝါဝေဒနာသြဋ္ဌာရိကာ။ ။ ဟူ၍ဘုရားဟောတော်မူခြင်း ကြောင့်။ အဗျာကတဖြစ်သော ဝိပါက်စိတ်၌ ယှဉ်သောဝေဒနာသည်။ ။ အဗျာကတာဝေဒနာသုရမာ။ ။ ဟူ၍ ယခင်ပါဠိတော်ကြီး၌။ တိုက်ရိုက် ရှိရကား။ သုရမမည်ရာချေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ထိုသုရမ မည်သောဝိပါက်စိတ်သည်၊ ဝေဒနာအားဖြင့်၊ သုရမမဟုတ်။ ။ ဒုက္ခသဟ ဂတံကာယဝိညာဏံ။ ။ ပါဠိအရ၊ ဒုက္ခဝိပါက်စိတ်ဖြစ်လေသောကြောင့်။ ဒုက္ခာဝေဒနာသြဋ္ဌာရိကာ။ ။ ဟူပြန်ချေရကား။ ယခင်က သုရမဖြစ်သော ဝေဒနာသည်ပင်လျှင်။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကြသည်ဖြစ်၍။ သြဋ္ဌာရိက မည်ပြန်ချေတော့သည်။ ထိုကြောင့်၊ ဤသြဋ္ဌာရိက၊ သုရမအရာ၌။ ဇာတိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ပြားခြင်း၊ သံဘောဒကို ထုတ်နှုတ်ပယ် ရှားအပ်၏ ဟူလိုသည်။ ။ ဒုက္ခဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ ဇာတိ၏အစွမ်း အားဖြင့်၊ သုရမဖြစ်လျက်။ သဘာဝစသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ သြဋ္ဌာ ရိကဖြစ်ပြန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ=သုရ စသည်တို့သည်လည်း။ ဇာတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ သြဋ္ဌာရိကဖြစ်ကုန်လျက်။ သဘာဝစသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ သုရမ ဖြစ်ပြန်ကြကုန်၏။ ထိုကြောင့်၊ ဇာတိ အစရှိသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကွဲပြားခြင်းသံဘောဒသည်။ အကြင် အခြင်းအရာအားဖြင့် မဖြစ်။ ထိုအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝေဒနာတို့၏ သြဋ္ဌာရိက၊ သုရမ၏ အဖြစ် ကိုသိအပ်၏။ ။ ထိုစကားရပ်၏ အကျယ်၊ အဘယ်နည်းဟူမူကား။ ။ အဗျာကတဖြစ်သော ဝေဒနာသည်။ ဇာတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ကုသိုလ် အကုသိုလ် ဝေဒနာတို့ထက်။ နူးညံ့ သိမ်မွေ့သောကြောင့်။ သုရမမည်၏ ဟူရာ၌။ အဘယ် အဗျာကတပေနည်း။ ။ ဒုက္ခဝေဒနာဖြစ်သော အဗျာ ကတလော။ သုရမဝေဒနာဖြစ်သော အဗျာကတလော။ သမာပတ်ဝင်စား သော ပုဂ္ဂိုလ်၏ အဗျာကတ ဝေဒနာလော။ သမာပတ် မဝင်စားသော

ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ အဗျာကတ ဝေဒနာလော။ သာသဝဖြစ်သော အဗျာကတ ဝေဒနာလော။ အနာသဝဖြစ်သော၊ အဗျာကတဝေဒနာလော။ ဤသို့သ ဘာဝစသည်တို့၏။ အပြားကိုမသုံးသပ်အပ်။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော စကား ရပ်ကို၊ ခပ်သိမ်းဥသန့်၊ အလုံးစုံတို့၌၊ နည်းဥပဒေသ ပေတည်းဟု။ အဋ္ဌက ထာ၌ဆိုသည်ကို ညာဏ်သတ်ပြ။ တနည်းကား ထိုထိုဝေဒနာကို ထောက် ၍။ ထောက်၍ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမဝေဒနာကို မှတ်အပ်၏ဟု၊ ဟောတော်မူ သောကြောင့်။ အကုသိုလ် ဝေဒနာတို့တွင်။ လောဘသဟဂုတ် ဝေဒနာ ထက်၊ ဒေါသသဟဂုတ် ဝေဒနာသည်။ အလွန်လျှင်မြီရာကို လောင်ကြွမ်း တတ်သောကြောင့်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ လောဘသဟဂုတ် ဝေဒနာသည် သုခုမမည်၏။ ဒေါသသဟဂုတ် ဝေဒနာသည်လည်း။ နိယတကံ၏၊ ဝေ ဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ အနိယတကံ၏၊ ဝေဒနာသည်။ သုခုမမည် ၏။ နိယတကံ၏ ဝေဒနာသည်လည်း။ တကမ္ဘာပတ်လုံး ငရဲ၌၊ တည်စွမ်း နှိုင်သော၊ ကပ္ပဋ္ဌိကနိယတကံ၏ ဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ တကမ္ဘာ ပတ်လုံးငရဲ၌ မတည်စွမ်းနှိုင်သော၊ နိယတကံ၏ ဝေဒနာသည်၊ သုခုမ မည်၏။ တကမ္ဘာပတ်လုံး ငရဲ၌ တည်စွမ်းနှိုင်သော ဝေဒနာတို့ တွင်လည်း သင်္ခါရိကဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ သသင်္ခါရိက ဝေဒနာသည်။ သုခုမမည်၏။ ဒေါမနဿ ဝေဒနာအရာ၌ မှတ်ဖွယ်။ ။လောဘသဟဂုတ် ဝေဒနာသည်ကား၊ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ် ဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ဒိဋ္ဌိ ဝိပ္ပယုတ်ဝေဒနာသည်။ သုခုမမည်၏။ ဒိဋ္ဌိသမ္ပယုတ် ဝေဒနာသည်လည်း။ နိယတ၊ ကပ္ပဋ္ဌိက အသင်္ခါရိကဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ အနိယတ အကပ္ပဋ္ဌိက၊ သသင်္ခါရိက ဝေဒနာသည်။ သုခုမ မည်၏၊ ဟု ရှေးစကား ရပ်ကို အကျယ်ချဲ့၍ သိအပ်၏။ ။ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီး သည်ကား-အကြောင်း တရားကိုစွဲ၍။ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမခွဲခြင်းတည်း။ အကျိုးကိုစွဲ၍ကား၊ သာ မညအားဖြင့် အကုသိုလ် ဝေဒနာသည်။ များသောအကျိုး ဝိပါက်ရှိမှု။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ နည်းသော အကျိုးဝိပါက်ရှိမှု၊ သုခုမမည်၏။ ကုသိုလ် ဝေဒနာသည်ကား။ နည်းသောအကျိုး ဝိပါက်ရှိမှု။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ များသော အကျိုးဝိပါက်ရှိမှု သုခုမမည်၏။ ဤကား-အကျိုးကိုစွဲ၍၊ ဩဇ္ဇာ ရိက၊ သုခုမခွဲခြင်းတည်း။ ။တနည်း ထုံကိုစွဲ၍ ခွဲသော်ကား။ ကာမာဝစရ ကုသိုလ် ဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ရူပါဝစရ ဝေဒနာသည် သုခုမမည်၏။ ထိုထက်-အရူပါ ဝစရ ဝေဒနာသည်။ သုခုမ မည်၏။ ထိုထက်-လောကုတ္တရာဝေဒနာသည်။ သုခုမမည်၏။ ။

တနည်း။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာကိုစွဲ၍ခွဲ၍မူကား။ ကာမာဝစရဖြစ်သော ဒါနဖြင့်ပြီးသော ဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ သီလဖြင့်ပြီးသော ဝေဒနာသည်၊ သုရမမည်၏။ သီလဖြင့်ပြီးသော ဝေဒနာ သည်လည်း။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ထိုထက်၊ ဘာဝနာဖြင့် ပြီးသော ဝေဒနာသည် သုရမ မည်၏။ ဘာဝနာဖြင့်ပြီးသော ဝေဒနာသည်လည်း နှိဟိတ်၊ တိဟိတ်နှစ်ပါး ရှိရာတွင်။ နှိဟိတ်ဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ တိဟိတ်ဝေဒနာသည်။ သုရမမည်၏။ တိဟိတ်ဝေဒနာသည်လည်း။ အသင်္ခါရိက၊ သသင်္ခါရိက နှစ်ပါးရှိရာတွင်။ သသင်္ခါရိက ဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ အသင်္ခါ ရိက ဝေဒနာသည်။ သုရမမည်၏။ ဤကား— ကာမစိတ်နယ် အတွင်း၌ ဩဇ္ဇာရိကသုရမတို့ကိုခွဲခြင်းတည်း။ ။

ရူပါဝစရ ဝေဒနာသည်လည်း။ ပထမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာ သည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်၊ သုရမ မည်၏။ ဒုတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်လျှင်။ ဩဇ္ဇာရိက။ တတိယဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်၊ သုရမ။ ထိုတတိယဈာန် နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ စတုတ္ထဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်သုရမ။ ထိုစတုတ္ထ ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာ သည်ပင် ဩဇ္ဇာရိက။ ပဉ္စမဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်။ သုရမမည်၏ဟု။ ရူပါ ဝစရဈာန်ငါးတန်ကိုလည်း။ အစဉ်အတိုင်း၊ ဩဇ္ဇာရိက သုရမ၏အဖြစ်ကို သိအပ်၏ ။

အရူပါဝစရ ဝေဒနာသည်လည်း။ အာကာသာနဉ္စာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သောဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်။ သုရမမည်၏။ ထိုဝိညာဏဉ္စာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ အာကိဉ္စ ဉ္စာယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သောဝေဒနာသည်သုရမ။ ထိုအာကိဉ္စဉ္စာယတန ဈာန်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ နေဝသညာ၊ နာသညယတန ဈာန်နှင့် ယှဉ်သောဝေဒနာသည်၊ သုရမ။ ဤသို့အရူပါဝစရဈာန်လေးတန်ကိုလည်း အစဉ်အတိုင်း ဩဇ္ဇာရိက၊ သုရမ၏ အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ ။

လောကုတ္တရာ ဝေဒနာသည်လည်း။ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ သကဒါဂါမိမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည် သုရမ။ ထိုသကဒါဂါမိမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်၊ ဩဇ္ဇာရိက။

အနာဂါမိ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်၊ သုခုမ။ ထိုအနာဂါမိမဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်ပင်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ အရဟတ္တမဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဝေဒနာသည်၊ သုခုမ။ ဤကဲ့သို့ မဂ်လေးတန်ကို၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမ၏ အဖြစ်အားဖြင့်ဝေဘန်အပ်၏။ ။

ဩကာသ၏အစွမ်းအားဖြင့်ကား။ ငရဲ၌ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ တိရစ္ဆာန်မျိုး၌ ဒုက္ခဝေဒနာသည်၊ သုခုမ၊ မည်၏။ ဤသို့သော နည်းဖြင့်။ ပြိတ္တာ၊ အသူရကယ်၊ မနုဿ၊ စဘုမဟာရဇ်၊ တာဝတိံသာ၊ ယာမာ၊ တုသိတာ၊ နိမ္မာန၊ ရတိ၊ ပရနိမ္မိတ၊ ဝဿဝတ္တိ၊ ဘုံတိုင်အောင်။ ဒုက္ခဝေဒနာကို၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမအဖြစ်ကို၊ စိစစ်ဝေဘန်ရ၏။ ဒုက္ခ ဝေဒနာအတူ၊ သုခုမ ဝေဒနာကိုလည်း။ ယထာနုရူပအတိုင်းယှဉ်အပ်၏။ ဤကား- ဩကာသ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမခွဲခြင်းတည်း။ ။ ဝတ္ထု၏အစွမ်းအားဖြင့်လည်း။ ယုတ်သောဟိနဝတ္ထုလျှင် မှီရာရှိသော၊ အမှတ်မရှိသောဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ မွန်မြတ်သောပဏိတ ဝတ္ထုလျှင်မှီရာရှိသော၊ အမှတ်မရှိသော ဝေဒနာသည်၊ သုခုမ၊ မည်၏။ ဤကား-ပတ္ထု၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမ ခွဲခြင်းတည်း။ ။ ဤသို့အပ်ပြီးသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့တွင်၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်းရသော၊ ဝေဒနာစေတသိက်၏။ “ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊ သုခုမံဝါ၊ ပုဒ်အရ၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမဖြစ်ပုံ၊ အလုံးစုံကိုစိစစ်၍၊ ပြဆိုခြင်းပေတည်း။ ။

“ဟိနာဝါ၊ ပဏိတာဝါ”=ပုဒ်အရ။ ။ ထိုဝေဒနက္ခန္ဓာ၏၊ ဟိန၊ ပဏိတ အပြားကိုကား၊ ဤသို့မှတ်သားအပ်၏။ အကြင်ဝေဒနာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိက ဖြစ်၏။ ထိုဩဇ္ဇာရိကဖြစ်သောဝေဒနာသည်၊ ဟိနမည်၏။ အကြင်ဝေဒနာ သည်၊ သုခုမဖြစ်၏။ ထိုသုခုမဖြစ်သော ဝေဒနာသည်၊ ပဏိတမည်၏။ ဤသို့မှတ်သားအပ်၏။ ထိုကြောင့်။ ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး သည်။ ။ “ဟိနာဝါ၊ ပဏိတာဝါ-” ပုဒ်တို့ကို။ မေ၊ ငါ၏။ ဟိနာ၊ ယုတ်ညံ့ သော။ ယာဝေဒနာ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ ဩဇ္ဇာရိက ဝေဒနာသည်၎င်း။ မေ၊ ငါ၏။ ပဏိတာ၊ မွန်မြတ်သော။ ယာဝေဒနာဝါ၊ အကြင်ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်းဟူသော၊ သုခုမ၊ ဝေဒနာသည်၎င်း။ ။ ဟူ၍- ယောဇနာတော်မူလေသည်။ ယင်းသို့ယောဇနာတော်မူခြင်းသည်။ ။

“ယာ၊ ဩဇ္ဇာရိကာ၊ သာ၊ ဟိနာ၊ ယာစ၊ သုခုမာ၊ သာ၊ ပဏိတာတိဒဋ္ဌဗ္ဗာ။ ။ ဟူသောအဋ္ဌကထာဖွင့်နှင့်ညီတော်မူပေစွ။ ။ ယာ၊ အကြင် ဝေဒနာသည်။ ဩဇ္ဇာရိကာ၊ ဩဇ္ဇာရိကဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုဩဇ္ဇာရိက ဖြစ်သောဝေဒနာ

သည်။ ဟိနာ၊ ဟိနမည်၏။ ယာစ၊ အကြင်ဝေဒနာသည်ကား။ သုရမာ၊ သုရမဖြစ်၏။ သာ၊ ထိုသုရမဖြစ်သောဝေဒနာသည်။ ပဏတာ၊ ပဏတမည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဒဋ္ဌဗ္ဗာ၊ မှတ်အပ်၏။ ။ ဤကား - ဝေဒနက္ခန္ဓာ၏၊ ဟိန၊ ပဏတအဖြစ်ကိုစိစစ်ပြဆိုခြင်းပေတည်း။ ။

“ယာဒူရသန္တိကေဝါ-ပါဠိအရ။ ။ ဒူရ၊ သန္တိကပုဒ်၌၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်းရသော၊ ဝေဒနာစေတသိက်၏။ ဒူရ၊ သန္တိက ဖြစ်ဟန်ကား။ ။ အကုသိုလ်ဝေဒနာသည်။ ကုသိုလ်အဗျာကတ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနာတို့မှ၊ ဒူရမည်၏ဟူ၍၎င်း။ ယင်းအကုသိုလ်ဝေဒနာသည်၊ မိလိန္ဒ၊ ဇာတိသဘော၊ တူသောအကုသိုလ်ဝေဒနာ၏၊ သန္တိကဟူ၍၎င်း။ ဤသို့စသောနည်းဖြင့်။ ဝိဘင်း၌၊ ဝေဘန်တော်မူအပ်သည်ဖြစ်၍။ ဒူရ၊ သန္တိကဟူသည်ကို။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ၊ တရားကိုစွဲ၍၎င်း။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာကိုစွဲ၍၎င်း။ သမာပန္န၊ အသမာပန္န၊ အရာကိုစွဲ၍၎င်း။ သာသဝ၊ အနာသဝ၊ အရာကိုစွဲ၍၎င်း။ ဝေဘန်သင့် ဝေဘန်ထိုက်၏။ ထိုလေးရပ်တို့တွင်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတကိုစွဲ၍။ ဒူရ၊ သန္တိက၊ ဝေဘန်သင့်၊ ဝေဘန်ထိုက်ဟန်ကား။ ဤဆိုလတ္တံ့ သောစကားအစဉ်ပင်တည်း။ ။ အကုသိုလ်ဝေဒနာသည်။ ကုသိုလ်အဗျာကတဝေဒနာတို့နှင့်၊ သဘောမတူသော၊ ဝိသဘာဝ အားဖြင့်၎င်း။ မနီး၊ မနှော၊ မရောပြွမ်းသော။ အသံသဋ္ဌအားဖြင့်၎င်း။ တူသောဖြစ်ခြင်းမရှိသော၊ အသရိက္ခကအားဖြင့်၎င်း။ အကြောင်းတိုက်ဆိုင်၊ မပြိုင်ချေရကား။ ကုသိုလ်အဗျာကတဝေဒနာတို့မှဝေး၍၊ ဒူရမည်၏။ ယင်းအကုသိုလ် ဝေဒနာသည်ပင်လျှင်။ အကုသိုလ်ဖြစ်သော ဝေဒနာနှင့်သော်ကား။ သဘောတူသော သဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ နှီးနှောရောပြွမ်းသော၊ သံသဋ္ဌအားဖြင့်၎င်း။ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ သရိက္ခကအားဖြင့်၎င်း။ နီးစပ်ခဲ့ရကား။ အကုသိုလ်ဝေဒနာ၏ သန္တိကဖြစ်၏။ ဤသို့-ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ၊ ဝေဒနာတို့၏ဒူရ၊ သန္တိကအဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ဤကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတနည်းတူ။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သမာပန္န၊ အသမာပန္န၊ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ သာသဝ၊ အနာသဝ၊ ဝေဒနာတို့၏၎င်း။ ဒူရ၊ သန္တိကအဖြစ်ကိုသိအပ်၏။ ထို့ကြောင့်-အနီးအဝေးဟူရာ၌။ ချင်းချင်းသဘာဝ၊ သံသဋ္ဌ၊ သရိက္ခက ကို။ အနီးချင်းချင်း၊ ဝိသဘာဝ၊ အသံသဋ္ဌ၊ အသရိက္ခကကိုအဝေးဟူ၍မှတ်။ ထို့ကြောင့်။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ သန္တိကပုဒ်ကို။ ။ ဇာတိသဘော၊ တူနှောရင့်သီး၍။ နီးသည်

ဟုဆိုအပ်သော။ ။ဟုအနက်ယောဇနာတော် မူအပ်သည်။ နှုရပုဒ် ကိုကား။ ။ဇာတိဖြစ်ရေး၊မတူသေးကြောင့်။ဝေးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ။ ဟူ၍ အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်သည်ကိုသိ။ ။ဤကား- ဝေဒနက္ခန္ဓာ ၏အရာ၌။ အတိတတိက်ဖြင့်၎င်း။ ဒုက်လေးတန်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝေဘန် ခွဲခြမ်းခြင်းတည်း။ ထိုသို့ဝေဘန်ခွဲခြမ်းအပ်သော။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်း ရသောဝေဒနာအပေါင်း၏။ ခယတ္ထ,ဝယတ္ထ,အကြောင်းကြောင့်။အတည် အစွဲမရှိခြင်းဟူသော,အနိစ္စဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ ဘယတ္ထ,ဗိဇ္ဇနတ္ထ,အကြောင်း ကြောင့်။ ပြုပြင်ဆင်းရဲ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ခြင်းဟူသော၊ ဒုက္ခဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ အသာရကတ္ထ, အနိဿရဏတ္ထ, အဝသဝတ္ထနတ္ထ, အကြောင်းကြောင့်။ ငါဟုသမုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်နိုင်ရာချေ။ ဟူသော, အနတ္တ ဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓာ၌ ပေါ်အပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းကို။ ယထာရဟမ္ဘိ၍ မှတ်အပ်-သိ အပ်၏။ ။

ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌၊ သမ္ပသနဉာဏ်ကို ဆိုသည်ကားပြီးပြီ

သညက္ခန္ဓာ၏ အရာ၌။ အတိတတိက်ဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းသည်။ ရှေး- ဝေဒနက္ခန္ဓာနှင့် အဖြစ်တူ, အချုပ်တူ၊ ကေပ္ပါဒ, ကေနိရောဓ, တရားမျိုး ဖြစ်၍။ အတိတာနာဂတ ပစ္စုပ္ပန်အရာ၌ မထူးတော့ပြီ။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ အတိုင်း၊ အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဟန်ကိုသိလေ။ ။(အဇ္ဈတ္တာဝါ ဗဟိဒ္ဓါဝါ-ပုဒ်အရ။ ။အဇ္ဈတ္တ ဗဟိဒ္ဓာခွဲဝေဟန်လည်း။ ရှေးဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသည်အတိုင်း။ ကိုယ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော သညာသည်၊ အဇ္ဈတ္တ၊ ဆင်မြင်းကျွဲနွား၊ သားမြေးမြွေငှက်၊ အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော သညာသည်၊ ဗဟိဒ္ဓ။ ဤသို့အနက်ယောဇနာတော်မူတိုင်းမှတ်အပ်၏။ ။

အဇ္ဈတ္တ,ဗဟိဒ္ဓကားပြီး၏။

ဩဇ္ဇာရိကာဝါ, သုရမာဝါ-ပုဒ်အရ။ ။သညက္ခန္ဓာ၏၊ ဩဇ္ဇာရိက, သုရမဖြစ်ဟန်ကား။ စက္ခုဒွါရ၊ သောတဒွါရ၊ ဗာနဒွါရ။ ဇိဝှိဒွါရ။ကာယ ဒွါရ၊ ဟူသော, ငါးဒွါရ၌ဖြစ်သော။ ပဉ္စဒွါရိကသညာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ မနောဒွါရ၌ဖြစ်သော။ မနောဒွါရိကသညာသည်။ သုရမ, မည်၏။ တနည်း၊ အကုသိုလ် သညာသည်၊ ဩဇ္ဇာရိက။ ကုသိုလ် အဗျာကတ သညာသည်၊ သုရမ။ တနည်း။ ကုသိုလ်, အကုသိုလ် သညာသည်။ ဩဇ္ဇာ

ဂီတ။ အချာကတသာဖြစ်သောသညာသည်။ သုရမ။ တနည်း။ ဒုက္ခဝေဒနာ နှင့် ယှဉ်သော သညာသည်။ ဩဠာဂီတ။ သုခ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောသညာသည်။ သုရမ။ တနည်း။ သုခ၊ ဒုက္ခ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော သညာသည်။ ဩဠာဂီတ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာယှဉ်သော သညာသည်။ သုရမ။ တနည်း။ သမာပတ် မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သညာသည်။ ဩဠာဂီတ။ သမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏သညာသည်။ သုရမ။ တနည်း။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်သောသညာသည်။ ဩဠာဂီတ။ အာသဝေါဘရား လေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်သော သညာသည်။ သုရမ။ ဟူ၍၊ အစုံအစုံ အားဖြင့်။ ဩဠာဂီတ- သုရမ- ခွန်နစ်ဋ္ဌာနတို့ကို။ အစဉ် အတိုင်း ဟပ်၍ ယှဉ်၍၎င်း။ မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ ဩဠာဂီတ။ မည်သို့သော အကြောင်းကြောင့်။ သုရမဖြစ်ရခြင်းကို၎င်း။ ၎င်း၊ ဝေဒနာနန္ဒာ၌။ ဆိုအပ်ပြီးသော အကြောင်း စကားရပ်ဖြင့်။ သိသာထင်ရှား လောက်ပြီဖြစ်၍။ ဤသညာကုန္ဒာအရာ၌။ ဩဠာဂီတ၊ သုရမ ဖြစ်ကြောင်း တို့ကို၊ မဆိုတော့ပြီ။ အထူးကား။ ပဉ္စဒ္ဓါဂီတသညာသည်။ ဩဠာဂီတ။ မနောဒ္ဓါဂီတ သညာသည် သုရမ၊ ဟူသော ပထမအချက် တခုသည် သာလျှင်။ ၎င်း၌ မဆိုခဲ့သေးသောကြောင့်၊ အထူးဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ထိုပဉ္စဒ္ဓါဂီတသညာ၏။ ဩဠာဂီတ၊ မနောဒ္ဓါဂီတသညာ၏။ သုရမ၊ ဖြစ် ဟန်ကိုသာ ဆိုဦးအံ့။ ။ပဉ္စဒ္ဓါဂီတသညာ၊ မနောဒ္ဓါဂီတသညာနှစ်ရပ် တွင်။ မနောဒ္ဓါဂီတ သညာသည်ကား။ တညောင်စောင်း တည်း၌၎င်း။ တအင်ပျဉ်တည်း၌၎င်း။ ထိုင်နေ၍လည်း။ အရာတပါးကို ကြံစည်သော သူကို၎င်း။ အရာတပါးကို၊ ဝိတက်ဖြစ်သော သူကို၎င်း။ အဘယ်ကို၊ သင် ကြံစည်သနည်း။ အဘယ်သို့၊ ဝိတက်ဖြစ်သနည်းဟု မေးမြန်း၍။ ထိုသူ၏ ပြန်လည်ပြောကြားသော၊ စကား အစွမ်းအားဖြင့် သာလျှင်။ သိအပ်သော ကြောင့်၊ သုရမ၊ မည်၏။ ပဉ္စဒ္ဓါဂီတသညာဂီတကား။ တိုက်ရိုက် မမေးမြန်းဘဲ ကြည့်ရှု၍လည်း သိခြင်းငှါ၊ တတ်ကောင်း၏။ ထိုကြောင့်၊ ထိုပဉ္စဒ္ဓါဂီတ သညာသည်။ ဩဠာဂီတမည်၏။ ။သံဘွယ်သမ္ဘု၊ ထုံးငတ္ထုကား။ ။ ၎င်းအခါ-မိမ္မဇယ နှစ်ယောက်တို့သည်။ ထိုင်နေကုန်လျက်။ ချည်ကိုငင့် ကြကုန်၏။ ရဟန်းငယ်နှစ်ပါးတို့သည်။ ရွာ၌လှည့်လည် ကုန်လုပ်သော်။ တယောက်သော ရဟန်းသည်။ ရှေ့မှသွားလျက်။ တယောက် သောမိမ္မကို ကြည့်ရှုသတတ်။ ထိုအခါ တယောက်သောမိမ္မက။ ထိုကဲ့သို့၊ အကြည့် ခံရသော အဖော်မိမ္မကို။ အဆွေမ၊ အဘယ့်ကြောင့် ဤရဟန်းသည်။ သင့်ကို

ကြည့်ရှု သနည်းဟုမေး၏။ ထိုအခါ အမေးခံရသော၊ အပေါ်မိမ္မက။ အဆွေမ။ ဤရဟန်းငါ့ကို ကြည့်ရှုခြင်းသည်။ ဝိသဘာဝစိတ်ဖြင့်မကြည့်ရှု၊ စင်စစ်သော်ကား။ နှမငယ်ဟူသော အမှတ်ဖြင့်သာလျှင်၊ ငါ့ကို၊ ထိုရဟန်း ကြည့်ရှုရာသတည်းဟု ပြော၏။ ထိုရဟန်းငယ် တို့သည်လည်း၊ ရွာ၌ လှည့်လည်ကုန်ပြီး၍၊ နေရာစရပ်၌၊ ထိုင်နေကုန်သည်ရှိသော်၊ တပါးသောရဟန်းက၊ ထိုကြည့်ရှုသောရဟန်းကို။ ငါ့ရှင်၊ ရွာ၌ဆွမ်းခံကုန်စဉ် သင်သည်ထိုမိမ္မကိုကြည့်ရှုအပ်သလောဟု မေး၏။ ငါ့ရှင်၊ ငါသည် ထိုမိမ္မကို ကြည့်ရှုအပ်၏ဟု ဆို၏။ အဘယ်အလို့ငှာ၊ ထိုမိမ္မကို သင်ကြည့်ရှုအပ်သနည်းဟု မေးမြန်းလပ်သော်ငါ၏ နှမငယ်နှင့်၊ တူသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ထိုမိမ္မကိုကြည့်ရှုခဲ့လေပြီ၊ ဟူ၍ ပြောကြား၏။ ဤသို့ ပဉ္စနာရိက သညာကို၊ ပြင်ပဖြစ်သူ လူတို့က ကြည့်ရှု၍လည်း။ အတွင်းစိတ်နေစိတ်ထားကို၊ ထင်ထင်ရှားရှား၊ သိခြင်းဌာဝှမ်းနိုင်ချေကား။ ဩဇ္ဇာရိက ဟူသတည်း။ ဤသာဓကဝတ္ထုကား- ခန္ဓဝိဘင်းအဋ္ဌကထာပါဌ။ သညက္ခန္ဓနိဒ္ဒေသတွင်လာ၏။ ။ဤသည်လျှင် ပဉ္စနာရိကသညာ၏၊ ဩဇ္ဇာရိက ဖြစ်ခြင်း၌၊ ယုံတွယ်သမှု၊ ထုံးဝတ္ထုပေတည်း။

ဩဇ္ဇာရိက , သုခုမကား-ပြီး၏။

ဟိနာဝါ ပဏိတဝါ-ပုဒ်အရ၌လည်း။

အကုသိုလ်စိတ်၌ ယှဉ်သော အကုသိုလ် သညာသည်၊ ဟိနာ။ ကုသိုလ်အပျာကတ သညာသည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်သညာသည်၊ ဟိနာ။ အပျာကတသာ ဖြစ်သောသညာသည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ဒုက္ခ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောသညာသည်၊ ဟိနာ။ သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သောသညာသည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ သုခဒုက္ခဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သောသညာသည်၊ ဟိနာ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့် သာယှဉ်သော သညာသည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ သမာပတ် မဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏သညာသည်၊ ဟိနာ။ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ သညာသည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏၊ အာရုံဖြစ်သောသညာသည်၊ ဟိနာ။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏၊ အာရုံမဖြစ်သောသညာသည်၊ ပဏိတ။ ဤသို့ခွဲ၍ ဇာတိ၊ သဘာဝ၊ ပုဂ္ဂလ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာအားဖြင့်၊ ဟိနာ၊ ပဏိတကို သိလေ။ ။ယာဒူရေ သန္တိကေဝါ=ပါဌအရ။ သညက္ခန္ဓာ၏ဒူရ၊ သန္တိက

ဖြစ်ဟန် ကား။ ရှေးဝေဒနက္ခန္ဓာ နှင့်၊ အဖြစ်တူအချုပ်တူ။ ဧကုပ္ပါဒ၊ ဧက
 နိရောဓ တရားမျိုးဖြစ်၍။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတိုင်း
 ပင်လျှင်။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတသညာ။ သုခ၊ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာ
 ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သောသညာ။ သမာပတ်ဝင်စား မဝင်စားကုန်သော
 ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သညာ။ အာသဝေါတရားလေး ပါးတို့၏၊ အာရုံ ဖြစ် မဖြစ်
 သောသညာ။ ဤသညာလေးရပ်ကို သတ်မှတ်ပြီးလျှင်။ အကုသိုလ်သညာ
 သည်၊ ကုသိုလ် အဗျာကတ သညာ တို့နှင့်။ သဘောမတူသော၊ ဝိသဘာဝ
 အားဖြင့်၎င်း။ မနှိုးမနှော မရောငြိမ်း သော၊ အသံသဋ္ဌအား ဖြင့်၎င်း
 တူသော ဖြစ်ခြင်း မရှိသော၊ အသရိက္ခကအားဖြင့်၎င်း။ အနန္တရာဒိပစ္စည်း
 စသည်တို့ဖြင့်၊ အကြောင်းတူဆိုင်၊ မပြိုင်နိုင်ချေရကား။ ကုသိုလ်အဗျာ
 ကတသညာတို့မှ ဝေးသည်ဖြစ်၍၊ နုရမည်၏။ ယင်းအကုသိုလ်သညာ
 သည်ပင်လျှင်။ အကုသိုလ်ဖြစ်သော သညာနှင့်သော်ကား။ ချင်းချင်း
 သဘော တူသော သဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ နှိုးနှောရောငြိမ်းသောသံသဋ္ဌ
 အားဖြင့်၎င်း။ တူသော ဖြစ်ခြင်း ရှိသောသရိက္ခက အားဖြင့်၎င်း။ အနန္တ
 ရာဒိပစ္စည်းတတ်၍၊ နီးစပ်ခဲ့ရကား။ အကုသိုလ် သညာ၏ သန္တိကေ
 မည်။ ဤသို့ ကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတသညာတို့၏။ နုရသန္တိက
 အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ ဤကုသိုလ် အကုသိုလ် အဗျာကတ သညာအတူ။
 သုခဒုက္ခ ဥပေက္ခာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သညာတို့၏ ၎င်း၊ နုရသန္တိက
 အဖြစ် ကို လည်း သိ အပ် လေ တော့ ပြီ။ ထိုကြောင့် ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
 ဝိသဘာဝ အသံသဋ္ဌ အရိက္ခက အားဖြင့်။ မိမိတို့ချင်းချင်း ဖြစ်ခဲ့သော်
 ဇာတိဖြစ်ရေး၊ မတူသေးကြောင့်။ ဝေးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ။ ဟူ၍
 ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ ယောဇနာတော်မူသည်အတိုင်း။ နုရသညာဟူ၍
 သိ။ သဘာဝ၊ သံသဋ္ဌ၊ သရိက္ခက အားဖြင့် မိမိတို့ချင်းချင်း ဖြစ်ခဲ့မှု။ ။
 ဇာတိသဘော၊ တူနှောရင့်သီး၍၊ နီးသည်ဟုဆိုအပ်သော။ ။ ဟူ၍ဆရာ
 တော်ဘုရားကြီး ယောဇနာတော် မူသည်အတိုင်း။ သန္တိကေသညာ
 ဟူ၍သိ။ ။

နုရသန္တိက - ပြီး၏။

ဤကား-သညက္ခန္ဓာ၏အရာ၌။ အတိတတိတ်ဖြင့်၎င်း။ ဒုက်လေးတန်
 တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝေဘန်ခွဲခြမ်းခြင်းတည်း။ ။ ထိုသို့ဝေဘန်ခွဲခြမ်း အပ်သော
 သညက္ခန္ဓာဟူ၍ ဖွဲ့စည်းရသော သညာ အပေါင်း၏ ခယတ္ထ ဝယတ္ထ
 အကြောင်းကြောင့်။ အတည်အစွဲအမြဲ မရှိခြင်းဟူသော အနိစ္စဖြစ်ဟန်ကို
 ၎င်း။ ဘယတ္ထဝိဇ္ဇနုတ္တ အကြောင်း ကြောင့်။ ပြုပြင်ဆင်းရဲ သည်းခံနိုင်

ခဲခြင်းဟူသော ဒုက္ခဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ အသာရကတ္ထံ၊ အနိဿရဏတ္ထံ၊
အဝသဝတ္ထနတ္ထံ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ငါဟုသမုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်နိုင်ရာ
ချေဟူသော၊ အနတ္တ ဖြစ်ဟန် ကို၎င်း၊ ရှေးရူပက္ခန္ဓာ၌ ဆိုအပ် ပြီးသော
နည်းကို၊ ယထာရဟမ္ဘိ၍ သိအပ်မှတ်အပ်၏။ ။

သညာက္ခန္ဓာ၌ သမ္မသနဉာဏ်ကို ဆိုသည်ကား ပြီးပြီ။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏အရာ၌၊ အတိတတိကံဖြင့် ဝေဘန်ခြင်းသည်။ ဝေဒ
နက္ခန္ဓာနှင့်၎င်း။ သညာက္ခန္ဓာနှင့်၎င်း။ အဖြစ်တူ၊အချုပ်တူ၊ ဧကုပ္ပါဒ၊ဧက
နိရောဓ၊ တရားမျိုးတူ ဖြစ်၍။ အတိဘာ နာဂတ၊ ပစ္စုပ္ပန်-အရ၌ မထူး
တော့ပြီ။ သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ခဏသညာတို့၏ အစွမ်းအား
ဖြင့်၎င်း။ အတိတ်၊အနာဂတ်၊ပစ္စုပ္ပန်တို့ကို၊ ရှေးဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ
အတိုင်း၊ ဝေဘန်လေ။ ။

စေတသိက်ငါးဆယ်နှစ်တို့တွင်။ ဝေဒနာစေတသိက်ကား၊ ဝေဒက္ခန္ဓာ။ သညာစေတသိက်ကား၊ သညက္ခန္ဓာ။ ကြွင်းစေတသိက် ငါးဆယ်ကား၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူ၍၊ ခန္ဓာဖွဲ့ခြင်းသာလျှင်၊ အထူး ဖြစ်၏။ ။ အဇ္ဈတ္တာဝါ၊ ဗဟိဒ္ဓါဝါ- ပုဒ်၌လည်း။ ရှေးနည်းအတူ၊ ကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်သော စေတသိက်ငါးဆယ် ဟူသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်။ အဇ္ဈတ္တ၊ ဆင်ခြင်းကျွန်းနား၊ သားမြေးမြွေရုံ၊ အပသန္တာန် ဖြစ်သော၊ စေတသိက်ငါးဆယ် ဟူသော သင်္ခါရက္ခန္ဓာသည်၊ ဗဟိဒ္ဓ။ ။ ဤသို့၌။ ။

အရွှေ့က ဗဟိဒ္ဓကား ပြီး၏။

သြဋ္ဌာရိကာဝါ၊ သုရမာဝါ- ပုဒ်အရ။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ သြဋ္ဌာရိကာ၊
 သုရမ ဖြစ်ဟန်ကား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်း ဟူသော၊ အကုသိုလ် သင်္ခါရ
 တို့သည်၊ သြဋ္ဌာရိကာ။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော၊ ကုသိုလ်အဗျာကတ
 သင်္ခါရတို့သည်၊ သုရမ။ တနည်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ကုသိုလ်
 အကုသိုလ် သင်္ခါရတို့သည်၊ သြဋ္ဌာရိကာ။ အဗျာကတသာ ဖြစ်ကုန်သော
 သင်္ခါရတို့သည်၊ သုရမ။ ဤကား-ဇာတိအားဖြင့်၊ သြဋ္ဌာရိကာ၊ သုရမဖြစ်ပုံ။
 တနည်း။ နုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ သြဋ္ဌာရိကာ။
 သုခ၊ ဥပေက္ခာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ သုရမ။ တနည်း။

သုခ ဒုက္ခ ဝေဒနာ တို့နှင့်၊ ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ တို့သည်၊ ဩဋ္ဌာရိက။ ဥပေက္ခာဝေဒနာနှင့်သာ၊ ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ သုခမ။ ဤကား၊ သဘာဝအားဖြင့်၊ ဩဋ္ဌာရိက၊ သုခမဖြစ်ပုံ။ ။တနည်း၊ သမာပတ်မဝင် စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သင်္ခါရ တို့သည်၊ ဩဋ္ဌာရိက သမာပတ် ဝင်စား သောပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်္ခါရတို့သည်၊ သုခမ။ ။ဤကား၊ ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်၊ ဩဋ္ဌာရိက၊ သုခမဖြစ်ပုံ။ ။တနည်း။ အာသဝေါတရား လေး ပါးတို့၏ အာရုံဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရ တို့သည်၊ ဩဋ္ဌာရိက။ အာသဝေါ တရားလေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရ တို့သည်၊ သုခမ။ ။ ဤကား။ လောကီ လောကုတ္တရာ၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဩဋ္ဌာရိက သုခမ ဖြစ်ပုံ။ ။ဤသို့၊ ဩဋ္ဌာရိက သုခမတို့ကို၊ ဇာတိ၊ သဘာဝ၊ ပုဂ္ဂလ၊ လောကီ လောကုတ္တရာဟူသော လေးရပ်သော ဌာနဖြင့်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာအတိုင်းခွဲလေ။ ။

ဩဋ္ဌာရိက သုခမကား၊ ပြီး၏။

ဟိနာဝါ ပဏိတာဝါ- ပုဒ်အရ။ ယင်းသင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏၊ ဟိန ပဏိတ ဖြစ်ဟန်ကား။ ။ဝေဒနက္ခန္ဓာနှင့် မတူဘဲ။ သညက္ခန္ဓာ အတိုင်း။ ဟိန ပဏိတကို ခွဲရမည်။ ခွဲဟန်ကား။ သင်္ခါ ရက္ခန္ဓာ တည်းဟူ ကုန်သော အကုသိုလ် သင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ ကုသိုလ်အဗျာကတ သင်္ခါရ တို့သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်သင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ အဗျာကတ သာဖြစ်ကုန်သော၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်ကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ သုခ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ် ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာနှင့်သာ ယှဉ်ကုန် သော သင်္ခါရ တို့သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ သမာပတ် မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ သင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ သမာပတ်ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သင်္ခါရ တို့သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံဖြစ် ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ ဟိန။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏ အာရုံ မဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်၊ ပဏိတ။ ဤသို့ သညက္ခန္ဓာ အတိုင်း။ ဟိန, ပဏိတကိုခွဲလေ။ ။

ဟိန ပဏိတကား၊ ပြီး၏။

ယေဒုရေ၊သန္တိကောဝါ-ပုဒ်အရ။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏။ ဒုရသန္တိက ဖြစ်ခြင်းသည်လည်း။ ဧဝံဒေနက္ခန္ဓာ၊ သညာက္ခန္ဓာတို့နှင့် အတူ၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သင်္ခါရ၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဝေဒနာ တို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ။ သမာပတ်ဝင်စား။ မဝင်စားကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ သင်္ခါရ။ အာသဝေါ တရား လေးပါးတို့၏ အာရုံ၊ မဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရ။ ဤသင်္ခါရ လေး ရပ် ကို ပိုင်း ခြား သတ်မှတ်လျက် အကုသိုလ် သင်္ခါရတို့သည်။ ကုသိုလ်အဗျာကတ သင်္ခါရတို့နှင့်၊ သဘောမတူသော ဝိသဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ မနိုးနှော၊ မရောငြိမ်းသော၊ အသံသဋ္ဌအားဖြင့်၎င်း။ တူသောဖြစ်ခြင်းမရှိသော၊ အသရိက္ခကအားဖြင့်၎င်း၊ အနန္တရာဒိ ပစ္စည်းသည်တို့ဖြင့်၊ အကြောင်းတူဆိုင်၊ မပြိုင်နိုင်ချေရကား။ ကုသိုလ် အဗျာကတသင်္ခါရတို့မှ ဝေးသည်ဖြစ်၍၊ ဒုရမည်ကုန်၏။ ယင်းအကုသိုလ် သင်္ခါရ တို့သည်ပင်လျှင်။ အကုသိုလ်သင်္ခါရတို့နှင့် သော်ကား၊ ချင်းချင်း သဘောတူသော သဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ နှိုးနှောရောငြိမ်းသော သံသဋ္ဌ အားဖြင့်၎င်း၊ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသောသရိက္ခကအားဖြင့်၎င်း။ အနန္တရာဒိ ပစ္စည်းတပ်၍၊ နီးစပ်ခဲ့ရကား။ အကုသိုလ် သင်္ခါရတို့၏၊ သန္တိကမည် ကုန်၏။ ဤသို့ကုသိုလ်အကုသိုလ်၊အဗျာကတသင်္ခါရတို့၏၊ဒုရေသန္တိကော အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ ဤကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ သင်္ခါရတို့၏ နည်းတူ။ သုခဒုက္ခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၏ ၎င်း။ သမာပန္န အသမာပန္န သင်္ခါရတို့၏၎င်း။ သာသဝအနာသဝသင်္ခါရ တို့၏၎င်း။ ဒုရေသန္တိကောအဖြစ်ကိုသိလေ။ ။

ထိုကြောင့်။ ။ဒုရေ-ပုဒ်ကို။ အနက် ယောဇနာတော်မူသော ကျေးဇူး သျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ အကုသိုလ်သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏၊ ကုသိုလ် သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့နှင့်၎င်း။ အဗျာကတ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့နှင့်၎င်း။ ဝိသဘာဝ အသံသဋ္ဌ၊ အသရိက္ခက ဖြစ်ခြင်းကို၊ မြှော်ရှုတော်မူလျက်။ ။ဇာတိ ဖြစ် ရေး၊ မတူသေးကြောင့်၊ ဝေးသည်ဟု ဆိုအပ်သော။ ။ဟု အနက်ယော ဇနာတော်မူခြင်းကိုသိ၊ ထိုမှပြန်၍၊ အကုသိုလ် သင်္ခါရ၏။ အကုသိုလ် သင်္ခါရ နှင့်မူ။ သဘာဝ သံသဋ္ဌ၊ သရိက္ခက၊ ဖြစ်ခြင်းကို မြှော်ရှုတော် မူလျက်။ ။သန္တိ ကေ - ပုဒ် ကို။ ။ဇာ တိ သ ဘော။ တူ နှော ရင့် သီး ၍။ နီးသည်ဟု ဆိုအပ်ကုန်သော။ ။ဟု အနက်ယောဇနာတော် မူခြင်းကိုသိ။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်ကုန်သော သင်္ခါရ စသည်တို့ ကိုလည်း။ နည်းတူသိလေ။ ။သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌ ဒုရေသန္တိကေ၊ကားပြီး၏။

ဤကား သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၏ အရာ၌။ အတိတတိက်ဖြင့်၎င်း။ ဒုက်လေး
တန်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝေဘန်ခွဲခြမ်း ခြင်းတည်း။ ။ထိုသို့ဝေဘန် ခွဲခြမ်း အပ်
သောသင်္ခါရက္ခန္ဓာဟူ၍ ဖွဲ့စည်းရသော၊ စေတသိက် ငါးဆယ် ဟူသော
သင်္ခါရအပေါင်း၏ ခယတ္ထ၊ ဝယတ္ထအကြောင်းကြောင့်။ အတည် အစွဲ၊
အမြဲ မရှိခြင်း ဟူသော အနိစ္စ ဖြစ် ရ ဟန် ကို၎င်း။ ဘယတ္ထ၊ ပိဋနိတ္တ
အကြောင်းကြောင့်။ ပြုပြင်ဆင်းရဲ သည်းခံနိုင်ခဲ့ခြင်းဟူသော၊ ဒုက္ခဖြစ်
ရဟန်ကို၎င်း။ အသာရကတ္တ၊ အနိဿရ နိတ္တ၊ အဝသဝတ္တနိတ္တ အကြောင်း
ကြောင့်။ ငါဟုသမုတ်။ ကိုယ်မဟုတ်နိုင်ရာချေ ဟူသော အနိစ္စ ဖြစ်
ဟန်ကို၎င်း။ ဧဝံခန္ဓာ တို့၌ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို၊ ယထာရဟ မှီး၍
မှတ်အပ်၏။

သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၌၊ သမ္ပသနဉာဏ်ကိုဆိုသည်ကားပြီး၏။

--o--

ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အရာ၌=စိတ်တခု ယုတ် ကိုးဆယ်၊ အကျယ် တရား
နှစ်ဆယ့်တစ်ကို။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဖွဲ့ဆိုရသည်ဖြစ်၍။ စိတ်ဟူသမျှသည်။
ဝိညာဏက္ခန္ဓာမည်၏။ ထို ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌၊ ဝိညာဏ် အပြားကား။ ။
မြင်၍ သိတတ်သော စက္ခုဝိညာဏ်။ ။ကြား၍ သိတတ်သော၊ သောတ
ဝိညာဏ်။ ။နမ်း၍သိတတ်သော၊ ဃာနဝိညာဏ်။ ။လျက်၍ သိတတ်
သော ဇိဝှာဝိညာဏ်။ ။ထိ၍ သိတတ်သော ကာယ ဝိညာဏ်။ မမြင်
မကြား မနမ်း မလျက် မထိဘဲလျက် သိတတ်သော မနောဝိညာဏ်ဟူ၍
ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးရှိ၏။ ထိုဝိညာဏ်ခြောက်ပါးကို။ အတိတ် အနာဂတ်
ပုဒ်အရ။ အတိတတိက်ဖြင့် ဝေဘန် ခြင်းသည်၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာနှင့် ၎င်း။
သညာက္ခန္ဓာနှင့်၎င်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနှင့် ၎င်း။ အဖြစ်တူ အချုပ်တူ နာမ်
တရားမျိုးဖြစ်၍။ ဧဝံစေတသိက် နာမက္ခန္ဓာ သုံးခုနှင့် အတူ။ သန္တတိ၏။
အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ခဏ စသည်တို့၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ အတိတ်
အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် အဖြစ် ကို သိအပ်၏။ သန္တတိ ၏ အစွမ်း အားဖြင့်
အတိတ် အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန် ဖြစ်ဟန်ကား။ တခုသော ဇော၊ တခုသော
ဝိထိ၊ တခုသောသမာပတ်၌၊ အကြီးဝင်သော ဝိညာဏ် ခြောက်ပါးသည်။
ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။ အဘယ်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ တခုသော ဝိထိတည်း
ဟူသော၊ ခဏငယ် ငါးဆယ့်တချက်။ စိတ္တက္ခန္ဓာ တဆယ် ခွန်နှစ်ချက်
ရှိသော၊ ပစ္စုပ္ပန်အာရုံနှင့်ယှဉ်၍။ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် ပေတည်း။ ထိုပစ္စုပ္ပန်
ဝိထိမှ၊ ဧဝံဖြစ်၍ ချုပ်လေပြီးသော၊ ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်။ အတိတ်

မည်၏။ ထိုအတိတ်၊ဝိညာဏ်မှ၊ နောက်၌ဖြစ်လတန့်သော၊ ဝိညာဏ်။
ခြောက်ပါးသည်။ အနာဂတ်မည်၏။ ဤသို့သန္တတိ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏၊ အတိတ်၊အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ဟန်ကို သိအပ်၏။ ။

ခဏစသည်၏ အစွမ်းအားဖြင့်ကား။ ဥပါဒါဌ္ဓိ၊ ဘင်ဟူသော။ ခဏ
ငယ်သုံးချက်တို့ဖြင့်။ မှတ်အပ်သော၊ခဏတ္တယသို့ရောက်၍၊ အာရုံခြောက်
ပါးကို သိခြင်း တည်းဟူသော။ ဝိဇ္ဇာနန္ဒာ ကိစ္စကို ပြုဆဲ သိဆဲဖြစ်သော။
ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်။ ခဏတ္တယသို့ရောက်ဆဲဖြစ်၍။ ပစ္စုပ္ပန်မည်၏။
ထိုပစ္စုပ္ပန် ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးမှ ရှေး၌ဖြစ်သော။ ဝိညာဏ်ခြောက်ပါး
သည်။ ခဏတ္တယသို့ ရောက်လတ်ဖြစ်၍၊ အနာဂတ်မည်၏။ ထိုပစ္စုပ္ပန်
ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးမှ၊ နောက်၌ဖြစ်ပြီး၊ ချုပ်နဲ့လေပြီးသော။ ဝိညာဏ်
ခြောက်ပါးသည်။ ခဏတ္တယသို့ရောက်ပြီးဖြစ်၍။ အတိတ်မည်၏။ ဤသို့
ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝိညာဏ်နက္ခန္ဓာ ဖွဲ့စည်းရသော၊ စိတ်တရား၏
အတိတ်၊အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်အဖြစ်ကို သိအပ်၏။ “အဇ္ဈတ္တံ ဝါ၊ဗဟိဒ္ဓံ ဝါ”
ပုဒ်အရ။ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓာဖြစ်ဟန်ကား။ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌ ဖြစ်သော။
ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်။ အဇ္ဈတ္တ၊ ဆင်ခြင်းကျွဲနွား၊ သားမြေးမြွေရံ၊
အပသန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်၊ ဗဟိဒ္ဓ။ ။ဤသို့ရှေး
ဝေဒနက္ခန္ဓာစသည်နည်းတူ၌။ ။

အဇ္ဈတ္တ၊ဗဟိဒ္ဓကားပြီး၏။

---o---

ဩဇ္ဇာရိကံဝါ၊သုရမံဝါ=ပုဒ်အရ။ ဩဇ္ဇာရိက၊သုရမဖြစ်ဟန်ကား။ ။
အကြင် ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသော၊ အကုသိုလ်စိတ် ဝိညာဏ်သည်။
ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ ကုသိုလ်အဗျာကတစိတ် ဝိညာဏ်သည်၊ သုရမ၊မည်
၏။ တနည်း။ အကုသိုလ်စိတ် ဝိညာဏ်သည်။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။
အဗျာကတသာဖြစ်သော ဝိညာဏ်စိတ်သည်၊ သုရမ၊ မည်၏။ တနည်း။
ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်စိတ်သည်။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။
သုခဥပေက္ခာ၊ ဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်။ သုရမ၊မည်၏။
တနည်း။သုခ၊ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ ဩဇ္ဇာရိက
မည်၏။ ဥပက္ခာဝေဒနာနှင့်သာယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ သုရမ၊မည်၏။
တနည်း။ သမာပတ်မဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ဝိညာဏ် ခြောက်ပါးသည်။
ဩဇ္ဇာရိကမည်၏။ သမာပတ် ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏ ဝိညာဏ်ခြောက်
ပါးသည်။ သုရမ၊မည်၏။ တနည်း။ အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏အာရုံ

ဖြစ်သော ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်။ ဩဇ္ဇာရိက မည်၏။ အာသဝေါ
တရားလေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်သော ဝိညာဏ်ခြောက်ပါးသည်။ သုခုမ
မည်၏။ ။ဤသို့၊ဇာတိ၊ သဘာဝ၊ ပုဂ္ဂလ၊ လောကီ၊ လောကုတ္တရာ အား
ဖြင့်၊ ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမအဖြစ်ကို ခွဲလေ။ ။ဩဇ္ဇာရိက၊ သုခုမဖြစ်ကြောင်း
ကိုကား၊ အောက်ကဆိုခဲ့ပြီ။ ။

ဟိနံဝါ၊ပဏိတံဝါ-ပုဒ်အရ။ ။ဟိနံ၊ပဏိတဖြစ်ဟန်ကား။ ။ဝိညာ
ဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော အကုသိုလ် ဝိညာဏ်သည်။ ကိုယ်စိတ်မသန့်
ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်၍၊ ဟိနံ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ကုသိုလ်အဗျာ
ကတဝိညာဏ်သည်။ မွန်မြတ်သည်ဖြစ်၍၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ကုသိုလ်
အကုသိုလ် ဝိညာဏ်သည်။ ဟိနံ။ အဗျာကတသာဖြစ်သော ဝိညာဏ်
သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ ဒုက္ခဝေဒနာနှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ဟိနံ။
သုခဥပေက္ခာ ဝေဒနာတို့နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ ပဏိတ။တနည်း။
သုခ၊ဒုက္ခဝေဒနာတို့နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ဟိနံ။ ဥပေက္ခာဝေဒနာ
နှင့်ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ သမာပတ်မဝင်စား
သောပုဂ္ဂိုလ်၏ဝိညာဏ်သည်၊ ဟိနံ။ သမာပတ်ဝင်စားသော ပုဂ္ဂိုလ်၏
ဝိညာဏ်သည်၊ ပဏိတ။ တနည်း။ အာသဝေါတရား လေးပါးတို့၏၊ အာရုံ
ဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်၊ ကိုယ်စိတ်မသန့်၊ ယုတ်ညံ့သည်ဖြစ်၍၊ ဟိနံ။
အာသဝေါတရားလေးပါးတို့၏ အာရုံမဖြစ်သော ဝိညာဏ်သည်။ မွန်မြတ်
သည်ဖြစ်၍၊ ပဏိတ။ ဤကဲ့သို့ ဟိနံ၊ ပဏိတကို၊ ရှေးသညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါ
ရက္ခန္ဓာအတိုင်းခွဲလေ။ ။

ဟိနံ၊ပဏိတကားပြီး၏။

--- ၀ ---

ယံဒူရေ၊ သန္တိကေဝါ-ပုဒ်အရ။ ။ဒူရသန္တိကဖြစ်ဟန်ကား။ ။
ကုသိုလ်၊အကုသိုလ်၊ အဗျာကတဝိညာဏ်။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာတို့နှင့်
ယှဉ်သော ဝိညာဏ်။ သမာပန္န၊အသမာပန္နဝိညာဏ်၊သာသဝ၊အနာသဝ
ဝိညာဏ်။ ဤဝိညာဏ်လေးရပ်ကို သတ်မှတ်ပြီးလျှင်။ ရှေးဦးစွာ ကုသိုလ်
အကုသိုလ်၊အဗျာကတဝိညာဏ်ကိုခွဲ။ ဒူရသန္တိကကို၊ ဤသို့မှတ်အပ်၏။
အကုသိုလ်ဝိညာဏ်သည်။ ကုသိုလ်ဝိညာဏ်၊ အဗျာကတဝိညာဏ်တို့နှင့်
သဘာဝတူသော၊ ဝိသဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ မနိုးနှော၊ မရောပြွမ်းသော
အသံသဋ္ဌအားဖြင့်၎င်း။ တူသောဖြစ်ခြင်းမရှိသော၊ အသရိက္ခကအားဖြင့်
၎င်း။ အနန္တရစသောပစ္စည်းတို့ဖြင့်၊ အကြောင်းတူဆိုင်၊ မပြိုင်နိုင်ရကား။

ကုသိုလ်ဝိညာဏ်၊ အဗျာကတဝိညာဏ်တို့မှ၊ ဝေးသည်ဖြစ်၍၊ နုရမည်၏။ ဤနုရမမည်သော အကုသိုလ် ဝိညာဏ်သည် ပင်လျှင်။ အကုသိုလ်နှင့် သော်ကား။ ချင်းချင်းသဘောတူသော သဘာဝအားဖြင့်၎င်း။ နှိုင်းနှိုင်း ရောမွှမ်းသော၊ သံသဋ္ဌအားဖြင့်၎င်း။ တူသောဖြစ်ခြင်းရှိသော၊ သရိက္ခက အားဖြင့်၎င်း။ အနန္တရာဒိ ဗစ္စည်း တပ်၍၊ နီးစပ်ခဲ့ရကား။ အကုသိုလ် ဝိညာဏ်၏ သန္တိကေမည်၏။ သုခ၊ ဒုက္ခ ဥပေက္ခာဝေဒနာတို့နှင့် ယှဉ်သော ဝိညာဏ်သမာပတ် ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ သမာပန္နဝိညာဏ်။ သမာပတ် မ ဝင်စားသောပုဂ္ဂိုလ်၏ အသမာပန္နဝိညာဏ်။ သာသဝ၊ အနာသဝဝိညာဏ် တို့၏။ ဩဠာရိကသုရမဖြစ်၍၊ ချင်းချင်း-ဝိသဘာဝ၊ အသံသဋ္ဌ၊ အသ ရိက္ခက အဖြစ်ကိုရှု၍၊ နုရ။ သဘာဝ၊ သံသဋ္ဌ၊ သရိက္ခက အဖြစ်ကို ရှု၍။ သန္တိကဟူ၍။ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ အဗျာကတ၊ ဝိညာဏ် အရာ၌။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်အတိုင်းသိလေ။ ။

နုရသန္တိကကားပြီး၏။

ဤကား-ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏ အရာ၌။ အတိတတိတ်ဖြင့်၎င်း။ နုက်လေး တန်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဝေဘန် ခွဲခြမ်းခြင်းတည်း။ ။ ထိုသို့ အတိတ်၊ အနာဂတ် ပစ္စုပ္ပန်ဟူသော အတိတတိတ်။ အဇ္ဈတ္တ၊ ဗဟိဒ္ဓနုက်။ ဩဠာရိက၊ သုရမ နုက်၊ ဟိနု၊ ပဏိတနုက်။ နုရသန္တိကနုက် အားဖြင့်။ တဆယ့်တတန်၊ ဝေဘန်ရခြင်းဖြင့်။ အဘယ်ကို ပြသနည်းဟူမူ။ ဝိညာနက္ခန္ဓာ ဟူ၍ ဖွဲ့စည်းရသော စိတ်တရ ယုတ်၊ ကိုးဆယ်။ အကျယ် တရား နှစ်ဆယ့်တစ် ဟူသော၊ စိတ်အပေါင်း၏။ ပရမတ္ထ တရားဖြစ်သည်အတိုင်း။ အခရုံကို သိတတ်သော၊ အာရမ္မဏ၊ ဝိဇာနန၊ လက္ခဏကိုပင်၊ မစွန့်စေ ကာမူ။ သင်္ခါရ တရားဖြစ်၍။ ခယတ္တ၊ ဝယတ္တ၊ အကြောင်းကြောင့်။ အတည်အစွဲ၊ အမြဲမရှိခြင်းဟူသော အနိစ္စ၊ ဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ ဘယတ္တ၊ ပိဋနုတ္တအကြောင်း ကြောင့်။ ပြုပြင်ဆင်းရဲ၊ သည်းခံနိုင်ခဲ့ခြင်းဟူသော ဒုက္ခဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ အသာရကတ္တ၊ အနိဿရနုတ္တ၊ အဝသဝတ္တ နုတ္တ၊ အကြောင်းကြောင့်။ ငါဟုသမုတ်၊ ကိုယ်မဟုတ်နိုင်ရာချေ ဟူသော အနုတ္တ ဖြစ်ဟန် ကို၎င်း။ ရှေးရှုပက္ခန္ဓာ စသည်တို့၌၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကို၊ ယထာရဟ မှီး၍ မှတ်အပ်၏။ ။ ဝိညာ ဏက္ခန္ဓာ၌၊ သမ္မာသနဉာဏ် ဆိုသည်ကား ပြီး၏။

ခန္ဓာငါးပါး၌ သုံးသပ် ဆင်ခြင်ခြင်း၊ သမ္မာသနဉာဏ် ဖြစ်ပုံပြီး၏။

သမ္မသနဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ကို၊ ပြဆိုအပ်သည်
အတိုင်း ယခုအခါ၊ ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို ဆိုပေအံ့။

ဥဒယဗ္ဗယဉာဏ်ဟူသည်။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ဆင်ခြင် တတ်သော ဉာဏ်ဆိုလိုသည်။ ဥဒယပုဒ်၊ ဝယပုဒ်။ ဥဒယကားခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကို ဆိုလိုသည်။ ဝယကား။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ပျက်ခြင်းကိုဆိုလိုသည်။ ဝယပုဒ်၌၊ ဝအက္ခရာကို၊ ဗအက္ခရာသို့ ပြောင်းလွှဲ၍။ ထိုဗအက္ခရာကို နွေးတော် ဆောင်းသဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယပုဒ် နေဖြစ်သည်ဟု၊ ပုဒ်ရင်းကိုသိ။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း ဥဒယဗ္ဗယကို သိသော ဉာဏ်နှင့် စပ်၍။ ဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ဟူ၏။ ထိုဥဒယဗ္ဗယ ဉာဏ်ဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော သမုဒယ။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ချုပ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဟူသော နိရောဓတို့ကို။ နှစ်ဌာန သီးသန့်ပြီးမှ။ ရှေးဦးစွာ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသောရုပ်တရား၏ ဖြစ်ကြောင်း၊ သမုဒယ အပြားကို စိစစ်ဝေတန်ရမည်။ ဝေတန်ဟန်တား။ ရူပက္ခန္ဓာဖြစ်ရခြင်းသည်။ အဝိဇ္ဇာကြောင့် ဖြစ်ရခြင်း။ တဏှာကြောင့်ဖြစ်ရခြင်း။ ကံကြောင့် ဖြစ်ရခြင်း။ အာဟာရကြောင့် ဖြစ်ရခြင်းဟူ၍။ သမုဒယ လေးပါး ရှိသည်။ ။ထိုကြောင့်။ ။‘အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာ ရူပသမုဒယော’-ဟူ၍၎င်း။ ‘တဏှာသမုဒယာ ရူပသမုဒယော’-ဟူ၍၎င်း။ ကမ္မသမုဒယာ ရူပသမုဒယော’-ဟူ၍၎င်း။ ‘အာဟာရ သမုဒယာ ရူပသမုဒယော’-ဟူ၍၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော ရုပ်ထုံး ရုပ်ခဲကြီး ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းကား။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာကံ၊ အာဟာရအားဖြင့်။ လေးပါး ရှိ၏ဟူသော၊ သမုဒယလေးရပ်ကို ဟောတော်မူသည်။ ထိုလေးပါး တို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ရုပ်ဖြစ်ခြင်းဟူသည်။ ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်သော ရှေးဘဝ၌၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော၊ အကြင်မောဟ တည်းဟူသော၊ အဝိဇ္ဇာသည် ရှိ၏။ ဤဆိုအပ်ပြီးသော၊ မောဟ တည်းဟူသော အဝိဇ္ဇာကို၊ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အကြွင်းမဲ့ မပယ်မဖြတ်၊ မသတ်နိုင် သေးသည် ဖြစ်၍။ သတ္တဝါတို့၏ သန္တာန်၌ အဝိဇ္ဇာတရား၊ ထင်ရှား ရှိခဲ့ငြားအံ့။ ယင်းသို့ အဝိဇ္ဇာတရား၊ ထင်ရှား ရှိခဲ့သော်။ ဤဘဝ၌ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော ရုပ်တရား၏ ဖြစ်ခြင်း။ စင်စစ် ဖြစ်ရတော့သည်သာတည်း။ အချုပ်စကားမှာ။ အဝိဇ္ဇာ မရှိက၊ ရုပ်တရား မဖြစ်နိုင်။ အဝိဇ္ဇာရှိသော်သာ။ ရုပ်တရားဖြစ်နိုင်ရကား။ အဝိဇ္ဇာ သမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယော=ဟူ၍ဟောတော်မူ၏ ဟုလိုသည်။

ထိုအကြောင်းကိုကား။ ။“တတ္ထအဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယောတိ၊ ပူရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ မောဟော အဝိဇ္ဇာတိ၊ ဂုတ္တာယ၊ အဝိဇ္ဇာသ သတိ၊ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ရူပဿ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဟောတိတိ အတ္ထော”။ ။ဟူသော၊ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂ အဋ္ဌကထာကိုရှု၍ သိအပ်၏။ ။ဘတ္ထ၊ ထိုသမုဒယလေးပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယောတိ၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယော ဟူသည်ကား။ ပူရိမကမ္မဘဝသ္မိံ၊ ရှေးကံကြောင့် ဖြစ်သော ရှေးဘဝ၌။ မောဟော၊ ဖြစ်ခဲ့ဘူးသော မောဟသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ အဝိဇ္ဇာတည်း။ ဣတိဂုတ္တာယ၊ ဤသို့ ဟောတော်မူအပ်သော။ အဝိဇ္ဇာယ၊ အဝိဇ္ဇာသည်။ သတိ၊ ရှိသော်။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ရူပဿ၊ ရူပက္ခန္ဓာဟူသောရုပ်တရား၏။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပေချေ၏။ ဣတိအယံ၊ ဤသည်ကား။ အတ္ထော၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယော ဟူသောပုဒ်၏ အနက်ပေတည်း။ ။လောဘစေတသိက်လျှင် တရားကိုယ်ရှိသော။ တဏှာသည်၎င်း။ စေတနာ စေတသိက်လျှင်။ တရားကိုယ်ရှိသော၊ ကုသိုလ်၊ အကုသိုလ်၊ ဟူသော ကံသည်၎င်း။ ထိုကဏှာနှင့် ကံတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာကဲ့သို့။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓေ၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ အတိတ်ပစ္စည်း တရားတို့ပင် ဖြစ်ကုန်၏။ ထို့ကြောင့်၊ သမုဒယလေးရပ်တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံတို့သည်။ ရုပ်တရားကို။ အတိတ်အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော။ ပစ္စည်းတရားတို့ ဖြစ်ကုန်၏ဟူ၍မှတ်။ ထိုအနက်သဘောကိုကား။ ။“အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ကမ္မာနိ စေတ္တဗ္ဗပေဋိသန္ဓိဟေတုဘူတာ အတိတပစ္စယာ”။ ။ဟူသောအဋ္ဌကထာ ဖွင့်ကိုရှု၍သိအပ်၏။ ။စ၊ အထူးကိုဆိုအံ့။ ။ဧတ္ထ၊ ဤသမုဒယ လေးပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာတဏှာကမ္မာနိ၊ အဝိဇ္ဇာတဏှာကံတို့သည်။ ဣမ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိသန္ဓိဟေတုဘူတာ၊ ပဋိသန္ဓေ၏ ဖြစ်ခြင်းအကြောင်းဖြစ်၍၊ ဖြစ်ကုန်သော။ အတိတပစ္စယာ၊ အတိတ်ပစ္စည်း တရားတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဤကိုထောက်ရှု၍၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ။ ဤသမုဒယ ဤသုံးတန်တို့ကို။ ရူပက္ခန္ဓာဖွဲ့စည်းရသောရုပ်တရား ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း အတိတ်အကြောင်းဟူ၍သိ။ ။ဤ၌အထူးဆိုဘွယ်ကား။ ။“အတိတေ ဟေတဝေါ ပဉ္စ၊ ဣဒါနိ၊ ဗလပဉ္စကံ ဣဒါနိဟေတဝေါပဉ္စ၊ အာယတိံ ဗလပဉ္စကံ”။ ။ဟူ၍ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် ဝိဘင်းပါဠိ အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌။ အတိတ်အကြောင်း ငါးပါး။ ပစ္စုပ္ပန် အကျိုးငါးပါး။ ပစ္စုပ္ပန် အကြောင်းငါးပါး။ အနာဂတ် အကျိုးငါးပါး။ အခြင်းအရာ နှစ်ဆယ်ကို ပြဆိုသောအရာဝယ်၊ အဝိဇ္ဇာ

သင်္ခါရ၊တဏှာ၊ဥပါဒါန် ကမ္မဘဝဟူ၍။ ပစ္စုပ္ပန်ရုပ်တရား၊နာမ်တရား
 တို့၏၊ ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း။ အတိတ်အကြောင်းတရားကား။ ငါးပါးရှိသည်
 ဟုဟောပြုလျက် ရှိချေသည်။ ဤဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်အရာ၌ကား။ ရုပ်ဖြစ်
 ခြင်းအကြောင်းတရားကို။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ကံ၊အာဟာရဟူ၍။ လေးပါး
 ကိုသာ ပြဆိုတော် မူချေသည်။ အကြောင်းဘယ်သို့ ပါသနည်းဟု။
 ဥာဏ်သတိရှိသူတို့၊ မေးခွင့် စောဒနာခွင့်ရှိ၏။ ။အဖြေစကားကိုကား၊
 ဤသို့ပြဆိုအပ်၏။ အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ၊ကံ၊ ဤသုံးတန်တို့ကို အတိတ်အ
 ကြောင်း၏အဖြစ်ဖြင့်၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရနှင့်ဥပါဒ်တို့ကို
 လည်း၊ သူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်တည်း။ စင်စစ်သော်ကား။ ဤဥဒယဗ္ဗယ
 ဥာဏ်အရာ၌။ သင်္ခါရကိုကမ္မပုဒ်သို့၊ ဥပါဒါန်ကို အဝိဇ္ဇာပုဒ်သို့ ပေါင်းရုံး
 ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံဟူ၍။ သုံးတန်မျှကိုသာ ပြဆို
 သည်ဟုမှတ်။ ယင်းသို့ပြဆိုရခြင်းသည်။ ဒေသနာတော်၏ တင့်တယ်
 စမ္ဘိယံခြင်း။ ဝိလာသ သဘောပေတည်း။ ။ဤအကြောင်းကိုကား။ ။
 “ဣမေသုစတိသုဂဟိတေသု သင်္ခါရူပဒါနာနိ ဂဟိတာနေဝ ဟောန္တိ”။ ။
 ဟူသော ယခင်အဋ္ဌကထာဖွင့်ကို ရှု၍သိအပ်၏။ ။စ၊ ဆက်၍ကွန့်မြူး
 ဆိုလိုက်ဦးအံ့။ ။ဣမေသုစတိသု၊ အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ၊ ကံ၊ ဤသုံးတန်ကုန်သော၊
 တရားတို့ကို၊ ဂဟိတေသု၊ ယူအပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ သင်္ခါရူပဒါနာနိ
 သင်္ခါရဥပါဒါန်တို့ကို။ ဂဟိတာနေဝ ယူထိုက်ယူခွင့်ယူသင့်ယူအပ်ကုန်
 သည်သာလျှင်။ ဟောန္တိ၊ဖြစ်ကုန်၏။ ။ဤသို့ဖွင့်ဆို အပ်သည်ကို ထောက်
 ၍၊ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ်ဝိဘင်း ပါဠိအဋ္ဌကထာစသည်တို့၌၊ လာရှိသောအတိတ်
 အကြောင်းငါးပါးဟူသည်နှင့်။ ဤဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်အရာ၌ လာရှိသော၊
 အတိတ်ပစ္စည်းတရားသုံးပါးဟူသည်။ အန္တောဂတဖြစ်၍၊ မကွဲခပြား၊
 ဒေသနာသန္တိဖြစ်ဟန်ကိုသိ။ ။ထိုမှတပါး။ လက်သန်း အဋ္ဌကထာစသည်
 တို့၌။ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း ရူပသမုဋ္ဌာန်ဟူသည်ကို။ ကံ၊ စိတ်၊ဥတု၊ အာဟာရ
 ဟူ၍။ လေးပါးရှိကြောင်းကို၊ ပြတော်မူကြ၏။ ဤဥဒယဗ္ဗယအရာ၌ကား။
 စိတ်ဥတုနှစ်ပါးမပါတော့ဘဲ။ အာဟာရ တပါးတည်းသာလျှင် ပါရှိ၏။
 ဤအရာများလည်း၊ ကွဲလွဲထူးပြား ရှိပြန်ခဲ့၏။ အကြောင်း အဘယ်သို့။
 ပါနည်းဟုမေးမြန်းဘွယ်ရှိ၏။ အဖြေကိုဆိုပေအံ့။ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်းသည်။
 ပဋိသန္ဓေအခါရုပ်ဖြစ်ကြောင်း။ ပဝတ္တိအခါရုပ်ဖြစ်ကြောင်း နှစ်ပါးရှိရာ
 ဝယ်။ အဝိဇ္ဇာ၊တဏှာ ကံ၊ ဤသုံးတန်တို့ကား။ ပဋိသန္ဓေကို ပစ်ချစဉ်ကပင်
 ရူပသမုဋ္ဌာန်၊ ရူပသမုဒယဖြစ်ကြလေပြီ။ ပဝတ္တိရုပ်ဖြစ်ကြောင်းစုတို့တွင်

မူကား။ ဥတုနှင့်စိတ်တို့သည်။ ရုပ်၏ဒုဗ္ဗလ ပစ္စည်းတို့သာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်၏။ အာဟာရသည်ကား။ ရုပ်တရားအား၊ ကျေးဇူးပြုခြင်း၌။ အခြားပစ္စည်းတို့ထက်။ အားကြီးစွာသော ဗလဝပစ္စည်းဖြစ်ခဲ့၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုအာဟာရ ကိုသာလျှင်။ အထူးရည်မှတ်တော်မူပြီးခါ။ ။ “အာဟာရသမုဒယာ၊ ရူပသမုဒယော”။ ။ ဟူ၍။ စိတ်ဥတုမပါဘဲ။ အာဟာရကို အသီး ဟောတော်မူသည်ဟု ဖြေဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပဋိသန္တိဒါမင် အဋ္ဌကထာ၌။ ။ “အာဟာရ သမုဒယာတိ၊ ပဝတ္တိပစ္စယေသု ကဗဠိကာရာဟာရဿ ဗလဝတ္တာ သောယေဝ ဂဟိတော”။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်၏။ အာဟာရသမုဒယာတိ၊ အာဟာရသမုဒယာ ဟူသည်ကား။ ပဝတ္တိပစ္စယေသု၊ ပဝတ္တိအခါ၌၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း ပစ္စည်းတရားတို့တွင်။ ကဗဠိကာရာဟာရဿ၊ ဆွမ်းတည်းဟူသော၊ ကဗဠိကာရ အာဟာရ၏။ ဗလဝတ္တာ။ ရုပ်အားကျေးဇူးပြုခြင်း၌။ အားရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သောယေဝ၊ ထိုကဗဠိကာရအာဟာရ တည်းဟူသော။ ပစ္စည်းတရားကိုသာလျှင်။ ဂဟိတော၊ ယူအပ်၏။ ဝါ၊ သီးခြားထုတ်ဖော်၊ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ ယင်းသို့ အာဟာရကိုသာ၊ သီးခြားထုတ်ဖော်၍၊ ဟောတော်မူအပ်သော်လည်း။ စိတ်နှင့်ဥတုတို့ကိုလည်း၊ ယူရကုန်၏။ ဥပမာအားဖြင့်ကား။ ပဋိသန္ဓေအခါ၊ ရုပ်ဖြစ်ကြောင်း။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဗျာ၊ ကံသုံးပါးကို၊ ပြဆိုသောအရာဝယ်။ တိုက်ရိုက်မပါသော သင်္ခါရနှင့်၊ ဥပါဒါန်တို့ကို၊ ယူရကိသကဲ့သို့တည်း။ ။ ထို့ကြောင့်။ ဤအရာ၌လည်း။ အာဟာရကိုသာလျှင် ဟောသည်ပင်ဖြစ်စေ။ ထိုအာဟာရကို၊ ယူအပ်၊ ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ပဝတ္တိအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုစိတ်တို့ကိုလည်း။ ယူအပ်ဟောအပ်ကုန်သည်သာလျှင်ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ထို့ကြောင့်။ ။ “တသ္မိံ ပနဂဟိတေပဝတ္တိဟေတုဘူတာနိ ဥတုစိတ္တာနိပိဂဟိတာနေဝဟောန္တိ”။ ယခင်အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ ပန၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ တသ္မိံ၊ ထိုအာဟာရကို။ ဂဟိတေ၊ ယူအပ်ဟောအပ်သည်ရှိသော်။ ပဝတ္တိဟေတုဘူတာနိ၊ ပဝတ္တိအကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်ကုန်သော။ ဥတုစိတ္တာနိပိ၊ ဥတုစိတ်တို့ကိုလည်း။ ဂဟိတာနေဝ၊ ယူအပ်ကုန်သည်သာလျှင်၊ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ။ ယင်းသို့၊ အဋ္ဌကထာဆိုတိုင်းကို ယူခဲ့သော်၊ တိုက်ရိုက်ပင် ယူရာသည်မဟုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့် တိုက်ရိုက် မယူပါသနည်းဟုစောဒနာခဲ့မူကား။ ရုပ်အား၊ ဝိသေသဗလဝ၊ ပစ္စည်း မဟုတ်သောကြောင့်၊ မယူသည်ဟူ၏။ ။ ထိုစကားမှန်၏။ တစုံတခုသော အကျိုး

ပစ္စယုပ္ပန်တရားသည်။ အကြောင်း ပစ္စည်းတရား၊ မြောက်များစွာရှိစေ
 ခါမူ။ အကြင်ပစ္စည်းတရားသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်တရားအား။ ဗလဝရိသေသ
 အားဖြင့်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်၏။ ထိုကဲ့သို့ ကျေးဇူးပြုတတ်သော။ အကြောင်း
 ပစ္စည်းတရားမျိုးကိုသာလျှင်။ သီးခြားထုတ်ဆောင်၍၊ ဟောတော်မူအပ်
 ချေသည်။ ပစ္စယုပ္ပန်ဖြစ်သောအကျိုးတရားအား။ ဗလဝရိသေသအားဖြင့်
 ကျေးဇူးမပြုခဲ့မှုကား။ ဒုဗ္ဗလသာမညဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ထိုပစ္စည်းတရား
 မျိုးကို။ သီးခြားထုတ်ဆောင်၍၊ ဟောတော်မူချေ။ သက်သေဥဒါတြုဏ်
 ကား။ ကဗဠိကာရာ ဟာရ၊ ဖဿာဟာရ၊ မနောသဉ္ဇေတနာ ဟာရ၊
 ဝိညာဏာ ဟာရအားဖြင့်။ အာဟာရ လေးပါးတို့တွင်။ ကဗဠိကာရ
 ဖြစ်သော။ ဆွမ်းနွယ် တောဇဉ်သည်။ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊
 ဝါယော၊ ဝဏ္ဏ၊ ဂန္ဓ၊ ရသာ၊ ဩဇာလျှင်၊ ရှစ်ခုမြောက်သော၊ အဋ္ဌကလာပ်
 ရုပ်ကို။ ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ အာဟာရ မည်ဟန်ကို၎င်း။ ဖဿ
 စေတသိက်သည်။ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာ ဟူကုန်သော၊ ဝေဒနာသုံးပါး
 တို့ကို ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ အာဟာရ မည်ဟန်ကို၎င်း။ မနော
 သဉ္ဇေတနာခေါ်၊ စေတနာစေတသိက်သည်။ ဘဝသုံးပါးတို့၌၊ ပဋိသန္ဓေကို
 ဆောင်တတ်သောကြောင့်။ အာဟာရ မည်ဟန်ကို၎င်း။ စိတ်တည်းဟူ
 သောဝိညာဏ်သည်။ တကွဖြစ်ကုန်သော၊ နာမ်ရုပ်တို့ကို ဆောင်တတ်
 သောကြောင့်။ အာဟာရမည်ဟန်ကို၎င်း။ ဝေဘန်၍ ပြတော်မူရာဝယ်၊
 အကယ်၍မိမိတို့၏၊ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ကို ဆောင်တတ်သော
 ကြောင့်။ အာဟာရ မည်ခွဲကုန်ငြားအံ့။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်။ အာဟာရ
 မည်ရန် တရားတို့သည်။ လေးပါးမျှ မကနိုင်ကုန်ရာ။ အဝိဇ္ဇာဟူသော
 ပစ္စည်းတရားက။ သင်္ခါရဟူသော၊ ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။
 အဝိဇ္ဇာဟူသော အာဟာရတခု။ နာမ်ရုပ်ဟူသော၊ ပစ္စည်း တရားက။
 သဠာယတနဟူသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ နာမ်ရုပ်
 ဟူသောအာဟာရတခု။ သဠာယတနဟူသော ပစ္စည်းတရားက။ ဖဿ
 ဟူသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ သဠာယတနဟူသော
 အာဟာရတခု။ ဝေဒနာဟူသော ပစ္စည်း တရားက။ တဏှာဟူသော
 ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို၊ ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ဝေဒနာဟူသော အာဟာရတခု။
 တဏှာဟူသောပစ္စည်းတရားက။ ဥပါဒါန်ဟူသော ပစ္စယုပ္ပန်ကိုဆောင်
 သည်ဖြစ်၍။ တဏှာဟူသော အာဟာရတခု။ ဥပါဒါန်ဟူသော ပစ္စည်း
 တရားက။ ဘဝဟူသော ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ဆောင်သည်ဖြစ်၍။ ဥပါဒါန်

ဟူသော အာဟာရတရုဏ်သို့စသည်ဖြင့်။ အသီးအသီး၊ အသကအသက၊ မိမိ၊ မိမိတို့၏။ အကျိုး ပစ္စယုပ္ပန်တရားကို ဆောင်ကြရသော။ အကြောင်း ပစ္စည်းတရား အပေါင်းတို့သည်။ မြောက်များစွာ ရှိကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်၍ ထိုပစ္စည်းတရား တို့ကိုလည်း။ အာဟာရချည်းသာ ဆိုထိုက်ရာ သည် မဟုတ်ပါလော။ အဘယ့်ကြောင့်၊ ထိုတရားတို့ကိုကား။ အာဟာရ ဟူ၍မဆိုဘဲ။ အာဟာရ အပြားကို၊ လေးပါးသာလျှင် ဆိုရပါချေ သနည်း ဟု၊ စောဒနာအပ်၏။ ထိုစောဒနာစကားကို၊ ဤသို့ဖြေဆိုရာ၏။ ကိုယ်တွင်း အဏ္ဏတ္တသန္တာန်၌ ထူးသောအားဖြင့်၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ဤတရားလေးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ အာဟာရဟူ၍၊ ဟောတော် မူအပ်ကုန်၏။ ဤတရားလေးပါးမှတစ်ပါး။ အခြားကုန်သော ပစ္စည်းတို့သည် မိမိတို့၏ အကျိုးပစ္စယုပ္ပန် တရားတို့ကို ဆောင်ကုန် သော်လည်း။ အဏ္ဏတ္တ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်၌၊ ဝိသေသအားဖြင့်။ ထိုပစ္စည်း လေးပါးတို့ကဲ့သို့။ ကျေးဇူး မပြုတတ်ကြကုန်။ ထို့ကြောင့်၊ တပါးသော တရားတို့ကို။ အာဟာရ ဟူ၍ မဆိုဘဲ။ ဤတရား လေးပါးတို့ကိုသာလျှင်။ အာဟာရဟူ၍ ဆိုအပ် ကုန်၏ဟု၊ ဖြေဆိုရာ၏။ ထိုကဲ့သို့လျှင်၊ ပဝတ္တိအကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်ကုန် သော။ ဥတုနှင့်စိတ်တို့သည်၊ ရှိကြကုန်သော်လည်း။ ကဗဠိကာရ အာဟာရသည်သာလျှင်။ ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုခြင်း၌၊ ဗလဝ ဖြစ်သည်၏ အဖြစ် ကြောင့်။ ထိုကဗဠိကာရ အာဟာရကိုသာလျှင်၊ အထူးပြု၍၊ ဤဥဒယဗ္ဗယ ညာဏ်အရာ၌။ “အာဟာရသမုယာ၊ ရူပသမုဒယော”=ဟူ၍ဟောတော် မူသည်ကိုသိ။ “ဤဥဒယဗ္ဗယ ညာဏ်အရာ၌။ ဟောတော် မူအပ်သော။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယာ၊ တဏှာသမုဒယာ၊ ကမ္မသမုဒယာ တို့ကား။ ရုပ်ကို ဖြစ်စေတတ်သော ဟေတုမည်ကုန်၏။ အာဟာရသမုဒယာကား။ ထောက် ပန့်ခိုင်စေတတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပစ္စယမည်၏။ ဤသို့ ဟေတုနှင့် ပစ္စယကို သီးသန့်ပြီးလျှင်။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာတို့ကို။ ဤရူပကာယ၏ မှီရာ ဥပနိဿယဖြစ်၍၊ သတိုးသားငယ်၏ မှီရာမိခင်ကဲ့သို့ မှတ်ရာ၏။ ကံကိုကား။ ဤရူပကာယကို ဖြစ်စေတတ်သည် ဖြစ်၍။ သတိုးသားငယ်၏ ဖခင်ကဲ့သို့ မှတ်ရာ၏။ အာဟာရကိုကား။ ဤရူပကာယ၏ မြင့်စည်စွာ တည်ကြောင်းဖြစ်၍။ သတိုးသားငယ်ကို ချီးပိုးစောင့်ရှောက်။ မြီးမြှောက် လုပ်ကျွေးသော၊ နို့ထိမ်းကဲ့သို့မှတ်ရာ၏။ ဤသို့ ရူပသမုဒယ၊ လေးရပ်တို့ တွင်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယနှင့်၊ တဏှာသမုဒယ၊ နှစ်ပါးကား- အနိသမ္ဘယ်။ ကမ္မသမုဒယ တပါးကား၊ အဘသမ္ဘယ်။ အာဟာရ သမုဒယတပါးကား။

နို့ထိမ်းသဘွယ်ရှု၍။ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကိုသိ။ ဤဥပမာ
 စကားရပ်ကို။ အောက်၌လည်း ဆိုအပ်ခဲ့လေပြီ။ ထိုအဝိဇ္ဇာ၊ ကံ၊ အာဟာရ
 တို့၏။ ချုပ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကြောင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရုပ်၏။ ပျက်ခြင်း
 ကိုလည်း။ ။ “အဝိဇ္ဇာနိရောဓါ၊ ရူပနိရောဓေ” ဟူ၍၎င်း။ ။ “တဏှာနိရော
 ဓါ၊ ရူပနိရောဓေ” ဟူ၍၎င်း။ ။ “ကမ္မနိရောဓာ၊ ရူပနိရောဓေ” ဟူ၍၎င်း။ ။
 “အာဟာရနိရောဓါ၊ ရူပနိရောဓေ” ဟူ၍၎င်း။ ။ ပျက်ခြင်းကိုဟောတော်
 မူသဖြင့်။ ရူပက္ခန္ဓာဟူသောရုပ်၏။ ပျက်ခြင်းကိုလည်း။ လေးပါးပင်ဟူ၍
 သိရချိန်မည်။ သိရပုံကား။ ဤဆိုလတံ့ပင်တည်း။ အနာဂတ်ဘဝ၏
 အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော၊ ဤဘဝ၌အဝိဇ္ဇာကို အရဟတ္တ မဂ်ညွှတ်လျှင်
 အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကို ပြုအပ်သည်ရှိသော်။ အကြောင်းဖြစ်သော၊ ပစ္စည်း
 တရား၏။ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနာဂတ်ဖြစ်သော ရုပ်၏မဖြစ်ဘဲ ချုပ်ခြင်း
 နိရောဓသဘော ဖြစ်ခြင်းသည်ပင်။ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော ရုပ်တရား၏ ပျက်
 ခြင်းဟူလိုသည်။ ထိုကြောင့်၊ အဋ္ဌကထာ၌။ ။ “အဝိဇ္ဇာ နိရောဓါ၊ ရူပနိရော
 ဓေါတိ အနာဂတ ဘဝဿ ပစ္စယဘူတာယ၊ ဣမသ္မိံဘဝေ အဝိဇ္ဇာယ။
 အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန၊ နိရောဓေ ကတေ ပစ္စယာ ဘာဝါ အနာဂတဿ
 ရူပဿ၊ အနုပ္ပါဒေါ နိရောဓော ဟောတိတိ အတ္ထော”။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်မူ
 အပ်၏။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓါ၊ ရူပနိရောဓေါတိ၊ အဝိဇ္ဇာနိရောဓါ၊ ရူပနိရောဓေါ
 ဟူသည်ကား။ အနာဂတဘဝဿ၊ အနာဂတ်ဘဝ၏။ ပစ္စယဘူတာယ၊
 အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော။ ဣမသ္မိံဘဝေ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ အဝိဇ္ဇာယ၊
 အဝိဇ္ဇာ၏။ အရဟတ္တမဂ္ဂဉာဏေန၊ အရဟတ္တမဂ်ညွှတ်လျှင်။ နိရောဓေ၊
 အကြွင်းမဲ့ချုပ်ခြင်းကို။ ကတေ၊ ပြုအပ်ပြီးသည်ရှိသော်။ ပစ္စယာဘာဝ၊
 အကြောင်း၏ မရှိခြင်းကြောင့်။ အနာဂတဿ၊ အနာဂတ် ဖြစ်သော။
 ရူပဿ၊ ရုပ်၏။ အနုပ္ပါဒေါ၊ မဖြစ်ခြင်းသည်။ နိရောဓေါ၊ နိရောဓမည်သည်။
 ၀။ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းမည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဣတိအတ္ထော၊ ဤကား။
 အနက်တည်း။ ။ ဤပါဠိဖြင့် အဝိဇ္ဇာကိုသာ ဆိုသော်လည်း။ အဝိဇ္ဇာချည်း
 သာလျှင် ချုပ်သည်မဟုတ်။ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်
 သော၊ အဝိဇ္ဇာနှင့်တကွ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ တို့ပါ ချုပ်ခြင်းဖြစ်တော့သည်။
 ထိုကြောင့်၊ နိရောဓပုဒ်အရ၌။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ သုံးတန်သောတရား
 တို့၏။ ချုပ်ခြင်းကိုလည်းသိအပ်၏။ ။ “နိရောဓေါစေတ္ထ အနာဂတ ပဋိသန္ဓိ
 ပစ္စယာနံ၊ ဣအဝိဇ္ဇာ တဏှာကမ္မာနံယေဝ နိရောဓေါ” ဟူသော အဖွင့်
 အဋ္ဌကထာပါဠိကိုရှု။ ။ စ၊ အထူးကိုဆိုဦးအံ့။ ဧတ္ထ၊ ဤရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော

ရုပ်တရားအရာ၌။ နိရောဓေါ၊ ချုပ်ခြင်း နိရောဓဟူသည်။ အနာဂတပဋိသန္ဓိ ပစ္စယာနံ၊ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်ကုန်သော။ ဣ၊ ဤပစ္စုပ္ပန် ဘဝ၌။ အဝိဇ္ဇာတဏှာ ကမ္မာနံယေဝ၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံတို့၏ပင်လျှင်။ နိရောဓေါ၊ ချုပ်ခြင်း နိရောဓပတည်း။ ဝါ၊ အနာဂတ်ပဋိသန္ဓေအကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌၊ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံတို့၏သာလျှင်။ ပညာ သံလျက်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ ပယ်ဖျက် ယုတ်သိမ်းသဖြင့်။ ချုပ်ငြိမ်း ရခြင်း သဘောသည် ပင်လျှင်။ နိရောဓေါ နိရောဓမည်၏။ ။ ဤသို့လာ သည်ကို ရှု၍။ အဝိဇ္ဇာနှင့် တကွ၊ တဏှာ၊ ကံတို့ပါ။ ချုပ်ခြင်းကိုသိ။ ထိုစကားမှန်၏။ အဝိဇ္ဇာသည်၎င်း။ တဏှာသည်၎င်း။ အကုသိုလ်ကံ သည်၎င်း။ တကွဖြစ်တော်ဖြစ်ဘက်၊ သဟဇာတ၊ တရားမျိုးဖြစ်ရကား အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော၊ မောဟတုံး၊ မောဟခဲကြီးကို ဖောက်ခွဲ၊ ပြိုဖျက်အပ်သည်ရှိသော်။ တဏှာတည်းဟူသော လောဘတုံး လောဘခဲကြီး ကို၎င်း။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ တည်းဟူသော။ အဘိ သင်္ခါရ အစုအပုံ ကြီးကို၎င်း။ ဖောက်ခွဲပြီး၊ ပြိုဖျက်ပြီး။ မှုံ့မှုံ့ ညက်ညက်ချေဖျက်ပြီး။ စင်စစ်ဖြစ်တော့သည်သာလျှင်တည်းဟူ။ သဘော နှစ်ချိုက်ငိုက်လေအပ်၏။ အထူးမှာထားချက်။ နာမ်ခန္ဓာ လေးပါးတို့၏ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံဟူသော သမုဒယ သုံးပါးတို့ကို။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် ဖောက်ခွဲဖျက်ပြို၍၊ ပြိုဖျက် ချုပ်ငြိမ်းသော အရာ၌လည်း။ ဤရူပက္ခန္ဓာ နည်းအတိုင်းသိလေအပ်၏။ ။ အာဟာရ ချုပ်ခြင်းကြောင့်၊ ရုပ်ချုပ်ခြင်း ဟူသည်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံတို့က စီမံဖြစ်ထွန်းစေအပ်သော ရုပ်တရား ပင်ဖြစ်စေကာမူ။ ပဝတ္တိအခါကာလမြင့်ရှည်စွာ၊ ရုပ်ခန္ဓာတည်ကြောင်း ဖြစ်သော။ ဆွမ်းခဲဘွယ်၊ ဘောဇဉ်၊ ဟူသော။ ကဗဠိကာရ အာဟာရ၏ မရှိခဲ့သော်။ ထိုကဗဠိကာရအာဟာရကြောင့် ဖြစ်သော ရုပ်၏ မရှိခြင်း သည်။ စင်စစ်ဖြစ်ရလေတော့သတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ သုံးဆောင်ခံစား အပ်သော အာဟာရချုပ်ခဲ့မှု၊ ရုပ်တရားလည်း ချုပ်လေတော့သည်ဟု ဟောတော်မူအပ်၏။ ထိုအကြောင်းကိုကား။ ။ “အာဟာရနိရောဓေါ၊ ရူပ နိရောဓေတိ၊ ပဝတ္တိပစ္စယဿ ကဗဠိကာရဟာရဿ အဘာဝေ တံသ မုဋ္ဌာနရူပါဘာဝေါဟေတိ-” ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်ကိုရှု၍ သိအပ်၏။ ။ အာဟာရနိရောဓေါ ရူပနိရောဓေတိ၊ အာဟာရနိရောဓော ရူပနိရောဓော ဟူသည်ကား။ ပဝတ္တိပစ္စယဿ၊ ပဝတ္တိအခါ ရုပ်အား ကျေးဇူးပြုဘတ် သော။ ကဗဠိကာရ ဟာရဿ၊ ဆွမ်းခဲဘွယ် ဟူသော။ ကဗဠိကာရ

အာဟာရ၏။ အဘာဝေး မရှိခဲ့သော်၊ တံသမုဋ္ဌာန ရူပါဘာဝေါ၊ ထိုအာ
ဟာရကြောင့်ဖြစ်သော ရုပ်၏ မရှိခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဤသို့
အသီးအသီး ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်တို့ကို ထောက်ရှု၍။ ရူပက္ခန္ဓာ ဟူသော
ရုပ်တရား၏။ အဝိဇ္ဇာနိရောဓ။ တဏှာနိရောဓ။ ကမ္မနိရောဓ။ အာဟာရ
နိရောဓ။ ဤနိရောဓလေးချက်ကြောင့်။ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော၊ ဝယ
သဘောကိုသိအပ်၏။ ရှေးဦးစွာဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ အဝိဇ္ဇာသမုဒယ၊ တဏှာ
သမုဒယ။ ကမ္မသမုဒယ။ အာဟာရ သမုဒယ။ ဤသမုဒယ လေးချက်
ကြောင့်။ ရုပ်တရား၏ ဖြစ်ခြင်းဟူသော၊ ဥဒယ၊ သဘောကိုလည်း သိ
အပ်၏။ ။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်း၊ ဥဒယနှင့်၊ ပြတ်ခြင်း၊ ဝယ၊ ဤနှစ်ရပ်စပ်၍
ဥဒယဗ္ဗယ ဖြစ်ဟန်ကိုလည်း။ မဆွက ငါတို့ဆိုခဲ့လေပြီ။ ။

**ဤကား - ရူပက္ခန္ဓာ၏အရာ၌၊ သမုဒယ၊ နိရောဓ တည်းဟူသော
ဥဒယဗ္ဗယကိုပြဆိုခြင်းတည်း။**

ဝေဒနက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ သုခ၊ ဒုက္ခ၊ ဥပေက္ခာ၊ ဝေဒနာတို့၏ ဖြစ်
ခြင်းသည်၎င်း။ သညက္ခန္ဓာတည်းဟူသော သညာ၏၊ ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။
သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်းဟူသော စေတသိက်ငါးဆယ်၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်း
သည်၎င်း။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယ၊ တဏှာသမုဒယ၊ ကမ္မသမုဒယ၊ ဖဿသမု
ဒယ၊ ဟူ၍ ဖြစ်ခြင်း လေးစီ၊ အညီအမျှပင် ပါဠိတော်၌လာ၏။ ထိုသမုဒယ
လေးပါးတို့တွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာကံ၊ ဟူသော ရှေးသုံးပါးကား။ ရူပက္ခန္ဓာ
နှင့် အကြောင်းတူစွာပင်ဖြစ်၍။ အထူးဆိုဘွယ်မရှိပြီ။ နောက်ဆုံး သမုဒယ
တပါးသာလျှင်။ ရူပက္ခန္ဓာနှင့်ကွဲ၏။ ထိုသို့ကွဲခြင်းသည်လည်း။ သဘာဝဓမ္မ
အတိုင်းပင်ဖြစ်၏။ သဘာဝဓမ္မဖြစ်ဟန်ကား၊ ရုပ်နှစ်ဆယ် ရှစ်ပါးဟူသော
ရူပက္ခန္ဓာကား။ ကဗဠိကာရ၊ အာဟာရတည်းဟူသော၊ ဆွမ်း ခဲဘွယ်
ဘောဇဉ်ကို၊ သုံးစားရမှ သာလျှင်။ အာဟာရဇ ရုပ်ဖြစ်၍။ ရုပ်ခန္ဓာမှာ၊
ကာလမြင့်ရှည် တည်တန့်နိုင်ရကား။ ။ “အာဟာရ သမုယာ၊ ရူပသမု
ဒယော -” ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်းပင်ဖြစ်၏။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊
သင်္ခါရက္ခန္ဓာအားဖြင့်၊ စေတသိက်နာမ် ခန္ဓာသုံးပါးတို့သည်ကား။ နာမ်
တရား ဖြစ်ကြသည်အတိုင်း။ မိမိတို့ ဖြစ်ပေါ် လာကြသည်အခါ။ စက္ခု
သမ္ပသာစသော၊ ဖဿခြောက်ပါးဖြင့်။ တွေ့ထိခြင်း၊ ဖုသနကိစ္စဖြစ်သော်
သာလျှင်။ ခံစားခြင်း ဝေဒယိတ ကိစ္စရှိသော၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ သည်၎င်း။
အမှတ်ပြု၍ သိခြင်း၊ သဗ္ဗာနနကိစ္စရှိသော သညက္ခန္ဓာသည်၎င်း။ စေ့ဆော်

ပြုပြင်စီရင်ခြင်း။ အဘိသင်္ခတ ကိစ္စရှိသော၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ သည် ၎င်း။
 ပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန် အဖြစ်ဖြင့်။ ဖဿမှ၊ ဆက်သွယ်၍ ဖြစ်ပေါ် နှိုင်းကြံ၏။
 ယင်းသို့၊ ဖဿမှဆက်သွယ်၍ဖြစ်ပေါ်လာကြရကား။ ။ “ဖဿသမုဒယာ၊
 ဝေဒနာသမုဒယော” ဟူ၍၎င်း။ ။ “ဖဿသမုဒယာ၊ သညာသမုဒယော” =
 ဟူ၍၎င်း။ ။ “ဖဿသမုဒယာ၊ သင်္ခါရသမုဒယော” = ဟူ၍၎င်း။ ဟောတော်
 မူရခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော အကြောင်းကြောင့်ပင်လျှင်။ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်
 ပါဠိတော်ကြီး၌လည်း။ ။ “ဖဿပစ္စယာဝေဒနာ=” ဟူ၍လျှင် ဟောတော်
 မူလေသည်။ ။ ဖဿ ပစ္စယာ၊ ဖဿဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဝါ၊
 စက္ခုသမ္ပဿ၊ သောတသမ္ပဿ၊ ဗာန သမ္ပဿ၊ ဇိဌာသမ္ပဿ၊ ကာယ
 သမ္ပဿ၊ မနောသမ္ပဿ၊ ဟူသော အကြောင်းကြောင့်၊ ဝေဒနာ။ သုခ
 ဝေဒနာ၊ ဒုက္ခဝေဒနာ၊ ဥပေက္ခာ ဝေဒနာ သည်။ ပါ၊ စက္ခု သမ္ပဿဇာ
 ဝေဒနာ။ သောတသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ ဗာနသမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ ဇိဌာ
 သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ ကာယ သမ္ပဿဇာ ဝေဒနာ။ မနောသမ္ပဿဇာ
 ဝေဒနာသည်။ သမ္ဘဝန္တိ၊ ဖြစ်၏၊ ဟူ၍အနက်ပေး။ ။ ဤဒေသနာတော်၌၊
 ဖဿကြောင့်၊ ဝေဒနာကိုသာ ဟောတော်မူချေသည်။ သညာနှင့် သင်္ခါရ
 မပါတကားဟူ၍၊ မစောဒနာသင့်။

အကြောင်းမူကား။ ဖဿကြောင့် ဝေဒနာ ဖြစ်သောအခါ။ သီးသီး
 ခြားခြား ဝေဒနာချည်းသာလျှင်ဖြစ်သည်မဟုတ်ဘဲ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ ဖွဲ့ရသော
 သညာစေတသိက်နှင့်၎င်း၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဖွဲ့ရသော စေတနာစသောစေတ
 သိက်တို့နှင့်၎င်း။ မကွေမကွာအမြဲယှဉ်လျက်တကွဖြစ်ခြင်းကေုပ္ပါဒ်၊ တကွ
 ချုပ်ခြင်း ကေနိရောဓ။ တူသောအာရုံရှိခြင်း ဧကာလမ္ပဏ။ တူသောမှီရာ
 ရှိခြင်း ဧကဝတ္ထုက တည်းဟူသော။ အင်္ဂါလေးလီ၊ စုံညီလျက်။ ဝေဒနာ
 ဖြစ်ပေါ်လာရသည်ဖြစ်၍။ ဖဿ ပစ္စယာဝေဒနာ၊ ဟူ၍ဟော စေကာမူ။
 သညာ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ သမ္ပယုတ် တရားခြင်းဖြစ်၍။ အတူ တကွ
 ဖြစ်ကြတော့သည်ဟု မှတ်စရာ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဤဥဒယဗ္ဗယဉာဏ် အရာ၌။
 ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာသုံးပါးစလုံး၏ အရာဝယ်။ ဖဿသမုဒယာ
 ချည်းသာ ဟောတော် မူသည်ဟု သဘော ကျနစွာ ရှိစေ။ ။ ဤသို့သော
 အကြောင်းကို မျက်ဝါး ထင်ထင် သိမြင်တော် မူသော၊ အဗ္ဗကထာသျှင်
 သည်လည်း။ ။ “ဖဿာ၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာနံ၊ ပဝတ္တိပစ္စယော”
 ဟူ၍။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ခြင်း သမုဒယအရာ၌။ ဖဿကိုပင်
 ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။ ဖဿာ၊ ဖဿသည်။ ဝေဒနာ သညာသင်္ခါရက္ခန္ဓာနံ၊

ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတို့၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း၏အကြောင်းသည်။ ဝါ၊ ဖြစ်ကြောင်း သမုဒယသည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ ။ ဤသို့၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရတို့၏ဖြစ်ကြောင်း။ ပဝတ္တိပစ္စယဖြစ်သော ထိုဖဿသည်။ အကယ်၍ ချုပ်ပြန်ခဲ့သည် ဖြစ်အံ့။ ထို ဖဿ၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် လည်း။ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ တို့၏ ချုပ်ခြင်း ပျက်ခြင်း ဖြစ်ရသည်ကိုလည်း သိအပ်၏။ ၊ ထို့ကြောင့်။ ၊ “တန္တိုရောဓါစ၊ တေသံ နိရောဓေါ=” ဟူ၍ ယခင်အဋ္ဌကထာ၌ လာသည်ကိုရှု။ ။ တန္တိုရောဓါစ၊ ထိုဖဿ၏ ချုပ်ခြင်း ကြောင့်လည်း။ တေသံ၊ ထိုဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ တို့၏။ နိရောဓေါ၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။

ဤမျှသော စကား အစဉ်ဖြင့်၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ သုံးပါးအရာ၌၊ သမုဒယ၊ နိယောတည်းဟူသော၊ ဥဒယဗ္ဗယအရကို ပြဆိုသည်ကား-ပြီး၏

ယခုအခါ - ဝိညာဏက္ခန္ဓာကိုဆိုပေအံ့။

ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်းဟူသော၊ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်။ ပဝတ္တိ ဝိညာဏ်တို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဝိဇ္ဇာသမုဒယ၊ တဏှာသမုဒယ၊ ကမ္မသမုဒယ၊ နာမရူပသမုဒယဟူ၍၊ လေးပါးရှိ၏။ ထိုလေးပါးတို့တွင်။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာကံ၊ ဤသုံးပါး ကား။ ရှေးရှေး ခန္ဓာတို့နှင့် အတူဖြစ်၍၊ အထူး ဆို ဘွယ် မရှိပြီ။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်အတိုင်း မှတ်ယူအပ်၏။ ဤဝိညာဏက္ခန္ဓာ၌ကား။ နောက်ဆုံး၊ သမုဒယ အရာဝယ်။ ။ “နာမရူပ သမုဒယာ၊ ဝိညာဏ သမုဒယော။ ။ ဟု ဟောတော်မူသည်ဖြစ်၍။ ရှေးရှေး စေတသိက် နာမက္ခန္ဓာ သုံးပါးတို့ကဲ့သို့၊ ဖဿကြောင့် ဖြစ်သည်မဟုတ်ဘဲ။ နာမ်ရုပ်တို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဖြစ်ရ၏ ဟူသော အကြောင်းထူးကိုကား၊ သီးခြား၍ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့သီးခြား၍ ဟောတော်မူခြင်းများလည်း။ သဘာဝဓမ္မအတိုင်းပင် ဟောတော်မူရခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်။ ပဝတ္တိဝိညာဏ်နှစ်ပါးတို့၏ ဖြစ်ရခြင်းသည်။ စတုဝေါကာရဘုံ၌၊ နာမ်ဖြစ်ခြင်း။ ပဉ္စဝေါကာရဘုံ၌၊ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးစုံ ဖြစ်ခြင်း။ ဧကဝေါကာရဘုံ၌၊ ရုပ်ဖြစ်ခြင်း။ ဤကဲ့သို့နာမ်ရုပ်တို့၏အသီးအသီး ဖြစ်ခြင်းကြောင့် သာလျှင်၊ ဝိညာဏ် ဖြစ်ရချေသည်။ နာမ်ရုပ်မှ

မဖြစ်ခဲ့ချေသော်။ ဝိညာဏ် ဖြစ်နိုင် ဘွယ်မရှိ။ ယင်းသို့၊ နာမ်ရုပ်ဖြစ်ခြင်း
ကြောင့် သာလျှင်။ ဝိညာဏ်ဖြစ် ပေါ်လာခြင်းကို၊ အထူးရည်မှတ်၍၊ ပဋိစ္စ
သမုပ္ပါဒ်ပါဠိတော်၌လည်း။ ဝိညာဏပစ္စယာနာမရူပံဟူ၍ပင် ဟောစေကာ
မူ။ နာမရူပပစ္စယာ၊ ဝိညာဏံ=ဟူ၍ဟောတော်မူခြင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ပေသည်
ဟုညာဏ်ဖြင့်ရှု။ ထိုပဋိသန္ဓေဝိညာဏ်၊ ပဝတ္တိဝိညာဏ်တို့၏ချုပ်ခြင်း၊ ပျက်
ခြင်းသည်လည်း။ ရှေးရှေးခန္ဓာတို့သည်။ မိမိတို့၏ဖြစ်ပေါ်လာရခြင်း၊ အ
ကြောင်း သမုဒယတရားချုပ်သဖြင့်၊ မိမိတို့လည်းချုပ်ကြရလေကုန်သကဲ့
သို့။ အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံ၊ နာမ်ရုပ်ဟူသော၊ အကြောင်းသမုဒယလေးပါးချုပ်
သဖြင့်၊ ဝိညာဏ်ချုပ်ရလေသည်။ ထိုတွင် အဝိဇ္ဇာ၊ တဏှာ၊ ကံတို့ကိုဆိုပြီး
ဖြစ်၍၊ မဆိုတော့ပြီ။ နာမ်ရုပ်ဟူသော သမုဒယ၊ အရာ၌ကား။ ယင်းနာမ်ရုပ်
ချုပ်ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ဝိညာဏ်ချုပ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြစ်ရလေသည်။
ထိုကြောင့်။ ဝိညာဏ်ဖြစ်ခြင်းတည်းဟူသော သမုဒယလည်း၊ နာမ်နှင့်ရုပ်။
ဝိညာဏ်ပျက်ခြင်း ချုပ်ခြင်းနိရောဓလည်း၊ နာမ်နှင့်ရုပ်ပင်ဟူ၍မှတ်။ ။ ဤအ
နက်ကိုကား။ ။ “နာမရူပံဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ တံနိရောဓေါ၊
တဿနိရောဓေါ”= ဟူ၍အဋ္ဌကထာပါဌ၌ ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။ နာမရူပံ၊
နာမ်ရုပ်သည်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓဿ၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ၏။ ပဝတ္တိပစ္စယော၊ ဖြစ်ခြင်း
အကြောင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တံနိရောဓေါ၊ ထိုနာမ်ရုပ်၏ ချုပ်ခြင်း
ကြောင့်လည်း။ တဿ၊ ထိုဝိညာဏ်၏။ နိရောဓေါ၊ ချုပ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊
ဖြစ်၏။ ။ ဤကား၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာအရာ၌။ သမုဒယနိရောဓ တည်းဟူ
သော။ ဥဒယဗ္ဗယအရကိုပြဆိုခြင်းတည်း။ ။ သတိချုပ်ဖွယ်ကား။ ကျေး
ဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး စီရင်ရေးသားတော်မူရင်း= “ဝိပဿနာ
ဉာဏတန္တိစာတန်း၌”။ ။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ အစီအစဉ်အတိုင်းပင်၊ သမု
ဒယချည့်တသန့်။ နိရောဓချည့်တသန့်၊ လာရှိပေသည်။ ငါတို့ဖွင့်ဆိုခဲ့
သည်ကား။ ဉာဏ်နုသူတို့အလို၌။ ခန္ဓာတပါးတပါး၌။ သမုဒယနိရောဓ
အစုံအစုံဘွဲ့ဘက်၍၊ ဖွင့်ပေါ်ခဲ့ချေသည်ဟု သတိချပ်လင့်ကုန်။ ။

ဤကဲ့သို့ ငါးပါးကုန်သောခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို၊ ရှုမြင်သော
သောကသည်။ ဤသို့အသိဉာဏ်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဤခန္ဓာတို့၏ ထင်ရှား
ဖြစ်သည်မှ မဖြစ်မှီရှေးကာလ၌။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်လာကြရန်။ အစုအပုံကြီး
သည်၎င်း။ ယံဝါတံဝါ အပိုင်အခဲဖြစ်သော အပေါင်းအစု သည်၎င်း။
တစုံတခုသောအရပ်၌ တည်လင့်လျက်မရှိချေ။ ဤကား၊ မဖြစ်မှီက၊ မရှိ
နှင့်ကြဟူလိုသည်။ ဖြစ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ကို၏လည်း၊ မြင့်

မောက်ပြီးလျက်။ စုံစုံတတ်သော အစုအပုံ ကြီးမှင်း။ ယံဝါတံဝါ အပိုင်အခဲဖြစ်သော အပေါင်းအစုမှင်း။ လာခြင်း မည်သည် မရှိချေ။ ဤကား။ ဖြစ်တုံးဖြစ်ကြိုက်၊ ဖြစ်မှိုက်ဖြစ်ဆဲလည်း၊ လာခြင်းမရှိဟူလို သည်၊ ချုပ်ဆဲဖြစ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးပါး တို့၏ လည်း။ တူရူအရပ်အ ထောင့်အရပ်သို့ ကပ်ရောက်ခြင်း။ သွားခြင်းမည်သည်မရှိချေ။ ဤကား။ ချုပ်ဆဲချုပ်တုံး၌ သော်လည်း။ ထိုထိုအရပ်သို့ ပြောင်းရွှေ့ခြင်း၊ သွား ခြင်းမရှိဟူလိုသည်။ ချုပ်ပြီးဖြစ်ကုန်သော၊ ခန္ဓာငါးပါး တို့၏ လည်း၊ ကခုသောအရပ်၌။ မြင့်မောက်ပြီးလျက်၊ စုံစုံတတ်သော အစုအပုံအား ဖြင့်၎င်း။ ယံဝါတံဝါ အပိုင်အခဲဖြစ်သော။ အပေါင်းအစု အားဖြင့်၎င်း။ မြေ၌သိုမှီး၊ မြှုတ်ထားအပ်သော အားဖြင့်၎င်း။ တည်ခြင်းမည်သည်မရှိ ချေ။ ဤကား၊ ချုပ်ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌၊ အစုအဝေးအားဖြင့် တစုံ တခုသောအရပ်၌။ တည်ခြင်း၊ မြှုတ်နှံထားခြင်းမရှိဟူလိုသည်။ ။

ဤအရာ၌လုံးသွင်းရန်ကား။ ။ “အနိဓါနဂတာ ဘဂ္ဂါ၊ ပုဇ္ဇောနတ္ထိ အနာဂတေ။ နိဗ္ဗတ္တာယေဝိ တိဋ္ဌန္တိ၊ အာရက္ခေ သာသပူပမာ”။ ။ ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥပသေသနာ ဝိသုဒ္ဓိ နိဒ္ဒေသလာ ဂါထာ ပင်တည်း။ ။ ဘဂ္ဂါ၊ အတိတ်ကာလ၌ တိဋ္ဌနုဖြစ်၍။ ချုပ်ကုန် ပျက်ကုန် ပြီးသော။ ခန္ဓာငါးတန် ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရတို့သည်။ အနိဓါနဂတာ၊ တစုံတခုသောအရပ်၌။ သိမ်းပိုက်စီမံ၊ မြှုတ်နှံအပ်သည်၏ အဖြစ်သို့ မရောက်ကုန်။ အနာဂတေ၊ လာလတံ့ဘဝ၊ အနာဂတ်ကာလ၌။ ပုဇ္ဇော၊ တသီးတသန့်၊ ဖြစ်အံ့ဟူထု၊ အစုအပုံသည်။ နတ္ထိ၊ စင်စစ်ကစေ မရှိချေ။ နိဗ္ဗတ္တာ၊ ပစ္စုပ္ပန်ကာလဝယ်။ ဖြစ်ဆဲဓမ္မဖြစ်ကုန်ကြသော။ ယေဝိ၊ အကြင် ခန္ဓာငါးတန်၊ ရုပ်နာမ်ဓမ္မ၊ သင်္ခါရတို့သည်လည်း။ အာရက္ခေ၊ ပွတ်ဆောက် ဖျား၌။ သာသပူပမာ၊ မုန်းညှင်းစေ့ အလား။ မခြားတူစွာ၊ ဥပမာရှိကုန် လျက်။ တိဋ္ဌန္တိ၊ တည်ကြကုန်၏။ ။ ဤသို့ခန္ဓာငါးပါးတို့၏၊ ဖြစ်ခြင်းပျက် ခြင်းကိုရှုသော၊ ဥပသေသဥပသေသနာအရာ၌။ မဖြစ်မှီရှေးအသို့၌၎င်း။ ဖြစ်ဆဲ ခဏ၌၎င်း။ ဖြစ်ပြီး၍ ချုပ်ဆဲဓမ္မ၌၎င်း။ ချုပ်ပြီးသည်မှ နောက်ကာလ၌ ၎င်း။ အစုအပုံအပိုင်အခဲအားဖြင့်။ ရှိနှင့်ခြင်းရှိနှင့်ရာမှ၊ ရောက်လာခြင်း။ ရောက်ပြီး၍ပြန်သွားခြင်း။ ပြန်သွားပြီး၍၊ အစုအဝေးဖြစ်ခါ တည်နေခြင်း ဟူ၍၊ အလျှင်းမရှိတော့ပြီ။ ထိုသို့မရှိခြင်းသည်လည်း။ ပရမတ္ထဓမ္မဖြစ် ကုန်သော။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ ဓမ္မတာသဘောပေတည်း။ ထိုသဘောကို ပညတ်တင်ဆောင်လျက်။ ထင်အောင်မြင်အောင်၊ ဥပမာ

ပြဆိုသော်ကား။ လောက၌၊ တီးအပ်သော စောင်းသည်ရှိ၏။ ထိုစောင်းကိုတီးအပ်သည်ရှိသော်၊ အသံသည် ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ပေါ်လာသောအသံ၏။ ဖြစ်လာသည်မှ ရှေးအဘို့ကာလ၌၊ အသံဖြစ်လာရန်အပိုင်အခဲအပေါင်းအစုဟူသော သန္တတိယသည်။ စောင်းတွင်း၊ စောင်းပြင်၌ပင် မရှိလေ။ ဖြစ်ဆဲသော အသံသည်လည်း။ အပိုင်အခဲ အပေါင်း အစုမှ လာသည်မဟုတ်ချေ။ ချုပ်ဆဲသောအသံ၏လည်း၊ တူရူအရပ်အထောင့်အရပ်သို့ သွားခြင်း၊ ကပ်ခြင်းမည်သည် မရှိချေ။ ချုပ်ပြီးသော အသံသည်လည်း။ တစုံတခုသော အရပ်၌၊ ပေါင်းစုစည်းဝေး၍ တည်နေသည်လည်း မဟုတ်ချေ။ စင်စစ်သော်ကား။ စောင်းကို၎င်း။ စောင်း၌ကြွက်သော သားရေကို၎င်း၊ စောင်းတီးသော စောင်းသမား ယောက်ျား၏။ ထိုကဲ့သို့ စောင်းသံဖြစ်ခြင်းအား လျှောက်ပတ်သော စောင်းတီးခြင်း လုတ္တကို၎င်း။ စွဲ၍ ရှေးကမရှိဘဲလျက်။ ယခုအခါမှ တီးခပ်သဖြင့်။ စောင်းသံသည်ဖြစ်ပေါ်လာ၏။ ဖြစ်ပြီးမှလည်း ထိုစောင်းသံသည်။ မြင့်မြဲကြာရှည်၊ မတည်နိုင်ဘဲ။ ခဏ၊ တမဟုတ်၊ ချက်တပြုတ်မျှ၊ သဒ္ဓါရုံဟူသော ရုပ်သက်မှာ ဆယ့်ခွန်နှစ်ချက်သာ ရှိသည်အလျောက်။ ချုပ်ပျောက်ပျက်စီး လေတော့၏။ ဤနည်းတူစွာ။ ဥပမာအတိုင်းပင်။ အလုံးစုံလည်းဖြစ်ကုန်သော။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ရှေးကမရှိမူ၍။ ယခုမှပင် မိမိတို့၏။ သမုဒယအလျောက် ဖြစ်ပေါ် လာကြကုန်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်ပြီး၍လည်း။ မြင့်မြဲတာရှည်၊ မတည်နိုင်ကြ ကုန်ဘဲ၊ ပြိုကွဲပျက်စီးကြ လေကုန်တော့၏ဟု၊ ဤသို့ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း တည်းဟူသော၊ ဥဒယဗ္ဗယကို ရှုသော ယောဂီသည်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့၏ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို။ ပျက်ပျက်ထင်ထင်၊ ရှုမြင်ရခြင်း ဖြစ်သတည်း။ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်မှုပျက်မှုကို၊ ရှုခြင်းသည်လည်း။ ပစ္စယအားဖြင့် ရှုခြင်း။ ခဏအားဖြင့်ရှုခြင်း၊ နှစ်ပါးရှိရာတွင်။ ဤခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားကား။ အဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားကြောင့်သာ ဖြစ်သတည်းဟု၊ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းအားဖြင့်။ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဥဒယကိုရှုသောယောဂီအား။ ဧကတ္တနည်းသည် ထင်၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ အကြောင်းနှင့် အကျိုးစပ်သဖြင့်။ သန္တာန်၏ အစဉ်အဆက် မပျက်သည်ကို သိလပ်သော်၊ ယောဂီသည်။ အထူးအချွန်၊ အလွန်အမင်းအားဖြင့်၊ ဥစ္ဆေဒဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ပယ်စွန့်နိုင်ပုံကား။ အကြောင်းအကျိုးပစ္စည်း ပစ္စယုပ္ပန်၊ ဆက်သွယ်သော ဧကတ္တနည်းကို သိခြင်းကြောင့် တသီးတခြား၊ တပါးသောသူသည် ပြု၏။ တသီးတခြား၊ တပါးသော

သူသည် ခံစား၏။ ဤကဲ့သို့ ပြုသူတစ်ဦး၊ ခံစားသူတစ်ဦး အစရှိသော၊ ဝေါဟာရအားဖြင့်။ ပြီးသော ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်ကိုပင်။ မရနိုင်ရာ တော့ပြီ။ ယင်းသို့ဖြစ်ခွင့် မရခြင်း သည်လည်း။ ဧကတ္တနည်း အစွမ်း ကြောင့်ပင်ဖြစ်ပေရကား။ ထိုဧကတ္တနည်း ထင်မြင်သဖြင့်။ ယောဂီသည်။ ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်နိုင်၏ဟုလိုသည်။ ဤသို့အပ်ခဲ့ပြီးသော စကား၏ သာဓကကိုကား။ “ပစ္စယတော စဿ ဥဒယဒဿနေန ဧကတ္တနယော ပါကဓဇာ ဟောတိ၊ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန သန္တာနဿ အနုပစ္ဆေဒါဝ ဗောဓေတာ၊ အထ သုဠတရံ ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိံ ပဇဟတိ”။ ။ ဟူသောပဋိသန္တိ ဒါမဂ်အဉ္ဇကထာကိုရှု၍ သိအပ်၏။ ။ စ၊ အထူးကို ဆိုဦးအံ့။ ပစ္စယတော၊ ပစ္စည်းအားဖြင့်၊ ဥဒယဒဿနေန၊ ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဧကတ္တနယော၊ ဧကတ္တနည်းသည်။ ပါကဓဇာ၊ လက်ပေါ်တင်ထား၊ ပတ္တ မြားသို့၊ ထင်းရှားနှိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ ဟေတုဖလသမ္ပန္နေန၊ အကြောင်းနှင့်အ ကျိုး စပ်သဖြင့်။ သန္တာနဿ၊ သန္တာန်၏။ အနုပစ္ဆေဒါဝ ဗောဓေတာ၊ အစဉ်အဆက်၊ မပျက်သည်ကို။ ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ ဝါ၊ သိခြင်းကြောင့်။ ပါကဓဇာ၊ လက်ဝယ်တင်ထား၊ ပတ္တမြားသို့၊ ထင်းရှားနှိုင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ ယိုအခါ၌။ ဝါ၊ ထိုသို့ သန္တာန်၏ အစဉ်အဆက် မပျက်သည် ကိုသိလတ်သော်။ သုဠတရံ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ ဥဒ္ဓေဒဒိဋ္ဌိံ၊ ဥဒ္ဓေဒ ဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ဤကား၊ ဖြစ်ခြင်း ဥဒယကို။ ပစ္စယ အားဖြင့်ရှုသဖြင့်။ နည်းလေးပါးတို့တွင်။ ဧကတ္တနည်းထင်မြင်၍။ ဥဒ္ဓေဒ ဒိဋ္ဌိကို၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်က ပယ်နိုင်ပုံ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာတို့သည်။ မြင့်မြဲတာရှည်၊ မတည်နိုင်ကြ ကုန်ဘဲ။ ပျိုကွဲပျက်စီးကြလေကုန်၏ဟု၊ ခဏအားဖြင့် ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဥဒယကိုရှုခြင်းကြောင့်ကား။ နာနတ္တနည်းသည်ထင်၏။ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ အသစ်အသစ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့၏။ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဥပါဒ်ကိုထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်ပေတည်း။ ထိုသို့အသစ်အသစ်ကုန် သောသင်္ခါရတို့၏ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်း ဥပါဒ်ကို၊ ထိုးထွင်း၍သိလတ်သော်၊ ယောဂီသည်။ အထူးအချွန်၊ အလွန်အမင်းအားဖြင့်။ သဿတ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ပယ်စွန့်နိုင်ပုံကား။ သင်္ခါရဖြစ်ကုန်သော၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ တို့သည်။ ခဏခဏဖြစ်ကြလေကုန်၏ဟု၊ ရှုသော၊ ယောဂီ၏၊ နှလုံးသွင်း အနက်သဘောသည်။ ခဏအားဖြင့်ဖြစ်ခြင်းဟူသော၊ ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်

ပြီးသည်ဖြစ်၍။ နာနတ္တနည်းကို သိခြင်းငှါ၊ ဖြစ်၏။ ထိုသို့နာနတ္တ နည်းကို သိသဖြင့်။ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန် ဖြစ်ကုန်သောတရားတို့၏။ သဘာဝအထူးကို ထိုးထွင်း၍သိမြင်ချေရကား။ ထိုသူသည်ပြု၏။ ထိုသူသည်ခံစား၏။ ဤသို့ စသောနည်းဖြင့် ဖြစ်သော၊ သဿတဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်ကိုပင်၊ မရနိုင်ရာ တော့ပြီ။ ယင်းသို့သဿတဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်မရခြင်းသည်လည်း။ နာနတ္တနည်း အစွမ်းဖြင့်ပင်ဖြစ်ပေရကား။ ထိုနာနတ္တနည်းထင်မြင်သဖြင့်။ ယောဂီသည် သဿတဒိဋ္ဌိကို ပယ်နိုင်စွန့်နိုင်၏ ဟုလိုသည်။ ။ဤစကားရပ်၏ သာဓက ကိုကား၊ ။“ခဏတော ဥဒယဒဿနေန နာနတ္တန ယောဂါကဋောဟောတိ နဝနဝါနံ ဥပ္ပါဒါဝ ဗောဓတော၊ အထ သုဠတရံ သဿတဒိဋ္ဌိံ ပဇာဟတိ”။ ။ဟူ၍ ယခင်အဋ္ဌကထာလာသည်ကိုရှု။ ။ခဏတော ခဏအား ဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဥဒယကိုရှုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ရှုခြင်းကြောင့်။ နာနတ္တ နယော၊ နာနတ္တနည်းသည်။ ပါကဋော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကဏ္ဍာ။ အဘယ့်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ နဝနဝါနံ၊ အသစ်အသစ်ကုန် သောသင်္ခါရတို့၏။ ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော၊ ဥပါဒ်ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်း ကြောင့်တည်း။ အထ၊ထိုသို့ အသစ်အသစ်ကုန်သောသင်္ခါရတို့၏။ ဥပါဒ် ကိုထိုးထွင်း၍သိလတ်သော်။ သုဠတရံ အတိုင်းထက်အလွန်။ သဿတ ဒိဋ္ဌိံ၊ သဿတဒိဋ္ဌိကို။ ပဇာဟတိ၊ ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ။ဤကား၊ ဖြစ်ခြင်း ဥဒယကို၊ ခဏအားဖြင့်ရှုသဖြင့်၊ နည်းလေးပါးတို့တွင်။ နာနတ္တနည်းထင် မြင်၍၊သဿတဒိဋ္ဌိကို ယောဂီက ပယ်နိုင်ပုံ။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ဖြစ်ရခြင်းကားအဝိဇ္ဇာအစရှိသော အကြောင်းတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဖြစ်ရခြင်းပေတည်း။ ယင်းခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏ ချုပ်ပျက်ရခြင်းတို့သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာ အစရှိသော အ ကြောင်းတရားတို့၏ ချုပ်ခြင်းကြောင့် ပျက်ရခြင်းပေတည်းဟု။ ပစ္စည်း အားဖြင့်။ ဥဒယဝယကိုရှုသဖြင့်။ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်း တရားထင် ရှားရှိခဲ့သော်။ အကျိုးတရားသည်ဖြစ်၏။ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းတ ရားမှမရှိခဲ့သော်ကား။ အကျိုးတရားသည် မဖြစ်ရာတော့နိုင်ဟူသော အ နက်၏ပြီးခြင်းကြောင့်။ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာဖြစ်မှုပျက်မှုကား။ တစုံတယောက် သောသူ၏။ လုလူ ကျိုးကုတ် အားထုတ်ခြင်း။ ဗျာပါရကြောင့်မဟုတ်။ စင် စစ်သော်ကား။ ထင်ရှားရှိသည်၏အဖြစ်မျှဖြင့်သာလျှင်။ ထိုတရားတို့သည် အကြောင်းဖြစ်ကုန်၏ဟု။ အဗျာပါရနည်းထင်ခြင်းဖြစ်သတည်း။ ထိုသို့ အ ဗျာပါရနည်းထင်ခြင်းဖြစ်သောကြောင့်။ အလိုသို့ လိုက်တတ်သည်၏ အ

ဖြစ်ကိုမရ၍။အတ္တဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်ကိုပင်၊ မရနိုင်ရာတော့ပြီ။ ယင်းသို့ အတ္တဒိဋ္ဌိ ၏ဖြစ်ခွင့်ကို မရခြင်းသည်လည်း။ အဗျာပါရနည်းအစွမ်းကြောင့်ပင် ဖြစ်ပေရကား။ ထိုအဗျာပါရနည်း ထင်ရှားဖြစ်သဖြင့်။ယောဂီသည်၊ အတ္တဒိဋ္ဌိကိုလျှင် ပယ်နိုင်စွန့်နိုင်၏ ဟူလိုသည်။ ။ထိုစကားရပ်၏ သာဓကကိုကား “ပစ္စယတောစသဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန အဗျာပါရနယောပါကဇောဟောတိ၊ ဓမ္မာနံအဝ သဝတ္ထိဘာဝါဝ ပေါစဘော၊ အထသုဠတရံ အတ္တဒိဋ္ဌိပဇဟတိ” ။ ။ဟူသော ယခင်အဋ္ဌကထာပါဠိ ပင်တည်း။ ။

စ။သို့မှတပါး။အဿ၊ထိုယောဂီအား၊ပစ္စယတော၊အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းတရားဖြင့်။ ဥဒယဗ္ဗယဒဿနေန၊ ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဟူသော ဥဒယဝယကို ရှုခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ရှုခြင်းကြောင့်။ အဗျာပါရနယော၊ အဗျာပါရနည်းသည်၊ ပါကဇော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ဖြစ်၏။ကသ္မာ၊အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ဓမ္မာနံ၊ပရမတ္ထဓမ္မတို့၏၊အဝသဝတ္ထိဘာဝါဝဗောစတော အလိုသို့ မလိုက်တတ်သည်၏အဖြစ်ကို၊ ထိုးထွင်း၍ သိတတ်သောကြောင့်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့အလိုသို့မလိုက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကို သိလတ်သော် သုဠတရံ၊ တိုင်းထက်အလွန်၊ အတ္တဒိဋ္ဌိ၊ ပရမတ္ထအားဖြင့်။ အတ္တရှိ၏ဟု စွဲလန်းသော အတ္တဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ပယ်စွန့်နိုင်၏။ ။

ဤကား။ဖြစ်ခြင်းဥဒယနှင့်၊ ပျက်ခြင်းဝယကို အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စယအားဖြင့်ရှုခြင်းကြောင့်။ နည်းလေးပါးတို့တွင်။ အဗျာပါရနည်းထင်မြင်၍။အတ္တဒိဋ္ဌိကိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်ကပယ်နိုင်ပုံ။

ထိုမှတပါး၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ဖြစ်ခြင်းသည်။ အဝိဇ္ဇာ အစရှိကုန်သော ပစ္စည်းတရားတို့ကြောင့် ဖြစ်သတည်းဟု၊ ဖြစ်ကြောင်း ပစ္စည်းတရားအားဖြင့်။ ဖြစ်ခြင်းဥဒယကို ရှုခြင်းကြောင့်။ ဤသို့ထင်လာမြင်လာ၏။ ထင်မြင်ဟန်ကား။ ထိုထိုအဝိဇ္ဇာအစရှိကုန်သော ပစ္စည်းတို့ကြောင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါးသင်္ခါရတရားတို့သည် ဖြစ်လာကြကုန်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်လာကြကုန်သော်လည်း၊ ဖြစ်လိုတိုင်းအမှတ်မထင်။ ယံဝါတံဝါမဖြစ်ကုန်ဘဲ။ မိမိတို့၏ အကြောင်းအားလျော်စွာသာလျှင် အကျိုးတရားတို့သည်ဖြစ်ကြကုန်၏ဟု။ အကြောင်းအကျိုးလျော်သော အနုရူပအားဖြင့်ဖြစ်သည်ပြီးသည်ဖြစ်၍။ ဧဝံဓမ္မတာနည်းသည်ထင်၏။ ထိုသို့ဧဝံဓမ္မတာနည်းထင်သဖြင့်။ အကြိယဒိဋ္ဌိ၏ဖြစ်ခွင့်ကိုပင် မရနိုင်ရာတော့ပြီ။ ယင်းသို့ အကြိယဒိဋ္ဌိ၏ ဖြစ်ခွင့်မရခြင်းသည်လည်း။ ဧဝံဓမ္မတာနည်း၏ အစွမ်း

ကြောင့်ပင်လျှင်ဖြစ်ပေရကား။ ထိုဝေဓမ္မတာနည်းထင်သဖြင့်။ ယောဂီသည်။ အကြိယဒိဋ္ဌိကိုလျှင် ပယ်နှင်စွန့်နှင်၏ ဟူလိုသည်။ ။ထိုစကားရပ်၏သာကောကိုမူ။ ။“ပစ္စယတော ပနဥဒယဒဿနေန ဝေဓမ္မတာနယောပါကနောဟောတိ၊ ပစ္စယာနုရူပနဖလဿုပ္ပါဒါဝဗောဓတော၊ အထသုဋ္ဌတရံအကိရိယဒိဋ္ဌိပဇဟတိ”။ ။ဟူသောယခင်အဋ္ဌကထာပါဠိကိုရှု၍သိအပ်၏။ ။ပန၊ ထိုမှတပါး။ ပစ္စယတော၊ အကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်းအားဖြင့်။ ဥဒယဒဿနေန၊ ဖြစ်ခြင်းကိုရူခြင်းဖြင့်။ ဝါ၊ ရှုခြင်းကြောင့်။ ဝေဓမ္မတာနယော၊ ဝေဓမ္မတာနည်းသည်။ ပါကတော၊ ထင်ရှားသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ကသ္မာ၊ အဘယ်ကြောင့်နည်းဟူမူကား။ ပစ္စယာနုရူပန၊ ပစ္စည်းအားလျော်သဖြင့်။ ဖလဿ၊ အကျိုး၏။ ဥပ္ပါဒါဝဗောဓတော ဖြစ်ခြင်းကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းကြောင့်တည်း။ အထ၊ ထိုသို့အကြောင်းအားလျော်သဖြင့်။ အကျိုးကိုထိုးထွင်း၍သိလတ်သော်၊ သုဋ္ဌတရံ၊ အတိုင်းထက်အလွန်။ အကိရိယဒိဋ္ဌိ၊ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို။ ပဇဟတိ၊ ပယ်စွန့်နှင်၏။ ။ဤကားအကြောင်းဖြစ်သော ပစ္စည်း အားဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ဥဒယကို ရှုခြင်းကြောင့်။ နည်းလေးပါးတို့တွင်။ ဝေဓမ္မတာနည်းထင်မြင်၍။ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို။ ယောဂီပုပ္ဖိလ်ကပါယ်နှင်ပုံ။ ။အဋ္ဌကထာ၌။ အကိရိယဒိဋ္ဌိကို ပဋ္ဌာနအားဖြင့်သာ ဆိုတော်မူသည်။ အဟေတုကာ ဒိဋ္ဌိကိုလည်းပယ်သည်ဟူ၍သိ။ ။

ခန္ဓာငါးပါး၌ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုဆင်ခြင်ခြင်း။

ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်ဖြစ်ပုံပြီး၏။

ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်၏အခြားမဲ့၌၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်အစဉ်ရောက်သည်အတိုင်း။ ယခုအခါ။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်ကိုဆိုပေအံ့။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်ဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါးအလုံးစုံ သင်္ခါရ တရားတို့၏။ ချုပ်ပျက်ခြင်း၌ဆင်ခြင်သော ဥာဏ်ဟူလိုသည်။ ။ဘင်္ဂပုဒ်-အနုပဿနာပုဒ်-ဥာဏပုဒ်-ဤသို့သုံးပုဒ်ခွဲ။ ။“သဗ္ဗသင်္ခါရာနံဘင်္ဂဿဝအနုပဿနာ၊ ဘင်္ဂနုပဿနာ”=ဟု၊ တပ္ပုရိသ်သမာသ်ဝစနတ်ပြု၊ ။သဗ္ဗသင်္ခါရာနံ၊ အလုံးစုံကုန်သောသင်္ခါရတို့၏။ ဘင်္ဂဿဝ၊ ဘင်္ဂကိုသာလျှင်။ အနုပဿနာ၊ ရှုခြင်းတည်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ ဘင်္ဂကိုသာလျှင် ရှုခြင်း

တည်း။ ။နောက်ဥပသေသနာပုဒ်နှင့်သော်ကား။ “ဘင်္ဂါနုပဿနာဇေဝဥပသေသနာ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥပသေသနာ”-ဟု၊ ကမ္မရေည်းတွဲ။

ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဇေဝ။ သင်္ခါရ တရားတို့၏ ပျက်ခြင်း ဘင်္ဂါကို ရှုခြင်းသည်သာလျှင်။ ဥပသေသနာ၊ သိသောဥပသေသနာတည်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဥပသေသနာ၊ သင်္ခါရတရားတို့၏ ပျက်ခြင်းဘင်္ဂါကိုသာလျှင် ရှုသောဥပသေသနာ။ ဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍။ ပျက်ခြင်းကိုသာရှုသော ယောဂီ၏ဥပသေသနာတည်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥပသေသနာ၊ ဘင်္ဂါဥပသေသနာဟုလို၏။ ။ဤအရာ၌မေးဘွယ်ရာရှိ၏။ ရှိဟန်ကား။ ။ရှေး ဥပသေသနာဥပသေသနာဖြင့်၊ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို ရှုပြီးဖြစ်သည်။ ယခုအခါ ဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍။ ပျက်ခြင်းကိုသာရှုသော ဘင်္ဂါဥပသေသနာဖြစ်ပြန်ခဲ့သည်။ အဘယ်ကြောင့်ပါနည်း။ ယောဂီသည် ရှေးဥပသေသနာဖြင့်၊ ရှုပြီးဖြစ်သောပျက်ခြင်းကိုပင်လျှင် ထပ်မံ၍ရှုရသော ဘင်္ဂါဥပသေသနာဟူ၍။ သီးခြားစွာဖြစ်ပေါ်ရခြင်း၏။ အကြောင်းယုတ္တိကို ဖော်ပြပါလော့ဟူ၍။ ဤအရာ၌ စောဒနာဘွယ်ရှိ၏။ ထိုစောဒနာစကားရပ်ကိုကား၊ ဤသို့ဖြေဆိုအပ်၏။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကိုရှုသော ယောဂီသည်။ ဥပသေသနာ နုပဿနာ ဥပသေသနာကို လုတ္တကြီးကုတ်အားထုတ်၍။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော၊ ဥပသေသနာအားဖြင့်၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ အားဖြင့်။ အဖန်တလဲလဲရှိ၏။ ဤကဲ့သို့ အဖန်တလဲလဲ၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ-ဟု ရှုသော ထိုယောဂီ၏။ ထိုကဲ့သို့ရှုသောဥပသေသနာတည်း။ မနုဉ္ဇနေားဘေ။ သန်မြန်ထက်မျက်သည်ဖြစ်၍ဖြစ်၏။ ယင်းသို့သန်မြန်ထက်မျက်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရတရားတို့သည်။ လျှင်စွာထင်ကုန်၏။ ဥပသေသနာထက်မျက်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ခါရတို့သည်၊ လျှင်စွာထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဖြစ်ခြင်းဥပသေသဘောကား ပျက်ခြင်း ဝယသဘောသာ ဖြစ်ချေတကား-ဟု၊ ခာင်ခြင်သော ယောဂီအား။ ဝယဒဿနဟူသောပျက်ခြင်းကို ရှုသောအကျိုးသာလျှင်။ အတိုင်းအရှည်ရှိရကား။ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်ကိုလွန်၍၊ ပျက်ခြင်းဘင်္ဂါသာလျှင်။ သတိသည် ကောင်းစွာတည်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုဥပသေသနာတည်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥပသေသနာမည်လျက်။ သီးခြားစွာဖြစ်ပေါ်လာရခြင်းကို သိအပ်၏။ တနည်း။ ယောဂီသည်။ ချုပ်ခြင်းနိရောဓ၌။ နှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်သာလျှင်။ ဖြစ်ခြင်းဥပသေသကိုပယ်၍။ ပျက်ခြင်းဘင်္ဂါသာလျှင်။ သတိကိုရှေးရှုထင်စေ၏။ ထိုအခါသင်္ခါရတို့၌ အကြီးဝင်သော တရားအပေါင်းသည်ကား။ ဤသို့ဖြစ်၍၊ ဤသို့စက်ဆုပ်ဘွယ်လိ၊ ချုပ်ရပျက်ရသိ၏တကားဟု၊ ရှုသော။ ထိုယောဂီဝစရအားဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍။ ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်

ရှလုံးပြုရာ၊ တခုသောဌာန၌၊ ဘင်ကိုသာလျှင်၊ အဖန်တလဲလဲ၊ ရှသည်မည်
 သော။ ဝိပဿနာဉာဏ်သည်ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ပဋိသန္တိဒါမင်္ဂအဋ္ဌက
 ထာ၌။ ။ “ဥဒယဗ္ဗယာနုပဿနံအာရတိတွာဥဒယဗ္ဗယေန ပရိစ္ဆိန္နေသင်္ခါ
 ရေအနိစ္စာဒိတောဝိပဿတိ။ ဧဝံတဿတံဥါဏံတိက္ခံဟုတွာဝဟတိ၊ သင်္ခါ
 ရာလဟံဥပဋ္ဌဟန္တိ။ ဉာဏေတိက္ခေဝဟန္တေသင်္ခါရေသုလဟံဥပဋ္ဌဟန္တေ
 သုဥပ္ပါဒံအတိက္ကမိတွာဘဇင်္ဂေဝ၊ သတိသန္တိဋ္ဌတိ၊ နိရောဓာဓိမုတ္တိတ္တာဝါ
 ဥဒယံပဟာယဘဇင်္ဂယေဝသတိပဋ္ဌပေတိ။ ဧကသ္မိံဋ္ဌာနေ ဘင်္ဂါနုပဿ
 နာဉာဏံ၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ”။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်မူ အပ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနံ၊
 ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿနာဉာဏ်ကို အာရတိတွာ၊ အားထုတ်၍၊ ဥဒယဗ္ဗယေ
 န၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်းဖြင့်။ ပရိစ္ဆိန္နေ၊ ပိုင်းခြားအပ်ကုန်သော။ သင်္ခါရေ၊
 သင်္ခါရတရားတို့ကို။ အနိစ္စာဒိတော၊ အနိစ္စအစရှိသောအားဖြင့်။ ဝါ၊ အနိစ္စ
 ဒုက္ခ၊ အနတ္တ အားဖြင့်။ ဝိပဿတိ အဖန်တလဲလဲ ရှ၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ရှသော
 တဿ၊ ထိုယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ တံဉာဏံ၊ ထိုရှသော ဝိပဿနာဉာဏ်သည်။
 တိက္ခံ၊ ထက်သည်၊ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍၊ ဝဟတိ၊ ဆောင်နိုင်ဖြစ်နိုင်၏။ သင်္ခါရာ၊
 သင်္ခါရ တရားတို့သည်။ လဟံ၊ အဆောတလျှင်။ ဥပဋ္ဌဟန္တိ၊ ထင်ကုန်၏။
 ဉာဏေ၊ ဉာဏ်သည်။ တိက္ခေ၊ ထက်သည်ဖြစ်၍။ ဝဟန္တေ၊ ဖြစ်လတ်သည်
 ရှိသော်။ ဝါ၊ ဉာဏ်ထက်သည်ဖြစ်၍။ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ သင်္ခါရေသု၊ သင်္ခါရ
 တရားတို့သည်။ ဥပဋ္ဌဟန္တေသု၊ ထင်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဥပ္ပါဒံ၊ ဖြစ်ခြင်း၊
 ဥပါဒ်ကို။ အတိက္ကမိတွာ၊ လွန်၍။ ဘဇင်္ဂေဝ၊ ဘင်္ဂသောလျှင်။ သတိ၊ သတိ
 သည်။ သန္တိဋ္ဌတိ၊ ကောင်းစွာ တည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ နိရောဓာဓိ
 မုတ္တိတ္တာ၊ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းနိရောဓဟူသောဝယ၌သာလျှင်။ ယောဂါဝ
 စရပုဂ္ဂိုလ်၏။ ရှလုံးသွင်းခြင်းရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဥဒယံ ဖြစ်ခြင်း၊
 ဥဒယကို။ ပဟာယ၊ ပယ်၍။ ဘဇင်္ဂယေဝ၊ ဘင်္ဂသောလျှင်၊ သတိ၊ သတိကို
 ဥပဋ္ဌပေတိ၊ ထင်စေ၏။ ဧကသ္မိံဋ္ဌာနေ၊ ဖြစ်ခြင်းကိုလွှတ်၍၊ ပျက်ခြင်းကို
 သောလျှင်။ ရှလုံးမူရာ တခုသော ဌာန၌။ ဘင်္ဂါ နုပဿနာဉာဏံ၊ ဘင်္ဂါ
 နုပဿနာဉာဏ်သည်။ ဥပ္ပဇ္ဇတိဖြစ်၏။ ။ အဋ္ဌကထာဝယ်။ သတိကို
 သာဆိုသော်လည်း။ သတိကိုအရင်းမူသဖြင့်၊ ဉာဏ်ကို ဆိုအပ်သည်ဟု
 ရှလုံးပြု။ ။ ယခုအခါ၌၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာဉာဏ်၏ နိဒ္ဒေသအရာ၌လာသော
 “ဣမေမေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈန္တိ” ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ရုပ်-ဝေဒနာ
 သညာ - သင်္ခါရ ဝိညာဏ် ဟူကုန်သော ခန္ဓာငါးပါးတရားတို့သည်။ မိမိ
 တို့၏ ပစ္စည်းတရားကြောင့်။ အသီးအသီးဖြစ်ကုန်ပြီး၍။ ထိုခန္ဓာငါးပါး တ

ရားအနက်တွင်။ ရုပ်ခန္ဓာတရားကား။ ဗိတ္တက္ခယ-တဆယ့် ခွန်နစ်ချက်။ ခဏဇယံ ငါးဆယ့်တချက်။ အသက်ရှိသောတရားမျိုးဖြစ်၍။ ထိုအသက် စေ့ရောက်ခြင်း ရှိသည် ဖြစ်က။ ချုပ် လေ ငြိမ်း လေ တော့ သည်။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ တရား။ သညက္ခန္ဓာ တရား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ တရား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတရား။ ဤလေးပါးတို့သည်ကား။ စိတ်၊ စေတသိက် ဟူသော နာမ်တရားမျိုး ဖြစ်သည်အလျောက်။ ဗိတ္တက္ခယ တချက်။ ခဏဇယံ သုံးချက်မျှသာ။ အသက်ရှိကြသည်ဖြစ်၍။ ထိုဗိတ္တက္ခယတချက်၊ ခဏဇယံ သုံးချက်ရှိလျှင်ပင်။ ချုပ်ကြ ငြိမ်းကြလေ တော့သည်။ ဟူ၍ ဟောတော်မူသည်။ ။ “တေမေပဉ္စက္ခန္ဓာဓမ္မာအပရိနာယကာ၊ နိသတ္တ နိဇိဝသဘာဝါ”။ ဟူသော နောက်ဝါကျ၌၊ အပရိနာယကာ၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဥပဇ္ဇိတွာ၊ ပုဒ်အရ။ ထိုခန္ဓာငါးပါးတို့ ဖြစ်ကုန်ရာဝယ်။ မဟာ ဗြဟ္မာကြီး၏ ဘုန်းတံခိုးဖြင့်။ စိုးမိုးခင်းကျင်း၊ ပြုပြင်ဖန်ဆင်းအပ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ပရမီသွာမဟာပိန္န။ ကတံစန္ဒီစသောနတ်တို့၏ ကမ္မဇိဒ္ဓိပုညိဒ္ဓိ တံခိုးအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်။ စိုးမိုး ခင်းကျင်း၍။ ဖန်ဆင်း အပ်သည်လည်းမဟုတ်ကုန်။ ကြီးကျယ်မြင့်မြတ်ကုန်သော။ ဣဒ္ဓိပါဒ်ချာန် အဘိညာဏ်ရပုဂ္ဂိုလ် တို့၏။ ဈာန်အဘိညာဏ်ဖြင့်လည်း။ စိမ့်ခင်းကျင်း။ ဖန်ဆင်းအပ်သည်လည်း မဟုတ်ကုန်။ ယင်းသို့ မဟာဗြဟ္မာ၊ ပရမီသွာ အစရှိသော နတ်တို့၏ ဖန်ဆင်းအပ်၊ ပြုပြင်စီရင်အပ်သည် မဟုတ်ချေ၍။ ရှေ့ဆောင်ဦးစီး၊ ပြုဖန်တည်းသော။ အကြီးအမှူးမရှိလေရကား။ အပရိဏာယကသာလျှင်ဖြစ်ကြကုန်သတည်း ဟူသော အနက်ကို ပြတော်မူအပ်၏။ နိသတ္တ နိဇိဝါ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ပြုပြင်စီမံခင်းကျင်းလျက်။ ဖန်ဆင်းတတ်သောပရိဏာယကပုဂ္ဂိုလ်မှကင်း၍။ အပရိနာယကပင် ဖြစ်ကြကုန်စေကာမူ။ ထိုခန္ဓာငါးပါး၊ နာမ်ရုပ်တရားတို့သည်ကား။ လုံးလုံးလျားလျား၊ ကိုယ်ကောင် အထည်ကောင်ခြင်နှင့်တကွ၊ သတ္တဝါပင်ဖြစ်ကြကုန်၏ ဟူ၍၎င်း။ အသက်ရှိသောသဘာဝမျိုးဖြစ်၍လည်း၊ သဇိဝသဘောလျှင် စင်စစ်ဖြစ်ကြကုန်၏ဟူ၍၎င်း။ တစုံတရာတစိုးတစိ၊ မှတ်ထင်ဘွယ်၊ နှလုံးသွင်း ဘွယ် အလျဉ်း မဟုတ်။ မချစင်စစ်၊ ပရမတ္ထတရားအစုအပုံမျှသာဖြစ်ချေရကား။ နိသတ္တနိဇိဝတို့သာလျှင် ဖြစ်ကြကုန်သတည်း ဟူသော အနက်ကိုပြတော်မူအပ်၏။ ။ ထိုကဲ့သို့ အပရိနာယက ဟူ၍၎င်း။ နိသတ္တနိ ဇိဝ ဟူ၍၎င်း။ ဆိုအပ်ကုန်သော ခန္ဓာငါးရပ်တို့သည်၊ ပရမတ်မျှသာ ဖြစ်ကုန်ကြသည်အလျောက်။ ဥပါဒ် ဗြဟ္မာဝင်အားဖြင့်။ ရွှေလျှောဖောက်လွှဲ၊ ပျောက်စဲတတ်သော

သဘော။ ခန်းခြောက်ပြုံးတီး။ ပျက်စီးတတ်သောသဘောကြောင့်၊ အ
တည်အစွဲ။ အမြဲမရှိကုန်။ ထိုသို့မရှိကုန်ရကား။ မြဲသောနိစ္စတရားတို့မ
ဟုတ်ကုန်ဟူသော အနက်သဘောကိုသိအပ်၏။ ထိုအနက်သဘောကို။
“ဓယတ္ထေနဝယတ္ထေနအနိစ္စာ”။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်ပြတော်မူအပ်၏။ ထို
နောင် “အနိစ္စဿဒုက္ခတ္တာ”ဟူသည်နှင့်အညီ။ အကြင်ခန္ဓာတို့သည်။ အ
နိစ္စဖြစ်ကုန်၏။ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ ဧကန္တအားဖြင့်။ ခြင်္သေ့သစ်ကျား၊ဘေး
ရန်များရှယ်။ ကြောက်မက်ဘွယ်ဖြစ်သောသဘော၊ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်း။
ခွမ်းနယ်စေတတ်သော သဘောကြောင့်။ ညှိညှင်ဆင်းရဲ သည်းခံနိုင်ခဲ့၏။
ထိုသို့သည်းခံနိုင်၍။ ဒုက္ခလုံးလုံးဖြစ်ခဲ့ကုန်ရကား။ ချမ်းသာသော သုခ
တရားတို့ မဟုတ်ကုန်ဟူသော အနက်သဘောကို သိအပ်၏။ ထိုအနက်
သဘောကို။ “ဘယတ္ထေနပိဋေနတ္ထေနဒုက္ခာ”။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့် ပြတော်
မူအပ်၏။ ထို့နောင်။ “ဒုက္ခဿအနတ္တာ” ဟူသည်နှင့်အညီ။ အကြင်ခန္ဓာတို့
သည်ဒုက္ခဖြစ်ကုန်၏။ ထိုခန္ဓာတို့သည်။ ဧကန္တအားဖြင့်။ အနှစ်မရှိ။ ပုတီး
ညစ်ကြေး၊ ပုတ်ဆွေးတတ်သောသဘော။ စိရင်လွှမ်းမိုး။ အစိုးမရသော
သဘော။ လိုရာလိုရပ်သို့။ မလိုက်တတ်သော သဘောကြောင့်။ ငါ့ဟု
သမုတ်ကိုယ်မဟုတ်ကြလေကုန်။ ထိုသို့ကိုယ်မဟုတ်ကြကုန်ရကား။ အတ္တ
ဟူသောအနှစ်သာရမရှိကြချေ ဟူသော အနက်သဘောကိုသိအပ်၏။ ထို
အနက်သဘောကို။ “အသာရကတ္ထေန- အနိဿရတ္ထေန- အဝသဝတ္တ
နတ္ထေနအနတ္တာ”။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်ပြတော်မူအပ်၏။ “အာဒါနေဝမေ
တံအာရမ္မဏံက- ဝိပဿနိကမိတ္တံဥပ္ပဇ္ဇိတွာနိရုဇ္ဈတိ”။ ။ဟူသောပါဠိ
ဖြင့်၊ အဘယ်ကိုပြသနည်းဟူမူကား။ အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊
အနတ္တလက္ခဏာ၊ ဤလက္ခဏာသုံးပါးစုံတို့ဖြင့်၊ အာရုံစွဲငြိ။ အမြဲရှိလျက်။
ဝိပဿနာပွားသော။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဤသို့သောနှလုံးသွင်းခြင်းသည်
ဖြစ်၏။ အတိတ်ကာလက၊ ရှုဆင်ခြင်ကဲ့သော။ ဝိပဿနာစိတ်ပေါင်းများ
စွာတို့မှာဖြစ်၍ဖြစ်၍ချုပ်ခဲ့ကြသည်ကား။ ဆိုဘွယ်မရှိပြီ၊ ယခုအခါ၌လျှင်
ဝိပဿနာရှုဆဲဖြစ်ဆဲဖြစ်သော၊ ငါ၏ ဝိပဿနာ စိတ်သည်ပင်။ အတည်
မပြား။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ပျက်ခြင်း ဘင်ကိုရှုသောအားဖြင့်ဖြစ်ပြီး၍။ မိမိ၏
နာမ်သက်အတိုင်း။ ဥပါဒ်- ဦးဘင်ဟူသော ခဏငယ်သုံးချက်စေ့သဖြင့်
ချုပ်ပျက်လေတော့သည်ဟု။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ နှလုံးသွင်းဆင်ခြင်ခြင်းကို
ပြတော်မူသတည်း။ ဤအရာ၌ လက္ခဏာသုံးရပ်နှင့် စပ်သည်ဖြစ်၍။ မှတ်
ဘွယ်ဆိုဦးအံ့။ “အနိစ္စ-အနိစ္စလက္ခဏာ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခလက္ခဏာ၊ အနတ္တ-

အနတ္တလက္ခဏာ။ ဤမြောက်ရပ်ကို ခွဲခြမ်း၍သိအပ်၏။ ထိုမြောက်ရပ်တို့တွင်။ ခန္ဓာငါးပါးသည်။ ဖြစ်ပြီး၍မရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စမည်၏။ အနိစ္စလက္ခဏာဟူသည်ကား။ ဖြစ်ပြီး၍မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သော။ အခြင်းအရာ၏ဖောက်ပြန်ခြင်းသည်။ အနိစ္စလက္ခဏာမည်၏။ ယခင်ခန္ဓာငါးပါးသည် ပင်မပြတ်နှိပ်စက်အပ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခ မည်၏။ ဒုက္ခ လက္ခဏာဟူသည်ကား။ မပြတ်နှိပ်စက်သောအခြင်းအရာသည်။ ဒုက္ခ လက္ခဏာမည်၏။ ယခင်ခန္ဓာငါးပါးသည်ပင် အလိုသို့မလိုက်သောကြောင့်။ အနတ္တ မည်၏။ အနတ္တလက္ခဏာဟူသည်ကား။ အလိုသို့မလိုက်သော အခြင်းအရာသည် အနတ္တလက္ခဏာမည်၏။ ဤစကားအစဉ်ဝယ်။ ဖြစ်ပြီး၍မရှိခြင်းဟုဆိုအပ်သောအခြင်းအရာ၏ ဖောက်ပြန်ခြင်းဟူသော အနိစ္စလက္ခဏာ။ မပြတ်နှိပ်စက်သော အခြင်းအရာဟူသော၊ ဒုက္ခလက္ခဏာ။ အလိုသို့မလိုက်သောအခြင်းအရာဟူသော၊ အနတ္တလက္ခဏာ။ ဤလက္ခဏာ သုံးရပ်ကို။ ရည်မှတ်တော်မူ၍။ ။အနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တဟူသော။ လက္ခဏာသုံးရပ် အာရုံစွဲငြိ။ အမြဲရှိသော ဝိပဿနာစိတ်သည်။ ဥပ္ပန္နိတွာ၊ ဖြစ်၍။ နိရုဇ္ဈတိ၊ ချုပ်၏။ ။ဤသို့ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ အနက်ယောဇနာသည်ဟုသိ။ ။နှစ်ကြိမ်မြောက်လည်း။ ထိုအနိစ္စ-ဒုက္ခ-အနတ္တဟူသော။ လက္ခဏာသုံးရပ် အာရုံစွဲငြိ။ အမြဲရှိသော ဝိပဿနာစိတ်သည်၎င်း။ သုံးကြိမ်မြောက်လည်း။ ထိုလက္ခဏာသုံးရပ် အာရုံစွဲငြိ၊ အမြဲရှိသော ဝိပဿနာစိတ်သည်၎င်း။ ဖြစ်၍ ချုပ်၏ဟုရာ၌။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အကြင်သို့သော ဝိပဿနာစိတ်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ခယဝယအားဖြင့် ပျက်ခြင်းကိုရှုဆင်ခြင်၏။ ထိုကဲ့သို့ ရှုဆင်ခြင်သော။ ပထမဝိပဿနာစိတ်သည်လည်း။ ခဏဿ သုံးချက်စေ့သဖြင့်ချုပ်၏။ ထိုကဲ့သို့ချုပ်လေပြီးသော ပထမဝိပဿနာစိတ်၏ ဘင်ကို။ နှစ်ကြိမ်မြောက် ဥပါဒ်သော တပါးသော စိတ်ဖြင့်ပျက်ခြင်းကို ရှုဆင်ခြင်ပြန်၏။ ထိုနှစ်ကြိမ်မြောက် ရှုဆင်ခြင်သော ဝိပဿနာစိတ်သည်လည်း ခဏဿသုံးချက် အသက်စေ့၍ ချုပ်ပြန်ခဲ့ရကား။ ထိုဒုတိယဝိပဿနာစိတ်၏ဘင်ကိုပင်လျှင်။ သုံးကြိမ်မြောက်ဥပါဒ်သော တတိယဝိပဿနာစိတ်က၊ ခယဝယအားဖြင့် ပျက်ခြင်းကိုရှုဆင်ခြင်ပြန်၏။ ထိုကဲ့သို့အသီးအသီးရှုဆင်ခြင်သော ဝိပဿနာစိတ်အပေါင်းသည်လည်း။ ချုပ်ခြင်းသို့ရောက်၏ ပျက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ပျောက်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ဖောက်ပြန်ခြင်းသို့ရောက်၏။ ထိုသို့သောဝိပဿနာစိတ်တို့၏။ ချုပ်ခြင်း ပျက်ခြင်း

လည်း။ ၁၂။ ဥပသုတ္တံဥပသုတ္တံ၊ နှစ်ပါးစုံတို့ကိုလည်း။ ဝိပဿတိ ခယ
 ဝယ အားဖြင့် အဖန်ဖန်ရှု၏။ ။ဤကဲ့သို့၊ ဥပသုတ္တံ ဥပသုတ္တံနှစ်ပါးစုံသော
 အာရုံကိုကြိုက်ကြိုက်အောင် ရှုစွမ်းနိုင်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဘင်္ဂါနု
 ပဿနာဥပသုတ္တံသည်။ လေ့လာအပ်သည် ဖြစ်တော့သည်။ အာရုံသည်
 လည်း။ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်ဖြစ်၍၊ ရှေးရှုထင်လေတော့၏ ဟူ၍
 မှတ်။ ထို့ကြောင့်၊ မဟာဗုဒ္ဓိကောဋ္ဌ။ ။ “ဧဝံဟိဘင်္ဂါ နုပဿနာပဂုဏာဟော
 တိအာရမ္မဏဉ္စယဝိဘူတတရံဟုတွာဥပဋ္ဌာတိ”။ ။ ဟူ၍ ဖွင့်တော် မူ၏
 ဟိ၊ ထိုစကားမှန်၏။ ဧဝံ၊ ဤသို့ခယဝယအားဖြင့်ရှုသောစိတ်၏၊ ဘင်္ဂါကိုရှု
 သည်ရှိသော်။ ဘင်္ဂါနုပဿနာ၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာသည်။ ပဂုဏာ၊ လေ့လာ
 အပ်သည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ အဿ၊ ထိုယောဂီအား။ အာရမ္မဏဉ္စ။ အာရုံ
 သည်လည်း။ ဝိဘူတတရံ၊ အထူးသဖြင့် ထင်ရှားသည်။ ဟုတွာ၊ ဖြစ်၍။
 ဥပဋ္ဌာတိ၊ ထင်၏။ ထိုကဲ့သို့ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဥပသုတ္တံ ထက် သန် သော
 ယောဂီသည်။ သဿတဒိဋ္ဌိ၊ ဥပဇ္ဈဒိဋ္ဌိအစရှိကုန်သော၊ အထူးထူး အ
 ပြားပြားကုန်သော ဒိဋ္ဌိတို့ကြောင့်။ မတုံလှုပ်မချောက်ခြားတော့ဘဲ။ စင်
 စစ်သဖြင့် မချုပ်သေးသော သင်္ခါရတရားသည်ပင်လျှင် ချုပ်၏။ မပျက်
 သေးသောသင်္ခါရသည်ပင်လျှင် ပျက်၏ဟု နှလုံးသွင်းခြင်းရှိရကား။ ကွဲ
 အက်သည်ဖြစ်၍ အားနည်းစွာသော မြေပို မြေစိမ်းခွက်၏။ ကွဲပျက်ခြင်းကို
 သာလျှင်ရှု၏ သို့၎င်း။ ဖရိဖရဲ လွှင့်ကြံအပ်သော သိမ်မွေ့သော မြူ၏။
 ပျောက် ပျက်ခြင်းကို သာလျှင် ရှု၏သို့၎င်း။ ကျွတ်ကျွတ်လျှော်အပ်ကုန်
 သော နှမ်းအုံ၏ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်ရှု၏သို့၎င်း။ အလုံးစုံကုန်သောသင်္ခါ
 ရတို့၏။ ဖြစ်ခြင်းဟူသော ဥပါဒ်ကို၎င်း။ ရင့်ခြင်းဟူသောဋီကို၎င်း။ ဖြစ်
 ကြောင်းဟူသော ပဝတ္တန်နိမိတ်ကို၎င်း။ လွှတ်၍ပျက်ခြင်းကိုသာလျှင်။ ရှု
 တော့ မြင်တော့၏ဟု၊ ဥပမာပြသျက်။ အဋ္ဌကထာ ဆရာ ဆိုတော် မူ
 သည်၊ ဤသို့အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူအပ်သော၊ ဥပမာသုံးရပ်တွင်။ အား
 သေးသော မြေအိုးဥပမာဖြင့်။ သင်္ခါရတရားတို့၏၊ မိမိ သဘောအားဖြင့်
 ပျက်တတ်သည်၏ အဖြစ်ကိုပြရခြင်းအ ချိုးရှိ၏။ ကြံဖြန့်သောမြူဥပမာ
 ဖြင့်၊ အချင်းချင်းမစပ်သည်၏ အဖြစ်ကို။ ပြရခြင်းအ ချိုးရှိ၏၊ နှမ်းလျော်
 ဥပမာဖြင့်။ ခဏတိုင်းခဏတိုင်းပျက်ခြင်း သဘောရှိသည်၏အဖြစ်ကို ပြ
 ရခြင်းအ ချိုးရှိ၏ဟူ၍ အထူးမှတ်။ ။ “ဘေဒမေဝပဿတိ”၊ အရ။ ပျက်
 ခြင်းကိုသာလျှင် ရှုသော ထိုယောဂီသည်။ ဥပမာမည်သည်ကား၊ မျက်စိ
 အမြင်ရှိသော ယောက်ျားသည်၊ လေးထောင့် ရေကန်၏ကမ်းစပ်၌၎င်း။

မြစ်မကမ်းခြေ၌၎င်း။ တန့်ရပ်လျက် ကြီးစွာသောမိဃ်းရေ မိဃ်းပေါက်
ရှိသောမိဃ်းကြီးသည်။ သီးစွာရွာလတ်သည်ရှိသော်။ ရေအပြင်၌ ကျ
ရောက်ကုန်သော။ ကြီးစွာကြီးစွာကုန်သော ရေပွက်တို့သည် ဖြစ်ကုန်၍။
လျှင်စွာလျှင်စွာပျက်သည်တို့ကို။ မြင်ရာသကဲ့သို့။ ထို့အတူ အလုံးစုံကုန်
သောသင်္ခါရတို့သည်။ ပျက်ကုန်ပျက်ကုန်ကြတော့၏တကားဟု။ ထင်ရှား
ပိုင်ပိုင်သိမြင်နိုင်လေသတည်း။ ထိုစကားမှန်စွ။ ဤကဲ့သို့သဘောရှိသော
ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥာဏ်တော်ဖြင့်ရည်မှတ်၍။ ဘုရားမြတ်စွာ
ဟောကြားတော်မူအပ်သည်ကား။

ယထာပုပ္ဖုဠကံပဿေ၊ ယထာပဿေမရိစိတံ။

ဧဝံလောကံအဝေက္ခန္တံ၊ မစ္စုရာဇာနပဿတိ။

ဟူသည်တည်း။ အဋ္ဌကထာဆောင်သာဓက။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ပုပ္ဖု
ဠကံ၊ ရေပွက်ကို ပဿေယျယထာ၊ မျက်မြင်စေ၊ ၎်၊ မြော်ကာရှုသကဲ့သို့
၎င်း။ မရိစိတံ၊ တံလျှပ်ကို၊ ပဿေယျယထာ မျက်မြင်စေ၎် မြော်ကာရှု
သကဲ့၎င်း။ ဧဝံတထာ၊ ထိုအတူ။ လောကံ၊ ရုပ်နာမ်ခန္ဓာ ။သံသရာဟူပြီး
လောကကြီးကို။ အဝေက္ခန္တံ၊ ဥာဏ်ဖြင့်သက်၍။ အပျက်ကိုလျှင်။ ဆင်ခြင်
သမှု။ မြော်ကာရှုသော။ ယောဂါဝစရကို။ မစ္စုရာဇာ၊ ကုသိုလ်ကောင်း။ ရှင်
သေမင်းသည်။ နပဿတိ။ ခေါ်ဆောင်ခြင်းငှါ ထင်လင်းဘယ်မှ။ မမြင်
ရပြီ။ ။အနိပ္ပါယ်ကား။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရဟတ္တဖိုလ်ကို ရသ
ဖြင့်။ တပန်ဘဝမရှိပြီတကား။ အဘယ်မှာလျှင်သေမင်းမြင်နိုင်တော့အံ့နည်း
မမြင်ရတော့ပြီဟူလို၏။ ။ဤသို့အလုံးစုံကုန်သောသင်္ခါရတို့သည်။ အ
တည်အစွဲအမြဲမရှိကုန်ဘဲ။ လျှင်စွာ လျှင်စွာ ပျက်ကုန်ပျက်။ ကုန်ကာသာ
လျှင်တည်းဟူ၍။ နေ့ရောည၌ပါ။ အခါမပြတ်ရှုသော ထိုယောဂါဝစရ
အား။ ရှစ်ပါးသော အာနိသင်ဖြင့် ခြံရံအပ်သော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်
သည်။ သန်မြန်သောအားရှိခြင်းသို့ရောက်လေတော့၏။ ထိုသို့ရောက်ခြင်း
ကြောင့်။ ရှစ်ပါးကုန်သောအာနိသင်တို့ကို၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ရစွမ်း
နိုင်တော့၏ဟူလိုသည်။ ။ဤဆိုလတံ့သည်တို့ကား။ ထိုဘင်္ဂါနုပဿ
နာဥာဏ်၌။ ရှစ်ပါးကုန်သောအာနိသင်တို့တည်း။ ရှစ်ပါးတို့ဟူသည်။

သဿတဒိဋ္ဌိကိုပယ်စွန့်နိုင်ခြင်းတပါး။
အသက်၌ဘပ်ခြင်းနိက္ခန္တိကိုစွန့်နိုင်ခြင်းတပါး။
နေ့ည၌မပြတ်အခါခပ်သိမ်းဘာဝနာနှင့်သာယာ၍ခြင်းတပါး။

သန့်ရှင်းစင်ကြယ်သောအသက်မွေးခြင်း ရှိသည်လည်းတပါး။
အမှုကြီးငယ်တို့၌ကြောင့်ကြ လုလွှာကို ပယ်နှင်ခြင်းလည်းတပါး။
ကြောက်လန့်ခြင်းကင်းသည်လည်းတပါး။

သည်းခံခြင်းကောင်းသောအမှု၌ မွေ့လျော်ခြင်းကို ရသည့်လည်းတပါး။
ကုသိုလ်၌မွေ့လျော်ခြင်း။ ကာမဂုဏ်၌ မွေ့လျော်ခြင်းတို့ကို နှိပ်နင်းနှိပ်
ခြင်းလည်းတပါး။

ဤသို့လျှင် ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဥာဏ်၏ ရှစ်ပါးသော အာနိသင်အ
အကျိုးပေးတည်း။ ။ သို့ကြောင့်၊ အဗ္ဗကထာ၌။ ။ “စာသေသဝံသဗ္ဗသင်္ခါရာ
ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိဇ္ဇန္တိ ဘိအဘိဏ္ဍိ ပဿတော အဋ္ဌာနိသံသပရိဝါရံ ဘင်္ဂါနုပဿ
နာဥာဏံဗလပတ္တံ ဟောတိ။ တတြိမေအဋ္ဌာနိသံသာဘဝဒိဋ္ဌိပဟာနံ၊ ဇီဝိ
တနိကန္တိပရိစ္စာဂေါ၊ သဒါယုတ္တပယုတ္တဘာ။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ။ ဥဿုက္ကပ
ဟာနံ။ ဝိဂတဘယတာ။ ခန္တိသောရစ္စပဋိလာဘော။ အရတိရတိသဟန
တာဘိ”။ ။ ဣန္ဒြိယံတော်မူအပ်၏။ ။ ဒဝံ၊ ဤသို့။ သဗ္ဗသင်္ခါရာ၊ အလုံးစုံကုန်
သောသင်္ခါရတို့သည်။ ဘိဇ္ဇန္တိ အဆောတလျှင်။ ရှောင်တခင်ခင်။ ကုန်စင်
ဆုံးရှုန်း။ ကြေပျောက်ပြုံးလျက်။ လုံးလုံးကြီးပျက်စီးကြရကုန်၏ဘကား။
ဘိဇ္ဇန္တိ၊ အဆောတလျှင်။ ရှောင်တခင်ခင်။ ကုန်စင်ဆုံးရှုန်း၊ ကြေပျောက်
ပြုံးလျက်။ လုံးလုံးကြီးပျက်စီးကြရကုန်၏ဘကား။ ဣတိ၊ ဤသို့။ အဘိဏ္ဍိ
မပြတ်။ ပဿတော၊ ရှုသော။ တဿ၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ အဋ္ဌာနိသံသ
ပရိဝါရံ၊ ရှစ်ပါးသောအာနိသင်ဖြင့်။ ခြံရံအပ်သော။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏံ
ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်သည်။ ဗလပတ္တံ၊ အင်းရှိခြင်းသို့ ရောက်သည်။
ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတြိ၊ ထိုဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်၌။ ဣမေ၊ ဤဆိုလတံ၊
သည်တို့ကား။ ဋ္ဌာနိသံသာ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော အာနိသင် တို့တည်း။
ဘဝဒိဋ္ဌိပဟာနံ။ သဿတဒိဋ္ဌိကိုပယ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ ဇီဝိတနိကန္တိပရိစ္စာ
ဂေါ၊ အသက်၌တတ်သော နိကန္တိကိုစွန့်နိုင်ခြင်း၎င်း။ သဒါယုတ္တပယုတ္တ
တာ၊ အခါခပ်သိမ်းဘာဝနာ၌ လွန်စွာယှဉ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ ဝိသုဒ္ဓါဇီဝိတာ၊
အလိုရမ္မက်ကင်း၍ စင်ကြယ်သောအသက်မွေးခြင်းရှိသည်၏အဖြစ်၎င်း။
ဥဿုက္ကပဟာနံ၊ ပြုစုယ်ကိစ္စ၌ကြောင့်ကြလုလ္လကို ပယ်နိုင်ခြင်း၎င်း။ ဝိဂ
တဘယတာ၊ ကြောက်ရွံ့ခြင်းမှ ကင်းသည်၏အဖြစ်၎င်း။ ခန္တိသောရစ္စ
ပဋိလာဘော၊ သည်းခံခြင်းတင့်တယ်သော သုရတဂုဏ်၌။ အာရုံရှုမျှော်
မွေ့လျော်ခြင်းကိုရနိုင်ခြင်း၎င်း။ အရတိရတိသဟနဘာ၊ ကုသိုလ်တို့၌

မေ့လျော့ခြင်း။ ကာမဂုဏ်တို့၌ မေ့လျော့ပျောက်ဒုက္ခခြင်းကို၊ နှိပ်နင်းနိုင်သည်၏အဖြစ်ကို၎င်း။ ဣတိဇ္ဈမေအဋ္ဌ။ ဤရှစ်ပါးတို့တည်း။ ။ ဤအာနိသင်တို့ကို ထောက်ရှု၍၊ ဘင်္ဂါနုပဿနာ ဥာဏ်ကို အားထုတ်ရန် ကောင်းပေစွ။ ။

ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကား ပြီးပြီ။

ယခုအခါ၊ သာသနာတော်၌ ဤဘင်္ဂါ နုပဿနာ ဥာဏ်အရာ၌ လာရှိသော။ “ဝိပရိဏာမံ ဂစ္ဆတိ”။ ဟူသောပါဠိကိုစွဲ၍၎င်း၊ သစ္စာအနက် တဆယ့် ခြောက်ချက်တွင်၊ ဒုက္ခ သစ္စာ လေးချက်ဝပ် လာရှိသော နောက်ဆုံး၊ “ဝိပရိဏာမဋ္ဌ”။ ဟူသောပါဠိကိုစွဲ၍၎င်း။ ပရမတ်သည်ဖောက်ပြန်၏။ ပညတ်သာလျှင် မဖောက်ပြန် ဟူ၍။ အချို့သူတို့ ပြောဟောကြ၊ ယူဆကြကုန်၏။ ဤအရာ၌ သတိပြဋ္ဌာန်းသော ပညာကို လိုအပ်၏။ သင်္ခတ တရား မှန်ခဲ့သော်၊ ဥပါဒ် ဦးဘင် အားဖြင့်ဖြစ်၍ ရုပ်သက် နာမ် သက်စေ့ခဲ့ပါမူ၊ အသီးသီး ချုပ်ကြ ပျက်ကြ ရသည်။ ယင်းသို့ အသီးအသီး ချုပ်ပျက် ကြရခြင်းသည်ကား။ ထိုသင်္ခတ တရားတို့၏ မွေတာ သဘောပေတည်း။ ထိုမွေတာ သဘောသည် ဝိပရိတ မဟုတ်။ ဝိပရိဏာမသာလျှင်ဖြစ်၏။ ထိုဝိပရိဏာမ သဘောကို စိစစ်သော်။ အတ္တပဋိလက္ခဏာ တည်းဟူသော သဘောတရားကို ရခြင်းကို၊ ဥပါဒ်ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်။ သရူပဝိနာသ တည်းဟူသော သရုပ်သကောင်၏ ပျက်စီးခြင်းကို၊ ဘင်္ဂဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်။ ထိုဥပါဒ်ဘင် နှစ်ခုတို့၏အကြား၌။ ဘင်သို့ရှေးရှုဖြစ်လျက်။ ရင့်ကျက်သော ဇရာသဘောကို ဦး ဟူ၍ ခေါ်ဆိုသည်။ ဤသို့ ဥပါဒ်ဦးဘင် အစဉ်မပြတ် ဆက်စပ်လျက်၊ ရုပ်ဓါတ်၊ နာမ်ဓါတ်တို့ဖြစ်ကြရာတွင်။ ဥပါဒ်သဘောမှသည်။ ဦးသဘောသို့ ရွှေ့လျော ရွှေ့ပြောင်းခြင်း။ ဦးသဘောမှလည်း၊ ဘင်သဘောသို့ ရွှေ့လျောရွှေ့ပြောင်းခြင်းကိုပင်လျှင် ဝိပရိဏာမဋ္ဌ ရွှေ့ရှား ဖောက်ပြန်သည်ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ထိုသို့ ဝိပရိဏာမဋ္ဌဟူ၍ ပိုအပ်သော်လည်း။ ဥပါဒ်မှဦးသို့၎င်း။ ဦးမှဘင်သို့၎င်း။ ရွှေ့ပြောင်းစေကာမူ။ ဥပါဒ်အရိုက်အတန့်။ ဦးအရိုက်အတန့်။ ဘင်အရိုက်အတန့်၊ ဤသုံးဌာနလုံးတို့၌ ပင်လျှင်၊ သဘာဝ မွေအတိုင်း မဖောက်ပြားဘဲ။ စိတ်တရားသည်မိမိ၏ အာရမ္မဏ ဝိဇ္ဇာနုသဘောကို မစွန့်လွှတ်ခြင်း။ ဖဿသည်၊ မိမိ၏ ဖုဿနု သဘောကို မစွန့်လွှတ်ခြင်း။

ပထဝီဝေတိသညံ မိမိ၏ကက္ခန္ဓ သဘောကိုမစွန့်လွှတ်ခြင်း။ ဤကဲ့သို့မစွန့်လွှတ်ကြခြင်းသည်။ ယင်းပရမတ္ထဓမ္မတို့၏မပေါက်မပြန်သော ‘အဝိပရိတ’ သဘောအစစ်ဖြစ်တော့သည်။ စွန့်လွှတ်သော်သာလျှင်။ ပေါက်ပြန်တတ်သော ဝိပရိတသဘောဖြစ်ရာချေသည်။ ဥပမာအားဖြင့် ဆိုသော်၊ ချိုမြိန်သောကြံပင်သည်။ ကြံညှစ်ယန္တရားသို့ရောက်၍။ မှုန့်မှုန့်ညက်ညက်ပျက်စီးရငြားသော်လည်း။ ချိုမြိန်သောသဘောကိုမစွန့်သကဲ့သို့။ သူတော်ကောင်းပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောပါးနိုးပျက်စီးခြင်းသို့ရောက်စေကာမူ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ အယူဝါဒကို မစွန့်လွှတ်သကဲ့သို့။ ယင်းစိတ်စေတသိက် ရုပ်တရားတို့သည်လည်း။ သင်္ခတဖြစ်၍ ပျက်စီးကြရ ငြားသော်လည်း။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ မိမိတို့၏ သဘောကို မစွန့်လွှတ်ကြကုန်။ ယင်းသို့ မစွန့်လွှတ်ခြင်းကိုပင်လျှင်။ အဝိပရိတ ဆိုရသတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ထိုအနက် သဘောကို ရည်မှတ်၍၊ ပရမတ္ထပုဒ်ကို။ “ပရမော ဥတ္တမော၊ အဝိပရိတော အတ္ထောတိ ပရမတ္ထော”။ ။ဟူ၍ အဘိဓမ္မာ ပါရဂူ လင်းယဉ်ထူကုန်သော ဆရာအဆူဆူတို့သည်။ ကြည်ဖြူလေးမြတ် ကိုးစားအပ်သော။ ဝိဘာဝနီဒီကာ ပါဠိ၌။ တိုက်ရိုက်ပြဆိုအပ်လေပြီ။ ။ဤပါဠိဖြင့် ပရမတ္ထကို။ ပရမ-အတ္တ ဟု၊ ပုဒ်ဖြတ်၍။ ပရမသဒ္ဓါသည်၊ မြတ်သော အနက်ကို ဟော၏ဟု သိစေခြင်းငှါ။ ပရမောကို ဥတ္တမောဟူ၍ ဖွင့်ပြအပ်သည်။ ဥတ္တမ၊ အရ မြတ်၏ ဟူသည်လည်း။ ပေါက်ပြန်သော သဘောမဟုတ်။ မပေါက်ပြန်သော အဝိပရိတ သဘောပေတည်းဟု သိစိမ့်သောငှါ။ အဝိပရိတောဟူ၍ ဖွင့်ရပြန်သည်။ ဤအဖွင့် သံဝဏ္ဏနာကို ထောက်၍။ မည်သည့်နည်းမျှ ပေါက်ပြန်သည်ဟု မဆိုရတော့ပြီ။ အကယ်၍၊ အချို့သူတို့သူဆကြသည်အတိုင်း။ ပရမတ်သည် ပေါက်ပြန်သည်ဖြစ်အံ့။ ဝိပရိတော ဟူ၍သာ ဖွင့်ဆိုရပေမည်။ အဝိပရိတောဟူ၍ မဖွင့်ဆိုရ။ ဖွင့်ကား ဖွင့်ဆိုခဲ့၏။ ဤကဲ့သို့ဖွင့်ဆိုသည်အလို။ မပေါက်မပြန်ဟူ၍သာ အနက် ယောဇနာရရှိမည်။ ပေါက်ပြန်၏ဟု အနက်မယောဇနာရှိင်၊ ပေါက်ပြန်၏ဟူ၍ အနက်ယောဇနာလိုပါက။ ယခုအခါ ဘုဂ္ဂံစာပေစာရှိ (အ’ အက္ခရာကို။ ပေါက်ဖျက်ကြရမည်ကား မလွဲတော့ချေ။ ကြောက်ဘွယ်ကြီးပေတည်း။ ဤသာလျှင်မဟုတ်ချေသေး။ ပရမတ္ထသဒ္ဓါသည်၊ စတုခါပုဒ်နှင့် စပ်သျှက်ရှိ၍။ လေးပါး ပြားရာ။ ဘယ်နည်းနှင့်ချဆို၊ စိတ်စေတသိက် ရုပ်တို့သည်။ နိဗ္ဗာန်နှင့်မခြား ပရမတ္ထ တရားမည်းသာ ဖြစ်ကြရ ပေတော့မည်။ ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့ပါလျှင်။ နိဗ္ဗာန်ကို

ဇွဲခိုက်။ ပရမတ္ထ သဒ္ဓါသည်။ မဖေါက် မပြန်သော၊ အဝိပရိတ၊ အနက် သဘောကို ဟောရာ၏။ စိတ်စေတသိက် ရုပ်တို့ကို ဇွဲခိုက်။ ထိုပရမတ္ထ သဒ္ဓါသည်ပင်။ မဖေါက်ပြန်သော၊ အဝိပရိတ၊ အနက်ကို ဟောပြီးမှလျှင်။ ဖေါက်ပြန်သော၊ ဝိပရိတ၊ အနက် သဘောကို ဟောပြန်ရာ၏။ ဤသို့ ပရမတ္ထသဒ္ဓါ တခုတည်းကပင်လျှင်။ နှာန အမည်တူ တချက် တည်း၌။ ကောသိ ဓာနနာနာဏှ၊ မဖြစ်နိုင်ရကား။ ယ ခုပင်စာကလေး ကျေ၊ ယခုပင် ဆီထမင်း ဟူ၏သို့။ ယခုပင်ဝိပရိတ၊ ယခုပင် အဝိပရိတ ဟူ၍ ဌာနအမည်တူသော၊ ပရမတ္ထ တပုဒ်တည်းကပင်လျှင်။ ချင်း ချင်း ဆန့် ကျင်ဘက် အနက် မထွက်ကောင်း၊ မဟော ကောင်း ရာချေ။ ပရမတ္ထ သရုပ်တရား ကိုလည်း။ သင်္ခတ ပရမတ် အသင်္ခတ ပရမတ် ဟူ၍၎င်း။ ရုပ်ပရမတ် နာမ်ပရမတ် ဟူ၍၎င်း။ ခွဲစိတ်ခြင်းမှတစ်ပါး။ သဘာဝဓမ္မကို ခွဲ၍။ ။ နှစ်မျိုး မသီးခြားသင့်ချေဟု သဘိအထူးပြုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ဆရာ မြတ် တို့၏။ ဥပဒေသ ကျမ်း ဂန် လက်သုံး၊ ထုံးနည်း ရသူတို့၊ ကျမ်းဂန်နှ့်စပ် ပညာတတ်တို့ ကြပ်ကြပ်စင်းစားတော်မူကြရန်၊ ကောင်း ထွပေ၏။ မာဂဘောသာဝသ် “ဝိပရိဏာမ၊ ပုဒ်နှင့်၊ ဝိပရိတ၊ ပုဒ်” နှစ်ပါးတို့ ၏ အထူးကို၎င်း။ မြန်မာ ဘာသာဝယ်။ ပျက်စီး ခြင်းနှင့် ဖေါက်ပြန်ခြင်း ဟူသော စကားနှစ်ခုတို့၏ အထူးကို၎င်း။ ကွဲကွဲပြားပြား၊ နဲ့ခွဲခြားခြား ဝေဘန် သီးခြားခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ရန်၊ ဥာဏ် အိန္ဒြေကို သမာဓိ ရရနှင့်။ အထူးမွေးမြူ နိုင်ကြစေကုန် သတည်း။ ။ ဝိပဿနာဥာဏ်ကို ဖွင့်ဆို သောအရာဖြစ်၍။ အကျယ်မရေး သားပြီ။ ပညာသတ် ငှါသူတို့ နှလုံး သွင်းရုံ အကျင်းမျှသာ၊ စောနာကောင်း စိတ်ကောင်းဖြင့်။ အကြောင်း ယုတ္တိပြုလျက် ရေးသားလိုက်ခြင်းဖြစ်ပေ၏။ ။

ဤကား၊ ဝိပရိဏာမ ဝိပရိတ၊ နှစ်ပုဒ်ဖြင့်။ ထုတ်ဆိုအပ်သော ပရမတ်ပညတ်မှတ်ဘွယ်အထူးတည်း။

ဘင်္ဂဥာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဘယဥာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုပေအံ့။ ဘယ ဥာဏ်ဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရတရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်း၌၊ ဘေး ရန်ကို ဆင်ခြင်သောဥာဏ်ကို ဘယဥာဏ်ဟူလိုသည်။ ထိုဥာဏ်သည် ဘယ် အခါ၌ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ရှေး၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အလုံးစုံ ကုန် သော၊ ဘေဘူ မက သင်္ခါရ တို့၏။ ခယ ဝယ အပြား အားဖြင့်၊

ချုပ်ခြင်းလျှင် အာရုံရှိသော၊ ဘင်္ဂါ နုပဿနာဥာဏကို ကောင်းစွာမှီဝဲ
 လျက်။ အကြွမ်များစွာပွားခြင်းကိုပြုသော၊ ထိုယောဂါဝစရအား။ သုံးပါး
 သောဘဝ။ လေးပါးသောယောနိ။ ငါးပါးသောဂတိ။ ခွန်နှစ်ပါးသော
 ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။ ကိုးပါးသောသတ္တဝါသတို့၌ ခဏတိုင်းခဏတိုင်းကုန်ပျောက်
 ပြုံးတီး၊ ပျက်စီးခြင်းသဘောရှိကုန်သော။ ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရတရားတို့
 သည်၊ ကြီးစွာသော ကြောက်မက်ဘွယ်အဖြစ်ဖြင့် ထင်ကုန်၏။ ချမ်းသာ
 သဖြင့်၊ အသက်ရှင်လိုသော၊ ကြောက်ရွံ့တတ်သော ယောက်ျား အား။
 ခြင်္သေ့၊ ကျား၊ သစ်၊ ဝံ၊ အောင်း၊ ဘီသူးရက္ခိယံ။ ကြမ်းသောနွား။ ကြမ်း
 သောခွေး။ အမုန်ယိုသောဆင်ကြမ်း။ အဆိပ်ထန်သော မြွေ။ အဆိပ်လျှင်
 သောမြွေ။ မိုဗ်းကြိုးစက်ဝန်း။ သုဿာန်စစ်မြေပြင်။ အလျှံပြောင်ပြောင်
 တောက်လောင်သော မီးကျိုးထွင်းစသည်တို့သည်။ ကြောက်မက်ဘွယ်
 အဖြစ်ဖြင့် ထင်ကုန် သကဲ့သို့။ ထိုအတူ၊ ဆိုအပ်ခဲ့ ကုန်ပြီး သော။ ဘာ
 ယောနိ စသည်တို့၌။ ပျက်စီးခြင်း သဘော ရှိကုန်သော။ သင်္ခါရခန္ဓာ
 နာမ်ရပ် တို့သည်။ ခြင်္သေ့ သစ် ကျား စသည်တို့နယ် ကြီး စွာ သော
 ကြောက်မက်ဘွယ် အဖြစ်ဖြင့်။ ထင်ကုန်၏။ ထင်ပုံကား၊ ရှေးရှေးကာလ
 က၊ လွန်ကုန်ပြီးသောအတိက် သင်္ခါရခန္ဓာနာမ်ရပ်တို့သည်။ ချုပ်ခဲ့ကြလေ
 ကုန်ပြီ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော။ ယခုသင်္ခါရခန္ဓာ နာမ်ရပ်တို့ သည်လည်း။
 ချုပ်ကြ ပျက်ကြ ကုန်ဆဲ။ အနာဂတ် ကာလ၌။ ဖြစ်လတံ့ ကုန် သော
 သင်္ခါရ ခန္ဓာ နာမ်ရပ်တို့ သည်လည်း ဤပစ္စုပ္ပန် သင်္ခါရ အတူပင်လျှင်
 ချုပ်ကြ ပျက်ကြကုန်လတံ့။ ဤသို့ရှုသော ထိုယောဂီအား။ ကြောက်
 မက်ဘွယ်အဖြစ်ဖြင့်၊ ဤကဲ့သို့ ထင်သောအရာ၌။ ဘင်္ဂါဥာဏ မည်သည်
 ဖြစ်၏။ ဟူလိုသည်။ ဤအရာ၌ ကာလသုံးတန်တို့တွင်။ သင်္ခါရ ရပ်နာမ်
 တို့၏ ချုပ်ဟန် ပျက်ဟန်ကြောင့်။ ဘင်္ဂါဥာဏဖြစ်ပုံ ဥပမာကို အဋ္ဌ
 ကထာ ဆရာတို့ ဤသို့ထုတ်ဆောင် အပ်၏။ ။တယောက်သော မိမ္မ၏၊
 သား သုံးယောက်တို့သည်။ မင်းပြစ် မင်းဒဏ် သင့်ရောက် ကုန်သည်
 ဖြစ်၍။ မင်းသည် ထိုညီနောင်သုံးယောက်တို့၏ ဥက္ခောင်းကို ဖြတ်ကြ
 ကုန်လော့ဘု အာဏာပေး၏။ ထိုအခါ သားသုံးယောက်တို့၏ မိခင်ဖြစ်
 သော ထိုမိမ္မသည်၊ သားတို့နှင့်အတူ ကကွ၊ သတ်ရာသင်္ချိုင်းသို့လိုက်
 ပါလေသတတ်။ သင်္ချိုင်းသို့ရောက်သောအခါ။ ထိုမိမ္မ၏ သားကြီးဖြစ်
 သူ၏ ဥက္ခောင်းကို သူသတ် တို့က ဖြတ်၍၊ ပြတ်ပြီးသော်။ သားလတ်
 ဖြစ်သောသူ၏ဥက္ခောင်းကို ဖြတ်ခြင်းငှါအားထုတ်ကြကုန်၏။ ထိုမိမ္မသည်

သားကြီး၏။ ပြတ်ပြီးသော ဥက္ခေသင်းကို၎င်း။ သားလတ်၏ ပြတ်ဆဲဖြစ်သော ဥက္ခေသင်းကို၎င်း။ မြင်ရ၍။ သားငယ်၌ အာလယကိုစွန့်လွှတ်၏။ ဤသားငယ် သည်လည်း။ သားကြီး၊ သားလတ်တို့နှင့်တူစွာ။ ဥက္ခေသင်း ပြတ်ခြင်းဖြစ်လတ်ဟု၊ ဤသို့မြော်လင့်ခြင်း အာလယကို စွန့်လွှတ်လေ၏။ ထိုဥပမာ၌။ မိခင်ဖြစ်သောမိမ္မသည်။ သားကြီး၏ ပြတ်ပြီးသောဥက္ခေသင်းကိုရှုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ အတိတ် ကာလ၊ သင်္ခါရ ခန္ဓာနာမ်ရုပ်တို့ချုပ်ခြင်းဘင်ကို ရှုခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ သားလတ်၏ ပြတ်ဆဲဖြစ်သော ဥက္ခေသင်းကို ရှုခြင်းကဲ့သို့။ ပစ္စုပ္ပန်သင်္ခါရခန္ဓာနာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်ခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ဤသားငယ်သည်လည်း။ ထိုသားကြီး၊ သားလတ်တို့နှင့်တူစွာသာလျှင်။ ဥက္ခေသင်းပြတ်ခြင်းဖြစ်လတ်ဟု သားငယ်၌။ အာလယ စွန့်လွှတ်ခြင်းကဲ့သို့။ အနာဂတ် ကာလ၌လည်း။ သင်္ခါရခန္ဓာ နာမ်ရုပ်တို့သည် ပျက်ကုန် ချုပ်ကုန်လတ်ဟု။ အနာဂတ် သင်္ခါရခန္ဓာ နာမ်ရုပ်တို့၏ ချုပ်လတ်သော ဘင်ကို ရှုခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ဤသို့ ရှုသော ထိုယောဂီအား ။ထိုကဲ့သို့ ရှုသောအရာ၌။ ဘင်ဥပဏ် ဖြစ်လေတော့ပြီဟူ၍မှတ်။ ။ဥပမာတနည်းကား။ ပုတ်သိုး ပြီးသော ထမင်း စသော ဝတ္ထုသည်။ သဘောအတိုင်း မတည်နိုင်ဘဲ။ ပျက်စီးခြင်း သာဖြစ်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ အကြင် မိမ္မသည်။ ဖွားတိုင်း ဖွားတိုင်း သားတို့သည် အသက်မရှည်ကုန်။ သေကုန် ပျောက်ကုန် သည်သာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ သဘော ရှိသော တယောက်သော မိမ္မသည်။ တကျိပ် ကုန်သော သားတို့ကို ဖွားသတတ်။ ထိုသား တကျိပ် တို့တွင်။ ကိုးယောက် ကုန်သော သားတို့သည်။ သေဆုံးကြလေကုန်၏။ လက်ရှိ သားတယောက်မှာမူ သေဆဲဖြစ်၍နေ၏။ သားတယောက်ကား၊ ဝမ်း၌တည်လျက်ရှိ၏။ ထိုမိန်းမသည်၊ သားကြီး ကိုးယောက်တို့ သေဆုံး ကြပြီး သည် တို့ကို၎င်း။ ဆယ်ယောက် မြောက်ဖြစ်သော။ လက်တွင်းရှိ သား၏ သေမည် ဆဲဆဲကို၎င်း။ မြင်ရ၍၊ ဝမ်းတိုက်ဖြင့် ပိုက်လွယ်လျက်ရှိသော ဤသားငယ်သည်လည်း။ ထိုသား တကျိပ်တို့ နှင့် မခြား အလား တူစွာ၊ သေခြင်းသာလျှင်။ ဖြစ်ခြေလတ်ဟု၊ ဝမ်းတိုက်ရှိသား၌။ တတ်ခြင်းအာလယကို စွန့်လွှတ် လေ၏။ ထိုဥပမာ စကားရပ်၌ ထိုမိမ္မ၏ ကိုးယောက် ကုန်သောသားကြီးတို့၏။ သေခြင်းကိုအောက်မေ့သကဲ့သို့ယောဂီပုဂ္ဂိုလ် အတိတ် ဖြစ်ကုန်သော။ သင်္ခါရ ခန္ဓာ နာမ်ရုပ် တို့၏။ ချုပ်ခြင်းဘင်ကို ရှုခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ လက်၌တည်သောသားငယ်၏ သေဆဲအဖြစ်ကို

ရှုသကဲ့သို့။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော သင်္ခါရခန္ဓာ နှစ်ရပ်တို့၏။ ချုပ်ခြင်း ဘင်ကို ရှုခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ဝမ်းတိုက် ရှိသားငယ်၌၊ မြော်လင့်တောင့် တ။ အာလယ တပ်ခြင်းကိုစွန့်သကဲ့သို့။ အနာဂတ် သင်္ခါရ ခန္ဓာနှစ် ရပ်တို့၏။ ချုပ်ခြင်း ဘင်ကို ရှုခြင်းကို မှတ် အပ်၏။ ဤသို့ရှုသော ထို ယောဂီ အား။ ဘင်ကို ရှုခြင်းကို။ အကြောင်းပြုသဖြင့်။ သင်္ခါရတို့၏၊ ကြောက်မက်ဘွယ် ဘယာနက၏ အဖြစ်ဖြင့်ထင်သော ထိုခဏဝယ်။ ဘယဥာဏသည် ဖြစ်၏၊ ဟူလိုသည်။ ။ထိုသို့ ကြောက်မက်ဘွယ် ဖြစ် သော ဘယသည်။ ဥပ္ပါဒဘယ။ ပဝတ္တဘယ၊ နိမိတ္တဘယ။ အာယုဟ ဏဘယ။ နိပ္ပတ္တိ ဘယ။ ပဋိသန္ဓိ ဘယဟူ၍ ခြောက်ပါး ရှိသည်။ ထို့ ကြောင့်၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ။ “ဣမေသံ မမေန္ဓာနံ ဥပ္ပါဒေါဘယံ။ ဟူ၍၎င်း။ ပဝတ္တဘယံ ဟူ၍၎င်း။ နိမိတ္တ ဘယံ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ အာယုဟဏံ ဘယံ၊ ဟူ၍၎င်း။ နိပ္ပတ္တိ ဘယံ၊ ဟူ၍ ၎င်း။ ပဋိသန္ဓိ ဘယံ ဟူ၍၎င်း။ ဘယဥာဏံ ဖြစ်ဟန်ခြောက်ပါးကိုပင် လျှင်၊ ထုတ်ဆောင် တော်မူအပ်၏။ ထိုခြောက်ပါးတို့တွင်။ ဥပ္ပါဒ ဟူ သည်ကား။ ဧှေးကံဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ပဋိ သန္ဓေ နေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဥပ္ပါဒ ဟူသတည်း။ ထို့ ကြောင့်။ ။ “ဥပ္ပါဒေါတိ။ ပုရိမကမ္မ ပစ္စယာ ဣဓဥပ္ပတ္တိ”။ ။ ဟူ၍အဋ္ဌ ကထာ၌ဖွင့်အပ်၏။ ။ ဥပ္ပါဒေါတိ။ ဥပ္ပါဒေါ ဟူသည်ကား။ ပုရိမ ကမ္မ ပစ္စယာ။ ဧှေးဘဝ၌ ဖြစ်ခဲ့သော ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံဟူသော အ ကြောင်းကြောင့်။ ဣဓ၊ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ဥပ္ပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ ခြင်းအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း ပေတည်း။ ဝါ၊ ပဋိသန္ဓေအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း သည်။ ဥပ္ပါဒေါတိ။ ဥပ္ပါဒေါနာမ။ ဥပ္ပါဒမည်၏။ ။ ထိုဥပ္ပါဒသည်။ ကြောက် မက်ဘွယ်ဖြစ်ကြောင်းကို။ ဥပ္ပါဒေါဘယံ၊ ဟူ၍ဟောတော်မူခြင်းဖြင့်သိ၊ ထိုဥပ္ပါဒ၏ ကြောက်မက် ဘွယ်ဖြစ်ဟန်ကို ဆိုသော်။ ထလျက်မတ်မတ် တန့်ရပ်သောသူ၏။ မိမိ၏လက်နှစ်ဘက်ကို ဥက္ခောင်း ထက်သို့ လက် ခုတ်တဘောင်မြှောက်၍။ ထားခြင်းကိုဘရပ်တသူဆိုသည်။ ထိုတရပ် တသူမျိုးဖြင့်။ အသူဘရာမက၊ အစောက်နက်လှစွာသော၊ နရက်တွင်း နရက်ထဲသို့။ ကျွေးရောက်ဆဲ အခါကဲ့သို့။ ငါ၏ ခန္ဓာငါးပါး နှစ်ရပ်တရား တို့သည်။ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်လာရခြင်းသည်။ ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး၊ ရိရှား တုံလျှပ်လျက်။ ကြောက်မက်ဘွယ် စင်စစ်ဖြစ်ချေ၏ တ ကားဟု။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ တုံလျှပ်ထိပ်လန့်။ ကြောက်ရွန့်ဘွယ် ဥာဏ

ဖြင့်ထင်မြင်ခြင်းကိုပင်။ ဥပ္ပါဒေါဘယံ။ ဟူ၏။ ။ဤဥပ္ပါဒေါဘယံ၊ ဟူသောပါဠိအရ၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ကြောက်မက်ဘွယ် ဖြစ်ပုံကား။ ဤသတ္တဝါအပေါင်းသည်၊ အမိဝမ်းတိုက်၌ ဖြစ်သည်ရှိ သော်။ ကြာပဒုမ္မာ၊ ကြာပုဏ္ဏရိတ်၊ စသော၊ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်။ နှစ်သက် ဘွယ်ဌာနတို့၌၊ ဖြစ်ရသည်မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား။ အမိ၏ အစာ သစ် အိမ်အောက်။ အစာဟောင်း အိမ်၏အထက်၊ ဝမ်းရေ အပြင်နှင့်။ ကြောက်ကုံးဆူးရိုးတို့၏ အလယ်၌။ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းသော အမိုက် တိုက်အတိဖြစ်သော။ အထူးထူးကုန်သော။ အပုတ်အနံ့တို့ဖြင့် ထုံအပ် သော။ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ် အလွန်တရာ ဆိုးဝါးပျံ့လှောင်း မကောင်း သောအနံ့ အသက်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာဖြစ်ရာ ဖြစ်၍။ အထူးအချွန် အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ် ဖြစ်သော။ အမိဝမ်းတိုက်အရပ်ဝယ်။ ငါးပုတ် သိုးကျို၊ လေပြီးသော။ မုယောထမင်းပုတ် တစည်းအိုင်စသည်တို့၌ ပိုး လောက်ကဲ့သို့ဖြစ်ရ၏။ ထိုအမိ ဝမ်းတိုက်၌ ဖြစ်သော ထိုသတို့သား သည်၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး အမိဝမ်း၌ဖြစ်သော ဥသွမည်သော တေ ဇောဓာတ်မိုး၊ ဓါတ်ငွေ့ဖြင့်။ မုန့်ထုပ်မုန့်လုံးကျက်ကဲ့သို့ ကျက်သည်ဖြစ် ၍၎င်း။ မုန့်ညက်စိုက်ကဲ့သို့ ပြုတ်ဖြောအပ်သည် ဖြစ်၍၎င်း။ ကွေးခြင်း ဆန့်ခြင်းစသည်တို့မှ ကင်းသည်ဖြစ်၍။ အလွန်အမင်း ပြင်းထန်စွာသော ဒုက္ခကိုခံစားရ၏။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ရှေးဦးစွာ အမိဝမ်းတိုက် သို့သက်လားရခြင်းလျှင်၊ အရင်းရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခပေတည်း။ ဤကဲ့ သို့သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို၊ ပဋိသန္ဓေ မကင်းသဖြင့်။ အမိ ဝမ်း တွင်းသို့ သက်လားရခြင်းလျှင်၊ အရင်းရှိသော ဒုက္ခမျိုးဖြစ်၍။ “ဂဟ္တဝေါက္ကန္တိ မူလကဒုက္ခ” ဟူ၍ဆိုအပ်ပေသတည်း။ ။ထိုမှတစ်ပါး ဆယ်လတို့ပတ် လုံး အမိဝမ်း၌ ကိန်းပိုက်ရသော ထိုသတ္တဝါသည်။ သန္ဓေလွယ်သော အမိ၏၊ အဆောတလျှင် ရှောင်တစင်ဖြစ်၍။ ခြေလက်ချွတ်ချော် တိမ်း ပါးခြင်း။ သွားခြင်း။ ထိုင်ခြင်း။ ထခြင်း၊ ထိုမှဤမှ တပြောင်း တပြန်လှည့် ခြင်းအစရှိသည်တို့၌။ သေသောက်ကျူးတို့၏။ လက်ဝယ်ရောက်သော ဆိတ်ကဲ့သို့၎င်း။ အလွယ်သမားတို့၏၊ လက်သို့ရောက်သော မြွေငယ် ကဲ့သို့၎င်း။ ရှေးရှုဆွဲငင်ခြင်း၊ ထိုမှဤမှဆွဲငင်ခြင်း၊ အောက်သို့ခါတွယ် လှုပ်ရှားခြင်း။ ထိုမှဤမှ ခါတွယ်လှုပ်ရှားခြင်း အစရှိသော ယုလ္လဖြင့်။ အလွန်ပြင်းထန်စွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခကို ခံစားရ၏။ အမိ၏ရေဇေးရေချမ်း ကိုသောက်သောအခါ၌၊ ချမ်းဇေးစွာသော နရက်ချောက်၌ ကျရဖြစ်ရအံ့

သကဲ့သို့။ လောလောပူသော ယာဂုထမင်း အစရှိသည်ကို သောက်
သော၊ စားမျှသောအခါ၌၊ မီးကျိုးခဲ၊ မီးကျိုးစုဖြင့်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ
ကျွတ်ဖြန့်ဘိသကဲ့သို့။ အင်္ဂါအရသာ၊ အချဉ်အရသာ အစရှိသည်ကို။
စားမျှသောအခါ၌၊ မိမိကိုယ်ကိုလှန်ဖြင့်ထိုး၍၊ ဆားဖြင့်မွန်းမံခြင်းအစ
ရှိသောအဖြစ်သို့ ရောက်ရဘိသကဲ့သို့။ ပြင်းပြသီးစွာ စပ်ကျင်နာသော
ဒုက္ခကိုခံစားရ၏။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား၊ ကိုယ်ဝန်ဆောင်ခြင်းလျှင်
အရင်းရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခပေတည်း။ ဤကဲ့သို့သော ဆင်းရဲဒုက္ခကို အမိ
ဝမ်းတိုက်အတွင်း၌ ကိုယ်ဝန်ဆောင် ခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော ဒုက္ခမျိုး
ဖြစ်၍။ “ဂစ္ဆပရိဟရဏဒုက္ခ” ဟူ၍ဆိုအပ်ပေသတည်း။ ။ ထိုမှတစ်ပါး
သန္ဓေတည်ပြီး၍ ကိုယ်ဝန်ကိုဖျက်လတ်သော်၊ အဆွေခင်ပွန်း ချစ်ကြွမ်း
ဝင်သောသူ အစရှိသူတို့သော်လည်း။ မြင်ခြင်းငှာ မထိုက်သော ဆင်း
ရဲဒုက္ခဖြစ်ရာ အရပ်၌ ဓားလက်နက်စသည်တို့ဖြင့်၊ ဖြတ်ခြင်း ခွဲခြင်း။
အစရှိသည်တို့ဖြင့်။ သည်းခံနိုင်ခဲ့သော ဆင်းရဲခြင်းမျိုးမက၊ ဆင်းရဲခြင်း
သည်ဖြစ်၏။ ဤဒုက္ခသည် ကိုယ်ဝန်ကိုဖျက်ခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော
ဒုက္ခမျိုးဖြစ်၍။ “ဂစ္ဆဝိပ္ပတ္တိမူလက ဒုက္ခ” ဟူ၍ ဆိုအပ်ပေသတည်း။ ။
ထိုမှတစ်ပါး။ အမိဝမ်းတိုက်၌၊ ဆယ်လတို့ပတ်လုံး။ ကျဉ်းမြောင်းစွာ
နေရပြီးသည်နောက်။ ဆယ်လစေ့ရောက်သဖြင့်။ မီးရှူးသန့်စင်။ ဖွား
မြင်သော အမိ၏ ကမ္မဇ လေတို့သည်။ သတို့သားငယ်ကို၊ ဦးစောက်
ပြောင်းပြန်၊ အသုတရာမက၊ နက်လှသော ချောက်ကမ်းပါးသို့ လျှောကျ
သက်ရောက် စေဘိ သကဲ့သို့။ အလွန် ကြောက်မက်ဘွယ် ထိင်လန့်
ဘွယ်ကို။ ဖြစ်စေတတ်သော။ ယောနိမဂ်ဝသို့ ဆွဲချထားအပ်သည်
ဖြစ်၍။ အလွန်ကျဉ်းမြောင်းစွာသော။ ယောနိတံခါးဖြင့် ပြင်ပသို့ထုတ်
ဆောင်ဆွဲငင်အပ်သော၊ သတ္တဝါအား ဥပမာဆိုသော်။ သံကောက်
ကွင်း၊ သံကောက်ပေါက်ဖြင့်၊ ငင်ချိပ်ထုတ်ဆောင်အပ်သော၊ ဆင်ပြောင်
ကြီးအား။ သည်းစွာသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ ကြိတ်
ကုန် နှယ်ကုန်သော တောင်တို့သည်။ ဘိဒ္ဓိဝ် ကြိတ်ညှပ်အပ် ကုန်သည်
ဖြစ်၍။ မှုံ့မှုံ့ညက်ညက်၊ ကြေပျက်လျက်။ နုရက်သို့ ကျသော သတ္တ
ဝါအား။ အတိုင်းမသိသော ဆင်းရဲဒုက္ခသည်၊ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ အလွန်
ကြောက်မက်ဘွယ်သော ဒုက္ခကိုခံစားရ၏။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ ပြီးသည်ကား။
ကိုယ်ဝန်ဖွားခြင်းလျှင် အရင်းရှိသော ဆင်းရဲဒုက္ခပေတည်း။ ။ ဤကဲ့
သို့သောဆင်းရဲဒုက္ခကို၊ အမိဝမ်းတိုက်မှ ဖွားသန့်စင်ခြင်းလျှင် အရင်းရှိ

သော ဒုက္ခမျိုးဖြစ်၍။ “ဂစ္ဆဝိဇာယန မူလကဒုက္ခ”ဟူ၍ ဆိုအပ်ပေသတည်း။ ။ဤဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော ဒုက္ခအပေါင်းတို့တွင်။ ဝိဇာယန မူလကဒုက္ခကို အဆုံးသတ်မှတ်လျက်။ ရှေးဒုက္ခတို့ကို၊ အန္တောဂတ ပြုတော်မူပြီးခါး၊ “ဥပ္ပါဒေါဘယံ”ဟူသောပါဠိ၌၊ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်။ ဘယံ။ အသူတရာမက၊ နက်လှသော၊ နရက်သို့ ကျရောက်ဆဲ အခါကဲ့သို့။ ကိုယ်စိတ် နှစ်ပါး။ ရိရှား တုံလှုပ်လျက်။ ကြောက်မက်ဘွယ် ရှိ၏ဟု။ ။ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး။ အနက်ယောဇနာတော် မူအပ်သည်ဟုမှတ်။ ။

“ပဝတ္တံ ဘယံ” ပုဒ်အရကား။ တဦး တယောက်သော သူသည်။ အသူတရာမက နက်လှစွာသော နရက်သို့၊ ကျရောက်ပြီး၍။ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ဖြင့်။ ဘိစီးနှိပ်စက်လျက်။ နေရက်ရှည်မြင့်စွာ။ အခါမပြတ်။ ထပ်တလဲလဲ၊ ဆင်းရဲကြိမ်ဖန်။ ခံရသောအခါကဲ့သို့။ ခန္ဓာငါးပါး။ ဤရုပ်နာမ် တရားအစုအဝေးကြီးသည်။ ဇနကာကံ ပစ်ချအပ်သည်ဖြစ်၍။ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ဖြစ်ပြီးသည်နောက်မှ၊ တဘဝ ပရိစ္ဆေဒ အတွင်းဝယ်၊ စုတိသို့ ချင်းနင်းရောက်အောင်ပင်လျှင်။ ဘေးအမျိုးမျိုး၊ ဒဏ်အမျိုးမျိုး။ ရန်အမျိုးမျိုးတို့၊ လွှမ်းမိုး နှိပ်စက်၍၊ အသက် ခန္ဓာ ပျောက်မျှ၊ ဘောက်လွှဲဘောက်ပြန်။ ဒုက္ခ အဖန်ဖန် ဖြစ်ရခြင်းသည်။ စင်စစ် ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးတို့၏။ ပင်ပန်းရိရှားဘွယ်။ တုံလှုပ် ထိတ်လန့်ဘွယ်။ ကြောက်မက်ဘွယ်အဖြစ်မျိုးဖြစ်၍။ ထိုကဲ့သို့သော ဖြစ်ခြင်းကို။ “ပဝတ္တံဘယံ”ဟူ၍ဆိုလိုသည်။ ဤကိုရည်မှတ်တော်မူ၍။ ။“ပဝတ္တန္တိ၊ တထာဥပ္ပန္နဿပဝတ္တံ”။ ။ဟူ၍ အဋ္ဌကထာဆရာ ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။“ပဝတ္တန္တိ၊ ပဝတ္တံ”။ ။ဟူသည်ကား။ ဥပ္ပန္နဿ။ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်း၏။ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဖြစ်ပြီးသောခန္ဓာငါးပါး၏။ တထာ၊ ထိုပဋိသန္ဓေ တည်နေပြီးနောက် စုတိရောက်အောင် ဘောက်လွှဲဘောက်ပြန်။ ဆင်းရဲမျိုးအဖန်ဖန်အားဖြင့်။ ပဝတ္တံ၊ ဖြစ်ရခြင်းပေတည်း။ ။ဤအဖွင့်။ သံဝဏ္ဏနာကိုရှု၍။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးလည်း။ ဤ“ပဝတ္တံဘယံ”ပုဒ်ကို အနက်မြန်မာ ယောဇနာရာ၌။ ။ပဝတ္တံ နရက်သို့ရောက်ပြီး၊ ဘိစီးကြလေ။ ဆင်းရဲဖန်ဖန်၊ ခံရသော အခါကဲ့သို့။ ပဋိသန္ဓေနောက်။ စုတိရောက်အောင်။ ဘောက်လွှဲ ဘောက်ပြန်။ အဖန်ဖန်ဖြစ်ရခြင်းသည်။ ဘယံ။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး။ ရိရှားတုံလှုပ်လျက်။

ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိ၏ဟု။ ။အနက်ယောဇနာတော် မူသတည်း။ ။
ဤကားနှစ်ခုမြောက် ပဝတ္ထိံဘယံ ပုဒ်၌မှတ်ဖွယ်။ ။

“နိမိတ္တံဘယံ” ပါဠိ၏အရကား။ ကာမရူပ။ အရူပဟူသော။ တေ
ဘုမ္မကဝယ်။ တတ်စွမ်းဘွယ်ဖြစ်သော။ အဆင်းတည်း ဟူသော ရူပါရုံ။
အသံတည်းဟူသော သဒ္ဒါရုံ။ အနံ့တည်းဟူသော ဂန္ဓာရုံ။ အရသာ
တည်းဟူသော ရသာရုံ။ အတွေ့အထိ တည်းဟူသော ဖောဋ္ဌဗ္ဗာရုံ။ ဤ
သင်္ခါရ အာရုံ ကာမဂုဏ်ငါးတန်သည်။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့
နှင့် ဖြစ်လာတွေ့ကြုံလျက်။ ပေါင်းရ၊ ဆုံရ၊ ကြိမ်ကြိုက်ရခြင်းကား။ စင်
စစ်သဖြင့်။ အာသဝေါတရား ပွားစီးခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်လေသည်။
အာသဝေါတရား။ ပွားစီးလေကလည်း။ “အာသဝသမုဒယာ အဝိဇ္ဇာ
သမုဒယော” ဟူ၍ ဟောတော်မူခြင်း။ “အာသဝါနံ သမုပ္ပါဒါ အဝိဇ္ဇာစ
ပဝတ္ထတိ”။ ဟူ၍ သင်္ဂဟ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်ဆိုတော် မူခြင်းတို့ကို
ထောက်ရှုသော်။ အာသဝေါ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အကျိုးမပြီး၊ အချည်းနှီး
ဖြစ်ကာ မတ္တမဟုတ်ဘဲ။ အာသဝေါဖြစ်သော ပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်ဝယ်။ အ
ဝိဇ္ဇာတရား တိုးပွားစီကားရန် ဖြစ်ရချေသည်။ အဝိဇ္ဇာတရား တိုးပွားစီ
ကားပြန်ချေကလည်း။ ထိုအဝိဇ္ဇာတရားသည်။ “အဝိဇ္ဇာပစ္စယာသင်္ခါရာ”။
ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ကျေးဇူးပြုတတ်သော ပစ္စည်းတရားမျိုးဖြစ်၍၊ ပုညာ
ဘိသင်္ခါရ ဟူသော မဟာကုသိုလ်ရှစ်။ ရူပကုသိုလ် ငါး အားဖြင့်၊ ကု
သိုလ် တဆယ့်သုံးခုတို့အား။ အရမ္မဏဥပနိဿယ နှစ်ပစ္စည်းတို့ဖြင့်
၎င်း။ အပုညာဘိသင်္ခါရ ဟူသောအကုသိုလ် တဆယ့်နှစ်ခုတို့အား။ ဟေ
တု သဟဇာတစသော (၁၇) ပစ္စည်း တို့ဖြင့်၎င်း။ အာနန္ဓာဘိသင်္ခါရ
ဟူသော အရူပ ကုသိုလ်လေးခုတို့အား။ ဥပနိဿယ ပစ္စည်းတပါးဖြင့်
၎င်း။ ကျေးဇူးပြုပြန်၍။ ထိုသင်္ခါရသုံးပါးတို့က။ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ကို
ဖြစ်စေရကား။ ကြိမ်ဘန်များစွာ ဇာတိဒုက္ခစသည်တို့ဖြင့် ဖွဲ့စည်းလျက်။
ဆင်းရဲပင်ပန်းဘွယ်ရာကြီး။ တဖန်ဖြစ်ရပြန်လေသည်။ အထူးသဖြင့်
ကား၊ ထိုနိမိတ္တံပုဒ်အရ၊ သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်ငါးပါးသည်။ သာမန်မျှ
ဖြစ်သော၊ ဘေးအိုး၊ ရန်ပိုး၊ ဒုက္ခအမျိုးမျိုးတို့ကိုမဆိုထား၊ အလွန်က
ရာမြတ်နိုးအပ်စွာသော အသက်ခန္ဓာ၏ အကျိုးမဲ့ပျက်စီးခြင်း အနုယ
ဗျသန၊ မရဏဒုက္ခသို့လည်း၊ သတ္တဝါတို့ကို ရောက်စေတတ်သည်ဖြစ်
၍။ လတ်တလောသေစေတတ်သော အဆိပ်သီးမျှမက။ တုံလျှပ်ထိတ်
လန့်ကြောက်ရွံ့ဘွယ်ကြီးပေဟု မှတ်အပ်၏။ ။မှတ်အပ်ကြောင်းကား။

ဘုရားအလောင်းတော်သည်။ အစေပါးကျေးကျွန် ငါးယောက်နှင့်တကွ တက္ကသိုလ်ပြည်သို့ သွားလေသော်။ ကန္တာရ အတွင်း၌။ ဘီလူးမတို့ ဘန်ဆင်းအပ်ကုန်သော။ ရူပါရုံ၊ သဒ္ဓါရုံ၊ ဂန္ဓာရုံ၊ ရဿာရုံ၊ ဖေါဠ္ဗ္ဗါရုံ၊ ကာမဂုဏ် ငါးရပ်တို့တွင်။ ပဋ္ဌမ လူကား ရူပါရုံ ကာမဂုဏ်ကို တတ်မက်၍။ အသက်ခန္ဓာ ပျက်ပြိုးလျက်။ အကျိုးမဲ့ဆုံးရှုံးရလေသည်။ ဒုတိယ လူကား။ သဒ္ဓါရုံ ကာမဂုဏ်ကို တတ်မက်၍။ တတိယလူကား။ ဂန္ဓာရုံ ကာမဂုဏ်ကို တတ်မက်၍။ စတုတ္ထ လူကား။ ရဿာရုံ ကာမဂုဏ်ကို တတ်မက်၍။ ပဋ္ဌမ လူကား။ ဖေါဠ္ဗ္ဗါရုံ ကာမဂုဏ်ကို တတ်မက်၍။ အသက်ခန္ဓာ ပျက်ပြိုးလျက်၊ အကျိုးမဲ့ ဆုံးရှုံး ပျက်စီးရ လေသည်။ ဤ အကြောင်း အတ္ထုပ္ပတ်ကို ဧကနိပါတ် တေလပတ္တဇာတ်ဝယ် ဟောတော် မူလေသည်။ ယင်းသို့ဟောတော်မူသည်ကို ထောက်ရှုလျှင်။ သာမာန်မျှ ဖြစ်သော။ ဘေးဆိုး၊ ရန်ဆိုး၊ ဒုက္ခဆိုး အမျိုးမျိုးတို့ကိုသာလျှင်။ ထိုကာမဂုဏ်ငါးပါးက ပေးတတ် ဖြစ်စေတတ်သည် မဟုတ်သေး။ အလွန်တရာ မြတ်နိုး အပ်စွာသော အသက် ခန္ဓာ၏ အဆုံးအတုုံး အကျိုးမဲ့ ပျက်ပြိုး စေတတ်သော မရဏ ဒုက္ခမျိုးကိုလည်း။ ပေးတတ်ချေရကား။ အဆင်သီးမျှမက၊ ထိုသင်္ခါရနိမိတ်တည်းဟူသော ကာမဂုဏ် များကို၊ ကြောက်ရွံ့ဘွယ်၊ ထိတ်လန့်ဘွယ်၊ ဘုံလျှပ်ဘွယ် ကောင်းစွာတော့ သတည်း ဟု မှတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုသင်္ခါရ နိမိတ်ကိုကား။ တစိတ် တဒေသ ကိုသာ လျှင်မယူအပ်။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ နိမိတ်ကိုပင်ယူအပ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ “နိမိတ္တန္တိ၊ သဗ္ဗံ ပိသင်္ခါရနိမိတ္တံ” ။ “ဟူ၍ ဖွင့်သည် ကိုရှု” ။ ဤအဖွင့်သံဝဏ္ဏနာကို ရှုမြော်တော်မူပြီးခါ။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။ “ဤနိမိတ္တံဘယံ” ပါဠိကို။ “နိမိတ္တံ၊ ဖြစ်လာစေ့ကြို့၊ တေဘုမ္မက၊ သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်သည်။ ဘယံ။ ကံယံ စိတ် နှစ်ပါး။ ရှားတုံလျှပ်လျက်။ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏ဟု။ “တေဘုမ္မက ပါ သိမ်းကြိုးလျက်။ ယခင် ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော အဓိပ္ပါယ် အကျယ် ဝိတ္ထာရ စကားတို့ကို ပေါင်းရုံး ထည့် သွင်း၍။ အကျဉ်းမျှ ယေဘုယျာ တော်မူအပ်သည်ဟုသိ။ ။ ဤကား သုံးခုမြောက်။ “နိမိတ္တံဘယံ” ပါဠိ၌ မှတ်ဘွယ်။ ။

အယုဟနံ ဘယံ ပါဠိ၏ အရကား။ ကိလေသ ဝဋ်၊ ကာမဝဋ်၊ ဝိပါက ဝဋ်၊ ဤဝဋ်သုံးပါးတို့မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း ပါရမီ ကုသိုလ်မျိုး မဟုတ်ဘဲ၊ ထိုဝဋ်သုံးပါးကိုမှီ၍။ လူ့ပြည် နတ်ပြည်။ ကြည်လည် စုံဆန်။

ခံစံရလိုကြောင်းဖြင့်။ တောင့်ဟ လျက် ပြုအပ်သော၊ တေဘုမ္မက ဝဇ္ဇ
 နိဿိတ ကုသိုလ်ကံ ကို၎င်း။ အပါယ် လားကြောင်း ပါဏာ တိ ပါတ
 စသော မကောင်းမှု နှစ်ပါးတည်းဟူသော အကုသိုလ်ကံကို
 ၎င်း။ ဤကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးကို သတ္တဝါအမျိုးမျိုးတို့ ကြိုး
 စားမယုတ်၊ အားထုတ်စီမံ၊ လုပ်ကြံရခြင်းသည်။ စင်စစ်သဖြင့် ကြောက်
 မက်ဘွယ်ရှိ၏ ဟုလိုသည်။ ရှိဟန် ကား။ သတ္တဝါ တဦးတယောက်
 သည်။ ဇေသို ကျရောက်၍၊ ကာလမြင့် ရှည်စွာ၊ ထိုင်ရဲ၌ တနာရီ တမိ
 ဇနာမျှ။ သက်သာခွင့် သုခကို မရနိုင်ဘဲ၊ ဒုက္ခမစဲ အမြဲ ဘိစီးလျက်။
 သည်းစွာ ခံရလေ၏။ ယင်းသို့ခံရပြီးမှ၊ တေဘုမ္မက၏ ချမ်းသာသုခကို
 ငါရမှပင် ကောင်း တော့မည်ဟု ဘုရားသုံးပါး၌ ဖြစ်သော သုခကိုရလိုရန်
 အကြောင်းကြောင့်။ ကောင်းမှု ကုသိုလ်ကို ပြုခြင်းတည်းဟူသော ဋ္ဌာန
 တချက်။ နုရက်တပါးသို့ ကျသွားကြောင်း ရောက်ကြောင်း မကောင်းမှု
 အကုသိုလ်ကံကို ပြုရန်စေ့ဆော်ခြင်း တည်းဟူသော ဋ္ဌာန တချက်။ ဤ
 နှစ်ချက် နှစ်ဋ္ဌာန ကံမျိုးကို ကြိုးစားအားထုတ် ပြုလုပ်ခဲ့မှုကား။ ပညာ
 စက္ခုကို၊ အဝိဇ္ဇာတိမ်သလွှာ လွှမ်းမိုးသဖြင့်။ အကျိုးအပြစ်။ မစိစစ်နိုင်
 ခြင်း၊ စိစစ်မ ဟုလည်း မျက်ဝါးထင်ထင် ဟုတ်မှန်တိုင်း မသိမမြင်နိုင်
 ခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ယင်း ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို ကြိုးစား
 အားထုတ်ပြုလုပ်မိခြင်းဖြစ်သည်။ ယင်းကဲ့သို့ပြုလုပ်မိခြင်းကိုရည်၍။ ။
 “အဝိဒ္ဓါဘိက္ခဝေ၊ အဝိဇ္ဇာ ဂတော ပုညာဘိ သင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခါရေတိ
 အပုညာဘိ သင်္ခါရမ္ပိ အဘိသင်္ခါရေတိ၊ အာနန္ဓာဘိ သင်္ခါရမ္ပိ အဘိ
 သင်္ခါရေတိ”။ ။ စသည်ဖြင့် ဟောတော် မူအပ်၏။ ဤသို့ ဟောတော်
 မူအပ်သည်နှင့်အညီ။ ခရီးညွှန်ကင်းသော သူကလေးမျက်မမြင်၏၊ ခရီး
 သွားခြင်းသည်၊ တိမ်းပါး ယိမ်းပါး မှောက်မှားချွတ်ချော်သောအခါကဲ့သို့
 အနာဂတ်ကာလ၌ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်း၏ အကြောင်းဖြစ်၍ဖြစ်သော
 ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို၊ အားထုတ်မိခြင်းကား။ ကိုယ်စိတ်နှစ်
 ပါးရှိရှားတုံလှုပ်လျက်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏ဟူ၍၊ ဆိုလိုသည်။ ထိုကြောင့်
 အဋ္ဌကထာ၌။ ။ “အာယု ဟဏာတိ၊ အာယတိ” ပဋိသန္ဓိ ဟေတုဘူတံ
 ကမ္မံ။ ။ ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ။ အာယုဟဏာတိ၊ အာယု ဟဏာ ဟု
 သည်ကား။ အယတိ၊ နောင်အခါ၌။ ပဋိသန္ဓိ ဟေတု ဘူတံ၊ ပဋိသန္ဓေ
 တည်နေခြင်း၏အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သော။ ကမ္မံကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်
 ကံကို။ ဟူ၍ အဋ္ဌကထာပါဠိ၌ ယောဇနာ။ ။ ဤအဖွင့် အဋ္ဌကထာကိုရှု၍

အာယုဟဏံဘယံ” ပါဠိကို၊ အနက်မြန်မာပြန်ဆိုတော်မူသော၊ ကျေးဇူး
 သျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်။ ။အာယုဟဏံ၊ ကုသိုလ်ကံ
 အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို။ ကြိုးစား အားထုတ် လုပ်ကြံ ရခြင်းသည်။
 ဘယံ၊ နှစ်ရက်ငါးရက်။ မစဲဘိစီး။ ခံပြီးတချက်။ နှစ်ရက်တပါး။ ကျသွားရောက်
 ကြောင်း။ မကောင်းစေ့ဆော်။ ချွတ်ချော်သော အခါကဲ့သို့။ ကိုယ်စိတ်
 နှစ်ပါး။ ဒါရှားထုံလှုပ်လျက်။ ကြောက်မက်ဖွယ် ရှိ၏။ ဟူ၍။ ယောဇနာ
 တော်မူလေသည်။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးကို။ အားထုတ်စီမံ
 လုပ်ကြံရခြင်းကား။ ကြောက်မက်ဖွယ်ကြီး ဘေးအတိဖြစ်၏။ ဟူသော။
 အာယုဟဏံဘယံ၊ ပါဠိနှင့်စပ်၍။ မှတ်ဖွယ် အထူးကို ဆိုပေအံ့။ ကိုယ်
 တွင်း၌ဖြစ်သောစိတ်သည်။ ဝဇ္ဇ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သောစိတ်။ ဝိဝဇ္ဇ၏
 အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဟူ၍။ နှစ်မျိုး ရှိသင့်ကောင်း၏။ ထိုသို့ရှိသင့်
 ကောင်းသော စိတ်ကိုစွဲ၍။ ဝဇ္ဇ=ဝဇ္ဇပါဒ။ ဝိဝဇ္ဇ=ဝိဝဇ္ဇပါဒ၊ ဟူ၍။ ဤသို့
 သော အပြားကိုသိအပ်၏။ ထိုတွင်။ ။“ဝဇ္ဇနာမ တေဘုမ္မကံ”။ ။ဟူ
 သည်နှင့်အညီ။ ကာမရူပ အရူပ၊ တည်းဟူသော တေဘုမ္မကံသည်။ ဝဇ္ဇ
 မည်၏။ “ဝဇ္ဇပါဒနာမ ဝဇ္ဇပဋိလာဘာယကမ္မံ”။ ။ဟူသည်နှင့်အညီ။
 တေဘုမ္မကံဝဇ္ဇကို တဖန်ရခြင်းငှါ၊ စီမံကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်လုပ်ကြံ
 သော။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံသည်။ ဝဇ္ဇ၏အခြေဖြစ်၍ ဝဇ္ဇပါဒမည်
 ၏။ ။“ဝိဝဇ္ဇနာမ နဝလောကုတ္တရဓမ္မာ”။ ။ဟူသည်နှင့်အညီ။ မဂ်လေး
 တန်၊ ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်အားဖြင့်။ ကိုးပါးကုန်သော လောကုတ္တရာ
 တရားတို့သည်။ ဝိဝဇ္ဇမည်၏။ ။“ဝိဝဇ္ဇပါဒနာမ ဝိဝဇ္ဇပဋိလာဘာယကမ္မံ”။
 ဟူသည်နှင့်အညီ။ ဝိဝဇ္ဇဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရစိမ့်သောငှါ၊
 ဗောဓိသုံးပါးတို့၏။ အဆောက်အဦးဖြစ်သော ဗောဓိသမ္ဘာရတရားစုကို
 ဖြည့်ကျင့်ဆည်းပူးသော အားဖြင့် ဖြစ်သော ပါရမီ ကုသိုလ် ကံသည်။
 ဝိဝဇ္ဇဖြစ်သော မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏။ အခြေဖြစ်၍။ ဝိဝဇ္ဇပါဒမည်၏။ ဤ
 လေးရပ်တို့တွင် ဝဇ္ဇကိုရကြောင်းဖြစ်သော၊ ဝဇ္ဇပဋိလာဘ ကုသိုလ်နှင့်
 အကုသိုလ်ကံကို ရည်မှတ်၍။ “အာယုဟဏံဘယံ”၊ ဟူ၍ဟောတော်မူ
 အပ်သည်ဟုသိ။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသည်ကား။ ဧကနိပါတ် အကမ္မနိယ
 ဝဂ် နုတ္တိယသုတ် အဖွင့် အဋ္ဌကထာဝယ်။ လာရှိသော ကောင်းရပ်ပေ
 တည်း။ ယင်း ကုသိုလ် အကုသိုလ်ကံနှစ်ရပ်ကို သာရတ္ထ ပကာသိနီ
 မည်သော၊ သတ္ထိဝဂ္ဂသံယုတ် ဩဇာသရဏသုတ်ဝယ် လာရှိသော
 သတ္တမဒုက်အလိုအားဖြင့်။ အလုံးစုံသော အကုသိုလ်ကို ပြုပြင်စီရင်ခြင်း

၏အစွမ်းအားဖြင့်။ ဩဃလေးပါး၌၊ တန့်ရပ်သောသူသည်။ ထိုအကုသိုလ်ကံအစွမ်းကြောင့်။ အပါယ်လေးပါး၌၊ မပေါ်ရပ်စုပ်။ အမြှူ၏ကြီးမြှူ၏ခွဲရကား။ အကုသိုလ်ကံဟူသမျှသည်။ သံသီဒတိမည်ကြောင်းကို ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ထိုဒုတပါး။ အလုံးစုံသော တောဘုမ္မက လောကီကုသိုလ် ပြုပြင်စီရင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လုလ္လုကြိုးကုတ် အားထုတ်သောသူသည်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့။ ဖြောင့်ဖြောင့် တန်းတန်း မချောက်စွမ်းနိုင်ဘဲ။ သံသရာရေကြော၌။ ပေါလောလောဖြင့်၊ ရန်ဆင်းခါ မြောပါးရန်ဖြစ်ချေရကား။ တောဘုမ္မက ဝဇ္ဇနိသိတ ကုသိုလ်ကံသည်။ နိဗ္ဗုယုတိ မည်ကြောင်းကို ဖွင့်ဆိုအပ်၏ ဤသို့ ဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို ထောက်ရှုသော် သံသီဒတိမည်သော၊ အကုသိုလ်နှင့်။ နိဗ္ဗုယုတိမည်သောကုသိုလ်၊ ဤနှစ်ရပ်ကိုသာ ရည်မှတ်တော်မူ၍။ “အာယုဟဏံတယံ” ဟူ၍ ဟောတော်မူလေသည်ဟုသိ။ ထိုကြောင့်၊ ဝိပဿနာ အမွန်းဂါထာကို အနက် ယောဇနာရာဇဝယ်။ ။ အစအမြတ်၊ စွန်းရိပ်မထင်၊ မမြင်တိမ်မြုပ်၊ သမုန်အန္တဝါ၊ သံသရာရေကြော၌၊ ရှောင်တခင်ခင်။ စုတ်စုတ်ငင်ဝင်မြော၍။ ပေါလောလောကြိမ်ဖန်နှင့်။ ။ စသည်ဖြင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါးကြီး၏။ မမြင်စုတ်စုတ်၊ နှစ်မြုပ်ရခြင်းနှင့်၊ ပေါလောလောမြောပါးရခြင်းများကို။ ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ကြီးဘုရား။ အနက်မြန်မာ ယောဇနာတော်မူခြင်းလည်း။ ဤဩဃတရဏသုတ်လာ။ ဒေသနာတော်ကို ထောက်ရှု၍၊ ယောဇနာတော်မူခြင်းပင်ဖြစ်ချေသည်ဟု နှလုံးမှတ်ပိုက်ဖွယ်ရှိ၏။ ဤအရာ၌ ကုသိုလ်အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါးကို အားထုတ်စိမံ။ လုပ်ကြံရခြင်းသည်။ ကြောက်မက်ဘွယ်ကြီးတခုပင်ဟု ဆင်ခြင်ရန်ဆိုသဖြင့်။ အကုသိုလ်ကဲ့သို့၊ ကုသိုလ်ကိုလည်း၊ ပြုရန်ကြောက်မက်ဘွယ်ကြီးပေဟု သာမန်မျှ သူ၍။ သာဝဇ္ဇ ဒုက္ခဝိပါက တရားနှင့် အနုဝဇ္ဇ သုခဝိပါက တရားကို တမျိုးတစားတည်းထားကဲ့သော်၎င်း။ ဝဋ်၏အခြေဖြစ်သော ဝဇ္ဇပါဒကုသိုလ်ကိုသာလျှင် မဟုတ်ဘဲ။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်၏ အခြေ ဖြစ်သော။ ဝိဝဇ္ဇပါဒကုသိုလ်ကိုလည်း။ ပြုရန်ကြောက်မက်ဘွယ်ကြီးပေဟု၊ မဆင်မခြင် ယူဆကဲ့သော်၎င်း။ များစွာအကျိုးမဲ့ ရာသည်ဖြစ်၍။ ထိုကဲ့သို့ အကျိုးမဲ့ အံ့သည်ကိုစိုး၍။ အထူးမှာငားခြင်းဖြစ်၏။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌လည်း။ “အာယုဟဏံ” ပါဠိအရ၊ အားထုတ်ခြင်း ကံဟူသည်ကို။ နောင်အခါ၌ ပဋိသန္ဓေ၏ အကြောင်းဖြစ်၍ ဖြစ်သောကံကိုသာ ယူရန် ဘူတသဒ္ဓါဖြင့် ဖွင့်ဆိုအပ်သည်။ နောင်အခါ ဗောဓိသုံးပါးတို့၏။

ရင့်ကျက်ကြောင်း အဆောက် အဦး ကံကိုကား။ မဖွင့်ဆိုအပ် ဟူ၍။
အထူး သတိချပ်လင့်ကုန်။ ။လေးချံမြောက် အာယု ဟဏံဘယံ ပုန်၌
မှတ်ဘွယ်။ ။

နိပ္ပတ္တိဘယံ၊ ပါဠိ၏ အရကား။ ဤပစ္စုပ္ပန်ဘဝ၌။ ခန္ဓာ ငါးပါး
ချုပ်ပြီးသည်မှ။ နောက်တဖန် ဘဝသစ် မဖြစ်စေနိုင်ရန် သတ္တိအထူး
ရှိသော။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့် အဝိဇ္ဇာနှင့် တဏှာ တည်းဟူသော။ ဝဋ်
မြစ်နှစ်ပါးကို အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်ခဲ့မှု။ ဝဋ်တရားချုပ်ငြိမ်း၍။ ခန္ဓာ
ဇာတ်ယုတ်သိမ်းသဖြင့်။ အလွန်တရာမှ ငြိမ်းဒီးခွင့် ချမ်းသာခွင့်ကြီးကို
လက်ဆုတ်လက်ကိုင်။ အပြီးတိုင်ရလေရာသည်။ အကယ်၍ဘဝသစ်
တဖန်၊ ဆက်ပြန်ခဲ့ချေသော်။ အသူဘရာမက နက်လှစွာသော နရက်
တပါးသို့ ကျရောက်သွားပြန်၍။ နောက်ထပ်တဖန် ခံရသောအခါကဲ့သို့။
ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါးစလုံးပင်၊ ပင်ပန်းရိရှား။ တုံလှုပ် ခြောက်ခြားလျက်။
ကြောက်မက်ဘွယ်ရှိ၏ ဟုလိုသည်။ ထိုကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ။
“နိပ္ပတ္တိတိ။ ခန္ဓာနံနိပ္ပတ္တိနံ”။ ။ဟူ၍ဖွင့်တော်မူအပ်၏။ ။နိပ္ပတ္တိတိ၊
နိပ္ပတ္တိ ဟူသည်ကား။ ခန္ဓာနံ၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏၊ နိပ္ပတ္တိနံ။ အသစ်တဖန်
ဖြစ်ပြန်ခြင်းပေတည်း။ ။ဤ အဖွင့်အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ။ “နိပ္ပတ္တိဘယံ”
ပုဒ်ကို၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရား ကြီးသည်။ နိပ္ပတ္တိ၊ ဘဝ
တဖန်၊ ဖောက်ပြန် အသစ်ဖြစ်ရ ခြင်းသည်။ ဘယံ နရက်တပါး၊ ကျသွား
ရောက်ပြန် ခံရသောအခါကဲ့သို့။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး။ ရိရှား တုံလှုပ်လျက်။
ကြောက်မက်ဘွယ် ရှိ၏ ဟု။ ။ယောဇနာတော် မူလေသည်။ ။ဘဝ
သစ်ဖြစ်ရခြင်းသည်။ နရက်တပါးမှ၊ နရက်တပါးသို့။ ကျ ရောက်သော
သူ၏။ ဒုက္ခ မြောက်များစွာ ထွေကြွ ရပုံ။ အသည်း နှလုံး။ ပျက်ကြွ
ပျိုးမျှ။ ခံရကြိမ်ကြိမ်ရပုံများကို။ “ဥပ္ပါဒေါဘယံ”ပုဒ်၌၊ တစိတ်တဒေသ
ပြဆိုခဲ့လေပြီ။ စင်စစ်မူကား။ ခန္ဓာအသစ်ဖြစ်ရခြင်းသည်။ အဝိဇ္ဇာသင်္ခါရ
ဝိညာဏ်နာမ်ရုပ်စသော အင်္ဂါဆယ့်နှစ်ရပ်တွင်။ အဝိဇ္ဇာကားသူကာလ်း
မျက်မမြင်နှင့်တူပုံ။ သင်္ခါရကား။ သူကာလ်းမျက်မမြင်၏ ချွတ်ချော်တိမ်း
ပါးခြင်းနှင့် တူပုံ။ ပဋိသန္ဓေ ဝိညာဏ်ကား။ သူကာလ်း မျက် မမြင် ၏
ချွတ်ချော်၍ မှောက်ခုံလဲခြင်းနှင့်တူပုံ။ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါး ကား။ ထို ကဲ့သို့
လဲပျံ့ခြင်း ကြောင့်။ ဒိုင်းအမာကြီး ပေါက်ရောက် လာသည်နှင့် တူပုံ။
သဠာယ တနုကား၊ ဒိုင်း အမာကြီးမှ ပျိုကွဲ၍။ ဒိုင်းအမာငယ် ဆက်

သွယ်ပေါက်ရောက်လာသည်နှင့်တူပုံ။ ဖဿကား။ ထိုဒိုင်းအမာနှစ်ရပ်
ကို ပြင်းထန်စွာထိခိုက်မိသည်နှင့်တူပုံ။ ဝေဒနာကား။ ထိုကဲ့သို့ ပြင်း
ထန်စွာထိခိုက်မိ၍။ ဒုက္ခခံစားရသည်နှင့်တူပုံ။ တဏှာကား။ ဒုက္ခခံစား
ရ၍ ပျောက်ငြိမ်းစေရန် ဆေးဝါးကုသလိုသော ဆန္ဒအာသာနှင့် တူပုံ။
ဥပါဒါနိကား။ ကုစားလို၍ ဆေးခွက်ကို။ စမ်းသတ်ရှာဖွေ၍ မသင့်
မတင့်သော ဆေးခွက်ကို ကိုင်တွယ် မိသည်နှင့် တူပုံ။ ဘဝကား။
မသင့်မတင့်သော ဆေးခွက်မှ ဆေးကိုယူ၍ လိမ်းကျံ သည်နှင့်တူပုံ။
ဇာတိကား။ မသင့်မတင့်သော ဆေးကိုလိမ်းကျံမိသည်အတိုင်း။ ဒိုင်း
အမာထူးခြား၍။ တိုးပွားလာသည်နှင့်တူပုံ။ ဇရာမရဏကား။ ဒိုင်း
အမာ ပေါက်ကွဲ၍ သူကာဏ်း မျက်မမြင်၏။ ခန္ဓာ ဖေါက်လွှဲလျက်
ပျောက်စဲခြင်းနှင့်တူပုံ။ အလုံးစုံကို။ ပဋိစ္စသမုပ္ပါဒ် အဋ္ဌကထာစသည်
တို့၌၊ ပဋိသန္ဓေအသစ်နေရခြင်း၏ အဖြစ်ကို။ စိစစ် ပြောတော်မူလေသည်။
ထိုကိုထောက်ရှုသော် ဘဝသစ်ဖြစ်ရခြင်းကား။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး။ ရိရှား
တုံလျှပ်လျက်။ ကြောက်မက်ဖွယ်ကြီးပေဟု ဆင်ခြင်ရန်။ ထိုမှတစ်ပါး။
ခန္ဓာဥစ္စတိဘာရော၊ ဟူသည်နှင့်အညီ၊ ဤခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားကြီး
ကို။ ဥက္ခေသင်းဝန် ပခုံးဝန် လက်ဆွဲဝန်တို့ကဲ့သို့ ချထားနိုင်သည်မဟုတ်
ဘဲ။ အလွန်တရာ လေးလံလှစွာလျက်၊ မချမထားနိုင်ဘဲ အခါ ခပ်သိမ်း
ရွက်ဆောင်ရသော ဝန်ထုပ် ဝန်ပိုးကြီးကဲ့သို့၎င်း။ တနည်း။ သည်းစွာ
နာကျင်စေသော အနာဆိုး ရောဂါဆိုးကြီး ကဲ့သို့၎င်း။ ဟနည်း။ ငတ်
မွတ်ခေါင်းပါးသော နုတ္တိကွ ကာလမျိုး ကာလဆိုးကြီး ကဲ့သို့၎င်း။
တနည်း။ စီးမိမိ အသက်ကို နှောင့်ရှက် ဖျက်ဆီး တတ်သော ကြောက်
မက်ဘွယ်။ ရန်သူကြီးကဲ့သို့၎င်း။ တနည်း။ လတ်ဘလော သေစေတတ်
သော၊ အဆိပ်အသီးကို ဖြစ်ထွန်း စေတတ်သော။ အဆိပ်ပင်မကြီးကဲ့သို့
၎င်း။ ဘာတတန်။ ဖေါက်ပြန်ပြီးခါ။ ဤခန္ဓာအသစ်ဖြစ်ရခြင်းသည်။ စင်စစ်
တုံလျှပ် ထိပ်လန့် ကြောက်ရွံ့ ဘွယ်ကြီးပေ ဟူ၍လည်း နှလုံးသွင်းအပ်
ဆင်ခြင် အပ်ချေသတည်း။ ။ ဤကားငါးခုမြောက် “နိပ္ပတ္တိဘယံ” ပုဒ်၌
မှတ်ဘွယ်။ ။

‘ပဋိသန္ဓိဘယံ’ ပါဠိ၏ အရ ကိုကား။ ခန္ဓာငါးပါး အာယတန
တဆယ့်နှစ်ပါး၊ ဓါတ်တဆယ့်ရှစ်ပါး။ တရားအစု အဝေးတို့တွင် ခန္ဓာ
ငါးပါးကို။ နာမ်၌ တွေ့ဝေကုန်သော။ သတ္တဝါတို့အဘို့၊ ဟောတော်မူအပ်
၏။ အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါးကို၊ ရုပ်၌တွေ့ဝေကုန်သော သတ္တဝါတို့

အဘို့။ ဟောတော် မူအပ်၏။ ဓါတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးကို။ နှစ်ရပ်နှစ်ပါး စုံ၌တွေဝေကုန်သော သတ္တဝါ တို့အဘို့ဟော တော် မူအပ်၏။ တနည်း တိက္ခိန္ဒြယပုဂ္ဂိုလ်။ နာတိတိက္ခိန္ဒြယပုဂ္ဂိုလ်၊ မုဒိန္ဒြယပုဂ္ဂိုလ် သုံးယောက် တို့တွင်။ ထက်သော အိန္ဒြေရှိသော၊ တိက္ခိန္ဒြယပုဂ္ဂိုလ်အဘို့။ ခန္ဓာငါးပါး ကိုဟောတော်မူအပ်၏။ မထက်လွန်းသော အိန္ဒြေရှိသော၊ နာတိတိက္ခိန္ဒြယပုဂ္ဂိုလ်အဘို့။ အာယတန တဆယ့် နှစ်ပါးကို ဟောတော် မူအပ် ၏ နှိုသော အိန္ဒြေ ရှိသော မုဒိန္ဒြယ ပုဂ္ဂိုလ်အဘို့။ ဓါတ် တဆယ့်ရှစ်ပါးကို ဟောတော်မူအပ်၏။ တနည်း။ အကျဉ်းကို နှစ်သက်သော သံဝိတ္တ ရုပ် ပုဂ္ဂိုလ်။ မကျဉ်း မကျယ် အလယ် အလတ်ကို နှစ် သက်သော။ မဏ္ဍိမ ရုပ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အကျယ်ကို နှစ်သက်သော၊ ဝိတ္တာရရုပ် ပုဂ္ဂိုလ်။ သုံးမျိုးတို့ တွင်။ သံဝိတ္တရုပ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးကို ဟော တော် မူအပ်၏။ မဏ္ဍိမရုပ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ အာယတန၊ တဆယ့် နှစ်ပါးကို ဟောတော် မူအပ်၏။ ဝိတ္တာရ ရုပ်ပုဂ္ဂိုလ်၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓါတ်တဆယ့် ရှစ်ပါးကို ဟော တော် မူ အပ် ၏။ ဤသို့ အသီး အသီး အကြောင်းပြု၍ ဟောတော် မူအပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာ ငါးပါး အာယတန တဆယ့်နှစ်ပါး ဓါတ်တဆယ့်ရှစ်ပါးတို့၏ အစဉ်မပြတ်၊ ဥပါဒ်ဖြစ်နေ ခြင်းကိုပင် သံသရာဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ထိုသံသရာ၌ အဖန်ဖန်ပင်။ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းကား။ မင်းပြစ်ရာဇဒဏ်၊ သင့်သူ ရာဇဝတ် ကောင်တို့ကို။ အ ကျဉ်းနှောင်အိမ်သို့လွင်း၍ မင်းချင်းလုလင်ဘို့က အထူးထူးကုန်သော လက်နက်တို့ဖြင့်။ နှိပ်စက်ညှဉ်းပမ်းခြင်းကို ပြုကြသောအခါ။ မခံမရပ် နှိုင်းလောက်အောင်၊ ပူလောင်ပြင်းပြစွာ ကိုးကွယ်ရာမဲ့ကင်း၍ ဆင်းရဲ ခြင်းကြီးမက၊ ဆင်းရဲလှသဖြင့်။ ဘမိနှင့်တကွ ဥာတိသင်္ဂဟတို့ကို တမ်း တထွေထွေ၊ ကယံပါလေယူပါလေဟု။ ဆူဝေစွာအသံပေးလျက်၊ ငို ကြွေးခြင်း ပြုကြရကုန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူပင်လျှင်၊ သံသရာတည်းဟူ သောနှောင်အိမ်ဝယ်၊ အကြိမ်ကြိမ် အဖန်ဖန်၊ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်းသည်။ ကြပ်တည်းကျဉ်းမြောင်းစွာလျက်။ ရာဂမီး ဒေါသမီး စသော၊ မီးတ ဆယ့်တပါးတို့ဖြင့်၊ ဟုန်းဟုန်း ဒီးဒီး ညီးညီး လင်းပြောင်။ တောက် လောင်ထိန်ထိန်။ ပူရှိန်ပြင်းထန်လျက်။ မီးတောက်မီးလျှံ။ လွှမ်းမိုးပတ် ပိုက်၍။ ကြိုက်ကြိုက်ကြီးဆူဝေရာ၊ ကာမရူပအရူပ ဘုံသုံးထွေဝယ်။ ပဋိသန္ဓေ နေရခြင်းတည်းဟူသော၊ ဇာတိ ဒုက္ခမီးကို အရင်းမူလျက်၊ ထိုမှတိုးတက်၍၊ ဇရာဒုက္ခမီး၊ ဗျာဓိဒုက္ခမီးစသော ဒုက္ခမီးထိုထို၊ ဥဒ

ဟိုတို့၏။ စုဝေးရာ၊ ကျွမ်းလောင်ရာဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ ဆင်းရဲခြင်းကြီးမဟာ
 အလွန်ဆင်းရဲရခြင်းကို၊ ရည်မှတ်တော်မူ၍။ “ပဋိသန္ဓိဘယံ” ဟူ၍၊ မိန့်
 တော် မူအပ် သည် ဟု။ နှလုံး ပိုက် ရာသကည်း။ ။ ထိုကြောင့်၊ ငါတို့
 ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ။ “ပဋိသန္ဓိဘယံ” ပါဠိကို။ ။
 ပဋိသန္ဓိ။ သံသရာနှောင်အိမ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆူဝေ၊ တုံသုံးထွေ၌။ ပဋိသန္ဓေအမှန်
 အဖန်ဖန်နေရခြင်းသည်။ ဘယံ။ ကိုယ်စိတ်နှစ်ပါး။ ရိက္ခာတုံထုပ်လျက်။
 ကြောက်မက်ဘွယ် ရှိ၏ဟု။ ။ အနက်ယောဇနာ တော်မူလေသည်။ ။
 ယင်းသို့ ယောဇနာတော် မူခြင်းသည်။ အဋ္ဌကထာဝယ်။ ။ “ပဋိသန္ဓိတိ
 အာယတိံ ဥပ္ပတ္တိ။” ။ ။ ဟူ၍ ဖွင့်တော်မူခြင်းနှင့်အညီပေတည်း။ ။ “ပဋိ
 သန္ဓိ။ ပဋိသန္ဓေ ဟူသည်ကား။ အာယတိံ။ နောင်အခါ၌။ ဥပ္ပတ္တိ။ ပဋိ
 သန္ဓေ အကြိမ်ကြိမ်။ တည်နေ ရခြင်း ပေတည်း။ ။ ဤကား၊ ခြောက်ခု
 မြောက် ပဋိသန္ဓေဘယံ ပုန်၌ မှတ်ဖွယ်။ ။ ဤဆိုအပ်ကုန်ပြီး သော။
 “ဥပ္ပါဒဘယ၊ ပဝတ္တဘယ၊ နိမိတ္တဘယ၊ အာဟာရဇာတဘယ နိပ္ပတ္တိဘယ၊
 ပဋိသန္ဓိ ဘယ၊ တည်း ဟူသော၊ ကြောက် မက်ဖွယ် ဘေးခြောက်ရပ်
 တို့ဖြင့်။ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်ကုန်သော။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၏
 ခယတ္ထ ဝယတ္ထကြောင့်။ အနိစ္စဖြစ်ဟန် ကို၎င်း။ ဘယတ္ထပိဋနနိစ္စ
 ကြောင့်ဒုက္ခဖြစ်ဟန် ကို၎င်း။ အသာရတ္ထ အနိဿရတ္ထ အဝသဝတ္ထနိစ္စ
 ကြောင့်၊ အနတ္တဖြစ်ဟန်ကို၎င်း။ ဆိုပြီ ဖြစ်၍ မဆိုတော့ပြီ။ ။ ဘယ
 ဥပဏ္ဍိတကိုဖွင့်ဆိုသည်ကားပြီး၏။

ဘယဥပဏ္ဍိတ၏ အခြားမဲ့၌။ အာဒိနဝဥပဏ္ဍိတကိုဆိုပေအံ့။ ထိုအာဒိ
 နဝဥပဏ္ဍိတဟူသည်။ ကုန်ပျောက်ပြုံးတီး၊ ပျက်စီးခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
 အပြစ်ဒေါသကို သုံးသပ်ဆင်ခြင်ခြင်းသည်။ အာဒိနဝဥပဏ္ဍိတ မည်၏။
 ထိုအာဒိနဝဥပဏ္ဍိတသည်။ အဘယ်အခါ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား။ ရှေး၌
 ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော ဘယဥပဏ္ဍိတကို၊ အဖန်တလဲလဲ ဖြစ်ပွားများလျက်။
 အကြိမ်များစွာ လေ့လာခြင်းကို ပြုသော ယောဂီအား။ သုံးပါးသော
 ဘာ၊ လေးပါးသောယောနိ။ ငါးပါးသောဂတိ။ ။ ခွန်နှစ်ပါးသောဝိညာ
 ဏဋ္ဌိတိ၊ ကိုးပါးသောသတ္တဝါသအလုံးစုံတို့၌။ သင်္ခါရတို့သည်။ ပျက်
 စီးကုန်လတ်သော် သင်္ခါရတို့၏။ ပျက်စီးခြင်းမှ ကင်းလွတ်လေအောင်။
 ထုတ်ဆောင်ကပ်ကင်နိုင်သော။ တာဏ၊ ည်သော သဘောသည်၎င်း။
 ပုန်းအောင်း လည်လျောင်းရာဖြစ်သော။ လေဏ၊ မည်သော သဘော

သည်၎င်း ကိုးကွယ်၍ခိုခြင်းအကျိုးငှါ။ လားရာဖြစ်သော 'ဂတိ'သည်
 ၎င်း။ စုတိပျက်ကြွ ဆုံးသေရခြင်းတည်းဟူသော၊ မရဏဘေးမှ တား
 မြစ်နိုင်သော 'ပဋိသရဏ' မည်သော တရားသည်၎င်း။ အောက်ထက်
 ဝန်းကျင်၊ မမြင်မထင်လေ။ စင်စစ်သော်ကား။ အလုံးစုံသောဘဝ။ အ
 လုံးစုံသောယောနိ။ အလုံးစုံသောဂတိ။ အလုံးစုံသော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ။
 သတ္တဝါသတို့၌ ဖြစ်ကြကုန်သော သင်္ခါရတို့တွင်။ တရသောသင်္ခါရ၌
 သော်လည်း။ တောင့်တအပ်။ စွဲလမ်းအပ်သော သဘောတရား မရှိခဲ့
 ချေရကား။ တောင့်တခြင်းပတ္တနာသည်၎င်း။ အဟံမမစသောအားဖြင့်။
 မှားသော သုံးသပ်ခြင်းသည်၎င်း။ မဖြစ်လေတော့ပြီ။ အာဒိနဝတည်း
 ဟူသော အဖြစ်သည် သာလျှင်။ ယောဂီအား ထင်တော့၏။ ထင်ဟန်
 ကား။ ကာမရူပအရူပ တည်းဟူကုန်သော ဘဝသုံးပါးတို့သည်။ အရိုး
 အသွှံကင်းသောမီးကျိုးတို့ဖြင့် ပြည့်၍၊ ရဲရဲညီသော မီးကျိုးတွင်းတို့ကဲ့
 သို့ ထင်ကုန်၏။ ပထဝီ၊ အာပေါ၊ တေဇော၊ ဝါယော ဟူကုန်သော။ မဟာ
 ဘုတ်လေးပါးတို့သည်။ ကြမ်းထမ်းခက်ထန်။ လျှင်မြန်သော အဆိပ်ရှိ
 ကုန်သော။ ကဠမုခမြွေ၊ ပူတိမုခမြွေ၊ အဂ္ဂိမုခမြွေ၊ သတ္တမုခ မြွေဟူ
 ကုန်သော။ မြွေးလေးစင်းတို့ကဲ့သို့ထင်ကုန်၏။ ခန္ဓာငါးတို့သည်။ နိဗ္ဗာန်
 သတ်အံ့ဟု သံလျက်ကို ချိုကြွမ်းသော သူသတ်ယောကျ်ားကဲ့သို့ ထင်
 ကုန်၏။ စက္ခု၊ သောတ၊ ဗာန၊ ဇိဝှါ၊ ကာယ မနအားဖြင့်။ ခြောက်ပါး
 ကုန်သော။ အဇ္ဈတ္တိကာယတန တို့သည်။ လူသူဆိပ်သော ရွာဆိုးရွာ
 ပျက်ကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ၊ ဓမ္မအားဖြင့်။
 ခြောက်ပါးကုန်သော ဗာဟိရာယတနတို့သည်။ ရွာကို ဖျက်ဆီးတတ်
 ကုန်သော ခိုးသူကြီးတို့ကဲ့သို့ ထင်ကုန်၏။ ခုနစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏ
 ဋ္ဌိတိ။ ကိုးပါးကုန်သော သတ္တဝါသတို့သည်။ ရာဂမီး၊ ဒေါသမီး၊ မောဟ
 မီး၊ ဇာတိမီး၊ ဇရာမီး၊ မရဏမီး၊ သောကမီး။ ပရိဒေဝမီး၊ ဒုက္ခမီး၊ ဒေါ
 မနဿမီး၊ ဥပါယာသမီး တည်းဟူကုန်သော တဆယ့် တပါးကုန်
 သောမီးတို့ဖြင့်။ ရဲရဲထိန်ပြောင် တောက်လောင်သကဲ့သို့၎င်း။ ထက်ဝန်း
 ကျင်မှ အလျှံတပြောင်ပြောင် တောက်လောင်သကဲ့သို့၎င်း။ တပြိုင်နက်
 တဟုန်တည်းသော မီးလျှံအပေါင်းတို့နှင့်တကွ ဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။
 ထင်ကုန်၏။ အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ဒိုင်းအမာကဲ့သို့၎င်း။
 အစဉ်မပြတ်၊ နှိပ်စက်တတ်သော အနာရောဂါကဲ့သို့၎င်း။ ဖောက်ထွင်း
 စူးဝင်တတ်သော ဆူးပြောင့် တံကျင်ကဲ့သို့၎င်း။ အစီးအပွားမဲ့ကိုသာ

အခါခပ်သိမ်း ဆောင်တတ်ခြင်း။ ပြင်းပြသီးစွာ ကျင်နာတတ်ခြင်း ဖြစ်၍။ သာယာအပ်သော သဘော-ပြည့်စုံခြင်းမှ ကင်းသော သဘောရှိသည် ဖြစ်ရကား။ ကြီးမားလှစွာသော အပြစ်ဒေါသ အပေါင်းတို့၏ စုဝေးရာ ကည်ရာ အစုအပုံကြီးသဖွယ်ဖြစ်၍ ထင်ကုန်၏။ အဘယ်သို့ ထင်ကုန် သနည်းဟူမူကား။ ချမ်းသာသဖြင့် အသက် ရှည်လိုသော ကြောက် တတ်သောယောက်ျားအား။ မျက်ဝါးထင်ထင် ရှုမြင်သောအခါ မွေ့ လျော်ဘွယ်သော အချင်းအရာ အားဖြင့် တည်သော်လည်း။ သားရဲရှိ သော တောအုပ်ကဲ့သို့၎င်း။ ခြင်္သေ့၊ သစ်၊ ကျားရှိသော ဂူသိုက်ကဲ့သို့၎င်း။ မိချောင်း၊ မကာရ်း။ လူကို ဘမ်းစားတတ်သော ရက္ခိသ်ရှိသော ရေကဲ့ သို့၎င်း။ မြောက်ချိုမိုးအပ်သော သံလျက်ရှိကုန်သော ရန်သူတို့ ကဲ့သို့ ၎င်း။ အဆိပ်ရှိသော ဘောဇဉ်ကဲ့သို့၎င်း။ ခိုးသူရှိသော ခရီးကဲ့သို့၎င်း။ အလျှံပြောင်ပြောင် တော လောင်သောဒိမ်ကဲ့သို့၎င်း။ မြို့မှထွက်သော စစ်သည်ရှိသော စစ်မြေပြင်ကဲ့သို့၎င်း။ ထင်ကုန်၏။ ထိုစကားကို ထင် ရှားစေဦးအံ့။ ထိုကြောက်တတ်သော ယောက်ျားသည်။ သားရဲရှိသော တောအုပ် စသည်တို့သို့ ရောက်လတ်၍ ထုံလှုပ်ထိတ်လန့် ကြောက်ရွံ့ သည်ဖြစ်၍၊ ကြက်သီးမွေးညှင်းထခြင်း ရှိသည်ဖြစ်၍ ထက်ဝန်းကျင်မှ ရှုကြည့်တိုင်း အကျိုးမထင် အပြစ်ကိုသာလျှင် မြင်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ ပင်လျှင်။ ဤရောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်၊ သင်္ခါရတို့၏ ပျက်ခြင်းကို ရှု သည်၏အစွမ်းအားဖြင့်။ အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့သည်။ ကြောက် ရွံ့ဘွယ် ထိတ်လန့်ဘွယ်ဘေး၏ အဖြစ်ဖြင့် ထင်ကုန်လတ်သော်။ ထက် ဝန်းကျင်မှ ထိုသင်္ခါရတို့၏ တောင့်တကုန်လုံ ပြည့်စုံခြင်း ကင်းသော။ နိရသ၊ သဘော။ သာယာသည်၏အဖြစ်မှ ကင်းသော။ နိရဿာဒ၊ သ ဘောသာလျှင် စင်စစ်ဖြစ်ချေရကား။ အပြစ်ကိုသာလျှင်မြင်လေတော့၏။ ဤသို့ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် ရှုသော၊ ထိုရောဂါ ဝစရအား။ အပြစ် ကို ရှုတတ်သော အာဒိနဝဉာဏ် မည်သည်။ ဤအခါဖြစ်တော့ပြီ ဟု လိုသည်။ ။ဤအာဒိနဝဉာဏ်အရာ၌၊ မှတ်ဖွယ်အထူးကား။ ဧှေးဘယ ဉာဏ်၌ ပြဆိုခဲ့ပြီးသော၊ ဥပ္ပါဒ၊ ပဝတ္တ၊ နိမိတ္တ၊ အာယုဟဏ၊ နိပ္ပတ္တိ၊ ပဋိသန္ဓိ၊ ဤခြောက်ရပ်ကိုပင်လျှင်၊ အနွယ၊ ဗျုတ်ရေက၊ အားဖြင့်။ အ ပြန်အလှန်ပြု၍၊ ထုတ်ဆောင်အပ်၏။ ထုတ်ဆောင်ဟန်ကား။ ဖြစ်ခြင်း ဥပ္ပါဒ၊ ရှိ၏ဟူသော်၊ ဖြစ်ခြင်း၊ အနုပ္ပါဒ၊ လည်း ရှိကောင်းရာသည် အပိုင်း။ ဥပ္ပါဒ၊ ဟူသော အနွယကို ထောက်၍၊ အနုပ္ပါဒ၊ ဟူသော၊

ဗျတိရေကကိုရအပ်၏။ ဤနည်းအတူ၊ ပဝတ္တ၊ ဟူသော်၊ အပဝတ္တ နိမိတ္တ
 ဟူသော်၊ အနိမိတ္တ၊ အာယုဟဏ၊ ဟူသော်၊ အနာယုဟဏ၊ နိဗ္ဗတ္တိ
 ဟူသော်၊ အနိဗ္ဗတ္တိ ပဋိသန္ဓိ၊ ဟူသော်၊ အပဋိသန္ဓိ၊ ဤသို့ အနွယ၊ ဗျတိ
 ရေက၊ အစုံအစုံ ထုတ်အပ်၏။ ယင်းသို့ အစုံအစုံ ထုတ်ပြီး၍။ အနွယ
 ခြောက်ပုဒ် ဟူသမျှကို၊ သာမိဿ၊ သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်အပ်၏။ ဗျတိရေက။
 ခြောက်ပုဒ် ဟူသမျှကို နိရောဓဿ သဒ္ဓါနှင့် ယှဉ်အပ်၏။ ယှဉ်ဘန်ကား။
 ရှေးဦးစွာ ဥပ္ပါဒ၊ ဟူသော ပုဒ်ကို၊ ဥပ္ပါဒေါသာဝိဿံ အနုပ္ပါဒေါနိရော
 မိဿံ၊ ဟူသည်တည်း။ ထို့တွင် ဥပ္ပါဒဟူသည် နှေးဘယ်ဥာဏ်၌ ပြဆို
 အပ်ခဲ့ပြီသည်အတိုင်း။ ဥပ္ပါဒေါ၊ ပဋိသန္ဓေန နေရခြင်းအစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
 သည်။ အနုကယောဇနာရသည်ပင်။ သာမိဿံ၊ ပုဒ်ကိုမူကား။ သာ
 မိဿံ။ ထိုထိုမျှားစွာ။ လူဇိလ်ပါတို့၏။ ဟင်းလျာ လက်သုတ်။ ပြုလုပ်
 အပ်သော ဝက်ကဲ့သို့။ ကိလေသာမာရ်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်၊ တို့သည်။ အ
 ဗန်ဗန် နှိပ်နင်းချက်။ သေမင်း၏ ဟင်းလျာလက်သုတ်။ ပရဘုတ်ရာ အာ
 ဟာရသည်။ ဟောတိ။ ဖြစ်၏။ ။ဤကဲ့သို့၊ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာ
 တော်ဘုရားကြီး အနုကယောဇနာတော် မူလသည်။ ဤသို့ ယောဇနာ
 တော်မူသည့် အနိပ္ပါယ်ကား။ ပဋိသန္ဓေန နေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်း
 ဥပ္ပါဒဟူသည်။ ဇာတိတရားပင် ဖြစ်သည်။ ထိုဇာတိတရား ဖြစ်ခဲ့လတ်
 သော်။ ဇာတိပစ္စယာ ဇရာမရဏံ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်သည်နှင့်အ
 ညီ။ အရှေ့ပြုဗ္ဗာအရပ်မှ။ နေမင်းထွက်လာလပ်သော် အနောက် လော
 ကဓာတ်သို့ ဝင်ရောက်ထွာ၊ ဓမ္မဘာ ဖြစ်သကဲ့သို့၎င်း။ နိယတဒိန္နာဒိဋ္ဌိ
 ကံသည်။ စင်စစ်ကံ အကျိုးပေး မြဲမြန်သကဲ့သို့၎င်း။ ထိုအတူပင်လျှင်။
 ပဋိသန္ဓေန နေရခြင်း ဇာတိတရား ဖြစ်ခဲ့လေပြီ တကား။ ထိုဇာတိတရား
 ကြောင့်၊ ကိုင်းကွရွတ်ယို၊ အိုမင်းခြင်းဇရာတရားနှင့် ခန္ဓာပျက်ပြိုနိုး သေ
 ဆုံးရခြင်း မရဏတရားကား။ ဖြစ်မြဲတံထွာ။ ဓမ္မတာဖြစ်၏။ ယင်းသို့
 ခန္ဓာငါးပါး၌။ မရဏတရား ဓမ္မတာအားဖြင့် ဖြစ်ပွားရခြင်းကိုပင်လျှင်။
 သေမင်းစားသည်ဟု လောကသင်္ကေတအလို ဆိုအပ်ရကား။ ပဋိသန္ဓေန
 နေသဖြင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ ဤခန္ဓာ ငါးပါးကြီးသည်။ အဆုံးတနေ
 ဝယ်။ သေမင်း၏ ဟင်းလျာ လက်သုတ် ပရဘုတ် သုံးဆောင်ရာ။ အာ
 ဟာရသဇ္ဇယ်။ အကယ်စင်စစ် ဖြစ်ရလေတော့သည်ဟု မှတ်ယူအပ်၏
 ဤသို့ နှလုံးပိုက်တော်မူ၍။ သာမိဿံ ပုဒ်ကို။ သေမင်း၏ ဟင်းလျာလက်
 သုတ်။ ပရဘုတ်ရာ အာဟာရ ဖြစ်၏ဟု ယောဇနာတော် မူသည်ကိုသိ။

ထိုကြောင့်။ ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ။မစ္ဆသဿ သမာမိဿံ။ ။ဟူ၍။
 ခန္ဓာငါးပါးကို သေမင်းအစာဖြစ်ကြောင်းကို ဟောတော် မူအပ်သည်
 ပင်။ ။ဘိက္ခဝေ။ ချစ်သားရဟန်းတို့။ ဣဒံ။ ဤသင်ချစ်သားတို့၏ ခန္ဓာ
 ကိုယ်သည်။ မစ္ဆသဿ။ သေမင်း၏။ သမာမိဿံ။ လက်သုပ် ဟင်း
 လျာ။ စားရာအစာသဖွယ်ဖြစ်၏။ ။ယင်းကဲ့သို့ သေမင်း၏၊ ဟင်းလျာ
 လက်သုပ်။ ပရဘုတ်ရန် အစာ ဖြစ်ရခြင်းကား။ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရ
 ခြင်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ပဋိသန္ဓေ တည်နေရခြင်းလည်း။ တထောင့်ငါးရာ
 ကိလေသာ တည်းဟူသော၊ ကိလေသမာရ်၊ သတ္တဝါတို့ကို နှိပ်ကွပ်၍။
 သံသရာဝဋ်မှ။ မကျွတ်မလွတ်ရ လေအောင်။ ရာဂစသော ကိလေသာ
 ကြော့ကွင်းတို့ကိုထောင်၍။ နှောင်ဖွဲ့တတ်သော။ မာရ်နတ်သား၏ အလို
 သို့ လိုက်ရခြင်းတည်းဟူသော၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော။
 ကိလေသမာရ်နှင့် ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့သည်။ အကြိမ်ကြိမ်အဖန်ဖန် သတ္တဝါ
 တို့၏။ သန္တာန်သို့ ဝင်ရောက်ကပ်ချင်း။ ဘိစီးနှိပ်နင်းပြီးလျှင် ကိလေ
 သာတို့ကို အရင်းခံ၍ ပြုအပ်သော၊ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံ၊ တည်းဟူ
 သော။ အဘိသင်္ခါရမာရ်ကို ဖြစ်ပွားစေလျက်။ ထိုအဘိသင်္ခါရ မာရ်မှ
 မကင်းသဖြင့်။ တေဘုမ္မက နယ်အတွင်း၌။ သေမင်း ခေါ်ဆောင်ရာသို့။
 မညင်းဆံ့နိုင်ဘဲ လိုက်ပါရခြင်းတည်း ဟူသော။ မစ္ဆမာရ်ကို ဖြစ်စေပြီး
 ခါ။ ထိုသေမင်း၏ ဟင်းလျာလက်သုပ်။ ပရဘုတ်ဖွယ်ရာ။ အစာအဟာ
 ရအဖြစ်ဖြင့်၊ ဖြစ်လေစေသည် ဟူသော အဓိပ္ပါယ်။ ထိုအဓိပ္ပါယ်ကို
 ထင်စိမ့်သောငှါ။ ငါတို့ဆရာတော်ဘုရားကြီး ဥပမာကို ဆောင်၍ မိန့်ဆို
 တော်မူသည်ကား။ ထိုထိုများစွာ လူမိုလ်ပါတို့၏။ မိမိတို့ အလိုရှိသော
 အခါကာလဝယ်။ ဟင်းလျာလက်သုပ်၊ ပြုလုပ် စီရင် နိုင်ရန်။ ဆံကွဲ
 ဆံညွှာ ယာဂုထမင်းတို့ကို။ ကြိုချက်၍ အသား တိုးတက်စိမ့်သောငှါ။
 မွေးမြူအပ်သော ဟင်းမျိုးဝက်ကဲ့သို့တည်းဟူ၊ ဥပမာကို ဆောင်တော်
 မူအပ်၏။ ဤဥပမာ စကားရပ်၌။ ဟင်းမျိုးဝက်ကို မွေးကြွေးသုတ်သင်
 ပြုပြင်ခြင်းသည်။ ထိုဝက်၏ အသက် ရှည်ကြောင်း ချမ်းသာစေကြောင်း
 စေတနာကောင်းဖြင့်။ အိမ့်ရှင်တို့က မွေးကြွေး ပြုပြင်အပ်သည်မဟုတ်။
 စင်စစ်သော်ကား။ အသား တိုးပွားစေကြောင်း။ တနေ့နေ့ဝယ် သုံးဆောင်
 ရန် အစာအာဟာရ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် သာလျှင်။ မွေးကြွေး စောင့်ရှောက်
 အပ်လေသည်။ ထိုနည်းတူစွာ ဒေဝပုတ္တမာရ် ကိလေသာ မာရ်တို့က။
 ခန္ဓာငါးပါးကြီးကို၊ ပစ္စည်းပစ္စယုပ္ပန်၏အဖြစ်ဖြင့်။ ကျေးဇူးပြုခါ ကူညီ

JO

အိပ်စေ ကြကုန်၏။ ထိုအခါ အာနန္ဒာအလောင်း၊ စူဠလောဟိတက။
ဘုရားအလောင်းမဟာလောဟိတအား။ ဝမ်းနည်းစကားဖြင့်၊ ပြောကြား
သည်ကား။ နောင်တော်မဟာလောဟိတ။ ဤအိမ်၌ စီးပွားရေးကိစ္စဟု
သမျှကို။ ကျွန်ုပ်တို့သာ ဆောင်ရွက် ရလျက်။ ကျွန်ုပ်တို့အား၊ မျက်
ကောက်ရိုး ဖွဲ့မျှကိုသာပေး၍။ သာလူကကိုကား ယာဂုထမင်းကို၊ ကြို
ချက်၍ ကြွေးမွေးကြလေသည်ဟု၊ ပြောကြား၏။ ထိုအခါ ဘုရားအ
လောင်း မဟာလောဟိတက၊ ညီထွေးစူဠလောဟိတ။ သင်သည် သာ
လူက၏၊ ယာဂုထမင်းကို၊ မတောင့်တလင့်၊ သာလူကကို၊ လက်သုပ်
ဟင်းလျာပြုလို၍။ အသား ပွါးများ စိမ့်သောငှါ။ ထိုသူတို့သည် မွေးမြူ
ကုန်၏။ နှစ်ရက် သုံးရက် လွန်သဖြင့်။ အမျိုးသတို့သွီးကို ထိမ်းမြား
လက်ထပ်သောအခါ သာလူကကို ညောင်စောင်းအောက်မှ ထုတ်၍။
ကျည်ပွေ့ဖြင့်။ ရိုက်သတ်၍။ အပိုင်းပိုင်းဖြတ်ခါ၊ ဤအိမ်သို့ရောက်လာ
ကုန်သော ဧည့်သည်တို့၏။ အစာ အာဟာရ ပြုလုပ်သည်ကို မြင်ရ
ကုန်အံ့ဆို၍။

မာ၊ သာလူကသပိဟယိ။ အာတုရန္တာနိဘုဉ္ဇတိ။
အပ္ပေါသုက္ကောဘူသံခါဒ။ ဇေတိဗာယုလက္ခဏံ။ ။
ဣဒါနိသောဣဝါဂတိံ၊ အတိတိ ယုတ္တသေဝကော။
အထဒက္ခသိသာလူကံ။ သယန္တိ မုသလုတ္တရံ။ ။

ဟူသော နှစ်ဂါထာတို့ကိုဆိုတော်မူ၏။ ။တတ။ ညီထွေးစူဠလော
ဟိတ။ တွံ သင်သည်။ သာလူကသ။ သာလူကပက်၏။ သုကရဘတ္တံ၊
ဝက်စာထမင်းကို။ မာပိဟယိ။ မတောင့်တလင့်။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။
အယံ။ ဤသာလူကသည်။ အာတုရန္တာနိ။ မိမိသေအံ့သော အစာတို့ကို။
ဘုဉ္ဇတိ။ စား၏။ အပ္ပေါသုက္ကော။ ကြောင့်ကြမဲ့ ဘူသံ။ ငါတို့စား
မြဲ။ ဤသည့်ဖွဲ့ကို။ ခါဒ။ သင်စားပါလော့။ ဇေတံ။ ဤအစာသည်။
ဗိဗာယုလက္ခဏံ။ အသက်ရှည်သော အဖြစ်၏။ မှတ်ကြောင်းလက္ခဏာ
အစာပေတည်း။ ။ဣဒါနိ။ ယခုအခါ၌။ ယုတ္တသေဝကော။ များစွာ
သော ပရိတ်သတ်အခြံအရံနှင့် ယှဉ်လတ်၍။ အတိတိ။ ဧည့်သည် ဖြစ်
သော။ သောပူရိသော။ ထိုထိမ်းမြားသော လောကျားသည်။ ဣဓ။ ဤ
အိမ်သို့။ အာဂတိံ။ လာလတ်သော်။ အထ၊ ထိုအခါ၌၊ မုသလုတ္တရံ။

သံကွေးတပ်သော ကျည်ပွေ့နှင့်တူသော အထက်နှုတ်ခမ်းရှိသော။ သာ
လူကံ၊ သာလူကကို။ သယန္တံ၊ သေခြင်းငှါ စင်းစင်း အိပ်သည်ကို။
ဒက္ခသိ၊ မြင်ရလတံ။ ။ ဤသို့ဘုရားလောင်း ဆိုတိုင်းပင်လျှင်။ ထိုနေ့မှ
နှစ်ရက်လွန်လတ်၍။ ထိမ်းမြားခြင်းသို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ သာလူက
ကိုသတ်၍၊ လက်သုပ် ဟင်းလျာ ပြုကြကုန်၏။ နွားညှိနောင်တို့သည်။
သာလူက၏ ပျက်စီးခြင်းကိုမြင်ကြရ၍။ ငါတို့၏ သုံးစားနေကြ ဖွဲ့ဟူသော
အစာအာဟာရပင်လျှင်။ အပြစ်ကင်း၍ ကောင်းမြတ်လေစွဟု၊ ကြံစည်
ကြကုန်၏။ သဗ္ဗညု ဘုရားမြတ်စွာသည်။ ဘုရားဖြစ်တော်မူပြီးမှ၊ ထို
အနက်ကို ပြအံ့သောငှါ။ ။

ဝိကန္တံ သူကရံဒိသ္မာ။ သယန္တံ မုသလုတ္တရံ။
ဇရဂ္ဂဝါရိဗန္ဓေသုံ။ ဝရမ္ဘာကံဘုသာမိဝ။ ။

ဟူသော၊ တတိယ ဂါထာကို ဟောတော်မူ၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ငါ၏
ချစ်သား ရဟန်းများတို့။ မုသလုတ္တရံ၊ သံကွေးတပ်သော စပါးထောင်း
ကျည်ပွေ့နှင့် တူသော။ အထက်နှုတ်ခမ်းရှိသော။ သူကရံ၊ သာလူက
အမည်ရှိသော ဝက်ကို။ ဝိကန္တံ၊ သေဘေးမှ ကြောက်သည် ဖြစ်၍။
ဟင်္ဂအော်ယောင်ရမ်း။ ငိုမြည်တမ်းလျက်။ သယန္တံ၊ သေခြင်းငှါ စင်း
စင်းအိပ်သည်ကို။ ဒိသ္မာ၊ ပက်ပါထင်ထင်၊ ရှုမြင်ကြရ၍။ ဇရဂ္ဂဝါ၊
နွားအိုနှစ်ကောင်၊ နွားညှိနောင်တို့သည်။ ဝါ၊ ညှိနောင်တရှင်း။ နွားအို
နွားမင်းတို့သည်။ အမှာကံ၊ ငါတို့၏။ ဘုသာမိဝ၊ ဘုသံဃဝ။ စားနေ
ကြအစာဖြစ်သော၊ ဖွဲ့သည်သာလျှင်။ ဝရံ၊ သေဘေးမှ ကင်းချေသဖြင့်။
မြတ်ပေစွတကား။ ဟူ၍။ ဝိဗန္ဓေသုံ၊ ဉာဏ်ချေပွင့်မြူး။ သံဝေကြွေး
လျက်။ အထူး ကြံကြလေကုန်၏။ ။ဤဇာတ်တော်လာ ဟင်းမျိုးဝက်
သည်။ မိမိသေရအံ့သော အစာတို့ကိုသာ စားသကဲ့သို့။ ထိုအတူ ဝဋ်
သုံးပါးကိုဒွိသော။ ဝဋ္ဋနိဿိတ ကုသိုလ် နှင့် နုစရိုက် အကုသိုလ် သည်။
ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတည်းဟူသော၊ မိမိ၏သေရအံ့သော၊ အစာ
မျိုးစင်စစ်သာ ဖြစ်ချေတော့တကားဟု၊ ပညာသတိ အသင့်ရှိကုန်လျက်။
ကုသိုလ်ကို ပြုကုန်သည်ရှိသော်။ သေရအံ့သော အစာနှင့် တူသော။
ပညာဘိသင်္ခါရမျိုးကို မသုံးစားမပိုက်မျိုးဘဲ။ အရိုးအစဉ်အားဖြင့်။ စား
နေကြ အစာနှင့်တူသော၊ ဘုရားအလောင်း သူတော်ကောင်းတို့ ထုံး

ဟောင်းစံဖို့၊ ကျင့်သုံးနေကြ၊ ဝိဝဇ္ဇ နိဿိတ ပါရမီ ကုသိုလ်ကိုပြုမှသာ
 လျှင်။ ဒီဃာယု လက္ခဏာနှင့်ကိုက်၍၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ဆိုက်မည်ဟု၊ သဘော
 ပိုက်လင့်ကုန်။ ထိုမှတစ်ပါး၊ ဤဇာတ်တော်ဝယ်။ “အာတုရန္တာနိဘုဉ္ဇတိ”။
 ဟူသော နုတိယပါဒ၌။ အာတုရန္တာနိ။ ပုဒ်ကို။ အာတုရန္တာနိ။ ပုဒ်
 ဖြတ်၍၊ အာတုရ၊ သဒ္ဓါသည်၊ ဤအရာ၌ မရဏဟောဖြစ်၍။ မရဏာ
 တုရကိုယူ၊ ဇရာတုရ၊ ဗျာဓာတုရ ကိုမယူလင့်။ ထိုစကားမှန်၏။ ခန္ဓ
 ဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာကြီး၌။ ဤခန္ဓာ ကိုယ်သည်။ ရှေ့၏ အဆင်းကဲ့သို့
 ပင်။ အဆင်းရှိစေကာမူ။ အမြဲမပြတ် ယိုစီးတတ်သော။ အနက်သဘော
 အားဖြင့်၊ အာတုရ သာ လျှင် မည်၏ဟု။ မိန့်တော် မူချေသည်။ ထို
 ကြောင့်။ “‘ဣဒဉ္ဇိသရီရံ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံပိ နိစ္စံပဉ္စရဋ္ဌေန အာတုရံ
 ယေဝနာမ’”။ ။ဟူ၍ မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ဟိ၊သစ္စံ မှန်၏။ ဣဒံသရီရံ၊
 ဤခန္ဓာကိုယ်သည်။ သုဝဏ္ဏဝဏ္ဏံပိ။ ရှေ့၏အဆင်းကဲ့သို့ အဆင်းရှိသော်
 လည်း။ ဝါ၊ ရှိပင်ရှိစေကာမူ။ နိစ္စံ၊ မချွတ်မလွှဲအမြဲပုံမှန်။ ပဉ္စရဋ္ဌေန၊
 ယိုစီးတတ်သော အနက်သဘောကြောင့်။ ဝါ၊ သဘောအားဖြင့်။ အာတု
 ရံယေဝနာမ၊ အာတုရသာလျှင်မည်၏။ ဝါ၊ နာကျင် တတ် ၍။ အာတု
 ရသာလျှင် မည်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤအဋ္ဌ ကထာကြီး အဆိုကို
 ထောက်ရှု၍။ ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အာတုရ မည်ကြောင်းကို သိအပ်၏။ အ
 ထူးအားဖြင့်ကား။ ဤခန္ဓာကိုယ်၏ အခြင်းဇရာတရားဖြင့်၊ ကျင်နာခြင်း။
 ဇရာတုရ၊ အနာရောဂါ တည်းဟူသော ဗျာဓိ တရားဖြင့်၊ ကျင်နာခြင်း။
 ဗျာဓာတုရ၊ ခန္ဓာပျက်ပြိုနိုးဆုံးသေရခြင်းမရဏဘရားဖြင့်။ ကျင်နာခြင်း။
 မရဏတုရ ဟူ၍ အာတုရအပြား သုံးပါး ရှိကြောင်းကို။ “တိဿော
 အာတုရာဟောန္တိ”။ ။ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ပြတော် မူအပ်သည် ဖြစ်၍။
 ဤအဋ္ဌကထာ၌ လာရှိသော အာတုရ သုံးမျိုးတွင်။ အရာ အား ဖြင့်။
 မရဏာတုရနှင့်သာ သက်ဆိုင်ခဲ့ရာကား။ ဤဇာတ်တော်လာ၊ အာတုရ
 ပုဒ်အရကို မရဏာ တုရကိုယူဟူ၍၊ ပေါ်ခဲ့ပေ သတည်း။ ။အန္တာ နိပုဒ်
 ကား။ ထမင်းအစာ။ အဟာရကို ဟော၏။ နှစ်ပုဒ်စပ်သဖြင့် သေအံ့
 သော အစာဟူ၍၊ ဆိုလိုသည်၊ ဤသို့ဟင်းမျိုးဝက်သည်၊ သေအံ့သော
 အစာကိုစား၍။ လူဗိုလ်ပါ တို့၏ သုံးဆောင်ရာ။ လက်သုပ် ဟင်းလျာ
 ဖြစ်ရသကဲ့သို့။ ဤအာဒိနဝ ဥာဏ်အရာ၌ လာသော ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း
 အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်ခြင်း ဥပ္ပါဒ။ ပဋိသန္ဓေနောက်။ စုတိရောက်အောင် ဖောက်
 လွှဲဖောက်ပြန်။ အဖန်ဖန်ဖြစ်ရခြင်း ပပတ္တ။ ဖြစ်လာဖွေကြ။ ကောဘုမ္မက

သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်ဟူသော၊ နိမိတ္တ။ ကုသိုလ်ကံ၊ အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါး
ကို။ ကြိုးစားအားထုတ်၊ လုပ်ကြံရခြင်း၊ အာယုဟဏ၊ ဘဝတဖန်၊
ဖောက်ပြန်အသစ်၊ ဖြစ်ရခြင်း နိဗ္ဗတ္တိ။ သံသရာနှောင်အိမ်၊ ပုဂ္ဂိုလ်ဆူဝေ
ဘုံသုံးထွေ၌၊ ပဋိသန္ဓေအမှန်။ အဖန်ဖန်နေရခြင်း၊ ပဋိသန္ဓေ၊ ဤခြောက်
ရပ် ခြောက်ဌာနစလုံးပင်လျှင်။ ကိလေသမာရ်၊ ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့က။
အဖန်ဖန်နှိပ်နင်းလျက်၊ သေမင်း၏ ဟင်းလျှာလက်သုပ်။ ပရဘုတ် သုံး
ဆောင်ရာ။ အာဟာရသာလျှင် ဖြစ်စေသောဌာနမျိုးဖြစ်ရကား။ စင်
စစ်သာမိဿံ ချည်းသာလျှင်ဖြစ်၍၊ ဤဥပ္ပါဒစသော ခြောက်ဌာန၏။
သာမိဿ မည်ခြင်းသည်လည်း။ ဝဇ္ဇာအာမိဿ၊ လောကအာမိဿ၊
ကိလေသအာမိဿတို့မှ၊ မလွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အာမိဿမည်
သည်ကိုသိ။ ထိုကြောင့်၊ အဗ္ဗကထာ၌။ “ဝဇ္ဇာမိဿ၊ လောကအာမိဿ၊
ကိလေသအာမိဿဟိ၊ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာသာမိဿမေ”။ ။ ဟူ၍ဖွင့်တော်
မူလေပြီ။ “ဝဇ္ဇာမိဿ၊ လောကအာမိဿ၊ ကိလေသအာမိဿဟိ၊ ငဋ်အာ
မိဿ၊ လောကအာမိဿ၊ ကိလေသအာမိဿ၊ တို့မှ။ အဝိပ္ပမုတ္တတ္တာ၊
မလွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ သာမိဿမေဝ၊ သာမိဿမည်သည်သာ
လျှင်၊ ဝါ။ အာမိဿနှင့်တကွဖြစ်သည်သာလျှင်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။
ဤအာမိဿမည်ကုန်သော။ ဥပ္ပါဒစသည်တို့ကို ချဲ့ရန်မလို။ ရှေးဘယ
ဉာဏ်၌ ချဲ့ပိုပြီးဖြစ်၏။ ထိုမှပြန်သောအားဖြင့်။ ပဋိသန္ဓေ ယူနေလွတ်
ကင်း။ မဖြစ်ရခြင်းဟူသော အနုပ္ပါဒ။ ပဋိသန္ဓေနောက်၊ စုတိရောက်
အောင်။ ဖောက်လွှဲဖောက်ပြန်၊ အဖန်ဖန် မဖြစ်ရခြင်းဟူသော အပဝတ္တ။
ဖြစ်လာ တွေ့ကြုံ၊ တောဘုမ္မက သင်္ခါရ ကာမဂုဏ်မှ။ အာရုံ သန့်ရှင်း၊
ကင်းလွတ်ခြင်းဟူသော။ အနိမိတ္တ။ ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံနှစ်ပါး
ကို။ လုပ်ကြံကြိုးစားအားထုတ်ခြင်း ဟူသော။ အနာယုဟဏ။ ဘဝ
တဖန်။ ဖောက်ပြန်အသစ်။ မဖြစ်ရခြင်းဟူသော အနိဗ္ဗတ္တိ။ သံသရာ
နှောင်အိမ် ပုဂ္ဂိုလ်ဆူဝေ။ ဘုံသုံးထွေ၌၊ ပဋိသန္ဓေအမှန်၊ တဖန်မနေရ
ခြင်းဟူသော။ အပဋိသန္ဓေ။ ဤခြောက်ရပ်ခြောက်ဌာနကား။ အာမိဿမှ
လွတ်သော နိရာမိဿလျှင်ဖြစ်၍။ “အနုဥပ္ပါဒေါနိရာမိဿံ” စသည်ဖြင့်
အသီးသီးယှဉ်အပ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ နိရာမိဿဟူသည်။ သေမင်း
၏ ဟင်းလျှာလက်သုပ်ပရဘုတ်ရန် အစာအာဟာရ မဟုတ်သည်ကိုပင်
နိရာမိဿဟူ၍ဆိုသည်။ ထိုသို့သော။ နိရာမိဿ သဘောကရားနှိုး
သည်လည်း သုံးဆယ့်တစ်တွင် မည်သည့်ဘုံမျှမရှိဘဲ။ နိဗ္ဗာန်ဘုံ၌သာ

ရှိချေရကား။ နိဗ္ဗာန်သည်၊ အာမိဿသုံးပါးမှ၊ အချင်းခပ်သိမ်းကင်းလွတ်
၍။ နိရာမိဿ မည်လေသည်။ ဤသို့နိရာမိဿမည်သော၊ နိဗ္ဗာန်နှင့်
အရတူသော။ အနုပ္ပါဒ၊ အပဝတ္တ၊ အစသည်လည်း။ နိဗ္ဗာန်ပင်လျှင်
တည်း။ ထို့ကြောင့်။ အဋ္ဌကထာ၌။ “အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တန္တိ၊ အာဒိနိဗ္ဗာန
မေဝ”။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တန္တိ၊ အာဒိ၊
အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တံ အစရှိသည်သည်။ ပါ။ အနုပ္ပါဒေါ၊ အပဝတ္တံ အနိ
မိတ္တံ၊ အနာယုဟနံ၊ အနိပ္ပတ္တိ၊ အပဋိသန္ဓိဟူသည်။ နိဗ္ဗာန်နမေဝ။ နိဗ္ဗာန်သာ
လျှင်တည်း။ ။ ယင်းသို့ နိဗ္ဗာန်ဖြစ်သောကြောင့် သာလျှင်။ ကိလေသ
မာရ်။ ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့၏။ အဖန်ဖန်နှိပ်နင်းခြင်းမှ။ ကင်းလွတ်လေရ
ကား။ မစ္ဆုရာဇာ သညာမည်လျှင်း။ ရှင်သေမင်း၏။ ဟင်းလျာ လက်
သုပ်စီမံပြုလုပ်၍။ သုံးဆောင် ပရဘုတ်အပ်သော။ အာဟာရမဟုတ် ဖြစ်
ချေတော့သတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရား
ကြီးသည်။ ဤနိရာမိဿပုဒ်ကို အနက် ယောဇနာတော်မူသောအခါ။ ။
နိရာမိဿ၊ ကိလေသမာရ်။ ဒေဝပုတ္တမာရ်တို့၏။ အဖန်ဖန်နှိပ်နင်းခြင်း။
ကင်းလွတ်လျက်။ သေမင်း၏။ ဟင်းလျာလက်သုပ်၊ ပရဘုတ်၊ အာဟာ
ရမဟုတ်သည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ ဟူ၍ ယောဇနာတော် မူလေ
သည်။ ဤသို့ယောဇနာခြင်းလည်း၊ အဋ္ဌကထာနှင့် အညီပင်တည်းဟု
သိ။ ။ ဤအာဒိနာ ဥပသေသနာ၌။ အဋ္ဌကထာ၌။ နိပ္ပတ္တိနှင့် ဇာတိ
နှစ်ပုဒ်သည်။ ဥပ္ပါပုဒ်၏၎င်း။ ပဋိသန္ဓိပုဒ်၏၎င်း။ ပရိယာယ် ဝေဝုဇ်
ဖြစ်ကြောင်း။ ဂတိနှင့် ဥပ္ပတ္တိနှစ်ပုဒ်သည်။ ပဝတ္တပုဒ်၏ ပရိယာယ်ဝေဝုဇ်
ဖြစ်ကြောင်း။ ဇရာစသည်တို့သည်။ နိမိတ္တပုဒ်၏ ပရိယာယ် ဝေဝုဇ်ဖြစ်
ကြောင်းကို မိန့်ဆိုပြီးခါ။ ဥပ္ပါဒ၊ ပဝတ္တ၊ နိမိတ္တ၊ အာယုဟန၊ ပဋိသန္ဓိ
အားဖြင့်။ နိပ္ပတ္တိပုဒ်မပါဘဲ။ အာဒိနာဥပသေသနာ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန ငါးပါး တို့မှ
ပြန်သောအားဖြင့်။ သန္တိပဒဥပသေသနာ ဖြစ်ရာဋ္ဌာန ပါးပါးအားဖြင့်။ ဥပသေသနာ
ဖြစ်ရာဋ္ဌာနဆယ်ပါးဖြစ်ကြောင်းကို။ “ဒသညာနပဇာနာတိ” ဟူသောပါဠိ
တော်ပါဠိကိုခွဲ၍ ဆိုတော်မူ၏။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး
ကား။ နိပ္ပတ္တိပုဒ်၊ ဇာတိပုဒ်၊ ဂတိပုဒ်၊ ဥပပတ္တိပုဒ်၊ ဇရာစသောအန္တော
ဂတပုဒ်တို့တွင်။ အဆုံးဖြစ်သော နိပ္ပတ္တိပုဒ်ကို။ အာဒိဒီပကနည်းအားဖြင့်
အသီး ထုတ်၍ဆိုရသော်။ ထိုမှကြွင်းကျန်ကုန်သော အန္တောဂတပုဒ်
များစွာတို့လည်း မှကြကုန်သေးကြောင်းကို။ သိစေခြင်းငှါ၎င်း။ ဥပ္ပါဒ
ပုဒ်နိပ္ပတ္တိပုဒ်တို့၏ အနက်ထူးကိုသိစေခြင်းငှါ၎င်း။ “ဒသညာနပဇာနာတိ

ပါဠိဝယ်။ ဒဿသန္နိာ သဒ္ဓါကား။ ဥနသန္နိာ ပေတည်းဟု။ ဥနသန္နိာ သံဝဏ္ဏနာနည်းကို၊ ဖွင့်လိုသောအားဖြင့်၎င်း။ ထိုသို့ဖွင့်ဆိုခြင်းဖြင့်။ အပြစ် မမြင်။ အကျိုးသာလျှင်၊ ထင်သည်ဖြစ်၍၎င်း။ နိပ္ပတ္တိပုဒ်ကို ထည့်သွင်း ၍။ ခြောက်ဌာန ပြုတော်မူလေသည်ဟု။ ဥပသေသနာဖြင့် ရှုအပ်၏။ အဋ္ဌက ထာ ပါဠိတော်တို့နှင့် မညီတကားဟု။ အပြစ်မဆိုအပ်။ ဤ၌ အထူးမေး ဘွယ်ရှိသည်ကို ဆိုဦးအံ့။

«ဥပ္ပါဒေါ သာမိသံ။ အနုပ္ပါဒေါ နိရာ မိသံ။ စသည်ဖြင့်၊ အစုံ အစုံ ပြုတော်မူ၍။ ဟောတော် မူခြင်းကား။ အကြောင်း အသို့ပါနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ ထိုအမေးကို။ ဤသို့ဖြေဆို အပ်၏။ အနုယအားဖြင့်။ ပြုအပ်သော အာဒိနဝဥပသေသနာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော။ ဗုဒ္ဓိပက္ခဥပသေသနာကို။ ဗျာတိရိက်အားဖြင့်ပြခြင်းငှါ။ အစုံအစုံပြု၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ တနည်းကား။ သင်္ခါရ တို့၏။ ကြောက်အပ်သည် ၏၊ အပြစ်ဖြင့် ထင်ခြင်းကြောင့်။ အပြစ်ကိုမြင်၍၊ ထိတ်လန့်သော နှလုံး ရှိသော ယောဂီအား။ ဘေးမရှိရာ၊ ဘေးဥပါဒ်ကုန်ရာ။ အပြစ်မရှိသော နိရာဒိနဝ၊ တရားသည်လည်း ရှိပါပေသတည်းဟု။ သက်သာရာ ဖြစ်စေ ခြင်းအကျိုးငှါ အစုံအစုံပြု၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ တနည်းကား။ ဥပ္ပါဒ ပဝတ္တ စသည်တို့ကို။ ကြောက်အပ်သည်၏ အပြစ်ဖြင့်။ ကောင်းစွာထင် လျက်ဖြစ်သော အာဒိနဝဥပသေသနာ၏။ အာနိသင်ကို ပြခြင်းငှါလည်း။ အစုံ အစုံပြု၍ ဟောတော်မူအပ်၏ဟု။ ဖြေဆို အပ်၏။ ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်၊ အနုယဗျာတိရိက္ခက၊ အစုံအစုံ ဟောတော်မူခြင်း အထူးကို သိ အပ်၊ မှတ်အပ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး။ ခန္ဓာငါးပါး။ ထိုရုပ်နာမ် တရားတို့၏။ ခယတ္တ။ ဝယတ္တကြောင့် အနိစ္စဖြစ်ပုံ၊ ဘယတ္တပိဋနတ္တကြောင့် ဒုက္ခဖြစ်ပုံ အသာရကတ္တ၊ အနိဿရတ္တ၊ အသ ဝတ္တနတ္တ၊ ကြောင့်၊ အနတ္တဖြစ်ပုံ အလုံးစုံကို ရှေ့၌ဆိုအပ်ခဲ့လေပြီ။

အာဒိနဝဥပသေသနာကိုဖွင့်ဆိုသည်ကားပြီးပြီ။

အာဒိနဝဥပသေသနာ၏ အခြားမဲ့၌။ နိဗ္ဗိဒါဥပသေသနာကို ဆိုပေအံ့။ နိဗ္ဗိဒါ ဥပသေသနာသည်ကား။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌။ ကုန်ပျောက်ပြုန်းတီး၊ ပျက်စီးခြင်း ၏အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်လာ လတ်သည် ရှိသော်၊ ပြီးငွေ့ဘွယ် အချင်း အရာကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့် ဖြစ်သော ဥပသေသနာကို နိဗ္ဗိဒါ

ဉာဏ်ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ နိဗ္ဗဒါဉာဏ်သည်၊ ဘယ်အခါ၌ ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ အာဒိနဝါနုပဿနာဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော ထိုယောဂါဝစ ရပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ခပ်သိမ်းကုန်သော သင်္ခါရ တရားတို့ကို အပြစ်အားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောနှင့် တကွဖြစ်သော။ အလုံးစုံသော ဘဝ၊ ယောနိ၊ဂတိ၊ ဝိညာဏ၊ဦတိ၊ သတ္တဝါသ၌ဖြစ်သော၊ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရားအပေါင်းငယ်၊ စက်ဆုတ်မုန်းတီး၊ ပြီးငွေ့ခြင်း။ နှလုံးမရွှင်၊ ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ ကိန်းပိုက်မပျော်၊ မမွေ့လျော်ခြင်းသည် ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ထိုယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား။ နိဗ္ဗဒါဉာဏ်သည် ဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။ ဥပမာ မည်သည်ကား။ တသွင်သွင် ရေအသည်တို့ဖြင့် စီးဆင်းသော၊ အနာ တတ်အိုင်ကြီး၏။ အနောက်မျက်နှာ ဗိတ္တကုဋ်တောင်ခြေရင်း၌၊ မွေ့လျော် သော ရွှေဟင်္သာမင်းသည်။ မစင်ကြယ်သော နွန်းစဏ္ဍား ရွာတံခါး၏ အနီး အိုင်ငယ်၌၊ မမွေ့လျော်နိုင်မူ၍။ အိုင်ကြီးခွန်နှစ်အိုင်တို့၌ သာလျှင်။ မွေ့လျော်လေသကဲ့သို့။ ထိုအတူလျှင်။ ဤယောဂီ ဟူသော ဟင်္သာမင်း သည်လည်း။ ကောင်းစွာထက်ဝန်းကျင်။ မြင်အပ်သော အပြစ်ရှိသော။ ပျက်စီးခြင်း သဘောတရားနှင့်တကွဖြစ်သော၊ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတရား အပေါင်း၌၊ မမွေ့လျော်တော့ချေ။ စင်စစ်သော်ကား၊ ဘာဝနာဟူသော မွေ့လျော်ရာ ရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဘာဝနာ၌ မွေ့လျော် ပျော်ပိုက် သော၊ ဝီတိနှင့် ပြည့်စုံချေရကား။ နှစ်ပါးကုန်သော အနုပဿနာ တို့၌ သာလျှင်၊ မွေ့လျော်တော့၏။ ဟုလိုသည်။ ထိုမှတစ်ပါး ရွှေချိုင့်၌ လှောင် ထားအပ်သော သားတို့၏မင်းဖြစ်သော ကေသရာဇာ ခြင်္သေ့သည်။ ရွှေ ချိုင့်၌ မမွေ့လျော် နိုင်ဘဲ။ ယူ ဇ နာ သုံး ထောင် အပြော ကျယ်သော ဟိမဝန္တာ၌သာလျှင်၊ မွေ့လျော်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ၊ ဤယောဂီဟူသော ခြင်္သေ့မင်းသည်လည်း။ ဒုဂ္ဂတိဘုံကို။ မဆိုထားဘိ၊ ကာမသုဂတိ အစ ရှိသော သုံးပါး အပြားရှိသော၊ သုဂတိ ဘုံ၌သော်လည်း။ မမွေ့လျော် တော့ပေ။စင်စစ်တမူကား။ သုံးပါးကုန်သော အနုပဿနာတို့၌ သာလျှင်။ မွေ့လျော်လေတော့၏ ဟုလိုသည်။ ထိုမှတစ်ပါး။ ငွေတောင်အတူ ကိုယ် လုံးဖွဲ့သော လက်ခြေလေးဘက် အမြီးနှာမောင်း သိုအိမ် တည်းဟူသော ဝတ္ထိကောသအားဖြင့်။ မြေ၌တည်သော ခွန်နှစ်ပါးသော အင်္ဂါရှိသော၊ ထင်ပေါ်ကျော်ဟိုး။ တန်ခိုး ကြီးမားစွာလျက်။ ကောင်းကင်၌ ပျံသွား နိုင်သော။ ဆဒ္ဒန် ဆင်မင်းသည်။ မြို့တွင်း မြို့လယ် ၌ မမွေ့လျော်။ ဟိမဝန္တာဝယ် ဆဒ္ဒန်အိုင်တော၌သာလျှင်။ မွေ့လျော်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ

ဤယောဂီဟူသော ဆင်မြတ်သည်လည်း အလုံးစုံလည်းဖြစ်သော တေ
 ဘုမ္မကသင်္ခါရ၌ မမွေ့လျော်တော့ဘဲ။ “အနုပ္ပါဒေါခေမံ”။ အစရှိသော
 နည်းဖြင့် နှလုံးသွင်းခြင်းရှေးရှိသောဥာဏ်ဖြင့်။ မြင်အပ်သောသင်္ခါရတို့၏
 ငြိမ်းရာ အမြိုက်နိဗ္ဗာန်၌ သာလျှင် မွေ့လျော်တော့၏။ ထိုအမြိုက်နိဗ္ဗာန်
 သို့ ညွတ်သော။ ကိုင်းသော။ ရှိုင်းသော စိတ်ရှိသည်သာလျှင် ဖြစ်လေ
 တော့၏။ ဟူလိုသည်။ ထိုကဲ့သို့ ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း နိဗ္ဗိဒါ
 ဥာဏ်ဖြစ်ပုံအချင်းအရာကို။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး
 သည်။ နိဗ္ဗိဒံပုန်။ ဇေကုန္တံပုန်။ ပဋိကုလံပုန်။ အနာလယံပုန်။ ဤလေးပုန်
 တို့ဖြင့်။ ထုတ်ဆောင်၍ပြတော်မူသည်။ ထိုကြောင့်။ “အဟောဝတနိဗ္ဗိဒံ”
 ဟူ၍၎င်း။ “အဟောဝတဇေကုန္တံ”။ ဟူ၍၎င်း။ “အဟောဝတပဋိကုလံ”။
 ဟူ၍၎င်း။ “အဟောဝတအနာလယံ”။ ဟူ၍၎င်း။ ငြီးငွေ့ဆင်ခြင်ခါ ပျိုး
 များရန် ပုန်တို့ကိုထုတ်တော်မူလေသည်။ ထိုလေးပုန်တို့တွင်။ နိဗ္ဗိဒံ၊
 ဟူသောပထမပုန်ဖြင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ထိုသို့ကုန်
 ပျောက်ပြုံးတည်း။ ပျက်စီးခြင်းမည်သည်။ ဪ ဘဝသုံးစုံ ဘုံလေ့မှာ
 ငြီးငွေ့ဘွယ်ရှိစွာ တကား။ ဟူ၍ပြတော်မူအပ်၏။ ဇေကုန္တံ ဟူသောပုန်
 ဖြင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ထိုသို့ ကုန်ပျောက် ပြုံးတည်းပျက်
 စီးခြင်းမည်သည်။ ဪ၊ ဖောက်ပြန် မဟာဘုတ်၊ ဟဒယ ရုပ်မှာ၊ စက်
 ဆုပ်ဖွယ် ရှိစွတကား၊ ဟူ၍ပြတော်မူအပ်၏။ ပဋိကုလံ။ ဟူသော
 တတိယပုန်ဖြင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ထိုသို့ ကုန်ပျောက်
 ပြုံးတည်းပျက်စီးခြင်းမည်သည်။ ဪ၊ နှလုံးမသာ အခါခါပင် ရှုံရှာ
 ဖွယ်ရှိစွတကား၊ ဟူ၍ပြတော်မူအပ်၏။ အနာလယံ။ ဟူသောစတုတ္ထ
 ပါဠိဖြင့်။ ဤခန္ဓာငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့၏။ ထိုသို့ကုန်ပျောက်ပြုံးတည်း
 ပျက်စီးခြင်းမည်သည်။ ဪ တတ်မက်ရှုမြော် မွေ့လျော်စရာမရှိပါ
 တကား။ ဟူ၍ပြတော်မူအပ်၏။ ဤအရာ၌ အထူးမှတ်ဘွယ်ကား။ နိဗ္ဗိ
 ဒါဥာဏ်ဟူသည်နှင့်၊ ရှေးဘယဥာဏ်၊ အာဒိနဝါနုပဿနာ ဥာဏ်နှစ်
 ပါးသည်။ အနက်သဘောအားဖြင့်တူ၏။ တူဟန်ကား။ အလုံးစုံကုန်
 သော သင်္ခါရတို့ကို။ ဘေးအားဖြင့်ရှုမှု။ ဘယဥာဏ်မည်သည်ဖြစ်၏။
 ထိုသင်္ခါရတို့၌ပင်လျှင်။ အပြစ်ကိုထင်စေသည်ဖြစ်အံ့။ အာဒိနဝါနုပဿ
 နာဥာဏ်မည်သည်ဖြစ်၏။ ထိုသို့သင်္ခါရတို့၌သာလျှင်။ မပျော်မမွေ့ ငြီး
 ငွေ့ခြင်းဖြစ်အံ့။ ထိုကဲ့သို့ ငြီးငွေ့ခြင်း ဖြစ်သောအခါ။ နိဗ္ဗိဒါနုပဿနာ
 ဥာဏ်မည်သည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဘယဥာဏ် အာဒိနဝါ နုပဿနာ ဥာဏ်

နှစ်ပါးနှင့်။ ဤနိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်။ အနက် သဘောအားဖြင့် တူ၏။
 ထိုကြောင့်၊ ကြောက်မက်ဘွယ်ဘေးအားဖြင့်။ ထင်ကုန်မြင်ကုန်သော၊
 တေဘုမ္မကသင်္ခါရတို့သည်ပင်လျှင်၊ ကြီးစွာသော အပြစ်တည်းဟူသော
 အာဒိနာအဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ထင်ကုန်တော့သည်ပင်။ ငြီးငွေ့ဖွယ်၊ နိဗ္ဗိဒ္ဓိ
 တဗ္ဗ။ အဖြစ်ဖြင့်လည်း။ ထင်ကုန်တော့သည်ပင်။ ယင်းသို့ထင်ကုန်ရ
 ကား။ သဘောအားဖြင့်၊ ဂျေးရှူထင်သော၊ ဘယတုပဋ္ဌာန ဉာဏ်တခု
 သည်ပင်လျှင်။ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိနာဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အားဖြင့်။ သုံး
 ပါးကုန်သောအမည်တို့ကိုရ၏ဟုလိုသည်၊ ထိုကြောင့်။ အဋ္ဌကထာ၌။ ။
 “ဘယတုပဋ္ဌနံကေမေဝ တိဏိနာမာနိလဘိ”။ ။ ဟူ၍ ရှေးပေါရာဏ
 ဆရာတို့ မိန့်တော်မူကြကြောင်းကို၊ သာဓက ထုတ်တော်မူ၏။ ။
 ဘယတုပဋ္ဌာနံ။ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတို့ကို။ ဘေးအားဖြင့် ရှေးရှူးထင်
 သော ဘယဉာဏ်သည်။ ကေမေဝ။ တပါးတည်းသာလျှင် ဖြစ်ချက်။
 တိဏိနာမာနိ။ သုံးပါးကုန်သောအမည်တို့ကို။ ဝါ။ ဘယဉာဏ်၊ အာဒိ
 နာဉာဏ်၊ နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်အားဖြင့်။ သုံးပါးကုန်သော အမည်တို့ကို။
 လဘိ။ ရ၏။ ။ ယင်းသို့၊ ပေါရာဏဆရာတို့ မိန့်ဆိုတော်မူကြခြင်းသည်။
 အကြောင်းယုတ္တိမဲ့မဟုတ်ချေ။ ။ “ယာစဘယတု ပဋ္ဌာနပညာ ယဉ္ဇ
 အာဒိနဝေညာဏံ ယာစနိဗ္ဗိဒါ၊ ဣမေဓမ္မာဧကတ္တာဗျဉ္ဇနမေဝနာနံ”။ ။
 ဟူ၍ ပါဠိတော်စကား၊ ထင်ရှားရှိချေရကား။ ယုတ္တိရှိပေစွာ။ ။ ဘယ
 တုပဋ္ဌာနေး။ ကြောက်အပ်သောအားဖြင့် ထင်ခြင်း၌။ ယာစပညာ။ အကြင်
 ပညာသည်၎င်း။ ယဉ္ဇအာဒိနဝေညာဏံ။ အကြင် အာဒိနာ ဉာဏ်သည်
 ၎င်း။ ယာစနိဗ္ဗိဒါ၊ အကြင် နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်သည်၎င်း၊ ဣမေဓမ္မာ။ ဤတရား
 တို့သည်။ ဧကတ္တာ။ အနက်အားဖြင့်၊ တူကုန်၏၊ ဗျဉ္ဇနမေဝ။ သဒ္ဓါမျှသည်
 သာလျှင်၊ နာနံ။ ထူး၏။ ။ ဤသို့ ကျမ်းဂန် အဆိုအလာကို ထောက်ရှု၍။
 ထိုဉာဏ်သုံးပါးတို့၏ အနက်တူ၊ သဒ္ဓါ ထူးဖြစ်ဟန်ကိုသိအပ်၏။ ။

နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်ကိုဖွင့်ဆိုသည်ကားပြီးပြီ။

နိဗ္ဗိဒါဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ်ကို ဆိုပေအံ့။
 မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ်ဟူသည်ကား။ ခန္ဓာပါးပါးတို့ကို၊ မီးပုန်းကြီးကဲ့သို့
 ထင်၍၊ ထိုခန္ဓာတို့မှလွတ်ရာ လွတ်နှင့်ဆင်ခြင်ခြင်း အစွမ်းဖြင့်ဖြစ်သော
 ဉာဏ်မျိုးကို၊ မုဉ္ဇိတုကမျတာဉာဏ် ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ထိုမုဉ္ဇိတုကမျ

တာ ဥာဏ်သည်။ ဘယ်အခါ၌ဖြစ်သနည်း ဟူမူကား။ ဧဝံအပ်ခဲ့ပြီးသော နိဗ္ဗိဒါဥာဏ်ဖြင့်တောဘုမ္မက၌ ငြိမ်းငွေ့ခြင်း။ တောဘုမ္မကနှင့်ဆန့်ကျင်ခြင်း၊ တောဘုမ္မကဝယ် မွေ့လျော်နှစ်ချိုက်၊ မပျော်ပိုက်ခြင်းဖြစ်သော။ အာစာရ ကုလပုတ္တ အမျိုးကောင်းသားအား။ အလုံးစုံသော ဘဝ၊ ယောနိဂတိ။ ဝိညာဏ၊ ဗြဟ္မာ။ သတ္တဝါသ၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ပျက်ခြင်း သဘော ရှိကုန် သော သင်္ခါရတို့တွင်။ တခုသော သင်္ခါရ၌ သော်လည်း။ ယောဂီ၏စိတ် သည်၊ မကပ် မပြေသည် ဖြစ်၍။ တဏှာ တည်း ဟူ သော ကြိုးဖြင့်။ မဖွဲ့ မမိချေရကား။ အလုံးစုံသော တောဘုမ္မကသင်္ခါရအပေါင်းမှ၊ လွတ်ခြင်း ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ အလိုရှိသည်ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ လွတ်လိုခြင်း၊ ထွက် မြောက်လိုခြင်း ဖြစ်ဟန်ကို။ ဥပမာအားဖြင့်။ အဋ္ဌကထာဆရာတို့ ပြဿန တော်မူသည်ကား။ ။ပိုက် ကွန်ရက်အတွင်းသို့ဝင်ရောက်သောငါး၎င်း။ ဖြေ၏ခံတွင်းသို့ ရောက်သော ဘား ၎င်း။ လှောင်ချိုင့်၌ ထည့်သွင်းအပ် သော တောကြက်၎င်း။ မြဲမြန်ခိုင်ခန့်သော ကြော့ကွင်းသို့ ဝင်ရောက်မိ သော၊ သမင်၎င်း။ အလမ္ပာယ်၏ လက်သို့ရောက်သော ဖြေ၎င်း။ ကြိုး စွာသောညွှန်တွင်းသို့ သက်ဆင်းမိသောဆင်၎င်း။ ဂဠုန်မင်း၏ ခံတွင်းသို့ ရောက်သော နဂါးမင်း၎င်း။ ရာဟု အသူရိန် ခံတွင်းသို့ ရောက်သော လမင်း၎င်း။ ရန်သူတို့ သည် ခြံရံအပ်သော ယောက်ျား၎င်း။ ဤသို့ဆို အပ် ကုန်ပြီးသော၊ ငါးအစရှိသော သတ္တဝါ အပေါင်းတို့သည်။ ထို ထိုပိုက် ကွန် အစရှိသော၊ အနှောင် အဖွဲ့မှ လွတ်လို ထွက်မြောက်လို ကုန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ။ နိဗ္ဗိဒါဥာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော ယောဂီ၏စိတ် သည်။ အလုံးစုံသော တောဘုမ္မကသင်္ခါရ တရားအပေါင်းမှ၊ လွတ်ခြင်း ထွက်မြောက်ခြင်းငှါ။ အလိုရှိသည်ဖြစ်၏။ ထိုအခါဆိုအပ်ပြီးသောနည်းဖြင့် တောဘုမ္မကသင်္ခါရအလုံးစုံတို့၌၊ တတ်စွမ်းခြင်း အာလယကင်းသည်ဖြစ် ၍၊ အလုံးစုံသောတောဘုမ္မကသင်္ခါရမှ၊ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသောယောဂီ အား။ မုဉ္ဇိတုကမျှတာဥာဏ်သည် ဖြစ်၏။ ဤမုဉ္ဇိတုကမျှတာ ဥာဏ် ၌။ ဝိပဿနာ အထူးမရှိပြီ။ နိဗ္ဗိဒါ ဥာဏ်၌ ဧဝံအပ် ခဲ့ပြီးသော၊ ခွန်နှစ် ပါး သော အနုပဿနာ၊ သုံးပါး သော အနုပဿနာ တို့ဖြင့်။ နိဗ္ဗိဒါဥာဏ် ကို ဖြစ်စေသော ယောဂီ အားသာလျှင် ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ခွန်နှစ်ပါး သောဝိပဿနာ။ သုံးပါးသော ဝိပဿနာဖြင့် လုလ္လင်ပြု၍။ မုဉ္ဇိတုကမျှတာ ဥာဏ် ကို ဖြစ် စေ အပ် ၏ ဟူ၍၊ ဆရာတို့ ဆိုကြကုန်၏။ ငါတို့ကျေး ဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးကား။ မုဉ္ဇိတုကမျှတာ ဥာဏ်၌၊ ဆင်ချင်

ရန် လေးရပ်ကို ထုတ်တော်မူအပ်၏။ ထိုလေးရပ်ကား။ ။ “တတော
ကဒါမုဉ္ဇေယျံ” ဟူ၍၎င်း။ သာဓုဝတမုဉ္ဇနံ ဟူ၍၎င်း။ သာဓုဝတအပဂမနံ
ဟူ၍၎င်း။ “သာဓုဝတနိဗ္ဗူတံ” ဟူ၍၎င်း။ ။ ဤသို့လေးရပ် ထုတ်ဆောင်
တော်မူအပ်၏။ ထိုလေးရပ်တို့တွင်။ “တတောကဒါမုဉ္ဇေယျံ” ဟူသော။
ပဋ္ဌမပါဠိဖြင့်။ ထိုသို့ပူပြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းမှ။ အဘယ်အခါ၌ ငါသည် စင်
စစ်မချွတ်။ ကင်းလွတ်ရပါအံ့နည်း။ ဟူသော အနက်သဘောကိုပြတော်
မူအပ်၏။ “သာဓုဝတမုဉ္ဇနံ” ဟူသော ဒုတိယ ပါဠိဖြင့်။ စင်စစ် မချွတ်။
ကင်းလွတ် ရမူကား။ ချမ်းသာ ညွတ်ပြောင်း၊ ကောင်းလေ့တကား။ ဟူ
သော အနက် သဘောကို ပြတော် မူအပ်၏။ သာဓုဝတအပဂမနံ။ ဟူ
သော၊ တတိယပါဠိဖြင့်။ ချုပ်ပျောက်သန့်စင် ဖယ်ကြဉ် ရမူကား။ ချမ်း
သာညွတ်ပြောင်း။ ကောင်းလေ့ တကား ဟူသော အနက် သဘောကို
ပြတော်မူအပ်၏။ “သာဓုဝတနိဗ္ဗူတံ” ဟူသော စတုတ္ထပါဠိဖြင့်။ အခါ
ခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းလေ မူကား။ ချမ်းသာ ညွတ်ပြောင်း။ ကောင်းလေ့ တ
ကား။ ဟူသော အနက်ကို ပြတော်မူအပ်၏။ ဤအရာ၌ ပဋ္ဌမပါဠိအရ
ထိုသို့ပူပြင်း ဆင်းရဲခြင်းဟူသည်။ အဘယ်ပါနည်း ဟုမေး နှစ်ခဲသော်
ဤခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ ပဋိသန္ဓေနေရခြင်း အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်ခြင်းသည်၎င်း။
စုတိခကင်းပျက်စီးခြင်းသည်၎င်း။ ထိုသို့ပူပြင်း ဆင်းရဲခြင်းပင် ဖြစ်၏ဟူ
၍ ဖြေဆိုအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ “ဥပ္ပဇ္ဇနာနိဇ္ဇန” ဟူသည်။ ဒုက္ခဒုက္ခ နှင့်။
အတိဒုက္ခ တို့၏ဖြစ်ကြောင်း ဖြစ်၍။ ထိုကဲ့သို့ ပြင်းထန်စွာသော။ ဒုက္ခ
ဒုက္ခနှင့် အတိဒုက္ခ ဟူသော ဆင်းရဲခြင်းမှ၊ ကင်းလွတ်စေရန်၊ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ မုဉ္ဇိတုကမျတာဥာဏ်ဖြင့် ဆင်ချင်ခြင်းဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။ ထို
နှစ်ရပ်တွင်။ ဒုက္ခ ဒုက္ခဟူသည်ကား။ အဆင်းရဲကြီး၊ အဆင်းရဲငယ်တို့
ဖြင့်။ နေ့ည၌မစဲ၊ အမြဲဆက်သွယ်၍ သွတ်လှယ် မပြတ် အခါခပ်သိမ်း။
နှိပ်နင်း သဖြင့်။ သီးစွာ ဆင်းရဲ ပင်ပန်း ခြင်းပေတည်း။ ထိုကဲ့သို့ဆင်းရဲ
ပင်ပမ်းခြင်းသို့ ရောက်ချေ ရကား။ ဒုက္ခ ဒုက္ခဟူသည်။ ဤပုဒ်ကိုဒုက္ခ
အ, ဒုက္ခဟူ၍။ ပုဒ်ဖြတ်ပြီးလျှင်။ ခြေးဒုက္ခသဒ္ဓါဖြင့် ဆင်းရဲကြီးဟူသောအ
နက်။ နောက် အ, ဒုက္ခ သဒ္ဓါဖြင့်။ အ, အက္ခရာကို အငယ်ဟော ခုဒ္ဒက
အနက်ကြံယူ၍။ ဆင်းရဲငယ်ဟူသောအနက်ကို ဟောပြသည်ဟု။ နှလုံး
ဘော်မူခါ။ ထိုဒုက္ခဒုက္ခပုဒ်ကို၊ ဆင်းရဲ ကြီးငယ်။ သွတ် လှယ် နှိပ်နင်း
ပင်ပမ်းခြင်းသို့ ရောက်၏ ဟူ၍။ ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ အနက်ယောဇ
နာတော်မူခြင်းကိုသိ။ ။ အတိဒုက္ခ၊ ဟူသည်ကား။ ဆင်းရဲခြင်းဟူဟူ

သမျှသို့ထက်၊ ဆထက်တန်ပိုး။ တိုးကြီးတိုး၍။ အထူးအချွန်၊ အလွန်အကဲ
အားဖြင့်၊ ဆင်းရဲခြင်းမျိုး မကသော။ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက်၏။ ဟူသ
တည်း။ ထိုအနက်ကို အတိသဒ္ဓါဖြင့် ပြတော်မူ၏။ ဥပမာကား။ ရာဇ
ဝတ်မင်းဒဏ်သင့်ရောက်သောသူကို။ လက်ဝက်တိုင်၌တင်၍။ လက်
နှစ်ဖက်၊ ခြေနှစ်ဖက် တို့ကို။ သံမှိုရိုက်ပြီးလျှင်။ ထက်စွာသော လှန်သွား
ဖြင့်။ ရာဇဝတ်ကောင်၏။ ရင်ညွန့် ရင်သားတို့ကို။ လှန်ချက်ရေပေါင်း
အကြိမ် တရာ ထိုးဆွ၍ သတ် စေဟု။ မင်းသည် အမိန့်ပေး၏။ ထို ကဲ့ သို့
အမိန့်ပေးတိုင်း ဝင်လျှင်။ လှန်ချက်ရေပေါင်း အကြိမ်တရာထိုးဆွ၍ သတ်
ကြကုန်၏။ ယင်းသို့ သတ်ကြကုန်သော်လည်း။ အသက် မသေဘဲရှိ
ကြောင်းကို။ မင်းအား တင်လျှောက်၍။ ဒုတိယ တကြိမ်။ လှန်ချက်ရေ
တရာပင် ထိုးဆွ၍ သတ်စေသည် အတိုင်း။ သတ်ကြ ပြန်ရာ။ မသေ၍။
တတိယအကြိမ် လှန်ချက်ရေ တရာ၊ ထိုးဆွ၍သတ်ကြပြန်ကုန်၏။ ယင်း
သို့လှန်ချက်ရေပေါင်း သုံးရာတိတိ ထိုးဆွ သတ်ဖြတ်ခြင်းကို ခံရသော
ရာဇဝတ်မင်းဒဏ် သင့်ရောက်သော ယောက်ျား၏ ဆင်းရဲပင်ပမ်းခြင်း
သည်။ ဤလူ့ပြည်ဝယ်၊ အတိုင်းမသိသော ဆင်းရဲပင်ပမ်းခြင်းမျိုး ဖြစ်
ချေသည်။ ယင်းသို့ဖြစ်သော်လည်း။ ထိုသူသည်။ မည်မျှလောက်ပင်။ ဆင်းရဲ
ပင်ပမ်းစေကာမူ။ မဟာအဗ္ဗိဒါအစရှိသော ငရဲရှစ်ထပ်၌ ကျက်ရခံရကုန်
သော၊ ငရဲသူ ငေးသား တို့၏။ ခံရကျက်ရသော ငရဲဒုက္ခနှင့် နှိုင်းစာသော်
ရှေးကသီးခန့်မျှပမာဏရှိသောကျောက်ဆိုင်ကျောက်ခဲနှင့်၊ အမြင့်ယူဇနာ
ငါးရာရှိသော၊ ဟိမဝန္တာတောင်မင်းချင်းချင်း ကူးခြားဘိသကဲ့သို့။ အ
ဆင်းရဲခြင်းအဖွန်ပင်ကွာခြားကြ၏။ လက်ဝက်တိုင်ဝယ် လက်ခြေလေး
ဘက်တို့ကိုသံမှိုနှုတ်လျက်၊ လှန်ချက်ရေသုံးရာထိုးဆွခြင်းကိုခံရသော။ ရာဇ
ဝတ်ကောင်၏ဆင်းရဲဒုက္ခသည်။ ဂြောက်သီးခန့်မျှပမာဏသာလျှင်ရှိ၏။ ငရဲ
သူငရဲသားတို့၏ဆင်းရဲဒုက္ခကား။ အမြင့်ယူဇနာငါးရာရှိသော၊ ဟိမဝန္တာ
တောင်မင်းပမာဏသဖွယ် ဖြစ်၏ ဤသို့သောအထူးအချွန် အလွန်ဆင်း
ရဲခြင်းကို။ ယူစေခြင်းငှါ အတိသဒ္ဓါဖြင့်။ ပြတော်မူအပ်၏။ ထိုကြောင့်၊
ထိုအတိဒုက္ခံ ပါဠိကို၊ အလွန် အကဲ၊ ဆင်းရဲခြင်းသို့ ရောက် ၏။ ဟူ၍
အနက်ယောဇနာတော်မူလေသည်။ ထိုကဲ့သို့၊ ဒုက္ခဒုက္ခ၊ အတိဒုက္ခတုံး၊
လုံးလုံး ဖြစ်၍။ မီးပုံ ကြီး အလား၊ ခန္ဓာငါးပါး တည်း ဟူသော။ အပူ အ
ပြင်း။ ဆင်းရဲခြင်းမှ အဘယ်အခါ၌ငါသည်။ စင်စစ်မခွတ် ကင်းလွတ်ပါ
အံ့နည်း ဟုဆင်ခြင် နှစ်နောလျက်။ “တတော ကဒါမှဇ္ဈေယျံ” သိုလို

သည်။ ။တတော။ ထိုသို့ပူပြင်း၊ ဆင်းရဲခြင်းမှ။ ကဒါ။ အဘယ်အခါ၌။
 အဟံ၊ ငါသည်။ မုဇ္ဈယျံ။ စင်စစ်မချွတ်။ ကင်းလွတ်ပါအံ့နည်း။ ။
 ဤကား။ “တတောကဒါမုဇ္ဈယျံ”။ ပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်။ ။ထိုကဲ့သို့ကင်း
 လွတ်လိုသည်အတိုင်း။ စင်စစ်မချွတ်၊ လွတ်ရာလွတ်ကြောင်းကို။ ဆင်
 ခြင်သော်။ ပုညာပုညအာနန္ဒ၊ ဟူသော၊ အဘိသင်္ခါရ မီးဇာမျိုးကို
 စိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ ယင်း ခန္ဓာငါးပါး တည်းဟူသော မီး
 ပုံကြီး၏ပွားစီးတောက်လောင်ခြင်းရှိနေသည်ဖြစ်၍။ ထိုသို့သောမီးဇာမျိုး
 ကို စိုက်ပျိုးပြုစုခြင်းမှ ကင်းဝေးရပါမူကား။ ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော
 မီးပုံကြီး၏။ ပွားစီးဘခန်းမီးမကူးမသန်း၊ မလောင်မကြွမ်းနိုင်လေတော့
 သဖြင့်။ မည်သည့်ချမ်းသာနှင့်မျှမတူဘဲ။ ချမ်းသာဟူသမျှ အပေါင်း
 တို့၏။ ညွတ်ပြောင်းရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော၊ ပရမသုခသို့ ရောက်ကြောင်း
 ဖြစ်ချေရကား။ ကောင်းလေစွတကားဟု။ ဥာဏသွားမြှော်ရှု၍။ ။
 “သာရဝတမုဇ္ဈနံ”။ ။ဟူသိုသည်။ ။မုဇ္ဈနံ။ စင်စစ်မချွတ်။ ကင်းလွတ်
 ရမူကား။ သာရဝ။ ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း။ ကောင်းလေစွတကား။ ။
 ဤကား။ “သာရဝတမုဇ္ဈနံ”။ ပါဠိ၏အဓိပ္ပါယ်။

ထိုကဲ့သို့။ ခန္ဓာငါးပါးတည်းဟူသော မီးပုံကြီး၏။ မီးဇာမျိုးကို
 စိုက်ပျိုးအားထုတ်ပြုလုပ်ခြင်းမှကင်းစေ၍ ဗေါဓိသမ္ဘာရ တည်းဟူသော
 ဗေါဓိသုံးပါး၏ အဆောက်အဦးကို ပြုခြင်းသည်။ ပါရမီကုသိုလ်ပင်ဖြစ်
 ၏။ ထိုပါရမီကုသိုလ်သည်လည်း။ အဝိဇ္ဇာနုသယ။ တဏှာနုသယ၊
 နှစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ခြံရံခြင်းအရင်း ရှိခြင်းကြောင့်သာလျှင်။ ကုသိုလ်ဟု ဆို
 ရ၏။ အကယ်၍ အနုသယနှစ်ပါး ခြံရံခြင်း အရင်းမရှိခြင်း ဖြစ်ခဲ့အံ့။
 ကုသိုလ်ဟုမဆိုရတော့ပြီ။ ကြိယာဟူ၍ သာလျှင်ဆိုရ၏။ ဤကဲ့သို့
 သေက္ခာယထဇဉ်တို့၏ သန္တာန်၌။ ကုသိုလ်အကုသိုလ်နှစ်ရပ်၊ ဥပါဒ်ဖြစ်
 ပေါ်ခါ၊ ခန္ဓာတည်းဟူသော မီးပုံကြီးအတောမသတ်ဘဲ။ တလောင်ထဲ
 လောင်ကြွမ်းလျက်။ ကမ္ဘာမြင့်ရှည်စွာ၊ တည်နေရခြင်းသည်။ အရဟတ္တမဂ်
 ဖြင့်။ ယခင် အနုသယနှစ်ပါးကို။ အကြွင်းမဲ့ မပယ်မဖြတ် မသတ်ရ
 သေးသောကြောင့် သာတည်း။ ထိုကြောင့်၊ အကြွင်းမဲ့ ပယ်ဖြတ်၍။
 အဇ္ဈတ္တကိုယ်တွင်းသို့ မရောက်ရလေအောင်။ မီးပုံကြီး၏။ မျိုးစေ့သ
 ဖွယ်ဖြစ်ကုန်သော။ အနုသယနှစ်ပါးတို့ကို။ ချုပ်ပျောက်သန့်စင်အောင်။
 ဖယ်ကြဉ်ရမူကား။ မည်သည့် ချမ်းသာနှင့်မျှမတူဘဲ။ ချမ်းသာဟူသမျှ
 အပေါင်းတို့၏။ ညွတ်ပြောင်းဦးစိုက်ရာ၊ နိဗ္ဗာန်ဟူသော ပရမသုခသို့

ရောက်ကြောင်းဖြစ်ချေရကား။ ကောင်းလေစွတကားဟု၊ ဥာဏ်သွား
 မြော်ရှု၍။ “သာဓုဝတအပဂမနံ” ဟူလိုသည်။ အပဂမနံ၊ ချုပ်
 ပျောက်သန့်စင်။ ဘဲကြည်ရမူကား။ သဓုဝတ။ ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း။
 ကောင်းလေစွတကား။ ။ ဤကား။ “သာဓုဝတအပဂမနံ” ပါဠိ၏
 အဓိပ္ပါယ်။ ၊ ထိုကဲ့သို့။ မီးပုံကြီးအလား။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ ပူရှန်
 ထန်ပြင်း။ သီးစွာသောဆင်းရဲခြင်းတည်းဟူသော။ ဒုက္ခဒုက္ခနှင့်။ အတိ
 ဒုက္ခတို့၏။ ဖြစ်ရာဖြစ်ကြောင်းသည်။ အနုသယနှစ်ပါးပင်တည်း။ ထိုအ
 နုသယနှစ်ပါးကို။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အဆုံးတိုင်ပယ်ဖြတ်ပြီးဖြစ်တော်
 မူကြကုန်သောဘုရားမြတ်စွာ ရဟန္တာအရှင်တို့၏။ ခန္ဓာသော်လည်း။
 ကိလေသာဝဋ် ကမ္မဝဋ်ဟူသော။ ဝဋ်နှစ်ပါးမှ သာလျှင် လွတ်မြောက်
 တော်မူကြ၍။ ဝိပါကဝဋ်မှမူကား။ လွတ်မြောက်တော် မမူကြသေးသ
 ဖြင့်။ ခန္ဓာဝန်ကို ထမ်းဆောင်လျက်ပင် ရှိတော်မူကြရလေသည်။ ထို
 စကားမှန်၏။ အဝိဇ္ဇာတဏှာဥပါဒါနိသည်။ ကိလေသာဝဋ်တည်း။ ထို
 ကိလေသာဝဋ်ကို မဂ်လေးတန် တို့ဖြင့်။ အစဉ်အတိုင်း ပယ်ပြီးဖြစ်၏။
 ထိုကြောင့်။ ရဟန္တာဖြစ်သောအခါ ထိုကိလေသာဝဋ်ခပ်သိမ်းမှ ငြိမ်း
 လေတော့၏။ ဟူလိုသည်။ ကမ္မဘဝ တစိတ်နှင့် သင်္ခါရတို့သည်။ ကမ္မဝဋ်
 မည်၏။ ထိုကမ္မဝဋ်ကိုလည်း။ ကမ္မက္ခယ သတ္တိအထူး ရှိသည်ဖြစ်၍၊
 ကုသိုလ်ကံ အကုသိုလ်ကံ နှစ်ပါးလုံးကို။ ကုန်စေတတ်သော အရဟတ္တ
 မဂ်သို့ရောက်သောအခါ။ ထိုမဂ်ဖြင့်။ ပယ်ပြီးပင်ဖြစ်၏။ ထိုကြောင့်။
 ရဟန္တာဖြစ်သောအခါ။ ကမ္မဝဋ်ခပ်သိမ်းမှ၊ ငြိမ်းလေတော့၏ ဟူလို
 သည်။ ဝိညာဉ်၊ နာမ်ရုပ်၊ သဏ္ဌာယတန၊ ဖဿ၊ ဝေဒနာ၊ ဇာတိ၊ ဇရာ
 မရဏသည်။ ဝိပါကဝဋ်မည်၏။ ထိုဝိပါကဝဋ်ကိုကား။ မည်သည့်
 မဂ်မျှမပယ်ဖြတ်။ မသတ်နိုင်မူ၍။ အနုပါဒိသေသ၊ ခန္ဓာပရိနိဗ္ဗာန် စံ
 လွန်မှသာလျှင်။ ခန္ဓာဝန်တည်းဟူသော ဝိပါကဝဋ်မှ လွတ်မြောက်ခွင့်
 ကိုရ၍။ ဤအခါခပ်သိမ်းဧပြိမ်းတော် မူကြရလေသည်။ ခန္ဓာဝန်ကိုမချရ
 သေးမူကား။ ဝိပါကဝဋ်မှမလွတ်သေး၍။ ဧပြိမ်းသည်ဟုမဆိုနိုင်။ ထို
 စကားမှန်၏။ ပရိနိဗ္ဗာန်ခံအံ့ဟု၊ တပည့်သားတော်တို့က၊ ရွှေနားတော်
 ကြား၊ တင်လျှောက်ထားသောအခါ။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလင့်တော့ဟု။ ခွင့်ပေး
 တော်မူကလည်း။ သေခြင်း၏ ကျေးဇူးကို ချီးမွန်းရာရောက်၏။ တားမြစ်
 တော်မူကလည်း။ ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ငင်ဆွဲတန့်ရပ် စေရာ ရောက်၏။
 ထိုကြောင့်။ ဘုရားမြတ်စွာတို့သည်။ ဆိတ်ဆိတ်သာလျှင် နေတော်မူကြ

လေသည်။ ဤကိုထောက်ရှု၍၎င်း။ မိထွေးတော် ဂေါတမီသည်။ မြတ်စွာ
ဘုရားအား ရှိခိုးသောအခါ။ ။ “မိနီဇိဝမဟာဝိရ။ ကပ္ပံတိဋ္ဌမဟာမုနိ” ။
မဟာဝိရ၊ ကြီးသော လုတ္တရိတော်မူသော။ မဟာမုနိ၊ သားတော်ထု
လွတ်။ ဘုရားမြတ်။ မိနီ၊ ကြာမြင့်စွာ။ ဇိဝ၊ သက်တော်ရှည်ပါလော။
ကပ္ပံ၊ ကမ္ဘာပတ်လုံး။ တိဋ္ဌ၊ တည်တော်မူပါလော။ ။ ဟူ၍ နှုတ်မြွက်
ဆို၍ ရှိခိုးသောအခါ။ ။ “နခေါဂေါတမီ။ တထာဂတံ ဇေဝနန္ဒိတဗ္ဗိ” ။
ဟူသော အဆုမ္မတကားဖြင့်။ မိထွေးတော် ဂေါတမီ။ ရှေးဘုရားတို့ကဲ့သို့
လာခြင်းကောင်းသည်ဖြစ်၍ တထာဂတ၊ မည်ရထင်ရှား၊ မြတ်စွာဘုရား
တို့ကို။ ဤသို့ဆို၍ ရှိခိုးအပ်ကုန်ဟူ၍။ တားမြစ်တော်မူလေသည်။ ယင်း
သို့ တားမြစ်တော်မူ၍၊ ထိုမိထွေးတော် ဂေါတမီက၊ ဘယ်သို့ဆို၍ ရှိခိုး
ပါရန် အကြောင်းကို။ တောင်းပန်လေသောအခါ။ ရှိခိုးအပ်သော အခြင်း
အရာကို ကြားတော်မူလိုရကား။

အာရဒ္ဓပိရိယေ ပဟိဘတ္တေ နိစ္စံဒဗ္ဗပရက္ကမေ

သမဂ္ဂေသာဝကေ ပဿသော ဗုဒ္ဓါနဝန္တနာ၊

ဟူ၍ သွန်သင်လမ်းပြ၊ အဆုမ္မ ပေးတော်မူ၏။ ။ သိုဂါထာ၏။
အနက်ယေ ဇနာကား။ ။ အာရဒ္ဓပိရိယေ။ အားထုတ်အပ်သော ပိရိယ
ရှိကုန်သော။ ပဟိဘတ္တေ၊ နိဗ္ဗာန်သို့ စေ့ညွတ်အပ်သော စိတ်ရှိကုန်သော။
နိစ္စံ၊ အမြဲလျှင်။ ဒဗ္ဗပရက္ကမေ။ အားထုတ် မြဲမြန်။ ပြင်းထန်သော လုတ္တ
ရိကုန်သော။ သမဂ္ဂေသာဝကေ၊ သမဂ္ဂဖြစ်ကုန်သော။ တပည့်သာဝက
တို့ကို။ ပဿ၊ ရှုတော်မူပါလော။ သော၊ ဤသို့ဆို၍ ဝန္တနာပြုမူခြင်းသည်။
ဗုဒ္ဓါနံ၊ မြတ်စွာဘုရားတို့အား။ ဝန္တနာ၊ ရှေးထုံးစဉ်လာ၊ ဓမ္မတာရိုး။ ရှိခိုး
သော အခြင်းအရာပေတည်း။ ဤကဲ့သို့ အသက် ရှည်မြင့်ကြောင်း ကပ်
ကမ္ဘာပတ်လုံး တည်လင့်ကြောင်းဖြင့် ဆို၍ ရှိခိုးခြင်းကို တားမြစ်တော်မူ
ခြင်းသည်။ စင်စစ်ဝန်ဆင်းရဲ၌။ မြင့်မြဲအောင်။ ငင်ဆွဲရာရောက်သဖြင့်။
တားမြစ်တော်မူခြင်းဖြစ်ချေသည်။ ဤကိုထောက်ရှု၍၎င်း။ ဝဇ္ဇမူလ အနု
သယ နှစ်ပါးတို့ကိုပင်။ အရဟတ္တမဂ်ဖြင့်။ အကြွင်းမဲ့ပယ်ဖြတ်၍ သတ်ပြီး
ဖြစ်စေကာမူ။ အတိတ်အကြောင်းငါးတန်တို့ဖြင့်။ စိမ့်ပစ်ချအပ်သော၊ ဤ
ပစ္စက္ခဘဝ ခန္ဓာဝန်တည်းဟူသော မီးပုံကြီးကား။ မငြိမ်းသေးချေ။ အပြီး
အဆုံး။ နိဂုံးဇာတ်သိမ်းလျက်။ အခါခပ်သိမ်း ငြိမ်းရလေမူကား။ မည်
သည့်ချမ်းသာနှင့်မျှမတူဘဲ။ ချမ်းသာဟူသမျှအပေါင်းတို့၏ ညွတ်ပြောင်း
ဦးခိုက်ရာ နိဗ္ဗာန်ဟူသော၊ ပရမသုခသို့ ရောက်ကြောင်း ဖြစ်ချေရကား။

ကောင်းလေစွတကားဟု၊ ဥာဏ်သွားမြော်ရှု၍။ “သာဓုဝတနိဗ္ဗူတံ” ။
 ဟူလိုသည်။ ။နိဗ္ဗူတံ။ အခါခပ်သိမ်း။ ငြိမ်းလေမှုကား။ သာဓုဝတ။
 ချမ်းသာညွတ်ပြောင်း။ ကောင်းလေစွတကား။ ။ဤကား။ သာဓုဝတံ
 ပါဠိ၏ အဓိပ္ပာယ်။ ။

မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဥာဏ်ကိုဖွင့်ဆိုသည်ကားပြီးပြီ။

မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဥာဏ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ပဋိသန္ဓိ
 နှုပဿနာဥာဏ်ကို ဆိုပေအံ့။

ပဋိသန္ဓိနုပဿနာဥာဏ် ဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဖန်ဖန်
 အထပ်ထပ် ငြီးငွေ့ဘွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း၏ အစွမ်းဖြင့် ဖြစ်သောဥာဏ်
 သည်။ ပဋိသန္ဓိ၊ နုပဿနာဥာဏ် မည်၏။ ထိုဥာဏ်သည် အဘယ်
 အခါ၌ ဖြစ်သနည်းဟူမူကား၊ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာဥာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော
 ယောဂီသည်။ အလုံးစုံသော၊ ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ ဋ္ဌိတိ၊ နိဝါသတို့၌။
 ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိကုန်သော၊ သင်္ခါရတို့မှ လွတ်
 လိုသည်ဖြစ်၍၊ အလုံးစုံသော သင်္ခါရအပေါင်းမှ၊ လွတ်ခြင်း၌ တဖန်
 ထိုတောဘုမ္မက၊ သင်္ခါရတို့ကို။ ဤပဋိသန္ဓိ နုပဿနာ ဥာဏ်ဖြင့်။ လက္ခ
 ဏာရေးသုံးပါးသို့ တင်၍။ သိမ်းဆည်း၏။ ထိုအခါ ပဋိသန္ဓိ၊ နုပဿနာ
 ဥာဏ်မည်သည်ဖြစ်၏။ ဟူလိုသည်။ ဤ၌မေးဘွယ်ရှိ၏။ သုံးပါးသော
 လက္ခဏာရေးသို့ တင်၍။ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းခြင်းကိုကား။ ရှေးက
 လည်း ပြုအပ်ပြီ မပုတ်ပါလော၊ အဘယ့်ကြောင့်၊ ဤ၌တဖန် ထပ်မံ၍
 သိမ်းဆည်းရ ပြန်ပါသနည်းဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ လွတ်ခြင်း၏ ဥပါယ
 တည်းဟူသော အကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း ပြီးမြောက်စေခြင်း အကျိုး၌။
 တဖန်ထပ်မံ၍၊ သိမ်းဆည်းရပြန် သတည်းဟု ဖြေဆိုအပ်၏။ ထိုကဲ့သို့
 လွတ်မြောက်ခြင်း၏ အကြောင်း ဥပါယ၌။ ဆိုလတံ့သည်ကား။ ဥပမာ
 တည်း။ တယောက်သော ယောက်ျားသည်။ ငါးတို့ကို ဘမ်းအုံဟု၊ ငါး
 ဆောင်းကိုယူ၍ ရေကန်၌ချ၍ဆောင်း၏။ ထိုယောက်ျားသည်။ ဆောင်းဝ
 ဖြင့် လက်ကိုသွင်း၍၊ ရေထည်း၌ မြွေကို လည်၌ဆုပ်၍ ငါသည် ငါးကို
 ဘမ်းမိအပ်ချေပြီဟု ဝင်းမြောက်နှစ် ၂ က်ခြင်းဖြစ်၏ ထိုယောက်ျားသည်။

ငါကား ကြီးစွာသောငါးကို ရပေစွတကားဟူ၍၊ ဆောင်းကိုကြွ၍ ကြည့်
ရှုလတ်သော်။ လည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသောမြွေကိုမြင်သဖြင့်၊ မြွေဟု ကောင်း
စွာသိရကား။ အဥ္စကိုမြင်၍။ မြွေကို ဘမ်းယူခြင်း ကိုင်ခြင်း၌ ငြီးငွေ့
သည်။ ထိုမြွေမှလွတ်လိုသည်ဖြစ်၍။ လွတ်ခြင်း၏ အကြောင်းကိုပြုလျက်။
အမြီးဖျားမှစ၍၊ လက်ကိုဖြေချက်၊ လက်မောင်းကို မြှောက်၍၊ ဥက္ခေသန်း
သက်၌ နှစ်ကြိမ်သုံးကြိမ် ပတ်ပတ်လှည့်၍။ မြွေကိုအားနည်းအောင် ပြု၏။
ယင်းသို့ပြုပြီးမှ။ ဟယ်၊မြွေဆိုးမြွေပျက်၊ သင်သည် သွားလေတော့လော
ဟု၊ စွန့်လွှတ်လိုက်၍။ အဆာတသျှင်။ ရှောင်ဘခင် ကန်ပေါင်ရိုးသို့
တက်၍ အချင်းတို့ ငါသည်။ ကြီးစွာသော မြွေ၏ ခံတွင်းမှ၊ လွတ်မြောက်
ရပေပြီတကားဟု။ မိမိ၏လာခဲ့သော ခရီးကိုကြည့်လျက် တည်၏။ ထို
ဥပမာ၌ ငါးဘမ်းသမား ယောက်ျား၏ ငါးဟူသောအမှတ်ဖြင့်၊ မြွေကို
လည်၌ကိုင်၍ နှစ်သက်သောအခါကာလကဲ့သို့။ ဤယောဂီ၏လည်း။ ချေး
မဆူ အစမှသာလျှင်။ အတ္တဘောကိုရ၍၊ နှစ်သက်သောကာလကို မှတ်
အပ်၏။ ထိုငါးဘမ်းသမား ယောက်ျား၏ ဆောင်းဝမှ၊ မြွေဥက္ခေသန်းကို
ထုတ်၍ ကြည့်လေသော်။ လည်ရေးသုံးဆင့်ကို မြင်သကဲ့သို့။ ဤယောဂီ
၏၊ ဗာဓုသမူဟတည်းဟူသော ကနဲနက်သော အစုအဝေး အပေါင်းကို။
အသီးသီး ခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာခြင်း၊ ဝိနိဇ္ဇာတိ၊ ကို ပြု၍၊ သင်္ခါရ တို့၌။
လက္ခဏာရေးသုံးပါးကို ထင်ခြင်းဖြင့် ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ငါးဘမ်းသမား
ထိုယောက်ျား၏။ လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်၍၊ လန့် ကြောက်သော အခါ
ကာလကဲ့သို့။ ဤယောဂီ၏ ဘေးအားဖြင့်၊ ထင်သော ဘယထုပဋ္ဌာန
ဥာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ငါးဘမ်းသမား ယောက်ျား၏။ ထိုမြွေမှ ကိုက်အံ့
သော အပြစ်ကို မြင်သကဲ့သို့။ ဤယောဂီ၏ ခန္ဓာငါးပါး။ သင်္ခါရတရား
တို့ကို။ အပြစ်အားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သော အာဒိနဝါ နုပဿနာ ဥာဏ်ကို
မှတ်အပ်၏။ ငါးဘမ်းသမား ယောက်ျား၏ လည်ရေး သုံးဆင့် မြွေကို မြင်
ခြင်း၌ ငြီးငွေ့သကဲ့သို့၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ခန္ဓာငါးပါး သင်္ခါရတရားတို့
၌၊ ငြီးငွေ့ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ဒါနုပဿနာ ဥာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ငါးဘမ်းသမား
ယောက်ျား၏ မိမိ ဘမ်းကိုင်မိသော မြွေကို။ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသကဲ့
သို့။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၊ ဟေတုဗ္ဗကမှ၊ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသော။ မုဉ္ဇိတု
ကမျတာဥာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ငါးဘမ်းသမားယောက်ျား၏။ ငါးအမှတ်
ဖြင့် ဘမ်းယူ ကိုင်ထားအပ်သော မြွေကို၊ အလိုမရှိသည် အတိုင်း။ လွတ်
ရန်အကြောင်း ဥပါယ်ကို ပြုခြင်းကဲ့သို့။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဟေတုဗ္ဗက

သင်္ခါရအပေါင်းမှ၊ လွတ်ရန်၊ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်။ ပဋိသင်္ခါ နုပဿနာ ဥာဏ်ဖြင့် သင်္ခါရတို့၌။ လက္ခဏာရေးသုံးပါး တင်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ထိုငါးဘမ်းသမားယောက်ျားသည်။ မြွေကို ဥက္ခာင်း ပေါ်သို့ နှစ်ပတ်သုံးပတ်လှည့်၍။ အားနည်းအောင်ပြု၍။ မိမိသို့ တုန်ပြန်၍။ ကိုက်အံ့သောငှါ။ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့။ ရောက်စေ၍ ကောင်းစွာ မိမိမှ။ ကင်းလွတ်အောင် လွတ်လေသကဲ့သို့။ ထိုအတူ ဤယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ လက္ခဏာရေးသုံးပါးသို့တင်သဖြင့်။ သင်္ခါရတို့ကို။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ဟု နိုင်နင်း နှစ်ချေ ပတ်ပတ်မှေ၍ အားနည်းသည်တို့ကို ပြု၍။ နောက်ထပ်တဖန်။ မိမိသန္တာန်၌၊ မြဲ၏ဟူသော နိစ္စအခြင်းအရာ။ ချမ်းသာ၏ဟူသော၊ သုခအခြင်းအရာ။ တင့်တယ်၏ ဟူသော၊ သုဘအခြင်းအရာ။ ကိုယ်ဟူသော၊ အတ္တအခြင်းအရာအားဖြင့်။ ထင်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သည်၏အဖြစ်သို့ ရောက်စေ၍။ ကောင်းစွာလွတ်မြောက်ခြင်းဖြင့် လွတ်လေ၏။ ဤကဲ့သို့ ကောင်းစွာ လွတ်မြောက်ခြင်း၏။ ဥပါယ၊ တည်းဟူသောအကြောင်း၏ ပြည့်စုံခြင်း၊ ပြီးမြောက်စေခြင်း၊ အကျိုးငှါ၊ ယောဂီသည်။ ဤ၌တဖန် ထပ်မံ၍။ သင်္ခါရတို့ကို။ သိမ်းဆည်းပြန်ချေ သတည်းဟု၊ နောက်ကပြဆိုခဲ့ခြင်းသည်လည်း။ ဤသို့သော လွတ်မြောက်ခြင်း၏။ ဥပါယသမ္ပဒါနတ္ထ။ အကျိုးငှါ သိမ်းဆည်းခြင်းကိုရည်မှတ်၍။ ပြဆိုအပ်ခဲ့ပေသတည်းဟု သိလင့်။ ။ထိုကဲ့သို့ခန္ဓာငါးပါးတို့၌ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် ပြီးငွေ့တွယ်ကို ဆင်ခြင်ခြင်း ပဋိသင်္ခါဥာဏ်ဖြစ်ပုံကို။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ ။

အနိစ္စန္တိကတော။ ဟူ၍၎င်း။ ။

အရူတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

တာဝကာလိကတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

ဥဒယဗ္ဗယပရိစ္ဆိန္နတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အနိစ္စလက္ခဏာ အရာ၌ အကြောင်းပြ ဟိတ်လေးချက် ထုတ်တော်မူ၏။ ။

ဒုက္ခလက္ခဏာအရာ၌လည်း။ ။

ဒုက္ခတော။ ။ဟူ၍၎င်း။

အတာနတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အလေဏတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

ဥဒယဗ္ဗယပိဋ္ဌနတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

လေးချက်ပင်ထုတ်တော်မူ၏။ ။

အနတ္တအရာ၌ကား။ ။

ရိက္ခတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

တုစ္ဆတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

သုညတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အသာရကတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အနိဿရတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အဝဿာတ္တနတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

အကြောင်းပြခြောက်ချက်ထုတ်တော်မူ၏။ ဤသို့ အနိစ္စ၌ လေးချက်။ နက္ခ၌ လေးချက်။ အနတ္တ၌ ခြောက်ချက်။ အကြောင်းပြဟိတ်တို့ကို ထုတ်ရာတွင်။ အနိစ္စလေးချက် အရာဝယ်။ ရှေးဦးစွာ။ အနိစ္စန္တိကတော ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါး ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ကာလမြင့်ရှည်စွာ မိမိတို့နေလိုသည်အတိုင်း မနေရဘဲ။ အတည်အစွဲ မမြဲမူ၍။ တနေ့နေ့ဝယ်။ ချုပ်ပျောက်ပြတ်စဲ၍။ ဘောက်လွှဲခြင်းလျှင်။ အဆုံးရှိချေရကား။ စင်စစ်ဧကန် အမှန်အနိစ္စမည်ကုန်တော့၏။ ဟူသောအနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်ကို။ ။အနိစ္စန္တိကတော။ အတည်မမြဲ။ ဘောက်လွှဲခြင်းအဆုံးရှိသောကြောင့်။ အနိစ္စ။ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။အရူတတော။ ဟူသောပါဌ်ဖြင့် ခန္ဓာငါးပါး ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ မမျိုမကွဲ၊ တနေ့နက်ခိုင်သော၊ အကြိတ်အခဲ မဟုတ်ကုန်ရကား။ ထာဝရအမြဲအားဖြင့်၊ တည်နိုင်လေ။ ယင်းသို့ တည်နိုင်ချေသောကြောင့်။ စင်စစ်ဧကန်အမှန်။ အနိစ္စမည်ကုန်တော့၏။ ဟူသော၊ အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုပုဒ်ကို။ ။အရူတတော။ အကြိတ်အခဲ မမြဲတည်ခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စ။ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ။ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။တာဝကာလိကတော။ ဟူသောပါဌ်ဖြင့်။ သူတပါးတို့ထံမှခေတ္တငှါးရမ်းအပ်သော ပစ္စည်းသည်။ ပစ္စည်းရှင်တို့က။ ပြန်၍မသိမ်းယူသေးမှီသာ။ မိမိလက်တွင်း၌ ကိုယ်ပိုင် ပစ္စည်း၏ အဖြစ်ဖြင့် တည်၍နေ၏။ အကြင်အခါ ပိုင်ရှင်တို့က။ ပေးလောဟု ကောင်းယူခဲ့ကုန်အံ့။ ထိုအခါ ချက်ခြင်းပင် ပေးလိုက်ရ၏။ ညှင်းဆန်ခွင့် မရတော့ပြီ။

ဤနည်းတူစွာ ဥပသေသအတိုင်းပင်လျှင်။ ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ သေမင်းပိုင် ငွေ့ညှင်းဖြစ်၍။ ထိုသေမင်းက ပြန်၍မသိမ်းမယူသေးမှီ၊ အခိုက်အတန့် တသက်လျှာခန့်မျှသာ တည်တန့်ကြွရကုန်၏ ပိုင်ရှင်ဖြစ်သော သေမင်းသည်။ မည်သည့်အခါမဆို သူတောင်းယူလိုသည်အတိုင်း၊ အကယ်၍ တောင်ယူခဲ့ငြားအံ့။ တစုံတရာ အကြောင်းပြု၍ ညှင်းဆန်ခွင့်မရတော့ဘဲ။ သူ၏အလိုသို့သာ လိုက်ပါရခြင်းကြောင့်။ ပေးလိုက်ရတော့၏။ ဤသို့အခိုက်အတန့် တသက်လျှာခန့်မျှ ဖြစ်ရကား။ စင်စစ်ကေန့်အမှန် အနိစ္စ မည်ကုန်တော့၏ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့် ထိုပုဒ်ကို။ ။ တာဝကာလိကတော။ အခိုက်အတန့် တသက်လျှာခန့်မျှ ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။ အနိစ္စာ။ အနိစ္စမည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးအနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယ ပရိစ္ဆိန္နတော။ ။ ဟူသေပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါး ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ဥပါဒ်၊ ဗျာဘင်၊ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ပညတ်ကဲ့သို့၊ အသင်္ခတ၊ တရားမဟုတ်ကုန်။ စင်စစ်သော်ကား။ ဥပါဒ် ဗျာဘင်ရှိသော။ သင်္ခတတရားမျိုးသာလျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ သင်္ခတတရားမျိုးသာ ဖြစ်ခဲ့လတ်သော်။ နိယာမအစဉ်အားဖြင့်။ ဥပါဒ် ဗျာဘင်ဟူ၍သာလျှင် ဖြစ်မြဲပေတည်း။ ယင်းသို့ ဖြစ်မြဲအတိုင်း။ ဥပါဒ် ဗျာဘင်အားဖြင့်ဖြစ်ကြရာငယ်။ ဥပါဒ်ဟူသည်ကို။ ထိုရုပ်တရား။ နာမ်တရားတို့၏ ဖြစ်ခြင်းသဘောဟု ဆိုလို၏။ ဗျာဘင်ဟူသည်ကို။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း နှစ်ပါးတို့တွင်။ ပျက်ခြင်းဘက်သို့ ခြားရှားမျှော်ခေါ် ရင့်ယောင်သောသဘောဟု ဆိုလို၏။ ဘင်ဟူသည်ကို။ ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရား၊ တို့၏၊ ထိုဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း နှစ်ပါးတို့၏ အမှတ်အသား အပိုင်းအခြားရှိခြင်းကြောင့်၊ ရုပ်သက်၊ နာမ်သက်၊ စေ့သဖြင့်။ မိမိတို့၏ အသက် အပိုင်းအခြားထက်။ ခဏငယ်တချက်မျှ တိုးပို၍နေခွင့်မရဘဲ။ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောဟု ဆိုလို၏။ ။ ဤအရာ၌။ အထူးမှတ်တွယ်ကား။ ဥပါဒ်၊ ဗျာဘင်၊ သုံးချက်ရှိရာတွင်။ ဗျာဘင်ကို။ ဘင်သို့ရှေးရှာသော ဘင်္ဂါဘိမုခ၊ ဖြစ်၍။ ဘင်သို့ သွင်းသော အားဖြင့်။ အသီးမယူမူ၍။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းဟူသော။ ဥပါဒ်နှင့် ဘင်ကိုသာ ယူအပ်၏။ ဟူ၍မှတ်။ ။ ဤသို့ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းသဘောမျိုးကို။ ဥက္ကဋ္ဌပရိစ္ဆေဒအားဖြင့် ပြဆိုသော်။ လေးကျွန်းသေဋ္ဌနင်း။ စကြာမင်းတို့၏ ခန္ဓာရုပ်နာမ်ကို အစထား၍။ များစွာသောအသရေပေါင်း။ ဂုဏ်အပေါင်းတို့၏ စုဝေးတည်ရာ။ ဗြဟ္မာသိကြား၊ ဘုရားပစ္စေကာ။ ရဟန္တာတို့၏။

ခန္ဓာရုပ်နာမ်သော်လည်း။ ထိုကဲ့သို့ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း။ သဘောမှ။ အခါ
 ခပ်သိမ်း၊ မကင်း၊ ငြိမ်းနိုင်ရကား။ ထိုခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။
 ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်း ဟူသော သဘော၊ နှစ်ပါးတို့ဖြင့်သာလျှင်။ စိုးအုပ် ပိုင်း
 ခြားခြင်း ရှိကြချေသောကြောင့်။ စင်စစ် ကေနံ။ အမှန်အနိစ္စ မည်ကုန်
 တော့၏။ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထို
 ပုဒ်ကို။ ။ ဥဒယဗ္ဗယ ပရိစ္ဆိန္နတော။ ဖြစ်ပျက် မကင်း။ ပိုင်းခြားခြင်းရှိ
 သောကြောင့်။ အနိစ္စ၊ အနိစ္စ မည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာ
 တော်ကြီးဘုရား။ အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ အနိစ္စ အကြောင်း
 ပြ ဟိတ်လေးချက်၌ မှတ်သွယ်။ ။ ဒုက္ခ လက္ခဏာ အရာ၌။ ဟိတ်လေး
 ချက်တို့တွင်။ ဒုက္ခမတော။ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူသည်။ နှစ်
 သက်အပ်၊ သာယာအပ်သော။ သာတသဘောမဟုတ်ချေ။ စင်စစ်သော်
 ကား။ မနှစ်သက်အပ် မသာယာအပ်သော။ အ၊ သာတသဘောသာလျှင်
 ဖြစ်ချေ၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုဒုက္ခဝေဒနာ။ ဥပါဒ် ဖြစ်ပေါ် လာသောအခါ။
 ကိုယ်အလုံးကို ခြောက်ခြားဘိစီး၊ နှိပ်နယ်ပြီးလျှင်။ ထက်ဝန်းကျင် ပြန့်နှံ့
 ယိုစီးစေလျက်။ ရဲရဲငြီးသော၊ ထယ်တုံး၊ ထယ်သွားကို။ ကိုယ်ကာယ အ
 တွင်းသို့၊ ထည့်သွင်းလိုက်ဘိသကဲ့သို့၎င်း။ မှုံ့မှုံ့ညက်ညက် ကြေပျက်၍
 လှိုက်လှိုက်ပူပူ ကြိုက်ကြိုက်ဆူသော၊ ကြေးနီရေဖြင့်၊ သွန်းလောင်း ဘိသ
 ကဲ့သို့၎င်း။ ချောက်သွေ့သော၊ မြက်သစ်ပင်ကြီးငယ်ရှိသော တောအရပ်
 ဝယ်။ မီးရှူးစည်းကို ထည့်အပ် ပစ်ချအပ် သကဲ့ သို့၎င်း။ အဟောဒုက္ခ၊
 အဟောဒုက္ခဟူ၍။ ဆိုမြည်ပင်ပမ်း၊ ယောင်ရမ်း စေလျက် သာလျှင် ဖြစ်
 ချေရကား။ ဤကဲ့သို့သော ဒုက္ခဝေဒနာ ဟူသည်ကို။ နှလုံး စိတ်ဝမ်း မ
 ချမ်းမြေ့မနှစ်လိုဘဲ။ ငြိုငြင်လိုက်သွဲ့။ အလွန်ပင် ဆင်းရဲ၍။ သည်းခံနိုင်ခဲ့
 သောကြောင့်။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ စင်စစ်မချ။ ဒုက္ခ
 မည်ကုန်တော့၏ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြတော် မူအပ်၏။ ထို့
 ကြောင့်။ ထိုပုဒ်ကို။ ။ ဒုက္ခမတော။ ငြိုငြင်ဆင်းရဲ၊ သည်းမခံ နိုင်ခဲ့သော
 ကြောင့်။ ဒုက္ခ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍။ ကျေးဇူး သျှင် ဆရာတော်
 ကြီးဘုရား။ အနက်ယောဇနာ တော် မူအပ်၏။ ။ အ၊ တာနတော၊ ဟူ
 သောပါဠိဖြင့်။ ဒါန၊ သီလ၊ စသော ကုသိုလ် ကောင်းမှုသည်။ ငါးမိကို၊ ပြု
 သောသူ၏ နောက်သို့၊ အစဉ်တစိုက် လိုက်ပါ တတ်သော၊ အနုဂါမိက၊
 ဥစ္စာမျိုးဖြစ်၍။ ကုသိုလ် ရှင် ယုတ် နိမ့် ပျက်စီး ကဲ့သည်ရှိသော်၊ ထိုကု
 သိုလ်ရှင်ကို ယုတ်နိမ့်ခြင်း ပျက်စီးခြင်းမှ ကင်းစိမ့်သောငှါ။ ကာကွယ်

ချီးမြှောက်။ စောင့်ရှောက်ရာ၊ စောင့်ရှောက်ကြောင်း ဖြစ်ခြင်းကြောင့်။
 တာနု၊ မည်သောဘုရား၊ ကေနံ ဟုတ်မှန်သကဲ့သို့။ ခန္ဓာ၊ ငါးပါး၊ ဤရုပ်
 နာမ်တရား၊ တို့သည်။ တဦးတယောက်သောသူ၏။ ကုန်ပျောက်ပြုံးတီး
 ပျက်စီးခြင်းဖြစ်ခဲ့သည်ရှိသော်၊ မပျက်စီးစိမ့်သောငှါ။ မြစ်ပယ်တားဆီး
 ၍။ ကွယ်ကာချီးမြှောက်၊ ဘေးမရောက်အောင်။ စောင့်ရှောက်ရာမဟုတ်
 ချေရကား။ စင်စစ်မုချဒုက္ခ၊ မည်ကုန်တော့၏။ ဟူသောအနက်သဘော
 ကိုပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုပုဒ်ကို။ ။ အ၊ တာနုတော၊ စောင့်
 ရှောက်ရာ မဟုတ်သောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခ၊ မည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍
 ကျေးဇူးသျှင်ဆရာတော်ကြီးဘုရား၊ အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။
 အ၊ လေဏာတော၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ဒါနု၊ သီလ၊ စသောကောင်းမှုသည်
 ပင်လျှင်။ မိမိကိုပြုသော ကုသိုလ်ရှင် ပျက်စီးကဲ့သည်ရှိသော်။ ထိုကု
 သိုလ်ရှင်၏။ မှီရာ၊ မှီရာ၊ ကိုးကွယ် လည်လျောင်း ပုံးအောင်းရာလေဏာ
 မည်သော၊ တရား၊ ကေနံ။ ဟုတ်မှန်သကဲ့သို့။ ခန္ဓာ၊ ငါးပါး၊ ဤရုပ်နာမ်၊ တ
 ရား၊ တို့သည်။ ဖရိဖရဲ ကွဲပြား၊ လွင့်ပါးပျက်စီးကဲ့သည်ရှိသော်။ ထို
 ကဲ့သို့သော ပျက်စီးခြင်း ဘေးမရောက်အောင်။ ဝမ်းမြောက်နှစ်လို။ မှီခို
 လည်လျောင်း။ ပုံးအောင်းရာမဟုတ်ချေရကား။ စင်စစ်မုချ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်
 တော့၏။ ဟူသော အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထို
 ပုဒ်ကို။ ။ အ၊ လေဏာတော။ မှီခိုလည်လျောင်း၊ ပုံးအောင်းရာမဟုတ်
 သောကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာ
 တော်ကြီးဘုရား။ အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။

ဥပသဗ္ဗယ၊ ပိဋနုတော၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓာ၊ ငါးပါး၊ ဤရုပ်နာမ်
 တရား၊ တို့သည်။ ဥပါဒ်၊ ဗ္ဗိ၊ ဘင်အားဖြင့်၊ ဖြစ်ကြရာတွင်။ ခဏဇယံသုံး
 ချက်၊ အသက်ရှိသော။ နာမ်တရားသည်။ မျက်စိတခြံတ်။ လျှပ်တပျက်၊
 လက်ပစ်တတွက်ကာလဝယ်။ စိတ္တက္ခဏပေါင်း။ ကုဋေတသိန်းမျှဖြစ်
 ၍။ ချုပ်ခြင်း ပျက်ခြင်းဖြစ်၏။ ခဏဇယံ ငါးဆယ့်တချက် အသက်ရှိ
 သော။ ရုပ်တရားမှာမူကား။ ထိုမျက်စိတခြံတ်၊ လျှပ်တပျက် လက်ပစ်တ
 တွက်ကာလဝယ်၊ ကုဋေကြိမ်ပေါင်း၊ ငါးထောင်၊ ရှစ်ရာ၊ ရှစ်ဆယ့်၊ နှစ်
 ကုဋေ၊ သုံးသိန်း၊ ငါးသိန်း၊ နှစ်သောင်း၊ ကိုးထောင်၊ လေးရာ၊ တဆယ့်
 တစ်မျှ ဖြစ်၍။ ချုပ်ခြင်းပျက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်။ မျက်စိနှစ်ခြံတ်၊ လျှပ်
 နှစ်ပျက်မှစ၍။ အထက်ကိုတိုးတက်၍။ ရက်ပေါင်းလပေါင်း။ နှစ်ပေါင်း
 ကြာပြောင်း ကဲသော်။ မည်မျှလောက် ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်း တို့ဖြင့်။

နှိပ်စက်ညှင်းပမ်းခြင်းဖြစ်၍ နေမည်ကို၊ အကျယ်သိနိုင်ရာ၏။ ဤကဲ့သို့။
 ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်၊ တရားတို့၏၊ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း၊ သဘောသည်၊
 သွား၍နေသော်၎င်း။ ရပ်၍နေသော်၎င်း။ ထိုင်၍နေသော်၎င်း။ ဧဝံ၍နေ
 သော်၎င်း။ နိုးကြားသော်၎င်း။ စကားဆိုသော်၎င်း။ ဆိတ်ဆိတ်နေသော်
 ၎င်း။ ယုတ်သောအပိုင်းအခြားအားဖြင့်။ ဓါတ်၊ ကျင်ကိစ္စကို ပြုခဲ့သော်
 ၎င်း။ မည်သည့်ကိစ္စ မည်သည့်ကာလ၌မဆို၊ ဖြစ်ခြင်းသဘောမှ၎င်း။
 ပျက်ခြင်းသဘောမှ၎င်း။ တရံတဆစ်မျှမကင်းမှု၍။ မြစ်ရေအယဉ်ကဲ့သို့
 ၎င်း။ ဆီမီးလျှံကဲ့သို့၎င်း။ မပြတ်မစဲ ဖြစ်ခြင်း၊ ပျက်ခြင်း ဟူသော၊ သင်္ခါရ
 ဒုက္ခတို့ဖြင့်။ နေ့စဉ်ရက်ဆက်၊ နှိပ်စက်ညှင်းပမ်းခြင်းကြောင့်။ စင်စစ်
 မူချ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်တော့၏ ဟူသော၊ အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်
 ၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုပုဒ်ကို။ ။ဥဒယဗ္ဗယ ပိဋ္ဌနုကော။ ရံခါမကင်း၊ ဖြစ်
 ပျက်ခြင်းတို့ဖြင့်။ နှိပ်စက် ညှင်းပမ်းခြင်းကြောင့်။ ဒုက္ခာ၊ ဒုက္ခမည်ကုန်
 ၏။ ။ဟူ၍။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား။ အနက်ယောဇနာ
 တော်မူအပ်၏။ ။

ဒုက္ခအကြောင်းပြဟိတ်လေးချက်၌ ဖွတ်ဘွယ်။

အနတ္တလက္ခဏာအရာ၌။ ဟိတ်ခြောက်ချက်တို့တွင်။ ရိတ္တတောဟူ
 သောပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်၊ တရားတည်းဟူသော၊ ဤကိုယ်
 ကာယကို။ အထက်ဆံဖျားမှ၊ အောက်ခြေဖဝါး တိုင်အောင်၎င်း။
 အောက်ခြေဖဝါးမှ၊ အထက်ဆံဖျားတိုင်အောင်၎င်း။ ပညာစက္ခုဖြင့်၊
 ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ တလံမျှလောက်သော၊ ဤကဋ္ဌေဝရ၊ ဟူသော
 ခန္ဓာကိုယ်ဝယ်။ ပုလဲကို၎င်း။ ပတ္တမြားကို၎င်း။ ကျောက်မျက် ရွှံ့ကို၎င်း။ အ
 ကျော်စမ္ဘာကို၎င်း။ မာလာကျီးကျူကို၎င်း။ ပရုပ်ကို၎င်း။ အရိုးအထုပ်။ အ
 မှုံပန်းပေါင်းစသည်ကို၎င်း။ အနုမြူမျှလည်းဖြစ်သော။ သန့်ရှင်းစင်ကြယ်
 သည်၏ အဖြစ်ကို၊ မရှုမမြင်ရ။ စင်စစ်သော်ကား။ လွန်ကဲထူးခြားဆိုး
 ဝါးလှစွာသော။ မကောင်းသော အနံ့အသက်တို့ဖြင့်။ လွန်စွာတွင်ဘွယ်၊
 ရွံ့ရှာဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ရှိသျှက်။ အသရေမဲ့သည်၏ အဖြစ်ကိုသာ
 လျှင်ပြာတ်သော၊ အထူးထူးအပြားပြားသော။ ဆံပင်မွေးညှင်းစသည်
 အပြားရှိသော။ မသန့်ရှင်းမစင်ကြယ်သည်၏ အဖြစ်ကိုသာလျှင်။ ရှုရ
 မြင်ရ၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ဤခန္ဓာ ကိုယ်သည်။ ၃၂ ချောင်းကုန်သော
 သွားရိုးတို့ဖြင့်၊ အပိုအလွန်ရှိကုန်သော။ သုံးရာကုန်သော အရိုးတို့ဖြင့်။

မားမားမြင့်ခေါင်။ ဗိုက်ထူထောင်လျက်တည်၏။ တရားရှစ်ဆယ်ကုန်
သောအဆက်၊ အစပ်တို့ဖြင့်၊ ဆက်စပ်အပ်၏။ ကိုးရာကုန်သောအကြော
တို့ဖြင့်၊ ဖွဲ့စည်းတုပ်နှောင်အပ်၏။ ကသစ်ပွင့်အဆင်း၊ ချင်းချင်းနီစွာ။ ကိုး
ရာကုန်သော သားတစ်တို့ဖြင့်။ လိမ်းကျံမွန်းမံအပ်၏။ စိုသောအရေတို့
ဖြင့်။ မှေးရှက်အပ်၏။ အရေပါးဖြင့်ဖုံးလွှမ်းအပ်၏။ ပဒတ် ဖွတ် မြွေ
တွင်းနေသတ္တဝါတို့၏။ ခိုအောင်းရာ တောင်တို့ သဘွယ်ကဲ့သို့။ ထိုထို
အရပ်တို့၌။ သေးငယ်သောအပေါက်။ အလွန်သေးငယ်ကုန်သော အ
ပေါက်တို့၌။ အပေါက်များစွာ ဘလပွါရှိ၏။ ကိုယ်တွင်း၌လည်း ပြု
သောအဆင်းရှိသော။ အူမအူသိမ်တို့ဖြင့်၎င်း။ အစာသစ် အစာဟောင်း
တို့ဖြင့်၎င်း။ အသည်းနှလုံးအဆုပ်တို့ဖြင့်၎င်း။ ဦးနှောက်ဖြင့်၎င်း။ သည်း
ခြေ သလိပ် ပြည်၊ သွေး၊ ချွေးအဆီခဲတို့ဖြင့်၎င်း။ ပြိုးမောက် လျှမ်းလျှမ်း။
တင်းကြမ်းပြည့်ရှိ၏။ သားသတ်အိမ်၌၊ သားဆီထည့်သော အိုးခွက်ကဲ့
သို့။ ထိုထိုအရပ်တို့၌။ အမြဲမပြတ် အထက်သို့၎င်း။ အောက်သို့၎င်း။ တ
မိမ့်မိမ့်ယိုစီး၏။ အမျိုးအားဖြင့် သုံးကောင်စွန်းကယ်။ ရှစ်ဆယ်သော
ပိုးမျိုး။ အရေအတွက်အားဖြင့်၊ ရှစ်သောင်းမျှ ပမာဏရှိကုန်သော။ ပိုးအ
ပေါင်းတို့၏။ အမြဲနေထိုင်ရာ မှီခိုရာ နေအိမ်လည်းဖြစ်၏။ ကိုယ်ဝန်ချရာ
သားဖွားရာအိမ်လည်းဖြစ်၏။ အညစ်အကြေးစွန့်ရာ။ ဝစ္စကုဒိုပသာဝကု
ဒိအိမ်လည်းဖြစ်၏။ ထိုပိုးမျိုးတို့၏သေသော အကောင်ကို။ ပစ်ချရာ
သုဿာန်သင်္ချိုင်း။ လုပ်တိုင်းသဘွယ်လည်းဖြစ်၏။ ကိုးဆယ့်ခြောက်ပါး
ကုန်သောကိုယ်တွင်း၌ ဖြစ်ကုန်သော ရောဂါဝေဒနာ အပေါင်းတို့၏ ၎င်း။
အပ၌ဖြစ်သော နှစ်ဆယ့်ငါးပါးကုန်သော ဘေးတို့၏၎င်း။ သုံးဆယ့်
နှစ်ပါးကုန်သော ကမ္မကရဏ စသည်တို့၏၎င်း။ တည်ရာလည်းဖြစ်၏။
ကောင်းစွာမှည့်ကျက်ပြီးသော။ ဒိုင်းအမာကဲ့သို့။ ကိုးပါးကုန်သော အ
မာဝတို့မှ။ မပြတ်မလပ် အညစ်အကြေးတို့ဖြင့်။ စုဝေးယိုစီး၍ထွက်၏။
ထွက်ဟန်ကား။ ဤခန္ဓာကိုယ်၏။ နှစ်ဖက်ကုန်သော။ မျက်လုံး မျက်ကွင်း
တို့မှ။ မျက်ရည်မျက်ဝတ်ဟူသော အညစ်အကြေးသည်၎င်း။ နှစ်ဖက်
ကုန်သော နားဝ နားတွင်းတို့မှ။ နဖါဟူသောနား၏ အညစ် အကြေး
သည်၎င်း။ နှာခေါင်းဖုတို့မှ။ နှပ်ဟူသော အညစ် အကြေး သည်၎င်း။
ခံတွင်းမှ သည်းခြေ သလိပ် တံထွေး အညစ် အကြေး တို့သည်၎င်း။ အ
စာသစ်အစာဟောင်းတို့သည်၎င်း။ ယိုစီးကုန်ထွက်ကုန်၏။ အောက်အ
တို့တို့မှ။ အလွန်တရာစက်ဆုပ်ဘွယ် ကျင်ကြီး ကျင်ငယ် ဟူသော အ

ညစ်အကြေးတို့သည်၎င်း။ ကိုးသောင်း ကိုးထောင်ကုန်သော။ မွေးညှင်း
ပေါက်။ မွေးညှင်းတွင်းတို့မှ။ မစင်မကြယ်။ ချွေးဆားဟူသော အမည်
အစေးအညစ် အကြေး သည်၎င်း။ ယိုစီးကုန် ထွက်ကုန်၏။ ညှိနံ့ ပုပ်နံ့၊
စိမ်းစိုသောအနံ့တို့၌၊ နှစ်ချိုက်စွာ နားနေ၍၊ ကျက်စား ကြံကုန်သော
ယင်မ မဲယိုင်း အစရှိကုန်သော သတ္တဝါတို့သည်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ ဝန်း
ရံ၍ အုံကြ နားကြကုန်၏။ ဗန်ပူစားခြင်း။ မျက်နှာသစ်ခြင်း။ ဦးခေါင်းဆေး
လျှော်ခြင်း။ ရေချိုးခြင်း။ ငတ်စားတံဆာတို့ကို ဆင်ယင်ဝတ်စားခြင်း စ
သည်တို့ဖြင့်။ မသုန်မသင်။ မပြုမပြင်မှု၍။ ဖြစ်တိုင်းသောကိုယ်ဖြင့်သာ
လျှင်။ ဝါ။ မိမွေးတိုင်းပင်၊ ပြုပြင်မထား၊ ငတ်စားမသုံး၊ ကိုယ်တုံးလုံးဖြင့်။
ဂရုံး ဂရင်းနေထိုင်စွမ်းပေမှု။ ရန်ကြမ်းကိုယ်သွေး။ အမွေးဖွားဖွား။ ဆံ
ဖါးရားရှိသည်ဖြစ်၍။ တရွာမှ၊ တရွာသို့ လှည့်လည် သွားလာရသည်ရှိ
သော်။ တိုင်းသားပြည်သူ၊ အများလူတို့၏။ ပူဇော်ရာဖြစ်သော၊ ရေမြေ
သေဋ္ဌနင်း။ ပြည့်ရှင်မင်းသည်၎င်း။ ပန်းမှိုက်သွန် နွန်းစဏ္ဍားစသည်တို့
တွင်။ တယောက်ယောက်သော သူသည်၎င်း။ ထပ်တူထပ်မျှ စက်ဆုပ်
ဘွယ်သော၊ ကိုယ်ရှိသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အချင်းချင်း တဦးနှင့်တဦး။ အ
ထူးမရှိလေတော့ပြီ။ ဤသို့မစင်မကြယ်သော အသုစိသဘော။ ဆိုးဝါး
ပျံ့လွှောင်း။ အနံ့မကောင်းသော၊ ဒုဂန္ဓသဘော ညှိဟောင်ဖုတ်စုတ်။
စက်ဆုပ်ဘွယ်သော ဇေဂုစ္ဆသဘော။ မျှို့အံမသတိ။ ထွီဘွယ်ရွံရှာ
ဘွယ်သော၊ ပဋိကုလသဘော တို့ဖြင့်၊ ရောပြွမ်းပြည့်လျှံ၊ ထက်ဝန်းကျင်
ဆက်ဆံခဲ့ရကား။ ခန္ဓာငါးပါး။ ဤရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ ညှိဘွယ်နံ
ဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်ဟူသော အနံ့ဆိုးအမျိုးမျိုးကုန်သော။ အသိုး အ
ပုတ်တို့ဖြင့်၊ တစိတ်တဒေသမျှသာမဟုတ်ဘဲ တကိုယ်လုံးကိုယ်ပင် ပျံ့နှံ့
၍ အုပ်ဖုံးလေတော့သည် ဖြစ်၍။ တစုံတခုသော ဋ္ဌာန၌၊ အသုံးချသော်
လည်း၊ ဤပုတိကာယကြီးသည်၊ စင်စစ်အသုံးမကျ လေတော့သတည်း
ဟူသော၊ အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ ထိုပုန်ကို။ ။
ရိတ္တတော။ ညှိနံ့စက်ဆုပ်၊ အပုပ်ကိုယ်လုံးပျံ့နှံ့ ဖုံး၍၊ အသုံးမကျသော
ကြောင့်။ အနုတ္တ၊ အနုတ္တမည်ကုန်၏။ ။ဟူ၍၊ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာ
တော်ကြီးဘုရား၊ အနက်သောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။

ဤသို့ဖွင့်ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ ရိတ္တတော၊ ပုန်နှင့် အလျှင်း သင့်သဖြင့်။
သုတ္တနိပါတ် ကာယဝိဇ္ဇိန္ဒ နိယသုတ်လာ၊ နှစ်ဂါထာနှင့်၊ အသုဘကမ္မ

ဌာန နိဗ္ဗေသလာ သာဓကသုံးဂါထာတို့ကို။ သူတော်ကောင်းတို့ ရွတ်
ဘတ်ကြူးသိကြရန်၊ ယခုအခါထုတ်ဆောင်ရေးသားပေအံ့။ ။

နဝပေသိသတာမံသာ၊ အဝလိတ္တာကဋ္ဌေဝရေ။
နာနာကိမိကုလာကိဏ္ဍာ၊ မိဋ္ဌဌာနံဝပူတိကာ။ ။

ကဋ္ဌေဝရေ၊ သုံးရာအရိုး၊ စွင့်ပြီးစိုက်ထူ၊ ငါသူတပါး၊ ထင်ရှား
မဟုတ်၊ အကောင်ပုဒ်၌။ နဝပေသိသတာမံသာ၊ ကသစ်ပွင့်အဆင်း။ ချင်း
ချင်းနီစွာ။ ကိုးရာဟူထုံ၊ လုံးဝံ့တွက်စစ်၊ သားတစ်တို့ကို။ အဝလိတ္တာ၊
ကောက်ရိုးရုပ်ကို။ နွားချေးစိုပြင့်။ ထိုထိုမွန်းမံ။ သုပ်လိမ်း ကျံသကဲ့သို့။
တလံမျှလောက် အစောက်မြင့်စွာ။ သုံးရာအရိုး၊ တင့်စမွှေးအောင်။ လွမ်း
မိုးမွမ်းပျင်။ ဝန်းကြပ်ပတ်ရံ။ ဖွဲ့လိမ်းကျံအပ်ကုန်၏။ နာနာကိမိ ကုလာ
ကိဏ္ဍာ၊ သုံးကောင်စွန်းကယ်၊ ရှစ်ဆယ်ပိုးမျိုး။ ခိုကိုးမှီရာ။ တည်နေရာ
ဟု။ ဂေဟာပုံညွှန်း။ ကိုယ်ဝန်ချထား။ သားဖွားရာအိမ်၊ ပူရှိန်မလန်း၊ မ
ကျန်းမမာ။ ရှိပြန်ခါလည်း။ သူနာဇရပ်။ ကင်းပြတ် ဝိညာဉ်။ သေလျှင်တ
ကြောင်း။ အလောင်းဖြစ်ရန်။ သုဿာန်သင်းချိုင်း။ လုပ်တိုင်းသဘွယ်။ မှီ
ဘွယ်ခိုအောင်း။ ရေတွက်ပေါင်းသော်။ ရှစ်သောင်းကုန်သောပိုးတို့ဖြင့်။
ပြီးမြွမ်းတစေ၊ တည်နေကြကုန်၏။ မိဋ္ဌဌာနံ၊ အနိဋ္ဌာ ရုပ်၊ စက်ဆုပ်
ဘွယ်တောင်း။ ဓါတ်ဟောင်း ဟူပြီး၊ ဝစ်ကျင်ကြီးတို့၏။ ယိုစီး လေ
ဟော။ သက်လျှောစုဝေး။ နောက်ဘေးအိမ်သာ။ မိလ္လာဖြန့်ဝ၊ ရပ်ဌာနကဲ့
သို့။ ပူတိကာ၊ ရုံဘွယ်ထွီဘွယ်၊ ညှိတွယ် ပျံ့လှောင်း။ ထောင်းထောင်း
အရိုး။ အနံ့ဆိုးတို့ဖြင့်။ သိုးသိုးရိလျက်။ ကျိကျိ တက်လျှင်း။ ပုပ်ဆွေး
ခြင်းရှိကုန်၏။ ။

နဝနာရသတာဟောန္တိ။ ဗျာမမတ္တေကဋ္ဌေဝရေ။
ဗန္ဓန္တိအဋ္ဌကဗ်သတံ။ အဂါရာမိဝဝလ္လိယာ။ ။

ဗျာမမတ္တေ ကဋ္ဌေဝရေ၊ တလံမျှလောက်၊ ပြီးမောက်စိုက်ထူ။ ငါသူ
တပါး။ ထင်ရှားမဟုတ်။ အကောင်ပုဒ်၌။ ယေ၊ နဝနာရသတာ၊ ရေ
တွက်သင်္ချာ။ မြောက်များစွာသား။ ကိုးရာဟူသော။ အကြင် ကြောသေး
ကြောမတို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ကိုယ်လုံးအောက်ထက်။ ပိုက်ကွန် ရက်သို့။
မြွှေးရှက်တင်ငြား၊ အမြင်အားဖြင့်၊ ထင်ရှားပကတိ။ ရှိသည်။ ဖြစ်ကုန်၏။

တောနဝနာရသတာ၊ ရေတွက်များစွာ။ ကိုးရကုန်သော၊ ထိုအကြောတို့
သည်။ အဋ္ဌိသင်္ဃာတံ၊ သီတိုင် အလား။ မား မား စိုက် ထူ။ သုံးရာဟူ
တောင်း။ အရိုးပေါင်းကို။ ဗန္ဓန္တိ၊ မြိုင်ရစ်တည်း။ မလိမ့်လည်းအောင်။
ဖွဲ့စည်း ချည်နှောင် ကြ ကုန်၏။ ကိမိဝ၊ ထင်အောင် မြင်အောင်၊ ထင်
ဆောင်ထုတ်ခါ။ ဥပမာပုံဆို။ အဘယ်လိုနည်း ဟူမူကား။ ဝတ္ထိယာ၊
ပြောပြောင်းရှည်သွယ်။ သေးငယ် လျှော်မျိုး။ ကြိမ်နွယ် ကြိုးဖြင့်။ အဂါ
ရံ၊ လျောင်းထိုင်ရပ်သွား၊ လေးပါးပထ၊ မျှတမွေ့လျော်၊ နေပျော်စံငြိမ်
ဂေဟာအိမ်ကို။ ဗန္ဓန္တိဣ၊ မြိုင်ရစ်တည်း။ မလိမ့်လည်းအောင်။ ဖွဲ့
စည်းချည်နှောင် ကုန်သကဲ့သို့တည်း။ ဝါ၊ မလိမ့်လည်းအောင်၊ ဖွဲ့စည်း
ချည်နှောင်ကုန်သကဲ့သို့။ နဝနာရသတာ၊ ကိုးရာဟူသော အကြောကြီး
ငယ်။ ကြိမ်ကြိုးနွယ်တို့သည်။ အဋ္ဌိသင်္ဃာတံ၊ သူငါမရှိ။ အဋ္ဌိပုဉ္ဇ၊ မည်ရ
မွေ့သိမ်။ အရိုးအိမ်ကို။ ဗန္ဓန္တိ ဗရိဗရေ မပျိုကွဲအောင်။ ခိုင်မြဲရစ်တည်း၍။
ဖွဲ့စည်းကြကုန်၏တကား။ ။

ဒုဂန္ဓောအသုစိကာယော၊ ကုဏပေါဥက္ကရူပမော။

နိဗ္ဗိတောစက္ခုဘူတေဟိ၊ ကာယောဗလောဘိနန္ဒိတော။ ။

ယောကာယော၊ နှစ်ဆယ်ပထဝီ။ ဆယ့် နှစ်လီ အာပေါ။ ရောနှော
တွက်ကိန်း။ နွှတ္တိံသဟု။ ကောဗ္ဗာသအရလျှင်။ ပညတ်တင်သော။ အကြင်
ကာယသည်။ ဒုဂန္ဓော၊ စိတ်ထားမကြည်။ မသတိအောင်၊ ညှိဟောင်နံ
ပုတ်။ စက်ဆုတ်ဘွယ်ဘောင်း။ မကောင်းသောအနံ့ရှိ၏။ အသုစိ၊ ရေပူ
ရေနွေး။ ကြေးတွန်းဆပ်ပျာ။ နံ့သာရှိန်းရှိန်း။ သုတ်လိမ်းရောထွေး။ ကြိမ်
ကြိမ်ဆေးလည်း၊ စုပေးမပြတ် ထူထပ်သော အညစ်အကြေး လည်းရှိ
၏။ ကုဏပေါ၊ ခွေးကောင်မြွေကောင်၊ အပုတ်ကောင်နှင့်၊ တင်ဆောင်
မခြား၊ ပမာထား ရသဖြင့်။ ဖိုးဝါးကြမ်းကြွပ်၊ စက်ဆုပ် ဘွယ်သော၊
အကောင်ပုတ်လည်းဖြစ်၏။ ဥက္ကရူပမော၊ ရေဟောင်း ဓာတ် ဟောင်း၊
နှစ်ရပ်ပေါင်း၍။ သောင်းပြောင်းထပ်ထပ်၊ သွားရာအရပ်နှင့်လည်းတူ၏။
စက္ခုဘူတေဟိ၊ ပညာမျက်စိ၊ ရရှိမှန်စွာ၊ အရိယာသခင်၊ မြတ်အသျှင်
တို့သည်။ နိဗ္ဗိတော၊ နှစ်သက်ဘွယ်တောင်း၊ ကောင်းကျိုးမထင်။ အပြစ်
မြင်၍။ လှစ်ထွင်ဖွဲ့နွဲ့၊ ဤလိုတဲ့ဟု၊ ကဲ့ရဲ့တော်မူအပ်၏။ သောကာယော၊
အရိယာ သခင်၊ မြတ် အသျှင် တို့။ ပြစ် တင် ဖွဲ့နွဲ့၊ ကဲ့ရဲ့အပ်ဘွယ်၊
နှစ်ဆယ်ပထဝီ၊ ဆယ့်နှစ်လီအာပေါ၊ ရောနှောတွက်ကိန်း၊ နွှတ္တိံသဟု။

ထိုကောဠာသကို။ ဗာဿာဘိနန္ဒိကော၊ ပညာမျက်စိ။ မရှိကင်းသူ။ ဗါ
လလူတို့သည်။ မွေးကြွသိုက်ပျံ့။ ယနံသင်းဖြာ ဣဋ္ဌာကန္တ။ မနာပလျှင်။
စွဲယူငင်သဖြင့်၊ သညာနှင့်စိတ်။ ဗိဠိဝိပ္ပလံ။ ဖောက်ပြန်ပွင်းယို၍။ အလွန်
လျှင် နှစ်လိုအပ်လေခဲ့တကား။ ။

အတ္တစမ္ပ ပဋိစ္ဆန္နော၊ နဝဒ္ဓါရော၊ မဟာဝဇ္ဇော။
သမန္တတောပတ္ထရတိ။ အသုပ္ပိပုတိဂန္ဓိယော။ ။

အသံကာယော၊ နှစ်ဆယ်ပယ်စီ။ ဆယ့်နှစ်လီအာပေါ။ ရောနှော
တွက်ကိန်း။ ဒုတ္တိံသဟု။ ကောသဗ္ဗအဝုပ္ပိ။ ဤခန္ဓာကိုယ်ကို။ အတ္တ
စမ္ပပဋိစ္ဆန္နော၊ မှီသော အရေဖြင့်။ အောက်ခြေတဝါး။ ထက်ဖျား
ဥက္ကောင်း။ အပေါင်းစုရုံး။ တကိုယ်လုံးကို။ ဗုံးလွှမ်းအပ်သော။ နဝဒ္ဓါ
ရော၊ မျက်စိနားနှာ။ နှုတ်လျှာခံတွင်း။ သက်ဆင်းကျင်ဓာတ်။ နှစ်ရပ်ရော
ငြား။ ထည့်သောအားဖြင့်။ ကိုးပါးသော အပေါက်လည်းရှိ၏။ ပါ။ ကိုး
ပါးဟောင်းလောင်း။ ရှိဘွယ်ကောင်းသော အခေါင်းအပေါက်လည်း
ရှိ၏။ မဟာဝဇ္ဇော၊ ကမ္ဘာမြင့်သည်။ ကပ်လုံးတည်လည်း။ သွေးပြည်မ
ပြတ်။ ဒလစပ်ယိုစီးသော။ ဒိုင်းအမာကြီးနှင့်လည်း တူ၏။ အသုပ္ပိပုတိ
ဂန္ဓိယော၊ မစင်မကြယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ်တောင်း။ မကောင်းလှိုင်ရှုံး။
အပုတ်နံ့တို့ကို။ ဝါ။ အပုတ်နံ့လွှတ်။ မျက်ဝတ်မျက်ပွေးနုဖါချေးနှင့်၊ နှစ်
တံတွေး၊ အံ့ဇာတ်။ ဓာတ်ဟောင်းကျင်ကြီး။ ယိုစီးကျင်ငယ်။ စက်ဆုပ်
ဘွယ်တို့ကို။ သမန္တတော၊ ကိုယ်လုံးမွင်းဖျင်။ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ ပတ္ထရ
တိ၊ တဖျင်ဖျင်။ တသွင်သွင်လျှင်။ အစဉ်မပျက်။ ညဉ့်နေ့ဆက်၍။ ယို
ထွက်စေတိ၏တကား။ ။

သစေဣမဿ ကာယဿ။ အန္တောဗာဟိရကောသိယာ။
ဒဏ္ဍိန္နနဂဟေတွာန။ ကာကေသောဏေနိဝါရယေ။ ။

ဣမဿကာယဿ၊ ပြည်ညွှန်ဖော်ထုတ်။ စက်ဆုပ်ဘွယ်တောင်း။ မ
ကောင်းစီးယို။ ဤခန္ဓာကိုယ်၏။ အန္တော။ သုံးဆယ်နှစ်ရပ်။ ကောဠာသ
စု။ ရောရုပိုင်းခြား။ ကိုယ်တွင်းသားသည်။ ဗာဟိရတော၊ ပက်ပါထင်ထင်
ရှုမျင်နိုင်လောက်။ မျက်မှောက်ဋ္ဌာန။ လွင်ပြင်ပ၌၊ တကွမသွေ။ တည်
လျှောက်နေသည်။ သစေသိယာ၊ အကယ်တစေ။ ဖြစ်ခဲ့ချေအံ့။ ဒဏ္ဍိ၊ ပုတ်
ခပ်ပစ်ရန်။ ဒုတ်လှန်ဒဏ်ကို။ ဂဟေတွာန။ လက်၌အမြဲ။ ကိုင်ယူစွဲ၍။

ကာကော၊ သိန်းစွန်ရောရှက်၊ ကျီးကန်းငှက်တို့ကို၎င်း။ သောကောစ၊
တောအိမ်ရောထွေး ခွေးမြေခွေးတို့ကို၎င်း။ နိဝါရယေနုန၊ မရပ်မနား။
မျှစ်တားဟဲဟဲ၊ မိန့်မဲဆိုကြိမ်းလျက်။ တဟိန်းဟိန်း တဟောက်ဟောက်
နှင့်။ မောင်းရချောက်ရအံ့သာမဟုတ်ပါလော။ နုန၊ မချဇကန်။ အမှန်စင်
စစ်။ နိဝါရယော၊ နိဝါရယောဇဝ၊ ကာသမခြား။ သွေးအသားကို။ သောက်
စားလွေးလွေး။ ကျီးခွေးလင်းတ။ ပိုင်းအုံကြသဖြင့်။ မောင်းရနှင့်ရအံ့
သည်သာလျှင်တည်း။ ဤကား။ ရိတ္တတောပုန်နှင့် စပ်၍ ရွတ်ဘတ်ကြူး
သီရန်၊ ဂါထာပါဠိအနက်ပေတည်း။ ။

တုစ္ဆေဟော ဟူသောပါဠိဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါး။ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။
ကိုယ်စိတ်ပင်ပမ်း နှမ်းနယ် လှိုက်လှဲ ပြင်းထန် လွန်ကဲကုန်သော၊ ဆင်းရဲ
ခပ်သိမ်းတို့၏။ ကိန်းဝပ်ရိုးခါးရာသာ စင်စစ်ဖြစ်ကုန်၏။ သတ္တဝါတို့၏
ကောင်းကျိုးချမ်းသာနှင့်၊ စပ်လျဉ်း၍မူကား။ တစုံတခုသော၊ ချမ်းသာ
ကောင်းကျိုးကိုမျှ ပြုပြင်ဖန်တီး၍။ ပြီးစီး ဖြစ်ထွန်းနိုင်ကြသည်မဟုတ်
ချေ။ ယင်းသို့ မပြီးမစီးနိုင်ချေကား။ အချည်းနှီးသာဖြစ်ခြင်းဟူသောအ
နက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။ ဤ၌ ဆင်းရဲခပ်သိမ်းဟူသော စကား
ဝယ်။ ဣဒဗ္ဗိဒုက္ခံနာမ အနက်။ နာနာပ္ပကာရံ။ ။ ဟိသစ္စံ။ မှန်၏။
ဣဒဗ္ဗိဒုက္ခံနာမ၊ ဤဒုက္ခမည်သည်။ အနက်။ တပါးမက များစွာ၏။ နာနာပ္ပ
ကာရံ၊ အထူးထူးအပြားပြားရှိ၏။ ။ ဤသို့သစ္စာဝိဘင်း၊ အဋ္ဌကထာစ
သည်ဆို၍၊ မိန့်ဆိုတော် မူအပ်သည်နှင့် အညီ၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခ။ ဝိပရိဏာမ
ဒုက္ခ၊ သင်္ခါရဒုက္ခ၊ ပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခ အပဋိစ္ဆန္ဒဒုက္ခ၊ ပရိယာယဒုက္ခ၊ နိပ္ပရိ
ယာယဒုက္ခ။ ဟူ၍ များသောအပြားရှိ၏။ ထိုတွင် ကာယိကဒုက္ခ၊ စေတ
သိကဒုက္ခ၊ ဝေဒနာတို့သည် သဘောအားဖြင့်၎င်း။ အမည်အားဖြင့်၎င်း။
ဒုက္ခဖြစ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဒုက္ခ ဒုက္ခမည်၏။ သုခဝေဒနာသည်၊
ဝိပရိဏာမအားဖြင့် ဒုက္ခဖြစ်ခြင်း၏ အကြောင်းကြောင့်။ ဝိပရိဏာမ
ဒုက္ခမည်၏။ ဥပေက္ခာဝေဒနာသည်၎င်း။ ကြွင်းကုန်သော တေဘုမ္မာက
သင်္ခါရတို့သည်၎င်း။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သည်၏ အ
ဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ သင်္ခါရဒုက္ခမည်၏။ တေဘုမ္မာကကိုသာဆိုသော်လည်း
မဂ်ဖိုလ်တို့အားလည်း၊ ထိုကဲ့သို့ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းတို့ဖြင့်၊ နှိပ်စက်ခြင်း
ပိဋနု၊ သဘောရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုမဂ်ဖိုလ်တို့ကို ဒုက္ခသစ္စ၌ အကြီး
ဝင်သော အနက်ကြောင့်ပင်လျှင်၊ သင်္ခါရဒုက္ခမည်၏ဟူ၍ သိလင့်။ နား
သုလား၊ သွားသုလား၊ ရာဂကြောင့်ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း။ ဒေါသကြောင့်

ဖြစ်သော ပူပန်ခြင်း အစရှိသော သောကယိကအနာ။ စေတသိကအနာ
ကို မေးမြန်း၍ သိအပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ လုတ္တမထင်ရှားသည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ ပဋိစ္ဆန္န ဒုက္ခမည်၏။ အပါကဋ ဒုက္ခလည်း ဟူ၏။
သုံးဆယ်နှစ်ပါးသော ကမ္မကာရဏ စသည်တို့ကြောင့် ဖြစ်သော အနာ
သည် မမေးမူ၍၎င်း။ ထင်ရှားခြင်းကြောင့်၎င်း။ အပဋိစ္ဆန္န ဒုက္ခမည်၏။
ပါကဋဒုက္ခလည်း ဟူ၏။ ဇာတိအစရှိသော တရားအပေါင်းသည်။ ထို
ထိုဒုက္ခ၏ တည်ရာ ဝတ္ထုအဖြစ်ကြောင့်။ ပရိယာယ ဒုက္ခမည်၏။ ဒုက္ခ
ဒုက္ခသည် မချဒုက္ခဖြစ်၍။ နိပ္ပရိယာယဒုက္ခမည်၏။ ဤသို့သစ္စဝိဘင်း အဋ္ဌ
ကဏ္ဍ စသည်တို့၌၊ ဒုက္ခအပြားကို ဝေတန်တော်မူ၏။ ထိုမှတစ်ပါး၊ ဓမ္မ
စက္ကဒေသနာတော် စသည်တို့မှ ထုတ်နှုတ်ယူငင်၍။ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ စီရင်ရေးသားတော်မူအပ်သော။ ဝိပဿနာဥာဏ
တန္တိ စာတမ်း အမွှန်း ဂါထာ၌ပင်။ ဒုက္ခတရား မြောက်မြားစွာ လာရှိ
သည်ကား။ ဘဝအထူးထူး ပြောင်းကူး ဖောက်ပြန် ပဋိသန်မကင်း၊
ဆင်းရဲခြင်းဟု ဆိုအပ်သော ဇာတိဒုက္ခ။ ထင်ရှား မထင်ရှားသောအား
ဖြင့်။ နှစ်ပါးရပ်ကို ဒိရုခြင်းတည်းဟူသော ဇရာဒုက္ခ။ မနွာမိတ္တ၊ စသည်
ဆယ်ပါး အပြားအားဖြင့်၊ ဖောက်ပြားရှုတ်ယို။ ဒိရုခြင်းတည်း ဟူသော
ဝယဒုက္ခ။ ကိုးဆယ် ခြောက်ဖြာ၊ ရောဂါပင်း။ နှိပ်စက်ခြင်း တည်းဟူ
သော၊ ဒုက္ခဒုက္ခ။ အာယုသက်တမ်း။ လွှမ်းမဆက် အသက်နှင့် ကိုယ်
ပျိုပျက် ရခြင်း တည်းဟူသော၊ ဝိပရိနာမဒုက္ခ။ နာမ်ရပ်အသက်။ သုံး
ချက်ခဏငယ်။ လွယ်ကူပြုံးတီး၊ ပျက်စီးရခြင်းတည်းဟူသော သင်္ခါရ
ဒုက္ခ။ လယ်ယာကိုင်းလုပ်၊ မုဆိုးတင်၊ မင်းမှာခငြောင်း။ လူအပေါင်း
နှင့်၊ ရောင်းဝယ်ဖောက်ကား။ ကုန်ကစားသူတို့၏ ဆုလယ်မပျက်၊ အ
သက်မွေးရန်၊ ရှာကြံရခြင်းတည်းဟူသော ပရိယေသနဒုက္ခ။ မချစ်သော
သူ လူနှင့်တကွ။ ပေါင်းတော်ရခြင်း တည်းဟူသော အဝီယသမ္ပယော
ဂဒုက္ခ။ ချစ်သသူနှင့်ပေ၊ အတူမနေ၊ ကွေကွင်းရခြင်းတည်းဟူသော ဝီယ
ဝိပ္ပယောဂဒုက္ခ။ သမုတိခဏ သမုဒ္ဓန္တဒအားဖြင့်၊ သုံးပါးသော သေခြင်း
ဟုဆိုအပ်သော မရဏဒုက္ခ။ ဆာလောင်မွတ်သိပ်၊ အဆိပ်နှင့်မြွေ၊ မီးရေ
လက်နက်အားဖြင့်၊ ခွန်နှစ်ပါးသော သေခြင်းဟုဆိုအပ်သော မရဏ
ဒုက္ခ။ သလိပ်သည်းခြေ။ လေကြိုဒေါသ၊ အာဟာရဥတု။ ဥပက္ကမ၊ ဝိပါက
အားဖြင့်၊ ရှစ်ပါးသော သေခြင်းဟုဆိုအပ်သော မရဏဒုက္ခ။ ငရဲတိရိစ္ဆာန်၊
ပြိတ္တာ အသူရကာယံ၊ အပါယ်လေးပါးတို့၌။ ကြီးမားသော ဆင်းရဲခြင်း

ဟုဆိုအပ်သော၊ အပါယဒုက္ခ။ ။ဤသို့စသည်ဖြင့်၊ ဒုက္ခများစွာ၊ ကျမ်း
 ဂန်တို့မှ လာရှိသည်တို့ကိုယူ၍။ အမွန်းဂါထာ၌ ဆိုတော်မူ၏၊ ဤကဲ့သို့
 ပြဆိုအပ် ကုန်ပြီးသော၊ ဒုက္ခခပ်သိမ်းတို့၏။ ကိန်းဝပ် စွဲတည် မြင့်ရှည်
 တန်နားရာ၊ များပြားရှက်ထွေး၊ စုဝေးခိုမှီရာအရပ်ကို ဥာဏ်ဖြင့် စုံစမ်း
 လတ်သော်။ ရေမြေတောတောင်၊ ကောင်းကင်သမုဒ္ဒရာ၊ စကြာဝဠာ မြင့်
 မိုရ်။ အဝိညာဏက ထိုထိုတို့၌၊ ကပ်ခိုစွဲမှီ၊ တည်နေကြသည် မဟုတ်
 ကုန်၊ စင်စစ်သော်ကား။ သဝိညာဏက ဖြစ်သော ဤခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်
 နာမ် တရားတို့၌ သာသျှင်၊ ဤဒုက္ခခပ်သိမ်းတို့သည်၊ ကပ်ခိုစွဲမှီ၊ မြဲတည်
 နေကုန်ရကား။ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရား တို့သည်၊ စင်စစ် ဒုက္ခ ခပ်
 သိမ်းတို့၏ ကိန်းဝပ်ရာ ခိုမှီရာသာ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုကြောင့်။ ။သံခိတ္တနု
 ပဉ္စုပ္ပါဒါ နက္ခန္ဓာပိ ဒုက္ခာ။ ။ဟူ၍ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကား၊ အကျဉ်းချုပ်
 အားဖြင့်၊ ဒုက္ခမည်ကြောင်းကို၊ ဘုရားမြတ်စွာ ဟောပါပေ သတည်းဟု
 သဘော နှစ်သိမ့်ဘွယ် အထူးဖြစ်တော့သည်။ ဤသို့လျှင် တစုံတရာ ချမ်း
 သာမျိုး တည်းဟူသော၊ အကျိုးမပြီး၊ ဒုက္ခအပေါင်းသာ ခိုမှီးသဖြင့်၊ အ
 ချည်းနှီးမချ၊ တုစ္ဆသဘော သာလျှင် ဖြစ်၏၊ ဟူလိုသည်။ ထိုကြောင့်
 ထိုပုဒ်ကို။ ။တုစ္ဆတော၊ ဆင်းရဲခပ်သိမ်း၊ ကိန်းဝပ်ခိုမှီး။ အချည်းနှီး
 သာ ဖြစ်ခြင်းကြောင့် အနတ္တ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ ။ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင်
 ဆရာတော်ကြီးဘုရား အနက်ယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။

သုညတော ဟူသော ပါဠိဖြင့်၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဤရုပ်နာမ်တရား၌ အာ
 ဏာလွှမ်းမိုး၊ စိုးရသခင် ပိုင်ရှင်ဟု ဆိုအပ်သော၊ သာမိတည်းဟူသော
 အတ္တ၊ မိမိအလိုသို့ လိုက်စေနိုင်သည်ဟု ဆိုအပ်သော သယံဝသီတည်း
 ဟူသောအတ္တ။ သူတပါးတို့ အလိုနှင့် စပ်ခြင်းမရှိသည်ဟု ဆိုအပ်သော
 နိဝသီတည်း ဟူသော အတ္တ၊ သုခ ဒုက္ခကို စီရင်ပြုပြင်တတ်သည်ဟု ဆို
 အပ်သော ကာရကတည်း ဟူသော အတ္တ၊ သုခ ဒုက္ခကို နှစ်ချိုက်ပျော်
 ပါး ခံစား တတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော ဝေဒက တည်း ဟူသော အတ္တ၊
 စိတ်ထားမြဲမြံ၊ မိဉ္ဇာန် ဆောက်တည် တတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော၊ အဓိ
 ဋ္ဌာယက တည်းဟူသော အတ္တ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ သာမိအတ္တ၊ သ
 ယံဝသီအတ္တ၊ နိဝသီအတ္တ၊ ကာရကအတ္တ၊ ဝေဒကအတ္တ အဓိဋ္ဌာယက
 အတ္တသည်ရှိ၏၊ ဟူ၍ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ် တိတ္ထိဆရာတို့ စွဲလမ်း ယူငင်
 အပ်သော ပရိကပ္ပမျှသာသျှင် ဖြစ်သော အမျိုးမျိုးသော အတ္တပညတ်သံမှ
 အခါခပ်သိမ်း ကင်းခြင်းသုဉ်းခြင်း၊ ဆိပ်ညံ့ခြင်း ဖြစ်ချေရကား၊ ထိုခန္ဓာ

ငါးပါးရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ စင်စစ်မုချ၊ တစ်၊ နှစ်၊ သုံးစသည်ဖြင့် မရေ
တွက်အပ်သော သုညအက္ခရာကဲ့သို့။ အဖျဉ်း အသုဉ်းစင်စစ်အမှန်၊ တစုံ
တခုသောအတ္တဖြင့် ခေါ်ဝေါ်ရည်တွက်ရန်မှ ဆိတ်ညံ့ခြင်း ဖြစ်ကုန်တော့
သည်ဖြစ်၍။ သုညမည်၏ဟူသော အနက်သဘောကို ပြတော်မူအပ်၏။
ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ကိုကား။ ။ သာသိ၊ နိဝသိကာရ
က၊ ဝေဒကာမိဋ္ဌာယက၊ ဝိရဟိတတာယသုညတော။ ။ ဟူသောသံ
ဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌကထာနှင့်အညီ ငါတို့ဆိုခဲ့ပေ၏။ ထိုပါဠိကို။ ။ သာသိနိဝသိ၊
ကာရက ဝေဒကာမိဋ္ဌာယက ဝိရဟိတတာယ၊ အရှင်သခင်ဟု ဆိုအပ်
သော အတ္တ၊ သူတပါးနှင့်စပ်ခြင်းကင်းသည်ဟု ဆိုအပ်သောအတ္တ၊ ပြု
ပြင်တတ်သည်ဟုဆိုအပ်သောအတ္တ၊ ခံစားတတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော
အတ္တ၊ မိဋ္ဌာန်ဆောက်တည် တတ်သည်ဟု ဆိုအပ်သော အတ္တမှ၊ ကင်း
သည် ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ သုညတော၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး အသီးအ
သီးသော အတ္တမှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ ပဉ္စက္ခန္ဓာ၊ ငါးပါး ကုန်သော
ခန္ဓာတို့သည်၊ အနတ္တ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ ဟူ၍ယောဇနာ။ ။ ထို
ကြောင့်။ ထိုပုဒ်ကို၊ ထိုကဲ့သို့ အဖန်ဖန်အထပ်ထပ်သော အတ္တမျိုးကို နှလုံး
တော်မြတ်၊ ရည်မှတ်တော်မူ၍။ ။ သုညတော ကိုယ်ဟုဖန်ဖန် ပညတ်
သံမှ၊ ဆိတ်ညံ့ခြင်းကြောင့်။ အနတ္တ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍ ကျေး
ဇူးသျှင်ဆရာတော်ကြီးဘုရား။ အနာဘယောဇနာတော်မူအပ်၏။ ။

အသာရကဋ္ဌေန၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ဝမ်းဘဲဥအတွင်း၌၊ ဝမ်းဘဲဥအ
နှစ်ကလေးရှိသကဲ့သို့၊ ထို့အတူ တိတ္ထိတို့သည် ကြံဆအပ်သော၊ အတ္တ
မည်သော ကိုယ်ဟူသောအနှစ်သာရသည်၊ ခန္ဓာပဉ္စကအတွင်း၌ရှိ၏။ ထို
သို့ရှိသော အတ္တမည်သော အနှစ်သာရ ကလေးသည်။ သူတပါးတို့အလို
နှင့်စပ်ခြင်းမရှိ၍၊ နိဝသိလည်းမည်၏။ ချမ်းသာဆင်းရဲကို ပြုပြင်စီရင်
တတ်၍။ ကာရကလည်းမည်၏။ ထိုချမ်းသာဆင်းရဲကိုပင် ခံစားတတ်၍
ဝေဒကလည်းမည်၏။ မိမိအလိုနှင့်သာ စပ်ခြင်းရှိ၍၊ သယံဝသိလည်း
မည်၏။ ဤသို့ နိဝသိဟူ၍၎င်း။ ကာရကဟူ၍၎င်း။ ဝေဒကဟူ၍၎င်း။ သ
ယံဝသိဟူ၍၎င်း။ မည်သောအတ္တသည်။ ကိုယ်တွင်းသန္တာန်ဝယ်။ အမာ
ခံခါတ်အစစ် အနှစ် ကလေးပင်ဖြစ်၍။ အနှစ်မဲ့သော ဝတ္ထု ပစ္စည်းကဲ့
သို့။ ဟောင်းနွမ်း ညစ်ကြေးကတ်သော သဘော၊ ပုတ်ဆွေး ရိတတ်သော
သဘောမဟုတ်ဟူ၍၊ တိတ္ထိဆရာတို့သည်။ မိစ္ဆာပရိ ကပ္ပအားဖြင့် အတ္တ
အဖြစ်ကို ကြံကြကုန်၏။ ထိုသို့ကြံဆကုန်သော်လည်း။ ပရမတ္ထအားဖြင့်၊

ခန္ဓာငါးပါးမှတစ်ပါး။ ထိုသူတို့ကြံဆအပ်သော၊ အတ္တမည်သော အနှစ်သာရဟူသည်၊ ခန္ဓာကိုယ်တွင်း၌ တစိုးတစိမ့်ပင် အလျှင်းမရှိခဲ့ရကား။ ခန္ဓာငါးပါး ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ စင်စစ်အတ္တ ဟူသောအနှစ်မရှိမူ၍၊ ပုတိညစ်ကြေးတို့ဖြင့်၊ လိမ်းကျံရောထွေးလျက်၊ ပုတ်တတ်ဆွေးမြေ့တတ်သော သဘောကြောင့်။ အနတ္တမည်ခြင်းကို ပြကော်မူအပ်၏။ ဤဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော စကားအစဉ်ကိုလည်း။ ။အသာရကဋ္ဌေနာတိ အတ္တာ နိဝသိကာရကော ဝေဒကောသယံသိတိဇဝံပရိကပ္ပတဿ အတ္တသာရဿအတာဝေန။ ။ဟူသော သံဝဏ္ဏနာ အဋ္ဌကထာနှင့် အညီပင်ဆိုခဲ့ပေသတည်း။ ။အသာရကဋ္ဌေနာတိ၊ အသာရကဋ္ဌေန၊ ဟူသည်ကား။ အတ္တာ၊ ကိုယ်သည်၊ နိဝသိ၊ သူတစ်ပါးတို့၏ အလိုနှင့်စပ်ခြင်းမရှိ၊ ကာရကော၊ သုခဒုက္ခကို ပြုတတ်စီရင်တတ်၏။ ဝေဒကော၊ သုခဒုက္ခကို ခံစားတတ်၏။ သယံသိ၊ မိမိအလိုနှင့်သာစပ်ခြင်းရှိ၏။ ဝါ။ မိမိအစိုးရခြင်းရှိ၏။ ဣတိဇဝံ၊ ဤသို့။ ပရိကပ္ပတဿ၊ တိတ္ထိတို့သည် ကြံအပ်သော၊ အတ္တသာရဿ၊ ကိုယ်ဟူသော အနှစ်သာရ၏။ အတာဝေန၊ မရှိသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ ။ဟု ယောဇနာ။ ။ ဤသို့ဖွင့်ဆိုအပ်သည်နှင့်အညီ။ ။အသာရကတော၊ အနှစ်မရှိ၊ ပုတိညစ်ကြေး၊ ပုတ်ဆွေးတတ်သောသဘောကြောင့်။ အနတ္တာ၊ အနတ္တမည်၏။ ။ဟူ၍၊ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား၊ အနက် ယောဇနာတော်မူခြင်းကိုသိ။ ။

အနိဿရတော၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ စူလသစ္စကသုတ်၌ သစ္စကပရပိုဇ်တို့ ဘုရားမြတ်စွာဆုံးမတော်မူအပ်သော ဒေသနာတော် နည်းအတိုင်း ပင်လျှင်။ မင်းမျိုး၌ဖြစ်၍၊ ထိပ်၌သွန်းအပ်သော၊ အဘိသိက် ရှိကုန်သော၊ ရေမြေသေဋ္ဌနင်း၊ ပြည့်ရှင်မင်းတို့သည်။ မိမိတို့ အစိုးရရာဖြစ်သောတိုင်း နိုင်ငံ၌၊ နှိပ်ကွပ်ခြင်းငှါ၊ အလိုရှိသောသူကို၊ နှိပ်ကွပ်ခြင်း၊ နှင်ထုတ်ခြင်းငှါ၊ အလိုရှိသောသူကို နှင်ထုတ်ခြင်းငှါ၊ အာဏာစက်ဖြင့်၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၍၊ အစိုးတရပြုမူနိုင်ကုန်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ဤရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ ဤကဲ့သို့ အဆင်းသန္တာန် ကြန်လက္ခဏာကားဖြစ်စေ။ ဤကဲ့သို့ အဆင်းသန္တာန် ကြန်လက္ခဏာကား မဖြစ်စေလင့်ဟု စသည်ဖြင့် ပြုပြင်စီရင်ရန်၊ အာဏာတံခိုး ပျံ့နှံ့ လွှမ်းမိုးလျက်။ အစိုးမရသော သဘောကြောင့်၊ စင်စစ် မချ အနတ္တမည်ခြင်းကို ပြကော်မူအပ်၏။ ထိုကြောင့်၊ ထိုပုဒ်ကို။ ။အနိဿရတော၊ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ အစိုးမရသော

သဘောကြောင့်။ အနတ္တ၊ အနတ္တမည်ကုန်၏။ ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား အနက်ယောဇနာတော် မူအပ်၏။ ။ အဝသဝတ္တနတော၊ ဟူသောပါဠိဖြင့်၊ ဤလောက၌၊ တဦးတယောက်သော သူသည်၊ မိမိအလိုသို့ မည်သည့်အခါမျှ မလိုက်မပါတတ်။ လိုက်ပါရန်၊ သွန်သင်ပြသ၊ ဆုမွပါသော်လည်း အလျှင်းပင် မနာမယူ စင်စစ်မူကား၊ တစ္ဆေတစောင်း မိမိကိုယ်ပင် မကောင်းအောင်သာ ပြုမူလေ့ရှိ၏။ ထိုသို့သောသူကို၊ ကိုယ့်လူဟူ၍ မဆိုရ၊ သူမိမိပြင်ပ ဖြစ်သောသူ၊ ကိုယ့်အလိုသို့ မလိုက်မပါတတ်သောသူ ဟူ၍ သာလျှင်၊ ဆိုအပ် သကဲ့သို့။ ထိုအတူ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ လိုရာ လိုရပ်သို့ မလိုက်မပါတတ်သော သဘောကြောင့် ၎င်း၊ လိုက်ပါမိမ့်သောငှါ စီရင်ပါသော်လည်း နယ်ခံရှုပ် အာဇာနည်သံဝတ္တေယျ။ ။ စသည်ဖြင့်၊ ဟောတော်မူအပ်သည်နှင့် အညီ၊ ကုံးတွဲ ရွတ်ယို၊ မအိုပါစေလင့် ဟူ၍၎င်း၊ ကိုယ်စိတ်မကျန်း ပင်ပမ်း သီးစွာ မနာပါစေလင့် ဟူ၍၎င်း။ စုတိပျက်ကြွ၊ မသေပါစေလင့်ဟူ၍၎င်း ဤသို့စသည်ဖြင့် စီရင်ခြင်းငှါ မတတ်ကောင်း သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၎င်း။ စင်စစ်ခုချ အနတ္တမည်ခြင်းကို ပြတော်မူအပ်၏။ ဤအဓိပ္ပါယ်ကိုကား။ ။ အဝသတာယ၊ အဝိဇ္ဇေယျတာယစ၊ ပရတော။ ။ ဟူသော အဋ္ဌကထာဖွင့်ကိုမှီ၍ဆိုသတည်း။ ။ ထိုကြောင့်၊ ထိုပုဒ်ကို။ ။ အဝသဝတ္တနတော၊ လိုရာလိုရပ်၊ မလိုက် တတ်သော သဘောကြောင့်၊ အနတ္တ၊ အနတ္တ မည်ကုန်၏။ ။ ဟူ၍၊ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား အနက်ယောဇနာတော် မူအပ်၏။ ။ ဤ ပဋိသန္ခိ ဉာဏ် အရာ၌၊ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်၊ အနိစ္စ လက္ခဏာ၌ လေးချက်၊ ဒုက္ခ၊ လက္ခဏာ၌ လေးချက်၊ အနတ္တ၊ လက္ခဏာ၌ ခြောက်ချက် အကြောင်း ပြဟိတ်တို့ကို ထုတ်ခြင်းသည် ရွတ်ဘတ် သရဏ္ဍယ်၊ လွယ်ကူရုံ ဆောင်နိုင်ရုံမျှကိုသာ ရည်မှတ်တော်မူ၍ ထုတ်ဆောင် အပ်၏။ ထိုသို့ ထုတ်ဆောင်တော် မူခြင်းသည်၊ အာယတနဝိဘင်း အဋ္ဌကထာ ကြီး၌၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တ တို့၏ အကြောင်းကို ငြိရာဝယ်၊ အကြောင်း လေးချက် စီ ပြဆိုတော်မူခြင်းနှင့် အလွန် ညီညွတ်စွာ၏ဟူ၍မှတ်၊ အနတ္တ၌ ခြောက်ချက်ထုတ်ခြင်းကား၊ ဤသမ္မသနဉာဏ်ကို ဟောတော်မူရာ၊ ပါဠိတော်၌ ပင်၊ အနိစ္စ ဒုက္ခ နှစ်ပါးထက်၊ အနတ္တအရာ၌၊ အကြောင်းပြ ဟိတ်တိုးပိုလျက်လာရှိ၍၊ ဟိတ်ခြောက်ချက် ထုတ်တော်မူသည်ဟု နှလုံးပိုက်ဘွယ် ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ၌ကား။ အနိစ္စ လက္ခဏာ၌၊ အကြောင်းပြ ဟိတ်

တဆယ့်နှစ်ပါး။ ဒုက္ခလက္ခဏာ၌ အကြောင်းပြဟိတ် နှစ်ဆယ့်ခြောက်
 ပါး။ အနတ္တလက္ခဏာ၌ အကြောင်းပြဟိတ် ခွန်နှစ်ပါးတို့ကို၊ အသီးအ
 သီး ထုတ်၍၊ အာဒိသဒ္ဓါဖြင့်ပင် ညွှန်ပြတော် မူလျက် ရှိနေသေးသည်ဟု
 နှလုံးပြ၊ အထူးမှတ်သွယ်ကား၊ အနိစ္စ အကြောင်းပြ လေးချက်ဖြင့်၊ ရှု
 ဆင်ချင်မူ၊ အနိစ္စာ နုပဿနာဥပသနာဏာသည် ဖြစ်၏။ ဒုက္ခအကြောင်းပြ လေး
 ချက်ဖြင့် ရှုဆင်ချင်မူ။ ဒုက္ခာနုပဿနာ ဥပသနာဏာသည် ဖြစ်၏။ အနတ္တအ
 ကြောင်းပြ ခြောက်ချက်ဖြင့် ရှုဆင်ချင်မူ၊ အနတ္တ နုပဿနာဥပသနာဏာသည်
 ဖြစ်၏။ ထိုဥပသနာသုံးတန်တို့တွင်၊ အနိစ္စ နုပဿနာဥပသနာဏာဖြင့်၊ ခန္ဓာငါး
 ပါးတို့၏၊ အနိစ္စအဖြစ်ကို ရှုခြင်းကြောင့်။ ငါ၏ ဥစ္စာဟူသော တဏှာဖြင့်၊
 စွဲလန်း မှတ်ထင်ခြင်း၊ တဏှာမညနာ၊ ဟူသော ပပဉ္စတရားသည်၊ ချုပ်
 လေ၊ ပျောက်လေတော့၏။ အကြောင်းမူကား။ သူတပါးတို့၏ အထံမှ၊
 တာဝကာလိက အခိုက်အတံ့မျှ ငှားရမ်းအပ်သော ပစ္စည်းကို၊ ကိုယ်ပိုင်
 ပစ္စည်းဟူ၍၊ မဆိုအပ် မဆိုနိုင်သကဲ့သို့၊ ထိုအတူ အရှည်မခံ၊ အခိုက်
 အတံ့မျှသာ ဖြစ်သော၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ အနိစ္စတရားကို၊ ငါ၏ဥစ္စာ၊ ငါ့ပိုင်
 ပစ္စည်းဟူ၍၊ တဏှာဂါဟာဖြင့်၊ မစွဲလန်းအပ်ချေရကား၊ အနိစ္စာ နုပဿ
 နာဥပသနာဏာဖြင့်၊ တဏှာမညနာ၊ ဟူသော၊ ပပဉ္စ တရားသည်၊ ချုပ်ငြိမ်း
 လွင့်ပျောက်၊ စွဲလန်းခြင်း မရောက်တော့နိုင်ဟူလို၏။ ။ဤကား အနိစ္စာ
 နုပဿနာဥပသနာဏာ၏ အကျိုးစက်ပေတည်း။ ။ဒုက္ခာ နုပဿနာ ဥပသနာ
 ဖြင့်၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏ ဒုက္ခအဖြစ်ကို ရှုခြင်းကြောင့်၊ ငါဟူသော မာနဖြင့်၊
 စွဲလန်း မှတ်ထင်ခြင်း။ မာနမညနာဟူသော၊ ပပဉ္စတရားသည်။ ချုပ်လေ
 ပျောက်လေတော့၏။ အကြောင်းမူကား၊ ရိုးမျိုးဇာတိအားဖြင့်၊ အလွန်
 ယုတ်ညံ့သော နွန်းစဏ္ဍားသည်၊ အမျိုးကိုစွဲ၍ ထောင်လွှားခြင်း၊ တက်
 ကြွ ရစ်မှူးခြင်း တည်းဟူသော၊ မာနမာန ဖြစ်ခြင်းငှါ မထိုက်သကဲ့သို့၊
 ထိုအတူ အရှည်မခံဘဲ၊ အခိုက်အတံ့မျှသာလျှင်၊ တည်ရသော၊ ခန္ဓာငါး
 ပါး အနိစ္စတရားကား၊ ထိုကဲ့သို့ အခိုက်အတံ့ ကလေး၌ပင် သော်လည်း၊
 ချမ်းသာခွင့် ရသည်မရှိဘဲ၊ ဖြစ်ခြင်းဥပါဒ်မှ၊ ဦးထိုးရောက်ရ၏။ ဦးထိုးမှ
 လည်း၊ ရင့်ရော်ခြင်း ဇရာဖြင့်၊ ညှိုးနွမ်းပင်ပမ်းရ၏။ ဇရာသို့ ရောက်ပြီး၍
 ကား၊ မချွတ်ပင်ပျက်စီးရ၏။ ထိုသို့ အခိုက်အတံ့မျှ တည်ရခြင်း၌လည်း၊
 ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ဆင်းရဲခြင်းတို့ဖြင့် မငြိတ် နှိပ်စက်လေသောကြောင့်
 စင်စစ် ဒုက္ခဟူ၍၊ သိမြင်အပ်သော၊ ခန္ဓာငါးတန်၊ ဤရုပ်နာမ်ကိုအစွဲပြု၍
 မာနမာနဖြင့်၊ ရစ်မှူးခြင်း၊ တက်ကြွခြင်း အလျင်းပင် မထိုက်ချေရကား၊

ဒုက္ခာနုပဿနာ ဥာဏ်ဖြင့်၊ မာနမညနာ ဟူသော။ ပပဉ္စတရားသည်။
ချုပ်ငြိမ်းလွင့်ပျောက် စွဲလန်းခြင်း မရောက်တော့နိုင် ဟူလို၏။ ။ ဤ
ကား။ ဒုက္ခာနုပဿနာဥာဏ်၏ အကျိုးစက်ပေတည်း။ ။

အနတ္တာနုပဿနာဥာဏ်ဖြင့်၊ ခန္ဓာငါးပါးတို့၏။ အနတ္တအဖြစ်ကို ရှု
ခြင်းကြောင့်။ ငါ၏ကိုယ်ဟူ၍ ဒိဋ္ဌိဖြင့် စွဲလန်းမှတ်ထင်ခြင်း။ ဒိဋ္ဌိမညနာ
ဟူသော၊ ပပဉ္စတရားသည်၊ ချုပ်လေပျောက်လေတော့၏။ အကြောင်းမူ
ကား။ တစုံတခုပြုဘွယ်ကိစ္စ၌၊ အာဇာလွှမ်းမိုး၊ အစိုးမရ၍။ မိမိ၏အ
လိုသို့ မလိုက်မပါသောသူကို ကိုယ်နှင့်ထပ်ယူ၊ ကိုယ့်လူဟူ၍၊ မဆို
အင်သကဲ့သို့။ ထို့အတူ၊ ခန္ဓာငါးပါး၊ ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်၊ မိမိ၏အစိုး
တရ ကိုယ်မဟုတ်ခြင်းကြောင့်။ ။ ဧဝံမေ ရူပံဟောတု။ ဧဝံမေရူပံ
အဟောသိ။ စသည်ဖြင့်၊ ငါ့အား ဤသို့သောရုပ်အဆင်းသည်ဖြစ်စေ၊ ဤ
သို့သော ရုပ်အဆင်းသည် မဖြစ်စေလင့်ဟူ၍။ ဧဝံခြင်းငှါ၊ အစိုးမရ
သောသဘော၊ မိမိအလိုသို့ မလိုက်မပါသောသဘောဖြစ်၍။ စင်စစ်မူချ
အနတ္တဟူ၍ သိမြင်အပ်သော၊ ခန္ဓာငါးတန်၊ ဤရုပ်နာမ်ကို။ ငါ၏ကိုယ်
ပင်တည်းဟု၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့်၊ စွဲလန်းခြင်းငှါ မသင့်ချေရကား။ အနတ္တာနုပဿနာ
ဥာဏ်ဖြင့်၊ ဒိဋ္ဌိမညနာဟူသော။ ပပဉ္စတရားသည်၊ ချုပ်ငြိမ်းလွင့်ပျောက်
စွဲလန်းခြင်း မရောက်တော့နိုင် ဟူလို၏။ ဤကား။ အနတ္တာနုပဿနာ
ဥာဏ်၏ အကျိုးစက်ပေတည်း။ ။ ဤရှုခြင်း သုံးမျိုးဖြင့်၊ သံသရာကို
ချွဲထွင်တတ်သည်ဖြစ်၍၊ ပပဉ္စမည်သော။ တဏှာ၊ မာန၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတ
ရားသုံးပါးတို့၏ အစဉ်အတိုင်း ချုပ်ခြင်း ငြိမ်းခြင်းကို အထူးမှတ်အင်၏။

ပဋိသန္ဓိနုပဿနာဥာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုသည်ကား-ပြီးပြီ။

ကသုဗ္ဗိကိဉ္ဇနတသ္မိံ။ ။ ဟူသည်ကား။ မိမိ၏ အတ္တကို တပါးသူ၏
 ကြောင့်ကြာအပ်သောအဖြစ်၌ ဆောင်အပ်သည်ကို မမြင်ဟန်ကား။ အစ်
 ကို၊ ညီ၊ သားအရာ၌လည်း။ အစ်ကို၊ ညီသားဟူ၍၎င်း။ အဆွေခင်ပွန်း အ
 ရာ၌မူလည်း။ အဆွေခင်ပွန်းဟူ၍၎င်း။ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပရိက္ခရာအရာ၌မူ
 လည်း။ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပရိက္ခရာဟူ၍၎င်း။ အောင့်မေ့မှတ်သင်၍၊ ဆောင်
 အပ်သည်ကို မမြင်ဟူလို၏။ ။ ဤကား။ ဒုတိယ ကောသိုကအဘို့။ ။
 နှစ်မမကွပ်နီ။ ။ ဟူသည်ကား။ တစုံတခုသောဌာန၌သော်၎င်း။ တစုံ
 တခုသော ကာလ၌သော်၎င်း။ တစုံတခုသော မွေ့၌သော်၎င်း။ တစုံတ
 ခုသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌သော်၎င်း။ တပါးသောသူ၏ အတ္တကိုလည်း
 မမြင်ဟူလို၏။ ။ ဤကား။ တတိယကောသိုကအဘို့။ ။ ကံသွိဉ္ဇနကိဉ္ဇန
 တတ္ထိ။ ။ ဟူသည်ကား။ တပါးသောသူ၏၊ အတ္တသည်။ မိမိကြောင့်ကြာ
 အပ်သောအဖြစ်၌၊ ဗျာဓိဟူ၍ မမြင်။ မမြင်ဟန်ကား။ မိမိ၏ညီအစ်ကို၊ သား
 ချင်းအရာ၌မူလည်း။ ညီအစ်ကိုသားချင်းကို၎င်း။ အဆွေခင်ပွန်းအရာ၌
 မူလည်း။ အဆွေခင်ပွန်းကို၎င်း။ အသုံးအဆောင်၊ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပရိက္ခရာ
 အရာ၌မူလည်း။ ပစ္စည်းဥစ္စာ၊ ပရိက္ခရာကို၎င်း။ မမြင်ဟူလို၏။ ။ ဤသို့
 ယောဂီသည်။ တစုံတခုသော အဇ္ဈတ္တဗဟိဒ္ဓ၌၊ အတ္တကို မမြင်ခြင်း။ ။
 နာဟံကွပ်နီ၊ တစ်။ ။ ထိုအတ္တကို တပါးသောသူ၏၊ ကြောင့်ကြာအပ်
 သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌၊ ဆောင်အပ်သည်ကို မမြင်ခြင်းဟူသော။ ။ ကသု
 ဗ္ဗိကိဉ္ဇနသ္မိံ၊ နှစ်။ ။ တပါးသောသူ၏၊ အတ္တကို မမြင်ခြင်းဟူသော။ ။
 နှစ်မမကွပ်နီ၊ သုံး။ ။ တပါးသောသူ၏ သာလျှင် အတ္တကို မိမိကြောင့်
 ကြာအပ်သောဥစ္စာ၏အဖြစ်၌၊ ဆောင်အပ်သည်ကို မမြင်ခြင်းဟူသော။ ။
 ကံသွိဉ္ဇနကိဉ္ဇနတတ္ထိ၊ လေး။ ။ ဤသို့ စတုကောသိုက၊ သုညတကို သိမ်း
 ဆည်းပြီး၍။ တဖန် ခြောက်ပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သုညတ
 ကို သိမ်းဆည်းပြန်ရာ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ သိမ်းဆည်းပြန်ရာသနည်း ဟူမူ
 ကား။ ။ စက္ခု၊ သုည၊ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တနိယေနဝါ၊ နိစ္စေနဝါ၊ ဓူဝေနဝါ၊
 သဿတေနဝါ၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မေနဝါ။ ။ ဟူ၍၊ စက္ခုပသာဒရုပ်
 တရ၌၊ ခြောက်ပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် သိမ်းဆည်းရာ၏။ ။
 စက္ခု၊ စက္ခုသည်။ အတ္တေနဝါ၊ အတ္တမှ၎င်း။ အတ္တနိယေနဝါ၊ အတ္တ၏
 ပစ္စည်းဥစ္စာဖြစ်သော၊ အတ္တနိယမှ၎င်း။ နိစ္စေနဝါ၊ မရိုင်းမညှတ်၊ ကြောက်
 ထိုင်တွင်ကဲ့သို့ ဖြစ်သောအဖြစ်မှ၎င်း။ ဓူဝေနဝါ၊ မရွေ့တည်တံ့၊ ခိုင်ခံ့
 သည်၏အဖြစ်မှ၎င်း။ သဿတေနဝါ၊ အခါခပ်သိမ်း ထင်ရှားရှိသည်၏

အဖြစ်မှ၎င်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မနာ၊ ဖေါက်ပြန်ခြင်းကင်းသည်၏ အဖြစ်
 မှ၎င်း။ သုညံ၊ ဆိတ်၏။ ။ ဤသို့၊ အတ္တ၊ အတ္တနိယ၊ နိစ္စ၊ ဂူ၊ သဿတ၊
 အဝိပရိဏာမဓမ္မ၊ အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါး၊ ကုန်သော အခြင်း၊ အရာ တို့ဖြင့်၊
 စက္ခုကိုရှုရာ၏။ ဤနည်းအဟူ၊ သောတ၊ ဗာန၊ ဇိဝှ၊ ကာယော၊ မနော
 အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါးသော နှစ်ကို၎င်း၊ ရူပ၊ သဒ္ဓ၊ ဂန္ဓ၊ ရသ၊ ဖေါဋ္ဌဗ္ဗ၊
 ဓမ္မအားဖြင့် ခြောက်ပါးသော အာရုံကို၎င်း၊ စက္ခုဝိညာဏံ၊ သောတ
 ဝိညာဏံ၊ ဗာနဝိညာဏံ၊ ဇိဝှ ဝိညာဏံ၊ ကာယ ဝိညာဏံ၊ မနော
 ဝိညာဏံ၊ အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါးသော ဝိညာဏ်ကို၎င်း။ စက္ခုသမ္ပဿ၊
 သောတသမ္ပဿ၊ ဗာနသမ္ပဿ၊ ဇိဝှသမ္ပဿ။ ကာယသမ္ပဿ၊ မနော
 သမ္ပဿ၊ အားဖြင့်၊ ခြောက်ပါးသော ဖဿကို၎င်း၊ ဤကဲ့သို့ ဇရာမရဏ
 တိုင်အောင်၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းကိုဆောင်၍၊ ခြောက်ပါး ကုန်သော
 အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုရာ၏။ သုညပုန်၏ လိင်ဝတ်အနေအထားကိုသာ ပြင်
 ရမည်။ အဓိပ္ပါယ်ကား။ ဇိဝှသုညာ၊ ကာယောသုညော၊ မနောသုညော၊
 ဟူလို၏။ ဤကား သတိချပ်ရန်။ ။ ဤသို့ ခြောက်ပါးကုန်သော အခြင်း
 အရာတို့ဖြင့်၊ သုညတ အဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းပြီး၍ တဖန် ရှစ်ပါးကုန်သော
 အခြင်း အရာ တို့ဖြင့်၊ သိမ်းဆည်းရာ၏။ အဘယ်နည်း ဟူမူကား၊ ရူပံ၊
 အသာရံ၊ နိဿာရံ၊ သာရာပဂတံ၊ နိစ္စသာရ၊ သာရေနဝါ၊ ရဝသာရသာ
 ရေနဝါ၊ သုခသာရ သာရေနဝါ၊ အတ္တသာရ သာရေနဝါ၊ နိစ္စေနဝါ၊ ရဝေ
 နဝါ၊ သဿတေနဝါ၊ အဝိပရိဏာမဓမ္မနာ။ ။ ဟူ၏။ ဤကား ရုပ်
 ကိုရှေးဦးစွာ ရှစ်ပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်၊ သိမ်းဆည်းခြင်းပေ
 တည်း။ ။ အနက်ယောဇနာသော်ကား။ ။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နိစ္စသာရ၊
 သာရေနဝါ၊ နိစ္စသာရ၊ ဟူသော အနှစ်ဖြင့်၎င်း။ ရူဝသာရသာရေနဝါ၊
 ရူဝသာရ ဟူသော အနှစ်ဖြင့်၎င်း။ သုခသာရသာရေနဝါ၊ သုခသာရဟူ
 သော အနှစ်ဖြင့်၎င်း။ အတ္တသာရသာရေနဝါ၊ အတ္တသာရ ဟူသောအနှစ်
 ဖြင့်၎င်း။ နိစ္စေနဝါ၊ နိစ္စ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ ရူဝေနဝါ၊ ရူဝအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။
 သဿတေနဝါ။ သဿတအဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အဝိပရိဏာမဓမ္မနာ၊ အဝိ
 ပရိဏာမဓမ္မ အဖြစ်ဖြင့်၎င်း။ အသာရံ၊ အနှစ်မဟုတ်။ နိဿာရံ၊ အနှစ်မ
 နှို။ သာရာပဂတံ၊ အနှစ်မှကင်း၏။ ။ ဤကား။ ရုပ်၌ရှုသော ရှစ်ပါးသော
 အခြင်း အရာတည်း။ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်ဟူသော နာ
 မက္ခန္ဓာလေးပါး။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော။ စက္ခုသောတ၊ စသည်နှစ်၊ ခြောက်
 ပါး။ ရူပါရုံစသော အာရုံခြောက်ပါး။ စက္ခုဝိညာဏ်စသော။ ဝိညာဏ်

ခြောက်ပါး။ စက္ခု သမ္မာသမာဓိသော ဖဿခြောက်ပါး။ ဇရာမရဏကို အဆုံးထား၍။ ရှေး၌ဆိုအပ်ကုန်ပြီးသော ရှစ်ပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ရှုရာ၏။ လိင်ထားဝှစ်ထားကို သတိချပ်ဘွယ်ရှိ၏။ ရှိဟန်ကား။ ဝေဒနာပုဒ်ကို။ ဝေဒနာ။ အဿာရာ။ နိဿာရာ။ သာယာပဂတာ။ ဟူ၍ရှည်။ သညာလည်းနည်းတူ။ ထိုနှစ်ပုဒ်ကား။ ကောသလဖြစ်၏။ သင်္ခါရာ ပုဒ်ကို။ သင်္ခါရာ အဿာရာ။ နိဿာရာ။ သာရာပဂတာ။ ဟူ၍ရှည်။ ဤပုဒ်ကား။ ဗဟုဝှစ်ဖြစ်၏။ ဝိညာဏပုဒ်ကား။ ရှေးရူပပုဒ်နှင့်အတူတူဟူ၍မှတ်။ ကြွင်းပုဒ်တို့၌လည်း။ ထိုကဲ့သို့ယထာရဟူ၍လေ။ အဿာရဟူ၍၎င်း။ နိဿာရဟူ၍၎င်း။ အပဂတာသာရဟူ၍၎င်း။ ဆိုရသော။ ဤခန္ဓကိုယ်၏။ အနှစ်သာရမှကင်းခြင်းကို။ ဤသို့မှတ်အပ်၏။ ဤကမ္ဘာမြေပြင်၌။ ဗီဇ နိယာမအားဖြင့်။ အသီးအသီး ပေါက်ရောက် ကုန်သော။ သစ်ပင် အပေါင်းတို့တွင်။ ကျုပ်ပင်သည်အနှစ်သာရမှ ကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ကြက်ဆူပင်သည်အနှစ်သာရမှ ကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ရေသဖန်းပင်သည် အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ရေခက်ကန်ဖြစ်သည်။ အနှစ်သာရမှ ကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ပေါက်ပင်သည် အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ရေမြုပ်ဆိုင်သည် အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ရေပွက်သည် အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ တံလျှပ်သည် အနှစ်သာရမှ ကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ဌက်ပြောတုံးသည် အနှစ်သာရမှ ကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ မြက်လှည်းသည်အနှစ်သာရမှကင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ထိုအတူ ရုပ်ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရမှစ၍။ ဇရာမရဏတိုင်အောင်သော တရားအရအပုံအလုံးစုံတို့သည်။ နိစ္စသာရ၊ ရဝသာရ၊ သုခသာရ၊ အတ္တသာရတို့မှ။ စင်စင်ဆိတ်ကုန် ကင်းကုန်၏။ ဟူလိုသည်။ ထိုကြောင့်။ ။ရူပံအဿာရံ။ နိဿာရံ။ သာရာ ပဂတံ။ ။ဟူ၍ ဆိုသတည်း။ ထိုကဲ့သို့အဿာရ၏အဖြစ်ကို။ ရှစ်ပါးကုန်သော အခြင်း အရာတို့ဖြင့် သုညတ၏ အဖြစ်ကိုယောဂီသည်။ ရှုဆင်ခြင်ပြီးမှ။ ဣဒံ နိဗ္ဗာန်သော အခြင်း အရာတို့ဖြင့်။ ရှုပြန်ရာ၏။ ရှုဟန်ကား။ ။ရူပံ၊ ရိက္ခတော၊ ပဿတိ၊ တုစ္ဆတော၊ သုညတော၊ အနတ္တတော၊ အနိဿရိယတော၊ အကာမကာရိယတော၊ အလမ္ဘနိယတော၊ အသဝတ္တ ကတော၊ ပရတော၊ ဝိဝိက္ခတော ပဿတိ။ ။အနက်ယောဇနာသော်ကား။ ။ ရူပံ၊ ရုပ်ကို။ ရိက္ခတော၊ ညှိနံစက်ဆုပ်၊ အပုတ်ကိုယ်လုံး။ ဣဒံ နိဗ္ဗာန်သော အသုံး မကျသောအားဖြင့်။ ပဿတိ။ ရှု၏။ တုစ္ဆတော။ ဆင်းရဲ ခပ်သိမ်း ကိန်းဝပ်ရှိမှီး။ အချည်းနှီးသော အားဖြင့်။ သုညတော။ ကိုယ်ဟုဖန်ဖန်။

ပညတ်သံမှ။ ဆိတ်ညံသော အားဖြင့်။ အနတ္တတော။ အတ္တဗေဒီထုတ်။
ကိုယ်မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အနိဿရိယတော။ စီရင်လွှမ်းမိုး၊ အပိုးရ
သူမရှိသော အားဖြင့်။ အကာမကာရိယတော။ မလိုရာမှ ဆင်းရဲစုန်ပြု
တတ်သောအားဖြင့် အလတ္တနိယတော။ ဤသို့ဖြစ်စေ၊ ဤအနေကား။ မ
ဖြစ်စေကောင်း။ မရကောင်းသည်၏အဖြစ်ဖြင့်။ အဝသဝတ္တနတော။ လို
ရာ လိုရပ် မလိုက်တတ်သော အားဖြင့်။ ပရတော။ ကိုယ်မှ ရှောင်တိမ်း။
သူစိမ်းပြင်ပ အားဖြင့်။ ဝိဝိတ္တတော။ ကြောင်း ဘျိုး နှစ်ပါး ဆိတ်သော
အားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဤသို့ ရုပ်ကိုရှုရာ၏ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ။
ဝိညာဏ်၊ တို့ကိုလည်း။ ရုပ်၌ဆိုအပ်ခဲ့သည့် အတိုင်းရှုရာ၏။ သိသာ
လောက်ပြီ။ ဤသို့ဆယ်ပါးကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သုညတ၏ အ
ဖြစ်ကို ဥာဏ်ဖြင့် သိမ်းဆည်း ရှုဆင်ခြင်ပြီး၍။ တဖန် တဆယ်နှစ်ပါး
ကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ ရုပ်ကိုရှုပြန်ရာ၏။ အဘယ်ကဲ့သို့ရှုရာ သ
နည်း ဟူမူကား။ ။ရူပံနုသတ္တော၊ နုဇီဝေါ၊ နုနုရော၊ နုမာဏာ ဝေါ
နုဇ္ဈတ္တိ၊ နုပုရိသော၊ နုအတ္တာ၊ နုအတ္တနိယံ၊ နာဟံ။ နုမမ၊ နုအညဿ
နုကဿမိ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုသတ္တော၊ သတ္တ
ဝါမဟုတ်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုဇီဝေါ၊ ဇီဝလည်းမဟုတ်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုနု
ရော။ လူလည်းမဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။ နုမာဏာဝေါ၊ လူလင်လည်း မ
ဟုတ်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုဇ္ဈတ္တိ။ မိန်းမလည်းမဟုတ်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုပုရိ
သော။ ယောက်ျားလည်းမဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။ နုအတ္တာ။ အတ္တလည်း
မဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။ နုအတ္တနိယံ။ အတ္တနှင့်စပ်သော ပစ္စည်းဥစ္စာပရိက္ခ
ရာလည်းမဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။ နာဟံ။ ငါလည်းမဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။
နုမမ။ ငါ့ဥစ္စာလည်းမဟုတ်။ ရူပံ။ ရုပ်သည်။ နုအညဿ။ သူတပါး၏ဥစ္စာ
လည်း မဟုတ်။ ရူပံ၊ ရုပ်သည်။ နုကဿမိ၊ တစ်စုံ တယောက်သော သူ၏
ဥစ္စာလည်းမဟုတ်။ ။ဤသို့ တဆယ့် နှစ်ပါးကုန်သော အခြင်း အရာ
တို့ဖြင့်။ ရုပ်ကိုရှုရာ၏။ ဤနည်းအတူ။ ဝေဒနာကို၎င်း။ သညာကို၎င်း။
သင်္ခါရကို၎င်း။ ဝိညာဏ်ကို၎င်း။ ရှုရာ၏။ ဤကဲ့သို့ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်
သောအခြင်းအရာတို့ဖြင့်။ သုညတ၏အဖြစ်ကို သိမ်းဆည်းပြီး၍။ တဖန်
တိရဏပရိညာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ လေးဆယ့် နှစ်ပါးသော အခြင်း အ
ရာတို့ဖြင့်။ သုညတ၏ အဖြစ်ကိုရှုရာ၏။ ရူပနိကာ။ ။ရူပံ အနိစ္စတော၊
ဒုက္ခတော၊ ရောဂတော၊ ဂဏ္ဍတော၊ သဗ္ဗတော၊ အဃတော၊ အာဗာဓ
တော၊ ပရတော၊ ပလောကတော၊ ဤတိတော၊ ဥပဒ္ဒဝတော၊ ဘယတော၊

ဥပသဂ္ဂတော၊ စသတော၊ ပဘဂ်တော၊ အရဝတော၊ အတာဏတော၊
 အလေဏတော၊ အသရဏတော၊ အသရဏီဘူတတော၊ ရိတ္တတော၊
 တုစ္ဆတော၊ သုညတော၊ အနုတ္တတော၊ အနဿာဒတော၊ အာဒိနဝ
 တော၊ ဝိပရိနာမဓမ္မတော၊ အဿာရဏတော၊ အဃမူလတော၊ ပဒက
 တော၊ ဝိဘဝတော၊ သာသဝတော၊ သင်္ခတတော၊ မာရာမိသတော၊
 ဇာတိဓမ္မတော၊ ဇရာဓမ္မတော၊ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ မရဏဓမ္မတော၊ သော
 ကပရိဒေဝ ဒုက္ခ ဒေါမနဿ ဥပါယာသတော၊ သမုဒယတော၊ အတ္တင်္ဂ
 မတော၊ နိဿရဏတောပဿတိ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။ရှုပုံ၊ ရုပ်ကို။
 အနိစ္စတော၊ အနိစ္စအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ဒုက္ခတော၊ ဒုက္ခအားဖြင့်။
 ရောဂတော၊ အနာရောဂါနှင့် တူသောအားဖြင့်။ ဂဏ္ဍတော၊ ဒိုင်းအမာ
 နှင့်တူသောအားဖြင့်။ သလ္လတော၊ ငြားငြောင့်နှင့် တူသောအားဖြင့်
 အဃတော၊ အစီးအပွားမဲ့ကို ဆောင်သောအားဖြင့်။ အာဗာဓတော
 ပြင်းပြသည်းစွာသောအနာအားဖြင့်။ ပရတော၊ ပြင်ပသူ၊ လူစမ်းနှင့်တူ
 သောအားဖြင့်။ ပလောကတော၊ ဒိုင်းခြင်း နာခြင်း သေခြင်း ရောက်သော်
 ပေါက်ကွဲပျက်စီးတတ်သော အားဖြင့်။ ဤတိတော၊ များစွာစုပေါင်း၊
 ပျက်စီးကြောင်းအားဖြင့်။ ဥပဒ္ဒာတော၊ မင်းဘေး မင်းဒါဏ်။ ရန်ဥပဒ္ဒဘေ
 ၏ တည်ရာအားဖြင့်။ ဘယတော၊ ဘေးတို့၏ တည်ရာအားဖြင့်။ ဥပသဂ္ဂ
 တော၊ ရောဂဒေါသမောဟမပြတ်။ ကပ်ငြိခြင်း မကင်းသော အားဖြင့်။
 စလတော၊ လောကဓမ်တရားတို့ကြောင့်။ တုန်လှုပ်သော အားဖြင့်။
 ပဘဂ်တော၊ ပျက်ခြင်းသို့ ရောက်သော အားဖြင့်။ အရဝတော၊ မြဲမြံ၊
 ခိုင်ခံ့သောသဘော မရှိသော အားဖြင့်။ အတာဏတော၊ ဘေးကိုမ
 စောင့်မရှောက်နိုင်သောအားဖြင့်။ အလေဏတော၊ မှီခိုပုန်းအောင်းရာ
 မဟုတ်သောအားဖြင့်။ အသရဏတော၊ ကိုးကွယ်ရာ မဟုတ်သော အား
 ဖြင့်။ ရိတ္တတော၊ ရဝ၊ သုခ၊ အတ္တစသည်အဖြစ်မှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။
 တုစ္ဆတော၊ အချိုးအနှီးအားဖြင့်။ သုညတော၊ သာမိ၊ နိဝသိ၊ ကာရက၊
 ဝေဒက၊ အဓိဋ္ဌာယက၊ ဟု တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သော အတ္တမှ ဆိတ်သော
 အားဖြင့်။ အနုတ္တတော တိတ္ထိတို့ကြံဆအပ်သော အတ္တ၏ ဆန့်ကျင်ဘက်
 အားဖြင့်။ အာဒိနဝတော၊ အပြစ်ဒေါသအားဖြင့်။ ဝိပရိဏာမဓမ္မတော၊
 ဇရာမရဏ ဟူသော နှစ်ပါးသောအဘို့ဖြင့်။ ဘောက်ပြန်ခြင်းသဘော
 ပကတိရှိသောအားဖြင့်။ အဿာရကတော၊ အနှစ်မပါ၊ အကာနှင့်တူ
 သောအားဖြင့်။ အဃမူလတော၊ မကောင်းမှု၏ အကြောင်း မူလအားဖြင့်

ဝဏကတော၊ သူသတ်ရန်သူနှင့်၊ တူသောအားဖြင့်၊ ဝိဘဝတော၊ အစီး
 အပွားကင်းသော အားဖြင့်။ သာသဝတော၊ အာသဝေါ၏ အာရုံအား
 ဖြင့်။ သင်္ခတတော၊ ဟေတုအကြောင်း၊ ပစ္စယ အကြောင်း တို့သည်။
 ပေါင်း၍စီရင်၊ ပြုပြင်အပ်သောအားဖြင့်။ မာရာမိ သဘော၊ မစ္စမာရ်၊ ကိ
 လေသမာရ်တို့၏။ အစာ အာမိဿ အားဖြင့်။ ဇာတိဓမ္မတော၊ ဖြစ်ခြင်း
 သဘောရှိသောအားဖြင့်။ ဇရာဓမ္မတော၊ ရင့်ခြင်း ဟောင်းခြင်း သဘော
 ရှိသောအားဖြင့်။ ဗျာဓိဓမ္မတော၊ နာခြင်းသဘော ရှိသောအားဖြင့်။ မရ
 ဏဓမ္မတော၊ သေခြင်း ပျက်စီးခြင်း သဘောရှိသောအားဖြင့်။ သောကပ
 ရိဒေဝ၊ ဒုက္ခဒေါမနဿ ဥပါယသ ဓမ္မတော၊ စိုးရိမ်ခြင်းသဘော၊ ဝိ
 ကြွေးခြင်းသဘော၊ ဆင်းရဲခြင်းသဘော၊ နှလုံးမသာယာခြင်းသဘော၊
 ပြင်းစွာ ပူပန်ခြင်းသဘောရှိသော အားဖြင့်။ သမုဒယတော၊ ဖြစ်ခြင်း
 အားဖြင့်။ အတ္တင်္ဂမတော၊ ချုပ်ခြင်းအားဖြင့်။ နိဿရဏတော၊ ထွက်
 မြောက်ကြောင်းအားဖြင့်။ ပဿတိ၊ ရှု၏။ ။ဤနည်းအတူ။ ဝေဒနာကို၎င်း
 သညှါကို၎င်း၊ သင်္ခါရကို၎င်း၊ ဝိညါဏ်ကို၎င်း၊ ရှုအပ်၏။ ဤသို့ရှုသဖြင့်၊ အတ္တ
 သာရစသည်မှ ဆိတ်သောအားဖြင့်။ မြင်သည်ဖြစ်၍၊ လက္ခဏာရေးသုံး
 ပါးသို့တင်၍၊ သင်္ခါရတို့ကို၊ သိမ်းဆည်းသည်ရှိသော်။ ထိုသင်္ခါရတို့ကို
 ဖြစ်ဖြစ်သော ကြောက်ခြင်းဘယကို၎င်း။ နှစ်သက်ခြင်း နှစ်ကို၎င်း။ ပယ်၍
 သင်္ခါရ တို့၌၊ တူးလေးချိန်သကဲ့သို့၊ ဥဒါသိန်မူခြင်းဟူသော လျစ်လျူ
 ဖြစ်ရကား။ သင်္ခါရတို့ကို၊ ငါဟူ၍၎င်း။ ငါ့ဥစ္စာဟူ၍၎င်း။ မယူလေ
 တော့ပြီ။ ဥပမာကိုကား။ အိမ်ရှင်လင်ယောက်ျားသည်၊ စွန့်လွှတ်အပ်
 သော၊ ဇနီးမယားကဲ့သို့ မှတ်အပ်၏။ ထိုစကားကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။
 ရုပ်ရည်သန္တာန်၊ ကြန်လက္ခဏာနှင့်ပြည့်စုံ၍၊ အလွန်တရာ နှစ်သက်မြတ်
 နိုးအပ်သောမယားသည်။ ယောက်ျားအားရှိ၏။ ထိုယောက်ျားသည်။
 ထိုဇနီးမယားမှ၊ တခဏမျှသော်လည်း၊ ကွေကွင်း၍နေခြင်း၌၊ သည်းခံ
 မြင်၍ မတတ်နိုင်။ အလွန်လျှင် ထိုမယားကို၊ မြတ်နိုးစွာ၏။ ထို
 ယောက်ျားသည်။ ထိုကဲ့သို့ချစ်မြတ်နိုးစွာသော၊ မိခင်ဇနီးမယားကို၊ တ
 ပါးသောယောက်ျားနှင့်အတူ ရပ်ခြင်း၊ ထိုင်နေခြင်း၊ စကားပြောဘော
 ခြင်း၊ ရယ်ရွှင်ခြင်းကို၊ မြင်ရ၍၊ အမျက်ထွက်ခြင်း၊ နှလုံးမသာခြင်း ဖြစ်
 ၍၊ ပြင်းစွာသော ဒေါမနဿ ဝေဒနာကိုခံစားရာ၏။ ထိုယောက်ျားသည်၊
 တပါးသောအခါ၌၊ ထိုမိန်းမ၏၊ မစောင့်စည်းသော အပြစ်ဒေါသကို မြင်
 ရကား။ ထိုမိန်းမမှ လွတ်ကင်းလိုသည်ဖြစ်၍၊ စွန့် လွှတ် လိုက် ရာ၏။

ဤကဲ့သို့ စွန့်လွှတ်လိုက်သည်မှ စ၍၊ ထိုယောကျ်ားသည်။ ထိုမိန်းမကို၊
 ငါ၏ဇနီးမယား ဟူ၍ပင်။ နှလုံး ကင်းပြတ်သဖြင့်။ မမှတ် လေတော့ရာ။
 ထိုအခါမှစ၍၊ ထိုမိန်းမကို၊ တစ် တယောက်သော သူနှင့် တကွ၊ အမှတ်
 မရှိ။ တစ်တစ်သောအမှုကို ပြုသည်ကို၊ မြင်ရ၍ သော်လည်း၊ အမျက်
 မထွက်လေတော့ရာ။ နှလုံးမသာယာခြင်းတို့လည်း။ မရောက်လေတော့
 ရာ။ စင်စစ်သော်ကား၊ လေးတူးချိန် သကဲ့သို့။ ဥဒါသိန်မူခြင်း ဟူသော
 လျစ်လျူရှုခြင်းသည်သာဖြစ်ရာ သကဲ့သို့။ ထိုအတူ။ ဤယောကျ်ားသည်။ အ
 လုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့မှ။ လွတ်ခြင်းငှါ အလိုရှိသည်ဖြစ်၍။ ပဋိသန္ဓိ၊
 နိပဿနာပညာဖြင့်။ သင်္ခါရတို့ကို သိမ်းဆည်းသည်ရှိသော်။ ငါ၊ ငါ၏
 ဥစ္စာဟူ၍၊ ယူအပ်သည်ကို မမြင်၍ကြောက်ခြင်း ဘယကို၎င်း။ နှစ်သက်
 ခြင်း နှိမ့်ကို၎င်းပင်၍။ အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့၌၊ ဥဒါသိန်မူခြင်းဟူ
 သော လျစ်လျူရှုခြင်းသည်ဖြစ်၏။ ဤကဲ့သို့ သိမြင်သော ထိုယောကျ်ား။
 သုံးပါးကုန်သောဘဝ၊ လေးပါးကုန်သောယောနိ၊ ငါးပါးကုန်သောဂတိ၊
 ခွန်နှစ်ပါးကုန်သော ဝိညာဏဋ္ဌိတိ၊ ကိုးပါးကုန်သော သတ္တဝါသတို့၌။
 စိတ်သည် ရှိ၍စက်ဆုတ်သည်ဖြစ်၍။ တွန့်တိုဆုတ်နှစ်ခြင်း၊ လျောကျ
 ခြင်းဖြစ်၏။ ဥပမာ၊ မည်သည်ကား။ စဉ်းငယ် ညွတ်ကိုင်းသော။ ပဒုမ္မာ
 ကြာရှက်၌ ရေပေါက်တို့သည်။ မကပ်-ငြိမူ၍။ တွန့်တိုဆုတ်နှစ်၊ လျော
 ကျခြင်းဖြစ်ကုန်သကဲ့သို့၎င်း။ ကနည်း။ မီး၌ထည့်အပ်သော ကြက်တောင်
 သည်၎င်း။ အကြာတုံးသည်၎င်း။ တွန့်တိုဆုတ်နှစ် လေသကဲ့သို့၎င်း။
 ဤအတူ၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏စိတ်သည်။ သုံးပါးကုန်သော ဘဝ၊ လေးပါး
 ကုန်သော ယောနိ။ ငါးပါးကုန်သောဂတိ၊ ခွန်နှစ်ပါးကုန်သော ဝိညာ
 ဏဋ္ဌိတိ၊ ကိုးပါးကုန်သော သတ္တဝါသတို့၌၊ ရှိ၍စက်ဆုတ်သည်ဖြစ်၍။
 တွန့်တိုဆုတ်နှစ် လျောကျခြင်း ဖြစ်၏။ ထိုအခါ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊
 သင်္ခါရပေက္ခာ ဥပသုတ္တံ ဖြစ်၏။ ဟူလိုသည်။ ဤသို့ သင်္ခါရပေက္ခာ
 ဥပသုတ္တံဖြစ်ဟန်ကို၊ နှစ်ပါးသော အဘို့ရှိသော နိက္ခိကောဋီက၊ လေးပါး
 သောအဘို့ရှိသော၊ စတုကောဋီက၊ ခြောက်ပါးသော အဘို့ရှိသော၊ ဆ
 ကောဋီက၊ ရှစ်ပါးသောအဘို့ရှိသော၊ အဋ္ဌကောဋီက၊ တဆယ့် နှစ်ပါး
 သော အဘို့ရှိသော၊ ခုဒ္ဒကောဋီက၊ လေးဆယ့် နှစ်ပါးသော အဘို့ရှိ
 သော။ ခုဒ္ဒကောဋီက ကောဋီကတို့ဖြင့် ရှုဆင်ခြင်ပုံကို။ အဋ္ဌကောဋီက
 အကျယ်တဝင့်၊ ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ယင်းသို့ ဖွင့်ဆိုအပ် သော်လည်း။
 ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီးသည်ကား။ သုံးသပ်လွယ်ရုံ

ဉာဏ်ဖြင့် ထင်မြင်နိုင်ရုံမျှကိုသာ၊ နှလုံးတော်မူချေသဖြင့်။ ။ ဣမေမေ
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာရိတ္တာ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။ ဣမေမေ ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာဘုဒ္ဓိ
 ဟူ၍၎င်း။ ။ ဣမေမေပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာသုညာ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။ ဣမေမေ
 ပဉ္စက္ခန္ဓာ ဓမ္မာနိရတ္တကာ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။ ဤသို့ ခန္ဓာ ငါးပါးတို့၏။
 ရိတ္တအဖြစ်၊ တုဒ္ဓိအဖြစ်၊ သုညအဖြစ်၊ နိရတ္တကအဖြစ် တည်းဟူသော အ
 ကြောင်းပြ လေးချက်ကိုသာ ထုတ်တော်မူ၏။ ထိုအကြောင်းပြ လေးချက်
 ကိုထုတ်တော်မူပြီးမှ။ ဆိုအပ်ကုန် ပြီးသော နည်းအပေါင်းတို့တွင်။ ။
 အတ္တနဝါ။ အတ္တနိယေနဝါ။ ။ ဟူသော ခွဲကောဋိက နည်းတပါးကို
 သာ ပြတော်မူ၏။ ထိုနောင်၊ ဤပဋိသန္ဓိ နုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၊ သင်္ခါရ
 တို့ကို သိမ်းဆည်းသော ယောဂီသည်။ အဟံ၊ မမဟူ၍၊ ယူအပ်သည်
 ကိုမမြင်၍။ ကြောက်ခြင်း ဘယကို၎င်း။ နှစ်သက်ခြင်း နန္ဒီကို၎င်းပယ်၍။
 သင်္ခါရတို့၌၊ လျစ်လျူရှုခြင်း။ ဥဒါသိန်ဖြစ်ဟန်ကိုလည်း။ ။ နတေဟံ၊
 နတမမ၊ ဧဝံဥဒါသိနေန။ ။ ဟုထုတ်ဆောင်၍ ပြတော် မူအပ်၏။ ။
 ဤသို့ ဝိပဿနာ ဉာဏတန္တိ စာတမ်း၌။ နက် ဝှမ်း သော အနက် အ
 မိပ္ပါယ်။ အကျယ်တို့မှ၊ လိုရင်း အကျဉ်းမျှကိုသာ ထုတ်ဆောင်တော်မူ
 ခြင်းကို သိအပ်၏။ ဤခွဲကောဋိက နည်း၌။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘု
 ရားကြီး၏။ အနက်ယောဇနာတော်ခြင်းကား။ ။ အတ္တနဝါ။ ငါ၏ကိုယ်
 အားဖြင့်၎င်း။ အတ္တနိယေနဝါ။ ငါ၏ဥစ္စာအားဖြင့်၎င်း။ ကေဓမ္မာ။ ထို
 ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ အဟံ၊ ငါသည်။ န၊ မဟုတ်ကုန်။ တေဓမ္မာ၊ ထို
 ရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ မမ၊ ငါ၏။ နသန္တကာ။ ဥစ္စာစုပုံ။ မဟုတ်ကုန်။
 ဧဝံ၊ ဤသို့။ ဥဒါသိနေန။ မမုန်းမချစ်။ လျစ်လျူရှုသဖြင့်။ သင်္ခါရပေက္ခာ
 နုပဿနံ။ သင်္ခါရတရား၊ ထိုငါးပါး၌။ ၎င်းခြားလျစ်လျူ စွဲယူမလပ်၊ သုံး
 သပ် ဆင်ခြင် ခြင်းသည်။ သင်္ခါရပက္ခေ ဉာဏံ။ သင်္ခါ ရုပ်က္ခာဉာဏ်
 မည်၏။ ။ ဟူ၍ ယောဇနာတော် မူလေသည်။ ထိုသို့ ယောဇနာတော်
 မူသည့်အတိုင်း။ ထိုရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည်။ အတ္တနဝါပါဠိအရ။
 ငါ၏ ကိုယ် မဟုတ်ဟန်ကို။ ဤသို့ သိအပ်၏။ ဥပမာ မည်သည်ကား။
 ယောက်ျားသည်။ မိမိနေအိမ်၏ အတွင်း၌ မြွေကိုမြင်၍။ ထိုမြွေသို့ အစဉ်
 တလိုက်လိုက်လတ်သော်။ ထိုမြွေ၏ တည်ရာနေရာကို၊ မြင်သကဲ့သို့။ ထို
 အတူ ဤယောဂါဝစရ သည်လည်း။ ဤနာမ်တရား မည်သည်။ အဘယ်
 ကို၌၍ ဖြစ်သနည်း ဟု ရှာမှီး လတ်သည် ရှိသော်။ ထိုနာမ် တရား၏
 ဖြစ်သော၊ ဟဒယ ရုပ်ကို မြင်၏။ ထိုနောင်မှ၊ ထိုဟဒယ ရုပ်၏

မှီရာဖြစ်ကုန်သော။ ပထဝီ၊ အာပေါ။ တေဇော၊ ဝါယော၊ ဟူကုန်သော။ ဘူတရုပ်တို့ကို၎င်း။ ဘူတရုပ်တို့ကို မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ကြွင်းကုန်သော ဥပါဒါန်ရုပ်တို့ကို၎င်း မြင်၍။ ထိုဥပါဒါန် မဟာဘုတ်တို့ကို၊ ရုပ်ဟူ၍ သိမ်းဆည်းပြီးလျှင်။ ထိုအလုံးစုံသော၊ ရုပ်ကိုတပေါင်းတည်းပြု၍။ ထို ရုပ်ဟူသမျှသည်။ အချမ်းအပူ စသည်တို့ကြောင့်။ ဖောက်ပြန်ခြင်း ပျက် စီးခြင်းသဘောလက္ခဏာရှိ၏။ အာရုံကို မကြံတတ်၊ မယူတတ် မသိ တတ်ချေ။ ထိုရုပ်တရားအစုကား။ ခန္ဓာအားဖြင့်၊ ရူပက္ခန္ဓာ သာလျှင် တည်း။ ထိုရူပက္ခန္ဓာသည်၊ ငါ့ဟူသော အတ္တကားမဟုတ်။ ယင်းသို့ငါ့ဟူ သော အတ္တမဟုတ်၍။ ထိုရူပက္ခန္ဓာကို၊ ငါဟူ၍မဆိုအပ်။ ဤကဲ့သို့ ရူ ပက္ခန္ဓာသည်၊ စင်စစ်ငါ၏ကိုယ်ဟူသော၊ အတ္တ မဟုတ်ချေတော့ပြီဟူ ၍။ ရုပ်တရား၌ နှလုံးမူသဖြင့်၊ ရုပ်တရားကို အတ္တေနဝါပါဌ်အရ၊ အတ္တ မဟုတ်ခြင်းကိုသိအပ်၏ ဟူသတည်း။ နာမ်တရား၌လည်း။ ထိုကဲ့သို့ပင် အတ္တေနဝါပါဌ်အရ၊ အတ္တ မဟုတ်ခြင်းကို သိအပ်၏။ ထိုစကားကိုထင်ရှား စေဦးအံ့။ စက္ခုဝိညာဏ်နှစ်။ သောတဝိညာဏ်နှစ်။ ဗာဓကဝိညာဏ်နှစ်၊ ဇိဝ္ဗါဝိညာဏ်နှစ်၊ ကာယဝိညာဏ်နှစ်၊ ဟူသော၊ ပဉ္စဝိညာဏ် ဓါတ် နှစ်ဆယ်၊ ပဉ္စဒ္ဓါရာပဇ္ဇန်း သမ္ပုဋိန္ဒြိယျာန် ခွေးဟူသော မနော ဓါတ် စိတ်သုံးခု၊ ကြွင်းသော လောကီ မနော ဝိညာဏ ဓါတ် စိတ် ခြောက် ဆယ့် ရှစ်ခုအားဖြင့်။ ရှစ်ဆယ့်တပါးသော လောကီစိတ်၊ ထိုစိတ်တို့ နှင့်တကွ ဖြစ်သော။ ဖဿဝေဒနာစသော၊ စေတသိက်ငါးဆယ့်နှစ်ခု၊ ထိုအလုံးစုံ ကုန်သော စိတ်စေတသိက် တရားတို့ကို၊ အာရုံသို့ ညွတ် တတ်၊ ရှိုင်းတတ် ကိုင်းတတ်သော လက္ခဏာအားဖြင့်။ တပေါင်းတည်း ပြု၍၊ နာမ်တရားအစုတို့ပေတည်းဟု၊ အသီး အခြားပြု၍ ရှုရာ၏။ ထိုစ ကားမှန်၏။ ရုပ်တရားသည် အချမ်းအပူ စသည်တို့ကြောင့်။ ဖောက်ပြန် ပျက်စီးခြင်း ရုပ္ပနုလက္ခဏာရှိ၏။ နာမ်တရားကား။ အချမ်းအပူစသည်တို့ ကြောင့်၊ ဖောက်ပြန်ပျက်စီးခြင်း။ ရုပ္ပနုလက္ခဏာ အလျှင်းမရှိ။ ဤသို့ထူး ပြား၏။ ရုပ်တရားသည်၊ အာရုံကိုမကြံတတ်၊ မယူတတ်၊ မသိတတ်။ နာမ် တရားသည်ကား။ အာရုံကိုကြံတတ်၊ ယူတတ်၊ သိတတ်၏။ ဤသို့ထူး ပြား၏။ ထို့ကြောင့်။ ရုပ်၌၊ နာမ်၏သဘောမျိုးမရှိ၊ နာမ်၌၊ ရုပ်၏သဘော မျိုးမရှိ၊ ရုပ်သည်နာမ်၏သဘောမှဆိတ်၏။ နာမ်သည် ရုပ်၏ သဘောမှ ဆိတ်၏။ ယင်းသို့ ချင်းချင်းသဘော လက္ခဏာမှ ဆိတ်ခြင်း သာ လျှင်၊ မဟုတ်သေး။ ခန္ဓာ ချင်းချင်းလည်း ကွဲပြားကြ၏။ ကွဲပြား ဟန် ကား။

ရုပ်တရားအရသည်၊ ဆိုအပ်ပြီးသည့်အတိုင်း၊ ရူပက္ခန္ဓာတည်း။ နာမ် တရားတို့တွင်၊ စိတ်ကား၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာတည်း။ စေတသိက် ငါးဆယ့်နှစ်ခုတို့တွင်၊ ဝေဒနာစေတသိက်ကား၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာတည်း။ သညာစေတသိက်ကား။ သညက္ခန္ဓာတည်း။ ကြွင်းစေတသိက် ငါးဆယ်တို့သည်၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာတည်း။ ဤသို့စိတ်တရား၌၊ ခန္ဓာတပါး။ စေတသိက်တရား၌ ခန္ဓာသုံးပါးအားဖြင့်။ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးသာလျှင် ဖြစ်၏။ ထိုနာမက္ခန္ဓာလေးပါးမှတစ်ပါး၊ အခြားအတ္တမည်သော၊ သဘောတရားမျိုး ဟူ၍၊ တစိုးတစိ၊ အပိုအလွန်မရှိချေ။ ယင်းသို့ပင်မရှိစေကာမူ၊ နာမ်တရားကို ဖွဲ့စည်း၍ရအပ်သော၊ နာမ်ခန္ဓာလေးပါး အနက်တွင်။ ဤမည်သော နာမက္ခန္ဓာသည်ကား။ အတ္တေန၊ ပုဒ်အရ၊ ငါ၏ ကိုယ်ဟူသောအတ္တဖြစ်ချေသည်ဟူ၍ ဆိုပါရအောင်၊ ကရုဏာသော နာမ်ခန္ဓာကိုမူလည်း အတ္တဟူ၍ ညွှန်ပြခြင်းငှါ မရအပ်။ စင်စစ်သော်ကား။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဟူသော၊ ခန္ဓာလေးပါးသာလျှင်တည်းဟု၊ ညွှန်ပြခြင်းငှါရအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ စိတ်စေတသိက် ဟူသော၊ နာမက္ခန္ဓာလေးပါးကို၊ ငါဟူ၍မဆိုအပ်၊ မရအပ်လေရကား။ ဤနာမက္ခန္ဓာလေးပါးသည်၊ စင်စစ်ငါ၏ ကိုယ်ဟူသော အတ္တမဟုတ်ချေတော့ပြီဟူ၍၊ နာမ်တရား၌ နှလုံးမူသဖြင့်။ နာမ်တရားကို၊ အတ္တေနဝါ၊ ပါဠိအရ၊ အတ္တမဟုတ်ခြင်းကို သိအပ်၏ဟူသတည်း။ ဤသို့လျှင် ရုပ်တရား၊ နာမ်တရားတို့သည်၊ ခန္ဓာဖွဲ့စည်းရာ၌၊ ခန္ဓာငါးပါးကိုသာလျှင် ရရှိ၍၊ ခန္ဓာငါးပါးမှတစ်ပါး၊ ငါဟူသော အတ္တတရားကို မရအပ်သကဲ့သို့။ ထိုအတူ။ ထိုရုပ်နာမ် တရားတို့ကိုပင်၊ အာယတနဖွဲ့စည်းရာ၌၎င်း။ ဓါတ်ဖွဲ့စည်းရာ၌၎င်း။ အာယတန၊ ဓာတ်မှတစ်ပါး၊ ငါဟူသော အတ္တတရားကို မရအပ်သည်ကိုလည်း၊ သိအပ်၏။ ဤကဲ့သို့ ရုပ်နာမ်တရားတို့၏၊ အတ္တမဟုတ်ခြင်းကို၊ နာမရူပ ပရိစ္ဆေဒဥပဇာန်ဖြင့်သိ၍။ အတ္တေနဝါ၊ ပါဠိဖြင့် ထိုရုပ်နာမ် တရားတို့သည်။ ငါသည် မဟုတ်ကုန်ဟူ၍ ပြဆိုအပ်သည်ကို သဘော ကျနစွာ ရှုအပ် မှတ်အပ်၏။ ။တနည်း။ ဤသင်္ခါရပေက္ခာ ဥပဏ္ဍိတ ခဏ၌ပင်လျှင်။ အတ္တေနဝါပါဠိအရ၊ ငါ၏ကိုယ် အားဖြင့်၊ ထိုရုပ်နာမ်တရားတို့သည်။ ငါမဟုတ်ကြောင်းသည်၊ အလွန် သိသာထင်ရှား၏။ ထင်ရှားဟန်ကား။ ကြောက်ခြင်း နှစ်သက်ခြင်းကိုပယ်၍။ သင်္ခါရတို့၌၊ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ဖြစ်သော အခါ၊ မဟာကုသိုလ် တတိယနွဲ့ဥပေက္ခာ သဟဂုတ်ဥပဏ္ဍိတ သမ္ပယုတ် စိတ်အရာ သာ ဖြစ်၍။ ထိုစိတ်ကို

ခန္ဓာဖွဲ့သည်ရှိသော်။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာဖွဲ့ရ၏။ ထို ဝိညာဏက္ခန္ဓာ သည် ငါမဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား။ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရအပ်သော၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ သာတည်း။ ဤသို့ တဿ်တသန့် ထားလင့် ဦး။ ထိုဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူသောစိတ်၌၊ ရှည်ကုန်သော၊ စေတသိက်တို့ကို နှစ်ခွဲသော် ဥပေက္ခာ ဖြစ်ခြင်း၏ ဖိတ်ကြည်သော အညသမာန်း စေတသိက် တဆယ့်နှစ်၊ သောဘဏ သာဓာရဏ စေတသိက် တဆယ့် ကိုး။ ပညိန္ဒြေ စေတသိက် တစ်အားဖြင့်၊ သုံးဆယ့် နှစ်ပါး ကုန်သော စေတသိက် တို့ကို။ ရသင့် သည်ဖြစ်၍။ ခန္ဓာဖွဲ့ပြန်သည် ရှိသော်။ ထိုစေတသိက် သုံးဆယ့် နှစ်တို့တွင်။ ဝေဒနာ စေတသိက်ကား။ ဝေဒနက္ခန္ဓာ။ သညစေတသိက်ကား။ သညက္ခန္ဓာ။ ဝေဒနသညာမှကြွင်းသော၊ စေတသိက် သုံးဆယ့် ကား။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဤသို့ စေတသိက် သုံးဆယ့် နှစ်ခု၌၊ ခန္ဓာ သုံးပါးကိုရအပ်၏။ ထိုစေတသိက် ခန္ဓာ သုံးပါးတို့သည်။ မိမိအလျောက် မဖြစ်စွမ်း နိုင်ကြ ကုန်ဘဲ။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်း ဟူသော စိတ်ကိုမှီ၍။ ထိုစိတ်နှင့်အတူတကွ ဖြစ်ခြင်း၊ တကွချုပ်ခြင်း။ အာရုံတူခြင်း။ မှီရာတူခြင်း ဟူသော အင်္ဂါလေးလီစုံညီစွာဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤအရာ၌၊ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ တည်းဟူသော၊ မဟာ ကုသိုလ် တတိယနွေး ဖြစ်သော။ ဥပေက္ခာ သဟဂုတ် စိတ်သည်။ မနောဝိညာဏ ဓာတ်ဖြစ်၍၊ ဟဒယရုပ်ကို သာမှီ၍ဖြစ်၏။ ထိုစိတ်၌ မှီ၍ဖြစ်ကုန်သော၊ ဝေဒနက္ခန္ဓာ၊ သညက္ခန္ဓာ၊ သင်္ခါရက္ခန္ဓာ၊ ဟူ၍ ဖွဲ့စည်း ရကုန်သော စေတသိက်သုံးဆယ့် နှစ်ပါးတို့သည်လည်း။ မိမိတို့မှီရာ စိတ်အတိုင်းပင်လျှင်။ ဟဒယရုပ်ကိုသာမှီရာ၊ ဝတ္ထုတူ အဖြစ်ဖြင့်မှီ၍ ဖြစ်ကြကုန်၏။ ဤသို့စိတ်စေတသိက်တရား နှစ်ပါးတို့သည်။ ခန္ဓာအားဖြင့်၊ နာမက္ခန္ဓာ လေးပါး ဖြစ်ကြောင်း။ အမှီအားဖြင့်၊ ဟဒယရုပ်ကိုချည်း မှီ၍ ဖြစ်ကြောင်းကို သိပြီး၍။ ထိုနောင်မှ ထိုစိတ်စေတသိက် ဟူကုန်သော၊ နာမက္ခန္ဓာ တရားလေးပါးတို့၏၊ မှီရာ ဖြစ်သော ဟဒယရုပ်သည်၎င်း။ ထိုဟဒယရုပ်၏ မှီရာမဟာဘုတ်သည်၎င်း။ ရူပက္ခန္ဓာမည်၏ ဟူ၍သိရာ၏။ ဤသို့ သိပြီးသော ယောဂီသည်။ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာတန္တရနိဂ္ဂဟာ၏ ဖြစ်ဆဲကာလ အခိုက်အတံ့ ခဏမျှကိုပင် ထင်ရှားရှိသော ပရမတ္ထဘုရား အစုအပုံကိုခွဲခြမ်း စိတ်ဖြာ၍၊ ပညာဖြင့်ရှုဆင်ခြင်သည်ရှိသော်၊ စင်စစ်အားဖြင့်။ ခန္ဓာငါးပါးကိုသာလျှင်၊ ရအပ်မြင်အပ်၏။ ခန္ဓာငါးပါးမှတစ်ပါး၊ အတ္တမည်သော တစုံတခုသော၊ သဘာဝမျိုးကို၊ တစိုးတစိမျှ ပရမတ္ထအဖြစ်ဖြင့် မရအပ် မမြင်အပ်ချေ။ ဤသို့

ပိုင်ပိုင်နိုင်နိုင်ဉာဏ်ဖြင့်။ မြင်စွမ်းနိုင်သိနိုင်ရာ၏။ ယင်းသို့ သိနိုင်ခဲ့လေပြီး
 တကား၊ အဘယ်မှာလျှင်၊ ငါဟူသော ကိုယ် အားဖြင့်။ ထိုရုပ်နာမ် တ
 ရားတို့သည်၊ ဖြစ်နိုင်ကုန်ပါအံ့နည်း။ မဖြစ်နိုင်ကုန်တော့သည်သာတည်း။
 ထိုကြောင့်၊ ပရမတ္ထအမြင်ဖြင့်၊ မြင်အောင်ရှုဆင်ခြင်မှု။ အတ္တေနဝါ၊ ပါဠိ
 ၌၊ ကျကျနနသဘောနှစ်မျိုး၊ စူးစိုက်နိုင်မည်ကား။ မချွတ်ရာတော့ သ
 တည်း။ ထိုစကားနှင့်၏။ ပရမတ္ထဉာဏ်အမြင် ရှိသောသူသည်၊ အတ္တဟူ
 သည်ကိုထားဘိဦး။ ဣတ္ထိပုရိသဟူ၍၊ ဘုရားသျှင် ဟောစေကာမူ။ ဝေါ
 ဟာရ ဒေသနာအလိုဖြင့်သာ၊ ဟောတော်မူခြင်း ဖြစ်သည်။ ပရမတ္ထဒေ
 သနာအားဖြင့်။ စင်စစ်ဣတ္ထိပုရိသ မဟုတ် ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရား
 တို့သာဟူ၍ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ပရမတ္ထဉာဏ်မရှဉ်သော၊ ဗာလပုထုဇဉ်
 အပေါင်းသည်၊ အကြင်မိန်းမ ယောက်ျားဟူသော။ ဣတ္ထိပုရိသ၏အဖြစ်
 ကို၊ ဣတ္ထိပုရိသ၏အဖြစ်ဖြင့်ရှိ၏ ထင်မြင်၏။ ထိုဗာလပုထုဇဉ်တို့ရှုအပ်၊
 ထင်မြင်အပ်သော၊ ဣတ္ထိပုရိသ အဖြစ်ကိုကား။ ပရမတ္ထဉာဏ်အမြင်ရှိ
 သော ကလျာဏ ပုထုဇဉ် အရိယာအရှင်တို့သည်။ ထိုကဲ့သို့၊ ဣတ္ထိပုရိ
 သဟူ၍ ရှုအပ်မြင်အပ်သည်မဟုတ်။ စင်စစ်သော်ကား၊ ခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ်တရားတို့၏ အစုအပုံသာဟူ၍ ရှုမြင်တော် မူကုန်၏။ ထိုကဲ့သို့ အရိ
 ယာအရှင်၊ ကလျာဏ ပုထုဇဉ်တို့ ရှုအပ်မြင်အပ်သော ခန္ဓာငါးပါးရုပ်
 နာမ် တရားသာဟူသော အရှု အမြင် မျိုးကိုလည်း။ ဗာလပုထုဇဉ် ပရ
 မတ္ထဉာဏ်မဝင်သူ အပေါင်းသည်ကား။ ကောင်းစွာပိုင်ပိုင် ထိုကဲ့သို့ မရှု
 မမြင်နိုင်ဘဲ၊ ဣတ္ထိပုရိသဟူ၍သာရှိ၏။ ထင်မြင်၏။ ဤသို့လျှင် ပရမတ္ထ တ
 ရားကို၊ ပိုင်းခြားထင်ထင်၊ မရှုမမြင်တတ်၍။ ပရမတ္ထတရား၌ တွေဝေ
 သောပုထုဇဉ်ကို။ စင်စစ်သဖြင့်။ သမုဒယသစ္စာ တဏှာတည်းဟူသော
 ကြိုးဖြင့်မြဲစွာ၊ ဖွဲ့အပ် ချည်နှောင် အပ်၏။ ထိုသို့သော သမုဒယကြိုးဖြင့်
 ဘွဲ့အပ်။ ချည်နှောင်အပ်သော ပုထုဇဉ်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာ တည်းဟူသော
 သံသရာဝဋ်မှ။ မကျွတ်နိုင် မလွတ်နိုင်ရာဟူ၍၊ ရှေးဆရာ မြတ်တို့ ဆို
 တော် မူကြကြောင်းဖြင့် သတိ ပဋ္ဌာန ဝိဘင်း အဋ္ဌကထာကြီး၌။ မိန့်
 တော်မူအပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ထိုအဋ္ဌကထာကြီး၌။ ယံပဿတိနတံဒိဋ္ဌံ
 ယံဒိဋ္ဌံတံနပဿတိ၊ အပဿံဗန္ဓတေမူဇ္ဇော၊ ဗန္ဓမာနောနမုစ္ဆတိ။
 ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ယံ။ အကြင်မိန်းမ ယောက်ျား စသည်၏ အဖြစ်
 ကို၊ ဇနော။ ပရမတ်ကိုတတ်အပ်ထင်ထင် မသိမမြင်သော။ ဗာလပုထု
 ဇဉ်သည်။ ပဿတိ။ ယောက်ျား မိန်းမဟူ၍ပင်ရှိမြင်၏။ တံ၊ ပုထုဇဉ်တို့

ရှုမြင်အပ်သော။ မိန်းမ ယောက်ျားစသည်၏ အဖြစ်သည်။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ မုချ ဆတ်ဆတ်၊ ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှုအပ်မြင်အပ်သည်မဟုတ်။ ယံ၊ အကြင်ငါ သူတပါး။ ယောက်ျား မိန်းမ မဟုတ်။ နာမ်ရပ် အစရှိသော အဖြစ်ကို။ နိဒ္ဒိဋ္ဌံ။ မုချဆတ်ဆတ် ပရမတ္ထအားဖြင့် ရှုအပ် မြင်အပ်၏။ တံ၊ ထိုပရမတ္ထ အားဖြင့်။ ရှုအပ်မြင်အပ်သော၊ နာမ်ရပ်အစရှိသော အဖြစ်ကို။ ဇနော၊ ပရမတ်ကို။ မတတ် မမြင် မကြွမ်း ကျင်သော။ ဗာလ ပုထုဇဉ်သည်။ နုပဿတိ၊ မရှုမထင် မမြင်နိုင်။ အပဿံ၊ အပဿန္တော။ ရုပ်နာမ်စသော ပရမတ္ထတရားကို။ ဉာဏ်သွားပိုင်ပိုင်၊ မရှုမမြင်နိုင်သော။ မုဉ္ဇော၊ ပရမတ္ထ တရား၌။ တွေဝေသော ပုထုဇဉ်ကို။ ဗန္ဓုတေ၊ သမုဒယသစ္စာ။ တဏှာ တည်းဟူသောကြိုးဖြင့်။ ဖြော့ဘွဲ့အပ်ချည်အပ်၏။ ဗန္ဓုမာနော၊ သမုဒယ သစ္စာ။ တဏှာကြိုးဖြင့်။ ခိုင်မြဲအောင်၊ တုတ်နှောင်ရစ်တည်း။ ဘွဲ့စည်း ချည်အပ်သော၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ နမုစ္ဆတိ၊ ဒုက္ခသစ္စာ။ သံသရာဝဋ် မှ၊ မကျွတ်မလွတ်နိုင်။ ။ဤသို့ ဆိုတော်မူသည်ကို ထောက်၍။ ပရမတ် အမြင်၊ ပညတ်အမြင်၊ နှစ်ပါးရှိကြောင်း။ ထို နှစ်ပါးတွင်။ ကသျှာဏ ပုထုဇဉ်အရိယာ အရှင်တို့သည်။ ပရမတ် အမြင်ဖြင့်သာ ရှုလေ့ရှိကြ ကြောင်း။ ယင်းသို့ရှုရာတွင်၊ ငါ၏ ကိုယ်ဟူသော အတ္တကို ရှုမြင်ရန် မ ဆိုထား။ ယောက်ျား မိန်းမ စသည်၏ အဖြစ်မျှကိုလည်း။ ဉာဏ်ဖြင့် မရှု ကြကြောင်း။ ရှု၍လည်းမရကြောင်းများကို။ သိကြား နားလည်ရသဖြင့်။ အတ္တေနဝါ၊ ပါဠိအရ။ အဘယ်မှာသျှင်၊ အတ္တမည်သောတရား။ ထင်ရှား ရှိနိုင်ပါအံ့နည်းဟု၊ သဘောနှစ်မျိုး၊ နှလုံးပိုက်ရာတော့၏။ ထိုမှတစ်ပါး ပရမတ္ထဓမ္မ၌၊ မကျွမ်းကျင်မှီ။ နာမ်ရပ်ကိုမျှ မထင်ဘဲ။ ဣတ္ထိပုရိသ စ သည်ဖြင့်၊ ရှုမြင်လေ့ ထင်လေ့ ရှိသော ပုထုဇဉ်ကို မူကား။ သမုဒယ သစ္စာ တဏှာကြိုးဖြင့်။ ပြင်းစွာ နှောင်ဘွဲ့ အပ်သည်ဖြစ်၍။ ထိုပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ခန္ဓာအာယတန ဓာတ်တို့၏။ မပြတ်ဖြစ်ရာ၊ ဒုက္ခ သစ္စာဟူသော။ သံသရာဝဋ်မှ၊ မလွတ်မြောက် နိုင်ကြောင်း များကို။ ကြားသိ မှတ်နာရ ၍လည်း။ သတိသံဝေဂပြုကုန်လျက်။ ပရမတ္ထဉာဏ်အမြင်ဖြင့်၊ မိမိတို့၏ ကိုယ်ကို။ ရှုနိုင်စေခြင်းငှါ။ လုညကြိုးကုတ်၊ အားထုတ်ကုန်ရာ၏။ အား ထုတ်နိုင်ကြ ပါစေကုန်သတည်း။ ။ဤကား။ အတ္တေနဝါ၊ ပါဠိကို ဖွင့် ဆိုရာ၌၊ ငါ၏ကိုယ် မဟုတ်ဟန်ကို ဆိုခြင်းပေတည်း။ ။

အတ္တနိယေနဝါ၊ ပါဠိ၏အရ။ ထိုနာမ်ရပ် တရားတို့သည်။ ငါ၏ဥစ္စာ အားဖြင့် မဖြစ်ဟန်ကား။ အတ္တေနဝါပါဠိ၌၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်

ငါ၏ ကိုယ်ဟူသော အတ္တတရားမျှ မရှိခဲ့သော်။ ထိုရုပ်ရည် တရားတို့ သည်။ အဘယ်မှာလျှင်၊ ငါ၏ဥစ္စာဟူသော အတ္တနိယ၏အဖြစ်ဖြင့် တည်ရှိ နိုင်တော့အံ့နည်း။ မရှိနိုင်ကုန်ရာသည် သာတည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ ငါ၏ ကိုယ်ဟူသော အတ္တရှိသော်သာလျှင်။ ထိုအတ္တ၏ ဥစ္စာဖြစ်သော အတ္တနိ ယသည် ရှိကောင်း၏။ အတ္တမှ ရှေးမဆွ၊ ပထမက မရှိခဲ့လေတပြီးကား။ အတ္တနိယသည် မရှိသင့် မရှိကောင်း လေတော့ပြီ။ ထို အကြောင်းကို ကား။ ဓမ္မပဒပါဠိတော်ဗာလဝဂ်၊ အာနန္ဒာသေဋ္ဌေးဝတ္ထု၌၊ ဘုရားမြတ် စွာ ဟောတော် မူခြင်းကို ထောက်ရှု၍ သိအပ်၏။ ဟောတော် မူဟန် ကား ပုတ္တမတ္ထိ နေမတ္ထိ။ ဣတိဗာလောဝိဟညတိ။ အတ္တာဟိ အတ္တနော နုတ္ထိ။ ကုတော ပုတ္တော ကုတောဓနံ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။အနက် ယောဇနာကား။ ။မေ၊ ငါ့အား။ ပုတ္တော၊ သားသည်။ အတ္ထိ၊ ရှိ၏။ မေ၊ ငါ့အား။ ဓနံ၊ ဥစ္စာသည်။ အတ္ထိ၊ရှိ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဗာလော၊ ခန္ဓာငါးတန်။ ရုပ်နာမ်နှစ်ရပ်၊ ပရမတ်ကို။ မတတ်မမြင်၊ ဗာလပုထုဇဉ်သည်။ ဝိဟည တိ။ အာသာတမ်းတမ်း။ စိတ်စွဲလန်းသဖြင့်။ ပင်ပမ်းဆင်းရဲရ၏။ ပန၊ ထို သို့ သားနှင့်သွီး။ ပစ္စည်း ဥစ္စာကို။ အာသာတမ်းတမ်း၊ စိတ်စွဲ လန်း၍။ ပင်ပမ်းဆင်းရဲရသော်လည်း။ ပရမတ္ထတော၊ မချဆတ်ဆတ်။ ပရမတ္ထ အားဖြင့်။ အတ္တနော။ ပညတ် ခေါ် ခေါ်။ မိမိကိုယ် ဟူသော အတ္တအား။ အတ္တာဟိ၊ အတ္တဇေဝ။ အတ္တမည်သော တရားသည်ပင်လျှင်။ နုတ္ထိ၊ မချ မသွေ၊ မရှိချေ။ အထ၊ ထိုသို့ အတ္တတရား မရှိငြားဘဲလျက်။ ကုတော ပုတ္တော။ အဘယ် မှာလျှင်၊ အတ္တနိယဟူတိ။ ရင်နှစ်သား ရှိပါ အံ့နည်း။ ကုတောဓနံ၊ အဘယ်မှာလျှင်။ အတ္တနိယဟူတိ။ ဥစ္စာ ရှိပါအံ့နည်း။ နုတ္ထိ ဇေဝ။ ဧကန်တိတိ၊ မရှိတော့သည် သာလျှင်တည်း။ ။ဤသို့ ဟောတော် မူအပ်သည်ကိုထောက်ရှု၍။ အတ္တနိယေနဝါ၊ ပါဠိဖြင့်။ ထိုရုပ်နာမ် တရား တို့သည်။ ငါ၏ ဥစ္စာ အစုအပုံ မဟုတ်ကုန် ဟူသည်ကို ပြဆိုခြင်း၌။ သဘောနှစ်ချက်။ နှလုံးပိုက်ဘွယ် ထင်ရှားဟုလေပြီ။ ဤကား။ အတ္တေနဝါ။ အတ္တနိယေနဝါ၊ ပါဠိကို။ ဖွင့်ဆိုခြင်း ပေတည်း။ ။ယင်းကဲ့သို့ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာဖြစ်၍။ ထက်မြက် သန့်ရှင်းသည်၏ အဖြစ်။ ရင့်သည် အဖြစ်ဖြင့်။ သင်္ခါရ တို့၌၊ လျစ်လျူ ရှုခြင်း ဖြစ်လတ်သော်။ ထိုသင်္ခါ ရပေက္ခာဥပသေသနာသည်။ အနိစ္စအားဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခအားဖြင့်၎င်း။ အတ္တအား ဖြင့်၎င်း။ သင်္ခါရတရားတို့ကို။ အဖန်တလဲလဲ၊ အကြိမ်များစွာ ရှု၍။ ရင့် ခြင်းသို့ရောက်သဖြင့်။ အနုလောမဥပသေသနာ ဟူသော အာသေဝန၊ ပစ္စည်း။

အထောက်အပံ့ကိုရ၍၊ ဂေါတြဘူ၏၊ အဖြစ်သို့ရောက်၍၊ ပူပန်ခပ်သိမ်း။ ငြိမ်းစေရာဖြစ်သော၊ အမတ ဓါတ်ဟု ဆိုအပ်သော၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ ငြိမ်သက်သော၊ သန္တိလက္ခဏာအားဖြင့်။ အကယ်၍ရူမဂ္ဂင်အံ့။ ထိုသို့ ရူမဂ္ဂင်သောအခါ၌။ အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတို့၌။ ဖြစ်ခြင်းအခါကို စွန့်လွှတ်၍။ ဂေါတြဘူ။ ဟူသောအမည်ထူးကို ရရှိသည် အားလျော်စွာ။ နိဗ္ဗာန်သို့သာလျှင် သက်ဝင်ပြေးသွား၏။ ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာသည် အကြင်ရွှေ့လောက် ဂေါတြဘူ၊ ဖြစ်စွမ်းနိုင်လောက်အောင်၊ မရင့်မကျက်သေးသည်ဖြစ်၍ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုနိုင်သေး။ ထို၍လောက်သင်္ခါရတရားတို့၌။ အာရုံရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၍။ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာ၏ အဖြစ်ဖြစ်မှုကား။ အဖန်ဖန် အထပ်ထပ်၊ သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဥပမာမည်သည်ကား။ သမုဒ္ဒါကိုကူးကုန်သော သင်္ဘောသားတို့၏ အရင်မျက်နှာကို သိစေသော၊ ဒိသာကာကမည်သော၊ ကျိုးငှက်ကဲ့သို့တည်း။ ထိုစကားကိုထင်ရှားစေဦးအံ့။ သမုဒ္ဒါကိုကူးကုန်သော။ ကုန်သည် တို့သည်။ သင်္ဘောထက်သို့ တက်ကုန်သည်ရှိသော်။ အရင်မျက်နှာကို သိသော။ ဒိသာကာကမည်သော၊ ကျိုးငှက်မည်သည်ကို။ ဆောင်ယူကြကုန်၏။ ထိုသင်္ဘောသားတို့သည်။ လေအဟုန်ဖြင့်လွှင့်အပ်သည်ဖြစ်၍။ သင်္ဘောသည်။ သမုဒ္ဒါဝယ်၊ မလေ့ကျက် မရောက်ဘူးသောအရင်သို့၊ အကြင်အခါပြေးသွား၏။ ကမ်းခြေသည် မထင်၊ ထိုအခါ ဒိသာကာက မည်သော၊ ကျိုးငှက်ကို လွှတ်ကြကုန်၏။ ထိုကျိုးငှက်သည်၊ လင်းယဉ်တိုင်ဖျားမှ ကောင်းကင်သို့ပျံ၍။ အလုံးစုံတူရူဖြစ်သောအရပ်။ အထောင့်ဖြစ်သောအရပ်သို့။ အစဉ်သဖြင့် ပျံလေ၍။ ကမ်းကို အကယ်၍ မြင်သည်ဖြစ်အံ့။ ထိုမြင်ရာကမ်းသို့သာလျှင် ပျံသွား၏။ အကယ်၍ ကမ်းကိုမမြင်တုန်အံ့။ အဖန်တလဲလဲပြန်၍။ လင်းယဉ်တိုင်၌သာလျှင်၊ နားလာပြန်၏ သို့။ ထိုအတူသာလျှင်။ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာသည်။ ပူပန်ခပ်သိမ်း၊ ငြိမ်းစေရာဖြစ်သော၊ အမတဓါတ်ဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာန်ကို၊ ငြိမ်သက်သော သန္တိလက္ခဏာအားဖြင့်။ အကယ်၍မြင်သည်ဖြစ်အံ့။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရ၌ဖြစ်ခြင်း။ အာရုံကိုစွန့်လွှတ်၍။ နိဗ္ဗာန်သို့သာလျှင် ပြေးဝင်၏။ အကယ်၍၊ နိဗ္ဗာန်ကို မမြင်အံ့။ အဖန်တလဲလဲ။ သင်္ခါရအာရုံရှိသည်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဤအရာ၌ ဒိသာကာကမည်သော ကျိုးငှက်နှင့် သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာ၊ လင်းယဉ်တိုင်နှင့်၊ သင်္ခါရအာရုံ။ အရင်မျက်နှာနှင့် နိဗ္ဗာန်။ ဤသို့အကျဉ်းချုပ်ဥပမာ ဥပမေး တူဟန်ကိုသိ။ ထိုကဲ့သို့နိဗ္ဗာန်ကို

သိစွမ်းနိုင်သော။ ဂေါတြဘုအဖြစ်သို့ မရောက်သေး၍။ ဤသင်္ခါရလျှင် အာရုံရှိသော။ သင်္ခါရပက္ခာဉာဏ်သည်။ မန်းစကောများ၌ မုညဉ်ကို တီးပြာ ဆင့်ပိုင်းသကဲ့သို့၎င်း။ ထုတ်အင်သောအစေ့ရှိသော ဝါစွမ်းဆိုင်ကို လေးငယ်ဖြင့်၊ ပစ်ခတ်သကဲ့သို့၎င်း။ ခပ်သိမ်းကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့ကို။ အထူးထူး အပြားပြားအားဖြင့် သိမ်းဆည်း၍။ ကြောက်ခြင်းကို၎င်း။ နှစ်သက်ခြင်းကို၎င်းပယ်၍။ သင်္ခါရတို့ကို စိစစ်ခြင်း၌။ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ အနိစ္စနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ ဒုက္ခာနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ အနတ္တာနုပဿနာဉာဏ်ဖြင့်၎င်း။ ဤသို့သုံးပါးအပြားရှိသော။ အနုပဿနာဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်၏။ ဤသို့သုံးပါးအပြားရှိသော။ အနုပဿနာဉာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်သော သင်္ခါရပက္ခာဉာဏ်သည်။ ရင့်ကျက်သည်ဖြစ်၍။ အနိမိတ္တဝိမောက္ခ။ အပဏိဟိတဝိမောက္ခ။ သုဉ္ဇတဝိမောက္ခ။ တည်းဟူသော။ သုံးပါးအပြားရှိသော ဝိမောက္ခ၏။ အဖြစ်သို့ရောက်၍။ ခွန်နှစ်ယောက် ကုန်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ဝေဘန် ခွဲခြမ်းခြင်း၏ အကြောင်းသည် ဖြစ်၏ ထိုစကားရပ်၌။ သုံးပါးသော အနုပဿနာဉာဏ်၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ သုံးပါးသော ဝိမောက္ခ၏အဖြစ်သို့။ ရောက်ဟန်ကား။ အနုပဿနာသုံးပါးတို့တွင်၊ အနိစ္စာနုပဿနာအားဖြင့်၊ ရှုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည်။ သဒ္ဓါခြေများ၏။ ယင်းသို့ သဒ္ဓါခြေများသောကြောင့်။ အနိတ္တဝိမောက္ခကို ရ၏။ ဒုက္ခာနုပဿနာအားဖြင့်။ ရှုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည်။ ပဿဒ္ဓိများ၏။ ယင်းသို့ ပဿဒ္ဓိများသောကြောင့်။ အပဏိဟိတ ဝိမောက္ခကိုရ၏။ အနတ္တာနုပဿနာအားဖြင့် ရှုဆင်ခြင်သော ယောဂီသည်။ ပညိခြေများ၏။ ယင်းသို့ ပညိခြေများသောကြောင့်။ သုဉ္ဇတ ဝိမောက္ခကိုရ၏။ ထိုကဲ့သို့ သဒ္ဓါခြေ။ သမာဓိခြေ။ ပညိခြေ သုံးပါးတို့၏။ ကြီးမှူးကဲမိုး။ သမ္ပယုတ်တို့ကို။ အပိုးရသည်၏။ အစွမ်းဖြင့်။ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဝိမောက္ခမူလ၏။ အဖြစ်သို့ရောက်သည်မည်၏။ ဤအနက်ကို ရည်မှတ်တော်မူ၍။ ။

တိဏ္ဍိ ဣန္ဒြိယာနံ အဓိပတေယျ ဝသေနတိ ဝိဝေဒမောက္ခ ဘာဝံအပဇ္ဇတိနာမ။ ။ဟူ၍အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူလေပြီ။ ။တိဏ္ဍိ။ သုံးပါးကုန်သော။ ဣန္ဒြိယာနံ၊ သဒ္ဓါခြေ။ သမာဓိခြေ။ ပညိခြေတို့၏။ အဓိပတေယျဝသေန။ သမ္ပယုတ်တရားတို့ကို။ အပိုးရသည်၏။ အစွမ်း အားဖြင့်။ တိဝိဝေဒမောက္ခဘာဝံ၊ သုံးပါးအပြားရှိသော။ ဝိမောက္ခမူလ၏ အဖြစ်သို့။ အာပဇ္ဇတိနာမ။ ရောက်သည်မည်၏။ ။ဤသို့ယောဇနာ။ ။

ဤဝိမောက္ခ သုံးပါးအရာ၌။ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခ ဟူသည်ကား။ အနိစ္စဟူ၍ ရှုသဖြင့်။ အလုံးစုံသော သင်္ခါရနိမိတ်မှ ကင်းခြင်းကြောင့်။ အနိမိတ္တ အခြင်းအရာအားဖြင့် နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော၊ အရိယာမဂ်တည်း။ ထိုအရိယာ မဂ်သည်။ အနိမိတ္တ ဖြစ်သော။ အသင်္ခတ ဓာတ်၌ အာရုံပြုသောအားဖြင့်၊ ဖြစ်သည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနိမိတ္တမည်၏။ ကိလေသာ မှလွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်လည်း။ ဝိမောက္ခ မည်၏။ ထိုဗျူဟာတို့နှစ်ရပ်ကိုစွဲ၍။ ထိုအရိယာမဂ်ကို၊ အနိမိတ္တ ဝိမောက္ခဟူ၍ ဆိုအပ် သည်ကို သိလင့်။ ဤနည်းဖြင့်သာလျှင်။ အပ္ပဏိဟိတ ဝိမောက္ခ ဟူ သည်ကို၊ ဒုက္ခဟူ၍ရှုသဖြင့်။ တဏှာတည်းဟူသော၊ တောင့်တခြင်း။ ပဏိမိဒ္ဓကင်းခြင်းကြောင့်။ အပ္ပဏိဟိတ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော အရိယာမဂ်ဟူ၍သိ။ သုညတဝိမောက္ခဟူသည်ကို။ အနတ္တဟူ၍ရှုသဖြင့်။ အတ္တမှဆိတ်ခြင်းကြောင့်။ သုညတာကာရ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သော။ အရိယာမဂ် ဟူ၍သိ။ ဝိမောက္ခဟူရာ၌ကား။ ၎င်းအနိမိတ္တ ဝိမောက္ခပုန်၌၊ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းအတူ။ ကိလေသာမှလွတ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ဝိမောက္ခ မည်ခြင်းကိုသိ။ ဤသို့ ဝိမောက္ခ သုံးပါးတို့၏။ အထူး အပြားကိုသိရာ၏။ «ဤကားသုံးပါး အပြားရှိသော၊ အနုပဿနာဖြင့် တည်သော။ သင်္ခါရုပေက္ခာ ဥာဏ်သည်၊ အနုလောမ ဥာဏ်ဟူသော၊ အာသေဝန ပစ္စည်း အထောက်အပံ့ကို ရသဖြင့်၊ ရင့်ကျက်သည်ဖြစ်၍။ ယောဂီ ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သုံးပါး အပြားရှိသော ဝိမောက္ခ၏ အဖြစ်သို့ရောက်စေခြင်း၌ မှတ်ဘွယ်။ ။

သုံးပါးသော အနုပဿနာ ဥာဏ်၏ အစွမ်းအားဖြင့် တည်သော၊ ထိုသင်္ခါရုပေက္ခာ ဥာဏ်သည် ပင်လျှင်။ ခွန် နှစ်ယောက် ကုန်သော၊ အရိယာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို၊ ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းငှါ အကြောင်းဖြစ်၏ ဟူ၍ဆိုခဲ့ရာ၌။ အရိယာခွန်နှစ်ယောက်ဟူသည်ကား ။

သဒ္ဓါနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ သဒ္ဓါဗိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ကာယသက္ခိ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ဥဘတောဘာဂဗိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ဓမ္မာနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ နိဗ္ဗပတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ ပညာဗိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်။ ။ အားဖြင့်။ ဤခွန်နှစ်ယောက် ကုန်သော ပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။ ဝေဖန်ခြင်းငှါ၊ ဤသင်္ခါရုပေက္ခာဥာဏ်သည်။ အကြောင်းဖြစ်၏ ဟုလိုသည်။ ဖြစ်ဟန်ကား၊ အကြင်ယောဂီသည်။ အနိစ္စအားဖြင့်ရှု၍။ သဒ္ဓါများသည်ဖြစ်၍၊ လွန်ကဲသော၊ သဒ္ဓါန္တေကိုရ၏။ ထိုယောဂီသည်။ သောတာပတ္တိ မဂ်ခဏ၌။ သဒ္ဓါသို့ အစဉ်လိုက်သော၊

သဒ္ဓါနုသာရီ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ သောတာပတ္တိဖိုလ်။ သကဒါဂါမိမဂ်။ သကဒါဂါမိဖိုလ်။ အနာဂါမိမဂ်။ အနာဂါမိဖိုလ်။ အရဟတ္တမဂ်။ အရဟတ္တဖိုလ်။ ဟူကုန်သော။ ခွန်နှစ်ဌာနတို့၌။ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။

အကြင်ယောဂီသည်ကား။ ဒုက္ခအားဖြင့်ရှု၍။ ပဿဒ္ဓိ များသည် ဖြစ်၍။ လွန်ကဲသောသမာဓိဇ္ဈေကိုရ၏။ ထိုယောဂီသည်။ အလုံးစုံနှစ်ဌာနတို့၌။ ကာယသက္ခိ ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ။အကြင်ယောဂီသည်ကား။ အရူပဗျာန်သို့ ရောက်၍။ ထိုအရူပ ဗျာန်မှထ၍။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ရောက်၏။ ထိုယောဂီသည်။ ဥဘတောဘာဂ ဝိမုတ္တိမည်၏။ ။အကြင် ယောဂီသည်ကား။ အနတ္တအားဖြင့် ရှုသည်ဖြစ်၍။ ပညာများရကား။ လွန်ကဲသောပညိဇ္ဈေကိုရ၏။ ထိုယောဂီသည်။ သောတာပတ္တိမဂ်ခဏ၌။ ဓမ္မာနုသာရီမည်၏။ ဤအရာ၌ပညာကို ဓမ္မဟူ၍။ အလိုရှိအပ်၏။ သစ္စံဓမ္မောဠိတိစာဂေါ၊ စသည်တို့၌။ ဓမ္မသဒ္ဓါကဲ့သို့မှတ်။ ထို့ကြောင့် ဓမ္မာနုသာရီဟူသည်။ ပညာနုသာရီပင်ဟူလို၏။ ။အလယ်ခြောက်ဌာနတို့၌။ ဒိဋ္ဌပက္က ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အရဟတ္တ ဖိုလ်၌ကား။ ပညာ ဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ။အကျဉ်း ချုပ်သော်ကား။ အနိစ္စာ နုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့် သဒ္ဓါနုသာရီ၊ သဒ္ဓါဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်၊ ဒုက္ခာ နုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ကာယသက္ခိ၊ ဥဘတောဘာဂဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ် နှစ်ယောက်။ အနာနုပဿနာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဓမ္မာ နုသာရီ၊ ဒိဋ္ဌပက္က၊ ပညာဝိမုတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးယောက်။ ဤသို့သုံးပါးသော အနုပဿနာ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ တည်သော။ သင်္ခါ ရူပေက္ခာ ဥာဏ်သည်ပင်လျှင်။ ခွန်နှစ်ယောက်ကုန်သော။ အရိသာပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို ခွဲခြမ်း ဝေဖန်ခြင်းငှါ။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ အကြောင်းဖြစ်ဟန်ကို သိအပ်၏။ အကျယ်ကိုကား။ သုန္နိမဂ် အဋ္ဌကထာ၊ ပဋိပဒါဥပသနာသနဝိသုဒ္ဓိနိဒ္ဒေသန္တရူ။ ။

ယခုအခါ။ ဘယဥာဏ် အစရှိသော ပုရိမဥာဏ်။ ဂေါတြဉာဏ် အစရှိသော ပစ္ဆိမ ဥာဏ်တို့နှင့်တကွ၊ ရဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာကို ထင်စွာပြခြင်းငှါ၊ တဆယ့်နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဥပမာတို့ကိုသိအပ်ကုန်၏။ ထိုဥပမာတို့၏အစဉ်ကား။ ။

ဝဂ္ဂုလိ၊ ကဏ္ဍာသပ္ပေါစစာရုံဂေါယက္ခိဒါရကော။ ဥဒ္ဓံဝိပဿံ၊ သိတုဏှံ၊ အန္ဓကာရုံ၊ ဝိသေနစာတိ။ ။ဟူသည်တည်း။ ။

ဝဂ္ဂုလိ၊ လင်းနို့၎င်း။ ကဏ္ဍာသပ္ပေါစ၊ မြွေဟောက်၎င်း။ စာရုံ၊ မီးသောင်သောအိမ်ရှင်ယောက်ျား၎င်း။ ဂေါ၊ နွား၎င်း။ ယက္ခမ္၊ ဘီလူး၎င်း။

ဒါရကော၊ သတိုးသားသူငယ်၎င်း။ ဥဒ္ဓံ၊ အစာဇာတိပွတ်သောသူ၎င်း။
 ပိပါသံ၊ ရေသိပ်သောသူ၎င်း။ သိတံ၊ အချမ်းဖြင့်နှိပ်စက်သောသူ၎င်း။
 ဥဏ္ဍံ၊ အပူဖြင့်နှိပ်စက်သောသူ၎င်း။ ဝိသေနံ၊ အဆိပ်သင့်သောသူနှင့်
 တကွ။ အန္တကာရဉ္စ၊ အရိက်တိုက်ဖြင့် နှိပ်စက်သောသူ၎င်း။ ။ ဣတိ၊
 ဤသည်လျှင်၊ ဥပမာတို့၏ အစဉ်တည်း။ ။ ထိုဥပမာအစဉ်တို့တွင်။
 လင်းနို့ဥပမာကား။ တကောင်သော လင်းနို့သည်။ ဤသစ်ပင်၌ အပွင့်
 ကို၎င်း။ အသီးကို၎င်း။ ရအံ့ဟုလုံးသိုက်၍။ ခက်မငါးဖြာရှိသော၊ သစ်
 မည်စည်ပင်၌။ ဝင်နား၍၊ တခုသော သစ်ကိုင်းကို စုံစမ်းရှာဖွေလတ်
 သော်။ ထိုသစ်ကိုင်း၌ တစုံတခုသော အပွင့်အသီးကို သုံးစားရန် ယူအပ်
 သည်ကိုမမြင်။ ယင်းသို့မမြင်၍။ ဤသစ်ကိုင်းကား။ အသီးအပွင့်မရှိသော
 သစ်ကိုင်းတည်းဟူစွန့်၍။ နှစ်ခုမြောက်သော သစ်ကိုင်းကို၎င်း။ သုံးခု
 မြောက်သော သစ်ကိုင်းကို၎င်း။ လေးခုမြောက်သော သစ်ကိုင်းကို၎င်း။
 ငါးခုမြောက်သော သစ်ကိုင်းကို၎င်း။ စုံစမ်းရှာဖွေပြန်သော်၊ တစုံတခု
 သောအသီးအပွင့်ကိုမျှမမြင်။ ယင်းသို့မမြင်၍။ ထိုလင်းနို့သည်။ ဤသစ်
 ပင်ကား။ အသီးမရှိလေစွတကား။ ဤသစ်ပင်၌ သုံးစားရန် ယူအပ်သော
 တစုံတခု အသီးအပွင့် မရှိချေစွတကား၊ ထိုသစ်ပင်၌ တတ်စွမ်းခြင်း
 အာလယကိုစွန့်၍။ ဖြောင့်ဖြောင့် တက်သော အလယ်ခက်မသို့ တက်
 ပြီးလျှင်။ အခွကြားဖြင့်၊ ဥက္ခောင်းကိုဖော်၍။ အထက်သို့ ရှုမြော်ခါ၊
 ကောင်းကင်သို့ပျံတက်၍။ တပါးသောအသီးရှိသော သစ်ပင်၌နား၍။
 ချမ်းသာစွာနေလေ၏။ ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ သုံးစားရန် အသီးအပွင့်ကို
 အလိုရှိသော လင်းနို့ကဲ့သို့။ ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်အပ်၏။ ခက်မ
 ငါးဖြာရှိသော သစ်မည်စည်ပင်ကဲ့သို့။ ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ ငါးပါးတို့ကို
 မှတ်အပ်ကုန်၏။ ထိုသစ်မည်စည်ပင်၌။ လင်းနို့၏ နားခြင်းကဲ့သို့။ ယော
 ဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ ခန္ဓာငါးပါး၌။ ဝိပဿနာရှုခြင်း။ နှလုံးသွင်းခြင်းကို မှတ်အပ်
 ၏။ ထိုလင်းနို့၏ တခုသော သစ်ကိုင်းကို စုံစမ်းရှာဖွေလတ်သော် ထို
 သစ်ကိုင်း၌။ သုံးစားရန်ယူအပ်သော တစုံတခုသော အသီးအပွင့်ကို မ
 မြင်၍။ ကြွင်းသောသစ်ကိုင်းကို သုံးသပ်ရှာဖွေသကဲ့သို့။ ယောဂီ၏။
 ရူပက္ခန္ဓာကိုသုံးသပ်၍။ ထိုရူပက္ခန္ဓာ၌ တစုံတခုယူအပ်သော၊ အတ္တ၊
 အတ္တနိယ၊ နိစ္စ၊ သုခ၊ စသည်ကိုမမြင်၍။ ကြွင်းသော ဝေဒနက္ခန္ဓာကို၎င်း။
 သညာက္ခန္ဓာကို၎င်း။ သင်္ခါရက္ခန္ဓာကို၎င်း။ ဝိညာဏက္ခန္ဓာကို၎င်း။ သုံး
 သပ်ခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ထိုလင်းနို့၏။ ဤသစ်ပင်သည်၊ အသီးမရှိလေစွ

တကားဟု၊ သစ်ပင်၌ကပ်ပြီခြင်း။ အာလယကို စွန့်သကဲ့သို့။ ယောဂီ
ပုဂ္ဂိုလ်၏ ငါးပါးကုန်သော ခန္ဓာတို့၌။ အနိစ္စလက္ခဏာ စသည်ကို မြင်
ခြင်း၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ ငြိမ်းငြေ့သည်ဖြစ်၍။ မုဗ္ဗိတုကမ္မတာ အစရှိသော
ဥာဏ်သုံးတန်ဖြစ်ခြင်းကိုမှတ်အပ်၏။ ထိုလင်းနွဲ့၏ ဖြောင့်ဖြောင့် တက်
သော အလယ်ခက်မ အကိုင်းထက်သို့ တက်သကဲ့သို့။ ယောဂီ၏၊ အနု
လောမဥာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ လင်းနွဲ့သည် သစ်ခွကြားဖြင့်၊ ဥက္ခေဒ်ကို
ဖော်၍။ အထက်သို့ ရှုမြော်သကဲ့သို့။ ဂေါတြာဘုဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။
ကောင်းကင်သို့ ပျံတက်သကဲ့သို့၊ မဂ်ဥာဏ်မှတ်အပ်၏။ တပါးသောအ
သီးရှိသော သစ်ပင်၌ ဝင်နား၍ ချမ်းသာစွာနေလေသကဲ့သို့၊ ဖိုလ်ဥာဏ်
ကိုမှတ်အပ်၏။ ။လင်းနွဲ့ဥပမာပြီး၏။ ။

မြွေဟောက်ဥပမာကိုကား။ ပဋိသန္ဓါနုပဿနာဥာဏ် အဖွင့်၌။ ဆို
အပ်ခဲ့ပြီး ဖြစ်သော်လည်း။ ကြည့်ရှုသူတို့၊ သုံးသပ်လွယ်ကူ စိမ့်သော
ဌာ။ သိသာရုံမျှဆိုဦးအံ့။ ။တယောက်သော ယောက်ျားသည်။ ငါး
ဘမ်းအံ့ဟု။ ငါးဆောင်းကိုကိုင်၍။ ရေကန်၌ချ၍ ဆောင်းလေ၏။ ထို
ယောက်ျားသည်။ ဆောင်းဝဲဖြင့်နှိုက်၍။ စမ်းသပ်လေသော်။ ရေအတွင်း
၌ လည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသော၊ မြွေကိုဆုပ်မိ၍။ ငါးကိုဘမ်းမိပြီဟု။ ဆောင်း
ကိုကြွ၍ ကြည့်ရှုလတ်သော်။ လည်ရေးသုံးဆင့်ကိုမြင်ရ၍။ မြွေဟူ၍သိ
သဖြင့်။ ကြေးကံ့ရှုံ့တုန်လှုပ်လျက်။ အပြစ်ကိုမြင်၍။ မြွေကိုကိုင်ခြင်း၌။
စက်ဆုပ်ငြီးငွေ့၍။ မြွေမှလွတ်အံ့သော အကြောင်းကိုပြုအံ့ဟု။ အမြီး
ဖျား၌ကိုင်၍။ ဥက္ခေဒ်ထက် နှစ်ပတ်သုံးပတ်လှည့်၍။ မြွေအားနည်း
သောကောလမှ၊ ဟယ်မြွေဆိုးမြွေပျက်၊ သွားလေလောဟု လွှတ်လိုက်
ပြီးလျှင်။ အဆောတလျှင်ကန်ပေါင်ရိုးသို့တက်၍။ ငါသည် မြွေ၏ ခံတွင်း
မှလွတ်ပေပြီဟု။ ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ မိမိလာခဲ့သော ခရီးလမ်းကိုရှု
မြှော်တမ်းလျက်ရပ်၏။ ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ငါးဘမ်းသမား
ယောက်ျား၏။ ငါးဟူသောအမှတ်ဖြင့်။ မြွေ၏၊ လည်ကိုကိုင်ဆုပ်လျက်။
ဝမ်းမြောက်ဝမ်းသာ ဖြစ်သော အခါကဲ့သို့၊ ဤယောဂီဝစရ၏။ အစမှ
သာလျှင်၊ အတ္တဘောကိုရ၍။ ငါ၏ကိုယ်၊ ငါ၏ဥစ္စာ၊ ငါ၏ဥာတိမိတ္တ
ပရိဝါရ၊ ပရိက္ခရာဟုထင်မှတ်လျက်။ နှစ်လိုဝမ်းသာခြင်းကို မှတ်အပ်၏။
ငါးဘမ်းသမား ယောက်ျားသည်။ ဆောင်းကိုဖော်ထုတ်၍။ ကြည့်လတ်
သော်။ လည်ရေးသုံးဆင့်ရှိသော မြွေကိုမြင်သကဲ့သို့။ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်
၏။ တခဲနက်သောကိုယ်ကို။ အသီးအသီး၊ ပထဝီ အာပေါ စသည်ဖြင့်။

မီးလောင်သော အိမ်၏ ဥပမာကား။ အိမ်ရှင် ယောက်ျားသည်။ ည
ချမ်းအခါ ထမင်းစားပြီး၍။ အိပ်ရာသို့ဝင်၍ အိပ်ပျော်နေစဉ်။ အိမ်ကိုမီး
လောင်၏။ ထိုယောက်ျားသည် နိုး၍။ ကောက်လောင်သော မီးကို မြင်
လတ်သော်။ ကြောက်လန့် တကြားဖြစ်၍။ ကိုယ်ကို မီးမကူး မလောင်မှီး
ငါသည် အကယ်၍ ထွက်ရမူကား။ ကောင်းလေဟူ တကားဟု။ ထွက်ရာ
အရပ်ကို ကြည့်ရှုသည် မှီသော်။ ခရီးလမ်းကို မြင်၍။ အဆော တလျှင်
ထွက်လတ်ပြီးလျှင်။ ဘေးကင်းရာ အရပ်သို့သွား၍။ ချမ်းသာစွာ နေလေ
၏။ ထိုဥပမာ စကား ရပ်၌။ အိမ်ရှင်ယောက်ျား၏ ထမင်းသုံးစားပြီး၍။
အိပ်ရာသို့သက်ဝင်၍။ အိပ်ပျော်ခြင်းသို့ ရောက်သကဲ့သို့။ ဗာလပုလုဇည်
၏ ခန္ဓာပဉ္စက၌။ အဟံမမဟူ၍။ စွဲလန်းမှတ်ထင်ယူငင်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။
နိုး၍ မီးကို မြင်သော်။ ကြောက်လန့် တကြား ဖြစ်သော အခါကဲ့သို့။
ကောင်းသောအကျင့်ကိုကျင့်၍။ သုံးပါးသော လက္ခဏာကို မြင်၍။ ဘယ
တုပဋ္ဌာနဉာဏ် ဖြစ်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ထွက်ရာခရီးကို ကြည့်ရှုခြင်း
ကဲ့သို့။ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတော ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ထွက်ရာ ခရီးလမ်းကို မြင်
သကဲ့သို့။ အနုလောမ ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ မီးလောင်သော အိမ်မှ

ထွက်ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ လျှင်သောအဟုံဖြင့် ပြေးသွားခြင်းကဲ့သို့၊ မဂ်ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ဘေးမရှိသောအရပ်၌ ချမ်းသာစွာနေလေသကဲ့သို့။ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ မီးလောင်ဥပမာပြီး၏။ ။

နွားလား ဥဿဘ ဥပမာကား။ တယောက်သော လယ်လုပ်သားယောက်ျား၏ ညဉ့်အခို၌ အိပ်ပျော်စဉ်။ ခြံကိုဖောက်၍၊ နွားတို့သည် ပြေးကုန်သတတ်။ ထိုယောက်ျားသည်၊ မိန်းမသောက်ထ အခါ၌။ ထိုနွားခြံကိုသွား၍၊ ကြည့်ရှုသည်ရှိသော်။ ထိုခြံရှိ နွားတို့၏ ထွက်ပြေးကြသော အဖြစ်ကိုသိ၍၊ ခြေရာခံလျက် အစဉ် အတိုင်း လိုက်လေသော်။ မင်း၏ နွားတို့ကိုမြင်၍၊ ထိုနွားတို့သည်။ ငါ၏နွားတို့ပင်တည်းဟု၊ မိမိနွားအမှတ်ဖြင့် ဆောင်ယူခဲ့၍၊ မိန်းမသောက်ထ ကာလ၌၊ ကြည့်ရှု လေသော်။ ဤနွားတို့သည်၊ ငါ၏ နွား မဟုတ်ကုန်။ မင်း၏ နွားတို့သာ တည်းဟု၊ ကောင်းစွာသိ၍၊ အကြင်၍လောက်၊ ဤသူသည် သူရီးတည်းဟု ငါ့ကို ဘမ်းယူ၍၊ မင်းချင်းယောက်ျား တို့သည်၊ ငါ့အား အကျိုးမဲ့ ပျက်စီးခြင်းသို့ မရောက်စေကြကုန်သေး။ ထို၍လောက် ငါသည်၊ ထွက်ပြေးအံ့ဟု၊ မင်းဘေးမှ ကြောက်သည်ဖြစ်၍။ နွားတို့ကို စွန့်ပစ်၍၊ လျှင်သောအဟုံဖြင့်ပြေးသွား၍၊ မင်းဘေးမရှိရာ အရပ်၌။ ချမ်းသာစွာ နေလေ၏။ ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ငါ၏ နွားတို့ပေတည်းဟု၊ မင်း၏ နွားတို့ကို ဘမ်းယူခြင်းကဲ့သို့။ ဗာလ ပုထုဇဉ်၏၊ အဟံမမဟူ၍၊ ခန္ဓာတို့ကို စွဲလမ်းယူခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ မိန်းမသောက်ထ အခါ၌၊ ကြည့်ရှု လေသော်။ ငါ၏ နွားတို့မဟုတ်ကုန်။ မင်း၏နွားတို့သာတည်းဟု၊ ကောင်းစွာသိခြင်းကဲ့သို့၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏ သုံးပါးသော လက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ခန္ဓာတို့ကို အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ ဟူ၍ သိခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ကြောက်ရွံ့သော အခါကဲ့သို့၊ ဘယတုပဋ္ဌာန၊ ဉာဏ်ဖြစ်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ စွန့်လွှတ်၍ သွားခြင်းငှါ အလိုရှိသောအဖြစ်ကဲ့သို့၊ မုဗ္ဗိတုကမ္ပဘဉာဏ် ဖြစ်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ စွန့်လွှတ် ခြင်းကဲ့သို့။ ဂေါတြဘု ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေး သကဲ့သို့၊ မဂ်ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ တိမ်းရှောင်ထွက်ပြေး၍၊ ဘေးမရှိရာ အရပ်ဒေသ၌ ချမ်းသာစွာ နေလေသကဲ့သို့ ဖိုလ်ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။နွားပျောက်ဥပမာပြီး၏။ ။

ဘိလူးဥပမာကား။ တယောက်သော ယောက်ျားသည်။ ဘိလူးမနှင့် တကွ၊ အိမ် ရာ ထောင် ခြင်း ကို ပြုသတတ်။ ထိုဘိလူး မသည်။ ဤယောက်ျား အိပ်ပျော်ပြီဟု သိ၍၊ သူကောင်ဘစ်ရာ၊ သုဿာန်သို့ သွား၍။

အစဉ်မပြတ် လူသားကိုစား၏ အခါ တပါး၌၊ လင်ယောကျ်ားဖြစ်
သောသူသည်။ အိပ်ရာမှ နိုးလတ်၍၊ မိန်းမသည် ဘယ်သို့ သွားလေသ
နည်းဟု အစဉ်တစိုက် လိုက်လေသော်၊ သုဿာန်၌ လူသားကို စား
လျက်နေသည်ကို မြင်ရ၍၊ ထိုမိန်းမ၏ ဘီလူးမအဖြစ်ကိုသိ၍၊ အကြင်
ရွှေ့လောက်ငါ့ကို မစားသေး။ ထိုရွှေ့လောက် ငါသည် ပြေးအံ့ဟု
ကြောက်လန့်သည်ဖြစ်၍၊ လျှင်သောအဟုန်ဖြင့် ပြေးသွား၍၊ ဘေးကင်း
ရာအရပ်၌၊ ချမ်းသာစွာတည်နေလေ၏။ ထိုဥပမာစကားရပ်၌၊ ဘီလူးမ
နှင့်တကွ အိမ်ရာသောင်ခြင်းကဲ့သို့။ ခန္ဓာတို့ကို အဟံမေ။ဟူ၍ စွဲလမ်း
ယူငင်ခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ သုဿာန်၌ လူသားစားလျက်နေသည်ကိုမြင်
ရ၍၊ ဤမိန်းမကား။ လူသားစင်စစ်မဟုတ်။ ဘီလူးမတည်းဟု သိခြင်းကဲ့
သို့။ ခန္ဓာတို့၏ သုံးပါးသော လက္ခဏာကိုမြင်၍ အနိစ္စ၊ အစရှိသည်၏
အဖြစ်ကို သိခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ကြောက်ရွံ့သော အခါကဲ့သို့။ ဘယ
တုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ထွက်ပြေးခြင်းငှါ၊ အလိုရှိသောအဖြစ်ကဲ့
သို့။ မုဉ္ဇိတုကမ္ပဘာဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ သုဿာန်ကို စွန့်လွှတ်ခြင်းကဲ့
သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ လျှင်သောအဟုန်ဖြင့် ပြေးသွား
ခြင်းကဲ့သို့။ မဂ်ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ဘေးမရှိသောအရပ်၌ ချမ်းသာစွာ
တန့်ရပ်တည်နေခြင်းကဲ့သို့။ ဖိုလ်ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ။ ဘီလူးဥပ
မာပြီး၏။ ။

သတိုးသားငယ်ဥပမာကား။ တယောက်သော မိန်းမသည် သား၌
ချစ်ခြင်းပြင်းစွာ ဖြတ်နိုး တနာ ရှိသတတ်။ ထိုမိန်းမသည် ပြဿဒ်အ
ထက်၌ နေလျက်သာလျှင်၊ ခရီးအကြား၌ သတိုးသားငယ်၏ ဝိုသံကို
ကြားရ၍၊ ငါ၏သားကို တစုံတယောက်သော သူသည်။ ညှင်းဆဲအပ်
လေသလောဟု။ အဆောတလျှင် သွား၍ မိမိ၏ သားဟူသော အမှတ်
ဖြင့်။ သူတပါး၏သားကို ပိုက်ပွေ့ချီယူ၏။ ထိုမိန်းမသည် နောက်မှသေ
ချာစေ့ငှ၊ ကောင်းစွာကြည့်ရှုလေသော်၊ ဤသတိုးသားကား။ ငါ၏သား
မဟုတ်။ သူတပါး၏သားလျှင်တည်းဟု၊ ကောင်းစွာသိ၍ ထိပ်လန့်ရှုံ
နိုးလျက် ထိုမှဤမှကြည့်၍ ငါ့ကို တစုံတယောက်သောသူသည်၊ ဤမိန်း
မကား။ သတိုးသားငယ်ကို၊ မိုးယူသော မိုးသူမတည်းဟု၊ ကဲ့ရဲ့သပြီဟု
အပြစ်မရိပါစေနှင့်ဟူ၍။ ထိုခရီးအကြား၌ပင်လျှင် ချထားခဲ့၍၊ တဖန်
အဆောတလျှင် ပြဿဒ်သို့ တက်၍နေလေ၏။ ထိုဥပမာ စကားရပ်၌။
မိမိ၏သားဟူသော အမှတ်ဖြင့်၊ သူတပါး၏ သားကို ပိုက်ပွေ့ချီယူ

သကဲ့သို့။ အဟံမေဟူ၍၊ ငါးပါးကုန်သော ဥပါဒါနက္ခန္ဓာ တို့ကို။ စွဲလမ်းခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ဤသုဿေကား။ သူကပါးသားဟူ၍ သံခြင်းကဲ့သို့။ သုံးပါးသောလက္ခဏာ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ နာဟံ။ အတ္တကား။ ငါမဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ နမေ။ အတ္တကား။ ငါ၏ဥစ္စာ မဟုတ်ဟူ၍၎င်း။ သိခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ သတိုးသားငယ်ကို ခိုးသောခိုးသူမဟု ဆိုအပ်သည် မှကြောက်ခြင်းကဲ့သို့။ တေဘူမကတဘုးတို့ကို ကြောက်အပ်သော အဖြစ်ဖြင့်ထင်သော၊ ဘယတုပဋ္ဌာနဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ထိုမှဤမှ အရပ်သို့သွင်း။ ကြည့်ရှုသကဲ့သို့။ မုဗ္ဗိတုကမျာဘာဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ထိုပိုက်ပွေ့ချီယူရာခရီး၌ သာလျှင်၊ သတိုးသားကို ပစ်ချထားသကဲ့သို့။ အနုလောမဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ချထားပြီး၍ ခရီးအကြား၌ တည်သောကာလကဲ့သို့။ ဂေါတြာဘုဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ပြဿဒံသို့တက်သကဲ့သို့။ မဂ်ဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ ပြဿဒံသို့တက်၍ ချမ်းသာစွာနေခြင်းကဲ့သို့။ ဖို ဗ္ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ ။သတိုးသားငယ်ဥပမာပြီး၏။ ။

ထမင်းမွတ်သောသူ၊ ရေသိပ်သောသူ၊ အချမ်းနှိပ်စက်သောသူ အပူနှိပ်စက်သောသူ၊ အဆိပ်သင့်သောသူ၊ အမိုက်တိုက်ဖြင့် နှိပ်စက်သောသူ၊ ဤဥပမာ ခြောက်ရပ်တို့ကို။ အရိယာမဂ်သို့ ဆိုက်ရောက်သော။ ပုဒ္ဓါနဂါမိနိ ဝိပဿနာ၌ တည်သောယောဂီအား။ လောကုတ္တရာတရားသို့ ခြောက်ပါးညွတ်သည်၏အဖြစ်၊ နှိုင်းသည်၏အဖြစ်၊ ကိုင်းသည်၏အဖြစ်ကိုပြခြင်းငှါ ဆိုအပ်ကုန်၏။ ထိုစကားကိုထင်ရှားစေဦးအံ့။ ထမင်းမွတ်သိပ်ခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာ နှိပ်စက်အပ်သည်ဖြစ်၍။ အလွန် ငတ်မွတ်သောယောကျ်ားသည် ဖြန့်မြှက်ကောင်းမွန် အရသာရှိသော ဘောဇဉ်ကို။ တောင့်တသိသကဲ့သို့။ ထိုအတူ သံသရာတည်းဟူသော ဝဋ်ဆင်းရဲ၌ ဖြစ်သော ငတ်မွတ်ခြင်းဖြင့်။ နှိပ်စက်အပ်သော ဤရောဂါ ဝစရသည် အမြှိုက်အရသာရှိသော ကာယဂတာ သတိဟူသော ဘောဇဉ်ကိုသာ တောင့်တ၏။ ။ဤကာယဂတာသတိအရကို အရိယာမဂ်နှင့် ယှဉ်သော သမာသတိကိုယူ။ ။

သာပနေတ္ထ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ သမ္မာသတိ။ ။ဟူ၍မဟာဒီကာဖွင့်သည်ကိုရှု။ ။ပန။ အထူးကိုးပိုအံ့။ ဣတ္ထ။ ဤအရာ၌၊ သာ၊ ထိုကာယဂတာသတိဟူသည်။ မဂ္ဂသမ္ပယုတ္တာ။ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော။ သမ္မာသတိ။ သမ္မာသတိတည်း။ ။ဤကား ယောဇနာ။ ။

ထိုမှတပါး ရေသိပ်သော ယောကျ်ားသည်။ ခြောက်တတ်သော

လည်ချောင်းခံတွင်း ရှိသည်ဖြစ်၍။ များစွာသော အဆောက်အဦးရှိသော အဖျော်ယမကာ၊ သောက်ဖွယ်ကိုသာ။ တောင့်တသကဲ့သို့။ ထိုအတူ သံသရာဝဋ်ဆင် ရဲတည်းဟူသော ရေသိပ်ခြင်းဖြင့် ပြင်းစွာနှိပ်စက် အပ်သည်ဖြစ်၍။ ပူဆာခြောက်ခြားသော။ ဤယောဂါဝစရသည် အင်္ဂါ ရှစ်ပါးရှိသော အရိယာမဂ်တည်းဟူသော။ ရသာထူးလွန် မွန်မြတ်သော အဖျော်ကိုသာတောင့်တ၏။ ။

ထိုမှတစ်ပါး အချမ်းဘေးဖြင့်၊ နှိပ်စက်သော ယောကျ်ားသည်၊ အပူ ကိုတောင့်တသကဲ့သို့။ ထို့အတူ သံသရာဝဋ်၌ချစ်တပ်။ လွန်စွာ တဏှာတည်း ဟူသော အချမ်းအစေး သိတဘေးဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော။ ဤယောဂါဝစရသည်။ ထိုကဲ့သို့ ချစ်တပ် လွန်စွာ ကိလေသာ တည်းဟူသော ချမ်းမေးခြင်းကို။ ကောင်းစွာပြင်းထန် ပူပန်စေတတ်သော၊ အရိယာမဂ်တည်းဟူသော မီးကိုသာတောင့်တ၏။ ။

ထိုမှတစ်ပါး အပူဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သော ယောကျ်ားသည်။ အချမ်းကိုသာတောင့်တသကဲ့သို့။ ထို့အတူ သံသရာဝဋ်၌ ရာဂဂိစ္စသောမီး တဆယ့် တစ်ပါးတို့ဖြင့်။ ပြင်းစွာ တောက် လောင်ခြင်းကို ခံရသော။ ဤယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုရာဂဂိစ္စသော မီးတဆယ့်တစ်ပါးတို့၏ ငြင်းရာဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင်တောင့်တ၏။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ လေးပါးသော အင်္ဂါနှင့်ပြည့်စုံသော အမိက် မှောင်ဖြင့် နှိပ်စက်အပ်သော၊ ယောကျ်ားသည်။ အလင်းကို တောင့်တသကဲ့သို့။ ထိုအတူ မောဟလျှင် တရား ကိုယ်ရှိသော။ အဝိဇ္ဇာတည်းဟူသော အမိက်တိုက်ဖြင့်။ ဖုံးလွှမ်းရံပတ်၊ ထက်ဝန်းကျင်မှ၊ မြှေးဟွက်အပ်သော။ ဤယောဂါဝစရသည်။ မဂ်ဥာဏ်ဖြင့်၊ ပြီးသော အရောင် အလင်းကိုသာ တောင့်တ၏။ ။

ထိုမှတစ်ပါး၊ အဆိပ်သင့်၍၊ အဆိပ် ဘေးဖြင့် နှိပ်စက် အပ်သော ယောကျ်ားသည်။ အဆိပ်ကို ပယ်ဖျောက် တတ်သော ဆေးကို တောင့်တသကဲ့သို့။ ထိုအတူ၊ ကိလေသာဟူသော အဆိပ်ဖြင့်၊ နှိပ်စက်အပ်သော၊ ဤယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ တထောင့်ငါးရာ၊ ကိလေသာ ဟူသောအဆိပ်ကို၊ နှိမ်နင်းဖျက်ဆီးနိုင်သော၊ အမကသမိုက်၊ အမြိုက်ဆေး ဟုဆိုအပ်သော။ နိဗ္ဗာန်ကိုသာတောင့်တ၏။ ။

ဤဥပမာစကားရပ်တို့ကို။ ဘယဥာဏ်မှစ၍ အမှတ်မရှိသော ဥာဏ်
 နှ့်တည်၍။ ထုတ်ဆောင်ခြင်းငှါ။ သင့်လျော် ကုန်သော်လည်း။ ဤပုဋ္ဌာနဂါ
 မိန့် ဝိပဿနာ၏။ အရာ၌ဆောင်အပ်ကုန်သည်ရှိသော်။ ဘယဥာဏ်မှစ၍
 ဖိုလ်ဥာဏ်တိုင်အောင်။ အလုံးစုံသော ဥာဏ်ကိစ္စသည် ထင်ရှားခြင်းဖြစ်
 ၏။ ထို့ကြောင့်။ ဤပုဋ္ဌာနဂါမိန့် ဝိပဿနာ၏။ အရာ၌သာလျှင်။ ယခင်ဥ
 ပမာတို့ကို။ အဋ္ဌကထာ ဆရာ ဆောင် တော် မူ သည် ဟု သိလင့်။ ။
 ဤမျှ အတိုင်း အရှည် ရှိသော။ ဝိပဿနာ အစဉ်ဖြင့်။ သင်္ခါရပေက္ခာ
 ဝိပဿနာဥာဏ် နှင့် ပြည့်စုံသော။ ဤယောဂီပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝယောနိ
 ဂတိစသည်တို့မှ။ တွန့်လိပ်သော စိတ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ဖြင့် ကျင့်တတ်
 သည်ဖြစ်၍။ ပဋိလိနစရ ပုဂ္ဂိုလ်မည်လေတော့သည်။ ထို့ကြောင့်အဋ္ဌ
 ကထာ၌။ ။

ပဋိလိနစရဿဘိက္ခုနော။ ဘဇမာနဿ ဝိဝိတ္တမာနသံ။ သာမဂ္ဂိယ။
 မာဟုတဿထံ။ ယောအတ္တာနံဘဝနော န၊ ဒဿယေ။ ။ဟူ၍ပါဠိတော်
 သာဓကကို ဆောင်တော်မူ၏။ ။ဘိက္ခဝေ၊ ရဟန်းတို့။ ယော ဘိက္ခု၊
 သံသရာဘေး။ လာမည့်ရေးကို။ မြော်တွေး ထင်မြင်၊ ရှုဆင်ခြင်သော။ အ
 ကြင်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဘဝနော၊ ကာမ၊ ရူပ၊ အရူပဟု မည်ရထင်ရှား။ ဘုံသုံး
 ပါး၌။ အတ္တာနံ၊ မိမိအတ္တ သဘောကို။ နဒဿယေ၊ နဒဿယေယျ။ အဖန်
 တလဲလဲဖြစ်ခြင်းအားဖြင့်၊ မျက်ဝါးထင်ထင်၊ မပြမမြင်ရာ။ ဝိဝိတ္တ မာနသံ၊
 ကာယဝိဝေက၊ စိတ္တဝိဝေက၊ နှစ်ဌာန၌ရှည်သောစိတ်သို့။ ဘဇမာနဿ၊
 အမြဲမပြတ်၊ မှီဝဲ ဆည်းကပ်သော၊ ပဋိလိနစရဿ။ ဘဝသုံးပါးမှ။ ဘဲ
 သွားလိုအပ်။ ကြောက်ငြင်ရှုံ့ထိပ်။ တွန့်လိပ်သော စိတ်ရှိသည်၏။ အဖြစ်
 ဖြင့် ကျင့်နိုင်ပေသော။ တဿဘိက္ခုနော၊ သံသရာဘေး၊ လာမည့်ရေး
 ကို။ မြော်တွေးရှုလို။ ထိုပုဂ္ဂိုလ်အား။ တံအဒဿနံ၊ ထိုဘုံသုံးပါး၌။ မျက်
 ဝါးထင်ထင်။ မိမိအတ္တဘောကို။ နစ်နောဆင်ခြင်သဖြင့်။ မထင်မပြေ။ မ
 မြင်ရခြင်းကို။ သာမဂ္ဂိယံ။ ကောင်းကျိုးမြင့်မြတ်။ လျှောက်ပတ်သင့်တင့်
 လှ၏ဟူ၍။ အာဟု၊ ဘုရားမြတ်စွာ။ အရိယာတို့။ ကောင်းစွာအားရမ်း။
 ဘဝဂ်လွှမ်းအောင်။ ချီးမွမ်းနှစ်လို။ မိန့်ဆိုတော်မူကြကုန်၏။ ။

ဤသို့ဟောတော် မူသည်ကို ထောက်ရှု၍၊ ဘုရားသျှင်တို့ကြည်လင်
 ရွှင်လမ်း ချီးမွမ်းတော်မူကြခြင်း။ မိမိအကျိုးလည်း၊ ပွားတိုးနိုင်ခြင်း။ အ
 လွန် ကြီးမြင့်ခြင်းတို့ကို။ မြော်ရှု၍။ သင်္ခါရပေက္ခာ ဥာဏ်သို့၊ ငါတို့

ရောက်စေကုန်အံ့ဟု ဖြောင့်မတ်တည်တံ့။ ခိုင်ခန့်သော၊ သမာဓိဘုရား အရင်းထားလျက်။ ဝိပဿနာတရားကို ပွားများကုန်ရာသတည်း။ ။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကို ဖွင့်ဆိုသည်ကားပြီး၏။ ။

သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ သစ္စာနုလောမဉာဏ်ကို ဆိုပေအံ့။ သစ္စာနုလောမဉာဏ်ဟူသည်။ ခန္ဓာငါးပါးလက္ခဏာရေး သုံးပါးကို အာရုံပြု၍ ဖြစ်သောဉာဏ်တည်း။ ထိုဉာဏ်၏ဖြစ်ဟန်ကား။ သင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်သို့ ရောက်ပြီးသော၊ ယောဂီသည်။ ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ဖြင့်။ သင်္ခါရတို့ကို။ ။

ဣမေသင်္ခါရာအနိစ္စာ၊ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။

ဣမေသင်္ခါရာဒုက္ခာ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။

ဣမေသင်္ခါရာ အနတ္တာ။ ။ ဟူ၍၎င်း။ ။

အဖန်တလဲလဲရှုရာ၏။ ထိုကဲ့သို့ ရှုဆင်ခြင်သော၊ ထိုသင်္ခါရပေက္ခာဉာဏ်ကိုလျှင်၊ အရိုအသေမှီဝဲသော မီးပွတ်သမား၊ ယောကျ်ား၏ အလား။ မနေမနား၊ ပွားများလေ့လာ။ အကြိမ်များစွာပြုသော ယောဂီအား။ ယုံကြည်ခြင်းသဒ္ဓါမြဲသည်။ အလွန်တရာ အားရှိစွာဖြစ်၏။ ဝိနိယိန္တေသည် ကောင်းစွာ ပင့်ထောက်၊ မြိုးမြှောက်အပ်သည်ဖြစ်၏။ သတိမြဲသည် ကောင်းစွာမြှော်မြင်။ ရှေးရှုထင်သည်ဖြစ်၏။ သမာဓိမြဲသည်။ အလွန်ငြိမ်သက်တည်ကြည်သည်ဖြစ်၏။ အနုလောမဉာဏ်ဥပါဒ်ပေါ်လာရန် အကြောင်းပင်ဖြစ်ခြင်းငှာ။ စွမ်းနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အလွန်ထက်မျက်ထူးကဲစွာ။ သင်္ခါရတို့ကို၊ လျစ်လျူမူခါ။ ရှုတတ်စွာသော၊ သင်္ခါရပေက္ခာပညာသည် ဖြစ်၏။ ထိုကဲ့သို့သော၊ သင်္ခါရပေက္ခာပညာဖြစ်သော။ ယောဂီအား၊ ယခုအခါမဂ်သည် စင်စစ်ဖြစ်လတံ့ဟူ၍။ ဆိုအပ်သည်ရှိသော်။ ထိုသင်္ခါရပေက္ခာပညာသည်။ သင်္ခါရတို့ကို။ ။ အနိစ္စ၊ ဟူ၍၎င်း။ ဒုက္ခ၊ ဟူ၍၎င်း။ အနတ္တ၊ ဟူ၍၎င်း။ အနိစ္စသည်တို့တွင်။ တခုခုသောအချင်းအရာတို့အားဖြင့်၊ သုံးသပ်၍။ သောတာပတ္တိမဂ်။ သောတာပတ္တိဖိုလ်သို့ရောက်လိုလတ်သော်။ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏။ ပဋိသန္ဓေစိတ်နှင့်၊ ဘုမ္မိ၊ ဇာတိ၊ သမ္ပယုတ္တဓမ္မ။ သင်္ခါရ၊ အာရုံအားဖြင့် တူသော။ ကာလသုံးပါးတွင် အတိတ်။ နိမိတ်သုံးပါးတွင် တပါးပါးကို အာရုံပြု၍။ ဘဝင်္ဂစလန၊ ဘဝင်္ဂပစ္ဆေဒ၊ ဟူ၍။ ဘဝင်္ဂကိစ္စနှင့် နှစ်ကြိမ်ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထိုဘဝင်္ဂကိစ္စနှစ်ကြိမ်ချုပ်သည်၏ အခြားမဲ့၌။ သင်္ခါရပေက္ခာ

ပညာသည်ပြုအပ်သော။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တအားဖြင့် အာရုံပြုသောနည်း ဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရတို့ကို၊ အနိစ္စဟူ၍၎င်း၊ ဒုက္ခဟူ၍၎င်း။ အနတ္တဟူ၍ ၎င်း။ အာရုံပြုလျက်၊ မနောဒွါရာ ဝဇ္ဇန်းစိတ်သည်။ အာဝဇ္ဇန်းကိစ္စတ ကြိမ်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထိုနောက်မှ။ ထိုအနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တ၊ ဟူသော၊ လက္ခဏာသုံးပါးကိုပင်လျှင်။ အာရုံပြု၍။ ပရိကံဇောစိတ်သည်၎င်း။ ဥပစာရ ဇောစိတ်သည်၎င်း။ အနုလုံဇောစိတ်သည်၎င်း။ အစဉ်အတိုင်း ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထိုနောက်မှ။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ ဂေါတြဘူစိတ်သည်။ တကြိမ် ဖြစ်၍ ချုပ်၏။ ထိုနောက်မှ။ နိဗ္ဗာန်ကိုလျှင် အာရုံပြု၍။ သောတာပတ္တိ မဂ်စိတ်သည်။ တကြိမ်သာလျှင်ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထိုနောက်မှ။ မဂ်ကဲ့သို့ အ မှန်၊ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြု၍။ တကြိမ်၎င်း။ နှစ်ကြိမ်၎င်း၊ သုံးကြိမ်၎င်း၊ သော တာပတ္တိဖိုလ် စိတ်သည်သာလျှင် ဖြစ်၍ချုပ်၏။ ထိုဖိုလ်စိတ်ချုပ်ပြီး သောနောက်မှ။ ဘဝင်ကျသည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ဟိန္ဒတရဖြစ်သော။ သင်္ခါ ရုပေက္ခာပညာသည်။ သင်္ခါရတို့ကို၊ အနိစ္စဟူ၍၎င်း၊ ဒုက္ခဟူ၍၎င်း။ အ နတ္တဟူ၍၎င်း။ ဤသို့အနိစ္စ စသည်တို့တွင်၊ တရရသော အခြင်းအရာ အားဖြင့်၊ သုံးသပ်သည်ဖြစ်၍။ သောတာပတ္တိမဂ်၊ သောတာပတ္တိဖိုလ် သို့ ရောက်ပုံ အစဉ်ကို မှတ်အပ်၏။ ။ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ ဝိထိစိတ် အစီအစဉ်ဖြင့်။ သစ္စာ နုလောမဉာဏ် ဖြစ်ပုံကို ပြတော်မူခြင်းငှါ။ ။

ယဒါဟဝေ မဂ္ဂေါဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ တဒါတံနဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ ကတွာ ပရိကမ္ဘဝါ ဥပစာရံဝါ အနုလောမံဝါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဏ္ဏတိ၊ တံသမ္ပယုတ္တ ဉာဏံ အနုလောမဉာဏံ တတောပရံ နိဗ္ဗာနံ။ အာရမ္မဏံကတွာ ဂေါတြဘူဉာဏံ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဏ္ဏတိ။ တတော ပရံသကံ ယေဝမဂ္ဂေါ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဏ္ဏတိ။ တထာ တတော ပရံ ကေမ္ပိတိက္ခတ္တံ ဖလမေဝ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ နိရုဏ္ဏတိ။ တတောပရံ ဘဝံ ပါတော တိတိ။ ။ဟူ၍ ဤအနုလောမဉာဏ် အခင်း၌၊ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော် ဘုရားကြီး ထုတ်ဆောင်တော်မူအပ်၏။ ။

ဟဝေ၊ စင်စစ်။ ယဒါ၊ အကြင်အခါ၌။ မဂ္ဂေါ၊ မဂ်သည် ဥပ္ပဇ္ဇိဿတိ၊ ဖြစ်လတ်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ တံ၊ ထိုဝိပဿနာစိတ်သည်။ နဝတ္တဗ္ဗာရမ္မဏံ၊ ထိုလက္ခဏာရေးသုံးပါးဟုဆိုအပ်သော အာရုံကို။ ကတွာ၊ အာရုံ ပြု၍။ ပရိကမ္ဘဝါ၊ ပရိကံဇောစိတ်သည်၎င်း။ ဥပစာရံဝါ၊ ဥပစာရဇော စိတ်သည်၎င်း။ အနုလောမံဝါ၊ အနုလုံ၊ ဇောစိတ်သည်၎င်း။ ဥပ္ပဇ္ဇိတွာ၊

ဖြစ်၍၊ နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏။ တံသမ္ပယုတ္တံ၊ ထိုပရိကံစသည်နှင့် အတူတကွ ရှည်သော။ ဥပဇာ၊ ဥပဇာဏ်သည်။ အနုလောမဥပဇာဏံ၊ အနုလောမဥပဇာဏ် မည်၏။ တတောပရံ၊ ထိုနောက်မှ၊ နိဗ္ဗာနံ၊ နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရမ္မဏံကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ ဂေါတြာဘု ဥပဇာဏံ၊ ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အစွယ်ယုတ်ကို။ ပလံနုတ် နှိပ်ကွပ်၍။ အရိယာ ဇာတ်ကို ပွားစေ၊ ဖြစ်စေ တတ်သော၊ ဂေါတြ ဘုဥပဇာဏ်သည်။ ဥပဇာတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထို နောက်မှ၊ သင်္ကယေဝ၊ တကြိမ်သာလျှင်၊ မဂ္ဂေါ၊ သောတာပတ္တိမဂ် သည်။ ဥပဇာတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထိုနောက်မှ၊ တ ထာ၊ ထို မဂ်ကဲ့သို့အမှန်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ ကေမ္မိတိက္ခတ္တံ၊ တကြိမ် နှစ်ကြိမ် သုံးကြိမ်။ ဗလမေဝ။ သောတာ ပတ္တိဖိုလ်စိတ်သည်သာလျှင်။ ဥပဇာတွာ၊ ဖြစ်၍၊ နိရုဏ္ဏတိ၊ ချုပ်၏။ တတောပရံ၊ ထိုချုပ်ပြီးသောနောက် မှ။ ဘာဂ်ပါတော၊ ဘဝင်ကျသည်။ ဟောတိဖြစ်၏။ ဣတိဣဒံ ပရိသမာ ပနံ။ ဝိပဿနာဥပဇာဏံ၊ ဆယ်တန် ဖြစ်ဟန်ကို၊ ဆိုရန်စကား။ အကျဉ်း အားဖြင့်၊ ပိုင်းခြားရင့်သီး၊ ဤတွင်ပြီး၏။ ။ဟူ၍ယောဇနာတော်မူ၏။ ။

ဤသို့ ယောဇနာတော် မူသော ပါဠိ ဝယ်၊ အထူး မှတ်တွယ် ကား။ ဇောကိစ္စ တတ်ကုန်သော၊ စိတ်အပေါင်းတို့တွင်၊ အနုလုံသည်။ ပဗ္ဗိပဒါ ဥပဇာဏံသမ္ပယုတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် သမ္ပယုတ် ဖြစ်သော ဥပဇာဏ်သည်၊ ဥပဇာဏံသမ္ပယုတ္တံ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤသို့ ဥပဇာဏ်နှစ်ပါးတို့၏ အ ထူးကိုမှတ်။ အနုလောမဥပဇာဏ် မည်သည်ကိုလည်း။ ပရိကံ ဇောစိတ် ဥပစာရ ဇောစိတ်။ အနုလုံ ဇောစိတ် တို့နှင့် အတူ တကွ၊ ယှဉ်သော ဥပဇာဏ်သည်။ အနုလောမ ဥပဇာဏ်မည်၏ ဟူ၍သိ၊ ဤကဲ့သို့ အနုလောမ မည်သော ဥပဇာဏ်ဖြစ်ခြင်းကိုစွဲ၍။ သင်္ခါရပေက္ခာ ဥပဇာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ အနုလောမ ဥပဇာဏ်ဖြစ်၏ ဟူသည်ကိုလည်း။ ဤကဲ့သို့သော အရာကိုပင် ဆိုအပ်သည်ဟူ၍မှတ်။ ဤဝိထိအစဉ်၌။ ပရိကံဇောစိတ်။ ဥပစာရဇော စိတ်။ အနုလုံဇောစိတ်။ ဂေါတြဘုဇောစိတ်တို့ဟူသည်။ မဟာကုသိုလ် ဥပဇာဏသမ္ပယုတ်စိတ် လေးခု တို့သာ တည်း။ ထို လေးခုတို့တွင်။ တခုခု သော ဇောစိတ်သည်။ ပရိကံဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဂေါတြဘုဟူ၍ မန္တပုဂ္ဂိုလ် အား၊ လေးကြိမ် ဖြစ်ရာဝယ်။ ပရိကံစသည် မည်ခြင်း၏ အကြောင်းကို ကား။ ။

သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံ ကတွာ ဥပဇာဏံ ပထမံ ဇောနိ ဝိတ္တံ ယံပရိကမ္ပန္တိ ပုစ္ဆတိ။ ။ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ကို ရှု၍။ ပရိကံမည်

ခြင်း။ ထိုပရိကံ၏ အာရုံမူခြင်းကို သိအပ်၏။ ။ယံပထမဇေဝနစိတ္တံ။
အကြင်ပထမ ဇောစိတ်ကို၊ ပရိကမ္မန္တိ၊ အရိယာမဂ်ကို ပြုပြင်တတ်သည်
၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ ပရိကံဟူ၍။ ငုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ တံပထမဇေဝနစိတ္တံ
ထိုပထမ ဇောစိတ်သည်။ သင်္ခါရေ၊ တောဘူမက သင်္ခါရ တို့ကို။ အာ
ရမ္မဏံကတွာ။ အာရုံပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဤကား။ ပရိကံဟူရာ၌
မှတ်ဘွယ်။ ။ဥပစာရဆိုရခြင်းအကြောင်းကိုကား။ ။

တထေဝ သင်္ခါရေအာရမ္မဏံကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဒုတိယ ဇေဝန စိတ္တံ၊
ယံဥပစာရံငုစ္စတိ။ ။ဟူသော အဋ္ဌကထာ အဖွင့်ကိုရှု၍။ ဥပစာရမည်
ခြင်း။ ဥပစာရ၏ အာရုံပြုခြင်းကိုသိအပ်၏။ ။ယံ ဒုတိယ ဇေဝနစိတ္တံ။အ
ကြင် ဒုတိယ ဇောစိတ်ကို။ ဥပစာရန္တိ၊ ဖြစ်၏အနီး၌ ကျင်လည်သည်၏
အဖြစ်ကြောင့်၊ ဥပစာရဟူ၍၊ ငုစ္စတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ကံဒုတိယ ဇေဝနစိတ္တံ၊
ထို ဒုတိယ ဇောစိတ်သည်။ တထေဝ။ ထိုရှေးအတူလျှင်။ သင်္ခါရေ၊
သင်္ခါရတို့ကို။ အာရမ္မဏံ ကတွာ၊ အာရုံပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ ဖြစ်၏။ ။ဤ
ကား ဥပစာရ ဟူရာ၌ မှတ်ဘွယ်။ ။အနုလုံဆိုရခြင်း၏ အကြောင်း
ကိုကား။

တထေဝ သင်္ခါရေ အာရမ္မဏံကတွာ ဥပ္ပဇ္ဇတိ တတိယ ဇေဝနစိတ္တံ၊
ယံအနုလောမန္တိ ငုစ္စတိ။ ။ဟူသော အဋ္ဌကထာ ဖွင့်ကိုရှု၍၊ အနုလုံ
မည်ခြင်း။ ထိုအနုလုံ၏ အာရုံမူခြင်းကို သိအပ်၏။ ။တတိယ ဇေဝန
စိတ္တံ၊ အကြင် တတိယ၊ ဇောစိတ်ကို၊ အနုလောမန္တိ။ ရှေးနောက်ဖြစ်ကုန်
သော မွေတို့အား လျှော်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ အနုလုံဟူ၍ ငုစ္စတိ။ ဆို
အပ်၏။ တံတတိယ ဇေဝနစိတ္တံ။ ထိုတတိယဇောစိတ်သည်။ တထေဝ။
ထိုရှေးအတူသာလျှင်။ သင်္ခါရေ၊ သင်္ခါရတို့ကို၊ အာရမ္မဏံ က တွာ။
အာရုံပြု၍၊ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်၏။ ။ဤကား အနုလုံဟူရာ၌ မှတ်ဘွယ်။ ။
ထိုမှတစ်ပါး၊ ဤပရိကံဥပစာရ၊ အနုလုံဟူသောအမည်သည်။ ထိုစော သုံး
တန်တို့၏ အသီးခြစ်သော အမည်ပေတည်း။ သာမညအားဖြင့် ထိုစော
သုံးတန်ကိုပင်။ အာသေဝန ဟူ၍၎င်း။ ပရိကမ္မဟူ၍၎င်း။ ဥပစာရဟူ၍
၎င်း။ အနုလောမဟူ၍၎င်း။ ခေါ်ဆိုရခြင်းငှါ သင့်ကြောင်း ကိုလည်း။
အဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော် မူသည် ကိုလည်း သိအပ်၏။ ။ဤအရာ၌ အနု
လုံသည်။ ရှေးနောက် ဖြစ်ကုန်သော။ မွေတို့အား လျှော်ဟန်ကား။ ဥဒ
ယဗ္ဗယဥာဏ်စသော ရှေး၌ဖြစ်သော ဝိပဿနာဥာဏ် ရှစ်ပါး။ နောက်၌

ဖြစ်သော ဗောဓိပက္ခိယတရား သုံးဆယ့်ခွန်နှစ်ပါး၊ ဤသို့ ရှေ့နောက် ဖြစ်ကုန်သော တရားတို့၏၊ မပေါက် မပြန် မှန်ကန်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ် အားလျော်သည် ဖြစ်၍၊ ထိုတတိယ ဇောစိတ်ကို အနုလုံ ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ဥပမာကား။ တရား စောင့်သောမင်းသည်။ တရားဆုံးဖြတ် ရာ အရပ်၌နေလျက်။ တရားဆုံးဖြတ်ကုန်သော အမတ်ကြီးတို့၏၊ အဆုံး အဖြတ်ကို ကြားနာ တော်မူ၍၊ အထိ လေးပါးသို့ လိုက်စား ခြင်းကို ပယ်စွန့် လျက်။ မည်သည့် ဘက်ကိုမျှ၊ သက်လျှော လိုက်ပါခြင်းမပြုဘဲ။ လျစ်လျူရှုသည်ဖြစ်၍။ ဤအတိုင်းသာ အဆုံး အဖြတ် ဖြစ်စေဟု။ အနု မောဒနာ ဝမ်းမြောက်စွာ ဖြစ်တော်မူ၍၊ ထို အမတ်ကြီးတို့၏။ အဆုံး အဖြတ် အားလည်း။ အသင့် အလျော်၊ ရှေးပေါရာဏ မြေက မင်းတို့၏။ စည်းမျဉ်း သတ်မှတ်၊ ပညတ် ထုံးဖွဲ့အပ်သော၊ ဥပဒေ ရာဇသတ် အား လည်း။ အသင့်အလျော်၊ ဤသို့ စိတ်နှလုံး ရှိတော်မူသကဲ့သို့။ ထိုအတူ ဥပမာ၏ ပြည့်စုံခြင်းကိုသိအပ်၏။ ပြည့်စုံဟန်ကား။ တရားစောင့်သော မင်းကဲ့သို့၊ အနုလောမဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ တရား ဆုံးဖြတ်ကုန်သော အမတ်ကြီး ရှစ်ယောက်တို့ကဲ့သို့။ ရှေးဉာဏ် ရှစ်ပါးတို့ကို မှတ်အပ်ကုန် ၏။ ရှေး၌ဖြစ်သော မင်းကျင့်တရားကဲ့သို့။ သုံးဆယ့်ခွန်နှစ်ပါးကုန်သော ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ကို မှတ်အပ်ကုန်၏။ မင်းသည်၊ ဤသို့ ဖြစ်စေဟု။ အနုမောဒနာ ဝမ်း မြောက်စွာ ပိုသည် ဖြစ်၍။ အမတ်ကြီး ရှစ်ဦးတို့၏ အဆုံး အဖြတ် အား၎င်း။ ရှေးမင်းတို့ စည်းမျဉ်းသတ်မှတ်။ ပညတ် ထုံး ဖွဲ့အပ်သော၊ ဥပဒေ ရာဇသတ်အား၎င်း၊ အလျော်ဖြစ်တော်မူသကဲ့သို့။ အနိစ္စ စသည်တို့၏၊ အစွမ်းအားဖြင့်။ သင်္ခါရတို့ကို အစုံပြု၍။ ဤဉာဏ် သည် အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ရှစ်ပါးကုန်သောဉာဏ် တို့၏။ မပေါက် မပြန်မှန်ကန်သော၊ ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အား၎င်း။ အထက်မဂ်ခဏ၌၊ သုံးဆယ့် ခွန်နှစ်ပါး ကုန်သော။ ဗောဓိ ပက္ခိယ တရား တို့၏၊ မ ပေါက် မပြန်၊ မှန်သော ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်အား၎င်း။ လျော်စွာဖြစ်ခြင်းကို မှတ် အပ်၏။ ထိုကဲ့သို့ အောက်၌ ဖြစ်ကုန်သော ဉာဏ်တို့ အားလျော်ခြင်း အထက် ဗောဓိပက္ခိယ တရားတို့ အား လျော်ခြင်း ကြောင့်သာလျှင်။ ဤ ဉာဏ်ကို သစ္စာနုလောမ ဉာဏ်ဟူ၍။ ဆိုအပ်သည်ကိုသိ။ ထို ကြောင့် အဋ္ဌကထာ၌။ ။

ဧဝမိဒံအနိစ္စာဒိဝသေန သင်္ခါရေ အာရက္ခဥပ္ပဇ္ဇမာနံ အဋ္ဌန္တဉ္စ ဉာဏာ နံ တထ ကိစ္စ တာယ အနုလောမေတိ။ ဥပရိစ သတ္တတိံသာယ ဗောဓိ

ပက္ခိယဓမ္မာနံ၊ တေနပ သစ္စာ နုလောဝိက၊ ဥပသေသနာဋီကာ။ ။ ဟူ၍
မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။

ဝေ၊ ဤသို့။ အနိစ္စာ ဗိဝဿန၊ အနိစ္စ စသည်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်။
သင်္ခါရ၊ သင်္ခါရ တို့ကို၊ အာရဟံ၊ အာရုံပြု၍။ ဥပ္ပန္နမာနံ။ ဖြစ်သော
ဣဒံဥပသေသနာ၊ ဤဥပသေသနာသည်။ အဋ္ဌန္တံ၊ ရှစ်ပါးကုန်သော၊ ဥပသေသနာဋီကာ
တို့၏၊ တထကိစ္စတာယာ၊ မပေါက် မပြန်သော၊ ကိစ္စရှိသည်၏ အဖြစ်
အား၎င်း။ ဥပရိမဂ္ဂက္ခန္ဓာ၊ အထက်မဂ်ခဏ၌၊ သတ္တတိံသာယာ ဗောဓိ
ပက္ခိယဓမ္မာနံ။ သုံးဆယ့် ခွန်နှစ်ပါး ကုန်သော၊ ဗောဓိ ပက္ခိယ တရား
တို့၏။ တထကိစ္စတာယာ၊ မပေါက် မပြန်သော ကိစ္စ ရှိသည်၏အဖြစ်
အား၎င်း။ အနုလောမတိ၊ လျော်၏။ တေနပ၊ ထိုကြောင့်သာလျှင်။ ဣဒံ
ဥပသေသနာ၊ ဤဥပသေသနာကို၊ သစ္စာနုလောဝိက ဥပသေသနာ။ မဂ္ဂသစ္စာ အားလျော်
သော၊ အနုလောမဥပသေသနာဟူ၍၊ ဝုတ္တတိ၊ ဆိုအပ်၏။ ။ ဤကားယောဇနာ။

ဤအနုလောမဥပသေသနာသည်။ သင်္ခါရလျှင်၊ အာရုံပြုသော၊ ဝုတ္တန ဂါမိနိ
ဝိပဿနာ၏။ အပြီး အဆုံးဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံမူသော၊ ဂေါတြဘုသို့
မချောက်ဟူလို သည်။ ဂေါတြဘုဥပသေသနာသည်ကား။ အချင်းခပ်သိမ်း ဝု
တ္တန ဂါမိနိ ဝိပဿနာ၏။ အပြီး အဆုံး ဖြစ်၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ အာရုံမူသော၊
ဂေါတြဘု တိုင် အောင်၊ ဝုတ္တန ဂါမိနိ ဝိပဿနာ ဟူ၏။ ဝုတ္တန ဂါမိနိ
ဝိပဿနာဟူရာ၌။ ။ ဝုတ္တနံ အရိယ မဂ္ဂက္ခန္ဓတိ ဥပပတိတိ ဝုတ္တန ဂါ
မိနိ။ ။ ဟူသည်နှင့်အညီ၊ အရိယာမဂ်သို့ ချင်းကပ်ဘတ်သော၊ ဝိပဿ
နာကို။ ဝုတ္တနဂါမိနိ ဝိပဿနာဟူ၍ ဆိုသည်။ ထိုဝုတ္တနဂါမိနိ ဝိပဿနာ
ကို၊ သဗ္ဗာယ တန ဝိဘင်္ဂသုတ်၌။ အတမ္ဘ ယတာ၊ ဟူ၍ ဟော တော် မူ
အပ်၏။ အာမဗ္ဗယတာဟူသည်။ တဏှာ၏ ဆန့်ကျင်ဘက် ဖြစ်သော ။ ဝု
တ္တနဂါမိနိ ဟူ၍ ဆိုလိုသည်။ ။ အလဂဒ္ဓူပမသုတ်၌၊ နိဗ္ဗိဒါဟူ၍ဟော
တော်မူအပ်၏။ နိဗ္ဗိဒါ ဟူသည်၊ ပြီးငွေ့သည်ဖြစ်၍ တတ်ခြင်း ကင်းခြင်း၊
ကြောင့်၊ ကိလေသာမှ လွတ်သော၊ ဝုတ္တန ဂါမိနိ ဝိပဿနာ ဟူ၍ဆိုလို
သည်။ ။ သုသိမ သုတ်၌။ ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဥပသေသနာ၊ ဟူ၍ ဟောတော် မူအပ်၏။
ဓမ္မဋ္ဌိတိ ဥပသေသနာဟူသည်။ သဘော အားဖြင့်ကည်သော၊ ပဋိစ္စ သမုပ္ပါဒ်
တရားတော်၌ မတွေ့မခံဖြစ်သော ဝုတ္တနဂါမိနိဝိပဿနာဟူလိုသည်။

ပေါဋ္ဌပါဒသုတ်၌၊ သညဂ္ဂံဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ သညဂ္ဂံ ဟူသည်
အထွဋ်အမြတ်ဖြစ်သော၊ ဝုတ္တနဂါမိနိဝိပဿနာနှင့်၊ ယှဉ်သောသညာ

သို့ရောက်၏ ဟူလိုသည်။ ။ဒသက္ကရသုတ်၌၊ ပါရိသုဒ္ဓိပခါ နိဃာန်ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ပါရိသုဒ္ဓိ ပခါနိဃာန် ဟူသည်။ ပါရိသုဒ္ဓိ၏ ပြဋ္ဌာန်းသော အကြောင်းအင်္ဂါမည်သော၊ ဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ ဟူလိုသည်။ ။ပဋိသန္တိဒါမဂ ပါဠိတော်၌။ မုဗ္ဗိတုကမ္ပတာ ဟူ၍၎င်း။ ပဋိသန္တိနိပဿနာ ဟူ၍၎င်း။ သင်္ခါရပေက္ခာဟူ၍၎င်း။ အမည်သုံးပါးတို့ဖြင့် ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ပဋ္ဌာန်းပါဠိတော်၌။ အနုလုံဟူ၍၎င်း။ ဂေါတြဘုဟူ၍၎င်း။ ဝေါဒါနံဟူ၍၎င်း။ အမည်သုံးပါးဖြင့် ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ရထဝိနိတသုတ်၌။ ပဋိ ပဒါ ဥာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊ ဟူ၍ ဟောတော်မူအပ်၏။ ။ဤသုတ် ဒေသနာ တော်ကို ရှု၍၊ အနုလုံသည်၊ ပဋိပဒါဥာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ မည်ကြောင်းကို ငါတို့ဆိုခဲ့ပေသတည်း။ ။ဤသို့တပါးမက၊ များစွာကုန်သော အမည်တို့ဖြင့် တင်ဆောင်၍၊ ဟောတော်မူအပ်သော။ ဤဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာသို့၊ တိုင်ရောက်စေသောငှါ။ အဋ္ဌကထာဆရာမဟာထေရ်မြတ်သည်။ ။

ဣတိ နေဓကဟိနာမေဟိ။ ကိတ္တိတာယာမဟေသိနာ။ ဝုဠာနဂါမိနိ သန္တာ၊ ပရိသုဒ္ဓိဝိပဿနာ။ ။ဝုဠာတုကာမော။ သံသာရဒုက္ခပင်္ကာ မဟတ္တယာ၊ ကရေယျသတကံတတ္ထ။ ယောဂံပဏ္ဍိတ ဇာတိကော။ ။ဟူသောဥဿျာဇဉ်နှစ်ဂါထာကို။ မိန့်မှာလွှတ်ဖွင့်၊ ကြူးရင့်တော် မူခဲ့ပေသတည်း။ ။ဤတိ၊ ဤသို့။ အနေဓကဟိ၊ တပါးမကများစွာကုန်သော အမည်တို့ဖြင့်။ မဟေသိနာ၊ မြတ်စွာဘုရားသည်။ ကိတ္တိတာ၊ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ ဝါ၊ ပါဠိတော်မြတ်၊ အရပ်ရပ်တို့၌၊ အထပ်ထပ်ဂုဏ်သကတ်၊ နည်းညွှန်၍ ချီးမွမ်းတော်မူအပ်သော။ သန္တာ၊ ကိလေသာပူရှိန်းမှ။ ငြိမ်းစေတော်မူတတ်ထသော။ ပရိသုဒ္ဓိ။ ညစ်ကြေးမထင်။ ထက်ဝန်းကျင်မှ။ စင်ကြယ်ထသော။ ဝုဠာနဂါမိနိ။ ဝုဠာနဂါမိနိမည်သော။ ယာဝိပဿနာ။ အကြင်ဝိပဿနာသည်။ အတ္ထိ၊ နေလပမာ။ သာသနာတော်ဝယ်။ အကယ်ပကတိ။ ထင်ရှားရှိ၏။ တတ္ထ၊ ထိုဝုဠာနဂါမိနိ ဝိပဿနာ၌။ မဟတ္တယာ၊ ဆင်းရဲကြိမ်ဖန်၊ ခံ၍မတုံး၊ မဆုံးနိုင်ရေး၊ ကြီးစွာသောဘေးဟု ဆိုအပ်သော သံသာရဒုက္ခပင်္ကာ။ မပေါ်ရပ်စုပ်။ လျှိုးငုတ်နစ်ကျိ။ သံသာရဒုက္ခညွှန်မှ။ ဝုဠာတုကာမော၊ ထမြောက်ခြင်းကို အလိုရှိသော။ ပဏ္ဍိတ ဇာတိကော၊ တိဟိတ်သန္ဓေ၊ ဥာဏ်ခြေရင့်မာ၊ ပညာရှိသောယောဂီသည်။ ယောဂံ၊ ဘာဝနာကို။ ဝါ။ အားထုတ်ကြောင်း မှန်စွာ။

သမ္မာဝါယမ၊ သမ္မပဋ္ဌာန်လုလ္လကို။ သတတံ၊ နေရောညဉ့်ပါ။ အခါခပ်
သိမ်း။ ကရေယျ၊ ပြုံးရာ၏။ ဝါ၊ သတတံကယျေရာ၊ အမြဲတစေပြုံးပါလေ
လော့၊ ဝါ။ အမြဲတစေပြုံးပါစေသား။ ဝါ။ အမြဲတစေ ပြုံးနိုင်ပါစေသ
တည်း။ ။

ပရိကံ၊ ဥပစာအနုလုံ၊ ဇောစိတ်တို့၏။ အခြားမဲ့၌။ ဂေါတြဘုဉာဏ်
ကိုပြောဆိုခဲ့သည် အားလျော်စွာ။ ယခုအခါ ဂေါတြဘုကို နှိပ်ပေအံ့။ ။
ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ သောတာပတ္တိမဂ်နှင့် အနန္တရ ပစ္စည်းတပ်
သည်ဖြစ်၍။ မဂ်၏အာဝဇ္ဇန်းအရာ၌သာ တည်ရကား။ အနိစ္စအစရှိသည်
တို့၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ သင်္ခါရတို့ကို မယူခြင်းကြောင့်။ ပဋိပဒါဉာဏ
ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသို့ မသက်ဝင်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော်လည်း မဂ်ကဲ့သို့
ကိသေသာ တို့ကို မကုန်စေနိုင်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ ဉာဏဒဿန
ဝိသုဒ္ဓိသို့လည်း မသက်ဝင်။ စင်စစ်သော်ကား၊ ပဋိပဒါ ဉာဏဒဿန
ဝိသုဒ္ဓိမည်သော၊ အနုလုံ ဇောစိတ်နှင့်၊ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ မည်သော။
သောတာပတ္တိမဂ်တို့၏ အကြား၌တည်၍၊ မည်သည့်ပဋိပဒါဟူ၍။ ခေါ်
ဝေါ်ခြင်းငှါ မလောက်သော။ အဗ္ဗောဟာရိက အဖြစ်ဖြင့်သာသျှင်ဖြစ်
၏ဟုဆိုရသည့်။ သို့သော်လည်း၊ ဝိပဿနာအယဉ်၌ ကျသည်၏အဖြစ်
ကြောင့်။ ထို ဂေါတြဘုသည်။ ဝိပဿနာ ဟူသော ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့
ရောက်၏။ ဟူ၍။ အဋ္ဌကထာဆိုပြန်ရကား။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ
သို့မူကား။ သက်ဝင်သေး၏ဟူ၍သိအပ်၏။ ။

ဝိပဿနာ သောတေပဘိတက္ကာ ပနဝိပဿနာ တိသင်္ခါရန္တတိ။ ။
ဟူသောအဋ္ဌကထာကိုရှု။ ။ ဝန၊ ထိုသို့ အ ဗ္ဗောဟာရိက ဖြစ်သော်
လည်း။ ဝိပဿနာသောတေ၊ ဝိပဿနာအယဉ်၌။ ပဘိတက္ကာ၊ ကျသည်
၏အဖြစ်ကြောင့်။ ဝိပဿနာတိသင်္ခါရံ၊ ဝိပဿနာဟု ခေါ်ဝေါ်ခြင်းသို့။
ဂန္တတိ၊ ရောက်၏။ ဤပါဠိဖြင့် ဂေါတြဘုဉာဏ်၏။ ပဋိပဒါဉာဏ
ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိသို့ဝင်ခြင်းကို အဋ္ဌကထာဆရာ ပြတော်မူသတည်း။ ထို့
ကြောင့်၊ မဟာဓီကာ၌။ ။ ဒုတေနဿ ပဋိပဒါဉာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ
ဘဇနံဒဿတိ။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။ ဒုတေန။ ထိုပါဠိဖြင့်။
အဿ။ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်၏။ ပဋိပဒါဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိဘဇနံ၊ ပဋိ
ပဒါ ဉာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိသို့သက်ဝင်ခြင်းကို။ ဒဿတိ။ အဋ္ဌက
ထာ ဆရာ ပြတော်မူ၏။ ။ ထိုဂေါတြဘု ပုဒ်ကို အနက် ယောဇနာ
တော်မူသောအခါ။ ။ ပုထုဇဉ်ပုဂံ။ အနွယ်ယုတ်ကို။ ပပင်နုတ်နှိပ်

ကွပ်၍။ အရိယာဇာတ်ကို၊ ပွားစေဖြစ်စေတတ်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ ။ဟူ၍ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား။ အနုကယောဇနာတော်မူလေသည်။ ထိုယောဇနာ နည်း၌။ ။ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်။ အနုယယုတ်ကို။ ပယ်နှုတ် နှိပ်ကွပ်တတ်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ အရိယာဇာတ်ကို။ ပွားစေတတ် ဖြစ်စေတတ်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ ဟူ၍။ နှစ်တန်ခွဲပြီးမှ၊ ချေးဦးစွာ။ ။ပုထုဇဉ်ပုဂ္ဂိုလ်၊ အနုယယုတ်ကို၊ ပယ်နှုတ်နှိပ်ကွပ်၍။ ဟူသည်ကား။ ပုထုဇဉ် ပုဂ္ဂိုလ်တည်းဟူသော၊ အမျိုးအနုယယုတ်ကို၊ စွန့်ပစ်ပယ်ရှား၊ ထုတ်နှုတ်သော အားဖြင့်။ ထိုပုထုဇဉ်ဘဝကို၊ နှိပ်နင်းပိုင်းဖြတ်၊ ကွပ်ညှပ်တတ်သော၊ သဘောသတ္တိသည်။ ဝုဋ္ဌာနဂါမိနိ ဝိပဿနာမည်သော၊ ဇောစိတ်တို့တွင်။ ထူးကဲစွာရှိသော၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်ဟူ၍ ဆိုလို၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၏ ခဏတ္တယ၌၊ ချေးဝုဋ္ဌာနဂါမိနိဝိပဿနာ ဇောစိတ်တို့ကဲ့သို့၊ သင်္ခါရကို အာရုံပြုသည် မဟုတ်ဘဲ။ နိဗ္ဗာန်ကိုသာလျှင် အာရုံပြု၍။ ပုထုဇဉ် အနုယကို။ နှုတ်ပယ် နှိပ်ကွပ်လိုက်သဖြင့်။ ပုထုဇဉ်၏အနုယသည်။ ပြတ်စဲ၍ သွားလေဘော့သတည်း။ ထို့ကြောင့်၊ ဤပထမဝိကပ်အလို၊ ဂေါတြဘုပုဒ်ကို။ ။ဂေါတ္တံ အဘိဘဝတိတိ ဂေါတြဘု။ ။ဟူ၍၊ ဝစနတ္တမူ၍။ ယောဇနာတော် မူခြင်းပေတည်း။ ဤယောဇနာ ခြင်းသည်။ ။တဘောပရံ၊ ဂေါတြဘုစိတ္တံ၊ နိဗ္ဗာနမာလမ္ဗိတွာ ပုထုဇနဂေါတ္တမဘိ ဘဝန္တံ။ ။ဟူသော သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာနှင့်၎င်း။ ။

ပုထုဇနဂေါတ္တံ ပုထုဇနသင်္ခံ ပုထုဇနဘူမိံ အဘိက္ကမမောနံ။ ။ဟူသော၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ကြီးနှင့်၎င်း။ ညီညွတ်စွာ၏။ နောက်ဝိကပ်၌။ ။အရိယာဇာတ်ကို၊ ပွားစေ ဖြစ်စေတတ်သော။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၊ ဟူသည်ကား။ ထိုဂေါတြဘု စိတ်သည်၊ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြု၍၊ သောတာပတ္တိမဂ် အစရှိသော အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်သော အနုယကို၊ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌၊ အနန္တရ၊ သမန္တရ၊ အာသေဝန၊ ဥပနိဿယ၊ နတ္ထိပိဂတ၊ ဤခြောက်ပစ္စယ သတ္တိတို့ဖြင့်၊ ကျေးဇူးပြုလျက်၊ ပွားစေတတ် ဖြစ်စေတတ်၏ ဟူသတည်း။ ထို့ကြောင့်။ ဤနုတိယ ဝိကပ်အလို။ ထိုဂေါတြဘု ပုဒ်ကို။ ။ဂေါတ္တံ ဘာဝေတိ ဝဇေတိတိ ဂေါတြဘု။ ။ဟူ၍၊ ဝစနတ္တမူရန်၊ ယောဇနာတော်မူခြင်းပေတည်း။ ဤယောဇနာခြင်းသည်။ ။အရိယဂေါတ္တမဘိ သမ္ဘောတဉ္စ ပဝတ္တတိ။ ။ဟူသော သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ နှင့်၎င်း။ ။အရိယဂေါတ္တံ အရိယသင်္ခံ အရိယဘူမိ

ဩဇာမမာနံ။ ။ ဟူသော ဝိသုဒ္ဓိမဂ် အဋ္ဌကထာ ကြီးနှင့်၎င်း။ ညီညွတ်
စွာ၏။ ဤအရာ၌၊ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံတို့ကား။ သင်္ခါရအာရုံ၊ ဂေါတြ
ဘုကား။ နိဗ္ဗာန်အာရုံ၊ ယင်းသို့ အာရုံခြင်း မတူကြသည်ကား။ အဘယ့်
ကြောင့်ပါနည်း။ တချက်ထည်းသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ဘဝိထိတည်း ဖြစ်
ကြသော၊ ဥာဏသမ္ပယုတ် ဇောခြင်း အတူတူပင် မဟုတ် ပါလောဟု၊
စောဒနာခွင့်ကား ရှိချေသည်။ ထိုစောဒနာကို၊ ဤသို့သော ဥပမာဖြင့် ဖြေ
ဆိုအပ်၏။ ကြီးစွာသော ရေမြောင်းကိုချန်၍၊ ထိုမှဘက်ကမ်း၌ တည်လို
သော ယောက်ျားသည်၊ လျင်စွာပြေးလတ်၍၊ မြောင်းကြီး၏၊ ဤမှဘက်
ကမ်းရှိ သစ်ကိုင်း၌ ချည်၍၊ ဆွဲကိုင်စရာ ကြိုးကို၎င်း။ ဒုတ် ထုံကန်
ကို၎င်း။ ကိုင်၍၊ မြောင်း၏အထက်အဘို့ဖြင့် ခုန်၍၊ ထိုမှဘက်ကမ်းသို့
ညွတ်သော။ ရှိုင်းသော ကိုင်းသော၊ ကိုယ်ရှိသည် ဖြစ်၍၊ ထိုမှဘက်
ကမ်း၏၊ အထက်အဘို့သို့ ရောက်သည်ရှိသော်။ မိမိကိုင်ခဲ့သော၊ ကြိုး
ဒုတ် ထုံကန်ကို လွှတ်၍ ဘုန်လှုပ်လျက်။ ထိုမှဘက်ကမ်းသို့ ဆင်း၍၊
မြည်းမြည်း ညှင်းညှင်း ရပ်တည်လေ၏။ ထိုနည်းတူစွာ၊ ဥပမာလျှင်၊ ဤ
ယောဂါဝစရပုဂ္ဂိုလ်သည်လည်း။ ဘဝ၊ ယောနိ၊ ဂတိ၊ မြွေတိ၊ နိဝါသ၊ တို့
၏။ ထိုမှဘက်ကမ်းသဘွယ်ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်၌ ရပ်တည်လိုသည် ဖြစ်၍၊
ဖြစ်ခြင်း ပျက်ခြင်းကို ရှုသော၊ ဥဒယဗ္ဗယာ နုပဿ နာဥာဏ် အစရှိသော
လျင်သောအဟုန်ဖြင့်ပြေးလတ်၍၊ အတ္တဘော တည်းဟူသော သစ်ကိုင်း၌
ခွဲချည်၍၊ ကိုင်ဆွဲစရာ ဖြစ်သော၊ ရုပ်ဟူသော ကြိုးကို၎င်း။ ဝေဒနာစ
သည်တို့တွင်၊ တပါးပါး ဟူသော ဒုတ် ထုံကန်ကို၎င်း။ အနိစ္စဟူ၍၎င်း။
ဒုက္ခဟူ၍၎င်း။ အနုတ္တဟူ၍၎င်း။ အနုလောမ၏ အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်ဆွဲကိုင်၍၊ ထို
လက္ခဏာရေးသုံးပါး ဟူသော အာရုံကို၊ တနည်း၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊
သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်တည်းဟူသော အာရုံကို။ မဿွတ်မှု၍ သာလျှင်၊ ရှေးဦး
စွာသော အနုလုံစိတ်ဖြင့်၊ ခုန်တက်ခြင်း။ ဒုတိယ အနုလုံစိတ်ဖြင့်၊ ထိုမှ
ဘက်ကမ်းသို့၊ ညွတ်ကိုင်းရှိုင်းသော ကိုယ်ရှိသကဲ့သို့။ နိဗ္ဗာန် ဟူသော
ထိုမှဘက်ကမ်းသို့၊ ညွတ်သော ကိုင်းသော ရှိုင်းသော စိတ်ရှိခြင်း။
တတိယအနုလုံစိတ်ဖြင့်၊ မြောင်းသို့ ခုန်သော ယောက်ျား၏၊ ထိုမှဘက်
ကမ်းအထက် အဘို့သို့၊ ရောက်ဘိ သကဲ့သို့။ ယခုအခါ၌ ယောဂီသည်၊
ရောက်အပ် ရောက်ထိုင်သော၊ နိဗ္ဗာန်၏၊ အာသန္နဖြစ်၍ ဖြစ်ခြင်း။ ထို တ
တိယ အနုလုံ စိတ်ချုပ်သဖြင့်ကား။ မြောင်းခုန်သော ယောက်ျားသည်၊
အထက်အဘို့သို့ ရောက်တော့ပြီ ဖြစ်၍၊ မိမိကိုင်ဆွဲခဲ့သော ကြိုးဒုတ်လှ

ကန်ကိုလွှတ်သကဲ့သို့၊ ဂေါတြဘုစိတ်ဖြင့်၊ ထိုသင်္ခါရဟူသော အာရုံကို လွှတ်၍။ သင်္ခါရ အာရုံမှ ကင်း လွတ်ရာ၊ ထိုမှတစ်ဆင့် သဘွယ် ဖြစ်၍ ဖြစ်သော နိဗ္ဗာန်၌၊ ယောဂါဝစရ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အာရုံပြုသော အားဖြင့်။ ကျရောက်ခြင်းဖြစ်၏။ ထိုသို့ဂေါတြဘု စိတ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ကို အာရုံပြုသော်လည်း။ တကြိမ်တခါသာ အာရုံပြုအပ်သော။ နိဗ္ဗာန်ဟူသော အာရုံ၌။ အသေဝနပစ္စည်းကို မရဘဲ။ အာရုံမူရသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။ တုန်လှုပ်သော၊ ထိုဥပမာပြ ယောကျ်ားကဲ့သို့၊ မြဲမြန်စွာ မတည်တန့်နိုင် သေးချေ။ ထိုဂေါတြဘုဖြစ်သည်မှ နောက်၌ကား။ မဂ္ဂဉာဏ်ဖြင့်၊ မြဲမြန် စွာတည်လေ၏။ ဤဥပမာကို ထောက်ရှု၍။ တချက်သော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ တဝိထိတည်းဖြစ်ကြ ကုန်သော်လည်း။ အနုလုံဇောစိတ်နှင့် ဂေါတြဘု ဇောစိတ်တို့၏။ နာနာရမ္မဏဖြစ်ခြင်းကို သိအပ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ပထ မ အနုလုံစိတ်ဖြင့် ခုန် တက်ခြင်း။ ဒုတိယ အနုလုံစိတ်ဖြင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် သို့ကင်းရှိုင်းသော ကိုယ်ရှိခြင်း။ တတိယ အနုလုံ စိတ်ဖြင့်၊ ထိုမှတစ်ဆင့် ကင်း၏ အထက် အသို့သို့ ရောက်ရုံမျှ ရှိခြင်းကြောင့်၊ ယောကျ်ားသည် ကိုင်ဆွဲခဲ့သော၊ ကြိုးဒုတ်လွှဲ ကန်တို့ကို မလွှတ်နိုင်သေးသကဲ့သို့၊ ထိုအနု လုံ စိတ်တို့သည်၊ သင်္ခါရ အာရုံကို မလွှတ် နိုင်ကြလေ၊ ထိုစိတ်တို့၏ နောက်၊ လေးကြိမ်မြောက် ဖြစ်သော၊ ဂေါတြဘု စိတ်သည်ကား။ ခုန် လွှားသော ယောကျ်ားသည်၊ ကမ်း ထက်သို့ ရောက်ပြီ ဖြစ်၍။ ဖြည်း ဖြည်းညှင်းညှင်း တုန်လှုပ်သက်ဆင်း၍။ ကမ်းခြေသို့နင်းမိခဲ့ရကား။ ကြိုး ဒုတ်လွှဲ ကန်တို့ကို၊ စွန့်လွှတ် လိုက်လေ သကဲ့သို့။ သင်္ခါရ အာရုံကိုလွှတ် ၍။ သင်္ခါရ ကင်းသော နိဗ္ဗာန်ကို။ အာရုံ မူနိုင်ခြင်း ဖြစ်တော့ သတည်း။ ဤအရာ၌။ ဉာဏ်ကြီးသူတို့ကား။ ဧှေးဥပမာပြစကားဖြင့်ပင်လျှင်။ ထင် နိုင်ချေသည်။ နောက်ဝါကျ စကားရပ်ကိုကား။ ဉာဏ်နုသူတို့၏ အလို ဌာ၊ ဆိုရသည်ဖြစ်ပါ၍။ အပြစ်တင်ခြင်းမှကင်းလွတ်စေကုန်သတည်း။ ။ ထိုအနုလုံ ဂေါတြဘု နှစ်ပါးတို့တွင်။ အနုလုံ သည်၊ သစ္စာကို ဖုံးလွှမ်း တတ်သော ကိလေသာ အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖြောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ နိဗ္ဗာန်ကိုအာရုံပြုခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ချေ။ ဂေါတြဘုသည်။ နိဗ္ဗာန်ကို သာ လျှင် အာရုံပြုခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်၏။ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်း တတ်သော ကိလေ သာအမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖြောက် ခြင်းငှါ မစွမ်း နိုင်လေ။ ထို စကား၌၊ ဥပမာကား။ မျက်စိအမြင်ရှိသော တယောက်သော ယောကျ်ား သည်။ နုကွတ်ယဉ်ခြင်းကို သိအံ့ဟု၊ ညဉ့်အသို့၌ ထွက်၍ လ ကိုကြည့်ခြင်းငှါ

အထက်သို့ ရှေးရှုမြင်၏။ ထိုလ၏။ တိမ်တိုက် တို့ဖြင့် ဖုံးလွှမ်းအပ်သည် ၏ အဖြစ်ကြောင့်။ လသည်မထင်၊ ထိုအခါ၌၊ တရသောလသည်ထ၍၊ အလွန်ရုန့်ရင်း ကုန်သော တိမ်တိုက်တို့ကိုဖျက်ဆီး၏။ တပါးသောလ သည်။ အလယ် အလတ် ဖြစ်ကုန်သော တိမ်တိုက် တို့ကို၊ ဖျက်ဆီး၏။ တပါးသောလသည်၊ သိမ်မွေ့ကုန်သော တိမ်တိုက်တို့ကို၊ ဖျက်ဆီး၏။ ထို့နောင်မှ ထိုယောကျာ်း သည်။ တိမ် တိုက် ကင်း စင်သော ကောင်း ကင်၌။ လကိုမြင်၍။ နက္ခတ်ယဉ်ခြင်းကို သိ၍။ ထိုဥပမာစကား၌။ သုံးခု ကုန်သော တိမ် တိုက် တို့ကဲ့သို့။ သစ္စာလေးပါးကို ဖုံးလွှမ်း တတ်ကုန် သော။ ရုန့်ရင်းသော ကိလေသာ၊ အလယ် အလတ် ဖြစ်သော ကိလေ သာ၊ သိမ်မွေ့သော ကိလေသာ အမှိုက်တိုက်ကို မှတ်အပ်၏။ သုံးခုကုန် သော လေတို့ကဲ့သို့၊ သုံးခုကုန်သော အနုလုံတို့ကိုမှတ်အပ်၏။ မျက်စိအ မြင်ရှိသောယောကျာ်းကဲ့သို့၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကို မှတ်အပ်၏။ လကဲ့သို့ နိဗ္ဗာန် ကို မှတ်အပ်၏။ တရတရသော လေ၏။ အစဉ် အား ဖြင့်၊ တိမ် တိုက်ကို ဖျက်ဆီး သကဲ့သို့၊ တရ တရသော အနုလုံ၏ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်း တတ်သော အမှိုက် တိုက်ကို ဖျက်ဆီးခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ တိမ်တိုက် ကင်းသောကောင်းကင်ပြင်၌။ ထိုယောကျာ်း၏ စင်ကြယ်သော လ ကို မြင်သကဲ့သို့၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်တိုက် ကင်းသော အ ခါ၌။ ဂေါတြဘုဉာဏ်၏၊ စင်ကြယ် စွာသောနိဗ္ဗာန်ကိုမြင်ခြင်းကိုမှတ် အပ်၏။ ထိုစကားကို ထင်ရှား ဖေဦးအံ့။ သုံးခုကုန်သော လေတို့သည်။ လကို ဖုံးလွှမ်းတတ် ကုန်သော၊ တိမ်တိုက် တို့ကို သာလျှင်။ ဖျက် ဆီး ခြင်းငှါ ၊ စွမ်းနိုင်ကုန်၏။ လကို မြင်ခြင်း ငှါကား မစွမ်းနိုင် ကြလေကုန် သကဲ့သို့။ ထိုအယူ အနုလုံဇောစိတ်တို့သည်၊ သစ္စာကိုဖုံးလွှမ်းတတ်သော အမှိုက်တိုက်ကို သာလျှင်။ ပယ်ဖြောက်ခြင်းငှါ စွမ်းနိုင်ကုန်၏ နိဗ္ဗာန်ကို မြင်ခြင်းငှါ ကားမစွမ်းနိုင်ကုန်။ ထိုယောကျာ်းသည်။ လကိုသာမြင်ခြင်း ငှါစွမ်းနိုင်၍။ တိမ်တိုက်တို့ကိုဖျက်ဆီးခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်သကဲ့သို့။ ထို့အ တူ၊ ဂေါတြဘုဉာဏ်သည်။ နိဗ္ဗာန်ကိုသာ မြင်ခြင်းငှါစွမ်းနိုင်၏ ကိလေ သာ အမှိုက်တိုက်ကို ပယ်ဖြောက်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်လေ။ ထို့ကြောင့်ပင် လျှင်။ ထိုဂေါတြဘုစိတ်ကိုမင်၏ အာဝဇ္ဇန်းဟူ၍၊ ဆိုအပ်၏။ ထိုစကား မှန်၏။ ထိုဂေါတြဘု စိတ်သည်၊ အာဝဇ္ဇန်း မဟုတ် သော်လည်း အာ ဝဇ္ဇန်း၏အရာ၌ တည်၍၊ အချင်းမင်စိတ်၊ သင်သည်၊ ရှေးအနုလုံစိတ်တို့ကဲ့ သို့၊ သင်္ခါရကို အာရုံမပြုမူ၍၊ ငါနှင့် တူစွာနိဗ္ဗာန်ကိုသာ အာရုံ မူ၍ဖြစ်

ပါလောလောဟု၊ မဂ်ဗိတ်အား အမှတ်သညာကို ပေးသကဲ့သို့ ဖြစ်၍
ချုပ်၏။ မဂ်ဗိတ်သည်လည်း၊ ထိုဂေါတြဘုမ္မိတ်သည် ပေးအပ်သောအ
မှတ်သညာကို မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ အကြားမရှိသော ဗိတ်အစဉ်၏ အ
စွမ်းအားဖြင့်။ ထိုဂေါတြဘုဉာဏ်သို့၊ အစဉ်လိုက်၍။ မဘောက်မထွင်း
ဘူးသေး၊ မခွဲမစိတ်ဘူးသေးကုန်သော၊ လောဘာတုံ၊ ဒေါသတုံ၊ မောဟ
တုံကို၊ ဘောက်ထွင်း ခွဲစိတ်လျက်သာလျှင်ဖြစ်၏။ ဘောက်ခွဲဟန် ဥပ
မာကား။ တယောက်သော လေးသမားသည်။ ရှစ်ဥသဘာ အတိုင်း အ
ရှည်ရှိသောအရပ်၌၊ ပန်းတောက်သားနှစ်ဖြင့် ပြီးသော ပျဉ်ချပ်တရာ
ကိုထားစေ၍။ ပုဆိုးဖြင့် မျက်နှာကိုပတ်ရစ်၍။ မြွှားကို ကောင်းစွာဘွဲ့၍။
စက်ယန္တရား၌ရပ်၏။ တပါးသောယောက်ျားသည်။ စက်ယန္တရားကို
လည်စေ၍။ အကြင်အခါ ပျဉ်ချပ်သည် လေးသမားအားရှေးရှုဖြစ်၏။ ထို
အခါပျဉ်ချပ်၌၊ ဒုတ်လှုံကန်ဖြင့် အမှတ်သညာကိုပေး၏။ လေးသမား
သည်။ ဒုတ်လှုံကန်ဖြင့် ပေးအပ်သော အမှတ်သညာကို မလွှတ်မူ၍သာ
လျှင်မြွှားကိုပတ်လွှတ်၍၊ ပန်းတောက်သားနှစ်ဖြင့် ပြီးသော ပျဉ်ချပ်တရာ
ကို ဘောက်ထွင်း၏။ ထိုဥပမာ၌။ ဒုတ်လှုံကန်ဖြင့် မတ်အပ်သောအသံ
ဟူသောအမှတ်သညာကဲ့သို့။ ဂေါတြဘုဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ လေးသ
မားကဲ့သို့။ သောတာပတ္တိမဂ်ဉာဏ်ကိုမှတ်အပ်၏။ လေးသမား၏။ ဒုတ်
လှုံကန်ဖြင့် ပေးအပ်သော အမှတ်ကို မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ မြွှားကိုပတ်
လွှတ်၍။ ပျဉ်ချပ်တရာကိုမောက်ထွင်းခြင်းကဲ့သို့။ မဂ်ဉာဏ်၏။ ဂေါတြ
ဘုဉာဏ်သည် ပေးအပ်သောအမှတ်ကို မလွှတ်မူ၍သာလျှင်။ နိဗ္ဗာန်ကို
အာရုံပြု၍၊ မဘောက်မထွင်း ဘူးသော မခွဲမစိတ် ဘူးသေး ကုန်သော
လောဘ၊ ဒေါသ၊ မောဟ၊ တုံးတို့ကို ဘောက်ခွဲခြင်းကို မှတ်အပ်၏။
သက်သက် သော်ကား။ ဤသောတာပတ္တိမဂ်သည်။ လောဘတုံးစ
သည်တို့ကိုသာလျှင်၊ ဘောက်ခွဲဖြိုဖျက်ရုံမျှမဟုတ်သေး၊ စင်စစ်သော်
ကား။ အနုမတဂ္ဂဖြစ်သော သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲဟူသော သမုဒြာရေကို
ခန်းခြောက်စေ၏။ အလုံးစုံအပါယ်တံခါးကို ငိတ်စေ၏။ သဒ္ဓါသီလ စ
သောသုတော်ကောင်း ဥစ္စာခွန်နှစ်ပါးတို့၏။ မျက်မှောက် ပြီးသည်၏ အ
ဖြစ်ကို ပြုတတ်၏။ အင်္ဂါရှစ်ပါးရှိသောမိစ္ဆာမဂ်ကို ပယ်စွန့်၏။ ပါဏာတိ
ပါတာစသော ငါးပါးသောရန်။ နှစ်ဆယ့်ငါးပါးသော ဘေးကြီးတို့ကို
ငြိမ်းစေ၏။ သဗ္ဗညုဘုရားရှင်၏။ ရွှေရင်တော်နှစ်၊ သားတော်စစ် အဖြစ်
သို့ ဆောင်တတ်၏။ ထိုမှတစ်ပါး အရာမက များစွာကုန်သော အာနိသင်

တို့ကိုရခြင်းငှါလည်း ဖြစ်ပေတတ်၏။ ဆိုအပ်ပြီးသော စကားရပ်၌။
 လောဘာဘုံ၊ ဒေါသတု၊ မောဟတု၊ ဟူကုန်သော ကိလေသာ
 တို့ကို သောတာပတ္တိမဂ်ဖြင့်၊ ဘောက်ထွင်း နှိမ်တ်၍၊ ပယ်ရာဝယ်၊
 အတိတ်အနာဂတ်၊ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာ သုံးတန်တို့တွင်။ အတိတ် အနာ
 ဂတ် ကိလေသာတို့ကို ပယ်လေသလော။ သို့တည်းမဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန် ကိ
 လေသာတို့ကို ပယ်လေသလော။ အကယ်၍၊ အတိတ် အနာဂတ် ကိ
 လေသာတို့ကို ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ လုဇ္ဈင်္ဂရခြင်းသည် အကျိုး မရှိသည်
 ဖြစ်ရာ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ အတိတ် အနာဂတ် ဟူခဲ့
 သော်၊ ပယ်အပ်သော ကိလေသာတရားတို့၏။ ထင်ရှား မရှိသည်၏အ
 ဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုသို့မဟုတ်။ ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာတို့ကို ပယ်သည်
 ဖြစ်အံ့။ ထိုသို့ပစ္စုပ္ပန် ကိလေသာတို့ကို ပယ်ကုန်သော်လည်း။ အကျိုးမရှိ
 သည်ပင်ဖြစ်ရာ၏။ အဘယ့်ကြောင့်နည်း ဟူမူကား။ လုဇ္ဈင်္ဂ တက
 ပယ်အပ်ကုန်သော ကိလေသာတရားတို့၏။ ထင်ရှားရှိသည်၏ အဖြစ်
 ကြောင့်တည်း။ ထိုစကားကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။ အတိတ်ကိလေသာတို့
 ကို။ အကယ်၍ ပယ်အံ့။ ကုန်ပြီးသော ကိလေသာကိုပင် ကုန်စေသည်။
 ငြိမ်းပြီးသော ကိလေသာကိုပင် ငြိမ်းစေသည်။ ကင်းပြီးသော ကိလေ
 သာကိုကင်းစေသည်။ ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်ပြီးသော ကိလေသာကိုပင်
 ချုပ်ခြင်းသို့ ရောက်စေသည် မည်ခဲ့ရာ၏။ ထိုကြောင့်။ အတိတ်ကိလေ
 သာတို့ကို ပယ်ခြင်းငှါ မသင့်၊ အကယ်၍ အနာဂတ် ကိလေသာတို့ကို
 ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ မဖြစ်သေးသော ကိလေသာကို ပယ်သည်၊ မရောက်
 သေးသော ကိလေသာကိုပယ်သည်၊ ထင်ရှားစွာ မဖြစ်သေးသော ကိ
 လေသာကို ပယ်သည်မည်ခဲ့ရာ၏။ ထို့ကြောင့်။ အနာဂတ်ကိလေသာ
 တို့ကိုလည်း ပယ်ခြင်းငှါမသင့်၊ အကယ်၍ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်ကုန်သော ကိလေ
 သာတို့ကိုလည်း။ ပယ်သည်ဖြစ်အံ့။ ရာဂဖြင့်တတ်စွမ်းလျက်ရာဂကိုပင်ပယ်
 သည်မည်ခြင်း။ ဒေါသဖြင့်အမျက်ထွက်လျက်၊ ဒေါသကိုပင် ပယ်သည်
 မည်ခြင်း။ မောဟဖြင့်တွေဝေလျက်၊ မောဟကိုပင် ပယ်သည်မည်ခြင်း။
 မာနဖြင့်ခက်ထန်သော စိတ်ရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ မာနကို ပယ်သည်မည်
 ခြင်း၊ ဒိဋ္ဌိဖြင့်၊ မှားသောနှလုံးသွင်းရှိသည်ဖြစ်လျက်၊ ဒိဋ္ဌိကို ပယ်သည်
 မည်ခြင်း။ ဥဒ္ဓစ္စဖြင့်၊ ပျံလွင့်ခြင်းသို့ရောက်လျက်၊ ဥဒ္ဓစ္စကိုပင်ပယ်သည်
 မည်ခြင်း။ ဝိစိကိစ္ဆာဖြင့် မဆုံးဖြတ်နိုင်ခြင်းသို့ ရောက်လျက်၊ ဝိစိကိစ္ဆာ
 ကိုပယ်သည်မည်ခြင်း။ အဖန်တလဲလဲ ကိန်းအောင်းတတ်သော၊ အနုသယ

ရှိသည်ဖြစ်လျက်ပင်၊ အနုသယကို ပယ်သည် မည်ခြင်း ဖြစ်ခဲ့ရကား။ အကုသိုလ်နှင့် ကုသိုလ်တရားတို့သည်၊ ထမ်းပိုး၍ ကအပ်ကုန်သောနွားတို့ ကဲ့သို့၊ အစုံ ယှဉ်ပြိုင်လျက် ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၊ သံကိလေသ မည်သော အကုသိုလ်တရားနှင့်၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း မည်ခဲ့ရာသည်။ ထိုကြောင့်။ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသတို့ကိုလည်း ပယ်ခြင်းငှါမသင့်၊ ယင်းသို့ ကာလသုံးပါးတို့၌၊ ကိလေသတို့ကိုပယ်ခြင်းငှါ မသင့်ခဲ့သော်၊ ထိုကိလေသတို့သည်လည်း။ ကာလသုံးပါး၌ ဖြစ်ကုန်သော၊ ဘေကာလိက တရားတို့ ဖြစ်ကုန်ရကား။ ယောဂီသန္တာန်၌၊ မဂ်စိတ်ဥပါဒ်သောအခါ၊ ထိုသော တာပတ္တိမဂ်စိတ်သည်။ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း၊ ဖိုလ်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း။ ကိလေသာကိုပယ်ခြင်း။ သစ္စာလေးပါးတို့ကို ထိုးထွင်း၍ သိခြင်းပင်မရှိ ရာတော့ပြီဟူ၍။ ဤသို့သော စောဒနာခြင်းသည် ဖြစ်ခဲ့ရာ၏။ ထိုစောဒနာကို ဤသို့သော ဥပမာကိုဆောင်၍။ ဖြေဆိုအပ်၏။ ကြီးပွားသော သစ်ပင်သည်။ မြေအပြင်၌တည်၍။ ပထဝီရသကို၎င်း။ အာပေါရသကို၎င်း။ မှီ၍၊ ထိုပထဝီရသ။ အာပေါရသဟူသော အကြောင်းကြောင့်။ အမြစ်ပင်စည် အခက်အခွ ခက်မ အညွန့်အရွက် အပွင့်အသီးတို့ဖြင့် ကြီးပွား၍ ကောင်းကင်ပြင်ကို ပြည့်စေလျက်။ ကမ္ဘာကြီး ကုန်ဆုံးသည်တိုင် အောင်။ မျိုးစေ့အဆက်ဆက်ဖြင့်၊ သစ်ပင် အဆက်ဆက်ကို၊ အဆင့်ဆင့်ဖွဲ့စပ်လျက် တည်သည်ရှိသော်။ ထိုပထဝီရသ အာပေါရသသည်။ အမြစ်၌သာလျှင်။ အစဉ်လျှောက်၍နဲ့၏။ ပင်စည်စသည်တို့၌ကား။ အစဉ်လျှောက်၍ မနဲ့။ တနည်း။ အသီး၌သာလျှင် အစဉ် လျှောက်၍နဲ့၏။ အမြစ်စသည်တို့၌ကား။ အစဉ်လျှောက်၍မနဲ့။ ဤသို့မဆိုအပ်။ အဘယ်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ သာမညအားဖြင့်။ အလုံးစုံကုန်သော အမြစ်စသည်တို့၌၊ အစဉ်လျှောက်၍နဲ့သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်တည်း။ ထိုကဲ့သို့ စည်ပင်ပျံ့ပွား ကြီးမားသောသစ်ပင်ကြီး၏ အပွင့်အသီး စသည်တို့၌၊ ငြီးငွေ့စက်ဆုပ်နိုးသော။ တယောက်သော ယောက်ျားသည်။ အရပ်လေးမျက်နှာတို့၌၊ မဏ္ဍုက၊ ကဏ္ဍုက မည်သော၊ အဆိပ်ဆူးရိုးကို ရိုက်နှက်၍သွင်းရာ၏။ ထိုသို့ရိုက်နှက်သောအခါ၌၊ ထိုသစ်ပင်သည် အဆိပ်နှင့် ထွေထိသည်ဖြစ်၍။ ပထဝီရသ၊ အာပေါရသတို့၏ ကုန်ခန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ စည်ပင်ကြီးမား မပွားသော သဘောရှိသည်၏ အဖြစ်သို့ရောက်၍။ တဖန် အစဉ်အဆက် ဖြစ်စေခြင်းငှါ မတတ်နိုင်သကဲ့သို့။ ထိုအတူလျှင် ခန္ဓာတို့၏။ ဆက်ခါဆက်ခါ ဖြစ်ခြင်း၌။ ငြီးငွေ့

စက်ဆုပ်နိုးသော၊ အမျိုးကောင်းသားသည်။ သစ်ငင်၏ နံပါးလေးဘက်
 တို့၌။ အဆိပ်ကိုယှဉ်စေဘိသကဲ့သို့။ မိမိ၏သန္တာန်၌ လေးပါးကုန်သော
 အရိယာမဂ်တို့ကို၊ ပွားစေခြင်းငှါ အားထုတ်၏။ ထိုသို့ အားထုတ်လတ်
 သော်။ ထိုအမျိုးသား၏ ခန္ဓာအစဉ်သည်၊ ထိုအရိယာမဂ် လေးပါးတည်း
 ဟူသော၊ မဏ္ဍုက ကဏ္ဍကမည်သောအဆိပ်၏ အဖွေကြောင့်။ အလုံးစုံ
 ငင်၏ အကြောင်း ဖြစ်ကုန်သော၊ ကိလေသာတို့သည်၊ ကုန်ခန်းကြံ
 လေကုန်၏။ ယင်းသို့ ကိလေသာတို့၏။ ကုန်ခန်းသည်၏ အဖြစ်ကြောင့်။
 တိုပုဂ္ဂိုလ်သန္တာန်၌ဖြစ်သော၊ ကာယကံ အစရှိသောကံအပြားသည်။
 ကုသိုလ် အကုသိုလ် မဟုတ်တော့ဘဲ။ ကြိယာ၏ အဖြစ်မျှသို့ ရောက်
 သော။ အဗျာကတကံမျိုးဖြစ်၍။ နောင်အခါ၌တဖန် ဘဝသစ်ကို မဖြစ်
 စေတတ်သော သဘော၏အဖြစ်သို့ ရောက်လတ်ရကား။ ဘဝသစ်ဟူ
 သော ခန္ဓာအစဉ်ကို ဖြစ်စေခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ဘဲ။ အဆုံးစွန်ဖြစ်သော စရိ
 မက တည်းဟူသော၊ စုတိစိတ် ဝိညာဉ်ချုပ်သဖြင့်။ မီးစာမရှိသောမီး
 ကဲ့သို့။ ငွေလမ်းခြင်းဥပါဒါန် မရှိမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရ၏။ ဤဥပမာစကားရပ်
 ၌၊ အဆိပ်ဆူးရိုးသည်။ လွန်ကဲပြီးဖြစ်၍။ အတိတ်ဖြစ်သော၊ အပွင့်အသီး
 စသည်ကိုလည်း။ သတ်သည်မမည်၊ မဖြစ်သေး၍ အနာဂတ်ဖြစ်သော
 အပွင့်အသီးစသည်ကိုလည်း။ သတ်သည်မမည်။ ပွင့်ဆဲသီးဆဲ မဟုတ်၍
 ပစ္စုပ္ပန်အပွင့်အသီး စသည်ကိုလည်း။ သတ်သည်မမည်။ စင်စစ်သော်
 ကား။ မိမိတည်းဟူသော အဆိပ်နှင့်ဖွေထိသည်ဖြစ်၍။ အကြောင်းဖြစ်
 ကုန်သော။ ပထဝီရသအာပေါရသတို့၏ ကုန်ခန်းသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။
 အကျိုးဖြစ်ကုန်သော အပွင့်အသီးတို့၏။ မဖြစ်ထွန်းနိုင်ကြခြင်းပင် ဖြစ်
 ၏။ ဤကိုခံပြု၍။ အတိတ်ဖြစ်သော အပွင့်အသီး စသည်နှင့်တူစွာ။ အ
 အတိတ်ကိလေသာကိုသိ။ အနာဂတ်ဖြစ်သော အပွင့်အသီး စသည်နှင့်
 တူစွာ။ အနာဂတ် ကိလေသာကိုသိ။ ပစ္စုပ္ပန်ဖြစ်သော အပွင့်အသီး စ
 သည်နှင့်တူစွာ။ ပစ္စုပ္ပန်ကိလေသာကိုသိ။ အဆိပ်ရိုးနှင့် တူသော။ မဂ်
 လေးပါးနှင့်ရိုက်နှက်၍။ ပထဝီရသ၊ အာပေါရသနှင့်တူသော။ အနုဿယ
 ကိလေသာကို ပယ်ခြင်းကိုသိ။ ဤသို့ အစဉ် အတိုင်း ဟပ်လျက်။ အ
 ကြောင်းဖြစ်ကုန်သော၊ ပထဝီရသ အာပေါရသတို့၏ ကုန်ခန်းခြင်း
 ကြောင့်။ အနာဂတ်ကာလ၌၊ အပွင့်အသီး တည်းဟူသော ဝန်ကိုမ
 ဆောင်သကဲ့သို့။ ကိလေသာကုန်ခြင်းကိုသိအပ်၏။ ထို့ကြောင့်။ မဂ်စိတ်
 ဥပါဒ်ဆဲခယ၌၊ မဂ်ကိုပွားစေခြင်း၊ ဖိုလ်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်း။ ကိလေ

သာကိုပယ်ခြင်း။ သစ္စာလေးပါးကို ထိုးထွင်း၍သိခြင်းကား။ ရှိသည်သာ
 လျှင်တည်း။ မရှိဟူ၍ကား မစောဒနာအပ်။ ဤအရာ၌၊ အကြောင်းတရား
 ချုပ်၍။ အကျိုး တရား ချုပ်ခြင်း ပင်လျှင် ဖြစ်၏ ထို့ ကြောင့် အဋ္ဌက
 ထာ၌။ ။ဟေထု၊ နိရောဓ၊ ဗလနိရောဓော။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်
 သည်ကို နှလုံးလိုက်ရာ သတည်း။ ။ဥပမာပြ စကား၌။ မဏ္ဍုက ကဏ္ဍ
 က ဟူသည်ကို။ လိပ်ကြောက်ဆူးဟူ၍၎င်း။ ငါးမန်းစွယ်ဟူ၍၎င်း။ ဆရာ
 မြတ်တို့ မြန်မာပြန်မိ ကြကုန်၏။ ။မဏ္ဍုက ကဏ္ဍကောတိ။ ဧကော
 မဏ္ဍ ကဏ္ဍကောတိဝ ဒန္တိ။ ။ဟူ၍ မဟာဓီကာ ဖွင့်၏။ ။ဤမဟာ
 ဓီကာ၌၊ မဏ္ဍုက ကဏ္ဍက ဟူသည်ကို၊ မဏ္ဍကဏ္ဍ ဟူရကား။ ငါး
 ဆူးရိုးပင် ဖြစ်တော့သည်။ ငါးဆူးရိုးဖြစ်ခဲ့ချေသော်၊ ဝိနည်း အဋ္ဌကထာ
 တို့၌။ ဥဒက သမ္ဘဝေါမန္တော။ ။ဟူ၍လာရှိချေရကား။ ရေ၌ဖြစ်ကုန်
 သော လိပ်ကြောက်နှင့်။ ငါးမန်းတို့လည်း။ ငါးပင် မည်ကုန် တော့ သည်
 ဖြစ်၍။ ဆရာမြတ်တို့ ယောဇနာ ခြင်းသည်။ ဓီကာနှင့် အညီ ဟူထိုက်
 ၍။ ။ဤကားစကားချင်။ ။

ထိုသောတာပတ္တိမဂ်စိတ်သည်။ မိမိ၏စိတ္တက္ခယ တချက်တည်း၌ပင်
 လျှင်။ လေးပါးသော ကိစ္စကိုပြီးစေ၏။ လေးပါးဟူသည်ကား။ ဒုက္ခသစ္စ
 ကိုပိုင်းခြား၍သိခြင်း။ ပရိညာဉ်ကိစ္စ။ သမုဒယ သစ္စာကိုပယ်ခြင်း ပဟာ
 နကိစ္စ၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်ပြုခြင်း သန္တိကြိယကိစ္စ။ မဂ်ကို ပွား ခြင်း
 ဘာဝနကိစ္စ၊ ဤကိစ္စ လေးချက်တို့ကို တပြိုင်နက် ခဏ အားဖြင့်ပြီးစေ
 ၍၊ ဥပမာကားဆီမီးသည်၊ မရှေးမနှောင်းတပြိုင်နက်အားဖြင့်။ ဆီမီးစာ
 ကိုလောင်စေခြင်း။ အမိ ၇ တိုက်ကို ပယ်ပျောက် ခြင်း။ အလင်းကို ဖြစ်
 စေခြင်း။ ဆီကို ကုန်စေခြင်းအားဖြင့်။ လေးပါး ကုန်သော ကိစ္စတို့ကိုပြီး
 စေသကဲ့သို့တည်း။ ထိုဥပမာစကား၌။ ဆီမီးသည်။ မီးစာကိုလောင်စေ
 သကဲ့သို့။ မဂ်ဥပသေသသည်။ ဒုက္ခ သစ္စာကို ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကို ၎င်း။
 အမိတ်တိုက်ကို ပယ်ပျောက် သကဲ့သို့။ သမုဒယသစ္စာကို ပယ်ခြင်းကို
 ၎င်း။ အလင်းကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပစသော၊ သတ္တင်္ဂ ကမဂ်
 ကို ပွားစေခြင်းကို ၎င်း။ ဆီကို ကုန်စေ သကဲ့သို့။ ကိလေသာ ဟူသော
 အစေး၏၊ ကုန်ရာနိဗ္ဗာန်ကိုမျက်မှောက်ပြုခြင်းကို၎င်း၊ ဤသို့ဥပမာ ဥပမေ
 ယျ၊ နှိုးနှောခြင်းကို သိအပ်၏။ တနည်း။ ဥဒညတောင်မှ၊ နေမင်း တက်
 လတ်သော်။ မရှေးမနှောင်းပင်၊ အဆင်းတည်းဟူသော ရူပါရုံကိုပြုခြင်း။
 အမိတ် တိုက်ကို ပယ်ပျောက် ခြင်း။ အလင်းကို ဖြစ်စေခြင်း။ အချမ်းကို

ငြိမ်းစေခြင်း အားဖြင့်။ လေးပါးကုန်သော ကိစ္စတို့ကို ပြီးစေသကဲ့သို့။
 ထိုအတူ မဂ်ဉာဏ်သည်။ လေးပါးသော ကိစ္စကို ပြီးစေ၏။ ပြီးစေဟန်
 ကား။ နေသည် ရူပါရုံတို့ကို ပြသကဲ့သို့။ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာကို
 ပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကို၎င်း၊ အဓိကတိုက်ကို ပယ်ဖျောက်သကဲ့သို့။ သမု
 ဒယ သစ္စာပယ်ခြင်းကို၎င်း။ အရောင်အလင်းကို ဖြစ်စေသကဲ့သို့။ သမ္မာ
 သင်္ကပ္ပသော၊ သတ္တင်္ဂကမဂ်ကို ပွားစေခြင်း ကို၎င်း။ အချမ်းကို ပယ်
 ဖျောက်သကဲ့သို့။ ကိလေသာ၏ ငြိမ်းရာ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက် ပြုခြင်း
 ကို၎င်း။ ဤသို့ ဥပမာ ဥပမေယျ နှိုးနှောခြင်းကို သိအပ်၏။ ။တနည်း။
 လှေသည်။ မရှေး မနှောင်း တပြိုင်နက် ခဏ၌။ ဤမှာဘက် ကမ်းကိုစွန့်
 ခြင်း။ ရေအယဉ်ကိုဖြတ်ခြင်း။ ဝန်ကို ဆောင်ခြင်း။ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့
 ရောက်ခြင်းအားဖြင့်။ လေးပါး ကုန်သော ကိစ္စတို့ကိုပြီးစေသကဲ့သို့။ ထို
 အတူ၊ မဂ်ဉာဏ်သည်။ လေးပါးသော ကိစ္စကိုပြီးစေ၏။ ပြီးစေဟန်ကား။
 လှေသည် ဤမှာဘက်ကမ်းကို စွန့်သကဲ့သို့။ မဂ်ဉာဏ်သည်။ ဒုက္ခသစ္စာ
 ကိုပိုင်းခြား၍ သိခြင်းကို၎င်း၊ ရေအယဉ်ကို ဖြတ်သကဲ့သို့။ သမုဒယ
 သစ္စာကို ပယ်ခြင်းကို၎င်း။ ဝန်ကိုဆောင်သကဲ့သို့။ သမ္မာသင်္ကပ္ပသော
 သတ္တင်္ဂကမဂ်ကိုပွားစေခြင်းကို၎င်း။ ထိုမှာဘက်ကမ်းသို့ ရောက်သကဲ့
 သို့။ ထိုမှာဘက်ကမ်းသဘွယ် ဖြစ်၍ဖြစ်သော၊ နိဗ္ဗာန်ကို မျက်မှောက်
 ပြုခြင်းကို၎င်း။ ဤသို့ဥပမာ ဥပမေယျ နှိုးနှော ခြင်းကို သိအပ်၏။ ဤသို့
 လျှင်။ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်သည်။ တကြိမ်သာ ဖြစ်လျက်။ ကိစ္စလေး
 ချက်ဆောင်ရှုက်ခြင်း ပြီးမြောက် ဟန်ကို သိအပ်၏။ ။ဤသို့ ကိစ္စလေး
 ချက်ကို ဆောင် ရှုက်သော၊ သောတာပတ္တိ မဂ် စိတ်၏။ ဥပါဒ်ဆဲ ခဏ၌၊
 ယောဂီသည်။ သောတာပတ္တိ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ထို မဂ်စိတ် ၏
 အခြားမဲ့၌၊ တကြိမ်၎င်း။ နှစ်ကြိမ်၎င်း။ သုံးကြိမ်၎င်း။ သောတာပတ္တိဖိုလ်
 စိတ်ဥပါဒ်သောအခါ။ ယခင်မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ သောတာပတ္တိ ဖလ
 ဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ။ဤ၌ အထူးမှတ်ဘွယ်ကား။ တေတုမ္မကလော
 ကီကုသိုလ် ဟူသမျှသည်။ မိမိ၏ အခြားမဲ့၌။ အကျိုး ဝိပါက်တို့ကိုမပေး
 တတ်ချေ။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်သည် သာလျှင်။ မိမိ၏အခြားမဲ့၌၊ အ
 ကျိုးကိုပေးတတ်၏။ ထိုကြောင့် တရားတော်၏ ဂုဏ်ခြောက်ပါးတို့တွင်
 သုံးခုမြောက် ဖြစ်သော။ မဂ်ဂုဏ်တော်ကို အာကာလိက ဟူ၍။ ဟော
 တော်မူခြင်းကိုသိအပ်၏။ ဤမဂ္ဂဝိထိ၌ မဂ်စိတ်သည်။ သစ္စာလေးပါးတို့
 ကို သိရာဝယ်။ ဒုက္ခသစ္စာ၌။ ။ဒုက္ခဿ၊ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော၊ သင်္ခတဋ္ဌော၊

သန္တာပဋ္ဌော။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌော။ ။ဟူ၍လေးနက်။ ။သမုဒယသစ္စာ
 ဌ်။ ။သမုဒယဿ၊ အာယုဟနဋ္ဌော၊ နိဒါနဋ္ဌော၊ သံယောဂဋ္ဌော။
 ပလိဗောဓဋ္ဌော။ ။ဟူ၍လေးနက်။ ။နိရောဓသစ္စာဌ်။ ။နိရော
 ဓဿ၊ နိဿရဏဋ္ဌော။ ဝိဝေကဋ္ဌော။ အသင်္ခတဋ္ဌော။ အမတဋ္ဌော။ ။
 ဟူ၍လေးနက်။ ။မဂ္ဂသစ္စာဌ်။ မဂ္ဂဿ၊ နိယျာနဋ္ဌော။ ။ဟေတုဋ္ဌော။
 ဒဿနဋ္ဌော။ အဓိပတေယုဋ္ဌော။ ။လေးနက်။ ။ဤသို့သစ္စာအနက်
 တဆယ့်ခြောက်ချက်ကုန်သော အခြင်းအရာတို့ဖြင့် ထိုးထွင်း၍သိ၏။ ။
 ထိုသစ္စာအနက် တဆယ့် ခြောက်ချက်တို့၏ အနက်ယောဇနာကား။ ။

ဒုက္ခဿ၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပိဋ္ဌနဋ္ဌော။ နှိပ်စက်ခြင်းအနက်သည်၎င်း။ သင်္ခ
 တဋ္ဌော၊ အကြောင်းတရားတို့သည်။ ပေါင်း၍ ပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်
 ဟူသောအနက်သည်၎င်း။ သန္တာပဋ္ဌော၊ ပူပန်စေခြင်း အနက်သည်၎င်း။
 ဝိပရိဏာမဋ္ဌော၊ ဇရာမရဏတို့သည်။ ဖောက်ပြန်စေအပ်သည်၏။ အဖြစ်
 တည်းဟူသောအနက်သည်၎င်း။ တထဋ္ဌော၊ မဘောက် မပြန် မှန်သော
 သဘောမည်၏။ ။ဒုက္ခသစ္စာဌ်လေးချက်။ ။

သမုဒယဿ၊ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယုဟနဋ္ဌော၊ အားထုတ်တတ်
 ပေါင်းစည်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူ သောအနက်သည်၎င်း။ နိဒါနဋ္ဌော
 ဝဋ်ဆင်းရဲကိုပေးတတ်၊ နှိုင်းတတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်
 ၎င်း။ သံယောဂဋ္ဌော၊ ဝဋ်၌ယှဉ်စေခြင်း အနက်သည်၎င်း။ ပလိဗော
 ဓဋ္ဌော၊ မဂ်ဉာဏ်ဖိုလ်ဉာဏ်ကို တားမြစ်တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အ
 နက်သည်၎င်း။ တထဋ္ဌော။ မဘောက်မပြန် မှန်သောသဘောမည်၏။ ။
 သမုဒယသစ္စာဌ်လေးချက်။ ။

နိရောဓဿ။ နိရောဓသစ္စာ၏။ နိဿရဏဋ္ဌော။ ထွက်မြောက်ရာ၏
 အဖြစ်ဟူသောအနက်သည်၎င်း။ ဝိဝေကဋ္ဌော။ ကိလေသာ သင်္ခါရတို့မှ
 ဆိတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်၎င်း။ အသင်္ခတဋ္ဌော။ အ
 ကြောင်းတရားတို့သည်။ မပြုပြင်အပ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်
 သည်၎င်း။ အမတဋ္ဌော၊ သေခြင်းပျက်စီးခြင်း ကင်းသည်၏။ အဖြစ်ဟူ
 သောအနက်သည်၎င်း။ တထဋ္ဌော၊ မဘောက်မပြန် မှန်သော သဘောမည်
 ၏။ ။နိရောဓသစ္စာဌ်လေးချက်။ ။

မဂ္ဂဿ၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနဋ္ဌော။ ဝဋ်မှထွက်မြောက်ကြောင်း၏
 အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်၎င်း။ ဟေတုဋ္ဌော၊ နိဗ္ဗာန်သို့ရောက်ကြောင်း
 ၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်၎င်း။ ဒဿနဋ္ဌော၊ သစ္စာလေးပါးကိုမြင်

တတ်သည်၏ အဖြစ်ဟူသော အနက်သည်၎င်း။ အဓိပတေယျဋ္ဌော၊ သစ္စာလေးပါးကို မြင်ခြင်းကိစ္စ၌ အကြီးအမှူး၏ အဖြစ်ဟူသောအနက် သည်၎င်း။ တထဋ္ဌော၊ မဘောက်မပြန်၊ မှန်သောသဘောမည်၏။ ။ မဂ္ဂသစ္စာ၌လေးချက်။ ။

ယခုအခါ၊ ဤသစ္စာအနက် တဆယ့်ခြောက်ချက်၌။ ဉာဏ်သက် လားစိမ့်သောငှါ။ အထူးဆိုဦးအံ့။ သစ္စာလေးပါးတို့တွင်။ ဒုက္ခသစ္စာ၏ ပိဋနုဋ္ဌဟူသော အနက်သည်၊ သဘောအားဖြင့် ထင်စွာဖြစ်သော အနက် တည်း။ သင်္ခတဋ္ဌ၊ သန္တာပဋ္ဌ၊ ဝိပရိဏာမဋ္ဌအားဖြင့်။ သုံးပါးကုန်သော နောက်အနက်တို့ကား။ သစ္စာသုံးပါးတို့ကို ထောက်ရှု၍။ ထင်စွာဖြစ် ကုန်သောအနက်တို့ပေတည်း။ ဖြစ်ဟန်ကား။ သမုဒယသစ္စာ၏။ အာယု ဟနုဋ္ဌကိုမြင်သဖြင့်။ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ သင်္ခတဋ္ဌဟူသော အနက်သည်၎င်း။ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ ကိလေသာဟူသော ပူပန်ခြင်းမှ ကင်းသည်ကို မြင်သဖြင့်၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ သန္တာပဋ္ဌဟူသောအနက်သည်၎င်း။ နိရောဓသစ္စာ၏။ ဇရာ မရဏနှစ်ပါးတို့ဖြင့် ဖောက်ပြန်ခြင်းမှ ကင်းသော၊ အဝိပရိဏာမကိုမြင် သဖြင့်၊ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ဝိပရိဏာမဋ္ဌဟူသော အနက်သည်၎င်း။ ထင်စွာ ဖြစ်၏။ ဤသို့ဒုက္ခသစ္စာ၌၊ သဘာဝအားဖြင့် တနက်။ သမုဒယ၊ မဂ္ဂ၊ နိ ရောဓတို့မှထောက်၍၊ သုံးနက်။ ပေါင်းလေးနက်။ ထို့ကြောင့်။ ဒုက္ခသစ္စာ ၌။ ။သ၊မ၊နိ၊ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ။

သမုဒယသစ္စာ၌။ အာယုဟနုဋ္ဌသည်၊ သဘာဝအားဖြင့်၊ ထင်စွာ ဖြစ်သောအနက်တည်း။ နိဒါနဋ္ဌ။ သံယောဂဋ္ဌ၊ ပလိဗောဓဋ္ဌ၊ အားဖြင့် သုံးပါးကုန်သော နောက်အနက်တို့ကား။ ကြွင်း သစ္စာ သုံး ပါး တို့ ကို ထောက်ရှု၍၊ ထင်စွာဖြစ်ကုန်သော အနက်တို့ပေတည်း။ ဖြစ်ဟန်ကား။ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ ပိဋနုဋ္ဌကိုမြင်သဖြင့်၊ သမုဒယ၏ နိဒါနဋ္ဌသည်၎င်း။ နိရော ဓသစ္စာ၏။ ဝိသံယောဂကိုမြင်သဖြင့်၊ သမုဒယသစ္စာ၏၊ သံယောဂဋ္ဌ သည်၎င်း။ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိယျာနုဋ္ဌကိုမြင်သဖြင့်၊ သမုဒယသစ္စာ၏၊ ပလိ ဗောဓဋ္ဌသည်၎င်း။ ထင်စွာဖြစ်၏။ ဤသို့သမုဒယသစ္စာ၌၊ သဘာဝအား ဖြင့်တနက်။ ဒုက္ခ၊နိရောဓ၊ မဂ္ဂသစ္စာတို့မှထောက်၍။ သုံးနက်၊ ပေါင်း လေးနက်။ ထို့ကြောင့်။ သမုဒယသစ္စာ၌။ ။ဒု၊ နိ၊ မ၊ ဟူ၍ဆိုအပ်၏။ ။

နိရောဓသစ္စာ၌။ နုဿရဏဋ္ဌသည်၊ သဘာဝအားဖြင့်။ ထင်စွာဖြစ် သော အနက်တည်း။ ဝိဝေကဋ္ဌ၊ အသင်္ခတဋ္ဌ အမတဋ္ဌအားဖြင့်၊ သုံးပါး ကုန်သော နောက်အနက်တို့သည်၊ ကြွင်းသစ္စာသုံးပါးတို့ကို ထောက်ရှု

၍၊ ထင်စွာဖြစ်ကုန်သော အနက်တို့ ပေတည်း။ ဖြစ်ဟန်ကား။ သမုဒယ
 သစ္စာ၏။ အဝိဝေကဋ္ဌကို မြင်သဖြင့်၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ ဝိဝေကဋ္ဌသည်
 ၎င်း။ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ သပစ္စယအဖြစ် ဟူသော သင်္ခတဋ္ဌကို မြင်သဖြင့်။ နိ
 ရောဓသစ္စာ၏။ အသင်္ခတဋ္ဌသည်၎င်း။ ဒုက္ခသစ္စာ၏။ မရဏအဖြစ်ကို မြင်
 သဖြင့်၊ နိရောဓသစ္စာ၏။ အမေတဋ္ဌသည်၎င်း။ ထင်စွာဖြစ်၏။ ဤသို့ နိရော
 ဓသစ္စာ၌၊ သဘာဝအားဖြင့်၊ တနက်။ သမုဒယ၊ မဂ္ဂ၊ ဒုက္ခသစ္စာ တို့မှ
 ထောက်၍၊ သုံးနက်၊ ပေါင်း လေးနက်။ ထို့ကြောင့် နိရောဓသစ္စာ၌။ ။
 သ၊ မ၊ ဒု၊ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ။

မဂ္ဂသစ္စာ၌၊ နိဗ္ဗာနဋ္ဌသည်၊ သဘာဝအားဖြင့်ထင်စွာဖြစ်သောအနက်
 ပေတည်း။ ဟေတုဋ္ဌ၊ ဒဿနဋ္ဌ၊ အဓိပတေယျဋ္ဌ၊ အားဖြင့်၊ သုံးပါး
 ကုန်သော၊ နောက် အနက်တို့သည်၊ ကြွင်းသော သစ္စာ သုံးပါး တို့ကို
 ထောက်ရှု၍၊ ထင်စွာဖြစ်ကုန်သော အနက်တို့ ပေတည်း။ ဖြစ်ဟန်ကား၊
 သမုဒယသစ္စာ၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ခြင်း၏။ အကြောင်း ဟေတုသည်ကို
 မြင်သဖြင့်၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြောင်း၊ ဟေတုဋ္ဌသည်၎င်း။
 အလွန်သိမ်မွေ့သော နိဗ္ဗာန်ဟူသော၊ နိရောဓသစ္စာကို မြင်သဖြင့်၊ မဂ္ဂ
 သစ္စာ၏ဒဿနဋ္ဌသည်၎င်း။ တစုံတရာကြီးကဲလွှမ်းမိုး၊ အစိုးမရဘဲ၊ ဆင်း
 ရဲစွာသော ဒုက္ခသစ္စာကိုမြင်သဖြင့်၊ မဂ္ဂသစ္စာ၏။ ကြီးကဲလွှမ်းမိုး အစိုးရ
 ခြင်း။ အဓိပတေယျဋ္ဌသည်၎င်း။ ထင်စွာဖြစ်၏။ ဤသို့မဂ္ဂသစ္စာ၌၊ သုံးနက်
 ပေါင်းလေးနက်။ ထို့ကြောင့်၊ မဂ္ဂသစ္စာ၌။ ။သ၊ နိ၊ ဒု၊ ဟူ၍ ဆိုအပ်၏။ ။

ပြုအပ်ပြီးသော စကားရပ်၌၊ အကျဉ်းမှတ်ဘွယ်ကိုကား။ ။

မထမံသကလက္ခဏ မေကပဒံ၊ ဒုတိယာ ဒိပဒဿနိ ဒဿနတော။
 သမနိဒုနိမာသမဒ္ဓ၊ သနိဒ္ဓ၊ တမတောဝိဘဇေ ပထမေနဝိနာ။ ။ဟူသော
 အဘိဓမ္မာဋီကာ၊ သင်္ခေပ ဝဏ္ဏနာလာ၊ ဂါထာကို နှုတ်တက်ဆောင်
 အပ်၏။ ။

အဿ၊ ထိုသစ္စာလေးပါး၏။ ပထမံ၊ ရှေးဦးစွာသော။ ဧကပဒံ၊ တခု
 တခုသော ပုဒ်သည်။ သကလက္ခဏံ၊ မိမိ၏ သဘောလက္ခဏာကို၊ နိ
 ဒဿနတော၊ တိုက်ရိုက် ဟောလျက်။ ဋီတံ၊ တည်၏။ ဒုတိယာဒိပဒံ၊
 ဒုတိယအစရှိသောပုဒ်သည်။ ဝါ၊ ဒုတိယ၊ တတိယ၊ စတုတ္ထပုဒ်သည်။ သ
 မနိ။ သမုဒယသစ္စာ။ မဂ္ဂသစ္စာ။ နိရောဓသစ္စာ တို့ကို ၎င်း။ ဒုနိမာ၊ ဒုက္ခ
 သစ္စာ။ နိရောဓသစ္စာ။ မဂ္ဂသစ္စာတို့ကို၎င်း။ သမဒ္ဓ။ သမုဒယသစ္စာ။ နိရော
 ဓသစ္စာ။ ဒုက္ခသစ္စာတို့ကို၎င်း။ နိဒဿနတော။ ချင်းချင်းသဘော၊ ညွှန်ပြ

ဟောသျက်။ ဗြူ တံ၊ တညံ၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ပထ မေန၊ မိမိ၏သဘော
လက္ခဏာကို ထင်စွာပြသော။ ပထမပုဒ်နှင့်။ ဝိနာ၊ ကင်း၍။ ကမတော၊
အစဉ်အားဖြင့်။ ပဏ္ဍိတော၊ ပညာရှိသည်။ ဝိဘဇေ၊ ဝေဘန်ရာ၏။ ။

ဤကဲ့သို့ အခြင်းအရာ၊ တဆယ့် ခြောက်ပါး နှင့် တကွ၊ သန္ဓာလေး
အင်ကို၊ သိမြင် တတ်သော၊ သောတာပတ္တိမဂ်စိတ်၏။ အခြားမဲ့၌၊ သော
တာပတ္တိဖိုလ်စိတ်ကို တကြိမ်၎င်း။ နှစ်ကြိမ်၎င်း။ သုံးကြိမ်၎င်း ဖြစ်၏ ဟူ
၍။ ငါတို့ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး၊ ဝိထိစဉ်ကိုပြတော်မူရာ
ဝယ်။ ဖိုလ်စိတ်ကိုတကြိမ်ဟူ၍ ပြတော် မူခြင်းကား။ ဓမ္မ သင်္ဂဏီအဋ္ဌ
ကထာ၌၊ မန္တပညာ ပုဂ္ဂိုလ် အား။ အနုလုံ လေးကြိမ် ဖြစ်၍၊ ငါးကြိမ်
မြောက်၌၊ ဂေါတြဘုမိတ်။ ခြောက်ကြိမ်မြောက်၌ မဂ်စိတ်၊ ခွန်နှစ်ကြိမ်
မြောက်၌ ဖိုလ်စိတ်။ ထိုနောက် ဘဝင် ကျ၏၊ ဟူ၍။ ပြဆိုအပ်သော၊ မန္တ
ပညာ ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဝိထိ ဖြစ်ဟန်ကို သွင့်ဆိုတော် မူခြင်းနှင့်အညီ ပြတော်
မူခြင်းဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ ယင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။

မန္တပညဿစတ္တာရိ အနုလော မာနိ ဟောန္တိ။ ပဉ္စမံ ဂေါတြဘု၊ ဆဋ္ဌံ
မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သတ္တမံ ဗလံ၊ တတော ဘဝင်္ဂီဋ္ဌရဏံ။ ။ ဟူ၍မိန့်တော်
မူအပ်၏။

မန္တပညဿ၊ နို့သောပညာရှိသော မန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ စတ္တာရိအ
နုလောမာနိ၊ အနုလုံစော လေးကြိမ်တို့သည်။ ဟောန္တိ၊ ဖြစ်ကုန်၏။ ပဉ္စမံ
ငါးကြိမ်မြောက်။ ဂေါတြဘု၊ ဂေါတြဘုစော သည်၎င်း။ ဆဋ္ဌံ။ ခြောက်
ကြိမ်မြောက်။ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ မဂ်စောသည်၎င်း။ သတ္တမံ၊ ခွန်နှစ်ကြိမ်မြောက်
ဗလံ၊ ဖိုလ်စောသည်၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ တတော၊ ထိုဖိုလ်စောနောက်
မှ။ ဘဝင်္ဂီဋ္ဌရဏံ၊ ဘဝင်ကျသည်။ ဟောတိ၏။ ။ ဤအရာ၌ပြဆို
အပ်ခဲ့သော ဝိထိအစဉ်သည်။ ဓမ္မသင်္ဂဏီ အဋ္ဌကထာနှင့်ပင်ညီစေကာမူ
ဝိသုဒ္ဓိ မဂ်အဋ္ဌ ကထာ၌။ ။ ကေမိ ပနယဿ စတ္တာရိ အနု လောမာနိ၊
တဿပဉ္စမံ ဂေါတြဘု၊ ဆဋ္ဌံ မဂ္ဂစိတ္တံ၊ သတ္တမံ ဗလစိတ္တန္တိဝဒန္တိ။ ။
ဟူ၍ ဤကဲ့သို့သော ဝိထိမျိုးကို ကေမိထိုးလျက် မိန့်တော်မူချေရကား။
ငါတို့ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ကြီးဘုရား ရေးသား စီရင်တော်မူသော၊
ဝိပဿနာ ဥာဏ တန္တိ ပါဠိဝယ်။ ။ တတော ပရံ ဧကံ၊ ဒွိတ္တိက္ခန္တု၊
ဗလမေဝ ဥပ္ပုဇ္ဈိတွာ နိရုဇ္ဈတိ။ ။ ဟူသော ပါဠိဖြင့်။ ဖိုလ်စိတ်တကြိမ်
ဟူ၍ ပြဆိုခြင်းသည်။ ကေမိ ဝါဒကိုပင် ပြဆိုရာရောက်၍၊ ထိုစာတန်း၌
တကြိမ်ဟော၊ ကေပုန်ကို မဆိုအပ်ဟူ၍ စောဒနာခဲ့အံ့။ ဆိုအပ်သည်သာ

တည်းဟုပြောဆိုအပ်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ ဤအရာ၌၊ ငါတို့ကျေးဇူးသျှင်
ဆရာတော်ဘုရားကြီးသည်။ အဋ္ဌကထာနှစ်ရပ်ကို၊ ဤကဲ့သို့ စေ့စပ်၍
ဆုံးဖြတ်တော်မူ၏။ မဟာပညာ၊ မဇ္ဈိမပညာ ပုဂ္ဂိုလ်အရာကို ရည်
မှတ်၍သာ၊ ဝိသုဒ္ဓိမဂ်အဋ္ဌကထာ၌၊ ကေဗလါဒဟု ဆိုအပ်သည်။ မန္တ
ပုဂ္ဂိုလ်ကိုရည်မူကား။ သမာနဝါဒပင်ဟု မှတ်ယူအပ်၏။ ထိုကြောင့် ဓမ္မ
သင်္ဂဏီအဋ္ဌကထာ၌၊ ပုဂ္ဂိုလ်သုံးပါးပြား၍။ မန္တပညာပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မဂ္ဂ
ဝိထိဖြစ်ဟန်ကိုလည်း။ ကေဗလါဒကဲ့သို့ပင် မိန့်အပ်ပြီး၊ ဤဝိသုဒ္ဓိမဂ် အ
ဋ္ဌကထာ၌ကား။ ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်တန်ကိုသာ ဘွင့်အပ်၏။ သုံးတန်ကိုမဘွင့်
အပ်။ ဟူ၍အလွန်တရာ သိမ်မွေ့နက်နဲစွာသော ဥာဏ်တော်ဖြင့်၊ ကွဲ
ပြားသကဲ့သို့ လာရှိသော အဋ္ဌကထာ စကားနှစ်ရပ်ကို။ ဒေသနာသမ္ဘိ
ဖြစ်အောင်၊ စေ့စပ်တော်မူပေ၏။ ယင်းသို့ဖြစ်၍ ဖိုလ်စိတ်တကြိမ် ဟူ
သောဝါဒကို၊ သမာနဝါဒပင်ဟူ၍ မှတ်အပ်၏။ ထိုကြောင့် ပုဂ္ဂိုလ်နှစ်
တန်အလိုသာ ကေဗလသုံးတန်အလိုမူ။ သမာနဝါဒပင်ဖြစ်၍၊ အဋ္ဌကထာ
ချင်းချင်း မဆန့်ကျင်တော့ချေ။ ဤသို့သောအရာကို မြော်ရှု၍။ ကျမ်း
တတ်ထက်။ ကျမ်းစပ်ခက်၏။ ဟူ၍၎င်း။ ကျမ်းသိထက်။ ကျမ်းညှိခက်
၏ ဟူ၍၎င်း။ ပညာရှိတို့ ဆိုတော်မူကြ ပေကုန်သတည်း။ ။ဤသို့မန္တ
ပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုလုံလေးကြိမ်၊ ဂေါတြဘုတကြိမ်၊ မဂ်ဇောတ
ကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောတကြိမ်၊ ဖြစ်၏။ ။မဇ္ဈိမပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုလုံ
သုံးကြိမ်၊ ဂေါတြဘုတကြိမ်၊ မဂ်ဇောတကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောနှစ်ကြိမ် ဖြစ်
၏။ ။မဟာပညာပုဂ္ဂိုလ်အား။ အနုလုံနှစ်ကြိမ်၊ ဂေါတြဘုတကြိမ်၊
မဂ်ဇောတကြိမ်၊ ဖိုလ်ဇောသုံးကြိမ်ဖြစ်၏။ ။ဤသို့ဖြစ်ခြင်းကို ရည်
မှတ်တော်မူ၍။ ။ကေဒ္ဒိတ္တိက္ခတ္တုပလမေဝ။ ။ဟူ၍။ မိန့်တော်မူ
သည်ကို သိအပ်၏။ ။ထိုကဲ့သို့ မဂ္ဂဝိထိဖြစ်ပြီးသည်မှ နောက်၌။ မဂ်
ကိုဆင်ခြင်ခြင်း။ ဖိုလ်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း၊ နိဗ္ဗာန်ကိုဆင်ခြင်ခြင်း။ ပယ်ပြီး
ကိလေသာကိုဆင်ခြင်ခြင်း။ ကြွင်းကိလေသာကို ဆင်ခြင်ခြင်းအားဖြင့်၊
ပစ္စဝေက္ခဏာငါးဝိထိ ဖြစ်သည်ကိုလည်းသိ။ ။ယခုအခါသောတာပန်
ထူထပ်ပေါများသော ခေတ်ကြီးဖြစ်၍၊ အလျဉ်း သင့်သည် အား
လျှော်စွာ။ သောတာပန် ဖြစ်သောအခါသာ၏၊ ဂုဏ်ပုဒ်ကို။ ဘုရားသျှင်
ဟောတော်မူအပ်သော၊ သုတ္တနိပါတ်ပါဠိတော်သာ၊ ရတနသုတ်တော်
ကြီးကိုဖို့၍၊ ဆိုပေအံ့။ ။ရှစ်တောင် ဆယ်တောင်ခန့်မျှ မြေ၌၊ မြှုပ်
ထားအပ်သော တံခါးတိုင်သည်၊ အရပ်လေးမျက်နှာတို့မှ လာကုန်သော

လေတို့ဖြင့်၊ မတုံလှုပ်သကဲ့သို့။ အကြင်သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ အရိယာသစ္စာတို့ကို ပညာဖြင့်သက်၍သိ၏။ သူတော်သူမြတ်ဖြစ်သော၊ ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ တည်တန့်မြဲခိုင်၊ ထိုတံခါးတိုင်နှင့်တူ၏ ဟူ၍၊ ငါဘုရား ဟောတော်မူချေသည်ဟု။ သောတာပန်ဂုဏ်ပုဒ်ကို၊ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤစကား၏ အနက် အဓိပ္ပါယ်ကို။

«ယထိန္ဒြိလောပထဝိသဒိတော။ «စသည်ဖြင့်၊ သောတာပန်ဂုဏ်ပြ ဂါထာကို။ «ထိုမှတပါး။ နက်နဲသော ပညာရှိသော ဘုရားရှင်သည်။ ကောင်းစွာ ဟောတော်မူအပ်ကုန်သော၊ အရိယာ သစ္စာတို့ကို။ အကြင်သတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန်တို့သည်၊ ပညာရောင်ဖြင့် ထင်စွာ ပြကုန်၏။ ထိုသတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ် တို့သည်။ ပြင်းစွာ မေ့လျော့ကုန်သည်။ အကယ်၍ကား၊ ဖြစ်ကုန်ရှင်၊ ထိုသို့ပင် မေ့လျော့ ကုန်သော်လည်း။ ထိုသတ္တက္ခတ္တပရမ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်တို့သည်။ ရှစ်ခုမြောက်သောဘဝကို မယူကြကုန်ဘဲ။ လူပြည်နတ်ပြည်တို့၌၊ ခွန်နှစ်ဘဝသာ ကြည်လည်၍၊ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက်ကြကုန်၏ ဟူ၍။ မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤစကားရပ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။

«ယေအရိယသစ္စာနိဝိဘာဝယန္တိ။ «စသည်ဖြင့်၊ သောတာပန်ဂုဏ်ပြဂါထာကို။ «ထိုမှတပါး၊ ထိုသောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်အား၊ သောတာပတ္တိမဂ်၏ ပြည့်စုံသည်နှင့် တကွသာလျှင်။ မိမိကိုယ်ကို၊ အတ္တဘောထင်ရှားရှိ၏ဟု။ မှားသောအယူဟူသော၊ သက္ကာယဒိဋ္ဌိတရား။ ရှစ်ပါးသောဋ္ဌာန ယုံမှားခြင်းဝိစိကိစ္ဆာတရား။ နွားတို့၏အလေ့အကျင့်။ ခွေးတို့၏အလေ့အကျင့်ဖြင့်။ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်၏ဟူသော၊ သီလဗ္ဗတ တရား။ ဤသုံးပါးကုန်သော အကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပယ်အပ်စွန့်အပ်ကုန်သည်၊ စင်စစ်ဖြစ်ကုန်၏။ ဤတရား သုံးပါးမှတစ်ပါး။ ဟရိးတစ်အကြင်မှားသော အယူသည်ရှိ၏။ ထိုမှားသောအယူကို လည်းစွန့်အပ်လေတော့ပြီ၊ အပါယ်လေးပါးတို့မှလည်း ကင်းလွတ်လေတော့ပြီ။ အနန္တရိယကံငါးပါးနှင့်၊ ရတနာသုံးပါးမှတစ်ပါး။ အခြားကို ကိုးကွယ်ခြင်းဟုဆိုအပ်သော၊ အညသက္ကာရဓဒ္ဒသ၊ တနည်းပဉ္စသိငါးပါးမမြဲခြင်းနှင့်။ အညက္ကာရဓဒ္ဒသအားဖြင့်။ ခြောက်ပါးကုန်သော အပြစ်။ ကြီးကုန်သော အကြောင်းတို့ကိုလည်း။ ပြုခြင်းငှါ မထိုက်လေတော့ပြီ။ ဟူ၍ မြတ်စွာဘုရား၊ ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ဤစကားရပ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။

«သဟာဝဿ ဒဿန သမ္ပဒါယ။ «စသည်ဖြင့်၊

သောတာပန် ဂုဏ်ပြ ဂါထာကို။ ။ သို့မှတပါး၊ ထို သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ကိုယ်ဖြင့်၎င်း။ နှုတ်ဖြင့်၎င်း။ စိတ်ဖြင့်၎င်း။ မကောင်းသော အမှုကို အကယ်၍၊ ပြုမိအံ့။ ထိုသောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ထိုမကောင်း မှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်။ မဂ်ဖြင့် ပြုပြီးသော နိဗ္ဗာန်ရှိသော၊ သောတာပန်ပုဂ္ဂိုလ်၏၊ မကောင်းမှုကို ဖုံးလွှမ်းခြင်းငှါ မထိုက်သော၊ အပြစ်ကို မြတ်စွာဘုရား ဟောကြားတော် မူအပ်၏။ ဤစကားရပ်၏ အနက်အဓိပ္ပါယ်ကို။ ။ ကိဉ္ဇာပိသောကမ္ဘွံ ကရောတိ ပါပကံ။ ။ စသည်ဖြင့်။ သောတာပန် ဂုဏ်ပြ ဂါထာကို။ ။ ဤအရာ၌၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ် ကိုရ၍၊ မိမိတို့၏ မကောင်းမှုကို၊ မထိန်ကျန်ဘဲ။ ဟုတ်မှန်တိုင်း ဝန်ခံ ပြောဆိုရာ၌၊ သာဓကကား။ ခုန့်ဣတ္တရာ မည်သော ကျွန်မသည်။ သောတာပန်မတည်မှီက၊ သာမာဝတီ၏ အဘို့ အရာ ဖြစ်သော၊ ပန်းဘိုးငွေ ရှစ်သပြာအနက်တွင်၊ တဝက်ငွေကို မိမိအဘို့ ခိုးယူထားလျက်၊ ကျန်အသပြာငွေ လေးကျပ်တို့ဖြင့်သာ ပန်းတို့ကို ဝယ်ယူ၍သွား၏။ တနေ့၌မူ၊ ပန်းသည်ကြီးထံ ပန်းဝယ်သွားရာ၊ ဘုရားသျှင်ကို ဖူးတွေ့ရ၍၊ တရားတော်ကိုနာသဖြင့်၊ သောတာပန် ဖြစ်လေရကား။ ငွေ ရှစ်သပြာ အလုံးတို့ဖြင့် ဝယ်ယူ၍သွားရာတွင်၊ မိခင် ယနေ့ ကွန်တော်မ တို့အား၊ မင်းသည် မြတ်ဦးတော်မူသဖြင့်၊ နှစ်ဆထက်တိုး၍၊ ပန်းဘိုးကို ပေးတော်မူ ပါသလောဟု၊ သာမာဝတီကမေး၏။ ထိုအခါ ခုန့်ဣတ္တရာက အရှင်မ၊ မဟုတ်ပါဘု တင်လျှောက်၏။ ယင်းသို့ ဖြစ်လျှင် အဘယ့်ကြောင့်၊ ယနေ့ ပန်းတွေ များပါသနည်းဟု၊ မေးလေလျှင်။ ခုန့်ဣတ္တရာသည်၊ ယေဘုယျ အားဖြင့်၊ မုသား ထိန်ကျန်လျက်၊ လိမ်ညာဏ် ဝါညာဏ် များပြားတတ်သော သုံးထောင်ဝတ် မိမ္မသားပင် ဖြစ်စေကာမူ၊ အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်သော၊ မဂ်ဖိုလ် ဂုဏ်အားဖြင့်၊ လှည့်ပတ် ကွယ်ထောင့်လျက်။ မာယာဖြင့် မမှောင့်ကော့ဘဲ၊ ဖြောင့်ဖြောင့်စင်းစင်းကြီး၊ ဝန်ခံချက် ပေးလိုရကား။ အညေ့သု ဒိဝသေသု အဟံစက္ကာရော ကဟာပဏေ ဂဟေတွာ စတုဟိပုပ္ဖါနိ အာဟာရုမိတိ။ ။ ဟူ၍၊ အတိ အလင်း၊ မိမိအပြစ်ကို ထုတ်တော် လိုက်တော့၏။ ဤကား၊ အရိယာဇာတ် မြင့်မြတ်ကုန်သော သောတာပန်တို့၏ ဓမ္မတာ ပေတည်း။ ထိုပါဠိ၏ ယောဇနာကား။ ။

အသုညေသု၊ တပါးကုန်သော။ ဒိဝသေသု၊ သောတာပန် မဖြစ်မှီ နေတို့၌။ အဟံ၊ ခုန့်ဣတ္တရာ၊ သညာမည်ရ၊ ကျွန်တော်မသည်။ စက္ကာရောက ဟာပဏေ၊ အသပြာငွေ လေးကျပ်တို့ကို။ ဂဟေတွာ၊ လောဘလွှမ်းမိုး၊

စရိုက်ဆိုးဖြင့်၊ ဂှက်ထားခိုးယူ၍။ စတုဟိ၊ တထက်ကန့်သတ်၊ ငွေလေး
ကျပ်တို့ဖြင့်၊ ပုပ္ဖာနိ၊ ပန်းတို့ကို၊ အာဘာရမိ၊ ဝယ်ယူပြီးခါ၊ ဆောင်ခဲ့ပါ
၏။ ဣတိ၊ ဤသို့ ထင်ထင်ရှားရှား၊ တင်လျှောက်ထား၏။ ။ ထိုအခါသာ
မာဝတိက၊ ယနေ့ကား အဘယ့်ကြောင့် သင်ယူ သနည်းဟု မေးပြန်
ရာ၊ ယနေ့မူ၊ သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓမည်သော ဘုရားမြတ်စွာ၏၊ ဓမ္မကထာ တော်
ကို ကျွန်တော်မ ကြားနာရပါ၍၊ သောတာပတ္တိ မဂ်ဖိုလ်တရားကို၊ ရရှိ
အပ်သည်၏ အဖြစ်ကြောင့်၊ မခိုးမယူတော့ပါ ဟူ၍၊ တင်လျှောက် လေ
သတည်း။ ဤသာဓကကိုထောက်ရှု၍၊ အရိယာမှန်က၊ သောတာပန် ဟူ
သောအနိဋ္ဌစား၊ ဓာတုကာမ ပုဂ္ဂိုလ်များပင်၊ ဒုစရိုက်အစု ခိုးမှုအဒိန္နဒါန
သည်၊ လောက၌ ရှက်ဘွယ် အသရေငယ်ဘွယ်ဟူ၍ မမြော်မတွေး မင်း
ဘေးမင်းဒဏ် သင့်အံ့ဟူ၍လည်း၊ မထိန်ကျန် မလှည့်ပတ်ဘဲ၊ ရိုးဖြောင့်
တည့်မတ်စွာ၊ မိမိပုထုဇဉ် ဘဝက၊ ဖြစ်ပျက်ခဲ့သမျှ အမှုကို၊ ဖုံးလွှမ်း
ခြင်းငှါ မထိုက်သည်အတိုင်း။ မဖုံး မလွှမ်းခြင်းသည်၊ ယခင်က ဘုရား
ဟောဖော် ပါဠိတော် အရ၊ သောတာပန် စစ်တို့၏ ဂုဏ် ဖြစ်ပေရကား။
ယခုအခါ ပညာရှိ သူတို့ သတိမူဘွယ် ကောင်းလှသော အချက်ပေ
ကည်း။ ။ ထိုမှတစ်ပါး၊ အရိယာ သာဝကမှန်သော၊ သောတာပန်သည်၊
ဤဘဝကိုမဆိုထား။ ဘဝတစ်ပါး၌ သော်လည်း၊ မိမိ၏ အသက် ဟူသော
အကြောင်း ကြောင့်လည်း၊ သူ့ အသက်ကို မသတ်၊ သေကိုလည်း မ
သောက်လေတော့ပြီ။ အကယ်၍တည်း။ ထိုသောတာပန် အရိယာအား၊
သေကို၎င်း။ နှိရေကို၎င်း။ ရော၍ ခံတွင်း၌ထည့်ကုန်အံ့။ နှိရေသည်သာ
လျှင်ဝင်၏။ သေကားမဝင်။ ဤအရာ၌ သေနှင့်နှိရေသည်၊ အသီးအခြား
မဟုတ်၊ ရောစပ်နှောနှော၍ သောက်စေသော အရာဖြစ်လျက်။ ဘယ်
အတွက် နှိရေသာဝင်၍ သေမဝင်ချေပါသနည်း။ လောက၌၊ ယုံဘွယ်
ထုံးပုံ ဥဒါဟရုဏ် သာဓက ပြဆိုပါဦးလောဟု မေးဘွယ်ရှိ၏။ ထိုအ
မေး၌၊ ကြိုးကြာငှက်တို့ကဲ့သို့ ဟူ၍ ဖြေဆိုအပ်၍၊ ထိုစကားမှန်၏။ ကြိုး
ကြာငှက်တို့အား၊ နှိရေနှင့်ရောသောရေကို တိုက်ရာ၏။ နှိရေသည် သာ
လျှင်ဝင်၏။ ရေကားမဝင်။ ဤသို့ ဖြစ်ခြင်းကား၊ အမျိုးအားဖြင့်ပြီးသော
ယောနိ သိဒ္ဓိပေတည်း။ အရိယာ ဖြစ်ကုန်သော၊ သောတာပန် ပုဂ္ဂိုလ်
တို့အားမူ အရိယာမဂ် တရားတို့၏ သဘောအားဖြင့် ပြီးသော၊ ဓမ္မဘာ
သိဒ္ဓိပေတည်း။ ထိုအကြောင်းကို၊ သုမင်္ဂလဝိလာ သိနိမည်သော၊ ဒိဃ
နိကာယ်အဋ္ဌကထာကုဋကဋသုတ်၌ မိန့်ဆိုဘော် မူသည်ကား။ ။

ဘဝန္တရေပိဟိအရိယသဘဝကော ဇိဝိတဟေတုပိနေဝ ပါဏံဟန
တိ၊ န၊ သုရံပိဝတိ၊ သစေပိယသုရဉ္စ၊ ခီရဉ္စ။ မိဿေတွာ မုခေပက္ခိ
ပန္နိ ခီရမေဝပပိသတိ၊ နသုရ၊ ယထာကံ ကောဉ္စသကုဏာနံ ခီရ
မိဿကေ ဥဒကေ ခီရမေဝပပိသတိ၊ နဥဒကံ၊ ဣဒံယောနိ သိဒ္ဓိစေဝ၊
ဓမ္မဘာ သိဒ္ဓိစသေဒိတဗ္ဗံ။ ။ ဣသညတည်း။ ။ အနက် ယောဇနာ
သော်ကား။ ။

ဟိ သစ္စံ။ မှန်၏။ အရိယသဘဝကော။ အရိယသဘာဝကသည်။ ဘဝန္တ
ရေပိ။ ဘဝတပါး၌သော်လည်း။ ဇိဝိတဟေတုပိ။ အသက်ဟူသော အ
ကြောင်းကြောင့်လည်း။ ပါဏံ။ သတ္တပါကို။ နေဟနတိ။ မသတ်။ သုရံ။
သေကို။ နပိဝတိ။ မသောက်။ သစေပိ။ အကယ်၍လည်း။ အဿ။ ထို
သောတာပန် အရိယာအား။ သုရဉ္စ၊ သေကို၎င်း။ ခီရဉ္စ။ နို့ရေကို၎င်း။
မိဿေတွာ။ ချော၍၊ မုခေ။ ခံတွင်း၌။ ပက္ခိပန္နိ။ ထည့်ကုန်အံ့။ ခီရမေဝ။
နို့ရေသည်သာလျှင်။ ပပိသတိ၊ ဝင်၏။ သုရ။ သေသည်။ နပပိသတိ။ မ
ဝင်။ ယထာကံ။ ဥပမာပုံဆို အဘယ်လိုနည်း ဟူမူကား။ ကောဉ္စသကု
ဏာနံ။ ကြိုးပြာဌက်ဘို့အား။ ။ ခီရမိဿကေ။ နို့ရေနှင့်ချောသော၊ ဥဒ
ကေ။ ရေ၌။ ခီရမေဝနို့။ ရေသည်သာလျှင်။ ပပိသတိ။ ဝင်၏။ ဥဒကံ။ ရေ
သည်။ နပပိသတိ။ မဝင်။ ဣဒံ။ ဤနို့ရေသာဝင်၍။ ရေမဝင်ခြင်းဘု။ သ
ဘာဝအမှုကို။ ယောနိသိဒ္ဓိစေဝ။ စဉ်လာတရား။ အမျိုးအားဖြင့် ပြီး
သော။ ယောနိသိဒ္ဓိ ဟူ၍၎င်း။ ဓမ္မဘာသိဒ္ဓိစ။ အရိယာမဂ် တံတွာ။
အားဖြင့်ပြီးသော။ ဓမ္မဘာသိဒ္ဓိ ဟူ၍၎င်း။ ဝေဒိတဗ္ဗံ။ သိအပ်၏။ ။

ဤသို့ ဗုဒ္ဓမဘညမြန်စွာ။ အဋ္ဌကထာ ဆရာတို့သည်၊ ပညာမဲ့သူ
လူပြိန်း လူစိန်းတို့ကို လှည့်ပတ်ခြင်းမှ ကင်းမိမ့်သောငှါ။ အရိယာစစ်
သောတာပန်ဖြစ်မဖြစ်၌။ စိစစ်ရန် နည်းဥပဒေသကို။ ဣနိပြတော်မူခဲ့
ပေရကား။ ယခုအခါ ထိုစစ်ချက်စစ်တန်းများကိုလည်း။ ကျမ်းဂန်သိ
မြင် ပညာရှင်တို့၊ နှလုံးပိုက်တွယ်ကြီးပေတည်း။ ။

ဤစွာတရား၊ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရားမည်သည်ကို။ မိမိတို့မရမရှိဘဲ
လျက်။ လူတကာ တကာမတို့အား။ ရဟန်းတော်တို့က၊ မိမိတို့ကို စွာန်
ရ၊ မဂ်ရ၊ ဖိုလ်ရ၊ ထင်အောင် မကောင်းသောအလိုဆိုးဖြင့်။ ပြောကြား
ခဲ့အံ့။ ပါရာဇိက လေးပါးတို့တွင်။ စတုတ္ထသိက္ခာပုဒ်ဖြစ်သော။ ဥတ္တရိ

မနုဿဓမ္မ ပါရာဇိကကို လွန်ကျူး၍။ ပါရာဇိက အာပတ်သင့်သဖြင့်။
 ထိုရဟန်းတော် များသည်။ သာသနာတော်မှ ဆုံးရှုံး၍။ လုံးလုံး ကြီး
 ရဟန်းမဖြစ်တော့ပြီ ဟူသော၊ ပါရာဇိက သိက္ခာပုဒ်။ အကယ်၍ ဈာန်
 မဂ်ဖိုလ်တရားကို ရရှိသော်လည်း။ ငမ်းစာဟူသော အကြောင်းကြောင့်။
 လူတကာ တကာမတို့အား ပြောကြားအံ့။ ဟုတ်မှန်သည်ပင် ဖြစ်စေ
 ကာမူ။ ပါမိတ်အာပတ် သင့်စေဟူသော။ သုန္ဒပါမိတ်သိက္ခာပုဒ်။ ဤ
 သိက္ခာပုဒ်တို့ဖြင့်။ ဈာန်မဂ်ဖိုလ်၏ တရားများကို။ မပြောကြားမိမ့်သော
 ဌာ။ ဝိနည်းဒေသနာတော်၌၊ ပညတ်တော် မူလေသည်။ ထိုကြောင့် ရ
 ဟန်းတော်များ။ မပြောကြားရ။ အကယ်၍ တဦးတယောက်သောသူ
 သည်။ မိမိကို ငြိမ်မှား၍ ထိုသူ၌ မဂ်ဖိုလ်၏ အန္တရာယ်ဖြစ်လတံ့ပင် မှန်
 စေကာမူ။ တိုက်ရိုက်မပြောဆိုဘဲ၊ ပရိယာယ်မျှကိုသာလျှင်။ ပြောဆို
 သော ထုံးစံသည်။ ကျမ်းဂန်တို့၌လင်၏။ ဤအကြောင်းကား။ တခုသော
 ရွာ၌၊ ရဟန္တာအရှင်နှင့်၊ သောတာပန် ရဟန်းငယ်တို့၊ ဆွမ်းခံကြွရာ
 ဝယ်။ ဒါယကာတပေသက်သည်။ လောလောပူသော၊ ရေဂုကို လောင်း
 ၏။ ရဟန္တာဖြစ်သော အရှင်သည်။ တံခါးခုံ၏ တံခါးအထက်၌ ထိုင်၍။
 လောလောပူသော ယာဂုကို လေနာမှ ငြိမ်းစိမ့်သောဌာ။ ချက်မြင်းပင်
 သောက်သုံးတော်မူသည်ကို၊ သောတာပန် ရဟန်းငယ်ကမြင်၍။ ရှက်
 နိုးသဖြင့်။ ဤရဟန်းကြီးသည်။ အလွန် မှတ်သိပ်ဆာလောင်ခြင်းပြင်း၏။
 ငါတို့ကို ရှက်စေ၏။ တကားဟု။ စိတ်နှလုံးဖြင့် ငြိမ်မှားလျက်။ ကဲ့ရဲ့
 ၏။ ညချမ်းအခါ၌၊ ရဟန္တာအရှင်မြတ်က။ ငါ့ရှင် ဤသာသနာတော်၌၊
 သင့်အား ဆောက်တည်ရာရှိပါ၏လောဟု မေးရာတွင်။ မှန်ပါသည် တ
 ပည့်တော်များ၊ သောတာပန်ပါဘုရားဟု လျှောက်၏။ ထိုအခါရဟန္တာ
 အရှင်မြတ်က၊ ငါ့ရှင် သွင်သည်။ အထက်မဂ်သုံးတန်၏ အလျှိုငှါ အား
 မထုတ်လင့်တော့။ သင်သည် ရဟန္တာကို၊ ကဲ့ရဲ့ စွပ်စွဲအပ်၏ဟု မိန့်
 တော်မူ၏။ ထိုအခါတွင်မှ။ သောတာပန် ရဟန်းငယ်သည်။ ကံတော့ရ
 လေ၏။ ဤကဲ့သို့ မဂ်ဖိုလ်အန္တရာယ် ငြိတွယ်ရန် ရှိရာ၌ သော်လည်း။
 တိုက်ရိုက် မပုတ်ဘဲ။ ပရိယာယ်မျှ ကိုသာလျှင်။ ဖြွက်ကြားတော်မူ
 ကုန်၏။ တိုက်ရိုက်ပင် ပြောကြားစေကာမူ။ သိက္ခာပုဒ်တော်ဖြင့် အပြစ်
 အာပတ်မသင့်ကောင်းသော အရာ၌သာလျှင်။ ချင်းချင်း ပြောကြားကြ
 ကုန်၏။ ထိုစကားမှန်၏။ အရှင်မောဂ္ဂလာန်သည်၎င်း။ အရှင်သောဘိတ
 သည်၎င်း။ ရဟန်းတော်တို့အား။ ဈာန်အဘိညာဉ်ကို ကြားခြင်းသည်။

အပြစ်အာပတ် ကင်းလွတ်၍သာလျှင်။ ပြောကြားတော့ မူကုန်၏။ ထို စကားကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။ မောဂ္ဂလာန် အရှင်မြတ်သည်။ သပ္ပိနိက မည်သောမြစ်ကမ်းနား၌။ စတုတ္ထပါရာဇိကအာပတ်မသင့်ဟူ၍ ငင်စားသည်ရှိသော်။ ရေအိုင်သို့သက်ဆင်း၍။ တက်သောဆင်ပြောင်ကြီးတို့၏။ ကြိုးကြာသံ ကဲ့သို့သော အသံကို ငါကြားပြီဟူ၍ ရဟန်းတို့အား ပြောကြားခြင်း။ သောဘိတမထေရ်သည်လည်း။ တဘဝကည်းသာ ဇာတိရှိသော။ မဟာ ကပ်ငါးရာတို့ကို အောက်မေ့ စွမ်းနိုင်သည် ဖြစ်၍။ ငါ့ရှင်တို့ ငါ သည်၊ ငါးရာကုန်သော ဟောကပ်တို့ကို၊ အာဝဇ္ဇန်း တချက်ဖြင့် အဆက်ဆက် အောက်မေ့နိုင်၏ဟူ၍၊ ရဟန်းတို့အား ပြောကြားခြင်း များ ကို။ စတုတ္ထပါရာဇိကအာပတ်မသင့်ဟူ၍။ ဟောတော်မူ၏။ ဤသို့ဟော တော်မူခြင်းငှါလည်း။ အလွန်ထိုက်ပါပေ၏။ အကြောင်းမူကား။ ထိုအ ရှင်နှစ်ပါးလုံးပင်အမှန်ဖြစ်၍။ အနုဘိဇာနိမဟုတ်ကြ။ အဘိဇာနိချည်း ဖြစ်ကြသည် ထို့ကြောင့်ပါဠိတော်ကြီး၌ပင်။ ။

သစ္စိတိက္ခဝေမောဂ္ဂလာနော အာဟ။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

သစ္စိတိက္ခဝေသောဘိတော။ ။ဟူ၍၎င်း။ ။

ဟောတော်မူလျက်ရှိ၏။ ထို့ကြောင့်။ ။အနာပတ္တိတိက္ခဝေ။ ။စသည် ဖြင့်။ နှစ်ဋ္ဌာနလုံးကိုပင် ဟောတော်မူ၏။ ထိုကဲ့သို့ ဟုတ်မှန်တိုင်း ပြော ကြားသဖြင့်။ စတုတ္ထပါရာဇိက အာပတ်မှ ကင်းလွတ်ကြလေ၏။ ပြော ကြားပြန်သောအခါ။ ထိုအရှင် နှစ်ပါးလုံးပင်။ လူသာမဏေ ဖြစ်သော၊ အနုပဿမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အား၊ ပြောကြားသည် မဟုတ်ဘဲ။ ရဟန်းချင်းချင်း ဖြစ်ကြကုန်သော၊ ဥပ္ပဿမ္ပန္နပုဂ္ဂိုလ်တို့အားသာလျှင် ပြောကြားခြင်းဖြစ် ရကား။ မုသာဝါဒဝင်သတ္တမသိက္ခာပုန်တော်ဖြင့်၊ ပါမိတ်အာပတ်သင့် ခြင်းမှလည်း၊ ကင်းလွတ်ဉာပေ၏။ ဤသို့ စတုတ္ထပါရာဇိကအာပတ်ဖြင့် ၎င်း။ သုဒ္ဓိပါမိတ်အာပတ်ဖြင့်၎င်း၊ မသင့်ကောင်းသော အရာ၌သာလျှင်။ ချင်းချင်းပြောကြားကြကုန်၏။ ယင်းသို့ သိက္ခာပုန်တော်ဖြင့်၊ မြစ်တား အပ်သည်ကို စောင့်စည်း၍။ ဝိနည်းတော်အတိုင်းကျင့်ဆောင်ခြင်းသည်။ ရဟန်းတော်တို့၏အရာ၌။ သိက္ခာပုန်တော်ရှိခြင်းကြောင့်သာဟု ခေါ်ရန် ရှိသော်လည်း။ ။အရိယာဖြစ်သူ ဝတ်ကြောင့် လူသားတို့၏ လျှို့ဝှက် ပုံကိုထောက်မူကား။ သိက္ခာပုန် တော်ကြောင့် ဟူ၍လည်း။ ဆိုရမည် မဟုတ်ချေ။ အရိယာဇာတ်မြင့်မြတ်သော မဂ်ဥာဏ် ဖိုလ်ဥာဏ်ကို၊ စင်

စစ်ကန်ရရိုးမှန်ကြကုန်မူကား။ အရဟတ္တဇောကို ဆင်ဝတ်ရုံသွမ်းကုန်
သော၊ ရဟန်းသာမဏတို့ကိုမဆိုထား။ ဝတ်ကြောင် လူသားဖြစ်၍။
အိမ်ရာသည်ထောင် လူ့ဘောင်၌၊ အတူနေကြကုန်လျက်၊ သူမင်းပြင်
ပု၍သုလည်းမဟုတ်ဘဲ၊ သားအဘချင်းအရင်းဖြစ်ကြကုန်သော၊ သူ
တို့သော်လည်း၊ ချင်းချင်းမပြောကြားကြကုန်၊ ပုံကား။ အနာထပိဏ်သေ
ဌေးကြီးနှင့်၊ သွီး၊ သုမနဒေဝီတို့သည်။ ကာလလျားစွာ၊ အတူတကွနေ
ကြကုန်သော်လည်း၊ သွီးကာလည်း အရိပ်အမြွက်မျှ၊ မည်သို့မည်ပုံ မဂ်
ကိုရသည်ဟု၊ အဘအားမပြောကြား။ အဘကလည်း၊ သွီးအားမပြော
ကြားကြပေ။ သေရာငြောင်စောင်း၌၊ လျောင်းစက်သောအခါ၊ အဘ
သေဌေးကြီးကို။ သွီး၊ သုမနဒေဝီက၊ မောင်ကလေးဟူ၍။ မိမိကိုခေါ်ဝေါ်
ပြောဆိုသွား၍။ ဘုရားသျှင်အား၊ မိမိသွီး ဤကဲ့သို့ရောင်ရမ်း၊ မြည်တမ်း
လျက်။ ဂတိလမ်းမှားအံ့သည်ကို စိုးရိမ် သဘောဖြင့် လျှောက်ထား၏။
ထိုအခါ၊ ဘုရားမြတ်စွာက၊ သင်ဒါယကာသေဌေးကြီးသည်။ လော
ကကြောင်း၌၊ အဘပင်ဖြစ်စေကာမူ။ ဓမ္မကြောင်း၌မူ၊ သောတာပန်မျှ
ဖြစ်၏။ သွီး၊ ဖြစ်သော သုမနဒေဝီသည်ကား။ သကဒါဂါမ်ဖြစ်သော
ကြောင့်၊ ထိုသကဒါဂါမ်မှထောက်သော်၊ သင်ဒါယကာသေဌေးကြီး
သည်။ မောင်ငယ်မျှလောက် ဖြစ်သည်အရာ၌ တည်ရှိ၍။ မောင်ကလေး
ဟူသော၊ ခေါ်ဝေါ် ပြောဆို သွားခြင်းဖြစ်သည်ဟု၊ မိန့်တော်မူရာတွင်မှ၊
မိတ်ကြေနပ်စွာလျက်၊ ချမ်းသာခွင့်ကို။ သေဌေးကြီးရရှိလေသတည်း။
ဤသာဓကကိုထောက်ရှုသော်။ အရိယာဇကန်အစစ်မှန်ခဲ့ချေမူ၊ အိမ်
နေသူလူဝတ်ကြောင်သားဖြစ်ခြင်း။ တအိမ်ဘစင်တည်း ကိန်းပိုက်နေ
ကြခြင်း၊ ဆွေရင်းမျိုးချာ၊ ဥာတကာအစစ် သားအဘလည်း ဖြစ်ခြင်း။
မပြောမကြားအပ်ဟူ၍၊ ရဟန်းတော်တို့ကဲ့သို့။ သိက္ခာပုဒ်ဖြင့် ပညတ်မြစ်
ကားတော်မူခြင်းမှလည်း ကင်းလွတ်ခြင်း။ ယင်းသို့ဖြစ်ပါလျက်။ ဆိုအပ်ပြီး
သောနည်းဖြင့်။ စောင့်ရှောက်သိမ်းဆည်းတော် မူကြခြင်းသည်။ မိမိတို့
ရရှိအပ်သော၊ မဂ်ဖိုလ်တည်းဟူသော ပဋိပေဓဓမ္မ၌၊ သူတော်ကောင်း
ပြီစွာ၊ အဓိဂမ အပ္ပိစ္ဆဂုဏ်နှင့် ပြည့်စုံခြင်းကြောင့်သာဟု မှတ်ယူရန်ရှိ၏။
ထိုကဲ့သို့ပဋိပေဓကိုမဆိုလင့်ဘူး။ ပဋိပတ္တိဓမ္မ၌ပင်သော်လည်း။ သီလပန္န၊
သိက္ခာကာမ အရှင်တို့မည်သည်။ သီတင်းသုံးတော်ချင်း။ ညီအရင်းဖြစ်
သူကိုမျှမရိပ်မိ၊ မသိစေဘဲ။ အနှစ်ငါးဆယ်တို့ပတ်လုံး။ မိမိမူကင်းကျင့်
သုံးသည်ကို ဖံ့သွမ်း လျှို့ဝှက်တော် မူကြကုန်သေး သည်ပင်။ ထိုအ

ကြောင်းကို။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်။ ရေထိဒိတသုတ်လာ။ ဧဒ္ဒဘာ
တိကထေရဝတ္ထုကိုထောက်ရှု၍သိအင်၏။ ဝတ္ထုလာဟန်ကား။ ။

စေတိယပဗ္ဗတတောင်၌၊ သိတင်း သုံးတော်မူကုန်သော၊ ညီနောင်
နှစ်ပါးတို့တွင်။ နောင်တော်မထေရ်ကြီး ဆွမ်းကိုစွဲပြီး၍။ ခံတွင်းဆေး
ကြောနေဆဲဝယ်၊ ညီငယ်မထေရ်သည်။ ကြံပိုင်းကိုကပ်လာ၍။ ငါ့ရှင်
တော်ပြီဟု ချီးသောအခါ။ အသို့ပါနည်း ဘုရား။ နောင်တော်သည်။
ကေသနိက ရူတင်ကို ဆောင်တော်မူပါ ကုန်သလောဟု။ ညီငယ်
မထေရ်ကလျှောက်ရာတွင်။ ငါ့ရှင်၊ သင်၏ကြံပိုင်းကို ဆောင်ခဲ့လောဟု
ဆို၍။ အနှစ်ငါးဆယ်ပတ်လုံး၊ ကျင့်သုံးဆောက်တည်အပ်သော ရူတင်
ပင်ဖြစ်လင့်ကစား၊ မိမိကျင့်သုံးသော ရူတင်ကို။ လျှို့ဝှက်လိုရကား။
သုံးဆောင်ခြင်းကို ပြု၍။ ခံတွင်း ဆေးကြောပြီးခါ။ တဖန်--ရူတင်ကို
ဆောက်တည်၍ သွားသတတ်။ ဤသို့ ရှေးရှေးကုန်သော။ သီလဝန္တ
သိက္ခာ ကာမသင်္ခါ၊ အရှင်ကောင်းတို့သည်။ ပဋိပတ္တိဓမ္မ ဖြစ်သော၊
ရူတင်အပ္ပတ္တိရုဏ်နှင့်၊ ပြည့်စုံတော်မူကြပါပေစွ။ နှလုံးစိတ်ဓါတ် မြင့်မြတ်
စင်ကျယ်၍လည်း အလွန်ကြည်ညိုတွယ်ကောင်းလှတော့၏။ ယခုအခါ၊
သူတော်သူမြတ် ပဋိပတ်ကျင့်သူတို့နည်းယူတွယ်ရာ ထုံးဟောင်း သာဓက
ကြီးလည်း ဖြစ်ပါပေသတည်း။ ။သို့သော်၊ ယခုခေတ်ယခုအခါ၌၊ ထို
ကဲ့သို့သော အပ္ပတ္တိတရားကိန်းရန် မဆိုထားဘိ၊ မိမိ၌ထင်ရှား မရှိသော
အရိယာမဂ် အရိပ်အရောင်ကိုပင်လျှင် ပြဆိုတင်ဆောင်သကဲ့သို့။ ဖြစ်ကုန်
ရကား။ ကဿပ သံယုတ်လာစကားနှင့်တသားတည်း ဖြစ်စေတော့၏။
ကဿပသံယုတ်ဒေသနာတော်၌၊ အရှင်မြတ်စွ ဘုရား၊ အရှင်၏ ။သဒ္ဓမ္မမည်
သောတရားတော်သည်။ အဘယ်နိုးရာအခါ၊ ကွယ်ပျောက်ရာပါသနည်းဟု
ကဿပမထေရ်မြတ်က လျှောက်ထားသောအခါ။ ချစ်သားကဿပ။ ဤ
လောက၌၊ ရွှေငွေရတနာအစစ်သည်။ ရွှေတုငွေတုပေါ်လာသဖြင့်၊ ကွယ်
ပျောက်လေသကဲ့သို့။ ထို့အတူ၊ ငါဘုရား၏သဒ္ဓမ္မမည်သော၊ မဂ်လေးတန်၊
ဖိုလ်လေးတန်၊ နိဗ္ဗာန်ပရိယတ်၊ ဆယ်ပါးသောတရားတော်မြတ်သည်လည်း။
မဂ်တု၊ ဖိုလ်တု၊ နိဗ္ဗာန်တု၊ ပရိယတ်တု တည်းဟူသော။ အတူအပဖြစ်သော၊
သဒ္ဓမ္မ ပဋိရူပကတရားမျိုးသည်။ အကြင်အခါ၊ လောက၌ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
ထိုအခါ၊ ကွယ်ပျောက်လတ် ဟူ၍။ ဟောတော်မူသည်ကိုသာ နှလုံးပိုက်၍။
ဘုရားမြတ်စွာသည် အနာဂတ်သဉာဏ်တော်ဖြင့် မြင်တော်မူပါပေ၏ဟု၊
ရွှေဉာဏ်တော်ကို ကြည်ညိုမြတ်နိုးအပ်ပေစွာ။

နတာဝကဿပ သဒ္ဓမ္မအနန္တရ ခါနံဟောတိ၊ ယဝန သဒ္ဓမ္မပဋိ
ရူပကံလောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ယတောစ ခေါကဿပ သဒ္ဓမ္မ ပဋိရူပကံ
လောကေ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ တဒတာ သဒ္ဓမ္မဿ အန္တရဓာနံဟောတိ။ ။

ဤကား-ကဿပသံယုတ်၌၊ ဟောတော်မူပုံ။

ကဿပ၊ ချစ်သားကဿပ။ ယဝ၊ အကြင်ရွှေ့လောက်။ သဒ္ဓမ္မပဋိ
ရူပကံ။ သူတော်ကောင်းတို့၏တရားပုံဟန်။ သန္တာန်ရုပ်ဆောင်၊ အတု
အရောင်သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ နဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ မဖြစ်သေး။ တာဝ၊
ထိုရွှေ့လောက်။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ ငါတရား၏။ သူတော်ကောင်း တရားအစစ်
အမှန်သည်။ အနန္တရဓါနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ နဟောတိ၊ မဖြစ်။ ကဿပ၊
ချစ်သားကဿပ။ ယတောစခေါ၊ အကြင်ကြောင့်ကား။ သဒ္ဓမ္မပဋိ
ရူပကံ၊ သူတော်ကောင်းတို့၏ တရားပုံဟန်။ သန္တာန် ရုပ်ဆောင်၊
အတုအရောင်သည်။ လောကေ၊ လောက၌။ ဥပ္ပဇ္ဇတိ၊ ဖြစ်ပေါ်လာ၏။
တတော၊ ထိုသို့ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကြောင့်။ သဒ္ဓမ္မဿ၊ သူတော်ကောင်း
တရား၏။ အန္တရဓာနံ၊ ကွယ်ခြင်းသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ပါ၊ ဖြစ်လတ်။

ဤသဒ္ဓမ္မပဋိရူပက အရာနှင့်စပ်၍။ အံ့ဘွယ်မှုကို ပြုတတ်သော၊
ကုဟနဝတ္ထုသည်၊ ပစ္စယသေဝနတပါး၊ သာမန္တဇပ္ပနတပါး။ ဣရိယာ
ပထသဏ္ဍာပနတပါး။ အားဖြင့်၊ သုံးပါးရှိ၏။ ထိုသုံးပါးတို့တွင်၊ ယုတ်
မာသော အလိုရှိသောရဟန်း၏။ ကြမ်းထမ်းခေါင်းပါး။ ရိရှားသော၊
သင်္ကန်းစသော ပစ္စည်းလေးပါးကို။ ခေါင်းပါးသောအကျင့် မိမိ၌
ရှိ၏ဟူ၍၊ လူတို့မှတ်ထင်အောင်၊ ငတ်ရုံသုံးဆောင်ခြင်းသည်။ ပစ္စယ
ပဋိသေဝနမည်၏။ တပါးသူတို့က၊ ဈာန်ရ မဂ်ရ ထင်ကြ လေအောင်
မိမိကိုယ်ကို ဈာန်မဂ်ဖိုလ်တည်ဟူသော၊ ဥတ္တရိနုဿမ္မေကို ရခြင်း၏
အနီး၌ပြု၍ ပြောဆိုခြင်းသည်။ သာမန္တဇပ္ပနမည်၏။ လေးပါးသော
ဣရိယာပုတ်ကို၊ ပြုပြင်စီရင်ခြင်းဟုပိုအပ်သော။ လူတကာ၊ တကာမ
တို့မြင်လျှင်၊ ကြည်ညိုဘွယ်ရှိသည်၏ အဖြစ်ကို ပြခြင်းသည်။ ဣရိယာ
ပထသဏ္ဍာပနမည်၏။ ဤတရားသုံးပါးသည်။ ဆိုးပါး ကြမ်းကြုတ်၊
အလွန်စက်ဆုပ်ဘွယ်ရာ၊ အထွဋ်အထိပ်သို့ရောက်သော၊ ကောဋိပတ္တ
မိစ္ဆာဇီဝ၊ အသက်မွေးမှုမျိုး ဖြစ်ခြင်းကြောင့်၎င်း။ မိမိသည် အရိယာ
ဧကန်မဟုတ်မမှန်ဘဲလျက် အရိယာပုံဟန်ပြုမှုသည်ကို၊ ရှုမြင်ရသူလူတို့၏
စိတ်နှလုံး၌လည်း။ အရိယာဘင်ဟု ထင်မှတ်ယုံကြည်ခဲ့သော်၊ သဂါထာဝဂ္ဂ

သံယုတ်၊ ကောကာလိက သုတ်ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌၊
လာရှိသော။ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချအပ်လေ သ၊ နိဗ္ဗိတဗ္ဗ ဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ချီးမွမ်း
မြှောက်စားအပ်သော ခီဏာသဝပုဂ္ဂိုလ်ပေဟူ၍။ မိမိတို့၏ မသိမလိမ္မာ
မှုဖြင့်၊ ပသံသနပြုမှုတတ်ခြင်း၊ ပသံသိတဗ္ဗ၊ ယွင်းချွတ်ဖောက်ပြား၊ ခီဏာ
သဝပုဂ္ဂိုလ်ကိုလည်း၊ ကဲ့ရဲ့ရှုံ့ချဒုဿီလပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍၊ နိဗ္ဗိတအမှုကိုပြုမှုတတ်
ခြင်း။ ဤကဲ့သို့ ပြုမှုတတ်ခြင်း နှစ်ပါးသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်၊ အကျိုးသွင်း
တူမျှသော၊ သမဝိပါကဟူ၍။ ဟောကြားဖွင့်ဆိုအပ်သည်ကို။ နယဂ္ဂါဟ
မူသင့်ရာသောကြောင့်၎င်း၊ ပါဝိစ္ဆိဆရာနှင့်တကွ ယုံကြည်မှုရှိသူတကာ
တို့၌။ အလွန်နှစ်နာ ကြီးလေးစွာသော။ မိစ္ဆာဇီဝမဟာသာဝဇ္ဇ အမှုကြီး
မျိုးဖြစ်၍။ အပြစ်ဒေါသတို့မှ ကင်းပလွတ်မြောက် မကျမရောက်ပါစိမ့်
သောဌာငါး၎င်း။ ကရုဏာမေတ္တာ ရှေ့ထားလျက်။ ဤသောတာပတ္တိမဂ္ဂဓိတိ
အခန်းအနား၌။ ကျမ်းလာစကား တို့ဖြင့်။ အလျဉ်းသင့်၍၊ ပြဆိုရေးသား
လိုက်ရပေ၏။ ကောင်းမြတ်သော စိတ်ထားဖြင့် နာကြားနိုင်ကြပါစေကုန်
သတည်း။ ။ ဤကား-သောတာပတ္တိမဂ္ဂ သောတာပတ္တိဖိုလ်၌။ ဘာဝနာ
အစီအရင်စကားရပ်ပေတည်း။ ဤပထမမဂ္ဂဥပသေသနာ ဖိုလ်ဥပသေသနာသို့ရောက်
သောအရိယာသည်။ နိဗ္ဗာန်ဟူသောမဟာသမုဒ္ဒရာသို့၊ စီးဆင်းသက်လား
တတ်သည် ဖြစ်၍။ သောတာပညသော အရိယာမဂ္ဂင်ရှစ်ပါးသို့၊ ရှေးဦးစွာ၊
ကပ်တပ်ရောက်တတ်သောကြောင့်။ သောတာပန်မည်၏ဟူ၍သိ။ ။

သောတာပတ္တိ မဂ်၏အခြားမဲ့၌၊ သကဒါဂါမိ မဂ်ကိုဆိုပေအံ့။
ဤသို့ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့်။ သောတာပန်ဖြစ်ပြီးသော၊ အရိယာ
သာဝကသည်။ ထိုနေရာ၌၎င်း။ တပါးသောနေရာ၌၎င်း နေလျက်၊ တပါး
သောအခါသမယဝယ်၊ ကာမရာဂ ဗျာပါရတို့ကို၊ ခေါင်းပါးစေခြင်း
ဌာငါး၎င်း။ သကဒါဂါမိမဂ် ကည်းဟူသော၊ ဒုတိယဘုမ္မိသို့ ရောက်စေ
ခြင်းဌာငါး၎င်း၊ လုတ္တုပြု၏။ ထိုအရိယာသာဝကသည်။ ဣန္ဒြေဗိုလ် ဗောဇ္ဈင်
တို့ကို၊ ပေါင်း၍။ ထို ရုပ်ဝေဒနာ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ် အားဖြင့်၊
ပြားသော၊ သင်္ခါရ တရားဖြစ်၌သော။ အနိစ္စ ဒုက္ခ အနတ္တကို။ ဥပသေသနာဖြင့်
သုံးသပ်၊ ဆင်ခြင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနာဓိတိအစဉ်ကို သက်ဝင်၍
ယူ၏။ ထိုကဲ့သို့ကျင့်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ်အား၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော
နည်းဖြင့်သာလျှင်။ သင်္ခါရပေက္ခာဥပသေသနာ၏ အဆုံး၌၊ ဟုသော အာ
ဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ ပရိကံ၊ ဥပစာ၊ အနုလုံ၊ ဝေါဒါနီတို့သည် ဖြစ်ကုန်သည်ရှိသော်
အနုလုံ၏အခြားမဲ့၌။ သကဒါဂါမိမဂ်သည်ဖြစ်၏။ ထိုမဂ်နှင့်ယှဉ်သော

ဉာဏ်သည်၊ နုတ်ယဉာဏဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ထိုသကဒါဂါမိ မဂ်ဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဖိုလ်ဇောတို့သည်၊ ယထာရဟ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဖိုလ်ဇော နောက်မှ ဘဝင်ကျ၏။ ထိုနောင် ပစ္စဝက္ခဏာ ငါးဝိထိတို့သည် ဖြစ် ကုန်၏။ ။ဤဝိထိအစဉ်ဝယ်။ သကဒါဂါမိ မဂ်ဇော၏ အမှိုက်၌၊ သက ဒါဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဖိုလ်ဇောသို့ ရောက်သော အခါကား။ သကဒါဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဤနုတ်ယ မဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ် သို့ရောက်သော၊ အရိယာသည်။ တကြိမ်လှူပြည်သို့၊ ပဋိသန္ဓေအစွမ်း အားဖြင့်။ ပြန်လာတတ်သောကြောင့်။ သကဒါဂါမိမည်၏ဟူ၍သိ။ ။

ဤကား=သကဒါဂါမိမဂ်ဖိုလ်၌၊ ဘာဝနာအစီအရင်တည်း။

ဤကဲ့သို့ သုံးသပ်ဆင်ခြင်၍။ သကဒါဂါမိဖြစ်ပြီးသော၊ အရိယာ သာဝကသည်။ ထိုနေရာ၌၎င်း။ တပါးသောနေရာ၌၎င်း။ နေလျက်။ တပါးသော အခါသမယ၌။ ကာမရာဂ ဗျာပါဒတို့ကို။ အကြွင်းမဲ့ ပါယ်ခြင်း၌၎င်း။ အနာဂါမိမဂ်တည်းဟူသော တတိယဘုံသို့ ရောက် စေခြင်း၌၎င်း။ လုလ္လပ္ပ၏။ ထိုအရိယာ သာဝကသည်။ ဣန္ဒြေဗိုလ် ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုပေါင်း၍။ ထို၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်အား ဖြင့်ပြားသော။ သင်္ခါရတရား၌ ဖြစ်သော။ အနိစ္စ-ဒုက္ခ အနတ္တ-ကို။ ဉာဏ်ဖြင့်သုံးသပ်၊ အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်အပ်သည်ဖြစ်၍။ ဝိပဿနာ ဝိထိအစဉ်သို့သက်ဝင်၍ ယူ၏။ ဤကဲ့သို့ကျင့်သော အရိယာသာဝက အား။ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်သာလျှင်၊ သင်္ခါရပက္ခောဉာဏ်၏ အဆုံး၌။ တခုသောအာဝဇ္ဇန်းဖြင့်၊ ပရိကံ ဥပစာ အနုလုံ ဝေါဒါန်တို့သည် ဖြစ်ကုန်ပြီးသည်ရှိသော်။ ဝေါဒါန်၏ အခြားမဲ့၌။ အနာဂါမိ မဂ်စိတ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုအနာဂါမိ မဂ်နှင့် ယှဉ်သော ဉာဏ်သည်။ တတိယ ဉာဏ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ထိုအနာဂါမိမဂ်၏ အခြားမဲ့၌၊ ဖိုလ်ဇောတို့သည်၊ ယထာ ရဟဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဇော၏နောက်မှကား။ ဘဝင်ကျ၏။ ထိုနောင်ပစ္စ ဝက္ခဏာ ငါးဝိထိတို့သည် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤဝိထိအစဉ်ဝယ်၊ အနာဂါ မိမဂ်ဇော၏ အမှိုက်၌၊ အနာဂါမိမဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဖိုလ်ဇောသို့ ရောက်သောအခါကား။ အနာဂါမိဖလဋ္ဌာန်ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ ဤတတိယ မဂ်ဉာဏ်၊ ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်သော အရိယာသည်။ ဤကာမဘုံသို့ ပဋိသန္ဓေ၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ မလာသည်၏အဖြစ်ကြောင့်။ အနာဂါမိ မည်၏ဟူ၍သိ။ ။

ဤကား-အနာဂါမိမဂ်ဖိုလ်၌၊ ဘာဝနာ အစီအရင်တည်း။

ဤကဲ့သို့ ဆင်ခြင်သုံးသပ်ပြီးသော။ အနာဂါမိ အရိယာသာဝက သည်၊ ထိုနေရာ၌၎င်း။ တပါးသောနေရာ၌၎င်း၊ နေလျက်။ တပါးသော အခါသမယ၌။ ရူပရာဂ၊ အရူပရာဂ၊ မာန၊ ဥဒ္ဓစ္စ၊ အဝိဇ္ဇာ တို့ကို။ အကြွင်း မဲ့ပယ်ခြင်း ငှါ၎င်း။ အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော။ စတုတ္ထ ဘုံသို့ ရောက်စေခြင်းငှါ၎င်း။ လုတ္တုပြုခြင်း။ ထိုအနာဂါမိအရိယာသာဝကသည်။ ဣန္ဒြေ၊ ဗိုလ်၊ ဗောဇ္ဈင်တို့ကိုပေါင်း၍၊ ထိုရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဏ်အားဖြင့် ပြားသော၊ သင်္ခါရ ကရားတို့၌ဖြစ်သော၊ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ အနတ္တကို၊ ဉာဏ်ဖြင့် သုံးသပ်၊ အဖန်တလဲလဲ ဆင်ခြင်အပ်သည် ဖြစ်၍။ ဝိပဿနာ၊ ဝိထိအစဉ်သို့ သက်ဝင်၍ ယူ၏။ ဤကဲ့သို့ ကျင့်သော၊ အနာ ဂါမိ ဗလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဆိုအပ်ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ သင်္ခါ ရူပေက္ခာ ဉာဏ်၏ အဆုံး၌၊ တခုသော အာဝဇ္ဇန်းဖြင့်။ ပရိကံ၊ ဥပစာ အနုလုံ၊ ဝေါဒါန် တို့သည် ဖြစ်ကုန်ပြီးသည် ရှိသော်။ ဝေါဒါန်၏ အခြား မဲ့၌၊ အရဟတ္တ မဂ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုအရဟတ္တ မဂ်နှင့်ယှဉ်သော ဉာဏ် သည်။ စတုတ္ထဉာဏ် ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤအရဟတ္တ မဂ်ဉာဏ်၏ အခြားမဲ့၌။ ဆိုအပ် ပြီးသော နည်းဖြင့် သာလျှင်။ ဖိုလ် ဇောတို့ သည်၊ ယထာရဟ ဖြစ်ကုန်၏။ ထိုဖိုလ် နောက်မှ ကား။ ဘဝင် ကျ၏။ ထိုနောင်--ကြွင်း ကိလေသာ ကို ဆင်ခြင် ဘွယ် မရှိ၍။ ပစ္စဝေက္ခ ဏာ၊ လေးဝိထိတို့သာ လျှင် ဖြစ်ကုန်၏။ ဤဝိထိ အစဉ်ဝယ်။ အရဟတ္တ မဂ်ဇော၏ အခိုက်၌။ အရဟတ္တ မဂ္ဂဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ်မည်၏။ အရဟတ္တဖိုလ်ဇောသို့ ရောက်သော အခါမူကား။ အရဟတ္တ ဗလဋ္ဌာန် ပုဂ္ဂိုလ် မည်၏။ ဤစတုတ္ထမဂ်ဉာဏ် ဖိုလ်ဉာဏ်သို့ ရောက်သော၊ ရှစ်ယောက် မြောက်သော အရိယာပုဂ္ဂိုလ် သည်။ ပူဇော် အထူးကို ခံထိုက်၍။ အရဟာ လည်း မည်၏။ အောက်၊ အောက်မဂ်တို့ထက်၊ ကိလေသာကို ကုန်စေခြင်း၌၊ ကြီးမြတ်သည်ဖြစ်၍ မဟာဝီဏာ သဝ လည်းမည်၏။ အဆုံးစွန်သော ကိုယ်ကို ဆောင်သည် ဖြစ်၍။ အန္တိမဒေဟလည်းမည်၏။ ချအပ်ပြီးသော၊ ခန္ဓာဝန်၊ ကိလေသာ ဝန်၊ အဘိ သင်္ခါရဝန်၊ ရှိသည် ဖြစ်၍လည်း။ ဩဟိတ ဘာရမည်၏။ အစဉ် အတိုင်း၊ ရောက်အပ် ပြီးသော၊ အရဟတ္တ ဖိုလ် ဟူသော၊ မိမိ အကျိုးရှိသောကြောင့်။ အနုပ္ပတ္တသဒတ္တလည်းမည်၏။ ကုန်ပြီးသော ဘဝ သံယောဇဉ် ဆယ်ပါးရှိသည်ဖြစ်၍။ ပရိက္ခေဏ ဘဝ သံယောဇနလည်း မည်၏။ ခန္ဓာစသည်တို့၏ သဘော ကို၊ အသင့် အားဖြင့် သိ၍၊ အသင့် အားဖြင့် လွတ်ပြီး ဖြစ်၍။ သမ္မဒညဝိမုတ္တ လည်းမည်၏။ နတ်နှင့် တကွ

သော၊ သတ္တ လော က၏၊ မြတ်သော အဗ္ဗ ဝတ္ထုကို၊ ခံထိုက် သည်၏ အဖြစ်ကြောင့် အဂ္ဂဗ္ဗေ ကောယျ လည်းမည်၏။ ဤကဲ့သို့ အဂ္ဂဗ္ဗေ ကောယျမည် ကုန်သော။ ရဟန္တာ သခင်၊ အရှင်မြတ်တို့သည်။ အတိတ် ကာလက၊ မိမိတို့၏၊ ဇနကာသတ္တိ ရှိတော်မူသည်အားလျော်စွာ အာယု ကပ်အတွင်း၌၊ တည်နေတော် မူကြ သော်လည်း။ ဝဇ္ဇ မူလက ဖြစ်ကုန်သော ကံလေ သာတို့၏ ကုန်ခန်းသည် အဖြစ်ကြောင့်။ ကုသိုလ် အကု သိုလ် ဟူ၍ မဖြစ်တော့ချေ။ တရား နာခြင်း၊ တရား ဟောခြင်း၊ ဘုရားသျှင်ကို အရိုအသေပြုခြင်း။ ဣဒါနိ ပူဇော် ခြင်းစသော၊ ပြုပြုသမျှ အနုဝဇ္ဇအမှု ဖြစ်သော၊ ချင်းရာဥသို့၊ အလုံးစုံသည်။ ကြိယာ၏ အရာ၌သာတည်၏။ ထိုကြောင့်၊ နောင် အခါ၌။ ဘဝသစ်ကို မဖြစ်စေတတ်သော သဘော၏ အဖြစ်သို့ ရောက်၍။ ဥပမာ မည်သည်ကား၊ ဆီမီးဖာနှင့် ဆီ အသစ်ကို တဖန်၊ ထပ်လောင်း ဖြည့် စွက်၍။ မထည့် သွင်းအပ် သော ဆီမီးခွက် သည်။ ရှေးက ရှိလင့် ရင်း အဟောင်း ဖြစ်သော ဆီမီးဖာနှင့် ဆီတို့၏ ကုန်ခန်းသဖြင့်။ ချုပ်ငြိမ်းရလေသော ပမာ။ ပဋိသန္ဓေကို ပစ်ချသော အတိတ် ဇနကာ ကုသိုလ် ကံကုန်၍။ စရိမက မည်သော ဝိညာဉ် ချုပ်သဖြင့်။ ဥပါဒါန်မရှိမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုလေတော့သတည်း။ ။

ဤစကားရပ်၏=သာကေကား။ ။

ဗီဏံ ပုရာဏံ နဝနတ္ထိ သမ္ဘဝံ၊ ဝိရတ္တမိတ္တာ ယတိကေ ဘဝသ္မိံ၊
တေဗိဏဗိဇာ၊ အ၊ ဝိရုဠိဆန္ဒာ၊ နိဗ္ဗန္တိဗိရာ ယထာယံ ပဒီပေါ။ ။
ဟူသော သုတ္တနိပါတ် ပါဠိတော်လာ၊ ရတန သုတ်ပင် တည်း။ အနက်
ယောဇနာကား။ ။

ယေသံ၊ အကြင် ရဟန္တာ အရှင် တို့အား။ ပုရာဏံ၊ ချေး၌ ဖြစ်သော ကံသည်။ ဗီဏံ၊ ကုန်ပြီ။ နဝံ၊ အသစ် ဖြစ်သော။ သမ္ဘဝံ၊ ကံသည်။ နတ္ထိ၊ မရှိ။ အာယတိကေ၊ နောင်လာလတံ့သော။ ဘဝသ္မိံ၊ အနာဂတ် ဘဝ၌။ ဝိရတ္တမိတ္တာ၊ တပ်ခြင်း ကင်းသော စိတ်ရှိကုန်သည် ဖြစ်၍။ ဗိဏဗိဇာ၊ ကုန်ပြီးသော ကံဟူသော မျိုးစေ့ရှိကုန်၏။ အဝိရုဠိဆန္ဒာ၊ ဘဝသစ်၌ မဖြစ် ပြန် လိုသော ဆန္ဒ ရှိကုန် သော။ ဗိရာ၊ ပညာရှိကုန်သော။ တေ၊ ထိုရဟန္တာ အရှင်တို့သည်။ အယံပဒီပေါ၊ ဤဆီမီးသည်။ နိဗ္ဗန္တိ၊ ငြိမ်းကုန်၏။ ။

ဤသို့ ဆီမီးငြင်းသကဲ့သို့။ ဥပါဒါန်မရှိမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန် ပြုရခြင်းသည်။ သုဒ္ဓိ ခွန်နှစ်ပါးတို့၏။ အစီအစဉ်တိုင်းသဘာဝတည်းဟု၊ နှစ်လုံးပျက်အပ်၏။ ဥပမာ မည်သည်ကား - သာဝတ္ထိ ပြည်ရှင်၊ ဘုရင် ကောသလမင်းကြီး သည်။ မိမိစိုးစံရာ သာဝတ္ထိ ပြည်မှ၊ သာကေတ ပြည်သို့၊ ထွက်စံစွယ် တော် မူလိုသဖြင့်။ သာဝတ္ထိ ပြည်နှင့် သာကေတ ပြည်၏ အကြား၌၊ မင်းကြီး စီးနင်းတော် မူရန်။ ရထားခွန်နှစ်ဆူတို့ကို၊ ဗေဠာဗြီးခါ နေရာ ချထား လျက်ရှိ၏။ ထိုအခါ၊ ကောသလ မင်းကြီးသည်။ သာဝတ္ထိ ပြည်မှ ထွက်တော်မူ၍၊ မြို့တွင်းတံခါးမှ။ ပထမ ရထား ကို စီးနင်း တော် မူ၏။ ထိုပထမ ရထားဖြင့် မောင်းနှင်၍ ထွက်တော်မူခဲ့ရာ၊ ဒုတိယရထားသို့ ဆိုက် ရောက် တော်မူ၏။ ထိုအခါ မူလ စီးနင်းတော် မူခဲ့သော၊ ပထမ ရထားကို စွန့်၍။ ဒုတိယ ရထားကို စီးနင်းတော်မူ၏။ ထိုဒုတိယ ရထား ဖြင့် မောင်း နှင်၍၊ ကြွတော် မူလေ သော်။ တတိယ ရထား သို့ ဆိုက် ရောက် တော်မူ၏။ ထိုအခါ ဒုတိယရ ထားကို စွန့်၍။ တတိယရထားကို စီးနင်း၍ ကြွတော်မူ၏။ ထို တတိယ ရထား ဖြင့် ကြွတော် မူခဲ့သော်။ စတုတ္ထရထားသို့ ဆိုက်ရောက်တော်မူ၏။ ဤနည်းဖြင့်၊ စတုတ္ထရထားမှ ပဉ္စမရထားသို့။ ပဉ္စမရထားမှ၊ ဆဋ္ဌမရထားသို့၊ ဆဋ္ဌမရထားမှ၊ သတ္တမ ရထားသို့ ဆိုက် ရောက် တော် မူ၍ ထိုအခါ ဆဋ္ဌမ ရထား ကို စွန့်၍ သတ္တမရထားကို စီးတော်မူ၏။ ထိုသတ္တမ ရထားဖြင့်ကား။ မောင်းနှင်၍ ကြွတော် မူလေသော်။ သာကေတပြည် စံနန်းတော် တံခါးသို့၊ စက်ပြန့် ကွန့်ထောက်၊ အစဉ်အတိုင်း ကြွရောက်တော် မူလေသတည်း။ ။

ဤဥပမာစကားရပ်၌။ ဥပမာ၊ ဥပမေယျသံသန္ဓန နှိုးနှောဟန်ကား။ ပဿနဒီကောသလမင်းကဲ့သို့။ ဇရာဘေး၊ မရဏဘေးတို့မှ၊ ကြောက် စွဲ တတ်သော။ ယောဂါဝစရကို မှတ်အပ်၏။ ။ သာဝတ္ထိ မြို့ကဲ့သို့၊ သက္ကာယာတည်းဟူသော မြို့ကိုမှတ်အပ်၏။ သာကေတမြို့ ကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန် တည်းဟူသော၊ ရွှေဘုံ ရွှေနန်းမြို့ကို မှတ်အပ်၏။ ပဿနဒီကောသလ မင်းအား၊ အဆာတလျှင် ကြွရောက်၍။ အခွန် အထုပ် တိုးတက်ပွားစီး ကြီးမြင့်ရန် ဆောင်ရွက်ဘွယ်ကိစ္စ။ ရှောင်တခင် ဖြစ်ပေါ်သောကာလ ကဲ့သို့။ ယောဂီအား၊ ထိုးထွင်း၍ မသိအပ်ကုန်သေးသော။ သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို။ ထိုးထွင်း၍သိရန်ကိစ္စ၏။ ဖြစ်ပေါ်လာခြင်းကို မှတ်အပ်၏။ ရထားခွန်နှစ်ဆူတို့ကဲ့သို့။ ခွန်နှစ်ပါးကုန်သော၊ ဝိသုဒ္ဓိတို့ကို မှတ်အပ် ဟုန်၏။ ပထမရထားကို စီးနင်းသော ကာလကဲ့သို့၊ သီလဝိသုဒ္ဓိ၌တည်

သောကာလကိုမှတ်အပ်၏။ ဒုတိယရထားကိုစီးနင်းသော ကာလကဲ့သို့။
 စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၌ တည်သော ကာလကို မှတ်အပ်၏။ တတိယ ရထားကို
 စီးနင်းသောကာလကဲ့သို့။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ၌ တည်သော ကာလကို မှတ်အပ်၏။
 စတုတ္ထရထားကိုစီးနင်းသော ကာလကဲ့သို့။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ၌
 တည်သော ကာလကိုမှတ်အပ်၏။ ပဉ္စမရထားကိုစီးနင်းသော ကာလ
 ကဲ့သို့။ မဂ္ဂါ မဂ္ဂဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိ၌ တည်သော ကာလကိုမှတ်အပ်၏။
 ဆဋ္ဌမ ရထားကို စီးနင်းသော ကာလကဲ့သို့။ ပဋိပဒါ ဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိ
 ၌ တည်သောကာလကိုမှတ်အပ်၏။ သတ္တမရထားကိုစီးနင်း၍ ယုံသတ္တမ
 ရထားဖြင့်ကား။ သာကေတ ပြည်သို့ ရောက်၍။ ထိုပြည်၏ စံနန်းတော်
 တံခါး၌ သက်ဆင်း၍။ ပြဿန၏ အထက်၌။ ဆွေ တော် မျိုး တော်
 အပေါင်းတို့ဖြင့် ခြံရံလျက်။ အလွန်ကောင်းမြတ်လှစွာ။ အရသာရှိသော
 ဘောဇဉ်ကို။ သုံးဆောင်ခြင်းကို ပြုသော ကာလ ကဲ့သို့။ ယောဂီ အား၊
 သောကာ ပတ္တိမင်္ဂ။ သကဒါဂါမိ မင်္ဂ။ အနာဂါမိ မင်္ဂ။ အရဟတ္တ မင်္ဂ
 တည်းဟူသော၊ လေးတန်သော မင်္ဂဥပသေသ အမြင် ၏။ စင်ကြယ် ခြင်း
 တည်းဟူသော၊ ဥပသေသနာ ဝိသုဒ္ဓိဖြင့်။ အလုံးစုံ ကုန်သော ကိလေသာ
 တို့ကို ကုန်စေ၍။ မြတ်သော တရားပြဿန ထက်သို့တက်၍။ ငါးဆယ်
 အလွန် ရှိကုန် သော၊ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသိုလ် တရားတို့ဖြင့် ခြံရံလျက်။
 နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံ ရှိသော။ ဗလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍။ နိရောဓ တည်း
 ဟူသော၊ အိပ်ရာ ပတ္ထင်ထက်၌။ ထက်ဝယ် ဘွဲ့ခွေ၊ စမ္ပယ်နေခါ။ လော
 ကုတ္တရာ ချမ်း သာကို ခံစား စံစားသော ကာလကိုမှတ်အပ်၏။ ဤသို့
 ဥပါဒါန်မရှိမူ၍။ ပရိနိဗ္ဗာန်ပြုရခြင်း အကျိုးကား၊ သီလဝိသုဒ္ဓိစသော
 သုဒ္ဓိ ခွန်နှစ်ပီးဖြင့်။ အစဉ်မပျက်၊ အဆင့်ဆင့် တက်၍။ ရအပ်သော
 အကျိုးဆက်ပေတည်း။ ။ထိုကြောင့်။

သီလဝိသုဒ္ဓိ ယာဝဒေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဒေဝ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ ယာဝ ဒေဝ
 ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဒေဝ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဒေဝ ကင်္ခါ
 ဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ ယာဝဒေဝ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဒေဝ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥပသေသ
 နာဝိသုဒ္ဓိ ယာဝဒေဝ ပဋိပဒါဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိယာဝ ဒေဝ ပဋိပဒါဥပသေသ
 နာဝိသုဒ္ဓိ ယာဝဒေဝ၊ အနု ပါဒါ ပရိနိဗ္ဗာနနတ္ထာ။ ။ဟူ၍။ မူလပဏ္ဏာသပါဠိတော်၊ ရထဝိနိတ
 သုတ်၌။ တရားစစ်သူကြီး ဖြစ်တော်မူသော။ အရှင်မဟာသာရိပုတ္တရာ

ဟောတော်မူအပ်၏။ ။အနက်သဘောကား။ ရှေးဥပမာပြ စကားရပ် တို့ဖြင့်၊ သိသာထင်ရှားလှပြီဖြစ်၍ အနက်မယောဇနာတော့ပြီ။ ။

အထူး မှတ် သွယ် ကား=ပုညကြိယာဆယ်ပါးသည်။ အကျဉ်းအား ဖြင့်။ ဒါန၊ သီလ၊ ဘာဝနာဟူ၍။ သုံးပါးသာလျှင်ဖြစ်သကဲ့သို့။ ဤသုဒ္ဓိ ခွန်နှစ်ပါးသည်။ စင်စစ်အားဖြင့်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟူ၍၊ သုံးပါး သာလျှင်ဖြစ်၏။ အကြောင်း မူကား။ သီလဝိသုဒ္ဓိ တပါး တည်းဖြင့်၊ အပ္ပိစ္ဆကထာ၊ သန္တုပ္ပိကထာ၊ အသံသဂ္ဂကထာ။ သီလကထာ ဟူ၍၊ ကထာ လေးရပ် ဖြစ်ကြောင်း။ ဗိတ္တဝိသုဒ္ဓိ တပါးတည်းဖြင့်။ ဝိဝေက ကထာ၊ ဝိရိယရမ္ဘ ကထာ။ သမာဓိကထာ ဟူ၍၊ ကထာသုံးရပ် ဖြစ် ကြောင်း။ ဗိဇ္ဇာဝိသုဒ္ဓိ။ ကင်္ခါရိတရဏဝိသုဒ္ဓိ။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိ။ ပဋိပဒါ ဥပသေသနာဝိသုဒ္ဓိ။ ဥပသေသနာ ဝိသုဒ္ဓိအားဖြင့်၊ ငါးပါးကုန် သော ဝိသုဒ္ဓိတို့သည်။ တခုသော ပညာကထာ သာလျှင် ဖြစ်ကြောင်း များကို၊ ရထဝိနိတသုတ်၌၊ အဋ္ဌကထာဆရာ မိန့်တော်မူအပ်၏။ ယင်းသို့ မိန့်တော်မူရကား။ သုဒ္ဓိခွန်နှစ်ပါးသည်။ အကျဉ်းချုပ် အားဖြင့်၊ သီလ၊ သမာဓိ၊ ပညာဟူ၍ သုံးပါးသာလျှင် ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏။ ယခု အခါ ဆိုအပ်ခဲ့ကုန်ပြီးသော၊ ဝိပဿနာဥပသေသနာ ဆယ်ပါးတို့နှင့်။ ဤသုဒ္ဓိ ခွန်နှစ်ပါးတို့ကို၊ နှိုးနှော၍ပြောဆိုပေအံ့။ ။သုဒ္ဓိ ခွန်နှစ်ရပ် တို့တွင်။ သီလ ဝိသုဒ္ဓိ မည်သည်ကား။ လူ၊ ဥပါသကာ- ဥပါသကီ တို့၌။ ငါးပါးသီလ၊ ရှစ်ပါးသီလ၊ ဆယ်ပါး သီလကို၊ ကြိုးပေါက် ပြောက်ကြားခြင်း မရှိ မူ၍၊ စင်ကြယ်စွာ စောင့်ရှောက်ခြင်း သည်၎င်း။ ရဟန်းတော် တို့၌၊ နှစ်ရာ နှစ်ဆယ် ခွန်နှစ်ပါး ကုန်သော သိက္ခာပုဒ် တို့ကို။ ကောင်းစွာ စောင့်ရှောက်ခြင်းဟူသော၊ ပါတိမောက္ခ သံဝရသီလ၊ စက္ခု၊ သောတ စသည် ခြောက်ထွေ၊ ဣန္ဒြေကို စောင့်ရှောက်ခြင်း ဟူသော။ ဣန္ဒြိယ သံဝရသီလ။ သစ်သီးပေးခြင်း၊ ဆေးကုခြင်း၊ ငံပဒင်ပောခြင်း စသော၊ ကုလဒုသက ရှစ်ပါး။ အနေသန နှစ်ဆယ့် တပါးစသော၊ မိစ္ဆာဇီဝမှ ကင်းသဖြင့်။ အသက်မွေး စင်ကြယ်ခြင်း ဟူသော၊ အာဇီဝပါရိသုဒ္ဓိ သီလ။ ပစ္စည်းလေးပါးတို့ကို မှီ၍၊ သံသရာ ဝဋ်ဆင်းရဲမှ ထွက်မြောက် ခြင်းအကျိုးရှိ၏ဟု။ အဖန် တလဲလဲ၊ ပဋိသင်္ခါ ယောနိသော စသည်ဖြင့်။ ဆင်ခြင်၍ သုံးဆောင်ခြင်း ဟူသော၊ ပစ္စယသဒ္ဓါသိတ သီလ၊ ဤဆိုအပ် ပြီးသော၊ စတုပါရိသုဒ္ဓိသီလ၏ စင်ကြယ်ခြင်း သည်၎င်း။ သီလဝိသုဒ္ဓိ မည်၏။ သီလဝိသုဒ္ဓိသည်၊ ရှေးဦးစွာ ပြည့်စုံစေရာသည် ဖြစ်၍၊ ပထမ

ရထားသဘွယ် ဖြစ်ပေ၏။ ဗိတ္တဝိသုဒ္ဓိ မည်သည်ကား။ အပ္ပနာ ဈာန်၏ အနီး၌ တည်ကြည်ခြင်းဟူသော၊ ဥပစာရသမာဓိသည်၎င်း။ အပ္ပနာဈာန် ၌ဖြစ်သော၊ တည်ကြည်ခြင်း ဟူသော။ အပ္ပနာ သမာဓိသည်၎င်း။ မိမိ ကိုယ်တွင်း၌ဖြစ်သောစိတ်ကို။ နှဝရဏမှ ကင်းသော အဖြစ်သို့၊ ရောက် စေသဖြင့်၊ စင်ကြယ်စေဘတ် သောကြောင့်။ ဗိတ္တဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤဗိတ္တ ဝိသုဒ္ဓိသည်။ နှစ်ကြိမ်မြောက် ပြည့်စုံစေရာသည် ဖြစ်၍၊ ဒုတိယ ရထား သဘွယ်ဖြစ်၏။ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိ မည်သည်ကား။ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းအားဖြင့်၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်းခြင်းလျှင်။ အယူ၏ စင်ကြယ်ခြင်းဖြစ်၍၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤစကားရပ်၌၊ နာမ်ရုပ်ကို၊ သိမ်း ဆည်းခြင်း ဟူရာဝယ်။ နာမ်သည်၊ ဤအရာ၌၊ စိတ် စေတသိက် ဟူ၍၊ နှစ်ပါး ရှိရာတွင်။ စိတ်နာမ်သည်၊ အာရုံကို သိခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ပြဋ္ဌာန်းခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ အစဉ် မပြတ်သော သန္တာန်လျှင်၊ နှေးရှုထင် သော အခြင်းအရာရှိ၏။ နာမ်ရုပ်လျှင်၊ နီးစွာသောအကြောင်းရှိ၏။ ဤသို့ ဝိညာဏက္ခန္ဓာ ဟူသော။ စိတ် နာမ်၌၊ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်ကိုကောက်။ စေတသိက်နာမ်သည်၊ ညွတ်ခြင်း လက္ခဏာ ရှိ၏။ ဝိညာဉ်နှင့်ဘက္ခ ရောငြိမ်းခြင်း ကိစ္စရှိ၏။ ဝိညာဉ်နှင့် အသီး မဝေဘန် ခြင်းသည်လျှင်၊ နှေးရှုထင်သော အခြင်းအရာ ရှိ၏။ ဝိညာဉ်လျှင် နီးစွာ သောအကြောင်းရှိ၏။ ဤသို့ စေတသိက် နာမက္ခန္ဓာသုံးပါး၌။ လက္ခဏာ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်ကို ကောက်။ ရုပ်သည်၊ ပေါက် ပြန် ခြင်း လက္ခဏာရှိ၏။ ညီညွတ်ခြင်းကိုပယ်ခြင်းကိစ္စ ရှိ၏။ အဗျာကတ အဖြစ် လျှင် နှေးရှု ထင်သော အခြင်း အရာ ရှိ၏။ ဝိညာဉ်လျှင် နီးစွာသော အကြောင်းရှိ၏။ ဤသို့ ရူပက္ခန္ဓာဟူသော၊ ရုပ်တရား၌။ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်ကို ကောက်။ ဤသို့ လက္ခဏ၊ ရသ၊ ပစ္စုပ္ပန်၊ ပဒဋ္ဌာန်တို့၏ အစွမ်းဖြင့်၊ နာမ်ရုပ်ကို သိမ်းဆည်း ခြင်း၌၊ ဒိဋ္ဌိဝိသုဒ္ဓိဖြစ် ဟန်ကိုသိ။ ဤဒိဋ္ဌိ ဝိသုဒ္ဓိသည်၊ သုံး ကြိမ် မြောက် ပြည့်စုံ စေရာသည် ဖြစ်၍၊ တတိယ ရထားသဘွယ် ဖြစ်ပေ၏။ ကင်္ခါ ဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိ မည် သည်ကား။ ထို နာမ်ရုပ် တို့၏ အကြောင်းကို၊ သိမ်းဆည်း ခြင်းသည် ပင်လျှင်၊ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤအရာ၌ - ပုနရုတ္တိ ဒေါသကို မငဲ့ဘဲ၊ နာမ်ရုပ်တို့၏ အကြောင်းကို ဆိုဦးအံ့။ နာမ်ရုပ် နှစ်ပါးစုံသည်၊ ပဋိသန္ဓေအခါ၌၊ အဝိဇ္ဇာ တဏှာ ဥပါဒါန်ကံဟူသော။ ဟေတု၏အစွမ်း ကြောင့်ဖြစ်၏။ ပဝတ္တိအခါ၌၊ ရုပ်သည်။ ကံ စိတ် ဥတု အာဟာရဟူသော

ပစ္စည်း အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဤသို့- ရုပ် ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏။ နာမ်သည်၊ စက္ခုပသာဒ၊ ရူပါရုံ စသော၊ နိဿယ ပစ္စည်း။ အာရမ္မဏ စသော၊ ပစ္စည်းတို့၏ အစွမ်းကြောင့် ဖြစ်၏။ ဝိသေသ အားဖြင့်ကား။ ယောနိသော မနုဿိ ကာရ စသော၊ လေး ပါး သော၊ စက္ကသမ္ပတ္တိ ကြောင့်၊ ကုသိုလ်ဟူသော နာမ်သည် ဖြစ်၏။ ထိုမှ ပြန်သောအားဖြင့် အယောနိသောမနုဿိကာရစသော၊ လေးပါးသော စက္ကသမ္ပတ္တိတို့၏။ ချိုတဲ့ခြင်းကြောင့်၊ အကုသိုလ် ဟူသောနာမ်သည်၊ ဖြစ်၏။ ကုသိုလ် အကုသိုလ်၊ နှစ်ပါးစုံ၏အစွမ်းဖြင့်။ ဝိပါက်ဟူသော နာမ်သည်ဖြစ်၏။ တဝင်စသည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ အာဝဇ္ဇန်းဟူသော နာမ်သည် ဖြစ်၏။ ရဟန္တာအရှင်တို့၏ သန္တာန်၌ဖြစ်သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ ကြွယ်ဝစေဟူ သောနာမ်သည်ဖြစ်၏။ ဤသို့ နာမ်ဖြစ်ကြောင်းကို သိအပ်၏။ ဤသို့ သာဓာရဏ၊ အသာဓာရဏ၏ အစွမ်းဖြင့်၊ ကာလသုံးပါးတို့၌။ နာမ် ရုပ်၏ဖြစ်ခြင်းကို။ ပစ္စက္ခစသည်ဖြင့်ပြီးသော၊ ကံ၊ ဝိတ်၊ ဥတု၊ အာဟာရ၊ တည်းဟူသော အကြောင်းကို၊ သိမ်းဆည်းခြင်း၊ ထိုမှတစ်ပါး၊ အကြောင်း ဖြစ်သော သမုဒယသစ္စာကို ပိုင်းခြားခြင်းသည်။ ယုံမှားခြင်းမှ စင်စစ် ကင်းလွတ်နိုင်တော့သဖြင့်။ ငါသည်အတိတ်ကာလ၌။ ဖြစ်ဘူးခဲ့လေပြီ လော၊ မဖြစ်ဘူးခဲ့လေပြီလော၊ စသည်ဖြင့်။ တဆယ့် ခြောက်ပါးသော ယုံမှားခြင်းမှ၎င်း။ ဘုရားမြတ်စွာ၌။ ယုံမှားခြင်း-သတ္တရိကင်္ခတိ-စသော၊ ရှစ်ပါးသောယုံမှားခြင်းမှ၎င်း။ လွန်မြောက်နိုင်ခြင်း။ ညစ်ကြေးစွန်းထင်း။ မသန့်ရှင်းသော အယူကို သုတ်သင်ခြင်းတို့ကြောင့်။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ဤကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိမည်သည်။ လေးကြိမ်မြောက်ပြည့်စုံ စေရာသည်ဖြစ်၍ စတုတ္ထရထား သာဘွယ်ဖြစ်ပေ၏။ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိမည်သည်ကား။ ထိုကဲ့သို့ စတုတ္ထရထားသာဘွယ် ဖြစ်ပေ သော။ ကင်္ခါဝိတရဏ ဝိသုဖြစ်၌သည်မှနောက်၌။ ထိုသို့သော အခြင်း အရာအားဖြင့်၊ သိမ်းဆည်းအပ်ကုန်သော၊ တေဘုမ္မက သင်္ခါရတို့၌။ နောက်ကညွှန်ပြအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ နည်းအားလျော်စွာ။ ကာလ၏ အစွမ်း အားဖြင့်၎င်း။ ခဏ၏အစွမ်းအားဖြင့်၎င်း။ ပိုင်းခြားသီးသန့်လျက်။ သမ္မ သနဥာဏ်ဖြင့်။ အနိစ္စ၊ ဒုက္ခ၊ အနတ္တဟူ၍၊ လက္ခဏာယဉ်၊ သုံးပါးကို သုံးသပ်သော ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း၊ ထို တေဘုမ္မက သင်္ခါရတို့၌သာ လျှင်။ အကြောင်း၏ အစွမ်းဖြင့်၎င်း၊ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်ဖြင့်၎င်း၊ အဖြစ် အပျက်ကို အဖန်တလဲလဲရှုသော၊ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်၏၎င်း။ ဩဘာသ

စသော၊ ဝိပဿနာညစ်ညူးကြောင်း၊ ဘေးရန်ဆယ်ပါးကို။ သိမ်းဆည်း
 သည်၏ အစွမ်းဖြင့်။ မဂ်ဟုတ်သည် မဟုတ်သည်ကို။ သိမြင်နိုင်သော
 ဥာဏ်အမြင်၏ စင်ကြယ်ခြင်းသည်။ မဂ္ဂါမဂ္ဂ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ
 မည်၏။ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိသည်။ ငါးကြိမ်မြောက် ပြည့်စုံ
 စေရာသည်ဖြစ်၍။ ပဉ္စမရထားသဘွယ်ဖြစ်ပေ၏။ ပဉ္စမရထားသဘွယ်
 ဖြစ်သော။ ဤမဂ္ဂါမဂ္ဂ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိသည်။ ဝိပဿနာဥာဏ်
 ဆယ်ပါးအနက်တွင်။ သမ္ပသနဥာဏ်နှင့်၎င်း။ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်နှင့်၎င်း။
 ဆက်ဆံခြင်းဖြစ်၏ ဟူ၍မှတ်။ ပဋိပဒါဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်သည်
 ကား။ ထိုသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ အခြင်းအရာအားဖြင့်။ ဝိပဿနာ ညစ်
 ညူးကြောင်း၊ ဆယ်ပါးကုန်သော ဘေးရန်တို့မှလွတ်သော။ ထိုယောဂီ
 ပုဂ္ဂိုလ်၏။ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်မှစ၍။ သစ္စာနုလောမဥာဏ် တိုင်အောင်။
 လက္ခဏာယဉ်သုံးပါးကို။ ဝိပဿနာအဆင့်ဆင့် အားဖြင့် တက်၍၊
 ကျင့်ဆောင် လုလွ်ပြုသဖြင့်။ အဆင့်ဆင့်ပင် ဖြစ်ပေါ်လာကုန်သော။
 ထိုယောဂီဝစရပုဂ္ဂိုလ်၏။ ကိုးပါးကုန်သော ဝိပဿနာ ဥာဏ်တို့သည်
 ပဋိပဒါဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်၏။ ထိုပဋိပဒါဥာဏ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ
 သည်။ ခြောက်ကြိမ်မြောက် ပြည့်စုံစေရာသည်ဖြစ်၍၊ ဆဋ္ဌမရထား
 သဘွယ်ဖြစ်ပေ၏။ ဆဋ္ဌမရထား သဘွယ်ဖြစ်သော။ ဤပဋိပဒါဥာဏ
 ဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ ဝိပဿနာဥာဏ် ဆယ်ပါးအနက်တွင်။ ဥဒယဗ္ဗယ
 ဥာဏ်မှ၊ အနုလောမဥာဏ်တိုင်အောင်။ ကိုးပါးကုန်သော ဝိပဿနာ
 ဥာဏ်တို့နှင့် ဆက်ဆံ၏။ ထို့ကြောင့်၊ ဥဒယဗ္ဗယဥာဏ်နှင့်။ ပဋိပဒါ
 ဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏။ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ ဘင်္ဂါနုပဿနာဥာဏ်နှင့်
 ပဋိပဒါဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ ဘယ ဥာဏ်နှင့်
 ပဋိပဒါဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ အာဒိနဝါ နုပဿနာ
 ဥာဏ်နှင့်၊ ပဋိပဒါ ဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ နိဗ္ဗိဒါ
 နုပဿနာဥာဏ်နှင့်၊ ပဋိပဒါဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်း
 ကို၎င်း။ မုပ္ဖိတုကမျှတာဥာဏ်နှင့်၊ ပဋိပဒါဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၏
 ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ ပဋိ သင်္ခါနုပဿနာ ဥာဏ်နှင့်။ ပဋိပဒါဥာဏ
 ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း။ သင်္ခါရုပေက္ခာဥာဏ်၊ အနုလောမ
 ဥာဏ်နှင့်။ ပဋိပဒါ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၏ ဆက်ဆံခြင်းကို၎င်း မှတ်အပ်
 ၍ ဤအနက်ကိုရည်မှတ်တော်မူ၍။ ။

နဝိပဿနာဥာဏာနိ ပဋိပဒါဥာဏာ ဒဿန ဝိသုဒ္ဓိနာမ။ ဟူ၍ သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၌ မိန့်တော်မူသည်ကိုလည်းသိအပ်၏ ။

ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ မည်သည်ကိုကား။ မင်္ဂလေးပါး တို့၌ ယှဉ်သောဥာဏ်သည်။ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်၏ ဟူ၍သိ၊ ထို့ကြောင့်။ ဝိသုဒ္ဓိမင်္ဂလအဋ္ဌကထာ၌။ ။စတုရသု မဂ္ဂေသုဥာဏံ၊ ဥာဏဒဿန၊ ဝိသုဒ္ဓိနာမ။ ။ဟူ၍မိန့်တော်မူလေပြီ။ ။သင်္ဂဟအဋ္ဌကထာ၌လည်း။ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသောနည်းဖြင့်။ သီလဝိသုဒ္ဓိ၊ စိတ္တဝိသုဒ္ဓိ၊ နိဗ္ဗိတိသုဒ္ဓိ၊ ကင်္ခါဝိတရဏဝိသုဒ္ဓိ၊ မဂ္ဂါမဂ္ဂဥာဏ ဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ပဋိပဒါဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိ၊ ဟုဆိုအပ်သော၊ ခြောက်ပါးသောဝိသုဒ္ဓိ၏ အစဉ်ဖြင့်။ ပွားစေအပ်သောလေးပါး အပြားရှိသောမင်္ဂကို။ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ မည်၏ ဟူ၍။ မိန့်တော်မူသည်ပင်။ ထို့ကြောင့်၊ ဤဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိအရာ၌။ ။

ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိကမေနေဝံ။ ဘာဝေတဗ္ဗော စတုဗ္ဗိဓေါ။ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိ၊ နာမ၊မဂ္ဂေါ ပဝုစ္စတိ။ ။ဟူ၍ဖွင့်ဆိုတော်မူသတည်း။ ။အနက်ယောဇနာကား။ ။

ဧဝံ၊ ဤသို့ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။ ဆဗ္ဗိသုဒ္ဓိကမေန၊ ခြောက်ပါးသောဝိသုဒ္ဓိအစဉ်ဖြင့်။ ဘာဝေတဗ္ဗော၊ ပွားစေအပ်သော။ စတုဗ္ဗိဓေါ၊ လေးပါးအပြားရှိသော။ မဂ္ဂေါ၊ မင်္ဂကို။ ဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိနာမ၊ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်၏ ဟူ၍။ ဝါ၊ နိဗ္ဗာန်ကိုသိနိုင် မြင်နိုင်သော။ မင်္ဂဥာဏ်၏စင်ကြယ်ခြင်းဟူ၍။ ပဝုစ္စတိ၊ အပြားအားဖြင့် ဆိုအပ်၏။ ။

ဤဥာဏဒဿနဝိသုဒ္ဓိသည်။ နိဗ္ဗာန်ထုတ်ချောက်။ ပေါက်ရောက်နိုင်သော။ သတ္တမ ရထားသဘွယ် ဖြစ်ချေရကား။ သာကေတပြည်၏ စံနန်းတော်တံခါး၌၊ သက်ဆင်း၍။ ကောသလမင်းသည်။ ပြဿာန်၊ အထက်၌၊ ဆွေတော်မျိုးတော် အပေါင်းတို့ဖြင့်။ သောင်းသောင်းဖျူဖျူ ဝန်းရံလျက်၊ ကောင်းမြတ်လှစွာသော၊ ဘောဇဉ်ခဲဘွယ်ကို။ သုံးဆောင်တော်မူသောပမာ၊ ဥာဏဒဿန ဝိသုဒ္ဓိမည်သော။ လေးပါးသောမင်္ဂဥာဏ်ဖြင့်။ ကိလေသာ အပေါင်းတို့ကို၊ ကုန်ခန်း စေလျက်။ မြတ်သော တရားပြဿာန်အထက်သို့ တက်၍။ ငါးဆယ်အလွန်ရှိကုန်သော၊ ပရောပဏ္ဏာသ ကုသိုလ်တရားတို့ဖြင့်မြှီရံလျက်၊ နိဗ္ဗာန်လျှင် အာရုံရှိသော၊ ဗလသမာပတ်ကို ဝင်စား၍။ နိရောဓ တည်းဟူသော

အိပ်ရာပလ္လင်ထက်၌၊ ထက်ဝယ်ဖွဲ့ခွေ၊ စမ္ပယံနေလျက်၊ လောကုတ္တရာ
 ချမ်းသာကို။ ခံစားစံစားခြင်းကို၊ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့် သိလင့်။
 ဤသို့ ဝိပဿနာဥာဏ်ဆယ်ပါးတို့နှင့်။ သုဒ္ဓိခွန်နှစ်ပါးတို့၏၊ ရောနှော
 ဆက်ဆံခြင်းကိုမှတ်ရာသတည်း။ ။ဤမျှသော စကားအစဉ်ဖြင့်။ သမ္မ
 သနဥာဏ်စသော။ ဝိပဿနာဥာဏ် ဆယ်ပါး။ သီလဝိသုဒ္ဓိ စသော
 သုဒ္ဓိခွန်နှစ်ပါးတို့ကို၊ အစဉ်အတိုင်း ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ ကျင့်ဆောင်အပ်
 ကုန်သည်ရှိသော်။ ရှေးရှေးကာလ၌။ ဗောဓိကိုရစိမ့်သောငှါ။ ဆည်း
 ဘူးသင့် ဆည်းဘူးထိုက်သော။ ဗောဓိသန္တာရ ရုဏ်ကို။ ပြည့်စုံစွာ
 ဆည်းဘူးခဲ့သဖြင့်၊ ပါရမီဆယ်တန် ရဲရဲလျှရင့်ကျက်သော၊ ယောဂီ
 သည်။ မိမိသန္တာန်ဝယ်၊ ဇာတိပဒိုသန္ဓေ၏။ တိဟိတ်သန္ဓေ တည်နေ
 ရ၍။ ဥာဏ်ခြေရင့်မာသော၊ ဇာတိပညာ။ ထိုဇာတိပညာပါရှိတိုင်းပင်
 လျှင်။ ဆင်ခြင်သုံးသပ်၊ ပွားများအပ်သော။ ဝိပဿနာပညာ၊ ထိုဝိပဿနာ
 ပညာဖြင့်၊ အဖန်ဖန် ပွားများအပ်သည်ဖြစ်၍။ မဂ်ဥာဏ်ဖိုလ်ဥာဏ်
 တည်းဟူသော။ ပါဠိဟာရိယပညာ။ ဤပညာသုံးရပ်ဖြင့်။ အနုပါဒိ
 သေသနိဗ္ဗာနခါတ်သို့၊ ကူးခတ်ကြရ၏။ ယင်းသို့ကူးခတ် ကြရခြင်း၌။
 ဇာတိပညာသည်သာလျှင်။ အရင်းအစစ်၊ ရေ သောက် မြစ် သ ဘွယ်
 ဖြစ်ချေသည်။ ထိုဇာတိပညာမရှိခဲ့သော်။ ဝိပါကန္တ ရာယ် တားမြစ်
 ခြင်းကြောင့်။ မည်ကဲ့သို့သောနည်းမျှ၊ ကူးခတ်ခြင်းငှါ မစွမ်းနိုင်ကြ
 ချေ။ ဤကဲ့သို့သောအရာကို။ ယခုအခါ ယောဂီပုဂ္ဂိုလ်တို့ သတိပြုအပ်၏။
 ထိုစကားမှန်၏။ ဗြဟ္မာသံယုတ် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာ စသည်တို့၌။
 ချွတ်၍ကျွတ်ထိုက်သော ဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်၊ ဘုရား ရဟန္တာတို့ပင်၊ ချေချွတ်
 တော် မူ ကုန် သော် လည်း။ မကျွတ်ထိုက်သော၊ အဘဗ္ဗပုဂ္ဂိုလ်တို့ကို။
 ဝေဘန်ပိုင်းခြားလျက်။ ပုဂ္ဂိုလ်လေးပါးကို၊ ဟောကြား ဖွင့်ဆိုတော်
 မူအပ်၏။ ထိုစကားကိုချဲ့ဦးအံ့။ ပုဂ္ဂိုလ်သည်။ ဥဒ္ဓိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်။
 ဝိပဋ္ဌိဘည၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ နေယျပုဂ္ဂိုလ်။ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍။ ပုဂ္ဂိုလ်
 လေးယောက် ရှိသည်တွင်။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ဒေသနာတော်ကို
 ထုတ်ဆောင် အပ်သည် နှင့်တကွ။ နက်။ သစ္စာလေးပါး တရားကိုသိ
 သည်ဖြစ်အံ့။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို။ ဥဒ္ဓိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်ကြောင်း
 အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ အကျဉ်းအားဖြင့် ဟောအပ်သော တရားတော်ကို
 အကျယ်အားဖြင့် အနက်ကို ဝေဘန်အပ်သော်၊ သစ္စာလေးပါးတရား
 ကို၊ သိသည်ဖြစ်အံ့။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို ဝိပဋ္ဌိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ်

ကြောင်း၊ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ ပါဠိသင်ခြင်း ဥဒ္ဓေသ အားဖြင့်၎င်း။
 အဋ္ဌကထာ သင်ခြင်းဟူသော။ ပရိပုစ္ဆာအားဖြင့်၎င်း။ အသင်္ခန္တလုံး
 သွင်းခြင်းဟူသော၊ ယောနိသော မနဿိကာရ အားဖြင့်၎င်း။ ကလျာက
 ပုထုဇဉ်ကို မှီဝဲဆည်းကပ် စားသော အားဖြင့်၎င်း။ အစဉ်သဖြင့်
 သစ္စာလေးပါး တရားတို့ကို။ ထိုးထွင်း၍ သိသည်ဖြစ်အံ့။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို
 နေယျပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ ဆိုအပ်ကြောင်း။ အကြင်ပုဂ္ဂိုလ်အား။ များစွာ
 သော သင်ကြားခြင်းဖြင့်၎င်း။ များစွာရွတ်ဘာသ် သရဏ္ဍယ်ခြင်းဖြင့်၎င်း။
 များစွာ အာဂုဏ်နှုတ်တက်၊ ဆောင်ရွက်ခြင်းဖြင့်၎င်း။ များစွာပို့ချခြင်း
 ဖြင့်၎င်း။ ထိုဘဝဝယ် သစ္စာလေးပါး တရားကို၊ ထိုးထွင်း၍သိခြင်းသည်
 မဖြစ်ခဲ့တုံအံ့။ ဤပုဂ္ဂိုလ်ကို၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ် ဟူ၍ ဆိုအပ် ကြောင်း ဖြင့်။
 ဗြဟ္မသံယုတ် ပါဠိတော် အဋ္ဌကထာတို့၌။ ပုဂ္ဂိုလ် လေးပါး ကို၊ ဟော
 ကြားဆွင့်ဆိုအပ်သော ဒေသနာတော်သည် ရှိ၏။ ထိုဒေသနာတော်ဖြင့်
 မိမိကိုယ်ကို၎င်း၊ သူတပါးကိုယ်ကို၎င်း။ ပုဂ္ဂိုလ်လေးရပ်တို့တွင်။ မည်သည့်
 ပုဂ္ဂိုလ်၌၊ တွက်ကြိုး ဝင်၏ ဟူ၍။ စိစစ် အပ်၏။ ယင်းသို့ စိစစ်ပြီးလျှင်။
 ဤသို့သော ဥပမာကိုရှုအပ်၏။ တသောင်းသော ဤစကြာဝဠာလောက
 ဓါတ်ကို။ ကြာတောကြီးနှင့်တူစွ။ ဥပမာပြုပြီးလျှင်။ ယနေ့ ပွင့်အံ့သော
 ကြာပန်းကဲ့သို့။ ဥဒ္ဓါဒိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်အပ်၏။ နက်ဖန်ပွင့်အံ့သော
 ကြာပန်း ကဲ့သို့။ ဝိပဇ္ဇိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ် အပ်၏။ သုံး ရက် မြောက်
 သောနေ့၌ ပွင့်အံ့သော ကြာပန်း ကဲ့သို့။ နေယျပုဂ္ဂိုလ်ကို မှတ်အပ်၏။
 ပွင့်ခြင်းငှါ မစွမ်း နိုင်၍။ ငါး လိပ် တို့၏ သုံး စားရာ၊ အစာ အဟာရ
 အဖြစ်သို့ ရောက်လတံ့သော ကြာပန်း ကဲ့သို့။ ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်ကိုမှတ်
 အပ်၏။ ဘဗ္ဗ အဘဗ္ဗ နှစ်ဋ္ဌာန အားဖြင့် ခွဲ၍ ဆိုသော်ကား။ နေအာရုံနှင့်၊
 ပဏာ ဗျုဒ္ဓိသင့်၍၊ ရင့်ကျက် ကုန်သော ကြာပန်းတို့၏။ ကားကားစွင့်စွင့်၊
 ပွင့်ကုန် သကဲ့သို့။ ဘုရား မြတ်စွာ၏ ဒေသနာ တော်ကို၊ ကြားနာလင့်ရ
 သဖြင့်။ ရင့်ကျက် ကုန်သော၊ ပါရမီ အဆောက် အဦး ရှိကုန် သော။
 ဥဒ္ဓါဒိ တည၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ ဝိပဇ္ဇိတည၊ ပုဂ္ဂိုလ်။ နေယျ ပုဂ္ဂိုလ် တို့ကို၊
 ဘဗ္ဗ ပုဂ္ဂိုလ်ဟူ၍ မှတ်အပ်ကုန်၏။ နေအာရုံနှင့်ပင် တွေ့ကြုံရစေကာမူ။
 ကားကား စွင့်စွင့်၊ မပွင့်စွမ်း နိုင်မူ၍။ ငါးလိပ်တို့၏ သုံးစားရာ၊ အစာ
 အဟာရ အဖြစ်သို့ ရောက်ရ လတံ့ဖြစ်သော ကြာပန်းကဲ့သို့။ မြောက်
 များစွာ သင်ကြား၊ ဆောင်ရွက်၊ လေ့ ကျက် လုလွ်၊ ပို့ချ ရ ငြား သော်
 လည်း။ ထိုဘဝ၌ သစ္စာလေးပါးတရားကိုထိုးထွင်း၍၊ အဝဗောဓ အား

ဖြင့်၊ မသိစွမ်းနိုင်ဘဲ။ ဇရာမရဏ တည်းဟူသော။ ငါးလိပ်တို့၏၊ အစာ
အာဟာရ၏ အဖြစ် သို့သာ ရောက်ရအံ့သော။ ပဒ ပရမ ပုဂ္ဂိုလ်ကို။
အဘဗ္ဗ ပုဂ္ဂိုလ်ဘူ၍ မှတ်အပ်၏။ ဤ အဘဗ္ဗ ဖြစ်သော၊ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်
၏ အရာ၌။ ဘုရား မြတ်စွာကို ဖူး တွေ့ ရ၍။ ဘုရားမြတ်စွာ၏ တရား
တော်ကို လည်း၊ နာကြား ရကုန် သော၊ ပဿနနိ၊ ကော သလ မင်း။
မလ္လိ ကာ မိဘုရား၊ သစ္စက ပရ ဗိုဇ် စ သော ပုဂ္ဂိုလ် တို့ ပေ တည်း။
ထိုပုဂ္ဂိုလ် တို့တွင်။ ကောသလမင်း၊ မလ္လိကာ မိဖုရားတို့သည်။ ဘုရား
သျှင်ကို မပြတ် ပင်လျှင်၊ ဖူးတွေ့ ကြရ၍။ နန်း တော်သို့ ကြွ လာတော်
မူလျှင်။ ခရီးဦးကြိုဆိုခြင်း။ သင်္ဃိတံတော်ကို လှမ်းလင့်ခြင်း၊ နန်းတော်မှ
ပြန်ကြွတော် မူသော အခါ။ သပိတံ တော်ကို ထမ်း ဆောင်၍ ပို့ခြင်း
စသည်ဖြင့်။ ဝေယျာဝစ္စ ကစ္စိသကာရက အလားပင်။ ကျင့်ဆောင်ကြ
ကုန်၏။ အသဒိသဒါနကြီးကို လည်း။ ခန်းနား စွာဗိမံ၍၊ လှူဒါန်း ပူဇော်
ကြံရကုန်၏။ သဂါထာဝဂ္ဂသံယုတ်ပါဠိတော်ဝယ်။ ကောသလသံယုတ်
ဟူ၍လည်း၊ တသီး တခြား၊ ထိုမင်း ကြီး အား၊ ဆုမ္မ ဟော ကြား အပ်
သော ဒေသနာတော်လည်း၊ အထင်အရှားပင် လာရှိ၏။ သို့သော်လည်း၊
သရဏဂုဏ် သိလ၌သာလျှင်၊ တည်ကြ ကုန်၏။ မဂ်ဖိုလ်ကို မရကြ ချေ။
သစ္စက ပရဗိုဇ် ကိုလည်း။ စူဠ သစ္စက သုတ်၊ မဟာ သစ္စက သုတ်ဟူ၍။
မူလ ပဏ္ဏာ သ ပါဠိ တော်၌ နှစ်ဘာဏ ဝါရခွဲရှိသော။ သုတ်တို့ဖြင့်
ဟောကြား ဆုမ္မတော်မူအပ်၏။ ယင်းသို့၊ ဟောကြား ဆုမ္မ အပ် သော်
လည်း။ ဈာန် မဂ်ဖိုလ်ကိုမဆိုထား။ ထိုသစ္စက သည်။ ကောသလမင်း၊
မလ္လိကာ မိဖုရား တို့ကဲ့သို့။ သံရဏဂုဏ် မျှ၌ ပင် မ တည် လေ။ စင် စစ်
မူကား။ နောင်အခါ၊ ဝါသနာအထု၊ ပါစေရုံမျှသာဖြစ် ၏။ ထိုကြောင့်။
ပုဂ္ဂိုလ် လေးရပ် ကို ဝေဘန်၍။ ဟော ကြားအပ်၊ ဖွင့်ဆို အပ် သော။
ယခင် ဗြဟ္မသံယုတ်၊ အဋ္ဌကထာစသည်တို့၌။ ။

ပဒ ပရ မာနံ အနာဂ တတ္ထာယ ဝါသ နာ ဟော တိ။ ။ဟူ၍
ဖွင့်ဆိုအပ်၏။ ။

ပဒပရမာနံ၊ ပဒပရမ ပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ အနာဂ တတ္ထာယ၊ အနာဂတ်
အကျိုးငှါ။ ဝါသနာ၊ စရိုက်ဘာသာဝါသနာသည်။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ ဤသို့
ကျွမ်းဂန်လာရကား။ ပဒပရမပုဂ္ဂိုလ်တို့အား။ ဝါသနာအထု၊ ပါစေရုံမျှ
ဖြစ်၏။ ယင်းသို့ဖြစ်ခြင်းသည်။ နောင်ပါရမီရင့်ကျက်သောအခါ။ မဂ်ဖိုလ်

နိဗ္ဗာန်ကိုရရန်အကြောင်းပင်ဖြစ်၏။ သာဓကကို ထုတ်ဆောင်၍ပြရမူ။ အ
 တိတ်ကာလက၊ ဗြဟ္မဒတ်မင်းဖြစ်၍ဆင်ဖြူတော်ဖြင့်လှည့်လည်သောအခါ။
 နဖူးနေခါ၍ ချွေးကျသည်ကို ပုဝါဖြူဖြင့် သုပ်လိမ်းရာ၊ ပုဝါဖြူညစ်ထေး
 မြင်းကိုသံဝေဂယူခဲ့ဘူးသဖြင့်။ ငါတို့ဘုရား သာသနာတော်ဝယ်။ ရဟန်း
 ဖြစ်၍၊ တဂါထာမျှ ကိုပင်၊ ဝါတွင်းသုံးလပတ်လုံး။ အစဉ်မပြတ်အားထုတ်
 ကျက်မှတ် သော်လည်း။ နှုတ်မတက် နိုင်အောင်လျှင်။ ဥာဏ်နဲ့ နှေး
 ရှာ၏။ ထိုသို့ပင် နှုတ် နှေး စေကာမူ။ အတိတ်ကာလအသို့၌။ ပါရမီဆယ်
 တန်ကို၊ ထက်သန်စွာဆည်းဘူးခဲ့ချေရကား။ ရှေးပကတူပအားလျော်စွာ၊
 ပုဝါ ဖြူကိုဖန် တည်း၍။ ဘုရားမြတ်စွာက၊ ပေးသနား တော်မူ အပ်သည့်
 အတိုင်း။ ထိုပုဝါဖြူကိုဆုပ်နယ်စေသဖြင့်။ သစ္စာလေးအင်ကို၊ သိမြင်တော်မူ
 သော၊ စူဠပန် မထေရ်ကို ထောက်သော်။ ဝမ်းမြောက် ဘွယ်ကြီးပင်
 ဖြစ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ သုံးသပ်အပ်သော သင်္ခါရတရား။ ဗျားများအပ်သော
 ဘာဝနာကို မူကား။ ပြုကောင်း တော့သည်။ ထိုကဲ့သို့ ပြုခြင်းသည်၊
 နောင်အခါ မဂ်ဥာဏ် ဖိုလ်ဥာဏ်ကို ရခြင်း၏။ ပကတူပနိဿယ ပစ္စည်း
 ဖြစ်နိုင်၏ဟူ၍မှတ်။ ဤသို့ ပုဂ္ဂိုလ်အပြား၊ လေးပါး တို့တွင်။ ရှေးသုံး
 ယော ကား။ မဂ်ဖိုလ်ကို ရထိုက်ကြောင်း။ နောက် ပုဂ္ဂိုလ်ကား။
 မဂ်ဖိုလ်ကို မရထိုက်ကြောင်းကို၊ သိရှိပြီးလျှင်၊ မိမိတို့၏ ကိုယ်ကို၊ မဂ်
 ဖိုလ်ကိုရနိုင်သော။ ဥဒ္ဓါဒိကည၊ စသော ပုဂ္ဂိုလ် သုံးတန်သို့ ရောက်
 စိမ့်သောငှါ။ ပါရမီဆယ်ပါးကို၊ ကြိုးစားဖယုတ်၊ အားထုတ်ဆည်းဘူး
 ရာ၏။ ထိုစကားမှန်စွ။ သယန္တုဥာဏ်ကိုမရသော သာဝကအလောင်း
 ကို မရိယာလင်းဦး။ သယန္တုဥာဏ်ကို ရ၍၊ ဆရာမရှိ၊ မိမိ အလိုလို
 သာလျှင်၊ သစ္စာလေးပါး၊ အလုံးစုံသော တရားကို သိစွမ်းနိုင်သော။
 သမ္မာသမ္ဗုဒ္ဓ ဆုတောင်း၊ ဘုရား လောင်းပင် ဖြစ်စေကာမူ။ ပါရမီ
 မပြည့်ဝခဲ့သော်။ စင်စစ် နောက်ကျ၍။ နောက်နှောင်း ကာလမှသာ
 လျှင်၊ ပွင့်ရသလျှင်ကတည်း။ သက်သေကား။ ဤဘဒ္ဒကမ္ဘာ၌။ ငါတို့
 ဘုရားမြတ်စွာ၏ အလောင်းတော်ပင်လျှင်၊ သက်သေတည်း။ ထိုစကား
 ကို ထင်ရှားစေဦးအံ့။ ကကုသဏ် ဘုရားလျှင်။ ဂေါဏဂုဏ် ဘုရားလျှင်။
 ကဿပဘုရားလျှင်။ ဤသဗ္ဗညု ဘုရားလျှင် သုံးဆူတို့သည်။ အသက်
 တန်း အစဉ်အတိုင်း။ လေးသောင်း၊ သုံးသောင်း၊ နှစ်သောင်းတန်းတို့၌။
 အသီးအသီး ပွင့်တော် မူကြကုန်၏။ လေးကြိမ်မြောက် ပွင့်တော်မူရန်
 ဖြစ်သော၊ ငါတို့ဘုရား အလောင်းတော်သည်။ အကယ်၍၊ ဖြည့်ဆည်း

ဘူးဟော်မှုအပ်သော။ ပါရမီတော်သည် ပြည့်မှီခဲ့အံ့။ တသောင်းတန်း၌ ပင်လျှင်၊ ပွင့်တော်မူရာ၏။ ရာတန်း၌ ပွင့်တော်မမူလေရာ။ ပါရမီတော် သည်၊ မပြည့် မမှီတော် မူခြင်းကြောင့် သာလျှင်။ တသောင်း တန်းမှ၊ သန့်လျှော့ ရွှေ့ပြောင်း၍။ ခေတ်နှောင်း ကာလ၊ တရာတန်း၌၊ ပွင့် တော်မူရချေ၏။ ။ဤသို့ သမ္မာသမ္ဗောဓိ ဆုတောင်း။ အလောင်းတော် များပင် သော်လည်း။ ပါရမီတော် မပြည့်၍၊ ပွင့်တော် မမူနိုင်ကြဲဘဲ။ ကာလ ကြာငြောင်းစွာ၊ နှောင်းတော် မူကုန် သေးရကား။ သာဝက ဗောဓိအလောင်းတို့၌မူ၊ ဆိုဘွယ် မရှိချေ။ မိမိတို့ပါရမီ မပြည့်က။ စင် စစ်မူချ၊ ကာလမြင့်ငြောင်းအောင်၊ နှောင်းကြရလိမ့် မည်ကား၊ မချွတ် ရာတော့ပြီ။ ထို့ကြောင့်၊ ဤကဲ့သို့ မနှောင်းကြရမိမ့်သောငှါ။ မိမိတို့၏ သာဝက ဗောဓိ၊ ပစ္စေကဗောဓိ၊ သမ္မာ သမ္ဗောဓိ၊ ဟူသော ဗောဓိသုံး ပါး၊ ရင့်ကျက်စေကြောင်း။ ကောင်းမြတ်သော ပါရမီ ဆယ်တန်ကို။ ဆည်းဘူးခြင်းကား။ မဂ်ဖိုလ်နိဗ္ဗာန်ကို ရခြင်း၌။ လိုရင်း အချက်ကြီးပေ တည်း။ ထိုသို့သော အကြောင်းကြောင့်၊ ငါတို့ ဘုရားအလောင်းတော် သုမေခါ ရှင်ရသေ့ကို။ ဒီပင်္ကရာ ဘုရားသျှင်က၊ သင်သည်၊ ငါကဲ့သို့ ဘုရားဖြစ်အံ့ ဟူ၍။ ဗျာဒိတ်စကား၊ ကြားတော်မူသော အခါ။ ငါတို့ ဘုရား အလောင်းတော် မြတ်ကြီး၊ ဆင်ခြင်တော် မူသည်ကား။ ယခု အခါ၊ ဘုရားဖြစ်အံ့ဟု၊ ငါ့အား ဗျာဒိတ်စကားကို၊ ကြားတော် မူချေပြီ။ သို့ရာတွင်၊ ဘုရားဖြစ်ဟူသည်။ အကြောင်းမဲ့ အလိုအလျောက်။ ဘုရား ဖြစ်စွမ်းနိုင်သည် မဟုတ်။ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ်ကုန်သော။ ဗုဒ္ဓကရ တရား တို့ကို။ ဖြည့်ဆည်းဘူးမှသာလျှင်၊ ဘုရား ဖြစ် နိုင် ရာသည်။ ထို့ကြောင့်။ ယခုအခါ ငါသည်၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြုတတ် ကုန်သော ဗုဒ္ဓကရတရားတို့ကို၊ ထိုမှဤမှ စုံစမ်း ဆင်ခြင်အံ့ဟု။ အထက် အရပ် အောက်အရပ်၊ ဘီလာ ရှစ်မျက်နှာ အရပ်။ ဤကဲ့သို့ ဆယ်မျက်နှာရှိ။ ကောဘူမက၊ ဓမ္မဓါတ်၌၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်သည်ရှိသော်။ သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည် ကျေးဇူး ဂုဏ်အထူးကို။ ရှာမှီးလေ့ ရှိကုန်သော။ ရှေးရှေး ကုန်သော ဘုရားအလောင်းတို့သည်။ ဆည်းဘူး လေ့ကျက်။ မပျက်အမြဲ မှီဝဲအပ် သည်ဖြစ်၍။ မြတ်သောခရီးမ၊ သဘွယ် ဖြစ်ပေသော။ ဒါန ပါရမီကို။ ငါအလောင်းတော်သည်၊ လက်မွန်မဆွ၊ အစဦးစွာ မြင် တော် မူ လေ ပြီဟူ၍။ ဗုဒ္ဓဝင်ပါဠိတော်၊ သုမေခ ကဏ္ဍ၌။ အရှင်မဟာ သာရိပုတ္တရာ အား။ ဘုရားမြတ်စွာဘောတော်မူလေသည်။ ။ထို့ကြောင့်။ ။

ဟန္တဗုဒ္ဓကရေ ဓမ္မေ၊ ဝိစိနာမိ ဣတောဗိတော၊
ဥဒ္ဓံအခေ ဝေသဒိဿာ ယာဝတာ ဓမ္မဓာတုယာ။ ။
ဝိစိနန္တော တဒါဒက္ခိံ၊ ပဋ္ဌမံ ဒါနပါရမိံ၊
ပုဗ္ဗကေဟိ မဟေသီဟိ၊ အနုစိန္တိံ မဟာပထံ။ ။

ဟူ၍ လာရှိချေသတည်း။ ။

အဟံ၊ ငါသည်။ ဟန္တ၊ ယခုအခါ၌။ ဗုဒ္ဓကရေ၊ ဘုရားအဖြစ်ကို ပြု
တတ်ကုန်သော၊ အကြောင်းတရားတို့ကို။ ဣတောဗိတော၊ ထိုမှ ဤမှ။
ဝိစိနာမိ၊ စုံစမ်းဆင်ခြင်အံ့။ ဥဒ္ဓံ၊ အထက်အရပ်၌၎င်း။ အခေ၊ အောက်
အရပ်၌၎င်း။ တိရိယံ၊ ဘိလ္လာရှစ်မျက်နှာ၌၎င်း။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ယာဝတာ၊
အကြင်မျှ လောက်ကုန်သော။ ဝေသဒိဿာ၊ အရပ် ဆယ်မျက်နှာ တို့သည်။
သန္တိ၊ ရှိကုန်၏။ တတ္ထ၊ ထိုအရပ် ဆယ်မျက်နှာတို့၌။ သန္တိယာ၊ ထင်ရှား
ရှိသော။ ဓမ္မဓာတုယာ၊ တေဘူမက၊ ဓမ္မဓာတ်၌။ ဝိစိနန္တော၊ စုံစမ်းဆင်
ခြင်သည်ရှိသော်။ တဒါ၊ ထိုအခါ၌။ ပုဗ္ဗကေဟိ၊ ဂင်္ဂါဝါဠု၊ သဲစုတဝေး
ရှေးရှေး၌ ဖြစ်ကုန်သော။ မဟေသီဟိ၊ သီလက္ခန္ဓာ၊ စသည် ကျေးဇူးကို
အထူး ရှုမှီးလေ့ ရှိကုန်သော၊ အလောင်းတော် တို့သည်။ အနု စိန္တိံ၊
ဆည်းဘူးလေ့ကျက်၊ မပျက်အမြဲ၊ ဖြစ်အပ်သော။ မဟာပထံ၊ မြတ်သော
ခရီးမ သဘွယ် ဖြစ် ထသော။ ဒါနပါရမိံ၊ ဒါနပါရမီကို။ ပထမံ၊ ရှေးဦး
စွာ။ အဒက္ခိံ၊ မြင်ပြီ။ ။ ဤဒေသနာတော်ကိုထောက်ရှု၍။ ဗောဓိသုံးပါး
ရင့်ကျက် စေကြောင်း။ ကောင်းမြတ်သော ပါရမီဆယ်တန်ကို။ ဆည်း
ဘူးခြင်း ကား။ ဂင်္ဂါဝါဠု၊ သဲစု မက။ ဘုရား လောင်း ဟူသမျှ တို့၏။
အနုစိန္တိံ၊ မဟာ ပထ ဖြစ်၍။ လိုရင်း အချက်ကြီး ပေတည်း ဟူ။ ငါတို့
ဆိုခဲ့ပေ သတည်း။ ဤအရာ၌ ဆယ်ပါးသော ပါရမီ သည်။ ပြည့်ဝ စုံညီ
ပြီးသောယောဂီအား။ ရှေးရှေး ကုန်သော ဘုရားသျှင်တို့၏။ လက် ထက်
တော် အခါက။ သုံးသပ် အပ် ပြီးသော၊ သင်္ခါရ။ ပွားအပ်ပြီးသော
ဘာဝနာသည်။ အကယ်၍ ဖြစ်ခဲ့ဘူးငြားအံ့။ ထိုကဲ့သို့သော ယောဂီ၏
ဗောဓိသည်။ ပရိပက္ခဂဏ္ဌာဟု ဆိုအပ်သော။ ရင့်ကျက်သော ဒိုင်းအမာ
သဖွယ် ကဲ့သို့၎င်း။ ပရိဏတ ပဒုမဟု ဆိုအပ် သော။ ရင့်ကျက် သော
ပဒုမ္မာကြာဖူး၊ ကြာငုံသဖွယ်ကဲ့သို့၎င်း။ စင်စစ် ဖြစ်ချေတော့ သတည်း။
ယင်းသို့ ဖြစ်ခဲ့ချေတပြီးကား။ ရင့်ကျက်သော၊ ပရိပက္ခဒိုင်းအမာသည်။
ထိုးဖောက်အံ့ သော ဆူးကိုသာ၊ ငဲ့သကဲ့သို့၎င်း။ ရင့်ကျက် သော၊ ပရိ

ဏတ၊ ပဒုမ္မာကြာဖူး ကြာဝံသည်။ နေအာရုံကို သာ ငဲ့လင့်သကဲ့သို့၎င်း။
 ဘုရား အစရှိကုန်သော။ ကလျာဏမိတ္တ ပုဂ္ဂိုလ်တို့၏ အထံ၌။ တရား
 တော်သံကို နာခံရခြင်းတည်း ဟူသော။ ပရတော ဟောသ ပစ္စည်းမျှကို
 သာလျှင်၊ ကြားနာခြင်းကို လိုအပ်၏ ထိုကဲ့သို့ လိုအပ်သော။ ပရတော
 ဟောသ ပစ္စည်းကို ရခဲ့ပါသော်၊ ကြံ့ကြာ နှောင့် နှေးခြင်းမရှိ တော့ပြီ။
 ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ နှလုံးသွင်း ခြင်းကို။ အားထုတ် ခါမျှ၌ပင်လျှင်။ သကြား၏
 လက်နက်။ မိုဗ်းကြိုး စက်သည်။ ကြံ့ခိုင် ခက်မာ၊ ကြီးမားစွာသော
 ကျောက် တောင်ကို။ မှုံ့မှုံ့ ညက်ညက်၊ ဖြိုဖျက် ဖောက်ခွဲ သကဲ့သို့။
 ကိလေသာ ဟူကုန်သော။ ကြီးမားမြင့်မိုဝ်၊ အနုမတဂ္ဂကျောက်တောင်
 တို့ကို။ မှုံ့မှုံ့ ညက်ညက်။ ဖြိုဖျက် ဖောက်ခွဲ လျက် သာလျှင်၊ ဝရဇိန်
 လက်နက်၊ မိုဗ်းကြိုးစက်အလား။ လေးပါးသောမဂ်ဉာဏ်သည်။ ယောဂီ
 သန္တာန်အားဖြစ်၏။ ဆံ ရိပ်ပယ်သော သင်ရန်းထား။ အပြီး အဆုံး၌ပင်
 လျှင်။ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ ရောက်လေတော့၏။ ထို စကားမှန်၏။ အကြင်
 အမှတ် မရှိကုန်သော အမျိုးသား တို့သည်။ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ ရောက်
 ကြရ လေကုန်၏။ ထို အမျိုးသား အလုံးစုံ တို့သည်။ ဤကဲ့သို့သဘော
 ရှိသော။ ပရတော ဟောသ ပစ္စည်းဟူသော တရားတော်ကို ကြားနာ
 ရခြင်းကိုရရှိကုန်၍။ ကလျာဏမိတ္တ ဖြစ်သောဆရာသည် ပေးအပ်သော
 နည်းကိုမှီး၍။ အရဟတ္တ ဖိုလ်သို့ရောက်ကြရကုန်၏။ သယမ္ဘူဉာဏ်ရှင်
 မဟုတ်၍၊ မဒိဘဲ ကိုကား၊ မရောက် နိုင် ကြလေ ကုန်။ ဤ ဆိုအပ်ခဲ့ပြီး
 သော စကားရပ်ကား။ ဝိနည်းမဟာဝါ။ ပါဠိတော်ကိုဖွင့်ဆိုရာ။ မဟာဝါ
 အဋ္ဌကထာ ပဗ္ဗဇ္ဇ ကထာ၌။ လာရှိသော စကားရပ်ဖြစ်၏။ ဤမှတစ်ပါး၊
 သတိုးသား ငယ်တို့ကို ရှင်သာမဏေ ပြုသောအခါ၊ ဆရာ ရဟန်းတော်
 တို့သည်။ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်းမဟုတ်သော။ အနိယျာ
 နိက၊ ကထာကို၊ မပြော မပိုအပ်။ စင်စစ် သော်ကား။ ထိုသာမဏေ
 လောင်းအား၊ ငါ့ရှင်သာမဏေလောင်း။ သင်သည် ကောင်းစွာဆင်ခြင်
 လော့။ သတိကို ရှေးရှု ထင်စေလော့၊ ဟု ဆို၍ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာန်း
 ကိုကြား အပ်၏။ ကြားသော ဆရာ ရဟန်း သည်လည်း။ ဝဏ္ဏ သဏ္ဌာန၊
 ဝန္တ၊ အာသယ၊ ဩကာသ ၏ အစွမ်း ဖြင့်။ မစင် မကြယ်၊ ထို ဘွယ်၊
 ရွံဘွယ်၊ စက်ဆုပ်ဘွယ် အဖြစ်။ နိဇီဝ၊ နိသဿ ၏၊ အဖြစ်ကို။ ထင်ထင်
 ရှားရှားပြုသဖြင့်၊ ကြားအပ်၏ ဟူ၍လည်း၊ လာရှိ၏။ ထိုသို့ ကြား သည်
 အတွင်း။ သာမဏေ လောင်း သည်။ ရှေးရှေး သော ဘဝ၌။ သုံးသပ်အပ်

ပြီးသော။ သင်္ခါရတရား။ ပွားအပ်ခဲ့ပြီးသော၊ ဘာဝနာတရား၊ အကယ်
၍ရှိခဲ့ ငြားအံ့။ ပြည့်မှည့် ပြီးသော အိုင်းအမာ၏ ပမာပုံ။ ရင့်ကျက်သော
ပရမ္မာကြာသုံ၏။ ပမာပုံ စသည်တို့ကို။ ရှေး၌ဆိုအပ်ခဲ့ပြီးသော နည်းဖြင့်။
ဥပမာထုတ်ဆောင်၍၊ ပြတော်မူအပ်၏။ ။

ထို့ကြောင့်အဋ္ဌကထာ၌။ ။

အနိယျာနိက ကထာ နကဘေ တဗ္ဗာ။ အထွဋ္ဌာသ အာရသော
သုဋ္ဌ၊ ဥပခါရေဟိ သတိံ ဥပဋ္ဌာပေဟိတိဝတွာ။ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာနံ
အာစိက္ခိ တဗ္ဗံ။ အာစိက္ခန္တေနစ၊ ဝဏ္ဏံ၊ သဏ္ဌာနံ၊ ဂန္ဓာသယော ကာသ
ဝသေန၊ အသုစိ ဇေဂုစ္ဆိပဋိကုလဘာဝံ၊ နိဇ္ဈိဝနိသတ္တ ဘာဝံဝါ၊ ပါကဇုံ
ကရောန္တေန အာစိက္ခိတဗ္ဗံ။ သစေ ဟိ သော ပုဗ္ဗေ မဒ္ဒိတသင်္ခါရော
ဟောတိ၊ ဘာဝိတဘာဝနော။ ကဏ္ဍကပေခာပေက္ခော ဝိယပရိပက္က
ဂဏ္ဍော။ သူရိယုဂ္ဂမနာပေက္ခံ ဝိရစပရိဏကပဒုမံ၊ အထဿအာရဒ္ဓ
မတ္တေကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေ၊ ဣန္ဒာသနိဝိယပဗ္ဗတေ၊ ကိလေသပဗ္ဗတေ၊
စုဏ္ဏယ မာနံ ယေဝ ဥာဏံ ပပတ္တတိ။ ခုရဂ္ဂေယေဝ အရဟတ္တံပါပု
ဏာတိ။ ယေဟိကေဓိခုရဂ္ဂေ အရဟတ္တံပတ္တာ၊ သဗ္ဗေတေဇဝရူပံသဝနံ
လတိတွာ ကလျာဏ မိတ္တေန အာစရိယေန ခိန္နနယံ နိဿာယ၊ နော
အနိဿာယ။ ။ဟူ၍ ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ။

အနက်ယောဇနာကား=

အနိယျာနိကကထာ၊ သံသရာဝဋ်မှ ထွက်မြောက်ကြောင်း မဟုတ်
သော၊အနိယျာနိကကထာကို။ နကထေတဗ္ဗာ၊ မပြော မဆိုအပ်။ အထ
ခေါ၊ စင်စစ်သော်ကား။အာရသော၊ ငါ့အရှင်သာမဏေလောင်း။ သုဋ္ဌ။
ကောင်းစွာ။ ဥပခါရေဟိ၊ ဆင်ခြင်လော။ သတိံ၊ သတိကို။ ဥပဋ္ဌာပေဟိ၊
ရှေးရှုထင်စေလော၊ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝတွာ ဆို၍။ တစပဉ္စက ကမ္မဋ္ဌာနံ
တစပဉ္စကကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကြားအပ်၏။ အာစိက္ခန္တေနစ၊
ကြားသော ဆရာသည်လည်း။ ပဏ္ဏသဏ္ဌာနံ ဂန္ဓာသ ယော ကာ သ
ဝသေန၊ အဆင်းသဏ္ဌာန်၊ အနံ့အာသယဓာတ် ဖြစ်ရာအရပ်ဟူသော
ဩကာသ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ အသုစိ ဇေဂုစ္ဆိ ပဋိကုလ ဘာဝံ ဝါ၊
မစင်မကြယ် စက်ဆုပ် ရွံရှာဘွယ်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။ နိဇ္ဈိဝနိသတ္တ
ဘာဝံဝါ၊ ဇီဝလည်းမဟုတ်၊ သတ္တလည်း မဟုတ်သည်၏ အဖြစ်ကို၎င်း။

ပါကဋ္ဌံ။ ထင်ထင်ရှားရှား။ ကရေန္တေန၊ ပြုသဖြင့်။ အာစိက္ခိတဗ္ဗံ၊ ကြား
 အပ်၏။ ဟိသစ္စံ၊ ထိုစကားမှန်၏။ သော၊ ထိုသာမဏေလောင်းသည်။
 ပုဗ္ဗေ၊ ဂြေးဘဝ၌။ မဒ္ဒိတသင်္ခါရော၊ သုံးသပ်အပ်ပြီးသော သင်္ခါရ ရှိသည်။
 ဘာဝိတဘာဝနော၊ ပွားအပ်ပြီးသော ဘာဝနာရှိသည်။ စေဟောတိ၊
 အကယ်၍ဖြစ်အံ့။ ကဏ္ဍကဝေခာပေက္ခော၊ ဆူးဖြင့် ထိုး ဖောက် ခြင်း
 ကိုလင့်သော။ ပရိပန္နဂဏ္ဍောဝိသစ၊ ငြည့်မှည့်ကျက်သော၊ ဒိုင်း
 အမာကဲ့သို့၎င်း။ သူရိယုဂ္ဂမနာပေက္ခံ နေအာရုံ၏ တက်လတ်ခြင်းကို
 ငုံ့လင့်သော။ ပရိဏတပနမံဝိယစ၊ ရင့်ကျက်သော ပနမ္မာ ကြာသုံကဲ့
 သို့၎င်း။ ဟောတိ၊ ဖြစ်၏။ အထ၊ ထိုအခါ၌။ အဿ၊ ထိုသာမဏေ
 လောင်းအား။ ကမ္မဋ္ဌာနမနသိကာရေ၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း၌ နှစ်လုံးသွင်းခြင်းကို။
 အာရဒ္ဓမက္ခေ၊ အားထုတ်ခါမျှ၌။ ဣန္ဒာသနိ၊ သိကြားလက်နက်၊ မိဗ်း
 ကြိုးစက်သည်။ ပဗ္ဗတေ၊ တောင်တို့ကို။ ဗုဒ္ဓိယမာနာဝိယ၊ ဖောက်ထွင်း
 ဖြိုဖျက်၊ မှုံ့မှုံ့ညက်ညက်ပြုသကဲ့သို့။ ကိလေသ ပဗ္ဗတေ၊ အစွန့်ရှည်စွာ
 ကိလေသာဟူကုန်သော တောင်တို့ကို။ စုဏ္ဏယမာနံယေဝ၊ မြို့မှူးမကြွင်း
 ဖောက်ထွင်းဖြိုဖျက်၊ မှုံ့မှုံ့ညက်ညက်၊ ပြု၍သာလျှင်။ ဥာဏံ၊
 အရဟတ္တမဂ်ဥာဏ်သည်။ ပဝတ္တတိ၊ ဖြစ်၏။ ခုရဂ္ဂေယေဝ၊ သင်ရန်း၏
 အဆုံး၌သာလျှင်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပါပုဏာတိ၊ ရောက်၏။
 ဟိယုတ္တံ၊ ထိုစကားသင့်၏။ ယေကေဝိ၊ ခပ်သိမ်းကုန်သော သူတို့
 သည်။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကြကုန်၏။ တေ
 သဗ္ဗေ၊ ထိုအလုံးစုံကုန်သောသူတို့သည်။ ဧရူပံ၊ ဤသို့သဘောရှိသော၊
 သဝနံ၊ ကြားနာရခြင်းကို။ လဘိတွာ၊ အခါမလင့်၊ အခွင့်ကြိုက်ကြ၊
 ရရှိကုန်၍၊ ကလျာဏမိတ္တေန၊ ကလျာဏမိတ္တ ဖြစ်သော။ အာစရိ
 ယေန၊ ဆရာသည်။ ဗိန္နနယံ၊ ပေးအပ်သောနည်းကို။ နိဿာယ၊ မှီ၍။
 အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ ပတ္တာ၊ ရောက်ကြကုန်၏။ အနိဿာယ၊
 မမှီမူ၍။ အရဟတ္တံ၊ အရဟတ္တဖိုလ်သို့။ နောပတ္တာ၊ မရောက်နိုင်ကြ
 လေကုန်။ ။ဤသို့ဆရာကို မှီ၍သာလျှင်။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြရ
 လေသောကြောင့်။ ထိုသာမဏေလောင်းအား။ ဂြေးမဆွ၊ ပဋ္ဌမမှသာ
 လျှင် ဤကဲ့သို့ သဘောရှိသော တပည့်ကမ္မဋ္ဌာန်းဟူသော ကထာကို
 ဆရာရဟန်းတော်တို့က။ ပြောကြားအပ်ကြောင်းကို။ အဋ္ဌကထာဆရာ
 ဆုံးဖြတ်ချက်ချတော်မူအပ်၏။ ။ထို့ကြောင့်၊ ယင်းအဋ္ဌကထာ၌။ ။

တသ္မာဿအာဒိတောဝ၊ ဧဝရူပိကထာကထေတဗ္ဗ။ ။
ဟူ၍မိန့်တော်မူလေပြီ။

တသ္မာ၊ ထိုသို့ဆရာမရှိ၍။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြရချေသော
ကြောင့်၊ အဿ၊ ထိုသာမဏေလောင်းအား။ အာဒိတောဝ၊ အစမှသာ
လျှင်၊ ဧဝရူပိ၊ ဤသို့သဘောရှိသော။ ကထာ၊ တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
တည်းဟူသောကထာကို။ ကထေတဗ္ဗာ၊ ဆရာရဟန်းတို့က။ ပြော
ကြားအပ်၊ ပြောကြားသင့်၏။ ဝါ၊ ပြောကြားထိုက်ချေသတည်း။ ။

ဤသို့ ဝိနည်းအဋ္ဌ ကထာ၊ ဒေသနာတော်၌။ လာရှိသည်ကို၊ မြင်
တော်မူ၍။ ငါတို့၊ ကျေးဇူးသျှင်၊ အင်္ဂပူဆရာတော်ဘုရားကြီး သည်၎င်း။
စံလွန်တော်မူသော။ ကျေးဇူးတော်သျှင်၊ အရှင်၊ အင်္ဂုရိဆရာတော်
ဘုရားကြီးသည်၎င်း။ သာမဏေလောင်းတို့အား။ တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်း
ကို။ အမြဲပင် ကြားတော်မူကြ ကုန်သတတ်။ ထိုသို့ ကြားတော်မူကြ
ခြင်းသည်။ ဝိနည်း ဒေသနာတော်နှင့်သာ၊ သင့်လျော် ညီညွတ်သည်
မဟုတ်သေး။ စင်စစ်သဖြင့်၊ သုတ်အဋ္ဌကထာကြီးတို့မှ လာရှိသော။
သာမဏေလောင်းတို့အား။ တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို။ မကြားခြင်းဟူ
သောအကြောင်းကြောင့်။ မနှစ်သက်လို။ အပြစ် တင်ဆိုခြင်းမှလည်း။
ကင်းလွတ်တော်မူကြ ပေကုန်သတည်း။ ထိုစကားမှန်၏။ သုတ်အဋ္ဌ
ကထာတို့၌။ သာမဏေလောင်းတို့အား။ အလုံးစုံသော နွတ္တိံသ၊ အခြင်း
အရာကိုပင်လျှင်။ ပြောဆိုခြင်းငှါ သင့်၏။ အလုံးစုံကို ဆိုခြင်းငှါ၊ မစွမ်း
နိုင်သဖြင့်ကား။ တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုမူ၊ ကြားအပ်သည် သာလျှင်
တည်း။ အဘယ့်ကြောင့် နည်းဟူမူကား။ ဤနွတ္တိံသ ကမ္မဋ္ဌာန်းသည်။
အလုံးစုံကုန်သော ဘုရားမြတ်စွာတို့၏။ မစွန့်အပ်သည် သာလျှင် ဖြစ်
သော။ ကမ္မဋ္ဌာန်း ဖြစ်ချေသောကြောင့်တည်း။ ထိုကြောင့်၊ ကေသာ
စသည်တို့တွင် တခုခုသော ကောဋ္ဌာသန္တံ။ အရဟတ္တဖိုလ်သို့ ရောက်ကြ
ကုန်သော၊ ရဟန်းယောကျာ်းတို့၏၎င်း။ ရဟန်းမိန်းမတို့၏၎င်း။ ဥပါ
သကာယောကျာ်းတို့၏၎င်း။ ဥပါသိကာ မိမ္မတို့၏၎င်း အပိုင်းအခြား
မရှိဟူ၍လည်း။ ကမ္မဋ္ဌာန်းကျေးဇူးဂုဏ်ကို မိန့်ဆိုအပ်၏။ ယင်းသို့မိန့်
ဆိုတော်မူပြီးမှ။ ထိုကဲ့သို့မကြားဘဲ၊ သင်္ကန်းဆီးဝတ်၍ ပေးကြကုန်
သော၊ ဆရာရဟန်းတို့ကို။ အထူးသတိရှိစေလိုရကား။ ။

အဗျတ္တာဘိက္ခုပန ပဗ္ဗာဇေန္တာ၊ အရဟတ္တဿပ နိဿယံ
နာသေန္တိ။ ။ ဟူ၍၊ ဓမ္မပဒအဋ္ဌကထာ၊ ဗာလဝဂ်၊ တိဿသာမဏေ
ရဝတ္ထုဋ္ဌိ။ နိဂ္ဂဟစကားကို မိန့်ကြားတော်မူအပ်၏။ ။

အဗျတ္တာ၊ မလိမ္မာကုန်သော။ ဘိက္ခုပန၊ ဆရာအချို့ ရဟန်းတို့
သည်ကား။ ပဗ္ဗာဇေန္တာ၊ ရှင်ပြုကြကုန်သည်ရှိသော်။ အရဟတ္တဿ၊
တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ပြောကြားသဖြင့်။ ရသင့် ရထိုက်သော။ အရ
ဟတ္တဖိုလ်၏။ ဥပနိဿယံ၊ အကြောင်း ဖြစ်သော။ ဥပနိဿယကို။
နာသေန္တိ၊ ဖျက်ဆီးကြကုန်၏။ ။ ဤသို့မိန့်ဆိုအပ်သော အရာများသည်
အကယ်၍ အာပတ်ဘင်၊ မသင့်စေကာမူ။ လေးနက်စွာ အပြစ်တင်ဆို
တော်မူရကား။ ဆရာဖြစ်သူတို့ အထူးသတိချပ်ဖွယ် ကောင်းလှသော
အရာဖြစ်ပေသတည်း။ ဤသို့ တစပဉ္စက၊ ကမ္မဋ္ဌာန်းကိုမျှ၊ ကြားခြင်း
ကိုအစပြု၍၊ သင်္ခါရတရားတို့ကို သုံးသပ်ခြင်း။ ပွားများခြင်း ဟူသည်။
ယခုဘဝပင် မဂ်ဖိုသ်ကို မရစေကာမူ၊ နောင်အနာဂတ် ကာလဝယ်၊
မဂ်ဖိုသ်၏ ဥပနိဿယ ဖြစ်ကြောင်းဖြင့် လာရှိသော။ ပဗ္ဗဇ္ဇခန္ဓကအရာ
ကို ထောက်ရှု၍၊ ကျေးဇူးတော်သျှင်ကြီးဘုရား။ စီရင်ရေးသားတော်
မူအပ်သော၊ ဝိပဿနာဆယ်ပါး၊ ဘာဝနာတရားကို စင်စစ်ပွားအပ်၏။
ထိုမှတပါး၊ သတ္တဝါတို့၏ ခန္ဓာသန္တာန်၌။ လောဘက္ခန္ဓ။ ဒေါသက္ခန္ဓ။
မောဟက္ခန္ဓ၊ ဟူကုန်သော၊ လောဘတုံ၊ ဒေါသတုံ၊ မောဟတုံတို့
သည်။ ဘဝထိုထိုကပင်၊ စည်ပင်မြောက်များ၊ ကြီးပွားလျက် ရှိကြ
ရာဝယ်၊ ထိုလောဘက္ခန္ဓ စသည်တို့ကို။ အကြွင်းမဲ့အားဖြင့်။ ဖြိုဖျက်
ဖောက်ထွင်းခြင်း။ ခွဲစိတ်ခြင်းငှါမစွမ်းနိုင်၍။ တစုံတခုသော လောကီ
တရားစုသည်။ နိဗ္ဗေဒက၊ ပညာဟူသော၊ အမည်အထူးကို မရမရှိကြ
လေ။ စွမ်းရေသတ္တိအသုံးရှိသော၊ သောတာပတ္တိမဂ်။ သကဒါဂါမိမဂ်။
အနာဂါမိမဂ်။ အရဟတ္တမဂ် တည်းဟူသော။ လောကုတ္တရာမဂ်ပညာ
သည်သာသျှင်။ အကြွင်းမဲ့ သမုစ္ဆေဒအစွမ်းအားဖြင့်။ အနမတဂ္ဂ
သံသရာဘာက။ တကြိမ်တခါမျှ မဖောက် မထွင်းဘူး။ မခွဲစိတ်ဘူး
သေးသော။ လောဘတုံကို၎င်း။ ဒေါသတုံကို၎င်း။ မောဟတုံကို၎င်း။
ဖောက်ထွင်းကတ်။ ခွဲစိတ်ကတ် လေသောကြောင့်။ စင်စစ် နိဗ္ဗေဒက
ပညာမည်၏ဟူ၍ ဆိုအပ်ချေသည် လောကုတ္တရာ မဂ်ပညာနည်းတူ။
ခန္ဓာငါးပါး ရုပ်နာမ်တရားတို့၌။ သုံးသပ် ပွားများသော။ ယောဂီ၏

ဝိပဿနာပညာသည်။ ယခင်လောဘက္ခန္ဓာ စသည်တို့ကို။ သမုဒ္ဓိဒ္ဓိ
အားဖြင့်ပင် မဟုတ်ငြားသော်လည်း။ တဒင်္ဂ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊ လော
ဘတုံးကို၎င်း၊ ဒေါသတုံးကို၎င်း။ မောဟတုံးကို၎င်း။ ဖေါက်ထွင်း
တတ်၊ ခွဲစိတ်တတ်ပရကား။ မဂ်ပညာကဲ့သို့၊ နိဗ္ဗာန်ပညာမည်၏
ဟူ၍ ဆိုခြင်းငှါ၊ သင့်လျော်ကြောင်းဖြင့်။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ အဋ္ဌကထာ၊
သေခသုတ်၌၎င်း။ ပဉ္စအင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာ၊ သေခဗာလဝဂ်၌၎င်း။ ချီးကြူး
၍ အထူးသဖြင့် ဖွင့်ဆိုတော်မူအပ်၏။ ။ ထို့ကြောင့်၊ ယခင်အဋ္ဌကထာ
တို့၌။ ။

တတ္ထမဂ္ဂပညာ သမုဒ္ဓိဒ္ဓိ ဝသေန၊ အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ အပဒါလိကပုဗ္ဗံ
လောဘက္ခန္ဓံ၊ ဒေါသက္ခန္ဓံ၊ မောဟက္ခန္ဓံ၊ နိဗ္ဗာန်တိ ပဒါလေတိတိ
နိဗ္ဗာန်ကော။ ဝိပဿနာ ပညာတဒင်္ဂ ဝသေနနိဗ္ဗာန်ကောတိ ဝတ္ထုဝနုတိ။ ။
ဟူ၍မိန့်တော်မူအပ်၏။ ။

အနက်ယောဇနာကား။ ။

တတ္ထ ဝသေန၊ ထို စကားရပ်၌။ မဂ္ဂ ပညာ၊ လောကုတ္တရာ မဂ်ပညာ
သည်။ သမုဒ္ဓိဒ္ဓိ ဝသေန၊ အကြွင်းမဲ့နှုတ်။ သမုဒ္ဓိဒ္ဓိ၏အစွမ်းအားဖြင့်၊
အနိဗ္ဗိဒ္ဓပုဗ္ဗံ၊ မဘောက် မထွင်း ဘူးသေး သော။ အပဒါလိက ပုဗ္ဗံ၊ မခွဲ
မစိတ်ဘူးသေးသော။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘတုံးကို၎င်း။ ဒေါသက္ခန္ဓံ။
ဒေါသတုံးကို၎င်း။ မောဟက္ခန္ဓံ၊ မောဟတုံးကို၎င်း။ နိဗ္ဗာန်တိ၊ ဘောက်
ထွင်း တတ်၏။ ပဒါလေတိ၊ ခွဲစိတ်တတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။
နိဗ္ဗာန်ကော၊ နိဗ္ဗာန်က ပညာမည်၏။ ဝိပဿနာ ပညာ၊ ဝိပဿနာ ပညာ
သည်။ တဒင်္ဂ ဝသေန။ တဒင်္ဂ၏ အစွမ်းအားဖြင့်။ ဝါ၊ လောဘ၊ ဒေါသ၊
မောဟ၊ တုံးကို။ လုံးလုံး လျားလျား။ ပယ်ရှားမနှုတ်။ တမဟုတ်မတ္တ။
တဒင်္ဂ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ လောဘက္ခန္ဓံ၊ လောဘ တုံး ကို ၎င်း။ ဒေါ
သက္ခန္ဓံ၊ ဒေါသ တုံးကို၎င်း။ မောဟက္ခန္ဓံ၊ မောဟ တုံးကို၎င်း။ နိဗ္ဗာန်တိ
ဘောက်ထွင်း တတ်၏။ ပဒါလေတိ၊ ခွဲစိတ်တတ် ၏။ ဣတိ တသ္မာ၊
ထို့ကြောင့်။ နိဗ္ဗာန်ကောတိ၊ နိဗ္ဗာန်က ပညာဟူ၍ ဝတ္ထု၊ ဆို ခြင်း ငှါ၊
ဝနုတိ၊ သင့်၏။ ။

ဤကဲ့သို့ ဝိပဿနာ ပညာကို။ မဂ် ပညာ နှင့်၊ အမည်သကတ်တူ စွာ။
နိဗ္ဗာန်က ပညာ အဖြစ်ဖြင့်။ ခိုင်းနှိုင်း စံထား လျက်။ ဖွင့်ဆို အပ်သည်ကို

ထောက်ရှု၍။ ကျေးဇူးသျှင်ကြီးဘုရား စီရင် တော်မူ အပ်သော။ ဝိပဿနာဆယ်ပါး။ ဘာဝနာ တရားကို ပွားအပ် လှတော့၏။ ထိုမှတစ်ပါး။ မဂ်ပညာသည်။ အသင့် အားဖြင့်၊ ဝဋ်ဆင်းရဲ ဟူသော ဝဋ် ဒုက္ခကို ၎င်း။ ကိလေသာ ဆင်းရဲ ဟူသော။ ကိလေသာ ဒုက္ခကို၎င်း၊ ကုန်စေ လျက် သွားတတ်သောကြောင့်။ သမ္မာဒုက္ခက္ခယဂါမိနိ မည်ကြောင်း။ ယိုနည်းတူစွာ။ ဝိပဿနာ ပညာ သည်လည်း။ တဒင်္ဂ၏ အစွမ်း အားဖြင့်။ ဝဋ်ဒုက္ခကို၎င်း၊ ကိလေသာ ဒုက္ခကို၎င်း။ ကုန်စေလျက်။ သွားတတ် ရကား။ သမ္မာဒုက္ခက္ခယဂါမိနိ မည်နိုင်ကြောင်း တနည်း။ ဆင်းရဲ ဒုက္ခ၏ ကုန်ရာ နိဗ္ဗာန်သို့ ရောက် စေ တတ် သော ကြောင့်။ မဂ် ပညာ သည်။ စင် စစ် ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ မည်၏။ ထိုဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ မည် သော မဂ် ပညာကို ရခြင်းငှါ၊ ကောင်းစွာ ဖြစ်တတ် သော ကြောင့်။ ဝိပဿနာ ပညာ ကို၊ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ မည်၏ ဟူ၍၊ သိအပ် ကြောင်းဖြင့်၊ ယင်း အဋ္ဌ ကထာတို့၌ ပင် ဝိပဿနာ ကမ္မဋ္ဌာန်း ကို၊ နှစ် သက် အားရမ်း၊ ချီးမွမ်းတော်မူ အပ်၏။ ထို့ကြောင့်၊ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ ယာ၊ ဟူ သော ပါဠိတော် ပါဠိကိုဖွင့်ဆိုရာ၌။ ။

ဣဓာပိ မဂ္ဂပညာ သမ္မာ ဟေတုနာ ဥာယေန၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခဉ္စ ကိလေသ
 ဒုက္ခဉ္စ ခေပယ မာနာ ဂစ္ဆတိတိ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ နာမ။ ပိပဿ
 နာပိတဒဂ်ဝသေန၊ ဝဋ္ဋဒုက္ခဉ္စ ကိလေသ ဒုက္ခဉ္စ ခေယမာနာ ဂစ္ဆတိတိ
 ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ။ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိဝါ မဂ္ဂ ပညာယ။ ပဋိ လာ ဘာ ယ၊
 သံဝက္ကန တော၊ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိတိ ဝေဒိတဗ္ဗာ။ ။ဟူ၍မိန့်တော်
 မူအပ်၏။ ။

ဣဓာဝိ၊ ဤသမ္မာဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ အရာ၌လည်း။ မဂ္ဂပညာ၊ လော
 ကုတ္တရာ မဂ် ပညာ သည်။ သမ္မာ၊ ကောင်းစွာ။ ဟောတုနာ၊ အကြောင်း
 အားဖြင့်။ ဥာယေန၊ အသင့်အားဖြင့်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဉ္စ၊ ဝဋ် ဆင်းရဲကို၎င်း။
 ကိလေသ ဒုက္ခဉ္စ၊ ကိလေသာ ဆင်းရဲ ကို ၎င်း။ ခေပယမ ဘနာ၊ ကုန်စေ
 လျက်။ ဂစ္ဆတိ၊ သွားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထိုကြောင့်။ သမ္မာဒုက္ခက္ခယ
 ဂါမိနိနာမ၊ သမ္မာ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနိ မည်၏။ ဝိပဿနာ၊ ဝိပဿနာ
 ပညာသည်။ တဒဂ် ဝသေန၊ တဒဂ် ၏ အစွမ်းအား ဖြင့်။ ဝဋ္ဋဒုက္ခဉ္စ၊
 ဝဋ်ဆင်းရဲကို၎င်း။ ကိလေသ ဒုက္ခဉ္စ၊ ကိလေသာဆင်းရဲကို၎င်း။ ခေပယ
 မာနာ၊ ကုန်စေလျက်။ ဂစ္ဆတိ သွားတတ်၏။ ဣတိတသ္မာ၊ ထို့ကြောင့်။

ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ။ ဒုက္ခက္ခယဂါမိနီ မည်၏။ ဝါ၊ တနည်းကား။ ဒုက္ခ က္ခယ ဂါမိနီယာ၊ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ မည်သော။ မဂ္ဂ ပညာယ၊ လော ကုတ္တရာ မဂ် ပညာကို။ ပဋိလာ ဘာ ယ၊ ရ ခြင်း ဌာ။ သံဝတ္တန တော၊ ဖြစ်ဘတ် သောကြောင့်။ ဝိပဿနာ ပညာ။ ခန္ဓာ ရုပ် နာမ်။ ဝေဘန်ပိုင်းခြား။ ဆယ် ပါး သော ဝိ ပ ဿနာ ပညာသည်။ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ၊ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ မည်၏။ ဣတိ၊ ဤသို့။ ဝေဒိတဗ္ဗာ၊ သိအပ်၏။ ။

ဤသို့ လော ကုတ္တရာ မဂ် ပညာ ၏။ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ ဟူသော အ မည်ကို။ လောကီ ကုသိုလ် စိတ်ပင် ဖြစ်လင့်ကစား။ ဝိပဿနာ ပညာ သည်။ တဒဂ် အား ဖြင့်။ မဂ်ပညာနှင့် အလားတူ။ ဒုက္ခက္ခယ ဂါမိနီ မည်၏ ဟူရကား။ ကျေးဇူးသျှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး။ ထုတ်ဆောင် ရေးသား အပ်သော။ ဥာဏ်တော် ဆယ်ပါး၊ ဝိပဿနာ တရားကို၊ ပွား များထပ်ထပ်၊ ဆင်ခြင်သုံးသပ်အပ်၏။ ။

ထိုမှတပါး။ မဂ် တရား၊ ဖိုလ် တရား၊ နိဗ္ဗာန်တရား ဟူကုန်သော ပဋိဝေဒတရား သုံးပါးတို့ကို။ အလိုရှိသော ယောဂီ သည်။ ရရန် အ ကြောင်းတို့ကို ကောင်းစွာစိစဉ်။ ဆင်ခြင်လတ်သော်။

သဗ္ဗေဓမ္မော ဟေတု ဖလဘာဝေန အသမ္ပန္နာနာမနတ္ထိ။ ။

ဟူသည်နှင့်အညီ။ တရားဟူဟူသမျှ တို့သည်။ အကြောင်းအ ကျိုး၏ အဖြစ်ဖြင့်။ မစပ် မဆက် ခြင်းတို့ မည်သည်။ မရှိကုန် ရကား။ ဤ သို့ သက်ဝင် ဆင်ခြင် ရှေ့၏။ နိဗ္ဗာန် တရား ဟူသည်။ အသင်္ခတဓမ္မ ဖြစ်၍။ အလုံးစုံကုန်သော သင်္ခါရတရားတို့မှ။ စွန့်လွှတ်ခြင်း သည်။ နိဗ္ဗာန် မည် ၏။ ဖိုလ်တရားဟူသည်။ သင်္ခတ၊ တရားမျိုးဖြစ်၍။ အကြောင်းမဲ့ သက် သက် မဖြစ်ဘဲ။ မဂ်၏ အကျိုး၊ မဂ်၏နိဿန္န ဖြစ်ရကား။ မဂ်တည်းဟူ သော အကြောင်း ကြောင့်။ ဖြစ်ပေါ်လာသော တရားပေတည်း။ ယင်း မဂ်သည်လည်း။ အကြောင်း အကျိုးမဆက်။ သက် သက် ပေါ်လာနိုင် ခြင်းမဟုတ်။ လုလ္လ ကြိုးကုတ်။ အားထုတ်အပ်သော၊ ဝိပဿနာ၏ အာနိ သံသအစွမ်းကြောင့် ဖြစ်ပေါ်လာသော။ တရားပေတည်းဟူ။ မဂ်တရား၊ ဖိုလ်တရား၊ နိဗ္ဗာန် တရားတို့၏ အစီ အစဉ်ကို။ ယောဂီ၏ ဥာဏ်အမြင် ဖြင့်။ ကောင်းကောင်းကြီး ထင်မြင်ခဲ့မှုကား။ ။

ပဉ္စအင်္ဂုတ္တရ အဋ္ဌကထာပါဠိ၊ ကိမိလဝဂ်၌။ ။
 ပဋိဝေဒဓမ္မေ ကင်္ခမာနော ဝိပဿနာ၊ နိဿန္နော၊ မဂ္ဂေါနာမ။
 မဂ္ဂနိဿန္နံ ဖလံနာမ။ သဗ္ဗသင်္ခါရ ပဋိနိဿဂ္ဂေါ နိဗ္ဗာနံမ။ ။

ဟူ၍ မိန့်ကြွက် ထုတ်ဖော်၊ ဖွင့်ဆိုတော် မူအပ်သော။ ဒေသနာစကား
 နှင့်။ တသားတည်း ညီညွတ်ချေတော့သည် ဖြစ်၍။ မဂ်၏ နိဿန္နအကျိုး
 ဆက် ဖြစ်သော။ ဝိပဿနာ ဆယ်ပါး၊ ဥာဏ်တရားကို။ ငါတို့ကျေးဇူး
 တော်သျှင် ကြီး ဘုရား။ ထုတ်ဖော် ရေး သား၊ ဟော ကြား ဆုမွန်တိုင်း။
 အသိုင်းတကြီး၊ စီးဖြန်းပွားများ။ အားထုတ် အပ်လှပေတော့သတည်း။

ဤမျှအတိုင်းအရှည်ရှိသော၊ စကား အစဉ်ဖြင့်။ ငါတို့ ကျေးဇူးတော်
 သျှင်။ အရှင် အုဂ်ဖိုရ် ဆရာတော် ဘုရားကြီး သည်။ စီရင်တော်မူအပ်
 သော၊ (ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိ) စာတန်းကို၊ ကျမ်းဂန်နှင့် အညီ။ ဖွင့်ဆို
 ရေးသား အပ် သော။ “ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိ ဒီကာ” စာတန်းကား။
 တထောင့်နှစ်ရာ၊ ကိုးဆယ်ခွန်နှစ်ရာ၊ သိတင်းကျွတ်လဆန်း။ တိထိ(၁၀)
 ရက်။ တနင်္ဂနွေနေ့တွင်၊ ပြီးအောင်မြင်သတည်း။ ။

ဝိပဿနာ ဥာဏတန္တိ၊ ဒီကာကျမ်းကား။
 ဤတွင်-ပြီး၏။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး-ဂါထာပါဠိအနက်

- (၁) အဂ္ဂံလောကုတ္တရာနံပိ။ အနိစ္စာဇုတိသာဂတံ။
ပဋိစ္စကရိမာစေရော၊ ဥာဏတန္တိံ သိရုတ္တမော။
- (၂) အဿယုဇဇ္ဇဆဗျက္ခာတော၊ ဇုဏ္ဍပက္ခ ဒဿာဒိနေ။
ဝိတ္ထာရေတံ၊ ယထာစိတံ။ နိဋ္ဌိတာ၊ ယံ၊ မယာကတာ။
ပဏှာဝတ္ထ၊ ဂါထာချည်းသာတည်း။

လောကုတ္တရာနံပိ၊ လောက သုံးတန်မှ၊ ကျော်လွန် ပေါက် ရောက်
လျက်။ လွန်မြောက် အစဉ်။ ဘဲကြည်ခွါထွက် လပ်သော။ မဂ်လေးရပ်
မှန်စွာ။ လောကုတ္တရာ ကုသိုလ်တို့ ထက် လည်း။ အနိစ္စာ ဇုတိ၊ အနိစ္စ
သညာဇုတိ၊ ရုပ်၊ ဝေဒနာ၊ သညာ၊ သင်္ခါရ၊ ဝိညာဉ်၊ ဟူသား။ ငါးပါး
သောခန္ဓာ၌။ အနိစ္စသညာ၊ ထင်မြင်ခါဖြင့်။ ကောင်းစွာထင်ထား။ ပွား
များခြင်း အနိစ္စသညာ။ ဝိပဿနာသည်။ အဂ္ဂံ၊ စာဘူမက၊ ကုသလ၏။
မုချထူးချွန်။ ကြောင်းရင်မွန်ကြောင့်။ သာလွန်မြတ်သည်။ ဝါ၊ မဂ်ကုသိုလ်
တို့ကို။ ညိုညိုမရှိ။ ပဋိလဘာ၊ ရရန်မ သွင်း။ ပြုတတ်ခြင်းအနက်ကြောင့်။
အိမ်၏အထက် ချားဝယ်။ အချင်သနယ် ဒိုင်း များတို့၏၊ တမ္ပတ်။ အထွဋ်
ပမာ။ မြင့်မြတ်စွာသည်။ ဟောတိ၊ စင်စစ်မသွေ၊ ဖြစ်ပချေ၏။ ဇုတိအာ
ဂတံ၊ ဤသို့ ကျမ်းလာ၊ ဒေသနာကို။ ပဋိစ္စ၊ ဆင်ခြင် နက်နဲ။ ဝေခွဲပိုင်း
ဖြတ်၊ ဥာဏရည်မှတ်၍။ သိရုတ္တမော၊ လင်္ကာဒီပ၊ သိဟဇ္ဇဟူ။ ရံကျွန်းငှ
နှင့်တကွ။ ပြန့်ဇမ္ဗူ တိုင်း၊ မိမှိုင်း ကျော် ထိပ်။ ဂုဏ် ဝိ သိဋ္ဌ ကြောင့်။
ပဏှိတ် ထိုထိုတို့၏။ ကြည်ညို၊ လေးမြတ်၊ ဆည်း ကပ် ကိုးစားရာ။
မဟာ နိကာယ၊ ခွဲရဂိုဏ်းသားတို့၏။ ရှေ့သွားကုဉ္ဇရ၊ ပုဂံဝ မှူးပိုင်။
ဦးပိုင် ပါမောက်၊ လျှံတောက် ဥာဏမီး။ အံ့မပြီးအောင်။ ကြီးမြတ်သော
ဘုန်းကြက်သရေ ရှိတော် မူပေသော။ အာစေရော၊ ကျေးဇူးတော်သျှင်။
အရှင် ဆရာတော်ဘုရားကြီး သည်၊ သံ၊ သံခေပေန၊ အကျယ်အမိပ္ပါယ်
ဆက်သွယ်မဆို၊ တိုတိုလိုရင်း အကျဉ်းသင်္ခေပအားဖြင့်။ ဥာဏ တန္တိံ၊
ဝိပဿနာ ဆယ်အင်၊ ဖြစ်စင်ပုံညီ။ မြတ် တန္တိကို၊ အကရိ၊ ရေးသား
ပြုပြင်စီရင်ခဲ့လေပြီ။ ။

တံ၊ ထိုဥာဏတန္တိ။ သညိမည်ဆန်း။ မြတ်စာတန်းကို။ ဝိတ္ထာရေ၊
ဝိတ္ထာရေထ၊ အနက်အမိပ္ပါယ်၊ ဆက်သွယ်သွင်းဖွဲ့။ ချဲ့တော်မူပါကုန်။

ဣတိ၊ ဤသို့။ ယထာစိတံ၊ ယာထာယာစိတံ၊ ဒါယကာတို့၊ နှစ်လိုညွတ်
 ညောင်း။ လျှောက်တောင်းပန်အပ်သည့်အားလျော်စွာ၊ မယာ၊ မြို့ပန်း
 တောင်း၌။ ကောင်းစွာမြဲ၍။ စာပွဲယဉ်လျက်။ အစဉ်ပြုကတေ့၊
 သိကင်းသုံး နေလေ့ရှိသော။ ဆုတောင်းပြည့် သမိုက်၊ ကျောင်းသစ်
 တိုက်ဆရာ။ မည်ရှိငါသည်။ ကထာ၊ ရေးသားပြုပြင်၊ ချွေစီရင်အပ်သော။
 အယံ၊ ဤဝိပဿနာတန္တိ၊ သညိမည်သာ၊ ကျမ်းဋီကာသည်။ ဆဗျက္ခာ
 တေ၊ ထောင်နှစ်ရာကိုးဆယ်။ စွန်းကယ်ခွန်နှစ်၊ သက္ကရာဇ်၌ ။(၁၂၉၇)
 အဿယုဇ္ဇေ၊ သိကင်းကျွတ်ဟူစွာ၊ သံတူလ၌။ ဝါ၊ သံတူလ၏၊ ဇုဏ္ဍ
 ပက္ခေ၊ဒသာဒိနေ၊ စန်းလပေါ်တက်၊ ဆန်းဆယ်ရက်၌။ နိဋ္ဌိတာ၊ နှောင့်
 ရှက်ဘေးဒါဏ်၊ ရန်မာရ် မရှိ။ ပကတိ ရွှင်လန်း။ ငြိမ်းဇေးချမ်းလျက်။
 ဆုံးခန်းတိုင်မြောက်။ အပြီးသို့ ရောက်သတည်း။ ။

ကျမ်းပြီးနိဂုံး-ဂါထာပါဌ်အနက်ကား။

ဤတွင်-ပြီး၏။

နိဂုဏ်း စ ကားရပ်၌၊ အထူးသတိချပ်။
မှတ်သားညွတ်ရာ၊ အမှာစကား။

ဤနိဂုဏ်းဂါထာ၌၊ အနိစ္စသညာစကားရပ်ကို။
ထုတ်ဆိုချီးမွမ်းအပ်သည်ကား။ ။

သေယျထာပိ ဘိက္ခဝေ၊ ကုဋ္ဌာဂါရသု။ ယာကာမိ ကာပါန သိယော၊ သဗ္ဗထာ ကုဋ္ဌနိန္ဒာ၊ ကုဋ္ဌသမော သရဏာ။ ကုဋ္ဌတေသံ အဂ္ဂမက္ခာယတံ၊ ဧဝမေဝခေါ ဘိက္ခဝေ အနိစ္စသညာ။ ဘာဝိတာ စသော။ ။ဗုဒ္ဓဝဂ် (၁၁၄) နံပါတ်။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ်၊ ပါဠိတော်ပါဠိကို ထောက်ရှု၍၎င်း။ ။

ကုဋ္ဌဝိယ အနိစ္စသညာ၊ ဂေါပါန သိယောဝိယ။ စာထုဘူမက။ ကုသလဓမ္မာ။ ယထာသဗ္ဗဂေါပါနသိနံ။ ကုဋ္ဌအဂ္ဂံ၊ ဧဝံကုသလဓမ္မာနံ။ အနိစ္စသညာ၊ အဂ္ဂံ၊ နန္ဒ၊ အနိစ္စသညာ၊ လောကီယာ။ သာ၊ လောကီယ ကုသလာနံ၊ တာဝအဂ္ဂံ ဟောတု။ လောကုတ္တရာနံ ကထံ၊ အဂ္ဂန္တိ။ တေသမ္ပိ ပဋိလာဘကရဏဋ္ဌေန။ အဂ္ဂန္တိဝေဒိ တဗ္ဗာ၊ ပူ၍။ ပါဠိတော် ပြဉ္စပမာကို။ သံသန္ဓနန္ဒါနောလျက် စောဒနာတက်ခါ၊ ဖွင့်ဆိုအပ်သော (၂၉၀)နံပါတ်လာ။ ခန္ဓဝဂ္ဂသံယုတ် အဋ္ဌကထာပါဠိကို၊ ထောက်ရှု၍ ၎င်း။ နိဂုဏ်း ဂါထာပါ စကားရပ်ကို။ ဖွင့်ဆိုအပ်သည် ဖြစ်ရကား။ ။ အနိစ္စသညာ၊ ဘာဝိတာဖြစ်သော။ လောကီကာမ ကုသိုလ်၏။ လော ကုတ္တရာမဂ် ကုသိုလ်တို့ထက်။ အဂ္ဂဖြစ်ခြင်း၌၊ တိုက်ရိုက် ဟောကြား ဖွင့်ဆိုအပ်သော။ ပါဠိအဋ္ဌကထာ၊ ကျမ်းလာစကား ဖြစ်ချေတကားဟု ယုံမှားခြင်းမှကင်းစေလျက်။ ယင်းအနိစ္စ သညာကို။ ပွားသောအခါ လည်း။ ပဉ္စမာနိမဟာရာဇ၊ ပခါနိယင်္ဂါနိ၊ စသည်ဖြင့်။ ကောသလမင်း မြတ်အား၎င်း။ ဗောဓိရာဇမင်းသားအား၎င်း။ ဟောကြားတော် မူသည် အတိုင်း။ ဘုရားသျှင်၏ ဗောဓိဂုဏ်ကို ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါတပါး။ ။ မျှသော ကမ္မဇတေဇော၊ ဓာတ်မီးရှိသည်ဖြစ်၍။ အချမ်း အပူတို့မှ၊ မကြောက်ရွံ့ဘဲ။ ဆင်းရဲနွှဲစွာ၊ အနာရောဂါ မရှိခြင်းဟူသော၊ အပ္ပါ ဗာဓတပါး။ ။ ဆရာဖြစ်လော မြတ်စွာဘုရား၌၎င်း။ ပညာရှိသီတင်း သုံးဘော်တို့၌၎င်း။ ဟုတ်မှန်တိုင်း၊ မိမိကိုယ်ကို၊ ထင်စွာ ပြုသဖြင့်။ ကောက်ကျစ်စင်းလဲမှုမရှိခြင်း၊ အသဋ္ဌ အမာယာဝီ တပါး။ ။ အကု

သိုလ်တရားတို့ကို ပယ်ခြင်း။ ကုသိုလ်တရားတို့ကို။ ပြည့်စုံစွာ ဆည်း
ဘူးခြင်းငှါ။ မြဲမြံသောလုလ္လအား အစွမ်းရှိသည်ဖြစ်၍။ ကုသိုလ်တရား
တို့၌။ မချသောဝန်ရှိခြင်း ဟူသော၊ ဝိရိယတပါး။ ။ ဖြစ်ခြင်းပျက်ခြင်းကို
ပိုင်းခြားချက်၊ မပေါက်မခွဲ ဘူးသေးကုန်သော။ လောဘတုံးစသည်
တို့ကို ပေါက်ခွဲဖြိုဖျက်၍။ တဒင်္ဂအစွမ်းဖြင့်။ ကိလေသာ ဒုက္ခအပေါင်း
၏။ ကုန်ခြင်းသို့ရောက်စေခြင်းငှါ။ စွမ်းနိုင်သော။ ဖြူစင်သော၊ ဝိပဿနာ
ပညာနှင့်၊ ပြည့်စုံခြင်းဟူသော၊ ပညာရှိခြင်းတပါး။ ။ ဤသို့ဝိပဿနာ
ကမ္မဋ္ဌာန်းကို ကြိုးပမ်းအားထုတ်ခြင်း။ လုလ္လရှိသော ယောဂီ၏ ပခါနိယ
အင်္ဂါငါးပါးကို၊ ပြည့်စုံစေ၍။ အနိစ္စသညာကို ပွားအပ်၏ဟု၊ သတိပြု။
ထိုစကားမှန်၏။ ။ ထို ပခါနိယ အင်္ဂါငါးတန်မှ။ ပေါက်ပြန် ချိုယွင်း
သောအားဖြင့်။ သဒ္ဓါတရားကင်းမဲ့သော။ အသဒ္ဓပုဂ္ဂိုလ်။ အနာရောဂါ
များသော၊ ဗဟ္မာဗာဓပုဂ္ဂိုလ်။ မဖြောင့်မစင်း၊ ကောက်ကျစ်စင်းလဲး
လှည့်ပတ်ခြင်းရှိသော။ သဠမာယာဝီပုဂ္ဂိုလ်။ ပျင်းယိသော၊ ကုသိတ
ပုဂ္ဂိုလ်။ ပညာနည်းပါးသော၊ ဒုပ္ပည ပုဂ္ဂိုလ်၊ ဟူသမျှသည်။ ဈာန်
မဂ်ဖိုလ်ရောက်အံ့သော အကြောင်းသည်။ အလျင်းမရှိဟူ၍၊ ဘုရား
ရှင်တားမြစ်တော်မူချေသည်။ ထို့ကြောင့်။ မဇ္ဈိမပဏ္ဏာသ၊ ပါဠိတော်
ကဏ္ဍကတ္တလသုတ် (၃၁၇) နံပါတ်၌။ ။

အသဒ္ဓေါ၊ ဗဟ္မာဗာဓေါ။ သဠမာယာဝီ၊ ကုသိတော၊ ဒုပ္ပညော၊
ပါပုဏိဿတိတိ၊ နေတံဋ္ဌာနံဝိဇ္ဇတိ။ ။ ဟူ၍။ ကောသလမင်းမြတ်အား
ဟောကြားတော်မူအပ်၏။ ။

အသဒ္ဓေါ၊ ငါဘုရား၏၊ ဗောဓိဂုဏ်၌၊ ယုံကြည်ခြင်း သဒ္ဓါကင်းမဲ့
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ‘ဗဟ္မာဗာဓေါ၊ အနာရောဂါများသော ပုဂ္ဂိုလ်
သည်၎င်း။ သဠော၊ ကောက်ကျစ်စင်းလဲးသော။ မာယာဝီ၊ လှည့်ပတ်
သောပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ကုသိတော၊ ပျင်းရိသော ပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။
ဒုပ္ပညော၊ ပညာနည်းပါးသော၊ ဒုပ္ပညပုဂ္ဂိုလ်သည်၎င်း။ ပါပုဏိဿတိ၊
ဈာန်မဂ်ဖိုလ်သို့ရောက်လတ္တံ့။ ။ ဣတိတေဋ္ဌာနံ၊ ဤသို့သော အကြောင်း
သည်။ နဝိဇ္ဇတိ၊ မရှိ။ ။ ဤသို့အနက်ယောဇနာ။ ။

ဤဒေသနာတော်ကို ထောက်ရှု၍။ ဝိပဿနာအရာ၌။ မဂ်ဖိုလ်သို့
ရောက်ကြောင်းဖြစ်သော။ ကောင်းမြတ်သော၊ ပခါနိယအင်္ဂါ၊ ငါးပါး

တရားကို။ မိမိတို့၏ ကိုယ်တွင်း သန္တာန်၌ တည်ထား ရှိစေလျက်။
 ပွားများနိုင်ပါမှ၊ မဂ်ဖိုလ်၏ ပဋိလာဘ။ အကြောင်း ဖြစ်သည်ကိုလည်း။
 ဥာဏ်သတိပြု။ ထို့ကြောင့်၊ ယခုကာလ၊ ရူပဿနာ ကထိက။ ဆရာ
 တပည့် အလုံးစုံတို့သည်။ ဟောတော် မူအပ်သော။ ပခါနိယ အင်္ဂါ
 အတိုင်း။ ဖြောင့် စင်း တည့် မတ် စွာ။ လိုက် နာ နိုင်ကြ ပါ စေ ကုန်
 သတည်း။ ။

နိဂုဏ်းစကားရပ်၌၊ အထူးသတိချပ်။
 မှတ်သားသွယ်ရာ၊ အမှာစကား။
 ဤတွင်-ပြီး၏။

